

HTTB DÜŞÜNCE

HASBARA MANİPÜLASYONLARI *Sözlüğü*

Dilin, Hukukun ve Medyanın
Araçsallaştırılması Üzerine
Bir Çözümleme

1000 KAVRAM

2025

İsrail Terörünün Arındırma Projesi: **HASBARA**

Manipölasyonları
— Sözlüğü —

HASBARA MANİPÜLASYONLARI SÖZLÜĞÜ

Dilin, Hukukun ve Medyanın Araçsallaştırılması Üzerine Bir Çözümleme

Yazar: Yavuz Kaya

Yayın: HTTB Düşünce

Sürüm: Birinci Sürüm, 2026

Kapsam: 1000 kavram

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.20820918>

© 2025 Yavuz Kaya. Bazı hakları saklıdır.

Bu kitap ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.

Bu eser, Creative Commons Atıf–GayriTicari–Türetilemez 4.0 Uluslararası (CC BY-NC-ND 4.0) lisansı kapsamında yayımlanmıştır. Kaynak göstermek koşuluyla ticari olmayan amaçlarla paylaşılabilir ve çoğaltılabilir. Eserin değiştirilmiş, uyarlanmış veya türetilmiş sürümleri dağıtılamaz.

Lisans: Creative Commons Atıf–GayriTicari–Türetilemez 4.0 Uluslararası (CC BY-NC-ND 4.0)

Burada anlatılanlar tamamlanmış bir tablo değil; eksik, tartışmaya açık ve geliştirilmesi gereken bir çerçevedir. Çünkü ele alınan meseleler durağan değil, sürekli değişen, yer değiştiren ve yeniden şekillenen süreçlerdir. Bu nedenle bu metin kapalı bir çalışma değildir. Bu kitap; eleştirilmek, tartışılmak ve geliştirilmek üzere yazıldı.

İÇİNDEKİLER

İthaf	5
Hasbara Nedir?	6
Önsöz	12
Amaç	13
Kapsam	14
Metodoloji	15
Kavramlar (1–1000)	17
Kaynakça	302

*Yurdunda mülteci kılınan Filistin halkına ve yeryüzünün bütün
mazlumlarına;
hakikatin bedelini en ağır ödeyenlere — sesi kısılanlara, evi yıkılanlara,
adı bir “yan etki” istatistiğine indirgenenlere.
Ve sözün, bir yıkımı meşrulaştırmak için değil, onu görünür kılmak için
de kullanılabileceğine inanan herkese.*

— HTTP Düşünce

Hasbara Sözlüğünün amacı sadece kelime veya ifadelerin bir listesini derlemek değil, vicdana hitap eden bir hafıza oluşturmaktır. İsrail'in sistematik olarak uyguladığı hasbara politikaları, gerçeğin çarpıtılması ve baskıların normalleştirilmesi üzerine kuruludur. Katliamlar “meşru müdafaa hakkı” kalkanı altında örtbas edilir, yıkılan evler “ikincil hasar” olarak gösterilir ve Filistin halkının haklı mücadelesi “terörizm” etiketi ile suç sayılır. Bu sözlük, dilin, medyanın, dijital araçların, lobi faaliyetlerinin, akademik kurumların, psikolojik savaş yöntemlerinin ve hatta uluslararası hukukun nasıl manipölasyon arenasına dönüştürüldüğünü kaydetmek için hazırlanmıştır. Her bir giriş, İsrail'in suçlarını gizlemek, gerçeği tersine çevirmek ve ezilenleri suçlu, ezenleri ise kurban olarak göstermek için tasarlanmış sistematik bir stratejiyi ortaya koymaktadır.

Bugün, Google, YouTube, X (Twitter) ve Meta gibi küresel dijital platformlarda Filistinlilerin sesleri susturulurken, İsrail yanlısı içerikler yapay olarak tanıtılmaktadır. Hashtag'ler gölgelenmekte, videolar sansürlenmekte ve algoritmalar gerçeğe karşı engeller oluşturmaktadır. Hollywood yapımları, diaspora filmleri ve influencer diplomasisi aracılığıyla küresel kamuoyu kasıtlı olarak İsrail'in propagandasına maruz bırakılmaktadır. Akademisyenler üniversitelerde susturuluyor, düşünce kuruluşları sipariş üzerine raporlar hazırlıyor ve uluslararası hukuk kararları çarpıtılıyor.

Hasbara Sözlüğü, bu manipölasyon zincirini kırmayı ve gerçeği olduğu gibi ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Çünkü tarih, en büyük yıkımların önce dil yoluyla meşrulaştırıldığını göstermiştir. Katliamların, işgallerin ve soykırımların ilk adımı her zaman kelimelerle gerçeğin çarpıtılması olmuştur.

Bu nedenle, bu eser sadece bir “sözlük” değil, aynı zamanda vicdana yapılan bir çağrıdır. Gerçeği yalanla değiştiren her mekanizmayı ortaya çıkarmak, sadece Filistin için değil, insanlığın kolektif onuru için de bir zorunluluktur.

☞ **Hasbara Sözlüğü, okuyucularına şu soruyu sormayı amaçlamaktadır:**

“Gerçek bu kadar sistematik olarak çarpıtılıyorsa, sessiz kalmak da aynı manipölasyonun bir parçası değil midir!?”

Hasbara Düzeni: Katliamların Örtölmesinde 80 Yıllık Manipölasyon

1948’de İsrail devletinin kurulmasıyla birlikte yalnızca askeri işgal ve zorbalık değil, aynı zamanda sistemli bir propaganda aygıtı da inşa edildi. Bu aygıtın adı hasbara idi. Hasbara, kelime anlamıyla “açıklama” gibi masum bir kavrama yaslansa da gerçekte hakikati ters yüz eden, suçları aklayan, mağduru suçluya dönüştüren bir manipölasyon sistemidir.

İsrail, Holokost’un yarattığı haklı acıyı bir “endüstri”ye dönüştürerek, her eleştiriyi “antisemitizm” kalkanıyla susturdu. Seksen yıldır bu iki araç, Filistin’de işlenen tacizleri, tecavüzleri, zorla göçleri, ev yıkımlarını ve katliamları görünmez kıldı.

Hasbara’nın Mekanizması

1. **Holokost Endüstrisi:** Sürekli film, belgesel, anma törenleri ve yayınlarla Yahudi halkının yaşadığı trajedi diri tutulur. Böylece İsrail’in her eylemi “tarihsel mağduriyetin devamı” gibi gösterilir.
2. **Antisemitizm Sopası:** İsrail’in suçlarını dile getiren herkes “antisemit” olmakla damgalanır. Böylece en meşru eleştiriler bile susturulur.
3. **Abartılı veya Uydurma İddialar:** Savaş ve çatışma anlarında korkunç hikâyeler servis edilir. Kanıt talep edenler “acıya saygısızlık” yapmakla suçlanır.
4. **Medya Tekeli:** Batı basınının önemli kısmı, İsrail’in resmi söylemini çoğu zaman sorgulamadan manşetlere taşır.

7 Ekim ve Hasbara'nın Yeniden Sahne Alması

7 Ekim 2023'te Hamas'ın başlattığı Aksa Tufanı, İsrail'in on yıllardır uyguladığı işgal ve zulme karşı bir başkaldırıydı. Ancak İsrail bu olayı yalnızca kendi mağduriyetini büyüten bir anlatıya dönüştürdü.

- **Nova Müzik Festivali:** Yaklaşık 370 kişinin yaşamını yitirdiği festivalde yüzlerce araç ağır silahlarla delik deşik oldu. Bu yıkımın Hamas'ın imkânlarıyla tam olarak açıklanamayacağı ortadayken, İsrail tüm suçu tek taraflı olarak Hamas'a yıktı.
- **Belgelenmemiş İddialar:** Çocukların başlarının kesildiği, bebeklerin yakıldığı, kadınların toplu tecavüze uğradığı yönünde haberler dolaşıma sokuldu. Ancak bu iddiaları kanıtlayan tek bir görsel veya bağımsız rapor ortaya konmadı.

Biden'in Söylemi: Hasbara'nın Yankısı

Bu süreçte ABD Başkanı Joe Biden da İsrail'in söylemini destekleyen açıklamalar yaptı. "Çocukların başlarının kesildiği videoları izledim" dedi; fakat kısa süre içinde Beyaz Saray bu iddiayı geri çekti. Biden'ın sözleri, İsrail'in ürettiği anlatıların ne kadar hızlı ve kanıtsız şekilde uluslararası siyasete taşındığının örneği oldu.

Çelişkinin Çarpıcılığı

İsrail, 7 Ekim'de kurbanlara saygı bahanesiyle görsel sunmadığını söylerken; Holokost'u anlatan yüzlerce film, belgesel ve kitap üretmiştir. Yani geçmiş sürekli hatırlatılırken bugünün suçları görünmez kılınmaya çalışılmaktadır. Bu, hasbara'nın ikiyüzlü işleyişinin en çıplak göstergesidir.

Çatırdayan Bir Propaganda Duvarı

Artık dünya kamuoyu, bu manipölasyon düzenini sorguluyor. Antisemitizm kalkanı eskisi kadar işlemiyor, Holokost endüstrisi zulmün üzerini örtmeye

yetmiyor. 7 Ekim sonrası yaşananlar, İsrail'in propaganda duvarının çatladığını gösteriyor.

Hasbara, İsrail'in suçlarını gizlemek için kurulmuş bir perdedir. Bugün o perde yırtılıyor. Ve geriye yalnızca çıplak gerçek kalıyor: Filistin halkı onlarca yıldır sistematik bir yıkıma maruz bırakılıyor, dünyadaki vicdanlı insanlar ise artık bu gerçeği inkâr etmiyor.

Hasbara

- **Tanım:** İbranice Hasbara terimi, kelime anlamı olarak “açıklama” veya “anlatım” anlamına gelir. İsrail Devleti ve destekçilerinin dünya çapında yürüttüğü propaganda, fikir kontrolü ve dezenformasyon kampanyalarını ifade eder. Basit halkla ilişkiler çalışmalarından farklı olarak, uluslararası medya, diplomasi, akademi ve dijital platformları kapsayan, devlet destekli sistematik bir stratejidir.
- **Yöntem:** Kriz zamanlarında, “İsrail kendini savunuyor” anlatısı öne çıkarılır, Filistinliler “terörist” olarak etiketlenir, anti-Semitizm suçlamaları eleştiriye karşı bir kalkan olarak kullanılır ve medya ve kültür endüstrileri kontrol edilir.
- **Etkileri:** İsrail’in savaş suçları gizlenerek ve ülkeyi uluslararası hukuki sorumluluktan korumaya çalışarak kamuoyu yanıltılır. Ayrıca, Batı toplumlarında Filistinlilere duyulan sempati zayıflatılır.
- **Vaka çalışması:** 2008-2009 Gazze Savaşı (Dökme Kurşun Operasyonu) sırasında, İsrail hükümeti uluslararası medyaya sürekli olarak “meşru müdafaa hakkı” söylemini besleyen özel bir “Hasbara birimi” oluşturdu. Yüzlerce Filistinli çocuğun öldürülmesine rağmen, Batı basınının çoğu İsrail’i mağdur olarak gösterdi.
- **Tarihsel Arka Plan:** Hasbara, 1948’de İsrail’in kurulmasıyla resmi devlet politikası haline geldi. Başlangıçta diaspora lobi grupları ve basın görevlileri tarafından uygulanan bu politika, 2000’li yıllarda organize dijital propaganda ordularına dönüştü.
- **Küresel Etki:** ABD ve Avrupa medyasında Filistin haberlerinin sunumu; Mossad’ı kahraman, Filistinlileri terörist olarak gösteren Hollywood yapımları; sosyal medya platformlarında Filistin yanlısı içeriklerin bastırılması.
- **Karşı stratejiler:** İsrail’e yönelik eleştiriye antisemitizmden ayıran bir terminoloji geliştirmek, bağımsız medya ağlarını güçlendirmek, dijital aktivistleri harekete geçirmek (#FreePalestine) ve uluslararası hukuk raporlarının görünürlüğünü artırmak.
- **Kaynakça:** Chomsky, N. & Pappé, I. (2010). *Gaza in Crisis: Reflections on Israel's War Against the Palestinians*. Haymarket Books. Hasbara Fellowships. (2009). *İsrail’in Kamu Diplomasisi Stratejisi*. Tel Aviv: Dışişleri Bakanlığı.
- Thrall, N. (2017). *Anladıkları Tek Dil: İsrail ve Filistin’de Uzlaşmayı Zorlamak*. Metropolitan Books.

ÖNSÖZ

Bu eser bir kelime listesi değildir. Tarih, en büyük yıkımların çoğu zaman önce dille meşrulaştırıldığını; bir katliamın “meşru müdafaa”, bir yıkımın “ikincil hasar”, bir halkın haklı direnişinin ise “terörizm” olarak çerçeveslendiğini göstermiştir. Söz, gerçeğin çarpıtıldığı ilk cephe.

Hasbara, kelime anlamıyla “açıklama” gibi masum bir kavrama yaslanır; oysa pratikte bir devlet iletişim stratejisi olarak işler. 1948’den bu yana medya, diplomasi, akademi, hukuk ve dijital platformların nasıl bir manipölasyon alanına dönüştürüldüğünü; sorumluluğun failden mağdura nasıl aktarıldığını izlemek mümkündür. Bu sözlük, o işleyişi tek tek kavramlar hâlinde kayda geçirmek için hazırlanmıştır.

Eserin yöntemsel duruşu nettir: belgelenmiş olgu ile iddia birbirine karıştırılmaz; abartı bir savunma aracı olarak kullanılmaz. Eleştirinin nesnesi İsrail devleti ve onun hasbara aygıtıdır; bir halk, bir inanç ya da bir etnik kimlik değil. Bir devletin politikalarını ve propaganda tekniklerini eleştirmek ile bir topluluğu hedef almak, birbirinden kesin biçimde ayrı tutulmuştur. Bu ayırım, eserin hem etik hem de yöntemsel temelidir.

Geriye tek bir soru kalır: Gerçek bu denli sistematik biçimde çarpıtılıyorsa, sessiz kalmak da aynı manipölasyonun bir parçası değil midir?

AMAÇ

Bu sözlüğün amacı, hasbara olarak adlandırılan manipölasyon repertuarını adlandırmak, belgelemek ve çözümlenebilir hâle getirmektir. Dağınık biçimde karşımıza çıkan söylem kalıplarını tek tek izole ederek, her birinin işleyiş mantığını, somut örneğini ve hukukî çerçevesini görünür kılmayı hedefler.

İkinci amaç, yalnızca teşhis değil, donanımdır. Her kavramın altında yer alan “Karşı Strateji” başlığı, manipölasyonun nasıl boşa düşürülebileceğine dair pratik bir çıkış sunar. Böylece eser, gazeteciye, araştırmacıya, öğrenciye ve vicdan sahibi okura yalnızca neyin yanlış olduğunu değil, buna karşı nasıl konum alınabileceğini de gösterir.

Üçüncü amaç, kalıcı bir referans hafızası oluşturmaktır. Tekil olaylar zamanla unutulur; ancak tekrar eden teknikler kataloglandığında, yeni bir kriz anında aynı kalıbı tanımak ve adlandırmak kolaylaşır.

KAPSAM

Sözlük, 1948'den günümüze uzanan bir zaman aralığında, toplam 1000 kavramı kapsar. Kavramlar; uluslararası hukuk ve insancıl hukuk söylemi, retorik ve çerçeveleme teknikleri, medya yönetimi, fenomen ve influencer diplomasisi, akademik baskı mekanizmaları, dijital platformlar ve yapay zekâ uygulamaları, ekonomik normalleşme, kültür-sanat-spor üzerinden imaj inşası ve tarihsel anlatının yeniden kurgulanması gibi başlıca alanlara yayılır.

Eser, bir mahkeme kararı ya da kesin hüküm iddiasında değildir. Belgelenmiş olgular ile henüz bağımsız olarak doğrulanmamış iddialar, metin içinde dili itibarıyla ayrı tutulmuştur; ikincisi “iddia edilmektedir”, “kanıtlar bulunmaktadır” gibi kalibre edilmiş ifadelerle aktarılır. Sözlüğün kapsamı, somut olayların kendisini yargılamak değil, bu olayların etrafında kurulan söylem ve teknik kalıplarını çözümlemektir.

Kapsam dışında bırakılanlar da bilinçli bir tercihtir: Bu eser, çatışmanın askerî tarihini veya taraflara dair kapsamlı bir siyasal tarihçeyi yazmayı amaçlamaz. Odağı dar ve nettir — hakikatin dil yoluyla nasıl yönetildiği.

METODOLOJİ

Giriş Yapısı

Her kavram, yedi sabit alandan oluşan tek tip bir şablonla işlenmiştir: (1) Kısa Tanım, kavramı bir-iki cümlede tarif eder; (2) İşleyiş Mekanizması, tekniğin nasıl uygulandığını ve doğurduğu etkiyi açıklar; (3) Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve, somut olayı, tarihsel arka planı ve uluslararası hukuktaki karşılığını verir; (4) Analitik Değerlendirme, tekniğin işlevsel ve yapısal mantığını çözümler; (5) Karşı Strateji, manipölasyonu boşa düşürmenin yollarını önerir; (6) Çapraz Başvurular, ilgili kavramlara yönlendirir; (7) Kaynaklar, dayanakları listeler.

Delil Standardı ve Kaynak Hiyerarşisi

Kavramların dayanağı, bir kaynak hiyerarşisi gözetilerek seçilmiştir: birincil hukukî belgeler (UAD/ICC kararları, Cenevre Sözleşmeleri, BM organ raporları), bağımsız insan hakları örgütlerinin saha raporları (Human Rights Watch, Uluslararası Af Örgütü, B'Tselem ve benzeri), hakemli akademik çalışmalar ve doğrulanabilir medya kaynakları. Bir iddia yalnızca tek ve zayıf bir kaynağa dayanıyorsa, dili buna göre temkinli tutulmuştur.

Çözümleme ve Çapraz Başvuru

Analitik Değerlendirme alanı, her kavramın kendi belgelenmiş malzemesinden türetilmiş; dışarıdan yorum dayatmaktan kaçınılmıştır. Çapraz Başvurular, kavramlar arası kavramsal yakınlık ölçülerek oluşturulmuş ve tekrar eden ya da birbirini tamamlayan girişler birbirine bağlanmıştır.

Etik İlke ve Sınır

Bu çalışmanın eleştiri nesnesi, bir devletin resmî iletişim ve propaganda stratejisidir. Hiçbir kavram, bir halkı, bir dini ya da bir etnik topluluğu hedef almaz; bir devletin politikalarına yönelik eleştiri ile bir topluluğa yönelik düşmanlık arasındaki sınır, eser boyunca titizlikle korunmuştur.

Atıf ve Kaynak Yöntemi

Her kavram, kendi dayanaklarını madde sonundaki “Kaynaklar” alanında taşır; eserin sonundaki toplu kaynakça ise bu dayanakların tamamını yazar-yıl esasına göre derleyip beş tematik grupta birleştirir. Aynı kaynağın birden çok madde tarafından kullanıldığı durumlarda tekrar ayıklanmış, yalnızca tek bir künye bırakılmıştır. Kaynak metinden devralınan kimi künyeler özet biçimdedir; bunlar olduğu gibi korunmuş, tamamlanmaları ileri bir baskıya

bırakılmıştır. Bu yöntem, her iddianın izini hem madde düzeyinde hem de toplu listede sürülebilir kılmayı amaçlar.

Yaşayan Belge

Sözlük, kapanmış bir metin değil, gözden geçirmeye açık bir referans çalışmasıdır. Sondaki toplu kaynakça, 1000 girişin dayanaklarından otomatik olarak derlenip gruplandırılmış; tekrar eden kavramlar ise silinmek yerine çapraz başvuruyla işaretlenmiştir.

KAVRAMLAR

1000 Hasbara Manipölasyon Kavramı · 1–1000

KAVRAM No: 1

Bebeklerin Kafası Kesildi” İddiası

Kısa Tanım: İsrail hükümeti ve medya, 7 Ekim sonrası Hamas’ın 40 bebeğin kafasını kestiğini iddia etti.

İşleyiş Mekanizması: Doğrulanmamış görselleri ve tanıklıkları küresel basına servis ederek duygusal şok yaratmak. Etkisi: ABD Başkanı Biden dahil birçok lider bu iddiayı tekrar etti; küresel kamuoyunda Hamas “insanlık dışı” olarak damgalandı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 10 Ekim 2023’te Beyaz Saray açıklamasında Biden’ın bu iddiayı teyitsiz biçimde dile getirmesi; sonrasında Pentagon tarafından geri çekilmesi. Tarihsel arka plan: 1990 Kuveyt işgali sırasında “kuluçka bebekleri” yalanına benzer propaganda teknikleri. Küresel yansımalar: CNN, BBC gibi kanallar iddianın teyitsiz olduğunu daha sonra kabul etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, aBD Başkanı Biden dahil birçok lider bu iddiayı tekrar etti; küresel kamuoyunda Hamas “insanlık dışı” olarak damgalandı. Daha geniş ölçekte ise CNN, BBC gibi kanallar iddianın teyitsiz olduğunu daha sonra kabul etti.

Karşı Strateji: Bağımsız araştırmacı gazetecilik; teyit platformları.

Çapraz Başvurular: #15 Filistinliler Kutlama Yaptı” Görselleri · #719 1982 Lübnan İşgali’nin “Barış Sağlama Operasyonu” Diye... · #53 Kadınlarla Kitlese Tecavüz” İddiası · #972 AI ile “Gerçekçi” Savaş Görselleri

Kaynaklar: The Guardian (2023). “Biden backtracks on claim of Hamas beheading babies.” BBC Reality Check (2023).

KAVRAM No: 2

Orantılılık İlkesinin Göz Ardı Edilmesi

Kısa Tanım: Saldırıların uluslararası insancıl hukuktaki orantılılık kriteri göz ardı edilerek yürütülmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Askeri hedef” bahanesiyle sivil kayıpların büyüklüğü yok sayılır. Etkisi: Binlerce sivil ölümüne rağmen hukuka uygunluk algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında 2200’den fazla sivil ölmesine rağmen İsrail “operasyonlarımız orantılıdır” dedi. Tarihsel arka plan: ICTY içtihatlarında orantılılık ilkesi geliştirilmiş olmasına rağmen sürekli ihlal edilmiştir. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Konseyi

raporlarında “orantısız güç kullanımı” sürekli eleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, binlerce sivil ölümüne rağmen hukuka uygunluk algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise BM İnsan Hakları Konseyi raporlarında “orantısız güç kullanımı” sürekli eleştirildi.

Karşı Strateji: BM İnsan Hakları Konseyi 2015 Gazze raporunu delil göstermek.

Çapraz Başvurular: #159 Askerî Hedefler” Söylemi · #179 Askerî Operasyonun Başarısı” Söylemi · #822 Uluslararası Hukuk Normlarının “Seçici” Uygulanması · #9 Tamamlayıcılık İlkesinin Savunma Aracı Olarak Kullanılması

Kaynaklar: UN Human Rights Council (2015). Report of the Independent Commission of Inquiry on the 2014 Gaza Conflict. ICRC (2016). Proportionality in the Conduct of Hostilities.

KAVRAM No: 3

Sivil-Asker Ayırımının Bilerek Bulandırılması

Kısa Tanım: Siviller ile savaşçılar arasındaki ayırım kasıtlı biçimde muğlaklaştırılır.

İşleyiş Mekanizması: Filistinli tüm erkeklerin ya da sivil altyapının “militanlara hizmet ettiği” söylemiyle hedef yapılması. Etkisi: Toplu cezalandırma meşru görünür hale getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında İsrail Savunma Bakanı Gallant, “siviller de Hamas’a destek veriyor” dedi. Tarihsel arka plan: Lübnan 1982 işgalinde siviller “direnışçi” olarak damgalandı. Küresel yansımalar: Uluslararası Af Örgütü ve HRW raporlarında sistematik ihlal olarak kayda geçti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, toplu cezalandırma meşru görünür hale getirilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası Af Örgütü ve HRW raporlarında sistematik ihlal olarak kayda geçti.

Karşı Strateji: Cenevre Sözleşmeleri’nde sivil-asker ayırımının mutlak olduğunun vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #174 Düşman Meşru Hedef” Söylemi · #798 Çifte Kullanım (Dual-use) Kavramıyla Altyapının Hedeflenmesi · #17 Çifte Kullanım” Kavramıyla Altyapının Hedeflenmesi · #167 Yalnızca Tehdit Unsurlarını Vurduk” Söylemi

Kaynaklar: Amnesty International (2023). Israel/OPT: Civilians under Siege. Geneva Conventions (1949).

KAVRAM No: 4

İnsan Kalkanı” İddiasının Evrenselleştirilmesi

Kısa Tanım: Her sivil kaybı, “militanların insan kalkanı kullanması” bahanesiyle açıklanır.

İşleyiş Mekanizması: Hedeflenen binalardaki sivillerin varlığı Hamas’ın sorumluluğu gibi sunulur. Etkisi: Sivillerin korunması yükümlülüğü saldırgandan alınıp mağdura yüklenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014’te BM okulu vurulduğunda İsrail “okulda Hamas vardı, sivilleri kalkan yaptı” dedi. Tarihsel arka plan: 2006 Lübnan Savaşı’ndan itibaren sürekli kullanılan savunma mekanizması. Küresel yansımalar: BM raporlarında bu iddianın sistematik kullanıldığı belgelenmiştir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sivillerin korunması yükümlülüğü saldırgandan alınıp mağdura yüklenir. Daha geniş ölçekte ise BM raporlarında bu iddianın sistematik kullanıldığı belgelenmiştir.

Karşı Strateji: İnsan kalkanı olsa bile saldırıların sivilleri hedef alamayacağı ilkesini hatırlatmak.

Çapraz Başvurular: #107 Hedefimiz Militanlar” Söylemi · #133 Kendi Yasalarımıza Uygun” Söylemi · #103 Antisemitizm Kalkanı” · #197 Militanlar Arasında” Söylemi

Kaynaklar: UN OCHA (2014). Gaza Crisis Atlas. Human Rights Watch (2014). Israel: In-Depth Look at Gaza School Attacks.

KAVRAM No: 5

Uyarı Yükümlülüğünün Kâğıt Üzerine İndirgenmesi

Kısa Tanım: İsrail’in hava saldırılarında “uyarı atışı” yaparak sorumluluğu yerine getirdiğini iddia etmesi.

İşleyiş Mekanizması: Broşür atma, telefon mesajı gibi önlemler “uyarı” sayılır. Etkisi: Sivillerin gerçekten güvenli alan bulamaması göz ardı edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014’te Gazze’de evler vurulmadan 1 dakika önce “çatıya dokunma” atışı yapıldı. Tarihsel arka plan: ABD’nin Irak işgalinde kullanılan “ön uyarı” taktiklerinden türetilmiştir. Küresel yansımalar: Uluslararası Af Örgütü bu uygulamanın “etkisiz ve sembolik” olduğunu raporladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sivillerin gerçekten güvenli alan bulamaması göz ardı edilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası Af Örgütü bu uygulamanın “etkisiz ve sembolik” olduğunu raporladı.

Karşı Strateji: Uyarının, gerçek güvenlik sağlamadığı sürece hukuki yükümlülüğü yerine getirmediğini belirtmek.

Çapraz Başvurular: #857 Soykırım Önleme Uyarılarının “Taraflı” Gösterilmesi · #678 Biz Hep Uyardık” Söylemi · #196 Askerî Önlemler Zorunluydu” Söylemi · #745 Sivil Kayıpların “Hamas’ın Suçu” Diye Sunulması

Kaynaklar: Amnesty International (2014). Families under the Rubble: Israeli Attacks on Inhabited Homes. UNHRC (2015). Report of the Independent Commission of Inquiry.

KAVRAM No: 6

Hedef Doğrulamada Kanıtsız Varsayımlar Kullanma

Kısa Tanım: Hedeflerin “askeri amaçlı” olduğu iddiası kanıt gösterilmeden ileri sürülür.

İşleyiş Mekanizması: Her cami, okul ya da hastane “silah deposu” diye ilan edilir. Etkisi: Sivillerin yaşadığı tüm mekanlar hedef haline getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında El-Şifa Hastanesi’nin “Hamas karargahı” olduğu iddia edildi ancak kanıtlanamadı. Tarihsel arka plan: 2009 Gazze saldırısında da benzer iddialar dile getirildi. Küresel yansımalar: Dünya Sağlık Örgütü ve BM bu iddiaları reddetti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sivillerin yaşadığı tüm mekanlar hedef haline getirilir. Daha geniş ölçekte ise dünya Sağlık Örgütü ve BM bu iddiaları reddetti.

Karşı Strateji: Bağımsız araştırmaların ve uydu görüntülerinin delil olarak kullanılması.

Çapraz Başvurular: #19 Eğitim Kurumlarının Askerî Hedef Olarak Etiketlenmesi · #800 Eğitim Kurumlarının “Askerî Hedef” Sayılması · #183 Kendi Gücümüzü Kullanma Hakkı” Söylemi · #158 Hedef Gözetilerek” İfadesi

Kaynaklar: WHO (2023). Attacks on Health Care in Palestine. UN News (2023). UN rejects claims of hospital misuse.

KAVRAM No: 7

Hukuka Uygunluk” Algısının Tersine Çevrilmesi

Kısa Tanım: İsrail, saldırılarının uluslararası hukuka uygun olduğunu sürekli vurgular.

İşleyiş Mekanizması: Askeri hukuk müşavirlerinin onay verdiği iddiasıyla saldırılar

meşrulaştırılır. Etkisi: Uluslararası kamuoyunda “hukuka uygun savaş” algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze operasyonu “Operation Protective Edge” sırasında IDF sözcüleri “hukuka tam uyum” dedi. Tarihsel arka plan: ABD’nin Irak işgali sonrası yaygınlaştırılan “lawfare” taktiklerinden esinlenmiştir. Küresel yansımalar: BM raporları ile İsrail’in iddiaları arasındaki çelişki görünür hale geldi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası kamuoyunda “hukuka uygun savaş” algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise bM raporları ile İsrail’in iddiaları arasındaki çelişki görünür hale geldi.

Karşı Strateji: Bağımsız komisyon raporlarını öne çıkararak “hukuka uygunluk” söylemini boşa düşürmek.

Çapraz Başvurular: #195 Uluslararası Hukuka Uygun Hareket” Söylemi · #132 Uluslararası Hukuk Çerçevesinde” İfadeşi · #181 Askerî Güç Kullanımı Meşrudur” Söylemi · #599 Mağduriyetin Tersine Çevrilmesi

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report of the Independent Commission of Inquiry. Gross, M. (2010). Moral Dilemmas of Modern War. Cambridge University Press.

KAVRAM No: 8

Yasadışı Savaşçı” Statüsü İcadı

Kısa Tanım: Tutuklanan Filistinlilere “yasadışı savaşçı” etiketi konarak Cenevre Sözleşmeleri’nin koruması dışına itilmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Savaş esiri” ya da “sivil” yerine üçüncü bir kategori yaratmak. Etkisi: Keyfi tutuklama ve işkencelerin önü açılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2002’den itibaren İsrail yasalarında “unlawful combatant” kavramı kullanılarak yüzlerce kişi süresiz gözaltında tutuldu. Tarihsel arka plan: 11 Eylül sonrası ABD’nin Guantanamo uygulamasından etkilenilmiştir. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Komitesi bu statünün uluslararası hukuka aykırı olduğunu defalarca belirtti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, keyfi tutuklama ve işkencelerin önü açılır. Daha geniş ölçekte ise bM İnsan Hakları Komitesi bu statünün uluslararası hukuka aykırı olduğunu defalarca belirtti.

Karşı Strateji: Cenevre Sözleşmeleri’nin “ara statü” tanımadığını vurgulamak.

Çapraz Başvurular: #782 Roma Statüsü Suçlarının “Savaşın Kaçınılmazlığı” Olarak · #112 Çatışma” Yerine “Operasyon” Kullanımı · #100 Uluslararası Sözleşmelerin “Güncelliğini Yitirdiği” İddiası · #848 Uluslararası Sözleşmelerin “Güncelliğini Yitirdiği” Söylemi

Kaynaklar: B’Tselem (2005). Incommunicado Detention of Palestinians. UN Human Rights Committee (2006). Concluding Observations: Israel.

KAVRAM No: 9

Tamamlayıcılık İlkesinin Savunma Aracı Olarak Kullanılması

Kısa Tanım: Uluslararası Ceza Mahkemesi’nin yetkisini engellemek için İsrail’in “biz kendi yargımızı yapıyoruz” iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Askeri mahkemelerde göstermelik soruşturmalar açılır. Etkisi: Cezasızlık kültürü sürdürülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında sivillerin ölümüne ilişkin İsrail Askeri Savcılığı yalnızca düşük rütbeli askerlere sembolik cezalar verdi. Tarihsel arka plan: Roma Statüsü’nde yer alan tamamlayıcılık ilkesi bu şekilde suistimal edilmiştir. Küresel yansımalar: ICC savcılığı İsrail’in iç soruşturmasının etkisiz olduğunu belirledi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, cezasızlık kültürü sürdürülür. Daha geniş ölçekte ise ICC savcılığı İsrail’in iç soruşturmasının etkisiz olduğunu belirledi.

Karşı Strateji: Uluslararası mekanizmaların bağımsız soruşturma yapmasının gerekliliğini vurgulamak.

Çapraz Başvurular: #21 ICC’nin Yetkisiz Olduğunun İddia Edilmesi · #853 ICC’nin Açtığı Dosyaların “İsrail Karşısı Saplantı” Olarak · #844 ICC’nin Yetkisiz Olduğunun İddiası · #780 ICC Tutuklama Kararlarının “Geçersiz” İlan Edilmesi

Kaynaklar: ICC Office of the Prosecutor (2021). Situation in Palestine. Al-Haq (2016). The Gaza Closure and Complementarity Principle.

KAVRAM No: 10

UAD Tedbir Kararlarının Etkisizleştirilmesi

Kısa Tanım: Uluslararası Adalet Divanı’nın verdiği ihtiyati tedbir kararlarının uygulanmaması.

İşleyiş Mekanizması: Kararlar “siyasi” ya da “bağlayıcı değil” şeklinde sunulur. Etkisi: Uluslararası hukukun caydırıcılığı aşındırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024’te UAD’nin Gazze’de soykırımı önlemek için verdiği tedbir kararları İsrail tarafından yok sayıldı. Tarihsel arka plan: ABD ve İsrail daha önce de Nikaragua davasında UAD kararlarını tanımamıştı. Küresel yansımalar: Güney

Afrika'nın başvurusu üzerine alınan karar küresel gündemde geniş yankı buldu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, uluslararası hukukun caydırıcılığı aşındırılır. Daha geniş ölçekte ise güney Afrika'nın başvurusu üzerine alınan karar küresel gündemde geniş yankı buldu.

Karşı Strateji: UAD'nin bağlayıcı niteliğinin uluslararası anlaşmalarla teyit edildiğini vurgulamak.

Çapraz Başvurular: #796 BM Genel Kurulu Kararlarının "Siyasi Bildiri"ye İndirgenmesi · #845 UAD'nin "Egemenliğe Müdahale" Olarak Gösterilmesi · #780 ICC Tutuklama Kararlarının "Geçersiz" İlan Edilmesi · #852 İnsan Hakları Komitesi'nin Kararlarının "Uygulanamaz" Sayılması

Kaynaklar: ICJ (2024). Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide (South Africa v. Israel). Schabas, W. (2020). The International Court of Justice and International Criminal Justice.

KAVRAM No: 11

Soykırım Niyetinde Aşırı Yüksek İspat Standardı

Kısa Tanım: Soykırım suçunun oluşması için yalnızca yazılı emir veya açık beyan arayarak ispatı neredeyse imkânsız hale getirmek.

İşleyiş Mekanizması: Sistematik yok etme politikalarını dolaylı delillerle dahi görmezden gelmek. Etkisi: Yüzbinlerce sivilin ölümü ve açıklık karşı karşıya kalmasına rağmen "niyet kanıtlanmadı" savunusu geliştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023-2024 Gazze saldırılarında, BM raporlarına rağmen İsrail'in soykırım kastı olmadığı ileri sürüldü. Tarihsel arka plan: ICTY ve ICTR içtihatlarında niyetin dolaylı delillerle de ispatlanabileceği kabul edilmiştir. Küresel yansımalar: Güney Afrika'nın UAD'ye açtığı soykırım davasında bu argüman tekrarlandı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, yüzbinlerce sivilin ölümü ve açıklık karşı karşıya kalmasına rağmen "niyet kanıtlanmadı" savunusu geliştirilir. Daha geniş ölçekte ise güney Afrika'nın UAD'ye açtığı soykırım davasında bu argüman tekrarlandı.

Karşı Strateji: Dolaylı delillerin (söylemler, eylem kalıpları, insani koşullar) niyeti gösterebileceği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #835 Soykırım Sözleşmesi'nin "Dar Yorumu"na Dayanılması · #776 Soykırım İddialarının "Siyasi Manipülasyon" Olarak Sunulması · #51 Soykırım Sözleşmesi'nin Dar Yorumlanması ·

#857 Soykırım Önleme Uyarılarının "Taraflı" Gösterilmesi

Kaynaklar: ICJ (2024). South Africa v. Israel – Order on Provisional Measures. Schabas, W. (2009). Genocide in International Law. Cambridge University Press.

KAVRAM No: 12

Askerî Zorunluluk"la Yıkımın Meşrulaştırılması

Kısa Tanım: Sivil yapıların yıkımını "askerî zorunluluk" bahanesiyle açıklamak.

İşleyiş Mekanizması: Konut, tarım alanı veya enerji tesislerinin yıkılması stratejik gereklilik gibi sunulur. Etkisi: Sivillerin yaşam alanlarının yok edilmesi meşru gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Batı Şeria'da ev yıkımları sürekli "askerî zorunluluk" gerekçesiyle yapıldı. Tarihsel arka plan: II. Dünya Savaşı sonrası Cenevre Sözleşmeleri'nde "askerî zorunluluk" dar kapsamlı tutulmuştur. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Konseyi bu gerekçeyi sürekli reddetti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sivillerin yaşam alanlarının yok edilmesi meşru gösterilir. Daha geniş ölçekte ise BM İnsan Hakları Konseyi bu gerekçeyi sürekli reddetti.

Karşı Strateji: Askerî zorunluluk kavramının sivilleri korumak amacıyla çok dar yorumlanması gerektiği hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #109 Askerî Gereklilik" Söylemi · #170 Askerî Gereklilikten Doğdu" Söylemi · #192 Askerî Gereklilikler Uyarınca" Söylemi · #119 Zorunlu Adım" İfadesi

Kaynaklar: UN OCHA (2020). Demolition and Displacement Report. Geneva Convention IV (1949), Article 53.

KAVRAM No: 13

İnsani Yardımın "Güvenlik Riski" Sayılması

Kısa Tanım: Gıda, ilaç ve yakıt yardımlarının militanlara ulaşacağı gerekçesiyle engellenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Her yardım kamyonu potansiyel "silah taşıyıcı" ilan edilir. Etkisi: Sivillerin temel yaşam hakkı ihlal edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024'te Gazze'ye yakıt girişine İsrail "Hamas'a kullanılabilir" diyerek izin vermedi. Tarihsel arka plan: 2007'den itibaren Gazze ablukasıyla insani yardım sürekli kısıtlandı. Küresel yansımalar: Dünya Gıda Programı ve BM

Genel Sekreteri yardımların engellenmesini kınadı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sivillerin temel yaşam hakkı ihlal edilir. Daha geniş ölçekte ise dünya Gıda Programı ve BM Genel Sekreteri yardımların engellenmesini kınadı.

Karşı Strateji: İnsani yardımın tarafsızlığının uluslararası hukukla güvence altında olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #785 İnsani Yardım Engellemelerinin “Güvenlik Önlemi” Olarak Sunulması · #88 İnsani Yardımın “Tarafsız Olmadığı” İddiası · #747 İsrail’in 2000’lerde “İnsani Yardım Gönderdiği” İddiası · #794 İnsani Yardım Gemilerine Saldırının “Sınır Güvenliği” Diye

Kaynaklar: UNRWA (2024). Humanitarian Access in Gaza. OCHA (2010). Humanitarian Impact of Blockade.

KAVRAM No: 14

Açlıktan Ölümlerin “Yan Etki” Gibi Sunulması

Kısa Tanım: Açlıktan ölümleri kasıtlı politikanın değil, “savaşın yan etkisi”nin sonucu göstermek.

İşleyiş Mekanizması: Açlık ölümlerini operasyonun doğal sonucu gibi tanımlamak. Etkisi: Aç bırakma bir savaş yöntemi olarak meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024 Gazze’de BM’nin açlık raporlarına rağmen İsrail “biz hedef almıyoruz, bu savaş koşullarının sonucu” dedi. Tarihsel arka plan: Aç bırakma 1977 Ek Protokol I ile kesin olarak yasaklanmıştır. Küresel yansımalar: Dünya Gıda Programı açlıktan ölümleri belgelerken İsrail bu sorumluluğu reddetti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, aç bırakma bir savaş yöntemi olarak meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise dünya Gıda Programı açlıktan ölümleri belgelerken İsrail bu sorumluluğu reddetti.

Karşı Strateji: Aç bırakmanın Roma Statüsü’ne göre savaş suçu olduğunu vurgulamak.

Çapraz Başvurular: #707 Nakba’nın “Savaşın Doğal Sonucu” Diye Çerçevesi · #193 Çatışma Olmadan Olmazdı” Söylemi · #151 Kaçınılmaz Sonuç” İfadesi · #38 Yaşlı ve Engelli Ölümlerinin “Doğal Risk”e İndirgenmesi

Kaynaklar: WFP (2024). Gaza Emergency Food Security Report. Rome Statute, Article 8(2)(b)(xxv).

KAVRAM No: 15

Filistinliler Kutlama Yaptı” Görselleri

Kısa Tanım: 7 Ekim sonrası Filistinlilerin sokakta sevinç gösterileri yaptığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Bazı görüntülerin bağlam dışı veya eski tarihlerden kullanılması. Etkisi: Tüm Filistinliler “terörist saldırıyı onaylayan kitle” olarak sunuldu.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2012 tarihli Gazze kutlama görüntüleri 2023’te servis edildi. Tarihsel arka plan: 11 Eylül sonrası da Filistinlilerin eski görüntüleri aynı amaçla kullanılmıştı. Küresel yansımalar: Batı medyasında bu görseller günlerce tekrarlandı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, tüm Filistinliler “terörist saldırıyı onaylayan kitle” olarak sunuldu. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında bu görseller günlerce tekrarlandı.

Karşı Strateji: Kaynak doğrulama ve görsel teyit mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #1 Bebeklerin Kafası Kesildi” İddiası · #674 Karşı Tarafı “İnsanlık Dışı” Etiketleme · #993 Yoav Galant’ın “Hayvanlarla Savaş” Söylemi · #201 Diaspora Yapımlarında Filistinlilerin Sürekli “Terörist” İlanı

Kaynaklar: Al Jazeera Factcheck (2023); BBC Verify (2023)

KAVRAM No: 16

İnsani Koridor İhlallerinin Karşı Tarafa Yüklenmesi

Kısa Tanım: İnsani ateşkes ve koridor ihlallerinin sorumluluğunu daima karşı tarafa atmak.

İşleyiş Mekanizması: Yardım konvoylarına saldırılar “militanlar engelledi” diye açıklanır. Etkisi: Sivillerin güvenliği sürekli riske atılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024’te yardım tırlarının vurulması Hamas’a mal edildi, oysa BM raporları İsrail saldırılarını belgeledi. Tarihsel arka plan: Suriye iç savaşında da benzer argümanlar kullanıldı. Küresel yansımalar: Uluslararası Kızılhaç Komitesi bu ihlallerin İsrail kaynaklı olduğunu raporladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sivillerin güvenliği sürekli riske atılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası Kızılhaç Komitesi bu ihlallerin İsrail kaynaklı olduğunu raporladı.

Karşı Strateji: Bağımsız gözlemcilerin tanıklıkları ve video kayıtları ön plana çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #47 İnsani Konvoy Saldırılarının “Yanlışlık” Gibi Sunulması · #89

Ateşkes İhlallerinin Karşı Tarafa Yüklenmesi · #794 İnsani Yardım Gemilerine Saldırının “Sınır Güvenliği” Diye · #785 İnsani Yardım Engellemelerinin “Güvenlik Önlemi” Olarak Sunulması

Kaynaklar: ICRC (2024). Humanitarian Corridors in Conflict. UN OCHA (2024). Attacks on Aid Convoys in Gaza.

KAVRAM No: 17

Çifte Kullanım” Kavramıyla Altyapının Hedeflenmesi

Kısa Tanım: Sivil altyapının (enerji, su, telekom) “çifte kullanım” olduğu iddiasıyla hedef alınması.

İşleyiş Mekanizması: Elektrik santrali veya su kuyusu askeri amaçlıymış gibi gösterilir. Etkisi: Sivillerin hayati ihtiyaçları yok edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014’te Gazze elektrik santrali vuruldu, gerekçe “ Hamas kullanıyor olabilir” oldu. Tarihsele arka plan: NATO’nun 1999 Kosova bombardımanında da benzer söylem kullanıldı. Küresel yansımalar: BM raporlarında “çifte kullanım” bahanesiyle altyapı yıkımının uluslararası hukuka aykırı olduğu belirtilir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sivillerin hayati ihtiyaçları yok edilir. Daha geniş ölçekte ise BM raporlarında “çifte kullanım” bahanesiyle altyapı yıkımının uluslararası hukuka aykırı olduğu belirtilir.

Karşı Strateji: Siviller için hayati altyapının mutlak koruma altında olduğunu vurgulamak.

Çapraz Başvurular: #798 Çifte Kullanım (Dual-use) Kavramıyla Altyapının Hedeflenmesi · #801 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” Gibi Sunulması · #48 Elektrik Kesintisinin “Savunma Önlemi”ne Sokulması · #134 Militer Altyapı” Etiketlemesi

Kaynaklar: UNHRC (2015). Gaza Report. ICRC (2004). Protection of Civilian Infrastructure.

KAVRAM No: 18

Hastanelerin “Komuta Merkezi” İlan Edilmesi

Kısa Tanım: Hastanelerin askeri üs ilan edilerek hedef alınması.

İşleyiş Mekanizması: Tüm sağlık tesisleri “terör karargâhı” gibi gösterilir. Etkisi: Sağlık personeli ve hastaların korunma hakkı ortadan kalkar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023’te El-Şifa Hastanesi “ Hamas merkezi” diye bombalandı. Tarihsele arka plan: Lübnan ve

Irak savaşlarında benzer iddialar dile getirilmişti. Küresel yansımalar: Dünya Sağlık Örgütü bu iddiaları reddederek saldırıları belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sağlık personeli ve hastaların korunma hakkı ortadan kalkar. Daha geniş ölçekte ise dünya Sağlık Örgütü bu iddiaları reddederek saldırıları belgeledi.

Karşı Strateji: Sağlık tesislerinin uluslararası hukukta mutlak koruma altında olduğunu öne çıkarmak.

Çapraz Başvurular: #799 Hastanelerin “Komuta Merkezi” Olarak İlan Edilmesi · #801 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” Gibi Sunulması · #20 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” İlanı · #73 Tarafsız Hukukçuların “Terör Destekçisi” İlanı

Kaynaklar: WHO (2023). Attacks on Health Care in Gaza. UN News (2023). UN Officials Condemn Strikes on Hospitals.

KAVRAM No: 19

Eğitim Kurumlarının Askerî Hedef Olarak Etiketlenmesi

Kısa Tanım: Okulların askeri amaçlı kullanıldığı iddiasıyla vurulması.

İşleyiş Mekanizması: Eğitim kurumlarının “silah deposu” olduğu ileri sürülür. Etkisi: Çocukların eğitim hakkı yok edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014’te BM UNRWA okulları hedef alındı, yüzlerce öğrenci hayatını kaybetti. Tarihsele arka plan: 2006 Lübnan Savaşı’nda da benzer suçlamalar kullanıldı. Küresel yansımalar: UNICEF ve BM bu saldırıları savaş suçu olarak raporladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, çocukların eğitim hakkı yok edilir. Daha geniş ölçekte ise uNICEF ve BM bu saldırıları savaş suçu olarak raporladı.

Karşı Strateji: Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Cenevre Sözleşmeleri hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #800 Eğitim Kurumlarının “Askerî Hedef” Sayılması · #6 Hedef Doğrulamada Kanıtsız Varsayımlar Kullanma · #801 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” Gibi Sunulması · #487 Karayipler’de İsrail Eğitim Anlaşmaları

Kaynaklar: UNICEF (2014). Impact of Gaza Conflict on Children. UNRWA (2014). School Attacks Report.

KAVRAM No: 20**Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” İlanı**

Kısa Tanım: Basın organlarının hedef alınmasını “terör propagandası” bahanesiyle açıklamak.

İşleyiş Mekanizması: Gazeteciler “militan sözcüsü” olarak gösterilir. Etkisi: Basın özgürlüğü yok edilir, savaş suçları görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te Gazze'de Al Jazeera ofisi bombalandı, “Hamas propagandası” gerekçesi öne sürüldü. Tarihsel arka plan: 2003 Irak Savaşı'nda da Al Jazeera büroları vurulmuştu. Küresel yansımalar: Uluslararası Gazeteciler Federasyonu saldırıları kınadı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, basın özgürlüğü yok edilir, savaş suçları görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası Gazeteciler Federasyonu saldırıları kınadı.

Karşı Strateji: Gazetecilerin korunmasının uluslararası hukukta mutlak yükümlülük olduğunu hatırlatmak.

Çapraz Başvurular: #801 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” Gibi Sunulması · #109 Askerî Gereklilik” Söylemi · #62 Protesto Hakkının “Terör Propagandası”na İndirgenmesi · #134 Militan Altyapı” Etiketlemesi

Kaynaklar: Reporters Without Borders (2023). Journalists under Fire in Gaza. Committee to Protect Journalists (2023). Attacks on Media Outlets.

KAVRAM No: 21**ICC'nin Yetkisiz Olduğunun İddia Edilmesi**

Kısa Tanım: İsrail'in, Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin (ICC) Filistin toprakları üzerindeki yetkisini reddetmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Filistin bir devlet değildir” argümanı üzerinden ICC'nin yargı yetkisizliğini ileri sürmek. Etkisi: Savaş suçlarının yargılanmasının önüne geçilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de ICC'nin Filistin'de savaş suçu soruşturması açmasına İsrail “ICC yetkisizdir” diyerek karşı çıktı. Tarihsel arka plan: 2002 Roma Statüsü yürürlüğe girdiğinde İsrail imzalamış ama taraf olmamıştı. Küresel yansımalar: BM Genel Kurulu 2012'de Filistin'i “gözlemci devlet” olarak tanıyarak ICC'nin yetkisini teyit etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, savaş suçlarının yargılanmasının önüne geçilir. Daha geniş ölçekte ise bM Genel Kurulu

2012'de Filistin'i “gözlemci devlet” olarak tanıyarak ICC'nin yetkisini teyit etti.

Karşı Strateji: ICC'nin 2021 kararı, Filistin'in yargı yetkisini kabul ettiği için geçerliliği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #844 ICC'nin Yetkisiz Olduğunun İddiası · #77 ICC'nin Yetkisinin “Coğrafi Sınırlı” Yorumlanması · #795 ICC'nin Yetki Alanının “Coğrafi Sınırlı” Yorumlanması · #827 ICC'nin Soruşturma Komisyonlarının “Tarafı” Gösterilmesi

Kaynaklar: ICC (2021). Situation in the State of Palestine, Pre-Trial Chamber Decision. UNGA Resolution 67/19 (2012).

KAVRAM No: 22**Roma Statüsü'ne Taraf Olmamanın Dokunulmazlık Sayılması**

Kısa Tanım: İsrail'in Roma Statüsü'ne taraf olmadığı için yargılamayacağını ileri sürmesi.

İşleyiş Mekanizması: Taraf olmama durumunu mutlak dokunulmazlık gibi sunmak. Etkisi: Uluslararası cezasızlık algısı güçlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te Netanyahu'nun ICC'de yargılanması gündeme geldiğinde İsrail “biz taraf değiliz” diyerek reddetti. Tarihsel arka plan: ABD ve İsrail benzer biçimde Roma Statüsü'nü imzalayıp onaylamamışlardır. Küresel yansımalar: Sudan lideri Ömer el-Beşir örneğinde taraf olmayan ülkelerde de ICC yakalama kararı uygulanmıştır.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası cezasızlık algısı güçlendirilir. Daha geniş ölçekte ise sudan lideri Ömer el-Beşir örneğinde taraf olmayan ülkelerde de ICC yakalama kararı uygulanmıştır.

Karşı Strateji: Roma Statüsü 12(2) maddesi uyarınca suçun işlendiği devlet tarafsa, taraf olmayan fail de yargılanabilir.

Çapraz Başvurular: #777 Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne Taraf Olmamanın “Dokunulmazlık” · #844 ICC'nin Yetkisiz Olduğunun İddiası · #199 Biz Saldırgan Değiliz” Söylemi · #795 ICC'nin Yetki Alanının “Coğrafi Sınırlı” Yorumlanması

Kaynaklar: Rome Statute, Article 12(2). ICC (2010). Prosecutor v. Omar Al Bashir.

KAVRAM No: 23**Ev Belgelerinin “Askerî Kanıt” Olarak Sunulması**

Kısa Tanım: Evlerde bulunan sıradan belgelerin “terör örgütü bağlantısı” kanıtı gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Aile fotoğrafları, dernek makbuzları veya okul kayıtlarının silahlı örgütte bağ olarak gösterilmesi. Etkisi: Sivil yaşamın kriminalize edilmesi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021’de İsrail güçleri, Filistinli STK çalışanlarının evlerinde buldukları belgeleri “terör finansmanı” kanıtı ilan etti. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren Filistinli sivil toplum kuruluşları sürekli kriminalize edildi. Küresel yansımalar: Avrupa Birliği ve BM, bu iddiaları temelsiz bularak STK’lara desteğini sürdürdü.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sivil yaşamın kriminalize edilmesi. Daha geniş ölçekte ise avrupa Birliği ve BM, bu iddiaları temelsiz bularak STK’lara desteğini sürdürdü.

Karşı Strateji: Bağımsız denetim raporlarıyla belgelerin bağlamının açıklanması.

Çapraz Başvurular: #724 Taş Atan Çocukların “Silahlı Militan” Olarak Sunulması · #284 Hollywood’da İsrail Yerleşimlerinin “Normal Yaşam Alanı” Olarak · #500 Filistin Yanlı Öğrenci Kulüplerinin Kapatılması · #62 Protesto Hakkının “Terör Propagandası”na İndirgenmesi

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021). Israel/Palestine: Six Palestinian NGOs Branded as Terrorist. Amnesty International (2022). Israel’s Smear Campaign Against Palestinian Civil Society.

KAVRAM No: 24**Delil Zincirinin Bilerek Bozulması**

Kısa Tanım: Savaş suçlarına dair delillerin toplanması sürecinde zincirin kasten kırılması.

İşleyiş Mekanizması: Olay yeri incelemeleri engellenir, belgeler kaybolur, video kayıtları imha edilir. Etkisi: Yargı süreçlerinde delil geçersiz hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2009 Gazze saldırılarında BM tesislerinin vurulmasına dair deliller İsrail soruşturmasında “kayboldu”. Tarihsel arka plan: Cezasızlık kültürünü pekiştirmek için kullanılan klasik yöntemlerden biridir. Küresel yansımalar: Goldstone Raporu’nda delil zincirinin bozulduğu açıkça belirtildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, yargı süreçlerinde delil geçersiz hale gelir. Daha geniş ölçekte ise goldstone

Raporu’nda delil zincirinin bozulduğu açıkça belirtildi.

Karşı Strateji: Uluslararası bağımsız komisyonların yerinde inceleme yapması sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #226 Spor Medyasında Filistin Protestocularının “Olay Çıkarıcı” · #839 Fotoğraf Kanıtlarının “Montaj” Olduğu İddiası · #373 Hacker Gruplarının Filistin Arşivlerini Silmesi · #840 Video Kanıtlarının “Kurgu” Olduğu Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2009). Report of the United Nations Fact-Finding Mission on the Gaza Conflict (Goldstone Report). Al-Haq (2010). Obstruction of Justice in Gaza Investigations.

KAVRAM No: 25**BM Raportörlerinin “Taraflı” Damgalanması**

Kısa Tanım: BM Özel Raportörlerinin hazırladığı raporların İsrail tarafından “antisemitizm” veya “taraflılık”la yaftalanması.

İşleyiş Mekanizması: Kişisel saldırılar ve itibarsızlaştırma kampanyaları yürütülür. Etkisi: Raporların ciddiyeti gölgelenmeye çalışılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2022’de BM Raportörü Francesca Albanese’nin raporu İsrail tarafından “antisemitik” diye reddedildi. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren BM raportörleri sürekli hedef alınmıştır. Küresel yansımalar: Uluslararası akademik çevreler bu saldırıları “kurumsal engelleme” olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, raporların ciddiyeti gölgelenmeye çalışılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası akademik çevreler bu saldırıları “kurumsal engelleme” olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Raportörlerin bağımsız yetkiyle çalıştığı ve bulguların kolektif raporlara dayandığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #775 BM Özel Raportörlerinin “Taraflı” Diye Reddi · #779 BM Ajanslarının Raporlarının “Tek Taraflı” Gösterilmesi · #57 Tanıklıkların “Propaganda” Diye Damgalanması · #55 ICC Savcılarının “Politik Aktör” İlanı

Kaynaklar: UN Human Rights Council (2022). Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in the Palestinian territories. Middle East Eye (2022). Israel accuses UN rapporteur of antisemitism.

KAVRAM No: 26**İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi**

Kısa Tanım: İsrail'in, BM İnsan Hakları Konseyi kararlarını "siyasi" gerekçelerle yok sayması.

İşleyiş Mekanizması: Kararların hukuki değil "tavsiye" olduğu söylemi yayılır. Etkisi: Cezasızlık algısı derinleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Gazze sınırında göstericilerin öldürülmesine dair Konsey kararları İsrail tarafından tanınmadı. Tarihsel arka plan: İsrail uzun süredir Konsey kararlarını "tek taraflı" olarak nitelendiriyor. Küresel yansımalar: Uluslararası toplum, Konsey'in raporlarını yine de referans alarak baskı kurmaya devam etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, cezazsızlık algısı derinleşir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası toplum, Konsey'in raporlarını yine de referans alarak baskı kurmaya devam etti.

Karşı Strateji: Konsey raporlarının BM Genel Kurulu'nda ve ICC'de delil niteliğinde kullanılabilmesi hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #852 İnsan Hakları Komitesi'nin Kararlarının "Uygulanamaz" Sayılması · #784 BM İnsan Hakları Mekanizmalarının "İsrail Karşısı" Etiketlenmesi · #821 BM Kararlarının "İsrail Karşısı Obsesyon" İlan Edilmesi · #797 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin "Bağlayıcı Olmadığı" Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2019). Report on the protests in the Occupied Palestinian Territory. Golan, G. (2018). Israel and the Human Rights Council.

KAVRAM No: 27**UNRWA'nın "Terör Destekçisi" İlan Edilmesi**

Kısa Tanım: Filistinli mültecilere hizmet veren UNRWA'nın Hamas'la bağlantılı gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: UNRWA çalışanları veya okulları hakkında asılsız iddialar ortaya atılır. Etkisi: Ajansa yapılan uluslararası yardımların kesilmesi hedeflenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024'te İsrail, UNRWA'nın bazı çalışanlarının Hamas'la ilişkili olduğunu iddia ederek kurumun fonlarını hedef aldı. Tarihsel arka plan: İsrail, uzun süredir UNRWA'nın kapatılması gerektiğini savunmaktadır. Küresel yansımalar: Avrupa ülkeleri ve BM soruşturma başlatmış, iddiaların çoğu asılsız çıkmıştır.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, ajansa yapılan uluslararası yardımların kesilmesi hedeflenir. Daha geniş ölçekte ise avrupa ülkeleri ve BM soruşturma başlatmış, iddiaların çoğu asılsız çıkmıştır.

Karşı Strateji: Bağımsız denetimlerle UNRWA'nın rolü ve tarafsızlığı savunulmalı.

Çapraz Başvurular: #41 UNRWA Terörle Bağlantılı İddiası · #684 Onlar Sürekli İftira Atıyor Söylemi · #340 Online Mağazalarda Filistin Ürünlerinin "Terörle Bağlantılı" · #62 Protesto Hakkının "Terör Propagandası"na İndirgenmesi

Kaynaklar: UNRWA (2024). Response to Allegations of Staff Misconduct. The Guardian (2024). Israel accuses UNRWA of links to Hamas.

KAVRAM No: 28**İhlallerin "İç Hukuk"la Maskelenmesi**

Kısa Tanım: Uluslararası hukuk ihlallerinin İsrail iç hukuku gerekçe gösterilerek örtülmesi.

İşleyiş Mekanizması: Askeri emirler veya güvenlik yasaları uluslararası hukukun önüne geçirilir. Etkisi: İşgal altındaki topraklarda keyfi uygulamalar meşru hale getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Batı Şeria'da "askeri emirler" üzerinden toprak kamulaştırmaları yapıldı. Tarihsel arka plan: 1967'den beri İsrail askeri emirleri işgal hukukunun yerine kullanıyor. Küresel yansımalar: BM ve uluslararası hukukçular, iç hukukun uluslararası yükümlülüklerin önüne geçemeyeceğini vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, işgal altındaki topraklarda keyfi uygulamalar meşru hale getirilir. Daha geniş ölçekte ise BM ve uluslararası hukukçular, iç hukukun uluslararası yükümlülüklerin önüne geçemeyeceğini vurguladı.

Karşı Strateji: Uluslararası hukukun üstünlüğü ilkesi sürekli hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #815 İnsani Hukuk İhlallerinin "İç Hukuk" Kararlarıyla Maskelenmesi · #783 Uluslararası Hukuk Eğitimlerinin "Propaganda" Sayılması · #858 Uluslararası Hukukun "Batı'nın Çifte Standardı" Olduğu Söylemi · #467 Uluslararası Hukuk Çalıştaylarında İsrail Sözcüleri

Kaynaklar: UNHRC (2017). Israeli Settlements in the Occupied Palestinian Territory. B'Tselem (2016). Israeli Military Orders in the West Bank.

KAVRAM No: 29**İdari Gözaltının "Hukuki İşlem" Gibi Gösterilmesi**

Kısa Tanım: Mahkeme kararı olmadan süresiz gözaltılar "hukuki" olarak sunulur.

İşleyiş Mekanizması: İdari gözaltılar "önleyici güvenlik tedbir" gibi gösterilir. Etkisi: Binlerce Filistinli hiçbir suçlama olmadan aylarca tutulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2022'de yaklaşık 700 Filistinli idari gözaltında tutuldu. Tarihsel arka plan: 1945 İngiliz Mandası acil durum düzenlemelerinden miras kalmıştır. Küresel yansımalar: Uluslararası Af Örgütü idari gözaltıyı sürekli "keyfi" olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, binlerce Filistinli hiçbir suçlama olmadan aylarca tutulur. Daha geniş ölçekte ise uluslararası Af Örgütü idari gözaltıyı sürekli "keyfi" olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: İdari gözaltının keyfi tutuklama yasağına aykırı olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #778 UAD Yorumlarının "Tavsiye Kararı" Gibi Çerçevelemesi · #33 Toplu Cezalandırmanın "Caydırıcılık" Olarak Savunulması · #705 1956 Süveyş Krizi'nde "Önleyici Savaş" Retoriği · #84 Mahkemelerin "Anti-İsrail Platform" Gösterilmesi

Kaynaklar: Amnesty International (2022). Israel's Use of Administrative Detention. B'Tselem (2023). Statistics on Administrative Detention.

KAVRAM No: 30**Keyfi Tutuklamaların "Güvenlik Önlemi"ne İndirgenmesi**

Kısa Tanım: Kitlesel tutuklamalar "güvenliği sağlamak" gerekçesiyle meşrulaştırılır.

İşleyiş Mekanizması: Siviller potansiyel tehdit gibi gösterilir. Etkisi: Hukukî süreç olmadan toplu cezalandırma uygulanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te Batı Şeria'da binlerce kişi "güvenlik riski" gerekçesiyle gözaltına alındı. Tarihsel arka plan: İntifada döneminden beri bu yöntem sürekli kullanıldı. Küresel yansımalar: BM Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu bu uygulamaları defalarca eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, hukukî süreç olmadan toplu cezalandırma uygulanır. Daha geniş ölçekte ise bM Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu bu uygulamaları defalarca eleştirdi.

Karşı Strateji: Tutuklamaların bağımsız uluslararası gözlemciler tarafından izlenmesi sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #149 Kendi Güvenliği İçin" Anlatısı · #188 Düşman Tehdit Unsurdur" Söylemi · #81 Esir İhlallerinin "Güvenlik Gereği" Diye Sunulması · #628 Tehdit Algısını Medya ile Büyütme

Kaynaklar: UN Working Group on Arbitrary Detention (2023). Annual Report. Human Rights Watch (2023). Israel/Palestine: Arbitrary Detentions Escalate.

KAVRAM No: 31**İşkencenin "Sorgu Tekniği"ne Dönüştürülmesi**

Kısa Tanım: İşkencenin mutlak yasak olmasına rağmen, "gelişmiş sorgu yöntemi" gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Fiziksel ve psikolojik şiddet, bilgi alma aracı olarak meşrulaştırılır. Etkisi: İşkence yasağının uluslararası hukukta aşındırılması.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

İsrail Yüksek Mahkemesi'nin 1999 yasağına rağmen "ılımlı fiziksel baskı" yöntemleri kullanılmaya devam etti. Tarihsel arka plan: ABD'nin 2000'lerde "enhanced interrogation" söylemi İsrail tarafından da benimsenmiştir. Küresel yansımalar: BM İşkenceyi Önleme Komitesi raporlarında bu uygulamalar sürekli kinandı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, işkence yasağının uluslararası hukukta aşındırılması. Daha geniş ölçekte ise bM İşkenceyi Önleme Komitesi raporlarında bu uygulamalar sürekli kinandı.

Karşı Strateji: İşkencenin mutlak yasak olduğunun (non-derogable right) vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #114 Kendini Savunma" Vurgusu · #35 Yasaklı Mühimmatın "Savunma Aracı" Gibi Gösterilmesi

Kaynaklar: UN Committee Against Torture (2022). Concluding Observations: Israel. Public Committee Against Torture in Israel (2020).

KAVRAM No: 32**Çocukların "Genç Militan" Etiketiyile Tutuklanması**

Kısa Tanım: Çocukların direniş faaliyetleri bahane edilerek "militan" gibi etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: 12–17 yaşındaki çocuklar güvenlik tehdidi sayılarak yargısız gözaltına alınırlar. Etkisi: Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin temel ilkeleri ihlal edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021'de 500'den fazla Filistinli çocuk "taş atan genç militan" diye tutuklandı. Tarihsel arka plan: 1987 İntifada'dan beri çocuklar sistematik biçimde hedef alındı. Küresel yansımalar: UNICEF, çocukların askeri mahkemelerde yargılanmasını uluslararası hukuka aykırı buldu.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, çocuk Hakları Sözleşmesi'nin temel ilkeleri ihlal edilir. Daha geniş ölçekte ise uNICEF, çocukların askeri

mahkemelerde yargılanmasını uluslararası hukuka aykırı buldu.

Karşı Strateji: Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Paris İlkeleri öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #791 Çocukların Tutuklanmasının "Genç Militan" Etiketlenmesi · #724 Taş Atan Çocukların "Silahlı Militan" Olarak Sunulması · #253 Uluslararası TV Kanallarında Filistinli Çocukların "Gelecek · #134 Militan Altyapı" Etiketlemesi

Kaynaklar: UNICEF (2013). Children in Israeli Military Detention. Defence for Children International – Palestine (2022).

KAVRAM No: 33

Toplu Cezalandırmanın "Caydırıcılık" Olarak Savunulması

Kısa Tanım: Bireysel suçlar bahanesiyle ailelerin, köylerin ya da şehirlerin topluca cezalandırılması.

İşleyiş Mekanizması: Ev yıkımı, kitlesel gözaltılar "caydırıcı" tedbir gibi gösterilir. Etkisi: Cenevre Sözleşmeleri'ndeki toplu cezalandırma yasağı delinmiş olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Batı Şeria'da saldırı gerçekleştiren kişinin ailesinin evinin yıkılması "caydırıcılık" gerekçesiyle savunuldu. Tarihsel arka plan: İngiliz Mandası döneminde kullanılan yöntem İsrail tarafından devralındı. Küresel yansımalar: BM ve AB bu politikayı defalarca savaş suçu olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, cenevre Sözleşmeleri'ndeki toplu cezalandırma yasağı delinmiş olur. Daha geniş ölçekte ise BM ve AB bu politikayı defalarca savaş suçu olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Toplu cezalandırmanın mutlak yasak olduğunun vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #787 Toplu Cezalandırmanın "Caydırıcılık" İle Meşrulaştırılması · #29 İdari Gözaltının "Hukuki İşlem" Gibi Gösterilmesi · #10 UAD Tedbir Kararlarının Etkisizleştirilmesi · #70 Cinsel Şiddetin "Bireysel Davranış"a İndirgenmesi

Kaynaklar: UN OCHA (2021). Demolition and Punitive Home Destruction. Geneva Convention IV, Article 33.

KAVRAM No: 34

Gaz Bombasının "Ölümcül Olmayan" Diye Sunulması

Kısa Tanım: Göz yaşartıcı gaz gibi kimyasal ajanların "ölümcül değil" diye sınıflandırılması.

İşleyiş Mekanizması: Kimyasal kullanımından doğan ölümler "kaza" gibi gösterilir. Etkisi:

Sivillere yönelik yasaklı uygulamalar normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze protestolarında göz yaşartıcı gaz nedeniyle çok sayıda çocuk ve yaşlı öldü. Tarihsel arka plan: Kimyasal Silahlar Sözleşmesi bu maddeleri yasaklamış olmasına rağmen istisna alanı yaratıldı. Küresel yansımalar: İnsan hakları örgütleri bu uygulamaları "ölümcül kullanım" diye raporladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sivillere yönelik yasaklı uygulamalar normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise insan hakları örgütleri bu uygulamaları "ölümcül kullanım" diye raporladı.

Karşı Strateji: Kimyasal ajanların sivillere karşı kullanılmasının yasak olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #728 Gaz Bombalarının "Ölümcül Olmayan" Silah Olarak Kullanılması · #95 Kimyasal Silah Kullanımının "Test" Diye Açıklanması · #148 Yanlışlıkla Oldu" Söylemi · #60 Gazeteci Ölümünün "Kaza" Olarak Sunulması

Kaynaklar: Amnesty International (2018). Israel: Lethal Force Against Protesters. OPCW (1993). Chemical Weapons Convention.

KAVRAM No: 35

Yasaklı Mühimmatın "Savunma Aracı" Gibi Gösterilmesi

Kısa Tanım: Beyaz fosfor, misket bombası gibi mühimmatların "savunma" amaçlı olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası yasaklara rağmen "askeri zorunluluk" bahanesiyle kullanılır. Etkisi: Savaş suçlarının üzeri örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009 Gazze saldırılarında beyaz fosfor bombaları "duman perdesi" olarak gösterildi. Tarihsel arka plan: 1980 Konvansiyonel Silahlar Sözleşmesi'nin yasaklarına rağmen İsrail sürekli ihlal etti. Küresel yansımalar: HRW ve BM raporları beyaz fosfor kullanımını belgeler.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, savaş suçlarının üzeri örtülür. Daha geniş ölçekte ise HRW ve BM raporları beyaz fosfor kullanımını belgeler.

Karşı Strateji: Yasaklı silahların kullanımının koşulsuz savaş suçu olduğunun öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #790 Yasaklı Silah Kullanımının "Savunma Aracı" Olarak Sunulması · #603 Kendi Şiddetini "Savunma" Diye Gösterme · #135 Savunma Duvarı" Söylemi · #114 Kendini Savunma" Vurgusu

Kaynaklar: Human Rights Watch (2009). Rain of Fire: Israel's Unlawful Use of White

Phosphorus. UNHRC (2009). Goldstone Report.

KAVRAM No: 36

Protestoların “Askerî Tehdit” Olarak Yorumlanması

Kısa Tanım: Sivillerin barışçıl gösterilerinin askeri tehdit gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Göstericiler “terörist” olarak etiketlenip hedef alınır. Etkisi: Barışçıl toplanma hakkı ortadan kaldırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze Büyük Dönüş Yürüyüşü’nde protestoculara “askeri tehdit” denilerek keskin nişancılarla ateş açıldı. Tarihsel arka plan: İntifada döneminden beri gösteriler kriminalize edilmiştir. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Konseyi bu saldırıları “açık ihlal” diye raporladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, barışçıl toplanma hakkı ortadan kaldırılır. Daha geniş ölçekte ise bM İnsan Hakları Konseyi bu saldırıları “açık ihlal” diye raporladı.

Karşı Strateji: Barışçıl protestoların uluslararası hukukla korunduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #188 Düşman Tehdit Unsurdur” Söylemi · #166 Tehdit Unsurlarını Temizliyoruz” Söylemi · #159 Askerî Hedefler” Söylemi · #167 Yalnızca Tehdit Unsurlarını Vurduk” Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2019). Report on the protests in the Occupied Palestinian Territory. Amnesty International (2018). Gaza: Snipers Target Protesters.

KAVRAM No: 37

Yaralı Tahliyesinin “Kontrol Önlemi”yle Engellenmesi

Kısa Tanım: Yaralıların tahliyesinin güvenlik bahanesiyle engellenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Ambulansların girişine izin verilmez, hastaneler kuşatılır. Etkisi: Sivillerin yaşama hakkı ihlal edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında El-Şifa Hastanesi çevresinde ambulansların girişine izin verilmedi. Tarihsel arka plan: Oslo sonrası “izin mekanizması” ile sağlık erişimi kısıtlanmıştı. Küresel yansımalar: Dünya Sağlık Örgütü ve ICRC bu ihlalleri raporladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sivillerin yaşama hakkı ihlal edilir. Daha geniş ölçekte ise dünya Sağlık Örgütü ve ICRC bu ihlalleri raporladı.

Karşı Strateji: Sağlık hizmetlerine erişimin savaşta bile mutlak hak olduğu öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #207 Uluslararası Film Festivallerinde Filistin Filmlerinin Engellenmesi · #358 Filistin Görsellerinin “Şiddet İçeriği” Etiketliyle Engellenmesi · #571 Üniversite Kulüplerinde Filistin Etkinliklerinin “Güvenlik Riski” · #785 İnsani Yardım Engellemelerinin “Güvenlik Önlemi” Olarak Sunulması

Kaynaklar: WHO (2023). Attacks on Health Care in Gaza. ICRC (2022). Health Care in Danger Reports.

KAVRAM No: 38

Yaşlı ve Engelli Ölümlerinin “Doğal Risk”e İndirgenmesi

Kısa Tanım: Yaşlı ve engelli kişilerin ölümleri, “savaş koşullarının doğ sonucu” gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Kasten korunmayan kırılan grupların ölümleri “kaçınılmaz” gösterilir. Etkisi: Uluslararası hukukta “özel koruma” altında olan grupla görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024’te Gazze’de barınma merkezinde ölen engelliler için İsrail “bu savaşın doğal riski” dedi. Tarihsel arka plan: 1949 Cenevre Sözleşmeleri engelliler ve yaşlılar için özel koruma öngörür. Küresel yansımalar: BM Engelli Hakları Komitesi bu ölümleri sav suçu bağlamında değerlendirdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası hukukta “özel koruma” altında olan grupla görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise bM Engelli Hakları Komitesi bu ölümleri sav suçu bağlamında değerlendirdi.

Karşı Strateji: Kırılan gruplara yönelik koruma yükümlülüğünü hatırlatılması.

Çapraz Başvurular: #14 Açlıktan Ölümlerin “Yan Etki” Gibi Sunulması · #151 Kaçınılmaz Sonuç” İfadesi · #46 Roma Statüsü Suçlarının “Kaçınılmaz” Diye Gösterilmesi · #193 Çatışma Olmadan Olmazdı” Söylemi

Kaynaklar: UN Committee on the Rights of Persons with Disabilities (2024 Statement on Gaza. Geneva Conventions, Common Article 3.

KAVRAM No: 39

AI ile Dijital Sansür Haritalaması

Kısa Tanım: Filistin yanlı içeriklerin hangi ülkelerde daha güçlü olduğun tespit edip önceden sansür planlamak.

İşleyiş Mekanizması: Veri analizleriyle içerik yoğunluğu ölçülür, ardından algoritmik bastırma devreye sokulur. Etkisi: Filistin dayanışması görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Instagram'da 2021 Gazze protestoları sırasında Türkiye v Malezya merkezli içeriklerin algoritmik bastırılması. Tarihsel arka plan: Sosyal medya şirketlerinin hükümet baskısı içerik sınırlamaları. Küresel yansımalar: Dijital dayanışma küresel ölçekte parçalanır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, Filistin dayanışması görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise dijital dayanışma küresel ölçekte parçalanır.

Karşı Strateji: VPN, bağımsız sosyal medya ağları.

Çapraz Başvurular: #983 Yapay Zekâ ile "Görünmez Sansür" · #538 Akademik Veri Tabanlarında Filistin Konularının Bastırılması · #588 Akademik Kitaplarda Filistin Bölümlerinin Kesilmesi · #980 Yapay Zekâ ile İçerik Önceliklendirme

Kaynaklar: Access Now (2021). #LetPalestineSpeak Report. Electronic Frontier Foundation (2022). Censorship by Algorithm

KAVRAM No: 40

Bölgesel Mahkeme Kararlarının Reddedilmesi

Kısa Tanım: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi veya bölgesel yargı organlarının kararlarının yok sayılması.

İşleyiş Mekanizması: Bu mahkemelerin yetkisiz veya taraflı olduğu ileri sürülür. Etkisi: Uluslararası denetim mekanizmaları devre dışı bırakılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te Avrupa Konseyi'nin İsrail yerleşim ürünlerine etiket zorunluluğu kararına İsrail uymadı. Tarihsel arka plan: İsrail uzun süredir bölgesel mahkemelerin kararlarını tanımamaktadır. Küresel yansımalar: AB Adalet Divanı 2019'da yerleşim ürünlerinin etiketlenmesi kararını yeniden teyit etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, uluslararası denetim mekanizmaları devre dışı bırakılır. Daha geniş ölçekte ise AB Adalet Divanı 2019'da yerleşim ürünlerinin etiketlenmesi kararını yeniden teyit etti.

Karşı Strateji: Bölgesel mahkemelerin bağlayıcılığı uluslararası ticaret hukukuyla desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #852 İnsan Hakları Komitesi'nin Kararlarının "Uygulanamaz" Sayılması · #84 Mahkemelerin "Anti-İsrail Platform" Gösterilmesi · #832 Uluslararası Ceza Mahkemesi Hakimlerinin "Taraflı" İlan Edilmesi · #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi

Kaynaklar: Court of Justice of the European Union (2019). Case C- 363/18. European

Council on Foreign Relations (2016). Israel and International Law.

KAVRAM No: 41

UNRWA Terörle Bağlantılı" İddiası

Kısa Tanım: Ocak 2024'te ABD, İngiltere, Almanya dahil birçok in ülke UNRWA fonlarını dondurdu; BM soruşturması ciddi kanıt bulamadı.

İşleyiş Mekanizması: —

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Ocak 2024'te ABD, İngiltere, Almanya dahil birçok in ülke UNRWA fonlarını dondurdu; BM soruşturması ciddi kanıt bulamadı. in Tarihsel Arka Plan: İsrail uzun süredir UNRWA'yı hedef alıyordu; 2018'de ABD'nin yardımları kesmesi benzer bir örnekti. vaş Küresel Yansımalar: Milyonlarca sivilin açlık riski arttı.

Analitik Değerlendirme: Bu kavram, "UNRWA Terörle Bağlantılı" İddiası.

Karşı Strateji: Bağımsız BM soruşturması; fonların yeniden ün açılması.

Çapraz Başvurular: #340 Online Mağazalarda Filistin Ürünlerinin "Terörle Bağlantılı" · #88 İnsani Yardımın "Tarafsız Olmadığı" İddiası · #27 UNRWA'nın "Terör Destekçisi" İlan Edilmesi · #698 Karşı Tarafı "Terörle Özdeş" Gösterme

Kaynaklar: UNRWA (2024). Interim Report. 4). The Guardian (2024).

KAVRAM No: 42

İç Hukukta "Uluslararası İhlal Yok" Kararları Üretmek

Kısa Tanım: Cezasızlık kültürü pekiştirilir.

İşleyiş Mekanizması: Etkisi: Cezasızlık kültürü pekiştirilir. ve Örnek Olay: 2014 Gazze saldırılarında sivillere yönelik bombardımanlara dair İsrail Askeri Savcılığı "ihlâl yoktur" kararı yla verdi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Tarihsel arka plan: 1967'den bu yana İsrail iç hukukunu işgal topraklarında üstün kıldı. Küresel yansımalar: BM raporlarında bu soruşturmalar "etkisiz" diye nitelenmiştir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, cezasızlık kültürü pekiştirilir. ve Örnek Olay: 2014 Gazze saldırılarında sivillere yönelik bombardımanlara dair İsrail Askeri Savcılığı "ihlâl yoktur" kararı yla verdi. Daha geniş ölçekte ise bM raporlarında bu soruşturmalar "etkisiz" diye nitelenmiştir.

Karşı Strateji: Uluslararası soruşturma mekanizmalarının m. devreye sokulması.

Çapraz Başvurular: #611 Sürekli “Var Olma Hakkı” Vurgusu · #84 Mahkemelerin “Anti-İsrail Platform” Gösterilmesi · #981 AI ile Karşıt Görüş Hesaplarını Susturma · #790 Yasaklı Silah Kullanımının “Savunma Aracı” Olarak Sunulması

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report of the Independent Commission of Inquiry on Gaza. B'Tselem (2016). Whitewash Protocol.

KAVRAM No: 43

Sivilleri Hamas Öldürdü” Söylemi

Kısa Tanım: İsrail bombardımanında ölen sivillerin Hamas'ın roketleri veya “yanlışlıkla” öldürdüğü iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Görsel manipülasyon ve roket enkazlarının bağlamından koparılması. Etkisi: İsrail'in doğrudan sivilleri hedef aldığı gerçeği gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 17 Ekim 2023'te el-Ehli Baptist Hastanesi katliamı; İsrail sorumluluğu reddederek Hamas roketini suçladı, uluslararası incelemeler İsrail'in sorumlu olabileceğini gösterdi. Tarihsel arka plan: 2014 Gazze savaşında da benzer “kendi roketleriyle öldüler” söylemi kullanılmıştı. Küresel yansımalar: Dünya çapında protestolar ve medya tartışmaları.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail'in doğrudan sivilleri hedef aldığı gerçeği gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise dünya çapında protestolar ve medya tartışmaları.

Karşı Strateji: Bağımsız balistik analizler ve görsel teyit platformları.

Çapraz Başvurular: #635 Çocukları Kalkan Yapıyorlar” İddiası · #745 Sivil Kayıpların “Hamas'ın Suçu” Diye Sunulması · #761 Gazze'de Açlığın “Hamas'ın Sorumluluğu” Gibi Gösterilmesi · #54 Komuta Emrinin “Bireysel”e İndirilmesi

Kaynaklar: Channel 4 (2023). “Analysis of Gaza hospital explosion.” Amnesty International (2023).

KAVRAM No: 44

Askerî Mahkemelerin Sivil Dosyalara Bakması

Kısa Tanım: Filistinli sivillerin askeri mahkemelerde yargılanması.

İşleyiş Mekanizması: Sivil dosyalar “güvenlik davası” sayılarak askeri mahkemelere yönlendirilir. Etkisi: Adil yargılanma hakkı ihlal edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de 12 yaşındaki bir çocuğun taş attığı

iddiasıyla askeri mahkemede yargılanması. Tarihsel arka plan: 1967'den bu yana askeri mahkemeler Filistinliler için temel yargı merci oldu. Küresel yansımalar: BM ve UNICEF bu mahkemeleri uluslararası standartlara aykırı ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, adil yargılanma hakkı ihlal edilir. Daha geniş ölçekte ise BM ve UNICEF bu mahkemeleri uluslararası standartlara aykırı ilan etti.

Karşı Strateji: Çocukların ve sivillerin askeri mahkemelerde yargılanmasının yasak olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #816 Askerî Mahkemelerin Sivil Olaylarda Yetkili Kılınması · #159 Askerî Hedefler” Söylemi · #873 Silah İhracatının “Güvenlik Teknolojisi” Olarak Pazarlanması · #763 2021 Şeyh Cerrah Protestolarının “Gayrimenkul Davası” Gibi

Kaynaklar: UNICEF (2013). Children in Israeli Military Detention. B'Tselem (2021). Military Courts in the West Bank.

KAVRAM No: 45

Disiplin Cezalarının “Hesap Verme” Diye Sunulması

Kısa Tanım: Ağır savaş suçları yalnızca disiplin cezası verilerek kapatılır.

İşleyiş Mekanizması: Sorumlulara sembolik cezalar verilir, uluslararası kamuoyuna “hesap verdik” denir. Etkisi: Cezasızlık devam eder, sorumlular korunur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında sivilleri öldüren askerler yalnızca disiplin cezası aldı. Tarihsel arka plan: İsrail ordusu iç soruşturmalarında sıklıkla bu yöntemi kullanır. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular bunu “adalet illüzyonu” olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, cezasızlık devam eder, sorumlular korunur. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular bunu “adalet illüzyonu” olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Ciddi suçlarda bağımsız uluslararası yargı mekanizması talep edilmeli.

Çapraz Başvurular: #817 Disiplin Cezalarının “Hesap Verme” Diye Sunulması · #597 Akademik Kurumlarda Filistin Dayanışmasının “Disiplin Suçu” · #499 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Disiplin Cezası · #664 Biz Yalnızca Karşılık Verdik” Söylemi

Kaynaklar: HRW (2015). Unwilling or Unable: Israeli Military Investigations. Al-Mezan (2016). Illusion of Justice.

KAVRAM No: 46**Roma Statüsü Suçlarının “Kaçınılmaz” Diye Gösterilmesi**

Kısa Tanım: Savaş suçu ve insanlığa karşı suçların “savaşın kaçınılmaz sonuçları” gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sistematik ihlaller doğal savaş ortamı olarak açıklanır. Etkisi: Suçların kasıt unsuru gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te sivillerin aklıktan ölmesi “savaş koşullarında kaçınılmaz” diye savunuldu. Tarihsel arka plan: 1990'lardan beri bu söylem ABD ve İsrail tarafından ortak kullanıldı. Küresel yansımalar: Roma Statüsü'nde “kaçınılmazlık” savunmasına yer olmadığı açıkça belirtilmiştir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, suçların kasıt unsuru gizlenir. Daha geniş ölçekte ise roma Statüsü'nde “kaçınılmazlık” savunmasına yer olmadığı açıkça belirtilmiştir.

Karşı Strateji: Uluslararası içtihatlarda suçların kasten işlenme niteliği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #782 Roma Statüsü Suçlarının “Savaşın Kaçınılmazlığı” Olarak · #151 Kaçınılmaz Sonuç” İfadesi · #831 Roma Statüsü'nde “Savaş Suçu” Tanımının Kısıtlanması · #193 Çatışma Olmadan Olmazdı” Söylemi

Kaynaklar: Rome Statute, Articles 6–8. ICC Jurisprudence on Intent and Contextual Elements (2018).

KAVRAM No: 47**İnsani Konvoy Saldırılarının “Yanlışlık” Gibi Sunulması**

Kısa Tanım: Yardım konvoylarına yönelik saldırılar “yanlış hedefleme” olarak açıklanır.

İşleyiş Mekanizması: Saldırılar kasıtsız gibi sunulur sorumluluk reddedilir. Etkisi: Yardım çalışanlarının güvenliği ortadan kaldırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024'te Gazze'de Dünya Merkez Mutfağı (World Central Kitchen) konvoyunun vurulması “yanlışlık” denildi. Tarihsel arka plan: 2010 Mavi Marmara saldırısı da benzer şekilde “hata” denilerek açıklanmıştı. Küresel yansımalar: BM Genel Sekreteri ve AB saldırıyı kınadı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, yardım çalışanlarının güvenliği ortadan kaldırılır. Daha geniş ölçekte ise bM Genel Sekreteri ve AB saldırıyı kınadı.

Karşı Strateji: Bağımsız soruşturma ve uydu görüntüleri ile kasıtlılık belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #16 İnsani Koridor İhlallerinin Karşı Tarafa Yüklenmesi · #148

Yanlışlıkla Oldu” Söylemi · #794 İnsani Yardım Gemilerine Saldırının “Sınır Güvenliği” Diye · #98 Tarafsız Devletlere Saldırının “Yanlışlık”la Açıklanması

Kaynaklar: BBC (2024). Gaza aid convoy strike: Israel admits 'grave mistake'. UN News (2024). UN condemns attack on aid workers in Gaza.

KAVRAM No: 48**Elektrik Kesintisinin “Savunma Önemi”ne Sokulması**

Kısa Tanım: Elektrik tedarikinin sivillere kesilmesi “askeri savunma” gerekçesiyle açıklanır.

İşleyiş Mekanizması: Gazze'ye elektrik verilmemesi güvenlik politikası gibi gösterilir. Etkisi: Sağlık, su, eğitim hizmetleri çöktürülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te Gazze'de elektrik tamamen kesildi, İsrail “savunma gereği” dedi. Tarihsel arka plan: 2007'den bu yana elektrik akışı sürekli kısıtlanmaktadır. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği bu uygulamayı savaş suçu ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sağlık, su, eğitim hizmetleri çöktürülür. Daha geniş ölçekte ise bM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği bu uygulamayı savaş suçu ilan etti.

Karşı Strateji: Sivillerin enerjiye erişiminin uluslararası insancıl hukuk kapsamındaki yükümlülük olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #824 Elektrik-Su Kesintilerinin “Savunma Stratejisi”ne Sokulması · #66 Ablukanın “Savunma Duvarı” Olarak Sunulması · #17 Çifte Kullanım” Kavramıyla Altyapının Hedeflenmesi · #660 Bizim Teknolojimiz Sayesinde Yaşıyorlar” Söylemi

Kaynaklar: OCHA (2023). Gaza Electricity Crisis Report. UN Human Rights Council (2017). Collective Punishment in Gaza.

KAVRAM No: 49**Gaz ve Yakıt Engellemelerinin “Düşman Mali” Sayılması**

Kısa Tanım: Gaz ve yakıtın Gazze'ye girişinin “düşman mali” statüsüyle engellenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Enerji kaynaklarının sivillere ulaşması savaş hukuku dışı şekilde kısıtlanır. Etkisi: Ulaşım, sağlık ve gıda sistemleri çöktürülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024'te Gazze'ye yakıt girişi “Hamis'a gidebilir” denilerek engellendi. Tarihsel arka plan:

2008'den itibaren İsrail sürekli yakıt blokajı uyguladı. Küresel yansımalar: Dünya Gıda Programı ve BM bu engellemeleri açlığa neden olan savaş suçu olarak belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, ulaşım, sağlık ve gıda sistemleri çöktürülür. Daha geniş ölçekte ise dünya Gıda Programı ve BM bu engellemeleri açlığa neden olan savaş suçu olarak belgeledi.

Karşı Strateji: Sivillere yakıt erişiminin temel insan hakkı olduğu öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #171 Düşman Kaynaklarını Yok Etmek” Söylemi · #162 Düşman Propagandası” Söylemi · #785 İnsani Yardım Engellemelerinin “Güvenlik Önlemi” Olarak Sunulması · #191 Sadece Düşman Altyapısı Yok Edildi” Söylemi

Kaynaklar: WFP (2024). Gaza Fuel and Food Shortages. UNRWA (2023). Fuel Restrictions and Humanitarian Impact.

KAVRAM No: 50

İkinci Holokost” Söylemi

Kısa Tanım: 7 Ekim saldırısının Yahudilere karşı “yeni bir Holokost” olduğu söylemi.

İşleyiş Mekanizması: Tarihsel travmayı güncel siyasal meşruiyet aracı olarak kullanmak. Etkisi: Batı’da İsrail’e sınırsız askeri ve siyasi destek sağlandı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Netanyahu ve İsrail yetkilileri 7 Ekim’i “Holokost’un devamı” olarak niteledi. Tarihsel arka plan: İsrail, 1948’den beri Holokost referanslarını dış politikada sıkça kullanıyor. Küresel yansımalar: ABD Kongresi’nde “Never Again is Now” sloganıyla kararlar alındı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, batı’da İsrail’e sınırsız askeri ve siyasi destek sağlandı. Daha geniş ölçekte ise aBD Kongresi’nde “Never Again is Now” sloganıyla kararlar alındı.

Karşı Strateji: Holokost’un tarihsel özgünlüğünü çarpıtmadan ayrıştırmak.

Çapraz Başvurular: #452 Almanya ile Holokost Hafıza Bağı · #604 Biz Daha Çok Acı Çektik” Retoriği · #606 Holokost Hafızasıyla Güncel Şiddeti Meşrulaştırma · #408 Doğu Avrupa’da Holokost Hafıza Diplomasisi

Kaynaklar: Haaretz (Oct 2023); Yad Vashem Resmi Açıklamaları.

KAVRAM No: 51

Soykırım Sözleşmesi’nin Dar Yorumlanması

Kısa Tanım: Soykırımın yalnızca doğrudan öldürme eylemleriyle sınırlı yorumlanması.

İşleyiş Mekanizması: Aç bırakma, zorla yerinden etme, sağlık hizmetlerini engelleme gibi eylemler soykırım kapsamı dışında gösterilir. Etkisi: Sistematik yıkım politikaları hukuki sorumluluk dışında bırakılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024’te UAD’nin Gazze’deki soykırım tedbir kararına karşı İsrail, “soykırım kastı yok, sadece savaş var” savunmasını yaptı. Tarihsel arka plan: Soykırım Sözleşmesi (1948) birçok içtihatla geniş yorumlanmasına rağmen daraltılmaya çalışıldı. Küresel yansımalar: ICTY ve ICTR, dolaylı delillerle niyetin ispatlanabileceğini vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sistematik yıkım politikaları hukuki sorumluluk dışında bırakılır. Daha geniş ölçekte ise ICTY ve ICTR, dolaylı delillerle niyetin ispatlanabileceğini vurguladı.

Karşı Strateji: Soykırımın yalnızca öldürme değil, yaşam koşullarını yok edici tüm politikaları kapsadığı hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #835 Soykırım Sözleşmesi’nin “Dar Yorumu”na Dayanılması · #776 Soykırım İddialarının “Siyasi Manipülasyon” Olarak Sunulması · #128 Sınırlı Operasyon” Anlatısı · #74 Soykırım İddialarının “Siyasi” Olarak Gösterilmesi

Kaynaklar: ICJ (2024). South Africa v. Israel, Provisional Measures. Schabas, W. (2009). Genocide in International Law. Cambridge University Press.

KAVRAM No: 52

İnsanlığa Karşı Suçların “İç Sorun”laştırılması

Kısa Tanım: Sistematik saldırıların uluslararası suç değil, “iç güvenlik meselesi” gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: İşgal altındaki bölgelerdeki ihlaller devletin egemenlik alanı sayılır. Etkisi: Uluslararası denetim mekanizmaları devre dışı bırakılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Batı Şeria’daki toplu gözaltılar “İsrail’in iç güvenlik uygulaması” olarak tanıtıldı. Tarihsel arka plan: Apartheid Güney Afrika da benzer şekilde suçlarını “iç mesele” diye savunmuştu. Küresel yansımalar: BM raporlarında bu yaklaşım “uluslararası suçların inkârı” olarak nitelendirildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası denetim mekanizmaları devre dışı bırakılır. Daha geniş ölçekte ise bM raporlarında bu yaklaşım “uluslararası suçların inkârı” olarak nitelendirildi.

Karşı Strateji: Roma Statüsü'nün uluslararası suçları devlet sınırlarından bağımsız ele aldığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #781 İnsanlığa Karşı Suçların "İç İsyan" Çerçevesine Sokulması · #836 İnsanlığa Karşı Suçların "Terörle Mücadele" Diye Sunulması · #46 Roma Statüsü Suçlarının "Kaçınılmaz" Diye Gösterilmesi · #772 Cenevre Sözleşmesi'nin "Uygulanamaz" Sayılması

Kaynaklar: UNHRC (2022). Report on the Human Rights Situation in the OPT. Rome Statute, Article 7.

KAVRAM No: 53

Kadınlara Kitlese Tecavüz" İddiası

Kısa Tanım: Hamas'ın sistematik olarak İsraili kadınlara toplu tecavüz ettiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Cinsel şiddet imajıyla uluslararası kamuoyunda çok etkisi yaratmak. Etkisi: BM, AB ve ABD liderleri açıklamalarında bu iddiayı delilsiz tekrar etti.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail yetkilileri 7 Ekim sonrası ilk günlerde "kitlese tecavüz" raporlarını yaydı. Tarihse ark plan: 1990'larda Balkan savaşlarında benzer iddialar savaş propagandası olarak kullanıldı. Küresele yansımalar: Medyada geniş yankı buldu ancak somut delil eksikliği vurgulandı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, BM, AB ve ABD liderleri açıklamalarında bu iddiayı delilsiz tekrar etti. Daha geniş ölçekte ise medyada geniş yankı buldu ancak somut delil eksikliği vurgulandı.

Karşı Strateji: Bağımsız soruşturma mekanizmalarının raporları talep edilmeli.

Çapraz Başvurular: #70 Cinsel Şiddetin "Bireysel Davranış" a İndirgenmesi · #903 Nobel Ödüllü İsraili Akademisyenlerin Öne Çıkarılması · #1 Bebeklerin Kafası Kesildi" İddiası · #687 Onlar Geleceği Yok Etmek İstiyor" Söylemi

Kaynaklar: Human Rights Watch (2023); The Guardian (Nov 2023).

KAVRAM No: 54

Komuta Emrinin "Bireysel" e İndirgenmesi

Kısa Tanım: Emir-komuta zincirindeki kararların "bireysel inisiyatif" gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Askerlerin kendi kararlarıyla sivilleri öldürdüğü iddia edilir. Etkisi: Sistematik saldırılar münferit olay gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze protestolarında sivillere ateş açma

"askerin bireysel kararı" denildi. Tarihse ark plan: Nürnberg Mahkemeleri bu savunmayı reddetmişti. Küresele yansımalar: Uluslararası hukukta emir veren ve uygulayanın birlikte sorumlu olduğu teyit edildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sistematik saldırılar münferit olay gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukta emir veren ve uygulayanın birlikte sorumlu olduğu teyit edildi.

Karşı Strateji: "Üstlerin emirleri"nin uluslararası suçlarda bireysel sorumluluğu ortadan kaldırmadığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #833 Komuta Sorumluluğunun "Bireysel Emir" e İndirgenmesi · #70 Cinsel Şiddetin "Bireysel Davranış" a İndirgenmesi · #815 İnsani Hukuk İhlallerinin "İç Hukuk" Kararlarıyla Maskelenmesi · #18 Hastanelerin "Komuta Merkezi" İlan Edilmesi

Kaynaklar: Nuremberg Trials (1946). Principles of International Law. Amnesty International (2018). Deadly Force in Gaza.

KAVRAM No: 55

ICC Savcılarının "Politik Aktör" İlanı

Kısa Tanım: ICC savcılarının bağımsız yargı organı yerine siyasi aktör olarak yaftalanması.

İşleyiş Mekanizması: Savcıların kararları "antisemitizm" veya "İsrail karşıtlığı" ile damgalanır. Etkisi: Soruşturmaların meşruiyeti gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de ICC Savcısı Fatou Bensouda, İsrail hükümeti tarafından "antisemitik" olmakla suçlandı. Tarihse ark plan: Daha önce de Sudan lideri Beşir davasında savcılar benzer saldırılara maruz kalmıştı. Küresele yansımalar: Uluslararası hukuk çevreleri savcıların bağımsızlığını savundu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, soruşturmaların meşruiyeti gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukuk çevreleri savcıların bağımsızlığını savundu.

Karşı Strateji: ICC savcılarının Roma Statüsü ile güvence altına alındığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #84 Mahkemelerin "Anti-İsrail Platform" Gösterilmesi · #850 Evrensel Yargı Yetkisine Dayalı Davaların "Geçersiz" İlanı · #25 BM Raportörlerinin "Taraflı" Damgalanması · #673 Biz Olmazsak Barış Olmaz" Söylemi

Kaynaklar: ICC OTP (2021). Statement on Palestine Investigation. BBC (2021). Israel condemns ICC probe as 'political'.

KAVRAM No: 56**Soruşturma Komisyonlarının
“Güvenlik Riski” Sayılması**

Kısa Tanım: BM veya bağımsız soruşturma komisyonlarının ülkeye girişinin engellenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Komisyonlar “güvenlik tehdidi” olarak tanımlanır. Etkisi: Delil toplama ve tanıklık süreçleri engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze için kurulan BM Komisyonu'na İsrail giriş izni vermedi. Tarihsel arka plan: 2002 Jenin olayında da BM heyetinin girişine izin verilmemişti. Küresel yansımalar: BM Genel Kurulu, İsrail'in engellemelerini kınadı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, delil toplama ve tanıklık süreçleri engellenir. Daha geniş ölçekte ise BM Genel Kurulu, İsrail'in engellemelerini kınadı.

Karşı Strateji: Uluslararası gözlemcilerin uzaktan inceleme yaparak raporları belgeleyici nitelikte yayınlaması.

Çapraz Başvurular: #827 ICC'nin Soruşturma Komisyonlarının “Taraflı” Gösterilmesi · #995 AI ile Aktivistlerin “Güvenlik Riski” Etiketlenmesi · #499 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Disiplin Cezası · #13 İnsani Yardımın “Güvenlik Riski” Sayılması

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report of the Commission of Inquiry on Gaza. UN News (2002). Israel refuses Jenin fact-finding mission.

KAVRAM No: 57**Tanıklıkların “Propaganda” Diye
Damgalanması**

Kısa Tanım: Mağdurların ve görgü tanıklarının ifadelerinin propaganda olarak yaftalanması.

İşleyiş Mekanizması: Tanıklıkların güvenilirliği kişisel saldırılarla çürütülmeye çalışılır. Etkisi: Kurbanların sesi görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze'den gelen görgü tanıklıkları İsrail tarafından sürekli “ Hamas propagandası” olarak nitelendirildi. Tarihsel arka plan: Bosna ve Ruanda davalarında da benzer damgalama stratejileri kullanıldı. Küresel yansımalar: BM raporörleri bu söylemi “sistematik inkâr stratejisi” olarak kayda aldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, kurbanların sesi görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise BM raporörleri bu söylemi “sistematik inkâr stratejisi” olarak kayda aldı.

Karşı Strateji: Tanıklıkların bağımsız raporlarla desteklenmesi.

Çapraz Başvurular: #841 Tanık Beyanlarının “Kurgulanmış” Olduğu İddiası · #804 Mağdur

Tanıklıklarının “Propaganda” İlan Edilmesi · #25 BM Raporörlerinin “Taraflı” Damgalanması · #162 Düşman Propagandası” Söylemi

Kaynaklar: UN OHCHR (2023). Testimonies from Gaza. Amnesty International (2014). Families under Rubble.

KAVRAM No: 58**Uydu Görsellerinin “Manipüle”
Edildiğinin İddiası**

Kısa Tanım: Uydu görüntülerinin değiştirildiği veya propaganda amaçlı üretildiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: BM ve STK raporlarındaki uydu kanıtları “teknik hata” veya “sahte” denilerek reddedilir. Etkisi: Fiziki kanıtların güvenilirliği tartışmaya açılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze yıkımlarını gösteren uydu görüntülerini İsrail “manipüle edilmiş” dedi. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren uydu teknolojisinin delil olarak kullanılmasına karşı benzer söylemler gelişti. Küresel yansımalar: HRW ve UNOSAT verileri bu iddiaları boşa çıkardı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, fiziki kanıtların güvenilirliği tartışmaya açılır. Daha geniş ölçekte ise HRW ve UNOSAT verileri bu iddiaları boşa çıkardı.

Karşı Strateji: Uydu verilerinin bağımsız kaynaklardan doğrulanması sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #805 Uydu Görsellerinin “Manipüle” Olduğu İddiası · #838 Delillerin “Yapay Olarak Üretilmiş” Olduğu Söylemi · #83 Fotoğraf Kanıtlarının “Montaj” İlanı · #79 Adli Tıp Kanıtlarının “Uydurma” İlanı

Kaynaklar: UNOSAT (2023). Satellite Analysis of Gaza. Human Rights Watch (2023). Satellite Evidence of Destruction.

KAVRAM No: 59**STK Raporlarının “Tek Taraflı”
Reddedilmesi**

Kısa Tanım: İnsan hakları örgütlerinin raporlarının taraflılıkla suçlanarak yok sayılması.

İşleyiş Mekanizması: HRW, Amnesty gibi kuruluşlar “İsrail karşıtı” olmakla itham edilir. Etkisi: Bağımsız raporların uluslararası etkisi azaltılmaya çalışılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de HRW'nin “Apartheid” raporu İsrail tarafından “tek taraflı propaganda” diye reddedildi. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren İsrail STK'ları sürekli itibarsızlaştırdı.

Küresel yansımalar: BM ve akademik çevreler bu raporları delil niteliğinde kabul etti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, bağımsız raporların uluslararası etkisi azaltılmaya çalışılır. Daha geniş ölçekte ise bM ve akademik çevreler bu raporları delil niteliğinde kabul etti.

Karşı Strateji: STK raporlarının bağımsız metodolojiye dayandığı öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #806 STK Raporlarının “Yanılı” Gibi Gösterilmesi · #843 Uluslararası Af Örgütü Raporlarının “Yanılı” Gösterilmesi · #842 İnsan Hakları İzleme Örgütü Raporlarının “Siyasi” Sayılması · #828 İnsan Hakları Konseyi’nin Raporlarının “Hatalı” İlan Edilmesi

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021). A Threshold Crossed: Israeli Authorities and the Crimes of Apartheid and Persecution. Amnesty International (2022). Israel’s Apartheid against Palestinians.

KAVRAM No: 60

Gazeteci Ölümlerinin “Kaza” Olarak Sunulması

Kısa Tanım: Gazetecilerin hedef alınarak öldürülmesinin kaza gibi açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: “Çapraz ateş” veya “yanlışlık” bahanesiyle olaylar örtülür. Etkisi: Basın özgürlüğü ve hesap verilebilirlik ortadan kalkar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022’de Al Jazeera muhabiri Shireen Abu Akleh’in öldürülmesi İsrail tarafından önce reddedildi, sonra “yanlışlık” dendi. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren çok sayıda gazeteci benzer şekilde öldürüldü. Küresel yansımalar: UNESCO ve Uluslararası Gazeteciler Federasyonu saldırıyı kınadı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, basın özgürlüğü ve hesap verilebilirlik ortadan kalkar. Daha geniş ölçekte ise UNESCO ve Uluslararası Gazeteciler Federasyonu saldırıyı kınadı.

Karşı Strateji: Bağımsız balistik incelemeler ve video kayıtları delil olarak kullanılmalı.

Çapraz Başvurular: #807 Gazeteci Ölümlerinin “Yanlışlık” Olarak Sunulması · #148 Yanlışlıkla Oldu” Söylemi · #734 1996 Qana Katliamının “Yanlışlık” Olarak Çerçevesi · #314 Troll Çağrısıyla Gazeteci Hedefleme

Kaynaklar: UN OHCHR (2022). Report on the killing of journalist Shireen Abu Akleh. Committee to Protect Journalists (2022). Journalists Killed in Israel/Palestine.

KAVRAM No: 61

Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi

Kısa Tanım: İsrail’in işlediği suçları belgeleyen akademik çalışmaların “ideolojik” ya da “antisemitik” diye damgalanması.

İşleyiş Mekanizması: Üniversitelerde yayınlanan raporlar, siyasi propaganda ürünü gibi gösterilir. Etkisi: Akademik özgürlük ve bağımsız araştırma itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de HRW ve B’Tselem’in “apartheid” raporlarına dayanan akademik makaleler İsrail hükümeti tarafından “ideolojik kampanya” diye nitelendirildi. Tarihsel arka plan: 1970’lerden itibaren İsrail karşıtı akademisyenler hedef alınmıştır. Küresel yansımalar: Dünya çapında üniversiteler akademik araştırmaların meşruiyetini savunmuştur.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, akademik özgürlük ve bağımsız araştırma itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise dünya çapında üniversiteler akademik araştırmaların meşruiyetini savunmuştur.

Karşı Strateji: Çalışmaların bilimsel metodolojiye dayalı olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #803 Uluslararası Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi · #214 Akademik Dergilerde İsrail Yanlısı Çalışmaların Öne Çıkarılması · #537 Üniversite Ödüllerinde İsrail Yanlı Çalışmaların Seçilmesi · #82 Hukuk Eğitimlerinin “Propaganda” Sayılması

Kaynaklar: HRW (2021). A Threshold Crossed. B’Tselem (2021). This is Apartheid.

KAVRAM No: 62

Protesto Hakkının “Terör Propagandası”na İndirgenmesi

Kısa Tanım: Barışçıl gösterilerin terör örgütü propagandası gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Gösterilere katılan sivililer “terör destekçisi” olarak damgalanır. Etkisi: İfade ve toplanma özgürlüğü ortadan kaldırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze Büyük Dönüş Yürüyüşü protestoları İsrail tarafından “Hamas’ın propaganda eylemleri” olarak nitelendi. Tarihsel arka plan: İntifada döneminde beri protestolar kriminalize edilmiştir. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Konseyi, bu gösterilerin barışçıl niteliğini teyit etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, ifade ve toplanma özgürlüğü ortadan kaldırılır. Daha geniş ölçekte ise bM İnsan Hakları Konseyi, bu gösterilerin barışçıl niteliğini teyit etti.

Karşı Strateji: Uluslararası hukukta barışçıl toplanma hakkı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #73 Tarafsız Hukukçuların "Terör Destekçisi" İlanı · #718 Filistin Kurtuluş Örgütü'nün "Terör Örgütü" Etiketlenmesi · #20 Medya Kuruluşlarının "Propaganda Merkezi" İlanı · #162 Düşman Propagandası" Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2019). Report on the protests in the Occupied Palestinian Territory. Amnesty International (2018). Gaza: Snipers Target Protesters

KAVRAM No: 63

Maliye Bakanı Smotrich'in "Filistin Halkı Yok" Söylemi

Kısa Tanım: Maliye Bakanı Bezalel Smotrich'in "Filistin halkı diye bir şey yoktur" açıklaması.

İşleyiş Mekanizması: Bir halkın tarihsel ve siyasi varlığını inkâr ederek meşruiyetini yok saymak. Etkisi: Filistinlilerin kimlik ve hak talepleri "yokluk" üzerinden kriminalize edildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Mart 2023'te Paris'te yaptığı konuşmada Smotrich, "Filistin diye bir halk yok" dedi. Tarihsel arka plan: 1960'lardan itibaren İsrail siyasetinde bu inkârcı söylem sıkça tekrarlandı. Küresel yansımalar: Ürdün ve Mısır sert tepki gösterdi; Batı medyasında kısa süreli gündem oldu.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, filistinlilerin kimlik ve hak talepleri "yokluk" üzerinden kriminalize edildi. Daha geniş ölçekte ise ürdün ve Mısır sert tepki gösterdi; Batı medyasında kısa süreli gündem oldu.

Karşı Strateji: Filistin kimliğinin tarihsel, kültürel ve siyasi varlığını belgeleyen akademik çalışmalarını öne çıkarmak.

Çapraz Başvurular: #847 Smotrich'in "Gazze Haritadan Silinmeli" Söylemi · #658 Onlar Kültürsüz" İddiası · #188 Düşman Tehdit Unsurudur" Söylemi · #530 İç Güvenlik Bakanı'nın "Toplu Sürgün" Söylemi

Kaynaklar: Al Jazeera (Mar 2023); The Guardian (2023).

KAVRAM No: 64

Müzik Festivali Katliamı" Söyleminin Abartılı Sunumu

Kısa Tanım: Nova Festivali'ndeki ölümler üzerinden tüm 7 Ekim'in çerçevelenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Tek bir trajediyi merkeze koyup binlerce Gazze sivilinin ölümü görünmez kılmak. Etkisi: İsrail'in orantısız saldırılarını meşrulaştırdı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Festivalde yaklaşık 364 kişi öldü; bu olay, tüm uluslararası basının manşetine taşındı. Nova saldırısında hayatını kaybedenlerden bazılarının ölümünün, İsrail hava araçlarının ateşi sonucu gerçekleştiğine dair kanıtlar bulunmaktadır. Tarihsel arka plan: Tekil trajedilerin propaganda amaçlı kullanımı klasik savaş taktiğidir. Küresel yansımalar: "Supernova Massacre" başlığıyla global medya gündemine sokuldu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail'in orantısız saldırılarını meşrulaştırdı. Daha geniş ölçekte ise "Supernova Massacre" başlığıyla global medya gündemine sokuldu.

Karşı Strateji: Karşılaştırmalı sivil kayıp verilerinin vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #186 Sivil Ölümleri En Aza İndirdik" Söylemi · #205 Popüler Müzik Kliplerinde İsrail Ordusuna Övgü · #102 Yan Hasar" İfadesi · #983 Yapay Zekâ ile "Görünmez Sansür"

Kaynaklar: Reuters (Oct 2023); UN OCHA Civilian Casualty Reports.

KAVRAM No: 65

Keskin Nişancı Ateşlerinin "Kalabalık Kontrolü" Gibi Sunulması

Kısa Tanım: Protestolarda keskin nişancıların sivilleri vurması, "kalabalık kontrolü" gibi tanımlanır.

İşleyiş Mekanizması: Keskin nişancıların hedef aldığı siviller "düzensiz kalabalığı dağıtma" bahanesiyle açıklanır. Etkisi: Sivillerin öldürülmesi normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2018 Gazze protestolarında 200'den fazla protestocu keskin nişancı ateşiyle öldürüldü. Tarihsel arka plan: İsrail ordusu uzun süredir kalabalık kontrolünde ölümcül güç kullanıyor. Küresel yansımalar: BM, bu uygulamaları "açıkça yasadışı" ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sivillerin öldürülmesi normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise BM, bu uygulamaları "açıkça yasadışı" ilan etti.

Karşı Strateji: Orantılılık ve ölümcül güç yasağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #811 Keskin Nişancı Saldırıların "Kalabalık Kontrolü" Gibi Sunulması · #481 İç Güvenlik Bakanlığı'nda İsrail Modeli · #519 Üniversite Radyolarında Filistin Tartışmalarının Susturulması · #818 Uluslararası Mahkemelerin "Anti-İsrail Platform" Gösterilmesi

Kaynaklar: UNHRC (2019). Report on Gaza protests. Amnesty International (2018). Israel's unlawful use of force.

KAVRAM No: 66

Ablukanın “Savunma Duvarı” Olarak Sunulması

Kısa Tanım: Gazze’ye uygulanan ablukaların bir “savunma duvarı” gibi açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: Sivillerin kolektif cezalandırılması “güvenlik önlemi” sayılır. Etkisi: Uluslararası hukuka aykırı abluka meşru gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2007’den itibaren Gazze ablukasını “İsrail’in kendini savunma hakkı” diye açıklanmıştır. Tarihsel arka plan: Tarih boyunca abluka savaş yöntemi olarak kullanılsa da sivillere uygulanması yasaktır. Küresel yansımalar: BM ve ICRC, Gazze ablukasını yasa dışı kolektif cezalandırma ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, uluslararası hukuka aykırı abluka meşru gösterilir. Daha geniş ölçekte ise bM ve ICRC, Gazze ablukasını yasa dışı kolektif cezalandırma ilan etti.

Karşı Strateji: Sivillerin abluka altında korunması gerektiği uluslararası hukukla öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #135 Savunma Duvarı” Söylemi · #793 Gazze Kuşatmasının “Savunma Duvarı” Olarak Gösterilmesi · #48 Elektrik Kesintisinin “Savunma Önlemi”ne Sokulması · #603 Kendi Şiddetini “Savunma” Diye Gösterme

Kaynaklar: ICRC (2010). Gaza Closure: Collective Punishment. UN OCHA (2020). Gaza Blockade Report.

KAVRAM No: 67

Yardım Gemisi Baskınlarının “Sınır Güvenliği” Diye Savunulması

Kısa Tanım: İnsani yardım gemilerine yönelik saldırıların “sınır güvenliği” gibi açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası sulara dahi baskınların meşrulaştırılması. Etkisi: İnsani yardımın kriminalize edilmesi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010 Mavi Marmara gemisine yapılan baskın “İsrail’in sınır güvenliği” gerekçesiyle savunuldu. Tarihsel arka plan: Deniz ablukaları uluslararası hukukta katı sınırlamalara tabidir. Küresel yansımalar: BM Paneli, saldırının aşırı ve hukuka aykırı olduğunu raporladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, insani yardımın kriminalize

edilmesi. Daha geniş ölçekte ise bM Paneli, saldırının aşırı ve hukuka aykırı olduğunu raporladı.

Karşı Strateji: Uluslararası sulara insani yardımın mutlak koruma altında olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #794 İnsani Yardım Gemilerine Saldırının “Sınır Güvenliği” Diye · #481 İç Güvenlik Bakanlığı’nda İsrail Modeli · #149 Kendi Güvenliği İçin” Anlatısı · #785 İnsani Yardım Engellemelerinin “Güvenlik Önlemi” Olarak Sunulması

Kaynaklar: UN Human Rights Council (2010). Report of the International Fact-Finding Mission on the Gaza Flotilla. Amnesty International (2010). Israeli attack on Gaza flotilla.

KAVRAM No: 68

Mülteci Kamplarının “Terör Yuvası” İlanı

Kısa Tanım: Filistinli mülteci kamplarının sistematik biçimde “militer barınağı” olarak gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Kamplara yönelik saldırılar “terör yuvalarını hedef alma” diye açıklanır. Etkisi: Siviller toplu şekilde hedef alınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de Cibaliye Mülteci Kampı bombalandı ve yüzlerce sivil öldü; İsrail “Hamas merkezi” dedi. Tarihsel arka plan: 1982 Sabra ve Şatilla katliamı benzer söylemlerle gerekçelendirilmişti. Küresel yansımalar: BM ve insan hakları örgütleri bu saldırıları savaş suçu olarak kayda geçti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, siviller toplu şekilde hedef alınır. Daha geniş ölçekte ise bM ve insan hakları örgütleri bu saldırıları savaş suçu olarak kayda geçti.

Karşı Strateji: Mülteci kamplarının uluslararası hukukla korunması gerektiği hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #160 Terör Yatağı” Etiketlemesi · #704 Filistinlilerin Mülteci Kamplarına “Kendi Seçimiyle” Gittiği · #73 Tarafsız Hukukçuların “Terör Destekçisi” İlanı · #20 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” İlanı

Kaynaklar: UNRWA (2023). Report on strikes against refugee camps. HRW (2023). Gaza: Strikes on Refugee Camps.

KAVRAM No: 69**Gözetiminde Ölümlerin “Sağlık Sorunu”na İndirgenmesi**

Kısa Tanım: Gözetiminde işkence veya kötü muamele sonucu ölümler “sağlık sorunu” diye açıklanır.

İşleyiş Mekanizması: Ölüm nedeni “kalp krizi” veya “doğal hastalık” gibi rapor edilir. Etkisi: İşkence ve kötü muamele belgelenemez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2022’de İsrail gözetim merkezinde ölen Filistinli mahkum için “kalp krizi” denildi; otopsi işkence izlerini ortaya çıkardı. Tarihsel arka plan: Latin Amerika diktatörlüklerinde de aynı yöntem sıkça kullanıldı. Küresel yansımalar: BM İşkence Raportörleri bu ölümleri “sistemik işkence” olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, işkence ve kötü muamele belgelenemez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise BM İşkence Raportörleri bu ölümleri “sistemik işkence” olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Bağımsız adli tıp raporları uluslararası kurumlarca yayımlanmalı.

Çapraz Başvurular: #193 Çatışma Olmadan Olmazdı” Söylemi · #70 Cinsel Şiddetin “Bireysel Davranış”a İndirgenmesi · #429 Küresel Sağlık Yardımlarıyla Yumuşak Güç Kullanımı · #14 Açlıktan Ölümlerin “Yan Etki” Gibi Sunulması

Kaynaklar: OHCHR (2022). Report on deaths in detention in OPT. B’Tselem (2021). Deaths in Custody.

KAVRAM No: 70**Cinsel Şiddetin “Bireysel Davranış”a İndirgenmesi**

Kısa Tanım: Cezaevlerinde veya gözetiminde gerçekleşen cinsel şiddetin bireysel sapkınlık gibi açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: Sistemik ve yaygın şiddet vakaları münferit olay gibi gösterilir. Etkisi: Kurumsal sorumluluk gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023’te gözetiminde kadınlara yönelik cinsel saldırı iddiaları “bireysel suistimal” olarak açıklandı. Tarihsel arka plan: Bosna ve Ruanda davalarında da cinsel şiddet başlangıçta “münferit” görülmüş, sonra sistemik olduğu kabul edilmiştir. Küresel yansımalar: BM raporları cinsel şiddetin İsrail cezaevlerinde sistemik olduğunu belgelemiştir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kurumsal sorumluluk gizlenir. Daha geniş ölçekte ise BM raporları cinsel şiddetin İsrail cezaevlerinde sistemik olduğunu belgelemiştir.

Karşı Strateji: Cinsel şiddetin Roma Statüsü’ne göre savaş suçu ve insanlığa karşı suç kapsamına girdiği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #54 Komuta Emrinin “Bireysel”e İndirgenmesi · #53 Kadınlara Kitlese Tecavüz” İddiası · #69 Gözetiminde Ölümlerin “Sağlık Sorunu”na İndirgenmesi · #148 Yanlışlıkla Öldü” Söylemi

Kaynaklar: UN Women (2023). Sexual Violence in Conflict Report. Al Mezan (2023). Documentation of sexual abuse in Israeli prisons.

KAVRAM No: 71**Uluslararası Hukuk Dilinin “Çifte Standart” Damgalanması**

Kısa Tanım: İsrail’e yöneltilen uluslararası hukuk eleştirilerinin “çifte standart” olduğu iddiasıyla reddedilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Diğer çatışmalarda sessiz kalan ülkeleri örnek gösterip eleştirileri geçersiz kılmak. Etkisi: Uluslararası hukuk ihlalleri haklı çıkarılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023 Gazze saldırılarında BM raporları “çifte standart” diye nitelendi. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş döneminde de İsrail bu söylemi sürekli kullandı. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular, “çifte standart” söyleminin hukuki yükümlülükleri ortadan kaldırmadığını vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, uluslararası hukuk ihlalleri haklı çıkarılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular, “çifte standart” söyleminin hukuki yükümlülükleri ortadan kaldırmadığını vurguladı.

Karşı Strateji: Uluslararası hukukun evrensel ilkeleri, koşulsuz bağlayıcılığı hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #837 Uluslararası Hukuk Dilinin “Çifte Standart” İlanı · #849 İnsan Hakları Mekanizmalarının “Çifte Standart” Diye Etiketlenmesi · #858 Uluslararası Hukukun “Batı’nın Çifte Standardı” Olduğu Söylemi · #773 İnsancıl Hukuk Normlarının “Tek Taraflı” Gösterilmesi

Kaynaklar: UNHRC (2023). Report on human rights in OPT. Falk, R. (2017). Palestine’s Horizon.

KAVRAM No: 72**UAD Başvurularının “Siyasi Oyun” Sayılması**

Kısa Tanım: Uluslararası Adalet Divanı’na (UAD) yapılan başvuruların siyasi manipülasyon gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Başvurular “hukuk değil siyaset” iddiasıyla değersizleştirilir. Etkisi: Yargı mekanizmaları itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Güney Afrika’nın 2023’te açtığı soykırım davası İsrail tarafından “siyasi oyun” diye reddedildi. Tarihsel arka plan: Nikaragua–ABD davasında da benzer söylemler kullanılmıştı. Küresel yansımalar: UAD, başvuruların hukuki niteliğini açıkça teyit etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, yargı mekanizmaları itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise uAD, başvuruların hukuki niteliğini açıkça teyit etti.

Karşı Strateji: UAD’nin BM Şartı ile bağlayıcı yargı organı olduğu öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #829 UAD’ye Yapılan Başvuruların “Siyasi Oyun” Sayılması · #760 Filistin’in BM’deki Adalet Arayışının “Siyasi Manipülasyon” Olarak · #776 Soykırım İddialarının “Siyasi Manipülasyon” Olarak Sunulması · #563 Araştırma Hibelerinde Filistinli Başvuruların Diskalifiye Edilmesi

Kaynaklar: ICJ (2023). Application of Genocide Convention (South Africa v. Israel). Higgins, R. (1994). Problems and Process: International Law and How We Use It.

KAVRAM No: 73

Tarafsız Hukukçuların “Terör Destekçisi” İlanı

Kısa Tanım: İsrail’i eleştiren uluslararası hukuk uzmanlarının “terör örgütü yanlısı” diye hedef alınması.

İşleyiş Mekanizması: Akademisyenler ve raporörler kişisel saldırılarla itibarsızlaştırılır. Etkisi: Bağımsız görüşler kriminalize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022’de BM Raportörü Francesca Albanese’nin “terör yanlısı” olduğu iddia edildi. Tarihsel arka plan: Daha önce Richard Falk da benzer suçlamalara maruz kalmıştı. Küresel yansımalar: Akademik ve hukuki çevreler bu saldırıları “susturma girişimi” olarak değerlendirdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, bağımsız görüşler kriminalize edilir. Daha geniş ölçekte ise akademik ve hukuki çevreler bu saldırıları “susturma girişimi” olarak değerlendirdi.

Karşı Strateji: Hukukçuların bağımsızlığı ve BM mandası altındaki çalışmaları öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #62 Protesto Hakkının “Terör Propagandası”na İndirgenmesi · #818 Uluslararası Mahkemelerin “Anti-İsrail Platform” Gösterilmesi · #718 Filistin Kurtuluş Örgütü’nün “Terör Örgütü” Etiketlenmesi · #843

Uluslararası Af Örgütü Raporlarının “Yanlış” Gösterilmesi

Kaynaklar: UNHRC (2022). Report of the Special Rapporteur on OPT. Middle East Eye (2022). Israel labels UN expert biased.

KAVRAM No: 74

Soykırım İddialarının “Siyasi” Olarak Gösterilmesi

Kısa Tanım: Soykırım suçlamalarının hukuki değil, siyasi iddia gibi lanse edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Delillere dayalı raporlar siyasi kampanya gibi çerçevelenir. Etkisi: Uluslararası hukukun bağlayıcılığı azaltılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024’te UAD’deki soykırım davası İsrail tarafından “Filistin yanlısı siyaset” olarak tanımlandı. Tarihsel arka plan: Ruanda ve Bosna davalarında da soykırım iddiaları başlangıçta “siyasi” diye reddedilmişti. Küresel yansımalar: Uluslararası toplum bu argümanı reddederek soykırımın hukuki bağlamını vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, uluslararası hukukun bağlayıcılığı azaltılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası toplum bu argümanı reddederek soykırımın hukuki bağlamını vurguladı.

Karşı Strateji: Soykırım Sözleşmesi’nin mutlak bağlayıcılığı öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #776 Soykırım İddialarının “Siyasi Manipülasyon” Olarak Sunulması · #857 Soykırım Önleme Uyarılarının “Taraflı” Gösterilmesi · #846 BM Genel Kurulu Kararlarının “Siyasi Propaganda” İlanı · #51 Soykırım Sözleşmesi’nin Dar Yorumlanması

Kaynaklar: ICJ (2024). South Africa v. Israel, Provisional Measures. UN Genocide Convention (1948).

KAVRAM No: 75

Uluslararası Teamül Hukukunun “Geçersiz” İlanı

Kısa Tanım: İsrail’in, kendisini bağlayan teamül hukukunu “tanımıyoruz” diyerek reddetmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sözleşmelere taraf olunmadığında teamül hukuku yükümlülükleri yokmuş gibi gösterilir. Etkisi: Evrensel normlar göz ardı edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail, Filistin’deki sivillere yönelik muamelede teamül hukukuna aykırılıklar için “bizi bağlamaz” dedi. Tarihsel arka plan: Teamül hukuku, devletlerin rızasından bağımsız

bağlayıcıdır. Küresel yansımalar: ICRC ve BM, teamül hukukunun tüm devletler için bağlayıcı olduğunu sürekli teyit etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, evrensel normlar göz ardı edilir. Daha geniş ölçekte ise ICRC ve BM, teamül hukukunun tüm devletler için bağlayıcı olduğunu sürekli teyit etti.

Karşı Strateji: Teamül hukukunun evrensel nitelikte olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #774 Uluslararası Teamül Hukukunun "Güncelliğini Yitirdiği" İddiası · #97 İşgal Hukukunun "Uygulanamaz" Sayılması · #777 Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne Taraf Olmamanın "Dokunulmazlık" · #90 Silahsızlandırılmış Bölgelerin "Geçersiz" İlanı

Kaynaklar: ICRC (2005). Customary International Humanitarian Law Study. UNHRC (2019). Reports on OPT.

KAVRAM No: 76

BM Özel Mahkemelerinin "Seçici" Damgalanması

Kısa Tanım: BM'nin kurduğu özel mahkemelerin yalnızca "seçici" davalara baktığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İsrail'e dair kurulabilecek özel mahkemeler "siyasi araç" diye nitelendirilir. Etkisi: Uluslararası adalet mekanizmaları küçümsenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009 Goldstone Raporu sonrası uluslararası mahkeme ihtimali "tek taraflı" denilerek reddedildi. Tarihsel arka plan: ICTY ve ICTR de başlangıçta "seçici" diye eleştirilmişti. Küresel yansımalar: Bu mahkemeler tarihsel olarak adaletin gelişmesine büyük katkı sundu.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, uluslararası adalet mekanizmaları küçümsenir. Daha geniş ölçekte ise bu mahkemeler tarihsel olarak adaletin gelişmesine büyük katkı sundu.

Karşı Strateji: Seçicilik eleştirilerinin hukuki meşruiyeti ortadan kaldırmadığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #775 BM Özel Raportörlerinin "Taraflı" Diye Reddi · #854 İnsan Hakları Konseyi'nin Özel Oturumlarının "Propaganda" Diye · #822 Uluslararası Hukuk Normlarının "Seçici" Uygulanması · #814 BM İnsan Hakları Konseyi'nde "Seçici" Eleştiri Söylemi

Kaynaklar: UN Security Council Resolutions 827 (1993) and 955 (1994). Cassese, A. (2008). International Criminal Law.

KAVRAM No: 77

ICC'nin Yetkisinin "Coğrafi Sınırlı" Yorumlanması

Kısa Tanım: ICC'nin yalnızca taraf devletlerin sınırlarında yetkili olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Filistin'in devlet statüsü reddedilerek ICC'nin yetkisi daraltılır. Etkisi: Savaş suçlarının yargılanması engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de ICC'nin Filistin'de soruşturma açmasına İsrail "coğrafi yetkisizlik" gerekçesiyle karşı çıktı. Tarihsel arka plan: ICC'nin Ruanda ve Sudan davalarında benzer yetki tartışmaları yaşanmıştı. Küresel yansımalar: ICC Savcılığı, Filistin'in taraf devlet olarak kabul edildiğini teyit etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, savaş suçlarının yargılanması engellenir. Daha geniş ölçekte ise ICC Savcılığı, Filistin'in taraf devlet olarak kabul edildiğini teyit etti.

Karşı Strateji: Roma Statüsü'nün 12(2) maddesi coğrafi yetkiyi net biçimde tanımlar.

Çapraz Başvurular: #795 ICC'nin Yetki Alanının "Coğrafi Sınırlı" Yorumlanması · #827 ICC'nin Soruşturma Komisyonlarının "Taraflı" Gösterilmesi · #21 ICC'nin Yetkisiz Olduğunun İddia Edilmesi · #844 ICC'nin Yetkisiz Olduğunun İddiası

Kaynaklar: ICC (2021). Pre-Trial Chamber I Decision on Jurisdiction. Rome Statute, Article 12(2).

KAVRAM No: 78

Evrensel Yargı Yetkisinin "Egemenlik İhlali" Sayılması

Kısa Tanım: Evrensel yargı ilkesiyle açılan davaların "devlet egemenliğine saldırı" olarak açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: Yabancı mahkemelerdeki davalar meşruiyetsiz ilan edilir. Etkisi: Evrensel adalet mekanizmaları etkisizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009'da İngiltere'de Tzipi Livni hakkında açılan dava "egemenlik ihlali" denilerek reddedildi. Tarihsel arka plan: Evrensel yargı, Nazi suçlarından sonra uluslararası ceza hukukunun temel ilkelerinden biri oldu. Küresel yansımalar: Bazı Avrupa ülkeleri evrensel yargı yetkisini sınırlasa da norm geçerliliğini korur.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, evrensel adalet mekanizmaları etkisizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise bazı Avrupa ülkeleri evrensel yargı yetkisini sınırlasa da norm geçerliliğini korur.

Karşı Strateji: Evrensel yargının insanlığa karşı suçlarda vazgeçilmez olduğu öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #850 Evrensel Yargı Yetkisine Dayalı Davaların “Geçersiz” İlanı · #885 Yahudi Diaspora Sanatçılarının “Evrensel Kimlik” İmajı · #795 ICC’nin Yetki Alanının “Coğrafi Sınırlı” Yorumlanması · #830 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nin “Yalnızca Tavsiye” Diye

Kaynaklar: UK Parliament (2009). Arrest Warrant Case against Tzipi Livni. Langer, M. (2011). Universal Jurisdiction is Not Disappearing.

KAVRAM No: 79

Adli Tıp Kanıtlarının “Uydurma” İlanı

Kısa Tanım: İşkence ve infazlara dair adli tıp raporlarının sahte olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Otopsi raporları “manipüle edilmiş” veya “tarafalı” denilerek reddedilir. Etkisi: Fiziksel kanıtların güvenilirliği gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022’de Shireen Abu Akleh’in otopsi raporu İsrail tarafından “tarafalı” denilerek reddedildi. Tarihsel arka plan: Daha önce Latin Amerika diktatörlüklerinde de benzer inkâr stratejileri kullanılmıştı. Küresel yansımalar: BM, bağımsız adli tıp raporlarını delil olarak kabul etti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulamaya, fiziksel kanıtların güvenilirliği gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise BM, bağımsız adli tıp raporlarını delil olarak kabul etti.

Karşı Strateji: Çoklu adli tıp incelemeleri ve bağımsız raporların öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #838 Delillerin “Yapay Olarak Üretilmiş” Olduğu Söylemi · #83 Fotoğraf Kanıtlarının “Montaj” İlanı · #806 STK Raporlarının “Yanlı” Gibi Gösterilmesi · #753 BM Raporlarının “Siyasi” Gibi Gösterilmesi

Kaynaklar: OHCHR (2022). Abu Akleh Case Report. Forensic Architecture (2022). Ballistic Analysis of Shireen Abu Akleh Killing.

KAVRAM No: 80

Soykırım Önleme Yükümlülüğünün Reddedilmesi

Kısa Tanım: Devletlerin soykırımı önleme yükümlülüğünü yok sayması.

İşleyiş Mekanizması: “Bizim sorumluluğumuz yok” savunusuyla uluslararası önleme yükümlülüğü reddedilir. Etkisi: Soykırım devam ederken uluslararası müdahale geciktirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024 Gazze’deki açlık ve kitlesel ölümler için İsrail “önleme sorumluluğumuz yok” dedi. Tarihsel arka plan: Bosna davasında UAD, üçüncü devletlerin de soykırımı önleme yükümlülüğü olduğunu açıkça belirtti. Küresel yansımalar: Güney Afrika davasında UAD bu yükümlülüğü yeniden teyit etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, soykırım devam ederken uluslararası müdahale geciktirilir. Daha geniş ölçekte ise güney Afrika davasında UAD bu yükümlülüğü yeniden teyit etti.

Karşı Strateji: Soykırımın yalnızca failin değil, tüm devletlerin önleme yükümlülüğü olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #769 Soykırım Önleme Yükümlülüğünün Yok Sayılması · #857 Soykırım Önleme Uyarılarının “Tarafalı” Gösterilmesi · #746 Gazze Ablukasının “Güvenlik Önlemi” Gibi Gösterilmesi · #176 Düşmanın Saldırısını Önedik” Söylemi

Kaynaklar: ICJ (2007). Bosnia v. Serbia, Judgment. ICJ (2024). South Africa v. Israel, Provisional Measures.

KAVRAM No: 81

Esir İhlallerinin “Güvenlik Gereği” Diye Sunulması

Kısa Tanım: Esirlere kötü muamele ve hukuksuz tutuklamaların “güvenlik” gerekçesiyle meşrulaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Esirlerin tecrit edilmesi, aile görüşlerinin engellenmesi “zorunlu güvenlik uygulaması” gibi gösterilir. Etkisi: Cenevre Sözleşmeleri’nin mutlak hükümleri ihlal edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023’te Gazze’den alınan yüzlerce sivil, “güvenlik gerekçesi” ile belirsiz süre gözaltında tutuldu. Tarihsel arka plan: 1967’den bu yana İsrail on binlerce Filistinliyi “idari gözaltı” adı altında alıkoymuştu. Küresel yansımalar: Kızılhaç bu uygulamaları uluslararası insancıl hukuk ihlali olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, cenevre Sözleşmeleri’nin mutlak hükümleri ihlal edilir. Daha geniş ölçekte ise kızılhaç bu uygulamaları uluslararası insancıl hukuk ihlali olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Esir haklarının Cenevre Sözleşmeleri’nde mutlak koruma altında olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #30 Keyfî Tutuklamaların “Güvenlik Önlemi”ne İndirgenmesi · #770 Savaş Esirleri Haklarının “Güvenlik Gerekçesiyle” İhlali · #294 Belgesel Filmlerinde İsrail Gazze Ablukasının “Güvenlik” Olarak ·

#863 Siber Güvenlik Sektörünün “Barış Teknolojisi” Olarak Sunulması

Kaynaklar: ICRC (2023). Detention of Palestinians. UN OHCHR (2023). Report on administrative detention in OPT.

KAVRAM No: 82

Hukuk Eğitimlerinin “Propaganda” Sayılması

Kısa Tanım: Uluslararası hukuk ilkelerini öğreten kurumların faaliyetlerinin propaganda gibi damgalanması.

İşleyiş Mekanizması: Üniversitelerde verilen insan hakları dersleri “İsrail karşıtı ideolojik eğitim” olarak gösterilir. Etkisi: Hukuk eğitiminin itibarsızlaştırılması.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de Batı Şeria’da hukuk kliniklerinin yürüttüğü insan hakları programları “terör propagandası” olarak tanımlandı. Tarihsel arka plan: 1980’lerden itibaren Filistinli hukukçuların eğitimi baskı altına alınmıştır. Küresel yansımalar: Uluslararası akademik kurumlar bu saldırıları kınamıştır.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, hukuk eğitiminin itibarsızlaştırılması. Daha geniş ölçekte ise uluslararası akademik kurumlar bu saldırıları kınamıştır.

Karşı Strateji: Eğitim kurumlarının bağımsızlığı ve akademik özgürlük öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #783 Uluslararası Hukuk Eğitimlerinin “Propaganda” Sayılması · #61 Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi · #818 Uluslararası Mahkemelerin “Anti-İsrail Platform” Gösterilmesi · #467 Uluslararası Hukuk Çalıştaylarında İsrail Sözcüleri

Kaynaklar: Scholars at Risk (2021). Academic Freedom in Palestine. Amnesty International (2022). Crackdown on Human Rights Education.

KAVRAM No: 83

Fotoğraf Kanıtlarının “Montaj” İlanı

Kısa Tanım: Saldırlara dair fotoğraf ve video kanıtlarının sahte olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Uydu ve basın görüntüleri “montaj” denilerek geçersiz kılır. Etkisi: Görsel kanıtların meşruiyeti zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023’te Gazze’de yıkılan hastane görüntüleri İsrail tarafından “montaj” olarak reddedildi. Tarihsel arka plan: Bosna, Ruanda ve Irak’ta da görsel deliller sık sık “sahte” diye

nitelendirilmişti. Küresel yansımalar: Bağımsız medya ve BM kanıtları doğruladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, görsel kanıtların meşruiyeti zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise bağımsız medya ve BM kanıtları doğruladı.

Karşı Strateji: Çoklu doğrulama ve bağımsız kaynakların teyidi öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #839 Fotoğraf Kanıtlarının “Montaj” Olduğu İddiası · #79 Adli Tıp Kanıtlarının “Uydurma” İlanı · #840 Video Kanıtlarının “Kurgu” Olduğu Söylemi · #58 Uydu Görsellerinin “Manipüle” Edildiğinin İddiası

Kaynaklar: Forensic Architecture (2023). Gaza Hospital Blast Analysis. BBC Verify (2023). Gaza video verification reports.

KAVRAM No: 84

Mahkemelerin “Anti-İsrail Platform” Gösterilmesi

Kısa Tanım: Uluslararası yargı organlarının İsrail karşıtı platformlar gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: UAD ve ICC kararları “siyasi mahkeme” olarak damgalanır. Etkisi: Bağımsız yargının itibarsızlaştırılması.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024’te ICC’nin Netanyahu ve Gallant hakkında tutuklama kararı “anti-İsrail kampanya” olarak sunuldu. Tarihsel arka plan: Daha önce ICTY de benzer şekilde “siyasi” diye yaftalanmıştı. Küresel yansımalar: Uluslararası hukuk camiası bu söylemleri reddetti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, bağımsız yargının itibarsızlaştırılması. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukuk camiası bu söylemleri reddetti.

Karşı Strateji: Mahkemelerin bağımsızlık ve BM temelli yapısı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #818 Uluslararası Mahkemelerin “Anti-İsrail Platform” Gösterilmesi · #40 Bölgesel Mahkeme Kararlarının Reddedilmesi · #55 ICC Savcılarının “Politik Aktör” İlanı · #856 Uluslararası Yargı Organlarının “Geçici” Olduğu Söylemi

Kaynaklar: ICC (2024). Arrest Warrants for Netanyahu and Gallant. UN News (2024). Israel rejects ICC jurisdiction.

KAVRAM No: 85

UAD Yorumlarının “Tavsiye”ye İndirgenmesi

Kısa Tanım: UAD’nin bağlayıcı yorumlarının yalnızca tavsiye niteliğinde sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Kararlar “hukuken bağlayıcı değil” denilerek reddedilir. Etkisi: Yargı organının yaptırım gücü küçümseir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2004’te UAD’nin Ayırım Duvarı Danışma Görüşü İsrail tarafından “tavsiye” olarak yok sayıldı. Tarihsel arka plan: UAD’nin advisory opinions bağlayıcı olmasa da uluslararası hukukta ağırlık taşır. Küresel yansımalar: BM Genel Kurulu bu kararları resmi kayıtlarına geçirerek bağlayıcılık kazandırdı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, yargı organının yaptırım gücü küçümseir. Daha geniş ölçekte ise bM Genel Kurulu bu kararları resmi kayıtlarına geçirerek bağlayıcılık kazandırdı.

Karşı Strateji: UAD kararlarının uluslararası teamül hukuku açısından bağlayıcı etkisi vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #778 UAD Yorumlarının “Tavsiye Kararı” Gibi Çerçevelemesi · #708 BM 194 sayılı Kararının “Siyasi Tavsiye” Gibi... · #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi · #830 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nin “Yalnızca Tavsiye” Diye **Kaynaklar:** ICJ (2004). Legal Consequences of the Construction of a Wall in the OPT. UNGA Resolutions (2004). Adoption of ICJ Opinion.

KAVRAM No: 86

İşgal Topraklarının “Tartışmalı Alan” Olarak Sunulması

Kısa Tanım: İşgal altındaki bölgelerin “disputed territories” diye tanımlanması.

İşleyiş Mekanizması: 1967 sonrası işgal edilen topraklar “tartışmalı” olarak sunulur. Etkisi: İşgal gerçeği hukuki dilde silikleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: ABD ve İsrail yetkilileri Batı Şeria için “disputed territories” ifadesini kullandı. Tarihsel arka plan: 1967 Savaşı’ndan beri İsrail bu söylemi sürdürmektedir. Küresel yansımalar: BM, toprakların işgal altında olduğunu sürekli teyit etmiştir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, işgal gerçeği hukuki dilde silikleştirilir. Daha geniş ölçekte ise bM, toprakların işgal altında olduğunu sürekli teyit etmiştir.

Karşı Strateji: 242 sayılı BM Kararı temel alınarak işgal hukuku vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #97 İşgal Hukukunun “Uygulanamaz” Sayılması · #52 İnsanlığa Karşı Suçların “İç Sorun”laştırılması · #772 Cenevre Sözleşmesi’nin “Uygulanamaz” Sayılması · #90 Silahsızlandırılmış Bölgelerin “Geçersiz” İlanı

Kaynaklar: UN Security Council Resolution 242 (1967). UN OCHA (2020). Status of the Occupied Palestinian Territory.

KAVRAM No: 87

Yerleşim İnşasının “Doğal Büyüme” Olarak Gösterilmesi

Kısa Tanım: İşgal altındaki topraklarda yasa dışı yerleşimlerin “doğal nüfus artışı” ile açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası hukuka aykırı yerleşimler nüfus dinamiğiyle gerekçelendirilir. Etkisi: Yerleşimlerin yasadışılığı görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019’da Batı Şeria’da yeni yerleşimler “doğal büyüme ihtiyacı” diye savunuldu. Tarihsel arka plan: 1970’lerden itibaren bu retorik sürekli kullanıldı. Küresel yansımalar: BM, AB ve ABD’nin bazı dönemlerinde bu açıklamaları reddetti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, yerleşimlerin yasadışılığı görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise bM, AB ve ABD’nin bazı dönemlerinde bu açıklamaları reddetti.

Karşı Strateji: Cenevre Sözleşmesi’nin yerleşim yasağına dikkat çekilmeli.

Çapraz Başvurular: #731 Kudüs Yerleşimlerinin “Doğal Gelişim” Olarak Anlatılması · #132 Uluslararası Hukuk Çerçevesinde” İfadesi · #166 Tehdit Unsurlarını Temizliyoruz” Söylemi · #772 Cenevre Sözleşmesi’nin “Uygulanamaz” Sayılması

Kaynaklar: Fourth Geneva Convention, Article 49(6). UNHRC (2020). Report on Israeli Settlements.

KAVRAM No: 88

İnsani Yardımın “Tarafsız Olmadığı” İddiası

Kısa Tanım: BM ve STK’ların yardım faaliyetlerinin taraflı olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: UNRWA ve WFP yardımları “ Hamas’a hizmet ediyor” diye sunulur. Etkisi: Yardımın meşruiyeti zayıflatılır, siviller yardımsız bırakılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024’te Gazze’ye giden UNRWA yardımları İsrail tarafından “taraflı” diye engellendi. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren insani yardımlar sürekli kriminalize edildi. Küresel yansımalar: BM Genel Sekreteri bu söylemleri reddederek UNRWA’nın tarafsızlığını savundu.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, yardımın meşruiyeti zayıflatılır, siviller yardımsız bırakılır. Daha geniş ölçekte ise bM Genel Sekreteri bu söylemleri reddederek UNRWA’nın tarafsızlığını savundu.

Karşı Strateji: İnsani yardımların uluslararası koruma altında olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #41 UNRWA Terörle Bağlantılı" İddiası · #768 Gazze'de İnsani Yardım Noktalarının "Terör Deposu" Gösterilmesi · #13 İnsani Yardımın "Güvenlik Riski" Sayılması · #794 İnsani Yardım Gemilerine Saldırının "Sınır Güvenliği" Diye

Kaynaklar: UNRWA (2024). Statement on neutrality. WFP (2024). Gaza Humanitarian Aid Reports.

KAVRAM No: 89

Ateşkes İhlallerinin Karşı Tarafa Yüklmesi

Kısa Tanım: Ateşkesin bozulmasının daima diğer tarafın sorumluluğu gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: İlk ateş açma İsrail kaynaklı olsa bile " Hamas bozdu" denir. Etkisi: İsrail'in saldırıları meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze ateşkesinin İsrail saldırısıyla bozulması Hamas'a yüklenmiştir. Tarihsel arka plan: Oslo sürecinden beri benzer dil kullanılmıştır. Küresel yansımalar: BM raporları ihlallerin büyük kısmının İsrail kaynaklı olduğunu belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail'in saldırıları meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise BM raporları ihlallerin büyük kısmının İsrail kaynaklı olduğunu belgeledi.

Karşı Strateji: Uluslararası gözlemciler tarafından ateşkes ihlallerinin bağımsız kayıt altına alınması.

Çapraz Başvurular: #16 İnsani Koridor İhlallerinin Karşı Tarafa Yüklmesi · #169 Düşman Çatışma Başlattı" Söylemi · #761 Gazze'de Açlığın "Hamas'ın Sorumluluğu" Gibi Gösterilmesi · #575 Araştırma Dergilerinde İsrail Kaynaklı Çalışmaların Abartılı Tanıtımı

Kaynaklar: UN OCHA (2014). Gaza Ceasefire Violations Report. Al Mezan (2015). Ceasefire Monitoring Reports.

KAVRAM No: 90

Silahsızlandırılmış Bölgelerin "Geçersiz" İlanı

Kısa Tanım: BM tarafından ilan edilen silahsızlandırılmış bölgelerin tanınmaması.

İşleyiş Mekanizması: Sivillerin sığındığı bölgeler "geçersiz" ilan edilerek saldırıya açık hale getirilir. Etkisi: Sivillerin korunma alanı yok edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te BM bayrağı taşıyan güvenli bölgeler

bombalandı. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıl boyunca benzer şekilde korunan bölgeler uluslararası hukukta güvence altına alınmıştır. Küresel yansımalar: BM Genel Sekreteri saldırıları uluslararası hukukun ağır ihlali olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sivillerin korunma alanı yok edilir. Daha geniş ölçekte ise BM Genel Sekreteri saldırıları uluslararası hukukun ağır ihlali olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Silahsız bölgelerin dokunulmazlığı ısrarla vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #780 ICC Tutuklama Kararlarının "Geçersiz" İlan Edilmesi · #850 Evrensel Yargı Yetkisine Dayalı Davaların "Geçersiz" İlanı · #166 Tehdit Unsurlarını Temizliyoruz" Söylemi · #92 Güvenli Bölge İhlallerinin "Operasyon Alanı"na Sokulması

Kaynaklar: UN Charter, Chapter VII. UNHCR (2023). Report on attacks against safe zones in Gaza.

KAVRAM No: 91

Sığınmacıların "Gönüllü Gidiş" Diye Gösterilmesi

Kısa Tanım: Zorla yerinden edilen sivillerin göçünün "kendi tercihi" gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Kitlesel kaçışlar, gönüllü göç ya da daha iyi yaşam arayışı olarak açıklanır. Etkisi: Zorla yerinden etmenin uluslararası hukuk kapsamındaki suç niteliği gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1948 Nakba sırasında 700.000'den fazla Filistinlinin kaçışı "gönüllü" gibi gösterildi. Tarihsel arka plan: Nakba sonrası İsrail bu söylemi uluslararası arenada sürekli kullandı. Küresel yansımalar: BM Mülteciler Konvansiyonu bu tür yerinden etmeleri zorunlu göç olarak tanımlar.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, zorla yerinden etmenin uluslararası hukuk kapsamındaki suç niteliği gizlenir. Daha geniş ölçekte ise BM Mülteciler Konvansiyonu bu tür yerinden etmeleri zorunlu göç olarak tanımlar.

Karşı Strateji: Belgeler ve tanıklıklarla zorunlu göç niteliği ortaya konmalı.

Çapraz Başvurular: #700 Nakba Göçmenlerinin "Gönüllü Ayrıldığı" İddiası · #121 Temizleme Operasyonu" Anlatısı · #704 Filistinlilerin Mülteci Kamplarına "Kendi Seçimiyle" Gittiği · #786 Zorla Yerinden Etmenin "Tahliye" Diye Gösterilmesi

Kaynaklar: UNRWA (2018). Palestine Refugees. Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.

KAVRAM No: 92**Güvenli Bölge İhlallerinin “Operasyon Alanı”na Sokulması**

Kısa Tanım: Sivillerin sığındığı güvenli bölgelerin askeri operasyon alanı gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: BM işaretli alanlar “terör unsurlarının saklandığı” gerekçesiyle hedef alınır. Etkisi: Sivillerin güvenlik hakkı ortadan kaldırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze’de BM okullarına yönelik saldırılar “operasyon alanı” denilerek savunuldu. Tarihsel arka plan: Bosna Savaşı’nda da Srebrenitsa güvenli bölgesi benzer şekilde ihlal edildi. Küresel yansımalar: BM, güvenli bölgelere yönelik saldırıları ağır savaş suçu ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sivillerin güvenlik hakkı ortadan kaldırılır. Daha geniş ölçekte ise BM, güvenli bölgelere yönelik saldırıları ağır savaş suçu ilan etti.

Karşı Strateji: Güvenli bölgelerin dokunulmazlığı uluslararası hukukla hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #111 Güvenli Bölge” Retoriği · #892 Turizm Kampanyalarında “Modern ve Güvenli İsrail” Algısı · #792 Sivillere Yönelik Saldırıların “Askerî Operasyon” Olarak · #112 Çatışma” Yerine “Operasyon” Kullanımı

Kaynaklar: UN OCHA (2014). Report on attacks on UN schools in Gaza. ICJ (2007). Bosnia v. Serbia.

KAVRAM No: 93**Kültürel Miras Yıkımının “Yanlışlık” Gibi Sunulması**

Kısa Tanım: Tarihi ve dini mirasların yıkımının kasıtlı değil, yanlışlıkla olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Hedef alınan cami, kilise, arkeolojik alanlar “tesadüfi” gibi sunulur. Etkisi: Kültürel soykırımın üzeri örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023’te Gazze’de tarihi Omari Camii’nin bombalanması “yanlışlık” denildi. Tarihsel arka plan: 1948’den itibaren çok sayıda tarihi alan İsrail saldırılarıyla yıkıldı. Küresel yansımalar: UNESCO, kültürel miras saldırılarını savaş suçu olarak belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kültürel soykırımın üzeri örtülür. Daha geniş ölçekte ise UNESCO, kültürel miras saldırılarını savaş suçu olarak belgeledi.

Karşı Strateji: Kültürel miras koruma mekanizmaları harekete geçirilmeli.

Çapraz Başvurular: #148 Yanlışlıkla Oldu” Söylemi · #198 Yanlışlıkla Sivil Zarar Gördü” Söylemi · #807 Gazeteci Ölümünün “Yanlışlık” Olarak Sunulması · #702 Filistin Köylerinin Yıkımının “Modernleşme” Diye Sunulması

Kaynaklar: UNESCO (2023). Report on destruction of heritage in Gaza. HRW (2015). Cultural Heritage under Attack.

KAVRAM No: 94**Çevresel Tahrifatın “Savaşın Doğal Sonucu” Gösterilmesi**

Kısa Tanım: Savaş sırasında oluşan çevresel felaketlerin doğal sonuç gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Tarım arazilerinin, su kaynaklarının tahribi askeri zorunlulukla açıklanır. Etkisi: Ekosistem yıkımı görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021’de Gazze’de kanalizasyon ve su altyapısının çökertilmesi “savaşın doğal sonucu” denildi. Tarihsel arka plan: Vietnam’dan Irak’a birçok savaşta benzer söylemler kullanıldı. Küresel yansımalar: UNEP, Gazze’deki çevresel tahribatı uluslararası hukuk ihlali saydı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, ekosistem yıkımı görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise UNEP, Gazze’deki çevresel tahribatı uluslararası hukuk ihlali saydı.

Karşı Strateji: Çevresel savaş suçları Roma Statüsü bağlamında gündeme getirilmeli.

Çapraz Başvurular: #707 Nakba’nın “Savaşın Doğal Sonucu” Diye Çerçevenmesi · #151 Kaçınılmaz Sonuç” İfadesi · #46 Roma Statüsü Suçlarının “Kaçınılmaz” Diye Gösterilmesi · #193 Çatışma Olmadan Olmazdı” Söylemi

Kaynaklar: UNEP (2022). Environmental Impact of Conflicts. AI Mezan (2021). Environmental Destruction in Gaza.

KAVRAM No: 95**Kimyasal Silah Kullanımının “Test” Diye Açıklanması**

Kısa Tanım: Yasaklı mühimmat ve kimyasal silahların kullanımının “deneme” olarak açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: Yeni mühimmatların siviller üzerinde denenmesi meşrulaştırılır. Etkisi: Kimyasal silah yasağı aşındırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2009 Gazze saldırısında beyaz fosforun kullanımı İsrail tarafından “test” olarak nitelendi.

Tarihsel arka plan: 1925 Cenevre Protokolü kimyasal silah kullanımını yasaklamıştır. Küresel yansımalar: HRW ve Amnesty, beyaz fosfor kullanımını belgelerle ortaya koydu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kimyasal silah yasağı aşındırılır. Daha geniş ölçekte ise HRW ve Amnesty, beyaz fosfor kullanımını belgelerle ortaya koydu.

Karşı Strateji: Kimyasal Silahlar Sözleşmesi'nin mutlak yasak getirdiği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #790 Yasaklı Silah Kullanımının "Savunma Aracı" Olarak Sunulması · #34 Gaz Bombasının "Ölümçül Olmayan" Diye Sunulması · #181 Askerî Güç Kullanımı Meşrudur" Söylemi · #35 Yasaklı Mühimmatın "Savunma Aracı" Gibi Gösterilmesi

Kaynaklar: HRW (2009). Rain of Fire: Israel's Unlawful Use of White Phosphorus. Amnesty International (2009). Israel/Gaza: Operation Cast Lead.

KAVRAM No: 96

Biyolojik Tehlikelerin "Abartı" Olarak Reddedilmesi

Kısa Tanım: Savaş koşullarında yayılan biyolojik risklerin abartıldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Hastane yıkımları ve salgın tehlikesi "propaganda" gibi sunulur. Etkisi: Sağlık felaketleri görünmez hale getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze'de kanalizasyon krizinin kolera riski doğumasına rağmen İsrail "abartı" dedi. Tarihsel arka plan: Çatışma bölgelerinde biyolojik krizler sistematik biçimde inkâr edilmiştir. Küresel yansımalar: WHO ve BM sağlık kuruluşları bu riskleri açıkça raporladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sağlık felaketleri görünmez hale getirilir. Daha geniş ölçekte ise WHO ve BM sağlık kuruluşları bu riskleri açıkça raporladı.

Karşı Strateji: Bağımsız epidemiyolojik raporlarla durum belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #741 2002 Jenin Katliamının "Abartı" Olarak Sunulması · #774 Uluslararası Teamül Hukukunun "Güncelliğini Yitirdiği" İddiası · #161 Sivil Kayıplarını Abartıyorlar" Söylemi · #819 Cenevre Sözleşmelerinin "Tarihsel Bağlamda Geçersiz" Sayılması

Kaynaklar: WHO (2023). Gaza Health Emergency Report. OCHA (2023). Sanitation and Health Risks.

KAVRAM No: 97

İşgal Hukukunun "Uygulanamaz" Sayılması

Kısa Tanım: İsrail'in, işgal altındaki topraklarda uluslararası işgal hukukunun geçerli olmadığını iddia etmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Buralar işgal değil, tartışmalı bölge" argümanı ile işgal hukuku reddedilir. Etkisi: Sivillere yönelik yükümlülükler ortadan kaldırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1967 sonrası Batı Şeria için İsrail, "işgal hukuku geçerli değil" dedi. Tarihsel arka plan: İşgal hukuku Lahey ve Cenevre Sözleşmeleri'nde açıkça tanımlanmıştır. Küresel yansımalar: BM ve ICRC işgal hukuku yükümlülüklerini sürekli hatırlatmaktadır.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sivillere yönelik yükümlülükler ortadan kaldırılır. Daha geniş ölçekte ise BM ve ICRC işgal hukuku yükümlülüklerini sürekli hatırlatmaktadır.

Karşı Strateji: İşgal statüsünün uluslararası hukukta tartışmasız olduğu öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #86 İşgal Topraklarının "Tartışmalı Alan" Olarak Sunulması · #851 Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin "Bağlayıcı" · #772 Cenevre Sözleşmesi'nin "Uygulanamaz" Sayılması · #774 Uluslararası Teamül Hukukunun "Güncelliğini Yitirdiği" İddiası

Kaynaklar: ICRC (2012). Occupation and International Humanitarian Law. UN Security Council Resolution 2334 (2016).

KAVRAM No: 98

Tarafsız Devletlere Saldırının "Yanlışlık"la Açıklanması

Kısa Tanım: Tarafsız üçüncü devletlere ait tesis ve çalışanların vurulmasının hata gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Diplomatik misyon veya uluslararası örgüt tesisleri saldırı sonrası "yanlış hedefleme" diye açıklanır. Etkisi: Devletler arası ilişkilerde sorumluluk gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024'te Gazze'de Mısır sınırına yakın bölgelerdeki saldırılar "yanlışlık" denilerek açıklandı. Tarihsel arka plan: Lübnan'da BM barış gücüne yönelik saldırılar da benzer şekilde açıklanmıştı. Küresel yansımalar: BM Güvenlik Konseyi bu tür saldırıları uluslararası hukuk ihlali ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, devletler arası ilişkilerde sorumluluk gizlenir. Daha geniş ölçekte ise BM Güvenlik Konseyi bu tür saldırıları uluslararası hukuk ihlali ilan etti.

Karşı Strateji: Tarafsız devletlerin dokunulmazlığının mutlak olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #47 İnsani Konvoy Saldırılarının “Yanlışlık” Gibi Sunulması · #148 Yanlışlıkla Oldu” Söylemi · #198 Yanlışlıkla Sivil Zarar Gördü” Söylemi · #756 2014’te Sivil Kayıpların “Yanlış İstihbarat” Gibi Sunulması

Kaynaklar: UN Security Council (2024). Statements on attacks against UN personnel. Reuters (2024). Strikes near Egyptian border condemned.

KAVRAM No: 99

Kuşatma Açılığının “Ekonomik Önlem”e İndirgenmesi

Kısa Tanım: Sivillerin açlığa mahkûm edilmesinin ekonomik tedbir gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Gıda girişinin engellenmesi “ekonomik yaptırım” gibi tanımlanır. Etkisi: Siviller aç bırakılarak uluslararası hukuk ihlali görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023–2024 Gazze kuşatmasında açlık sonucu ölümler “ekonomik kontrol” olarak açıklandı. Tarihsel arka plan: Aç bırakma Roma Statüsü’nde açıkça savaş suçu olarak tanımlanmıştır. Küresel yansımalar: BM bu politikaları “açlığı silah olarak kullanmak” diye nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, siviller aç bırakılarak uluslararası hukuk ihlali görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise BM bu politikaları “açlığı silah olarak kullanmak” diye nitelendirdi.

Karşı Strateji: Aç bırakmanın savaş suçu olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #403 Normalleşme Anlaşmalarında Ekonomik Teşvik · #877 Yüksek Teknoloji İhracatıyla Ekonomik Aklanma · #56 Soruşturma Komisyonlarının “Güvenlik Riski” Sayılması · #424 Abraham Anlaşmalarıyla Ortadoğu İttifakı

Kaynaklar: UN OCHA (2024). Gaza Famine Risk Report. ICC Elements of Crimes (2011). Article 8(2)(b)(xxv).

KAVRAM No: 100

Uluslararası Sözleşmelerin “Güncelliğini Yitirdiği” İddiası

Kısa Tanım: Cenevre ve Lahey Sözleşmeleri’nin modern savaşlarda geçerli olmadığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: 20. yüzyıl anlaşmaları “eski” sayılarak hükümleri reddedilir. Etkisi: İnsancıl hukuk zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail yetkilileri, 2014 Gazze saldırılarında Cenevre Sözleşmesi’nin “artık geçerli olmadığını” öne sürdü. Tarihsel arka plan: 1949 Cenevre Sözleşmeleri, tüm devletler için güncelliğini koruyan bağlayıcı metinlerdir. Küresel yansımalar: BM, bu sözleşmelerin evrensel nitelikte olduğunu teyit etmiştir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, insancıl hukuk zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise BM, bu sözleşmelerin evrensel nitelikte olduğunu teyit etmiştir.

Karşı Strateji: Sözleşmelerin güncellenebilir ama asla geçersiz sayılamayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #774 Uluslararası Teamül Hukukunun “Güncelliğini Yitirdiği” İddiası · #848 Uluslararası Sözleşmelerin “Güncelliğini Yitirdiği” Söylemi · #819 Cenevre Sözleşmelerinin “Tarihsel Bağlamda Geçersiz” Sayılması · #772 Cenevre Sözleşmesi’nin “Uygulanamaz” Sayılması

Kaynaklar: Geneva Conventions (1949). UNHRC (2015). Applicability of International Humanitarian Law in OPT.

KAVRAM No: 101

Savunma Hakkı” Söylemi

Kısa Tanım: İsrail’in saldırılarını BM Şartı’nın 51. maddesindeki meşru müdafaa hakkına dayandırarak meşrulaştırması.

İşleyiş Mekanizması: İşgal ve saldırılar “savunma hakkı” retoriğiyle hukukî çerçeveye oturtulur. Etkisi: Uluslararası kamuoyunda meşruiyet algısı üretilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırılarında Netanyahu “BM’nin tanıdığı savunma hakkımızı kullanıyoruz” açıklamasını yaptı. Tarihsel arka plan: 1967’den sonra bu söylem sürekli kullanıldı. Küresel yansımalar: ABD ve AB’nin resmi açıklamalarında tekrarlandı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, uluslararası kamuoyunda meşruiyet algısı üretilir. Daha geniş ölçekte ise ABD ve AB’nin resmi açıklamalarında tekrarlandı.

Karşı Strateji: İşgalci güçlerin meşru müdafaa hakkı olamayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #654 Biz Sadece Korunuyoruz” Söylemi · #183 Kendi Gücümüzü Kullanma Hakkı” Söylemi · #178 Savunma Çizgisi” Retoriği · #611 Sürekli “Var Olma Hakkı” Vurgusu

Kaynaklar: UN Charter, Article 51. ICJ (2004). Legal Consequences of the Construction of a Wall in the OPT.

KAVRAM No: 102**Yan Hasar” İfadesi**

Kısa Tanım: Sivillerin ölümü ve yıkımın “collateral damage” kavramıyla küçültülmesi.

İşleyiş Mekanizması: Bombardımanlarda sivillerin ölümü “istenmeyen sonuç” olarak açıklanır. Etkisi: Sivil kayıpları normalleştirilir, hesap sorulamaz hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze saldırısında BM okulunun vurulması “yan hasar” denilerek savunuldu. Tarihsel arka plan: Vietnam Savaşı’ndan bu yana ABD-İsrail söyleminde kullanılıyor. Küresel yansımalar: Batı medyası kavramı teknik dilde standartlaştırdı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sivil kayıpları normalleştirilir, hesap sorulamaz hale gelir. Daha geniş ölçekte ise batı medyası kavramı teknik dilde standartlaştırdı.

Karşı Strateji: Sivillere yönelik saldırıların hiçbir koşulda meşrulaştırılmayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #721 Lübnan’da Sivil Kayıpların “Yan Hedef” Olarak Gösterilmesi · #764 Gazze Savaşlarında Çocuk Ölümünün “Yan Etki” Olarak · #107 Hedefimiz Militerler” Söylemi · #186 Sivil Ölümleri En Aza İndirdik” Söylemi

Kaynaklar: HRW (2014). Israel: In-Depth Look at Gaza School Attacks. UN OCHA (2015). Occupied Palestinian Territory Humanitarian Impact.

KAVRAM No: 103**Antisemitizm Kalkanı**

Kısa Tanım: İsrail’e yönelik her türlü eleştirinin antisemitizm suçlamasıyla bastırılması.

İşleyiş Mekanizması: Devlet politikaları ile Yahudi kimliği bilinçli şekilde özdeşleştirilir. Etkisi: Uluslararası eleştiriler kriminalize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2019’da Jeremy Corbyn’in Filistin lehine açıklamaları “antisemitizm” ile damgalandı. Tarihsel arka plan: 2. Dünya Savaşı sonrası Holokost’un travması sürekli bu amaçla kullanıldı. Küresel yansımalar: BM raportörleri, İsrail eleştirisinin antisemitizmle karıştırılmaması gerektiğini vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası eleştiriler kriminalize edilir. Daha geniş ölçekte ise BM raportörleri, İsrail eleştirisinin antisemitizmle karıştırılmaması gerektiğini vurguladı.

Karşı Strateji: Eleştirinin Yahudi karşıtlığı değil, devlet politikalarına yönelik olduğu açıkça belirtilmeli.

Çapraz Başvurular: #212 Diaspora Tiyatrolarında Yahudi Kimliğinin “Ebedi Mağduriyet”le · #4 İnsan Kalkanı” İddiasının Evrenselleştirilmesi · #542 Akademik Kongrelerde İsrail Eleştirilerinin “Nefret Söylemi” · #534 Akademisyenlere Filistin Yanlı Paylaşım Nedeniyle İşten Atma

Kaynaklar: Butler, J. (2012). Parting Ways: Jewishness and the Critique of Zionism. UNHRC (2019). Report of the Special Rapporteur on freedom of expression.

KAVRAM No: 104**Terörle Mücadele” Retoriği**

Kısa Tanım: Filistin direnişi ve sivil protestoların “terörle mücadele” kapsamında tanımlanması.

İşleyiş Mekanizması: Tüm muhalif faaliyetler “terör” kategorisine sokulur. Etkisi: Sivillere yönelik baskılar meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2018 Gazze Büyük Dönüş Yürüyüşü “terör eylemi” olarak damgalandı. Tarihsel arka plan: 11 Eylül sonrası “war on terror” retoriği İsrail tarafından yoğun kullanıldı. Küresel yansımalar: ABD söylemiyle uyumlu biçimde Batı medyasında normalleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sivillere yönelik baskılar meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise ABD söylemiyle uyumlu biçimde Batı medyasında normalleştirildi.

Karşı Strateji: Protesto ve direnişin uluslararası hukukta tanınan hak olduğu öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #771 Cenevre Sözleşmesi’nin “Terörle Mücadele” Kapsamında Aşılması · #836 İnsanlığa Karşı Suçların “Terörle Mücadele” Diye Sunulması · #698 Karşı Tarafı “Terörle Özdeş” Gösterme · #41 UNRWA Terörle Bağlantılı” İddiası

Kaynaklar: UNHRC (2019). Report on the protests in the OPT. Amnesty International (2018). Israel: Deadly Force against Protesters.

KAVRAM No: 105**Varlık Mücadelesi” Söylemi**

Kısa Tanım: Filistin’e yönelik saldırıların “İsrail’in varoluş savaşı” olarak tanımlanması.

İşleyiş Mekanizması: Politik çatışma ontolojik bir hayatta kalma meselesi gibi sunulur. Etkisi: Her türlü şiddet aracı meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

1967’den bu yana hemen her savaş sonrası İsrail liderleri bu söylemi kullandı. Tarihsel arka plan: Holokost sonrası güvenlik algısı

Üzerinden sürekli beslenen bir dil. Küresel yansımalar: Batı kamuoyunda İsrail'in "küçük ama tehdit altındaki devlet" imajı güçlendirildi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, her türlü şiddet aracı meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise batı kamuoyunda İsrail'in "küçük ama tehdit altındaki devlet" imajı güçlendirildi.

Karşı Strateji: Gerçek tehdidin işgal ve apartheid politikaları olduğu ortaya konmalı.

Çapraz Başvurular: #619 Sürekli "Hayatta Kalma Mücadelesi" Söylemi · #781 İnsanlığa Karşı Suçların "İç İsyan" Çerçevesine Sokulması · #716 1973 Yom Kippur Savaşı'nın "Varoluş Savaşı" Olarak... · #642 Korku Dilini Eğitimle Pekiştirme

Kaynaklar: Morris, B. (2001). Righteous Victims: A History of the Zionist-Arab Conflict. UNGA (2021). Resolutions on Palestinian Self-Determination.

KAVRAM No: 106

Barış Operasyonu" Etiketlemesi

Kısa Tanım: Askerî operasyonların "barış getirme" amacıyla yapıldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Operasyonlara "barış operasyonu" ismi verilir. Etkisi: Askerî saldırılar pozitif çerçevede sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1982 Lübnan işgali "Barış için Galilee Operasyonu" diye adlandırıldı. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş boyunca ABD'nin "barış operasyonu" söylemiyle uyumlu. Küresel yansımalar: BM ve uluslararası medya bu kavramın manipülasyon olduğunu açıkladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, askerî saldırılar pozitif çerçevede sunulur. Daha geniş ölçekte ise bM ve uluslararası medya bu kavramın manipülasyon olduğunu açıkladı.

Karşı Strateji: Barış adı altında işlenen saldırıların belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz" Söylemi · #121 Temizleme Operasyonu" Anlatısı · #916 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Küresel Barış Gücü" Olarak · #726 Lübnan'daki Bombalamaların "Güvenlik Operasyonu" Gibi

Kaynaklar: Schiff, Z., & Ya'ari, E. (1984). Israel's Lebanon War. UN Security Council Resolutions (1982).

KAVRAM No: 107

Hedefimiz Militanlar" Söylemi

Kısa Tanım: Sivillerin ölümü "militaların hedeflenmesi sırasında meydana geldi" diye açıklanır.

İşleyiş Mekanizması: Yoğun sivil bölgeler "militaların saklandığı yer" olarak ilan edilir. Etkisi: Sivil ölümleri sorumluluktan kaçırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze'de Cibaliye Mülteci Kampı bombalandığında "Hamas liderleri hedeflendi" denildi. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren İsrail'in resmi söylemi haline geldi. Küresel yansımalar: BM ve HRW, bu saldırıların sistematik olarak sivilleri öldürdüğünü belgeleri.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sivil ölümleri sorumluluktan kaçırılır. Daha geniş ölçekte ise bM ve HRW, bu saldırıların sistematik olarak sivilleri öldürdüğünü belgeleri.

Karşı Strateji: Sivillerin ayırım gözetmeksizin öldürüldüğü belgelerle ortaya konmalı.

Çapraz Başvurular: #197 Militalar Arasında" Söylemi · #4 İnsan Kalkanı" İddiasının Evrenselleştirilmesi · #102 Yan Hasar" İfadesi · #147 Hedefimiz Terör Unsurları" Söylemi

Kaynaklar: HRW (2023). Gaza: Strikes on Refugee Camps. UNRWA (2023). Situation Reports.

KAVRAM No: 108

Geçici Güvenlik Önlemleri

Kısa Tanım: Uzun süreli işgal ve kısıtlamaların "geçici" önlemler olarak açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: Yıllarca süren abluka, kontrol noktaları "geçici güvenlik tedbir" gibi sunulur. Etkisi: İşgalin kalıcı niteliği görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2007'de başlayan Gazze ablukası hâlâ "geçici güvenlik önlemi" diye savunulmaktadır. Tarihsel arka plan: 1967 sonrası Batı Şeria'daki askerî kontrol aynı söylemle meşrulaştırıldı. Küresel yansımalar: BM, bu önlemlerin kalıcı işgale dönüştüğünü defalarca vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, işgalin kalıcı niteliği görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise bM, bu önlemlerin kalıcı işgale dönüştüğünü defalarca vurguladı.

Karşı Strateji: Uzun süreli kısıtlamaların "geçici" olamayacağı belgelerle ortaya konmalı.

Çapraz Başvurular: #129 Geçici Çatışma" Söylemi · #856 Uluslararası Yargı Organlarının "Geçici" Olduğu Söylemi · #712 Batı Şeria İşgalinin "Geçici Güvenlik Önlemi" Gibi...

#701 1949 Ateşkes Hatlarının “Geçici” Gösterilmesi

Kaynaklar: UN OCHA (2020). Gaza Blockade Reports. B’Tselem (2019). The Gaza Closure.

KAVRAM No: 109

Askerî Gereklilik” Söylemi

Kısa Tanım: Sivillerin hedef alınmasını “askeri zorunluluk” gerekçesiyle açıklamak.

İşleyiş Mekanizması: Cenevre Sözleşmeleri’ndeki istisna maddeleri kötüye kullanılır. Etkisi: Sivillerin korunma hakkı delinmeye çalışılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023’te Gazze’de hastanelerin vurulması “askeri gereklilik” diye açıklandı. Tarihsel arka plan: 1949’dan bu yana işgalciler tarafından sıkça kullanılan bir savunma. Küresel yansımalar: ICRC, bu gerekçenin suistimal edildiğini defalarca raporladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sivillerin korunma hakkı delinmeye çalışılır. Daha geniş ölçekte ise ICRC, bu gerekçenin suistimal edildiğini defalarca raporladı.

Karşı Strateji: Askeri gereklilik bahanesiyle sivillerin hedef alınmayacağı hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #12 Askerî Zorunluluk”la Yıkımın Meşrulaştırılması · #20 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” İlanı · #159 Askerî Hedefler” Söylemi · #170 Askerî Gereklilikten Doğdu” Söylemi

Kaynaklar: Fourth Geneva Convention (1949). ICRC (2016). Interpretive Guidance on the Notion of Direct Participation in Hostilities.

KAVRAM No: 110

Orantılı Yanıt” İfadesi

Kısa Tanım: Aşırı güç kullanımının “orantılı” olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Onlarca sivilin ölümü “tek bir roket tehdidine karşı orantılı yanıt” gibi sunulur. Etkisi: Ölçüsüz saldırılar hukuki zemine oturtulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırısında binlerce sivilin ölümü İsrail tarafından “orantılı yanıt” diye savunuldu. Tarihsel arka plan: “Orantılılık ilkesi” uluslararası hukukta sivilleri korumak için var, ama tersine çevrildi. Küresel yansımalar: BM ve uluslararası hukukçular bu argümanı reddetti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, ölçsüz saldırılar hukuki zemine oturtulur. Daha geniş ölçekte ise BM ve uluslararası hukukçular bu argümanı reddetti.

Karşı Strateji: Orantılılık ilkesinin yanlış yorumlanmasına karşı içtihatlar öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #128 Sınırlı Operasyon” Anlatısı · #102 Yan Hasar” İfadesi · #961 Al Tabanlı Yorum Manipülasyonu · #398 Yapay Zekâ Chatbotlarının İsrail Yanlı Yanıtlarla Eğitilmesi

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report of the Independent Commission of Inquiry on Gaza. Lubell, N. (2010). Extraterritorial Use of Force Against Non- State Actors.

KAVRAM No: 111

Güvenli Bölge” Retoriği

Kısa Tanım: Sivillerin zorla yerinden edilmesi “güvenli bölgeye tahliye” gibi gösterilir.

İşleyiş Mekanizması: Askerî baskı sonucu göç ettirilen siviller, koruma amacıyla taşınıyor gibi sunulur. Etkisi: Zorla yerinden etmenin suç niteliği gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de kuzeyden güneye zorla göç, “siviller için güvenli bölge” diye açıklandı. Tarihsel arka plan: 1990’larda Bosna savaşında da aynı kavram kötüye kullanıldı. Küresel yansımalar: BM, Gazze’de ilan edilen “güvenli bölgelerin” hedef alındığını raporladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, zorla yerinden etmenin suç niteliği gizlenir. Daha geniş ölçekte ise BM, Gazze’de ilan edilen “güvenli bölgelerin” hedef alındığını raporladı.

Karşı Strateji: Güvenli bölgelerin tarafsızlık ilkesine uygun olması gerektiği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #92 Güvenli Bölge İhlallerinin “Operasyon Alanı”na Sokulması · #786 Zorla Yerinden Etmenin “Tahliye” Diye Gösterilmesi · #892 Turizm Kampanyalarında “Modern ve Güvenli İsrail” Algısı · #121 Temizleme Operasyonu” Anlatısı

Kaynaklar: UN OCHA (2023). Gaza Humanitarian Reports. HRW (2023). Gaza: Civilians Ordered to Evacuate.

KAVRAM No: 112

Çatışma” Yerine “Operasyon” Kullanımı

Kısa Tanım: Savaş ve işgal eylemlerinin “operasyon” gibi teknik bir terimle küçültülmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Savaş” yerine “operasyon” kelimesi kullanılarak algı yumuşatılır. Etkisi: Uluslararası hukukta savaş suçlarının üstü örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırısı İsrail tarafından “Koruyucu Hat Operasyonu” diye adlandırıldı.

Tarihsel arka plan: ABD ve NATO müdahaleleriyle benzer bir söylem benimsendi. Küresel yansımalar: Medyada "operation" ifadesi, savaşın dehşetini görünmez kıldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası hukukta savaş suçlarının üstü örtülür. Daha geniş ölçekte ise medyada "operation" ifadesi, savaşın dehşetini görünmez kıldı.

Karşı Strateji: Hukuki tanımlamalarda "işgal" ve "savaş" terimlerinin kullanılması.

Çapraz Başvurular: #115 Savaş Değil, Operasyon" İfadesi · #792 Sivillere Yönelik Saldırıların "Askerî Operasyon" Olarak · #128 Sınırlı Operasyon" Anlatısı · #256 Küresel Haber Başlıklarında "İsrail Saldırdı" Yerine "Çatışma..."

Kaynaklar: Falk, R. (2014). UN Special Rapporteur Report on Gaza. Pappé, I. (2017). Ten Myths About Israel.

KAVRAM No: 113

Engellenemez Tehdit" Söylemi

Kısa Tanım: Filistin'den gelen saldırı ihtimali mutlaklaştırılarak her saldırı meşrulaştırılır.

İşleyiş Mekanizması: "Tehdit kaçınılmaz, bu yüzden vurduk" argümanı kullanılır. Etkisi: Öncü saldırılar normalleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009 Gazze saldırısı "kaçınılmaz roket tehdidi" gerekçesiyle açıklandı. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası "öncü meşru müdafaa" doktrini geliştirildi. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular bu söylemin saldırgan savaşı gizlediğini belirtti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, öncü saldırılar normalleşir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular bu söylemin saldırgan savaşı gizlediğini belirtti.

Karşı Strateji: Öncü saldırının BM Şartı'na aykırı olduğunun vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #140 Öncü Vuruş" Söylemi · #188 Düşman Tehdit Unsurudur" Söylemi · #705 Süveyş Krizi'nde "Öncü Savaş" Retoriği · #167 Yalnızca Tehdit Unsurlarını Vurduk" Söylemi

Kaynaklar: Dinstein, Y. (2011). War, Aggression and Self-Defence. UN Charter, Article 2(4).

KAVRAM No: 114

Kendini Savunma" Vurgusu

Kısa Tanım: Filistin topraklarında işgalci olmasına rağmen İsrail'in sürekli "kendini savunma" iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İşgalci statüsü görmezden gelinir. Etkisi: İşgalciyi mağdur gibi gösterir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze bombardımanında "kendimizi savunuyoruz" açıklaması yapıldı. Tarihsel arka plan: 1948'den bu yana bu söylem dış politikanın temelidir. Küresel yansımalar: ABD söylemiyle birleşerek BM'de veto mekanizmasıyla güçlendi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, işgalciyi mağdur gibi gösterir. Daha geniş ölçekte ise ABD söylemiyle birleşerek BM'de veto mekanizmasıyla güçlendi.

Karşı Strateji: İşgalcilerin kendini savunma hakkı olamayacağı içtihatlarla hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #194 Bizim Operasyonumuz Savunma" Söylemi · #603 Kendi Şiddetini "Savunma" Diye Gösterme · #178 Savunma Çizgisi" Retoriği · #654 Biz Sadece Korunuyoruz" Söylemi

Kaynaklar: ICJ (2004). Legal Consequences of the Wall. UNGA Resolutions on Palestinian Right to Resist.

KAVRAM No: 115

Savaş Değil, Operasyon" İfadesi

Kısa Tanım: Toplu yıkım ve katliamların "savaş" değil "operasyon" olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Hukukî statü değiştirilmeye çalışılır. Etkisi: Savaş suçu yükümlülüğü görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2006 Lübnan işgali "Temmuz Operasyonu" diye adlandırıldı. Tarihsel arka plan: İsrail ordusunun resmi literatüründe hep "operasyon" terimi tercih edilir. Küresel yansımalar: Batı basını da aynı terminolojiyi kullanarak savaşın boyutunu küçülttü.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, savaş suçu yükümlülüğü görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise batı basını da aynı terminolojiyi kullanarak savaşın boyutunu küçülttü.

Karşı Strateji: Olayların uluslararası hukukta "savaş" kategorisine girdiği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #112 Çatışma" Yerine "Operasyon" Kullanımı · #792 Sivillere Yönelik Saldırıların "Askerî Operasyon" Olarak · #128 Sınırlı Operasyon" Anlatısı · #809 Toplu Mezarların "Savaş Kaosu" Diye Açıklanması

Kaynaklar: HRW (2007). Why They Died: Civilian Casualties in Lebanon. UN Security Council Resolutions (2006).

KAVRAM No: 116**Tehdit Altında Yaşam” Anlatısı**

Kısa Tanım: İsrail halkının sürekli tehdit altında olduğu anlatısıyla saldırıların haklı gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Toplumda sürekli korku algısı yaratılır. Etkisi: Saldırıları “önleyici güvenlik” adıyla normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırısı “İsraililerin evlerine güven içinde dönemediği” argümanı ile savunuldu. Tarihsel arka plan: 1948'den itibaren İsrail'in milli güvenlik söyleminin parçasıdır. Küresel yansımalar: Batı kamuoyunda İsrail “savunmasız” ülke olarak konumlandırıldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, saldırıları “önleyici güvenlik” adıyla normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise batı kamuoyunda İsrail “savunmasız” ülke olarak konumlandırıldı.

Karşı Strateji: Asıl tehdidin işgal ve abluka politikaları olduğu belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #610 Korku Üzerinden Kitleleri Kontrol Etme · #623 Kitle Psikolojisini Travma ile Şekillendirme · #636 Kitleleri Sürekli “Tetikte” Tutma · #188 Düşman Tehdit Unsurdur” Söylemi

Kaynaklar: Oren, M. (2002). Six Days of War. UNHRC (2015). Gaza Conflict Report.

KAVRAM No: 117**Barış Süreci” Söylemi**

Kısa Tanım: İşgalin sürdüğü süreçte barış görüşmeleriyle meşruiyet kazanılması.

İşleyiş Mekanizması: Barış masası retorikleriyle zaman kazanılır. Etkisi: Yerleşimlerin genişletilmesi perde arkasında sürer.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Oslo Süreci boyunca yerleşimlerin iki katına çıkması. Tarihsel arka plan: 1990'lerden beri “barış süreci” işgalin örtüsü oldu. Küresel yansımalar: Batı'da “çözüm için çabalayan taraf” algısı üretildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, yerleşimlerin genişletilmesi perde arkasında sürer. Daha geniş ölçekte ise batı'da “çözüm için çabalayan taraf” algısı üretildi.

Karşı Strateji: Barış süreci retoriklerinin fiili işgal genişlemesiyle çeliştiği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz” Söylemi · #106 Barış Operasyonu” Etiketlemesi · #175 Biz Barış İstiyoruz” Söylemi · #916 Diaspora Romanlarında İsrail'in “Küresel Barış Gücü” Olarak

Kaynaklar: Said, E. (1995). Oslo Peace Accords Critique. UN OCHA (2013). Settlement Expansion Reports.

KAVRAM No: 118**Mecbur Kaldık” Retoriği**

Kısa Tanım: Saldırıların ve katliamların “kaçınılmaz” zorunluluk olarak açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: “Alternatifimiz yoktu” dili kullanılır. Etkisi: Uluslararası tepkiler yumuşatılmaya çalışılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırısında Savunma Bakanı Gallant, “başka çaremiz yoktu” dedi. Tarihsel arka plan: İsrail'in tüm askeri operasyonlarında kullanılan kalıp. Küresel yansımalar: Batı medyası bu ifadeyi çoğunlukla manşete taşıdı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası tepkiler yumuşatılmaya çalışılır. Daha geniş ölçekte ise batı medyası bu ifadeyi çoğunlukla manşete taşıdı.

Karşı Strateji: Alternatif diplomatik yolların belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #141 Karşılık Vermek Zorundaydık” Söylemi · #172 Mecburiyet Altında Karar” Söylemi · #612 Saldırısı “Kaçınılmaz Kader” Gibi Sunma · #193 Çatışma Olmadan Olmazdı” Söylemi

Kaynaklar: HRW (2023). Gaza Conflict Coverage. UNRWA (2023). Emergency Reports.

KAVRAM No: 119**Zorunlu Adım” İfadesi**

Kısa Tanım: Hukuka aykırı eylemler “zorunluluk” adıyla sunulur.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası hukukun bağlayıcılığı görmezden gelinir. Etkisi: Suç niteliğindeki eylemler meşru gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze sınırında keskin nişancı ateşleri “zorunlu adım” diye savunuldu. Tarihsel arka plan: İsrail ordusu bu retorik特elliikle abluka ve duvar inşasında kullandı. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Konseyi bu ifadeyi reddetti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, suç niteliğindeki eylemler meşru gösterilir. Daha geniş ölçekte ise BM İnsan Hakları Konseyi bu ifadeyi reddetti.

Karşı Strateji: Uluslararası hukukun “zorunluluk” adıyla delinmeyeceği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #132 Uluslararası Hukuk Çerçevesinde” İfadesi · #192 Askerî Gerekliklikler Uyarınca” Söylemi · #195 Uluslararası Hukuka Uygun Hareket” Söylemi ·

#791 Çocukların Tutuklanmasının “Genç Militan” Etiketlenmesi

Kaynaklar: UNHRC (2019). Protests in OPT Report. Amnesty International (2018). Sniper Fire Against Protesters.

KAVRAM No: 120

Düşman Unsurlar” Söylemi

Kısa Tanım: Siviller dahil tüm Filistinlilerin “düşman unsurlar” gibi etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Kolektif kimlik üzerinden kriminalizasyon yapılır. Etkisi: Ayrım gözetmeksizin saldırılar haklılaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze açıklamalarında İsrail Savunma Bakanı Gallant, “hayvanlarla savaşıyoruz” dedi. Tarihsel arka plan: 1948’den beri Filistinlilerin kitlesel kriminalizasyonu var. Küresel yansımalar: Uluslararası insan hakları örgütleri bu dili “soykırımcı söylem” olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, ayrım gözetmeksizin saldırılar haklılaştırılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası insan hakları örgütleri bu dili “soykırımcı söylem” olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Sivillerin “düşman unsurlar” sayılamayacağı uluslararası hukukla ortaya konmalı.

Çapraz Başvurular: #162 Düşman Propagandası” Söylemi · #191 Sadece Düşman Altyapısı Yok Edildi” Söylemi · #393 Dijital Kart Oyunlarında Filistinlilerin “Düşman” Olarak · #171 Düşman Kaynaklarını Yok Etmek” Söylemi

Kaynaklar: Genocide Watch (2023). Incitement to Genocide in Gaza. UN Experts Statement (2023). Dehumanizing Language by Israeli Officials.

KAVRAM No: 121

Temizleme Operasyonu” Anlatısı

Kısa Tanım: Etnik temizlik ve kitlesel sürgünlerin “temizlik” ya da “arındırma” operasyonu gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Askerî terimlerle sivillerin zorla yerinden edilmesi gizlenir. Etkisi: Soykırım ve zorla göç eylemleri normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1948 Nakba sırasında yüzbinlerce Filistinlinin sürgünü, İsrail kaynaklarında “bölgelerin temizlenmesi” diye geçti. Tarihsel arka plan: Balkanlar ve Ruanda’da da benzer terminoloji kullanıldı. Küresel yansımalar: BM, “temizleme” kavramını soykırım terminolojisi içinde değerlendirdi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, soykırım ve zorla göç eylemleri normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise bM, “temizleme” kavramını soykırım terminolojisi içinde değerlendirdi.

Karşı Strateji: “Temizlik” ifadesinin aslında etnik temizlik anlamına geldiği belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #786 Zorla Yerinden Etmenin “Tahliye” Diye Gösterilmesi · #106 Barış Operasyonu” Etiketlemesi · #726 Lübnan’daki Bombalamaların “Güvenlik Operasyonu” Gibi · #91 Sığınmacıların “Gönüllü Gidiş” Diye Gösterilmesi

Kaynaklar: Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine. UNGA (1948). Resolution 194.

KAVRAM No: 122

Medeniyetin Savunusu” Söylemi

Kısa Tanım: İsrail’in saldırılarının Batı medeniyetini koruma olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: İsrail, “medeniyetin ileri karakolu” gibi betimlenir. Etkisi: Sömürgeci şiddet uygarlık maskesiyle örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015’te Netanyahu, “İsrail, Batı değerlerini savunan ön cephe” dedi. Tarihsel arka plan: 19. yüzyıl sömürgeci söylemlerinden türetilmiştir. Küresel yansımalar: ABD ve Avrupa sağ siyasetinde bu dil sıkça kullanıldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sömürgeci şiddet uygarlık maskesiyle örtülür. Daha geniş ölçekte ise aBD ve Avrupa sağ siyasetinde bu dil sıkça kullanıldı.

Karşı Strateji: Medeniyet söyleminin aslında ırkçı ve sömürgeci içerik taşıdığı ortaya konmalı.

Çapraz Başvurular: #295 TV Dizilerinde İsrail’in “Medeniyetin Bekçisi” Olarak Gösterilmesi · #127 İleri Karakol” Retoriği · #123 Kendi Halkını Koruma” İddiası · #703 1950’lerde İsrail’in “Çölü Yeşerten” Ülke İmajı

Kaynaklar: Said, E. (1978). Orientalism. UNHRC (2016). Reports on racial discrimination.

KAVRAM No: 123

Kendi Halkını Koruma” İddiası

Kısa Tanım: Filistin halkına saldırıların İsrail halkını korumak için yapıldığı savunusu.

İşleyiş Mekanizması: “Vatandaşlarımızın güvenliği” gerekçesi öne sürülür. Etkisi: Saldırlar defansif bir çerçevede meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze protestolarında yüzlerce sivil

öldürülürken “İsrailileri koruyoruz” denildi. Tarihsel arka plan: 1948’den bu yana her savaş sonrası yinelenen söylemdir. Küresel yansımalar: BM raporları sivillere orantısız güç kullanıldığını belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, saldırılar defansif bir çerçevede meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise BM raporları sivillere orantısız güç kullanıldığını belgeledi.

Karşı Strateji: Sivillerin hedef alınmasının hiçbir koşulda koruma sayılamayacağı hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #126 Kendi Halkını Rehlin Alıyorlar” Söylemi · #665 Karşı Tarafı “Kendi Halkını Harcayan” Olarak Sunma · #149 Kendi Güvenliği İçin” Anlatısı · #143 İnsan Haklarını Koruyoruz” Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2019). Report on OPT Protests. Amnesty International (2018). Sniper Fire Against Protesters.

KAVRAM No: 124

Demokratik Değerler”in Kalkan Yapılması

Kısa Tanım: Saldırıların “demokrasi ve özgürlükleri savunmak” amacıyla yapıldığı iddiası. Sivillerin yaşadığı bölgelerin “teröristlerin bulunduğu alanlar” gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Batı değerleri ile İsrail politikaları özdeşleştirilir. Sivil-militan ayrımı bulanıklaştırılır. Etkisi: Uluslararası meşruiyet sağlanır. Toplu sivil ölümleri meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırısında Netanyahu “demokratik değerlerimizi koruyoruz” dedi. 2023’te Cibaliye Mülteci Kampı bombalandığında “teröristlerin arasında” oldukları savunuldu. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş boyunca “demokrasi savunusu” retoriği yaygındı. 2000’lerden itibaren yoğun kullanıldı. Küresel yansımalar: Batılı müttefikler bu dili tekrar etti. HRW ve BM bu söylemi sivillere saldırıyı örtmek olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, uluslararası meşruiyet sağlar. Toplu sivil ölümleri meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise batılı müttefikler bu dili tekrar etti. HRW ve BM bu söylemi sivillere saldırıyı örtmek olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Demokrasi söyleminin saldırganlığa kalkan olamayacağı belirtilmeli. Sivillerin varlığının askeri hedef ilanı olamayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #156 Bizim Değerlerimiz” Retoriği · #529 Akademik Kitaplarda İsrail’in “Tek Demokrasi” Olarak · #166 Tehdit Unsurlarını Temizliyoruz” Söylemi · #288

Küresel Medyada İsrail’in “Demokratik Kimlik” Söyleminin Tekrarı

Kaynaklar: Peleg, I. (1997). Human Rights in the Israeli-Occupied Territories. UNHRC (2021). Reports on Gaza. 25. “Teröristlerin Arasında” Söylemi HRW (2023). Gaza: Refugee Camp Attacks. UNRWA (2023). Emergency Reports.

KAVRAM No: 125

Kendi Sorumlulukları”na Atf

Kısa Tanım: Sivillerin ölümlerinin kendi sorumluluklarıymış gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Oradan ayrıldılar, bu yüzden öldüler” argümanı kurulur. Etkisi: Failin sorumluluğu mağdura yüklenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de sivillerin tahliye edilmemesi “kendi sorumlulukları” denilerek açıklandı. Tarihsel arka plan: Savaş suçlarında failin sorumluluğu tersyüz etme stratejisidir. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular bunu “victim blaming” olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, failin sorumluluğu mağdura yüklenir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular bunu “victim blaming” olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Sivillerin tahliye edilse bile korunmak zorunda olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #152 Kendi Suçları” Söylemi · #161 Sivil Kayıplarını Abartıyorlar” Söylemi · #665 Karşı Tarafı “Kendi Halkını Harcayan” Olarak Sunma · #113 Engellenemez Tehdit” Söylemi

Kaynaklar: ICRC (2020). Customary IHL Study. UNHRC (2023). Reports on Gaza Civilian Impact.

KAVRAM No: 126

Kendi Halkını Rehlin Alıyorlar” Söylemi

Kısa Tanım: Filistinli grupların kendi halkını kalkan yaptığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Sivillere yönelik saldırılar “karşı tarafın rehlin alması” ile açıklanır. Etkisi: Sivillerin ölümü sorumluluktan kaçırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında “Hamas halkını rehlin alıyor” söylemi kullanıldı. Tarihsel arka plan: 1980’lerden bu yana tekrar edilen bir retoriktir. Küresel yansımalar: BM bunu uluslararası hukukta geçersiz saydı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sivillerin ölümü sorumluluktan kaçırılır. Daha geniş ölçekte ise BM bunu uluslararası hukukta geçersiz saydı.

Karşı Strateji: Sivillerin hiçbir koşulda hedef alınamayacağı belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #168 Kendi Halkını Tehlikeye Atıyorlar” Söylemi · #123 Kendi Halkını Koruma” İddiası · #665 Karşı Tarafı “Kendi Halkını Harcayan” Olarak Sunma · #743 2006 Lübnan Savaşı’nda “Kendi Halkını Kalkan Yapıyorlar”...

Kaynaklar: UNHRC (2015). Gaza Conflict Report. Amnesty International (2014). Israel/Gaza Conflict.

KAVRAM No: 127

İleri Karakol” Retoriği

Kısa Tanım: İsrail’in bölgedeki varlığını Batı dünyasının ileri karakolu olarak göstermesi.

İşleyiş Mekanizması: “Batı’nın sınırlarını koruyan ülke” olarak konumlandırılır. Etkisi: Sömürgeci işgal güvenlik kalkanı gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2002’de Sharon, İsrail’i “Batı’nın ileri karakolu” olarak tanımladı. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş boyunca jeopolitik gerekçelerle sık kullanıldı. Küresel yansımalar: ABD ve Avrupa sağ siyasetinde İsrail bu şekilde desteklendi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sömürgeci işgal güvenlik kalkanı gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise aBD ve Avrupa sağ siyasetinde İsrail bu şekilde desteklendi.

Karşı Strateji: Bu retoriğin bölgesel hegemonyayı meşrulaştırdığı belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #122 Medeniyetin Savunusu” Söylemi · #295 TV Dizilerinde İsrail’in “Medeniyetin Bekçisi” Olarak Gösterilmesi · #670 Bizim Kültürümüz Daha Değerli” Söylemi · #529 Akademik Kitaplarda İsrail’in “Tek Demokrasi” Olarak

Kaynaklar: Finkelstein, N. (2003). Image and Reality of the Israel- Palestine Conflict. UNGA Debates (2002).

KAVRAM No: 128

Sınırlı Operasyon” Anlatışı

Kısa Tanım: Büyük çaplı saldırıların “sınırlı” olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Onlarca sivil ölümü “kapsamı dar operasyon” olarak sunulur. Etkisi: Ölçek küçültülerek uluslararası tepkiler azaltılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2008 Gazze saldırısı “sınırlı hava operasyonu” diye adlandırıldı. Tarihsel arka plan: İsrail askeri söyleminin klasik manipölasyonu. Küresel yansımalar: BM raporları, saldırıların geniş ölçekli olduğunu belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, ölçek küçültülerek uluslararası tepkiler azaltılır. Daha geniş ölçekte ise BM raporları, saldırıların geniş ölçekli olduğunu belgeledi.

Karşı Strateji: Gerçek kayıplar ve yıkım belgeleriyle söylemin çelişkisi gösterilmeli.

Çapraz Başvurular: #792 Sivillere Yönelik Saldırıların “Askerî Operasyon” Olarak · #112 Çatışma” Yerine “Operasyon” Kullanımı · #145 Yalnızca Nokta Atışı” Söylemi · #115 Savaş Değil, Operasyon” İfadesi

Kaynaklar: UNHRC (2009). Goldstone Report. HRW (2009). Rain of Fire.

KAVRAM No: 129

Geçici Çatışma” Söylemi

Kısa Tanım: Uzun süreli işgal ve savaşların “kısa süreli çatışma” gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: “Geçici” kavramıyla kalıcılık gizlenir. Etkisi: On yıllardır süren işgal olağanlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze ablukası sürerken İsrail, 2021’deki saldırıları “geçici çatışma” diye tanımladı. Tarihsel arka plan: 1967’den bu yana kullanılan bir meşrulaştırma kalıbı. Küresel yansımalar: Uluslararası medya sık sık bu ifadeyi manşetlerine taşıdı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, on yıllardır süren işgal olağanlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya sık sık bu ifadeyi manşetlerine taşıdı.

Karşı Strateji: Uzun süreli işgalin “geçici” sayılamayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #108 Geçici Güvenlik Önlemleri” · #712 Batı Şeria İşgalinin “Geçici Güvenlik Önlemi” Gibi... · #856 Uluslararası Yargı Organlarının “Geçici” Olduğu Söylemi · #193 Çatışma Olmadan Olmazdı” Söylemi

Kaynaklar: UN OCHA (2021). Gaza Crisis Updates. Amnesty International (2021). Israel/OPT: Conflict Misrepresentation.

KAVRAM No: 130

Barış İçin Çatışma” Paradoksu

Kısa Tanım: Saldırıların uzun vadeli barış için zorunlu olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Şiddet eylemleri, gelecekte barışı getirecek araç olarak sunulur. Etkisi: Savaş, barışın ön şartı gibi gösterilerek meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2006 Lübnan işgali “barışı tesis için geçici çatışma” diye açıklandı. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş sonrası birçok devlet benzer

retoriğe başvurdu. Küresel yansımalar: BM raporlarında bu dilin hukuki çelişkileri eleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, savaş, barışın ön şartı gibi gösterilerek meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise BM raporlarında bu dilin hukuki çelişkileri eleştirildi.

Karşı Strateji: Barışın askeri operasyonla değil diplomasiyle sağlanabileceği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #723 Filistin İntifadası'nın "Şiddet Eylemleri" Olarak Çerçeveselenmesi · #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz" Söylemi · #185 Barış Sağlama Operasyonu" Söylemi · #129 Geçici Çatışma" Söylemi

Kaynaklar: UN Security Council Debates (2006). HRW (2007). Why They Died: Civilian Casualties in Lebanon.

KAVRAM No: 131

Müttefiklerin Desteği" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in operasyonlarını Batılı müttefiklerin desteğiyle meşru göstermesi.

İşleyiş Mekanizması: ABD ve AB'nin sessizliği ya da desteği "haklılık" kanıtı gibi sunulur. Etkisi: Uluslararası yalnızlık örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırısı sırasında ABD'nin veto desteği "müttefik dayanışması" olarak gösterildi. Tarihsel arka plan: 1948'den bu yana ABD desteği söylemin merkezinde. Küresel yansımalar: Avrupa ülkelerinde tartışma konusu oldu.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, uluslararası yalnızlık örtülür. Daha geniş ölçekte ise avrupa ülkelerinde tartışma konusu oldu.

Karşı Strateji: Uluslararası hukukun müttefik desteğine değil evrensel normlara dayandığı belirtilmeli.

Çapraz Başvurular: #180 Uluslararası Desteğimiz Var" Söylemi · #316 Algoritma Oyunlarıyla İsrail Yanlısı İçeriği Öne Çıkarma · #174 Düşman Meşru Hedef" Söylemi · #697 Bizim Yöntemlerimiz Daha Meşru" Söylemi

Kaynaklar: UNGA Voting Records (1948–2023). Chomsky, N. (1999). Fateful Triangle.

KAVRAM No: 132

Uluslararası Hukuk Çerçevesinde" İfadesi

Kısa Tanım: Hukuka aykırı saldırıların uluslararası hukuk içinde olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Belirsiz kavramlarla "hukuka uygunluk" havası yaratılır. Etkisi: Yargıdan kaçış sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze saldırısı İsrail tarafından "uluslararası hukuka uygun" diye tanımlandı. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren resmi ordu söyleminde standart haline geldi. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Konseyi bu iddiaları sistematik olarak reddetti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, yargıdan kaçış sağlar. Daha geniş ölçekte ise BM İnsan Hakları Konseyi bu iddiaları sistematik olarak reddetti.

Karşı Strateji: Uluslararası hukuk ihlallerinin delilleri öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #7 Hukuka Uygunluk" Algısının Tersine Çevrilmesi · #195 Uluslararası Hukuka Uygun Hareket" Söylemi · #119 Zorunlu Adım" İfadesi · #783 Uluslararası Hukuk Eğitimlerinin "Propaganda" Sayılması

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report of the Commission of Inquiry on Gaza. ICRC (2016). IHL Interpretive Guidance.

KAVRAM No: 133

Kendi Yasalarımıza Uygun" Söylemi

Kısa Tanım: Uluslararası hukuku yok sayarak yalnızca iç hukuk referans alınır.

İşleyiş Mekanizması: Askerî mahkemeler ve iç düzenlemeler meşruiyet kalkanı yapılır. Etkisi: İşgal ulusal mevzuata indirgenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Batı Şeria yerleşimlerini İsrail iç hukuku "yasallaştırdı". Tarihsel arka plan: İşgalin iç hukukla meşrulaştırılması sürekli tekrarlandı. Küresel yansımalar: BM ve ICJ, iç hukukun uluslararası ihlali örtmeyeceğini defalarca belirtti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, işgal ulusal mevzuata indirgenir. Daha geniş ölçekte ise BM ve ICJ, iç hukukun uluslararası ihlali örtmeyeceğini defalarca belirtti.

Karşı Strateji: Uluslararası hukukun üstünlüğü vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #181 Askerî Güç Kullanımı Meşrudur" Söylemi · #177 Kendi Meşruiyetimiz" Söylemi · #815 İnsani Hukuk İhlallerinin "İç Hukuk" Kararlarıyla Maskelenmesi · #28 İhlallerin "İç Hukuk"la Maskelenmesi

Kaynaklar: ICJ (2004). Advisory Opinion on the Wall. UNGA Resolutions on Settlements.

KAVRAM No: 134

Militan Altyapı" Etiketlemesi

Kısa Tanım: Sivil altyapının militan kullanımı bahanesiyle hedeflenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Okullar, hastaneler, su tesisleri “militan altyapısı” diye damgalanır. Etkisi: Sivil yaşam için kritik yapılar yok edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de Al-Shifa Hastanesi “militan merkezi” diye bombalandı. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren sistematik hale geldi. Küresel yansımalar: BM ve WHO, bu saldırıları savaş suçu olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sivil yaşam için kritik yapılar yok edilir. Daha geniş ölçekte ise bM ve WHO, bu saldırıları savaş suçu olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Sivil altyapının dokunulmazlığı belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #165 Militan Altyapısı Yok Edildi” Söylemi · #191 Sadece Düşman Altyapısı Yok Edildi” Söylemi · #225 Küresel Haber Ajanslarında “Filistinli” Yerine “Militan” İfadesi · #32 Çocukların “Genç Militan” Etiketiyle Tutuklanması

Kaynaklar: WHO (2023). Attacks on Health Care in Gaza. UN OCHA (2023). Gaza Situation Reports.

KAVRAM No: 135

Savunma Duvarı” Söylemi

Kısa Tanım: Ayrım duvarı ve ablukaların “savunma” amaçlı olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İşgal ve toprak gaspı “koruyucu önlem” gibi sunulur. Etkisi: Apartheid sistemi güvenlik politikası kılıfına sokulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2002’de inşa edilen Batı Şeria Duvarı “savunma bariyeri” diye adlandırıldı. Tarihsel arka plan: Güvenlik duvarı dili 11 Eylül sonrası yaygınlaştı. Küresel yansımalar: ICJ, duvarı yasa dışı ilan etti (2004).

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, apartheid sistemi güvenlik politikası kılıfına sokulur. Daha geniş ölçekte ise ICJ, duvarı yasa dışı ilan etti (2004).

Karşı Strateji: Duvarın ilhak ve apartheid aracı olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #66 Ablukanın “Savunma Duvarı” Olarak Sunulması · #793 Gazze Kuşatmasının “Savunma Duvarı” Olarak Gösterilmesi · #178 Savunma Çizgisi” Retoriği · #603 Kendi Şiddetini “Savunma” Diye Gösterme

Kaynaklar: ICJ (2004). Legal Consequences of the Wall. B’Tselem (2011). Reports on the Separation Barrier.

KAVRAM No: 136

Sorumluluk Paylaşımı” İddiası

Kısa Tanım: Saldırıların sorumluluğunun uluslararası topluma da ait olduğu savunusu.

İşleyiş Mekanizması: “Biz yalnız değiliz, herkes aynı kararı verirdi” söylemi öne çıkarılır. Etkisi: Tek taraflı eylemler kolektif iradeymiş gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de İsrail, Gazze saldırılarını “küresel terörle mücadele sorumluluğunun bir parçası” olarak açıkladı. Tarihsel arka plan: NATO ve ABD politikalarıyla paralel söylemler. Küresel yansımalar: BM, bu argümanı uluslararası sorumluluğun kötüye kullanılması olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, tek taraflı eylemler kolektif iradeymiş gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise bM, bu argümanı uluslararası sorumluluğun kötüye kullanılması olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Sorumluluğun failden başkasına devredilemeyeceği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #482 FBI ile İsrail Arasında İstihbarat Paylaşımı · #123 Kendi Halkını Koruma” İddiası · #833 Komuta Sorumluluğunun “Bireysel Emir’e İndirgenmesi · #647 Çatışmayı “Ahlaki Görev” Gibi Sunma

Kaynaklar: UNHRC (2021). Reports on accountability. Falk, R. (2014). Palestine: The Legitimacy of Hope.

KAVRAM No: 137

Yanlış Bilgilendirme” Söylemi

Kısa Tanım: Belgelere dayalı suçlamaların “yanlış bilgi” olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: BM ve STK raporları “hatalı veri” diye küçümsenir. Etkisi: Delillerin geçerliliği zayıflatılmaya çalışılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de hastane saldırısı raporları “yanlış bilgi” diye reddedildi. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren yoğun şekilde kullanıldı. Küresel yansımalar: Uluslararası medya bağımsız doğrulama mekanizmaları kurdu.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, delillerin geçerliliği zayıflatılmaya çalışılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya bağımsız doğrulama mekanizmaları kurdu.

Karşı Strateji: Kanıtların üçüncü taraf raporlarıyla teyidi sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #789 Musk’ın “Gazze İçin Yanlış Bilgi Etiketlerini Filistinlilere · #328 Telegram Kanallarında Koordineli Yanlış Bilgi Yayma · #828 İnsan Hakları Konseyi’nin Raporlarının “Hatalı” İlan Edilmesi · #583

Üniversite Basınında İsrail Eleştirilerinin “Yanlış Bilgi” Sayılması

Kaynaklar: BBC (2023). Investigations on Gaza hospital strike. HRW (2023). Gaza Conflict Reports.

KAVRAM No: 138

Manipülasyon” Suçlaması

Kısa Tanım: Eleştirel medya ve araştırmaların “manipülasyon”la suçlanması.

İşleyiş Mekanizması: Görüntüler ve raporlar dezenformasyon olarak etiketlenir. Etkisi: Kamuoyu güveni sarsılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında BM okullarının vurulduğu görüntüler “manipülasyon” diye reddedildi. Tarihsel arka plan: Dijital çağda dezenformasyon söylemi artışı gösterdi. Küresel yansımalar: BM raportörleri bu suçlamaları siyasi örtme aracı olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kamuoyu güveni sarsılır. Daha geniş ölçekte ise BM raportörleri bu suçlamaları siyasi örtme aracı olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Bağımsız doğrulama ve sahadan belgeler öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #572 Think-Tank Yayınlarında İsrail Eleştirilerinin Çarpıtılması · #504 Akademik Dergilerde Eleştirel Makalelerin Reddi · #843 Uluslararası Af Örgütü Raporlarının “Yanlış” Gösterilmesi · #776 Soykırım İddialarının “Siyasi Manipülasyon” Olarak Sunulması

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report on Gaza. Al Jazeera Investigations (2014).

KAVRAM No: 139

Güvenlik Çemberi” Retoriği

Kısa Tanım: Abluka ve kuşatmaların “güvenlik çemberi” gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Sivillerin kuşatma altında tutulması “koruma” olarak adlandırılır. Etkisi: Toplu cezalandırma güvenlik tedbiri gibi görünür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2007’den beri Gazze ablukası “güvenlik çemberi” diye tanımlanıyor. Tarihsel arka plan: Kuşatma taktikleri tarih boyunca güvenlik diliyle meşrulaştırıldı. Küresel yansımalar: BM, Gazze ablukasını “toplu cezalandırma” olarak niteledi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, toplu cezalandırma güvenlik tedbiri gibi görünür. Daha geniş ölçekte ise BM, Gazze ablukasını “toplu cezalandırma” olarak niteledi.

Karşı Strateji: Ablukanın sivillere yönelik yasa dışı kolektif ceza olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #636 Kitleleri Sürekli “Tetikte” Tutma · #108 Geçici Güvenlik Önlemleri” · #184 Kendi Güvenlik Çıkarlarımız” Söylemi · #481 İç Güvenlik Bakanlığı’nda İsrail Modeli

Kaynaklar: UN OCHA (2019). Gaza Blockade Reports. B’Tselem (2020). Closure on Gaza.

KAVRAM No: 140

Önleyici Vuruş” Söylemi

Kısa Tanım: Henüz gerçekleşmemiş saldırı ihtimaline dayanarak yapılan saldırıların meşrulaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: “Tehdit kapıdaydı” argümanı öne çıkarılır. Etkisi: Saldırgan savaş, savunma gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2007’de Suriye’deki Deir ez-Zor tesisine yapılan saldırı “önleyici vuruş” diye açıklandı. Tarihsel arka plan: ABD’nin 2003 Irak işgaliyle benzer söylem paralellliği. Küresel yansımalar: BM, önleyici vuruş kavramının uluslararası hukukta geçerli olmadığını vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, saldırgan savaş, savunma gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise BM, önleyici vuruş kavramının uluslararası hukukta geçerli olmadığını vurguladı.

Karşı Strateji: BM Şartı’nın sadece gerçekleşen saldırıya karşı savunmaya izin verdiği öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #705 1956 Süveyş Krizi’nde “Önleyici Savaş” Retoriği · #113 Engellenemez Tehdit” Söylemi · #615 Şiddeti “Önleyici” Olarak Çerçevelemek · #188 Düşman Tehdit Unsurdur” Söylemi

Kaynaklar: UN Charter, Article 51. Dinstein, Y. (2011). War, Aggression and Self-Defence.

KAVRAM No: 141

Karşılık Vermek Zorundaydık” Söylemi

Kısa Tanım: Misilleme saldırılarının kaçınılmaz olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Başka seçeneğimiz yoktu” ifadesi kullanılır. Etkisi: Orantısız güç kullanımının üstü örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırıları, “roketlere karşı zorunlu karşılık” diye açıklandı. Tarihsel arka plan: 1948’den beri her askeri operasyonda kullanılan standart gerekçe. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukta misilleme sivillere yöneltilemeyeceği defalarca belirtildi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, orantısız güç kullanımının üstü örtülür. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukta

misilleme sivillere yöneltilemeyeceği defalarca belirtildi.

Karşı Strateji: Misillemenin sivillere yöneltilemeyeceği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #612 Saldırıyı “Kaçınılmaz Kader” Gibi Sunma · #664 Biz Yalnızca Karşılık Verdik” Söylemi · #264 TV Haberlerinde İsrail Saldırılarının “Karşılık” Diye Sunulması · #118 Mecbur Kaldık” Retoriği

Kaynaklar: UNHRC (2021). Report on Gaza. ICRC (2016). Customary IHL Database.

KAVRAM No: 142

Askerî Başarı” Anlatısı

Kısa Tanım: Sivillere ağır bedeller ödenen saldırıların “askeri zafer” gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Sivil kayıplar görmezden gelinerek operasyonlar “başarı” olarak duyurulur. Etkisi: Askeri şiddet olumlu bir değerle anılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırıları İsrail hükümeti tarafından “stratejik başarı” diye açıklandı. Tarihsel arka plan: 1948’den bu yana “zafer anlatısı” devlet kimliğinin parçası oldu. Küresel yansımalar: BM raporları sivil kayıpların görmezden geldiğini belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, askeri şiddet olumlu bir değerle anılır. Daha geniş ölçekte ise BM raporları sivil kayıpların görmezden geldiğini belgeledi.

Karşı Strateji: Askeri başarı söyleminin sivil yıkımı örtme işlevi teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #179 Askerî Operasyonun Başarısı” Söylemi · #710 Altı Gün Savaşı”nın “Mucize Zafer” Olarak Sunulması · #792 Sivillere Yönelik Saldırıların “Askerî Operasyon” Olarak · #266 Diaspora Belgesellerinde İsrail’in “Kuruluş Mucizesi” İmaji

Kaynaklar: UNHRC (2015). Gaza Commission of Inquiry. Pappé, I. (2014). The Idea of Israel.

KAVRAM No: 143

İnsan Haklarını Koruyoruz” Söylemi

Kısa Tanım: Saldırıların aslında insan haklarını korumak için yapıldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Kadınların, çocukların, sivillerin korunması” retoriği ters yüz edilir. Etkisi: İşgal ve şiddet meşru hale getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze protestolarında siviller vurulurken “kendi halkımızı insan hakları için koruyoruz” denildi. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren “insan hakları dili” askeri retoriğe entegre edildi.

Küresel yansımalar: BM raportörleri bu dili “çifte standart” olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, işgal ve şiddet meşru hale getirilir. Daha geniş ölçekte ise BM raportörleri bu dili “çifte standart” olarak tanımladı.

Karşı Strateji: İnsan haklarının saldırı değil koruma yükümlülüğü getirdiği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #123 Kendi Halkını Koruma” İddiası · #252 Popüler Medyada Filistinli Kadınların “Terörist Eşleri” Olarak · #724 Taş Atan Çocukların “Silahlı Militan” Olarak Sunulması · #146 Hassas Operasyon” İfadesi

Kaynaklar: UNHRC (2019). OPT Protests Report. Amnesty International (2018). Excessive Force Against Protesters.

KAVRAM No: 144

Uluslararası Toplum Yanımızda” İddiası

Kısa Tanım: Sessiz kalan veya tarafsız kalan devletler bile destekçi gibi sunulur.

İşleyiş Mekanizması: Çoğunluğun sessizliği “onay” gibi gösterilir. Etkisi: Meşruiyet algısı pekiştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırısı sonrası birkaç ülkenin sessizliği “uluslararası destek” diye yansıtıldı. Tarihsel arka plan: BM oylamalarında azınlık desteği büyütülerek sunuldu. Küresel yansımalar: Medyada “wider support” algısı üretildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, meşruiyet algısı pekiştirilir. Daha geniş ölçekte ise medyada “wider support” algısı üretildi.

Karşı Strateji: BM Genel Kurulu çoğunluk kararları öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #180 Uluslararası Desteğimiz Var” Söylemi · #71 Uluslararası Hukuk Dilinin “Çifte Standart” Damgalanması · #638 Kendi Liderlerini “Barış Elçisi” Olarak Sunma · #88 İnsani Yardımın “Tarafsız Olmadığı” İddiası

Kaynaklar: UNGA Voting Records (1948–2023). Falk, R. (2017). Palestine’s Horizon.

KAVRAM No: 145

Yalnızca Nokta Atışı” Söylemi

Kısa Tanım: Geniş çaplı bombardımanların “cerrahi operasyon” gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Hedeflerin hassas seçildiği iddiası öne çıkarılır. Etkisi: Sivil kayıplar görmezden gelinir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023 Gazze bombardımanı "nokta atışı saldırı" olarak duyuruldu, yüzlerce sivil öldü. Tarihsel arka plan: 1991 Körfez Savaşı'nda ABD'nin "cerrahi hassasiyet" söylemiyle paralel. Küresel yansımalar: Bağımsız araştırmalar sivil kayıpların sistematik olduğunu gösterdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sivil kayıplar görmezden gelinir. Daha geniş ölçekte ise bağımsız araştırmalar sivil kayıpların sistematik olduğunu gösterdi.

Karşı Strateji: Saldırıların sonuç odaklı belgeleriyle söylem çelişkisi ortaya konmalı.

Çapraz Başvurular: #146 Hassas Operasyon" İfadesi · #128 Sınırlı Operasyon" Anlatısı · #167 Yalnızca Tehdit Unsurlarını Vurduk" Söylemi · #112 Çatışma" Yerine "Operasyon" Kullanımı

Kaynaklar: BBC (2023). Investigations on Gaza Strikes. HRW (2023). Civilian Impact of Airstrikes.

KAVRAM No: 146**Hassas Operasyon" İfadesi**

Kısa Tanım: Teknolojik araçlarla yapılan saldırıların "hassas" olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Yüksek teknoloji kullanımı, sivillerin korunması gibi sunulur. Etkisi: Teknolojik savaş araçlarıyla işlenen katliamlar örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze saldırıları "yüksek hassasiyetli mühimmat" gerekçesiyle savunuldu. Tarihsel arka plan: ABD'nin Afganistan ve Irak savaşındaki söyleminden ithal edilmiştir. Küresel yansımalar: BM raporları "hassasiyet" iddiasının sivilleri korumadığını kanıtladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, teknolojik savaş araçlarıyla işlenen katliamlar örtülür. Daha geniş ölçekte ise BM raporları "hassasiyet" iddiasının sivilleri korumadığını kanıtladı.

Karşı Strateji: Teknolojik silahların da sivilleri koruma yükümlülüğünden muaf olmadığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #145 Yalnızca Nokta Atışı" Söylemi · #792 Sivillere Yönelik Saldırıların "Askerî Operasyon" Olarak · #128 Sınırlı Operasyon" Anlatısı · #112 Çatışma" Yerine "Operasyon" Kullanımı

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report on Gaza. Amnesty International (2014). Use of Indiscriminate Weapons.

KAVRAM No: 147**Hedefimiz Terör Unsurları" Söylemi**

Kısa Tanım: Sivil bölgeler hedef alınırken bile "terör unsurlarını vuruyoruz" açıklaması yapılır.

İşleyiş Mekanizması: Her sivil alan "terör unsurları barındırıyor" denilerek hedef seçilir. Etkisi: Sivillere yönelik şiddet terörle mücadele kisvesine sokulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023 Gazze'de mülteci kampları "terör unsurları saklanıyordu" gerekçesiyle bombalandı. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren yoğun kullanılan bir argüman. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular bu dilin sistematik ihlalleri gizlediğini belirtti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sivillere yönelik şiddet terörle mücadele kisvesine sokulur. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular bu dilin sistematik ihlalleri gizlediğini belirtti.

Karşı Strateji: Askeri hedef ile sivil nüfus ayrımı belgelerle ortaya konmalı.

Çapraz Başvurular: #167 Yalnızca Tehdit Unsurlarını Vurduk" Söylemi · #62 Protesto Hakkının "Terör Propagandası"na İndirgenmesi · #73 Tarafsız Hukukçuların "Terör Destekçisi" İlanı · #718 Filistin Kurtuluş Örgütü'nün "Terör Örgütü" Etiketlenmesi

Kaynaklar: HRW (2023). Gaza Refugee Camp Attacks. UNRWA (2023). Reports on Civilian Impact.

KAVRAM No: 148**Yanlışlıkla Oldu" Söylemi**

Kısa Tanım: Sivil ölümler kaza ya da yanlışlıkla gibi sunulur.

İşleyiş Mekanizması: Sistematik saldırılar münferit hata gibi açıklanır. Etkisi: Hesap verme sorumluluğu engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze'de BM okulunun vurulması "yanlışlıkla" olarak savunuldu. Tarihsel arka plan: ABD'nin Irak ve Afganistan savaşlarındaki "mistake" söylemiyle paralel. Küresel yansımalar: BM, bu açıklamaların cezasızlık kültürünü beslediğini vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, hesap verme sorumluluğu engellenir. Daha geniş ölçekte ise BM, bu açıklamaların cezasızlık kültürünü beslediğini vurguladı.

Karşı Strateji: Sistematik ihlallerin münferit hata sayılamayacağı belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #198 Yanlışlıkla Sivil Zarar Gördü" Söylemi · #807 Gazeteci Ölümünün "Yanlışlıkla" Olarak Sunulması · #60 Gazeteci Ölümünün "Kaza" Olarak Sunulması

· #756 2014'te Sivil Kayıpların “Yanlış İstihbarat” Gibi Sunulması

Kaynaklar: UN OCHA (2015). Humanitarian Impact of Gaza Conflict. Amnesty International (2014). Attacks on UN Schools.

KAVRAM No: 149

Kendi Güvenliği İçin” Anlatısı

Kısa Tanım: İsrail'in işgal ve saldırılarının “kendi güvenliğini sağlamak” için zorunlu olduğu söylemi.

İşleyiş Mekanizması: Devlet güvenliği her şeyin üstünde gösterilir. Etkisi: Sivil kayıplar güvenlik gerekçesiyle örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında Savunma Bakanı Gallant, “kendi güvenliğimiz için zorunluydu” dedi. Tarihsel arka plan: 1948'den bu yana İsrail'in tüm askeri politikalarının merkezinde bu argüman vardır. Küresel yansımalar: Batı basınında sıkça manşetleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sivil kayıplar güvenlik gerekçesiyle örtülür. Daha geniş ölçekte ise batı basınında sıkça manşetleştirildi.

Karşı Strateji: Güvenlik kavramının sivillere yönelik saldırılara gerekçe olamayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #609 Hepimizin Güvenliği İçin” Anlatısı · #30 Keyfi Tutuklamaların “Güvenlik Önlemi”ne İndirgenmesi · #751 2014 Gazze Saldırıları'nın “Kendi Güvenliği” İle Açıklanması · #67 Yardım Gemisi Baskınlarının “Sınır Güvenliği” Diye Savunulması

Kaynaklar: UNHRC (2023). Report on Civilian Protection. HRW (2023). Gaza: Security Pretext for Attacks.

KAVRAM No: 150

İstihbarat Gereği” Söylemi

Kısa Tanım: Sivillerin vurulmasının, elde edilen istihbarat bilgilerine dayandığı iddiasıyla açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: “Elimizde kesin istihbarat vardı” denilerek saldırılar haklılaştırılır. Etkisi: Yanlış ya da uydurma istihbaratla yapılan katliamların üstü örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te Gazze'de El-Ahli Hastanesi bombalanmasında İsrail, “istihbarata dayalı saldırı” dedi. Tarihsel arka plan: ABD'nin Irak işgali öncesinde “kitle imha silahı” istihbaratına dayalı söylemiyle benzer. Küresel yansımalar: BM raporları, istihbarat gerekçesinin sivillerin öldürülmesini mazur göstermediğini vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, yanlış ya da uydurma istihbaratla yapılan katliamların üstü örtülür. Daha geniş ölçekte ise bM raporları, istihbarat gerekçesinin sivillerin öldürülmesini mazur göstermediğini vurguladı.

Karşı Strateji: İstihbarat iddialarının bağımsız soruşturmalara denetlenmesi talep edilmeli.

Çapraz Başvurular: #482 FBI ile İsrail Arasında İstihbarat Paylaşımı · #187 Hedefler Önceden Belirlendi” Söylemi · #709 1967 Savaşı'nda “Var Olma Tehdidi” Söylemi · #477 NATO Ortaklık Programlarında İsrail Etkisi

Kaynaklar: UN OCHA (2023). Gaza Situation Reports. BBC (2023). Hospital Blast Investigations.

KAVRAM No: 151

Kaçınılmaz Sonuç” İfadesi

Kısa Tanım: Sivil kayıpların savaşın doğal ve kaçınılmaz sonucu olarak gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Savaşta böyle şeyler olur” söylemiyle sorumluluk gizlenir. Etkisi: Sistematik ihlaller olağanlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında binlerce sivil ölümü “kaçınılmaz sonuç” diye açıklandı. Tarihsel arka plan: Tüm savaşlarda kullanılan klasik inkâr kalıbı. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular sivillere yönelik saldırıların asla kaçınılmaz sayılamayacağını vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sistematik ihlaller olağanlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular sivillere yönelik saldırıların asla kaçınılmaz sayılamayacağını vurguladı.

Karşı Strateji: Sivillerin korunmasının mutlak yükümlülük olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #46 Roma Statüsü Suçlarının “Kaçınılmaz” Diye Gösterilmesi · #193 Çatışma Olmadan Olmazdı” Söylemi · #707 Nakba'nın “Savaşın Doğal Sonucu” Diye Çerçevenmesi · #94 Çevresel Tahribatın “Savaşın Doğal Sonucu” Gösterilmesi

Kaynaklar: UNHRC (2015). Gaza Commission of Inquiry. HRW (2014). Fatal Strikes.

KAVRAM No: 152

Kendi Suçları” Söylemi

Kısa Tanım: Sivillerin öldürülmesinin sorumluluğunun Filistinlilere yüklenmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Onlar saldırımasaydı ölmezlerdi” argümanı kuruluyor. Etkisi: Failin sorumluluğu mağdura aktarılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze protestolarında öldürülen siviller

için “kendi suçları, yaklaşmasalardı ölmezlerdi” denildi. Tarihsel arka plan: İşgalci güçlerin tarih boyunca kullandığı mağduru suçlama stratejisi. Küresel yansımalar: BM bu dili “victim blaming” olarak raporladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, failin sorumluluğu mağdura aktarılır. Daha geniş ölçekte ise bM bu dili “victim blaming” olarak raporladı.

Karşı Strateji: Sivillerin hangi koşulda olursa olsun korunmak zorunda olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #833 Komuta Sorumluluğunun “Bireysel Emir”e İndirgenmesi · #600 Suçun Karşı Tarafa Yüklmesi · #189 Sivil Ölümleri Düşman Yüzünden” Söylemi · #125 Kendi Sorumlulukları”na Atf

Kaynaklar: UNHRC (2019). OPT Protests Report. Amnesty International (2018). Excessive Use of Force.

KAVRAM No: 153

Siyasi Propaganda” Etiketlemesi

Kısa Tanım: İnsan hakları ihlallerine dair raporların “siyasi propaganda” olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: STK ve BM raporları taraflılıkla suçlanır. Etkisi: Kanıtlar itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009 Goldstone Raporu, İsrail tarafından “siyasi propaganda” diye reddedildi. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş sonrası uluslararası raporlara yönelik klasik savunma. Küresel yansımalar: HRW ve BM, bu söylemin kanıt inkârına dayandığını açıkladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kanıtlar itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise hRW ve BM, bu söylemin kanıt inkârına dayandığını açıkladı.

Karşı Strateji: Bağımsız raporların metodolojisi öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #842 İnsan Hakları İzleme Örgütü Raporlarının “Siyasi” Sayılması · #854 İnsan Hakları Konseyi’nin Özel Oturumlarının “Propaganda” Diye · #784 BM İnsan Hakları Mekanizmalarının “İsrail Karşısı” Etiketlenmesi · #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi

Kaynaklar: UNHRC (2009). Goldstone Report. HRW (2010). Israel/Gaza Investigations.

KAVRAM No: 154

Düşmanın Oyunu” Söylemi

Kısa Tanım: Suçlamaların düşmanın manipülasyonu olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Düşman provokasyonu” denilerek uluslararası eleştiriler

değersizleştirilir. Etkisi: İhlaller dış komplonun parçası gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de sivillerin aç bırakılmasına dair raporlar “Hamas’ın oyunu” diye açıklandı. Tarihsel arka plan: Tüm otoriter devletlerin kullandığı dış komplocu söylem. Küresel yansımalar: Uluslararası medya bu söylemin manipülatif doğasını teşhir etti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, ihlaller dış komplonun parçası gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya bu söylemin manipülatif doğasını teşhir etti.

Karşı Strateji: Delillerin bağımsız doğrulama mekanizmalarıyla teyidi.

Çapraz Başvurular: #602 Düşmanı “Varoluşsal Tehdit” Olarak Sunma · #176 Düşmanın Saldırısını Önledik” Söylemi · #162 Düşman Propagandası” Söylemi · #137 Yanlış Bilgilendirme” Söylemi

Kaynaklar: UN OCHA (2023). Gaza Reports. Al Jazeera (2023). Investigative Coverage of Blockade.

KAVRAM No: 155

Gerçekleri Çarpıtıyorlar” Söylemi

Kısa Tanım: Bağımsız gözlemcilerin bulgularının yalanlandığı iddia.

İşleyiş Mekanizması: “Raporlar gerçekleri çarpıtıyor” denilerek hesap vermekten kaçılır. Etkisi: Uluslararası güven erozyona uğratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze raporları İsrail tarafından “gerçekleri çarpıtıyor” diye reddedildi. Tarihsel arka plan: 1990’lardan beri sistematik kullanılan bir dil. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Konseyi bu söylemin hukuki süreci engellediğini açıkladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, uluslararası güven erozyona uğratılır. Daha geniş ölçekte ise bM İnsan Hakları Konseyi bu söylemin hukuki süreci engellediğini açıkladı.

Karşı Strateji: Doğrulanmış kanıtların kamuoyuyla paylaşılması.

Çapraz Başvurular: #679 Karşı Tarafı “İnkarcı” Olarak Sunma · #855 BM’nin Filistin Raporlarının “Abartı” Olduğu Söylemi · #775 BM Özel Raportörlerinin “Taraflı” Diye Reddi · #817 Disiplin Cezalarının “Hesap Verme” Diye Sunulması

Kaynaklar: UNHRC (2021). Human Rights in OPT. HRW (2021). Gaza: Investigations.

KAVRAM No: 156**Bizim Değerlerimiz” Retoriği**

Kısa Tanım: İsrail’in saldırılarının “kendi değerleri” (özgürlük, demokrasi, güvenlik) adına yapıldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Ulusal değerler kutsallaştırılarak saldırılara meşruiyet kazandırılır. Etkisi: Evrensel hukuk yerine yerel değerler öne çıkarılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015’te Netanyahu, Batı Şeria yerleşimlerini “İsrail değerlerinin savunulması” diye açıkladı. Tarihsel arka plan: 1948’den beri ulusal ideolojiyle örtüşen söylem. Küresel yansımalar: ABD’de bu dil sıklıkla desteklendi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, evrensel hukuk yerine yerel değerler öne çıkarılır. Daha geniş ölçekte ise aBD’de bu dil sıklıkla desteklendi.

Karşı Strateji: Evrensel insan haklarının ulusal değerlerden üstün olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #670 Bizim Kültürümüz Daha Değerli” Söylemi · #124 Demokratik Değerler’in Kalkan Yapılması · #157 Ortak Güvenlik” Söylemi · #529 Akademik Kitaplarda İsrail’in “Tek Demokrasi” Olarak

Kaynaklar: Peleg, I. (1997). Human Rights in the Israeli-Occupied Territories. UNGA Resolutions on Settlements.

KAVRAM No: 157**Ortak Güvenlik” Söylemi**

Kısa Tanım: İsrail saldırılarının uluslararası güvenlik için yapıldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Batı ile ortak tehdit algısı kurulmaya çalışılır. Etkisi: Yerel saldırılar küresel güvenlik meselesi gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırıları “küresel terörle mücadele katkı” olarak lanse edildi. Tarihsel arka plan: NATO ve ABD söylemleriyle paralel. Küresel yansımalar: BM raporörleri bu argümanı uluslararası hukukun çarpıtılması olarak niteledi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, yerel saldırılar küresel güvenlik meselesi gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise bM raporörleri bu argümanı uluslararası hukukun çarpıtılması olarak niteledi.

Karşı Strateji: Bölgesel saldırıların evrensel güvenlik adına meşru sayılamayacağı belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #473 ABD Üniversitelerinde Ortak Araştırma Fonları · #483 DHS ile Ortak Tatbikatlar · #479

Pentagon–İsrail Teknoloji İşbirliği · #156 Bizim Değerlerimiz” Retoriği

Kaynaklar: UNHRC (2015). Gaza Conflict Inquiry. Chomsky, N. (1999). Fateful Triangle.

KAVRAM No: 158**Hedef Gözetilerek” İfadesi**

Kısa Tanım: Sivil ölümlerin reddi, yalnızca askeri hedeflerin vurulduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Bombardımanlar “hedef gözetilerek” yapıldı denilerek savunulur. Etkisi: Geniş çaplı sivil kayıplar görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze bombardımanı “yalnızca hedef gözetilerek” diye açıklansa da binlerce sivil öldü. Tarihsel arka plan: 1991 Körfez Savaşı’ndan beri kullanılan klasik askeri propaganda dili. Küresel yansımalar: Uluslararası medya bu söylemin gerçek dışı olduğunu kanıtladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, geniş çaplı sivil kayıplar görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya bu söylemin gerçek dışı olduğunu kanıtladı.

Karşı Strateji: Sivil kayıpların belgeleriyle “hedef gözetme” söylemi çürütülmeli.

Çapraz Başvurular: #159 Askerî Hedefler” Söylemi · #147 Hedefimiz Terör Unsurları” Söylemi · #6 Hedef Doğrulamada Kanıtsız Varsayımlar Kullanma · #801 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” Gibi Sunulması

Kaynaklar: BBC (2023). Verification of Gaza Airstrikes. HRW (2023). Civilian Deaths Reports.

KAVRAM No: 159**Askerî Hedefler” Söylemi**

Kısa Tanım: Sivil alanların “askeri hedef” olarak etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Okullar, camiler, hastaneler “askeri hedef” sayılır. Etkisi: Uluslararası hukuka aykırı saldırılar örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de üniversiteler ve hastaneler “askeri hedef” ilan edilerek bombalandı. Tarihsel arka plan: 2000’lerden bu yana sistematik olarak kullanılıyor. Küresel yansımalar: BM ve WHO, sağlık ve eğitim kurumlarının hedef alınmasını savaş suçu olarak niteledi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, uluslararası hukuka aykırı saldırılar örtülür. Daha geniş ölçekte ise bM ve WHO, sağlık ve eğitim kurumlarının hedef alınmasını savaş suçu olarak niteledi.

Karşı Strateji: Sivil alanların askeri hedef ilan edilemeyeceği hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #44 Askerî Mahkemelerin Sivil Dosyalara Bakması · #801 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” Gibi Sunulması · #158 Hedef Gözetilerek” İfadesi · #19 Eğitim Kurumlarının Askerî Hedef Olarak Etiketlenmesi

Kaynaklar: WHO (2023). Attacks on Health Facilities. UN OCHA (2023). Gaza Situation Reports.

KAVRAM No: 160

Terör Yatağı” Etiketlemesi

Kısa Tanım: Sivil yerleşim alanlarının “terör yatağı” gibi damgalanması.

İşleyiş Mekanizması: Mülteci kampları, mahalleler ya da köyler topluca kriminalize edilir. Etkisi: Sivillere yönelik toplu saldırılar meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te Cibaliye Mülteci Kampı, İsrail tarafından “terör yatağı” ilan edilip bombalandı. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren bu kavram, Filistinli yerleşimlere yönelik dilde standartlaştı. Küresel yansımalar: BM, mülteci kamplarının “terör yatağı” sayılamayacağını raporladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sivillere yönelik toplu saldırılar meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise bM, mülteci kamplarının “terör yatağı” sayılamayacağını raporladı.

Karşı Strateji: Sivillerin topluca kriminalize edilmesinin savaş suçu teşkil ettiği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #68 Mülteci Kamplarının “Terör Yuvası” İlanı · #718 Filistin Kurtuluş Örgütü'nün “Terör Örgütü” Etiketlenmesi · #147 Hedefimiz Terör Unsurları” Söylemi · #62 Protesto Hakkının “Terör Propagandası”na İndirgenmesi

Kaynaklar: UNRWA (2023). Situation Reports on Gaza. HRW (2023). Gaza Refugee Camp Attacks.

KAVRAM No: 161

Sivil Kayıplarını Abartıyorlar” Söylemi

Kısa Tanım: Uluslararası raporlardaki sivil kayıpların abartıldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Rakamlar küçültülür, “gerçek olmayan sayılar” argümanı kurulur. Etkisi: Katliamın boyutları gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze savaşında BM'nin sivil ölümleri raporları İsrail tarafından “abartılı” denilerek

reddedildi. Tarihsel arka plan: Vietnam'dan Irak'a kadar işgalci güçlerce kullanılan klasik inkâr dili. Küresel yansımalar: Uluslararası medya bağımsız sayımlarla kayıpları teyit etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, katliamın boyutları gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya bağımsız sayımlarla kayıpları teyit etti.

Karşı Strateji: Bağımsız kurumların verileri öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #186 Sivil Ölümleri En Aza İndirdik” Söylemi · #125 Kendi Sorumlulukları'na Atıf · #745 Sivil Kayıpların “ Hamas'ın Suçu” Diye Sunulması · #721 Lübnan'da Sivil Kayıpların “Yan Hedef” Olarak Gösterilmesi

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report on Gaza Conflict. Amnesty International (2014). Fatalities Verification Reports.

KAVRAM No: 162

Düşman Propagandası” Söylemi

Kısa Tanım: İnsan hakları raporları ve tanıklıkların düşman propagandası olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Düşman yalanları” söylemiyle belgeler reddedilir. Etkisi: İhlallerin kanıtları itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009 Goldstone Raporu, İsrail tarafından “ Hamas propagandası” diye yaftalandı. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş döneminde de eleştiriler “düşman propagandası” diye reddedilirdi. Küresel yansımalar: BM ve HRW bu suçlamaların kanıt örtbası olduğunu açıkladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, ihlallerin kanıtları itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise bM ve HRW bu suçlamaların kanıt örtbası olduğunu açıkladı.

Karşı Strateji: Raporların bağımsız ve metodolojik niteliği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #191 Sadece Düşman Altyapısı Yok Edildi” Söylemi · #120 Düşman Unsurlar” Söylemi · #801 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” Gibi Sunulması · #171 Düşman Kaynaklarını Yok Etmek” Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2009). Goldstone Report. HRW (2010). Israel/Gaza Investigations.

KAVRAM No: 163**Güvenlik Risklerini Azaltıyoruz”
Söylemi**

Kısa Tanım: Saldırıları, güvenlik risklerini azaltmaya yönelik teknik önlemler gibi açıklanır.

İşleyiş Mekanizması: Sivillere yönelik kısıtlamalar “risk azaltımı” adıyla meşrulaştırılır. Etkisi: İnsan hakları ihlalleri güvenlik yönetimi gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te Gazze'ye yönelik elektrik ve su kesintileri “güvenlik risklerini azaltma” gerekçesiyle açıklandı. Tarihsel arka plan: Abluka politikalarının standart söylemidir. Küresel yansımalar: BM bu uygulamaları toplu cezalandırma olarak niteledi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, insan hakları ihlalleri güvenlik yönetimi gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise BM bu uygulamaları toplu cezalandırma olarak niteledi.

Karşı Strateji: Güvenlik gerekçesiyle sivillere yönelik yaptırımların yasak olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #184 Kendi Güvenlik Çıkarlarımız” Söylemi · #196 Askerî Önlemler Zorunluydu” Söylemi · #192 Askerî Gereklilikler Uyarınca” Söylemi · #47 İnsani Konvoy Saldırılarının “Yanlışlık” Gibi Sunulması

Kaynaklar: UN OCHA (2023). Gaza Blockade Reports. B'Tselem (2020). Closure on Gaza.

KAVRAM No: 164**Kontrollü Çatışma” Söylemi**

Kısa Tanım: Büyük çaplı saldırıların kontrollü ve sınırlıymış gibi açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: Çatışmalar “kontrol altında” denilerek uluslararası tepkiler azaltılır. Etkisi: Yoğun yıkımın algısı yumuşatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze saldırısı İsrail tarafından “kontrollü çatışma” olarak sunuldu. Tarihsel arka plan: İsrail ordusunun dilinde operasyonların küçültülmesi sürekli kullanıldı. Küresel yansımalar: Uluslararası medya gerçek yıkım görüntüleriyle çelişkiyi açığa çıkardı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, yoğun yıkımın algısı yumuşatılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya gerçek yıkım görüntüleriyle çelişkiyi açığa çıkardı.

Karşı Strateji: Çatışmaların gerçek boyutu belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #128 Sınırlı Operasyon” Anlatısı · #172 Mecburiyet Altında Karar” Söylemi · #965 AI Kontrollü Hashtag Yükseltme

· #375 Twitter Spaces'ta Kontrollü Konuklarla Algı Yönetimi

Kaynaklar: UNHRC (2019). OPT Protest Reports. HRW (2018). Excessive Force Investigations.

KAVRAM No: 165**Militan Altyapısı Yok Edildi” Söylemi**

Kısa Tanım: Sivil altyapının militan altyapı diye etiketlenerek yok edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Okullar, sağlık tesisleri “militan altyapı” sayılır. Etkisi: Sivillerin yaşamsal hizmetleri hedef alınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze'de kanalizasyon ve enerji tesisleri “militan altyapı” gerekçesiyle bombalandı. Tarihsel arka plan: 2000'lerden bu yana sivillerin altyapısı sürekli bu gerekçeyle hedef alındı. Küresel yansımalar: WHO ve BM, altyapı saldırılarını savaş suçu olarak raporladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sivillerin yaşamsal hizmetleri hedef alınır. Daha geniş ölçekte ise WHO ve BM, altyapı saldırılarını savaş suçu olarak raporladı.

Karşı Strateji: Sivil altyapının uluslararası hukukta koruma altında olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #134 Militan Altyapı” Etiketlemesi · #191 Sadece Düşman Altyapısı Yok Edildi” Söylemi · #225 Küresel Haber Ajanslarında “Filistinli” Yerine “Militan” İfadesi · #252 Popüler Medyada Filistinli Kadınların “Terörist Eşleri” Olarak

Kaynaklar: WHO (2023). Attacks on Water and Health Infrastructure. UN OCHA (2023). Gaza Reports.

KAVRAM No: 166**Tehdit Unsurlarını Temizliyoruz”
Söylemi**

Kısa Tanım: Saldırıları, bölgelerin tehdit unsurlarından temizlenmesi gibi açıklanır.

İşleyiş Mekanizması: Sivil nüfus barındıran alanlar askeri hedef ilan edilir. Etkisi: Toplu cezalandırma “temizlik” operasyonu gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırıları, “tehdit unsurlarını temizliyoruz” açıklamalarıyla duyuruldu. Tarihsel arka plan: 1948 Nakba sırasında kullanılan “temizlik” terminolojisinin güncel versiyonu. Küresel yansımalar: BM, bu söylemin etnik temizlik retoriği olduğunu raporladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, toplu cezalandırma “temizlik” operasyonu gibi sunulur. Daha geniş ölçekte

ise bM, bu söylemin etnik temizlik retoriği olduğunu raporladı.

Karşı Strateji: Sivillerin “temizlik” operasyonlarının hedefi olamayacağı belgelenebilir.

Çapraz Başvurular: #167 Yalnızca Tehdit Unsurlarını Vurduk” Söylemi · #188 Düşman Tehdit Unsurlarını Vurduk” Söylemi · #36 Protestoların “Askerî Tehdit” Olarak Yorumlanması · #90 Silahsızlandırılmış Bölgelerin “Geçersiz” İlanı

Kaynaklar: Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine. UNHRC (2015). Report on Gaza.

KAVRAM No: 167

Yalnızca Tehdit Unsurlarını Vurduk” Söylemi

Kısa Tanım: Bombardımanda siviller ölse bile “sadece tehdit unsurlarını hedef aldık” açıklaması yapılır.

İşleyiş Mekanizması: Sivil ölümler inkar edilir, hedef seçiminin “nokta atışı” olduğu iddia edilir. Etkisi: Katliamlar teknik dilin arkasına gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de apartmanların yıkımı “sadece tehdit unsurları vuruldu” denilerek savunuldu. Tarihsele arka plan: 2000’lerden itibaren bu söylem ordunun resmi jargonuna girdi. Küresel yansımalar: Bağımsız araştırmalar sivillerin sistematik biçimde öldürüldüğünü kanıtladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, katliamlar teknik dilin arkasına gizlenir. Daha geniş ölçekte ise bağımsız araştırmalar sivillerin sistematik biçimde öldürüldüğünü kanıtladı.

Karşı Strateji: Sivil kayıpların belgeleriyle inkâr söylemi çürütülmeli.

Çapraz Başvurular: #166 Tehdit Unsurlarını Temizliyoruz” Söylemi · #147 Hedefimiz Terör Unsurları” Söylemi · #113 Engellenemez Tehdit” Söylemi · #145 Yalnızca Nokta Atışı” Söylemi

Kaynaklar: HRW (2023). Civilian Deaths in Gaza. BBC (2023). Airstrike Investigations.

KAVRAM No: 168

Kendi Halkını Tehlikeye Atıyorlar” Söylemi

Kısa Tanım: Filistinli grupların sivilleri tehlikeye attığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Sivillere saldırılar, “karşı tarafın onları tehlikeye atması”yla açıklanır. Etkisi: Failin sorumluluğu mağdura yüklenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırıları “Hamis halkını tehlikeye

atıyor” söylemiyle savunuldu. Tarihsele arka plan: 1980’lerden beri tekrar edilen retorik. Küresel yansımalar: BM, sivillerin hiçbir koşulda hedef alınamayacağını hatırlattı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, failin sorumluluğu mağdura yüklenir. Daha geniş ölçekte ise bM, sivillerin hiçbir koşulda hedef alınamayacağını hatırlattı.

Karşı Strateji: Sivillerin korunma yükümlülüğü işgalciye ait olduğunun altı çizilmeli.

Çapraz Başvurular: #691 Karşı Tarafı “Çocukları Umursamayan” Olarak Sunma · #126 Kendi Halkını Rehin Alıyorlar” Söylemi · #123 Kendi Halkını Koruma” İddiası · #665 Karşı Tarafı “Kendi Halkını Harcayan” Olarak Sunma

Kaynaklar: UNHRC (2015). Gaza Conflict Report. Amnesty International (2014). Civilian Protection in Conflict.

KAVRAM No: 169

Düşman Çatışma Başlattı” Söylemi

Kısa Tanım: İsrail’in başlattığı saldırıların karşı tarafın eylemiymiş gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: İlk saldırıyı yapan tarafın değiştirildiği anlatı kuruluyor. Etkisi: Saldırgan taraf mağdur gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de Gazze’ye yönelik bombardımanlar, “Hamis çatışmayı başlattı” diye açıklandı. Tarihsele arka plan: 1948’den beri kullanılan klasik tersyüz etme stratejisi. Küresel yansımalar: BM raporları, saldırıların çoğu kez İsrail tarafından başlatıldığını belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, saldırıdan taraf mağdur gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise bM raporları, saldırıların çoğu kez İsrail tarafından başlatıldığını belgeledi.

Karşı Strateji: Çatışmanın kronolojisi belgelerle ortaya konmalı.

Çapraz Başvurular: #89 Ateşkes İhlallerinin Karşı Tarafa Yüklenmesi · #188 Düşman Tehdit Unsurlarını Vurduk” Söylemi · #174 Düşman Meşru Hedef” Söylemi · #199 Biz Saldırgan Değiliz” Söylemi

Kaynaklar: UN OCHA (2021). Timeline of Gaza Escalations. HRW (2021). Escalation Reports.

KAVRAM No: 170

Askerî Gereklilikten Doğdu” Söylemi

Kısa Tanım: Sivillere yönelik saldırıların “askerî gereklilikten doğduğu” iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası hukukun “askerî zorunluluk” istisnası suistimal edilerek

genişletilir. Etkisi: Sivillere zarar veren saldırılar teknik gerekçelerle aklanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze saldırısında elektrik santralinin vurulması “askerî gereklilik” denilerek savunuldu. Tarihsel arka plan: II. Dünya Savaşı sonrası Nürnberg’de bu argüman sıklıkla reddedildi. Küresel yansımalar: BM, sivillerin korunmasının mutlak olduğunu, “gereklilik” bahanesiyle ihlal edilemeyeceğini açıkladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sivillere zarar veren saldırılar teknik gerekçelerle aklanır. Daha geniş ölçekte ise BM, sivillerin korunmasının mutlak olduğunu, “gereklilik” bahanesiyle ihlal edilemeyeceğini açıkladı.

Karşı Strateji: Gereklilik söyleminin dar yorumlanması talep edilmeli.

Çapraz Başvurular: #192 Askerî Gereklilikler Uyarınca” Söylemi · #792 Sivillere Yönelik Saldırıların “Askerî Operasyon” Olarak · #12 Askerî Zorunluluk”la Yıkımın Meşrulaştırılması · #179 Askerî Operasyonun Başarısı” Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report on the 2014 Gaza Conflict. ICRC (2016). Principle of Military Necessity.

KAVRAM No: 171

Düşman Kaynaklarını Yok Etmek” Söylemi

Kısa Tanım: Sivillerin yaşamsal kaynaklarının düşmana aitmiş gibi hedef alınması.

İşleyiş Mekanizması: Tarım alanları, enerji hatları, su kaynakları “düşman kaynağı” ilan edilir. Etkisi: Siviller açlık ve susuzlukla cezalandırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023 Gazze’de tarım arazileri “düşman kaynağı” gerekçesiyle bombalandı. Tarihsel arka plan: 1948’den itibaren gıda kaynaklarına yönelik saldırılar bu dilde sunuldu. Küresel yansımalar: BM, açlığı savaş yöntemi olarak kullanmanın Cenevre Sözleşmesi’ne aykırı olduğunu raporladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, siviller açlık ve susuzlukla cezalandırılır. Daha geniş ölçekte ise BM, açlığı savaş yöntemi olarak kullanmanın Cenevre Sözleşmesi’ne aykırı olduğunu raporladı.

Karşı Strateji: Sivillerin yaşamsal kaynaklarının korunması gerektiği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #162 Düşman Propagandası” Söylemi · #191 Sadece Düşman Altyapısı Yok Edildi” Söylemi · #49 Gaz ve Yakıt Engellemelerinin “Düşman Mali” Sayılması · #801 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” Gibi Sunulması

Kaynaklar: UN OCHA (2023). Food Security in Gaza. Rome Statute, Art. 8(2)(b)(xxv).

KAVRAM No: 172

Mecburiyet Altında Karar” Söylemi

Kısa Tanım: Katliamların “zorunlu karar” olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Başka çare yoktu” ifadesiyle uluslararası tepkiler yumuşatılır. Etkisi: Alternatifsizmiş gibi gösterilerek hukuk ihlalleri normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021’de Gazze’de çok katlı bir apartmanın vurulması “mecburiyet” diye açıklandı. Tarihsel arka plan: Bu söylem tüm savaşlarda sorumluluk devretme aracıdır. Küresel yansımalar: BM raporörleri, alternatif çözümler mevcutken bu dilin inkâr olduğunu belirtti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, alternatifsizmiş gibi gösterilerek hukuk ihlalleri normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise BM raporörleri, alternatif çözümler mevcutken bu dilin inkâr olduğunu belirtti.

Karşı Strateji: Orantılılık ve gereklilik ilkeleri hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #141 Karşılık Vermek Zorundaydık” Söylemi · #118 Mecbur Kaldık” Retoriği · #612 Saldırısı “Kaçınılmaz Kader” Gibi Sunma · #164 Kontrollü Çatışma” Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2021). Inquiry on Gaza Strikes. HRW (2021). Civilian Tower Attacks.

KAVRAM No: 173

Hedefin Yanında Sivil Olması Kaçınılmazdı” Söylemi

Kısa Tanım: Askerî hedeflere saldırırken sivillerin ölmesinin kaçınılmaz olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Kalkan olarak kullandılar” veya “yanındaydılar” söylemleri geliştirilir. Etkisi: Sivillerin ölümü önemsizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2018 Gazze saldırılarında bir okulun vurulması “hedefin yanında siviller vardı” diye açıklandı. Tarihsel arka plan: NATO’nun Balkanlar’daki operasyonlarında da aynı söylem kullanılmıştı. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular “kaçınılmazlık” bahanesini reddetti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sivillerin ölümü önemsizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular “kaçınılmazlık” bahanesini reddetti.

Karşı Strateji: Sivillerin korunması yükümlülüğünün devredilemeyeceği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #151 Kaçınılmaz Sonuç" İfadesi · #635 Çocukları Kalkan Yapıyorlar" İddiası · #782 Roma Statüsü Suçlarının "Savaşın Kaçınılmazlığı" Olarak · #44 Askerî Mahkemelerin Sivil Dosyalara Bakması

Kaynaklar: UNHRC (2019). OPT Conflict Report. Amnesty International (2018). Civilian Casualties in Gaza.

KAVRAM No: 174

Düşman Meşru Hedef" Söylemi

Kısa Tanım: Savaşan tarafın tüm unsurlarının "meşru hedef" ilan edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sivillerle savaşçılar arasındaki ayrım ortadan kaldırılır. Etkisi: Topyekûn savaş anlayışı yerleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009 Gazze savaşında İsrail yetkilileri " Hamas kontrolündeki herkes meşru hedeftir" dedi. Tarihsel arka plan: Bu söylem, Nazi Almanyası'nın "kolektif suç" anlayışıyla benzerlik taşır. Küresel yansımalar: BM ve ICRC bu söylemi savaş suçu kategorisine koydu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, topyekûn savaş anlayışı yerleştirilir. Daha geniş ölçekte ise BM ve ICRC bu söylemi savaş suçu kategorisine koydu.

Karşı Strateji: Sivillerin asla meşru hedef olamayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #3 Sivil-Asker Ayrımının Bilerek Bulandırılması · #697 Bizim Yöntemlerimiz Daha Meşru" Söylemi · #171 Düşman Kaynaklarını Yok Etmek" Söylemi · #801 Medya Kuruluşlarının "Propaganda Merkezi" Gibi Sunulması

Kaynaklar: UNHRC (2009). Goldstone Report. ICRC (2016). Principle of Distinction.

KAVRAM No: 175

Biz Barış İstiyoruz" Söylemi

Kısa Tanım: Saldırlar sürerken barış arzusu vurgusuyla meşruiyet üretme.

İşleyiş Mekanizması: Diplomasi söylemiyle katliam örtülür. Etkisi: Fail, mağduriyet yerine "barış arayışı" rolüne sokulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze savaşında Netanyahu "Biz barış istiyoruz ama mecburuz" dedi. Tarihsel arka plan: 1948'den itibaren tüm operasyonlarda aynı dil tekrarlandı. Küresel yansımalar: Uluslararası kamuoyunda çelişkili algılar yaratır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, fail, mağduriyet yerine "barış arayışı" rolüne sokulur. Daha geniş ölçekte ise

uluslararası kamuoyunda çelişkili algılar yaratır.

Karşı Strateji: Barış söyleminin savaşla çeliştiği belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz" Söylemi · #117 Barış Süreci" Söylemi · #185 Barışı Sağlama Operasyonu" Söylemi · #106 Barış Operasyonu" Etiketlemesi

Kaynaklar: BBC (2014). Israel PM on Gaza. UNHRC (2015). Inquiry on Gaza Conflict.

KAVRAM No: 176

Düşmanın Saldırısını Önledik" Söylemi

Kısa Tanım: Önleyici saldırılar, düşman saldırısını önleme gerekçesiyle açıklanır.

İşleyiş Mekanizması: "Onlar saldıracaktı, biz önledik" iddiası öne sürülür. Etkisi: Fail, saldırıyı başlatan değil engelleyen taraf gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze bombardımanı "önlenmiş saldırı" olarak açıklandı. Tarihsel arka plan: 1967 Altı Gün Savaşı'nda aynı söylem kullanılmıştı. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukta "önleyici saldırı" tartışmaları yeniden gündeme geldi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, fail, saldırıyı başlatan değil engelleyen taraf gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukta "önleyici saldırı" tartışmaları yeniden gündeme geldi.

Karşı Strateji: Önleyici saldırının meşru müdafaa sayılamayacağı anlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #154 Düşmanın Oyunu" Söylemi · #80 Soykırım Önleme Yükümlülüğünün Reddedilmesi · #705 1956 Süveyş Krizi'nde "Önleyici Savaş" Retoriği · #769 Soykırım Önleme Yükümlülüğünün Yok Sayılması

Kaynaklar: ICJ (2004). Advisory Opinion on Wall. UN OCHA (2023). Gaza Reports.

KAVRAM No: 177

Kendi Meşruiyetimiz" Söylemi

Kısa Tanım: Uluslararası hukuku değil, kendi yasalarını esas alarak saldırıları savunmak.

İşleyiş Mekanizması: "Bizim hukukumuza uygun" ifadesi öne çıkarılır. Etkisi: Evrensel hukuk geçersizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail, Batı Şeria yerleşimlerini "İsrail yasalarına uygun" diyerek savundu. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren İsrail iç hukukunu dayanak yaptı. Küresel yansımalar: BM, işgal altındaki topraklarda iç hukukun geçerli olamayacağını açıkladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, evrensel hukuk geçersizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise bM, işgal altındaki topraklarda iç hukukun geçerli olamayacağını açıkladı.

Karşı Strateji: Evrensel hukuk ve Roma Statüsü öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #133 Kendi Yasalarımıza Uygun” Söylemi · #626 Kendi Politikalarını “Akılcı” Göstermek · #665 Karşı Tarafı “Kendi Halkını Harcayan” Olarak Sunma · #195 Uluslararası Hukuka Uygun Hareket” Söylemi

Kaynaklar: UNGA Resolutions on Settlements (1967–2023). HRW (2020). Occupation and Annexation Reports.

KAVRAM No: 178

Savunma Çizgisi” Retoriği

Kısa Tanım: Saldırıların savunma hattı oluşturmak için yapıldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İşgal alanları “savunma çizgisi” gibi sunulur. Etkisi: İşgal yayılması güvenlik gerekçesine bağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Batı Şeria’daki Ayrım Duvarı, İsrail tarafından “savunma çizgisi” diye tanımlandı. Tarihsel arka plan: 2002’de duvar inşasıyla birlikte bu söylem kurumsallaştı. Küresel yansımalar: ICJ, duvarı yasa dışı ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, işgal yayılması güvenlik gerekçesine bağlanır. Daha geniş ölçekte ise ICJ, duvarı yasa dışı ilan etti.

Karşı Strateji: Duvarın işgal aracı olduğu belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #603 Kendi Şiddetini “Savunma” Diye Gösterme · #135 Savunma Duvarı” Söylemi · #654 Biz Sadece Korunuyoruz” Söylemi · #194 Bizim Operasyonumuz Savunma” Söylemi

Kaynaklar: ICJ (2004). Legal Consequences of the Construction of a Wall. UNGA Resolutions (2004).

KAVRAM No: 179

Askerî Operasyonun Başarısı” Söylemi

Kısa Tanım: Katliamların sonuçları askerî başarı üzerinden sunulur.

İşleyiş Mekanizması: Sivil ölümler göz ardı edilerek operasyonun “başarısı” öne çıkarılır. Etkisi: İnsanî yıkım görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırısı sonrası İsrail ordusu “operasyon başarılı” dedi. Tarihsel arka plan: 1948’den bu yana tüm büyük saldırılar askerî

başarı olarak paketleni. Küresel yansımalar: Uluslararası medya, “başarı” söylemini sivil kayıpların inkârı olarak yorumladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, insanî yıkım görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya, “başarı” söylemini sivil kayıpların inkârı olarak yorumladı.

Karşı Strateji: Başarı söyleminin insan hakları ihlallerini örttüğü vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #142 Askerî Başarı” Anlatısı · #170 Askerî Gereklilikten Doğdu” Söylemi · #2 Orantılılık İlkesinin Göz Ardı Edilmesi · #816 Askerî Mahkemelerin Sivil Olaylarda Yetkili Kılınması

Kaynaklar: UNHRC (2021). OPT Conflict Reports. Amnesty International (2021). Aftermath of Gaza Operations.

KAVRAM No: 180

Uluslararası Desteğimiz Var” Söylemi

Kısa Tanım: Saldırıları, bazı devletlerin sessizliği veya desteği “uluslararası destek” gibi gösterilerek meşrulaştırılır.

İşleyiş Mekanizması: BM’deki veto veya ABD’nin açıklamaları evrensel onay gibi sunulur. Etkisi: İzole edilmiş saldırılar küresel destek algısıyla paketlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırılarında Netanyahu, “uluslararası destek bizimle” dedi. Tarihsel arka plan: 1967’den beri ABD vetosu, İsrail’in en büyük kalkını oldu. Küresel yansımalar: BM Genel Kurulu çoğunlukla İsrail aleyhine karar aldı, bu söylemi çürüttü.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, izole edilmiş saldırılar küresel destek algısıyla paketlenir. Daha geniş ölçekte ise bM Genel Kurulu çoğunlukla İsrail aleyhine karar aldı, bu söylemi çürüttü.

Karşı Strateji: BM oylamaları ve küresel protestolar belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #488 BM’de Filistin Kararlarını Veto Etmek İçin ABD... · #404 BM Güvenlik Konseyi Veto Diplomasısı · #144 Uluslararası Toplum Yanımızda” İddiası · #131 Müttefiklerin Desteği” Söylemi

Kaynaklar: UNGA Voting Records (1948–2023). BBC (2021). Global Reactions to Gaza Conflict.

KAVRAM No: 181

Askerî Güç Kullanımı Meşrudur” Söylemi

Kısa Tanım: Güç kullanımının uluslararası hukuka uygun olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: BM Şartı 51. madde sürekli referans gösterilir. Etkisi: Saldırıları uluslararası normlara yaslanıyormuş gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze savaşında İsrail, “askerî güç kullanımı meşrudur” dedi. Tarihsele arka plan: Meşru müdafaa hakkı işgalci devletlere uygulanamazken tersine çevrildi. Küresel yansımalar: ICJ, işgal altındaki topraklarda bu gerekçenin geçersiz olduğunu açıkladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, saldırılar uluslararası normlara yaslanıyormuş gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise ICJ, işgal altındaki topraklarda bu gerekçenin geçersiz olduğunu açıkladı.

Karşı Strateji: İşgalci gücün meşru müdafaa hakkı olamayacağı hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #195 Uluslararası Hukuka Uygun Hareket” Söylemi · #133 Kendi Yasalarımıza Uygun” Söylemi · #7 Hukuka Uygunluk” Algısının Tersine Çevrilmesi · #132 Uluslararası Hukuk Çerçevesinde” İfadesi

Kaynaklar: ICJ (2004). Advisory Opinion on the Wall. UN Charter, Article 51.

KAVRAM No: 182

Teröristleri Etkisiz Hale Getirme” Söylemi

Kısa Tanım: Katliamların “teröristleri etkisiz hale getirme” iddiasıyla açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: Tüm operasyonlar terörle mücadele etiketiyle sunulur. Etkisi: Sivillerin ölümü görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze bombardımanı, “teröristleri etkisiz hale getirdik” söylemiyle duyuruldu. Tarihsele arka plan: 11 Eylül sonrası küresel “terörle mücadele” dilinin kopyalanması. Küresel yansımalar: BM, sivillerin ölümüyle sonuçlanan operasyonları savaş suçu olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sivillerin ölümü görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise BM, sivillerin ölümüyle sonuçlanan operasyonları savaş suçu olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Terörle mücadele kavramının sivillere uygulanamayacağı öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #104 Terörle Mücadele” Retoriği · #694 Onlar Düşmanlarını Kahramanlaştırıyor” Söylemi · #836 İnsanlığa Karşı Suçların “Terörle Mücadele” Diye Sunulması · #771 Cenevre Sözleşmesi’nin “Terörle Mücadele” Kapsamında Aşılması

Kaynaklar: UN OCHA (2023). Gaza Reports. HRW (2023). Civilian Impact in Gaza.

KAVRAM No: 183

Kendi Gücümüzü Kullanma Hakkı” Söylemi

Kısa Tanım: İsrail’in her koşulda askerî gücünü kullanma hakkı olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Ulusal egemenlik söylemiyle şiddet meşrulaştırılır. Etkisi: Uluslararası hukuk ikinci plana itilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze protestolarında aşırı güç kullanımı “kendi gücümüzü kullanma hakkımız” diye açıklandı. Tarihsele arka plan: 1948’den itibaren iç hukuk gerekçesiyle güç kullanımı öne sürüldü. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Konseyi bu dili hukuk dışı ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası hukuk ikinci plana itilir. Daha geniş ölçekte ise BM İnsan Hakları Konseyi bu dili hukuk dışı ilan etti.

Karşı Strateji: Kuvvet kullanımının yalnızca uluslararası hukukla sınırlandırıldığı belirtilmeli.

Çapraz Başvurular: #101 Savunma Hakkı” Söylemi · #816 Askerî Mahkemelerin Sivil Olaylarda Yetkili Kılınması · #6 Hedef Doğrulamada Kanıtsız Varsayımlar Kullanma · #582 Akademik Çalışmalarda İsrail Yanlı Kaynakların Zorunlu

Kaynaklar: UNHRC (2019). OPT Protests Inquiry. Amnesty International (2018). Excessive Use of Force.

KAVRAM No: 184

Kendi Güvenlik Çıkarlarımız” Söylemi

Kısa Tanım: Saldırıları, “ulusal güvenlik çıkarı” adıyla meşrulaştırılır.

İşleyiş Mekanizması: Tüm eylemler güvenlik çıkarı eksenine çekilir. Etkisi: Sivillerin hakları güvenlik bahanesine kurban edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze kuşatması “İsrail’in güvenlik çıkarı” diye duyuruldu. Tarihsele arka plan: Güvenlik çıkarı retoriği 1967’den beri işgalin gerekçesi oldu. Küresel yansımalar: BM bu söylemi uluslararası hukukun ihlali olarak kayda geçti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sivillerin hakları güvenlik bahanesine kurban edilir. Daha geniş ölçekte ise BM bu söylemi uluslararası hukukun ihlali olarak kayda geçti.

Karşı Strateji: Uluslararası güvenliğin sivillerin korunmasıyla sağlanacağı hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #163 Güvenlik Risklerini Azaltıyoruz” Söylemi · #995 AI ile Aktivistlerin “Güvenlik Riski” Etiketlenmesi · #641 Kendi Politikalarını “Tek Çözüm” Olarak Sunma · #119 Zorunlu Adım” İfadesi

Kaynaklar: UN OCHA (2023). Gaza Blockade Reports. HRW (2023). Security vs. Human Rights.

KAVRAM No: 185

Bariş Sağlama Operasyonu” Söylemi

Kısa Tanım: Saldırılar, bariş sağlama adıyla yeniden etiketlenir.

İşleyiş Mekanizması: “Operasyon bariş içindir” denilerek askeri şiddet örtölür. Etkisi: Uluslararası toplum nezdinde yumuşak bir imaj yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2008–2009 Gazze saldırısı “Dökme Kurşun Operasyonu” bariş için açıklamasıyla sunuldu. Tarihsel arka plan: ABD’nin “Operation Peace” türü kampanyaları örnek alınmıştır. Küresel yansımalar: Uluslararası medya bu dilin ironisini vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, uluslararası toplum nezdinde yumuşak bir imaj yaratılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya bu dilin ironisini vurguladı.

Karşı Strateji: Bariş söyleminin şiddetle çelişkisi açığa çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #719 1982 Lübnan İşgali’nin “Bariş Sağlama Operasyonu” Diye... · #130 Bariş İçin Çatışma” Paradoksu · #646 Bariş Biz İstiyoruz, Onlar Engelliyor” Söylemi · #106 Bariş Operasyonu” Etiketlemesi

Kaynaklar: UNHRC (2009). Goldstone Report. BBC (2009). Operation Cast Lead Coverage.

KAVRAM No: 186

Sivil Ölümleri En Aza İndirdik” Söylemi

Kısa Tanım: Binlerce sivil ölümü, “en aza indirilmiş kayıp” olarak açıklanır.

İşleyiş Mekanizması: Orantısız güç kullanımına rağmen kayıplar küçültölür. Etkisi: Katliam rakamlarının algısı yumuşatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze savaşında Netanyahu, “sivil ölümleri en aza indirdik” dedi. Tarihsel arka plan: Vietnam ve Irak savaşlarında ABD’nin aynı dili kullandığı bilinir. Küresel yansımalar: BM raporları, sivil kayıpların yüksek oranını belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, katliam rakamlarının algısı yumuşatılır. Daha geniş ölçekte ise bM raporları, sivil kayıpların yüksek oranını belgeledi.

Karşı Strateji: Bağımsız sayımlar öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #741 2002 Jenin Katliamının “Abartı” Olarak Sunulması · #161

Sivil Kayıplarını Abartıyorlar” Söylemi · #102 Yan Hasar” İfadesi · #198 Yanlışlıkla Sivil Zarar Gördü” Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report on Gaza Conflict. HRW (2014). Civilian Death Analysis.

KAVRAM No: 187

Hedefler Önceden Belirlendi” Söylemi

Kısa Tanım: Operasyonların titizlikle hazırlandığı, sivillerin hedeflenmediği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Hedef listesi vardı” denilerek sorumluluk gizlenir. Etkisi: Sistematiik ihlaller planlı olmasına rağmen teknik gerekçelerle savunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de apartmanların vurulması “önceden belirlenen hedefler” söylemiyle açıklandı. Tarihsel arka plan: 2000’lerden beri resmi söylemde kullanılır. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular planlı saldırıların kasıt göstergesi olduğunu belirtti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sistematiik ihlaller planlı olmasına rağmen teknik gerekçelerle savunulur. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular planlı saldırıların kasıt göstergesi olduğunu belirtti.

Karşı Strateji: Hedef belirleme süreçleri bağımsız soruşturmalarla incelenmeli.

Çapraz Başvurular: #807 Gazeteci Ölümlerinin “Yanlışlık” Olarak Sunulması · #159 Askerî Hedefler” Söylemi · #150 İstihbarat Gereği” Söylemi · #151 Kaçınılmaz Sonuç” İfadesi

Kaynaklar: Amnesty International (2023). Deliberate Targeting in Gaza. UN OCHA (2023). Gaza Reports.

KAVRAM No: 188

Düşman Tehdit Unsurdur” Söylemi

Kısa Tanım: Karşı tarafın varlığı doğrudan tehdit unsuru ilan edilir.

İşleyiş Mekanizması: Tüm Filistin halkı potansiyel tehdit kategorisine sokulur. Etkisi: Kolektif cezalandırma meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018’de Gazze sınırındaki protestocular “tehdit unsuru” ilan edilip vuruldu. Tarihsel arka plan: İsrail güvenlik doktrininde bu söylem kalıcı hale gelmiştir. Küresel yansımalar: BM raportörleri bu dilin uluslararası hukuka aykırı olduğunu açıkladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kolektif cezalandırma meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise bM raportörleri bu dilin uluslararası hukuka aykırı olduğunu açıkladı.

Karşı Strateji: Tehdit kavramının hukuki çerçevede dar tanımlanması istenmeli.

Çapraz Başvurular: #166 Tehdit Unsurlarını Temizliyoruz” Söylemi · #36 Protestoların “Askerî Tehdit” Olarak Yorumlanması · #671 Onlar Uygarığa Tehdit” Retoriği · #116 Tehdit Altında Yaşam” Anlatısı

Kaynaklar: UNHRC (2019). OPT Protest Report. HRW (2018). Use of Lethal Force in Gaza.

KAVRAM No: 189

Sivil Ölümleri Düşman Yüzünden” Söylemi

Kısa Tanım: Sivillerin öldürülmesinin sorumluluğu tamamen düşmana yüklenir.

İşleyiş Mekanizması: “Onlar saklanmasaydı siviller ölmezdi” gibi ifadeler kullanılır. Etkisi: Failin sorumluluğu ortadan kaldırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze bombardımanında ölen siviller için “ Hamas yüzünden öldüler” denildi. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren İsrail’in standart retoriği haline geldi. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular, sivillerin korunma sorumluluğunun saldıran devlete ait olduğunu açıkladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, failin sorumluluğu ortadan kaldırılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular, sivillerin korunma sorumluluğunun saldıran devlete ait olduğunu açıkladı.

Karşı Strateji: Mağdur suçlamasının hukuki zemini olmadığı belgelennmeli.

Çapraz Başvurular: #171 Düşman Kaynaklarını Yok Etmek” Söylemi · #152 Kendi Suçları” Söylemi · #120 Düşman Unsurlar” Söylemi · #600 Suçun Karşı Tarafa Yüklmesi

Kaynaklar: UN OCHA (2023). Gaza Civilian Reports. Amnesty International (2023). Civilian Protection Violations.

KAVRAM No: 190

Bizim Ellerimiz Temiz” Söylemi

Kısa Tanım: İsrail’in sivillere zarar vermediğini, ellerinin temiz olduğunu iddia eden söylem.

İşleyiş Mekanizması: Saldırıları başka aktörlere yüklenir ya da tamamen inkâr edilir. Etkisi: Fail, sorumluluk taşımayan taraf gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de El-Ahli Hastanesi’nin bombalanmasında İsrail, “ellerimiz temiz” diyerek sorumluluğu reddetti. Tarihsel arka plan: 1982 Sabra-Şatilla katliamında da İsrail, doğrudan rolünü reddetmişti. Küresel

yansımalar: BM raporları, İsrail’in sorumluluğunu belgelerle ortaya koydu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, fail, sorumluluk taşımayan taraf gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise BM raporları, İsrail’in sorumluluğunu belgelerle ortaya koydu.

Karşı Strateji: Bağımsız soruşturmalar ve uydu görüntüleriyle gerçekler ortaya konmalı.

Çapraz Başvurular: #189 Sivil Ölümleri Düşman Yüzünden” Söylemi · #640 Onlar Bizim Yok Oluşumuzu İstiyor” Söylemi · #629 Bizim Ellerimiz Bağlı” Söylemi · #752 İsrail’in “En Ahlaklı Ordu” İddiası

Kaynaklar: UN OCHA (2023). Gaza Situation Report. Fisk, R. (2001). Pity the Nation.

KAVRAM No: 191

Sadece Düşman Altyapısı Yok Edildi” Söylemi

Kısa Tanım: Sivil altyapının bombalanmasının, yalnızca düşman altyapısı hedeflenmiş gibi açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: Hastaneler, okullar ve enerji santralleri “düşman altyapısı” diye etiketlenir. Etkisi: Sivillerin yaşamını sürdüren tesisler yok edilirken meşruiyet algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırısında elektrik santrali “düşman altyapısı” gerekçesiyle bombalandı. Tarihsel arka plan: 2006 Lübnan saldırısında da aynı dil kullanıldı. Küresel yansımalar: WHO ve BM bu tür saldırıları savaş suçu olarak kayda geçti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sivillerin yaşamını sürdüren tesisler yok edilirken meşruiyet algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise WHO ve BM bu tür saldırıları savaş suçu olarak kayda geçti.

Karşı Strateji: Sivil altyapının korunmasının mutlak bir yükümlülük olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #134 Militan Altyapı” Etiketlemesi · #162 Düşman Propagandası” Söylemi · #165 Militan Altyapısı Yok Edildi” Söylemi · #726 Lübnan’daki Bombalamaların “Güvenlik Operasyonu” Gibi

Kaynaklar: UNHRC (2015). Gaza Conflict Report. WHO (2014). Attacks on Health Infrastructure.

KAVRAM No: 192

Askerî Gereklilikler Uyarınca” Söylemi

Kısa Tanım: Hukuka aykırı saldırıların askerî gereklilikler uyarınca yapıldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Sivillere yönelik saldırılar teknik zorunluluk gibi sunulur. Etkisi:

Uluslararası hukukta olmayan geniş bir yorum meşruiyet yaratır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de evlerin yıkımı “askerî gereklilikler uyarınca” açıklamasıyla savunuldu. Tarihsel arka plan: İsrail işgal hukukunda bu dili uzun süredir kullanıyor. Küresel yansımalar: ICRC bu argümanı reddetti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası hukukta olmayan geniş bir yorum meşruiyet yaratır. Daha geniş ölçekte ise ICRC bu argümanı reddetti.

Karşı Strateji: Gereklilik ilkesinin dar yorumu uluslararası platformlarda vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #170 Askerî Gereklilikten Doğdu” Söylemi · #792 Sivillere Yönelik Saldırıların “Askerî Operasyon” Olarak · #119 Zorunlu Adım” İfadesi · #12 Askerî Zorunluluk”la Yıkımın Meşrulaştırılması

Kaynaklar: ICRC (2016). Principle of Military Necessity. UN OCHA (2023). Gaza Reports.

KAVRAM No: 193

Çatışma Olmadan Olmazdı” Söylemi

Kısa Tanım: Katliamların, kaçınılmaz çatışma bağlamında gerçekleştiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Sivil ölümler savaşın doğal sonucu gibi açıklanır. Etkisi: Sorumluluk ortadan kaldırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze protestolarında öldürülen yüzlerce sivil için İsrail, “çatışma olmadan olmazdı” dedi. Tarihsel arka plan: Aynı argüman Irak ve Afganistan savaşlarında da kullanıldı. Küresel yansımalar: BM, bu açıklamaları “kaçınılmazlık” bahanesiyle hukuk ihlali olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sorumluluk ortadan kaldırılır. Daha geniş ölçekte ise bM, bu açıklamaları “kaçınılmazlık” bahanesiyle hukuk ihlali olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Sivillerin korunması mutlak yükümlülük olarak öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #151 Kaçınılmaz Sonuç” İfadesi · #707 Nakba’nın “Savaşın Doğal Sonucu” Diye Çerçeveselenmesi · #46 Roma Statüsü Suçlarının “Kaçınılmaz” Diye Gösterilmesi · #94 Çevresel Tahribatin “Savaşın Doğal Sonucu” Gösterilmesi

Kaynaklar: UNHRC (2019). OPT Protests Report. HRW (2018). Excessive Force in Gaza.

KAVRAM No: 194

Bizim Operasyonumuz Savunma” Söylemi

Kısa Tanım: Saldırıların, gerçekte saldırgan değil savunma operasyonu olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İşgalci güç kendini savunan taraf gibi gösterilir. Etkisi: Saldırganlık algısı tersine çevrilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze bombardımanları İsrail tarafından “savunma operasyonu” diye lanse edildi. Tarihsel arka plan: 1967’den itibaren “savunma” kelimesi operasyon adlarına yerleştirildi. Küresel yansımalar: Uluslararası medya bu çelişkiyi sürekli gündeme getirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, saldırganlık algısı tersine çevrilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya bu çelişkiyi sürekli gündeme getirdi.

Karşı Strateji: İşgalci gücün savunma iddiasının hukuken geçersiz olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #114 Kendini Savunma” Vurgusu · #603 Kendi Şiddetini “Savunma” Diye Gösterme · #199 Biz Saldırgan Değiliz” Söylemi · #178 Savunma Çizgisi” Retoriği

Kaynaklar: ICJ (2004). Legal Consequences of the Wall. UNGA Resolutions (1967–2023).

KAVRAM No: 195

Uluslararası Hukuka Uygun Hareket” Söylemi

Kısa Tanım: Operasyonların uluslararası hukuka uygun olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Hukuka uyuyoruz” söylemiyle katliamlar aklanır. Etkisi: Uluslararası ihlaller görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze’de BM okullarına yapılan saldırılar “uluslararası hukuka uygun” diye savunuldu. Tarihsel arka plan: Bu argüman işgalin başından beri resmi söylemde yer alır. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Konseyi bu açıklamaları reddetti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, uluslararası ihlaller görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise bM İnsan Hakları Konseyi bu açıklamaları reddetti.

Karşı Strateji: Bağımsız hukuk raporları öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #7 Hukuka Uygunluk” Algısının Tersine Çevrilmesi · #181 Askerî Güç Kullanımı Meşrudur” Söylemi · #132 Uluslararası Hukuk Çerçevesinde” İfadesi · #629 Bizim Ellerimiz Bağlı” Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2015). Gaza Conflict Inquiry. Amnesty International (2014). School Attacks Report.

KAVRAM No: 196

Askerî Önlemler Zorunluydu” Söylemi

Kısa Tanım: Sivillerin zarar gördüğü saldırılar, zorunlu askerî önlemler olarak sunulur.

İşleyiş Mekanizması: Alternatifsizlik vurgusu yapılır. Etkisi: Sorumluluk askeri mantağa devredilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023 Gazze’de geniş çaplı bombardıman “zorunlu askerî önlem” denilerek açıklandı. Tarihsel arka plan: NATO operasyonlarında da aynı gerekçeler kullanıldı. Küresel yansımalar: BM raporörleri bu söylemin “kaçınılmazlık” bahanesiyle örtüşüğünü belirtti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sorumluluk askeri mantağa devredilir. Daha geniş ölçekte ise bM raporörleri bu söylemin “kaçınılmazlık” bahanesiyle örtüşüğünü belirtti.

Karşı Strateji: Askerî önlem gerekçesinin bağımsız incelemelerle sorgulanması sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #163 Güvenlik Risklerini Azaltıyoruz” Söylemi · #170 Askerî Gerekliklikten Doğdu” Söylemi · #192 Askerî Gerekliklikler Uyarınca” Söylemi · #108 Geçici Güvenlik Önlemleri”

Kaynaklar: UN OCHA (2023). Gaza Reports. HRW (2023). Indiscriminate Bombing in Gaza.

KAVRAM No: 197

Militanlar Arasında” Söylemi

Kısa Tanım: Öldürülen sivillerin, militanların arasında bulunduğu için öldüğü iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Sivil kayıplar militanlarla ilişkilendirilerek normalleştirilir. Etkisi: Siviller hedef alınmamış gibi bir algı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze’de bir aile evinin bombalanması “militanlar arasındaydılar” söylemiyle açıklandı. Tarihsel arka plan: Vietnam ve Irak savaşlarında da kullanılan bir retorik. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular, sivillerin bulunduğu alanların meşru hedef sayılamayacağını açıkladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, siviller hedef alınmamış gibi bir algı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular, sivillerin bulunduğu alanların meşru hedef sayılamayacağını açıkladı.

Karşı Strateji: Sivil-militan ayrımının mutlak olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #107 Hedefimiz Militanlar” Söylemi · #743 2006 Lübnan Savaşı’nda “Kendi Halkını Kalkan Yapıyorlar”... · #186 Sivil Ölümleri En Aza İndirdik” Söylemi · #473 ABD Üniversitelerinde Ortak Araştırma Fonları

Kaynaklar: UNHRC (2015). Gaza Civilian Deaths Report. Amnesty International (2014). Civilian Protection Report.

KAVRAM No: 198

Yanlışlıkla Sivil Zarar Gördü” Söylemi

Kısa Tanım: Sivil ölümlerinin kasıt değil “yanlışlık” sonucu olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Bombalamalar teknik hata gibi açıklanır. Etkisi: Sistematik ihlaller “kaza” söylemiyle gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023 Gazze’de Cibaliye kampının vurulması “yanlışlık” açıklamasıyla örtülmeye çalışıldı. Tarihsel arka plan: Bu dil 2000’lerden itibaren İsrail ordusunun standart jargonuna girdi. Küresel yansımalar: BM bu söylemi “ihlal inkârı” olarak kaydetti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sistematik ihlaller “kaza” söylemiyle gizlenir. Daha geniş ölçekte ise bM bu söylemi “ihlal inkârı” olarak kaydetti.

Karşı Strateji: Bağımsız incelemelerle kasıtlılık belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #148 Yanlışlıkla Oldu” Söylemi · #807 Gazeteci Ölümlerinin “Yanlışlık” Olarak Sunulması · #93 Kültürel Miras Yıkımının “Yanlışlık” Gibi Sunulması · #193 Çatışma Olmadan Olmazdı” Söylemi

Kaynaklar: UN OCHA (2023). Gaza Situation Reports. HRW (2023). Civilian Camp Bombings.

KAVRAM No: 199

Biz Saldırgan Değiliz” Söylemi

Kısa Tanım: Saldırıları sürerken İsrail’in saldırgan değil savunmacı taraf olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İlk saldırı yapan taraf ters yüz edilerek mağduriyet inşa edilir. Etkisi: Saldırganlık algısı kaybolur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021 Gazze savaşında Netanyahu “Biz saldırgan değiliz, savunuyoruz” dedi. Tarihsel arka plan: 1948’den itibaren bu retorik tüm savaşlarda kullanıldı. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular saldırıların saldırganlık tanımına uyduğunu açıkladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, saldırganlık algısı kaybolur. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular saldırganların saldırganlık tanımına uyduğunu açıkladı.

Karşı Strateji: Çatışma kronolojileri belgelerle öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #194 Bizim Operasyonumuz Savunma” Söylemi · #777 Uluslararası Ceza Mahkemesi’ne Taraf Olmamanın “Dokunulmazlık” · #232 Diaspora Komedi Filmlerinde Filistinlilerin Sürekli “Saldırgan” · #22 Roma Statüsü’ne Taraf Olmamanın Dokunulmazlık Sayılması

Kaynaklar: UNGA Resolutions on Aggression (1974, 2021). BBC (2021). Israel-Gaza Conflict Timeline.

KAVRAM No: 200

Hollywood Filmlerinde İsrail Ordusunun Kahramanlaştırılması

Kısa Tanım: İsrail askerlerinin kahraman, fedakâr ve insanlık savunucusu olarak sinemada işlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Askerî operasyonlar dramatize edilerek ulvi bir görev gibi sunulur. Etkisi: Kamuoyunda İsrail ordusuna yönelik olumlu bir imaj oluşturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Entebbe (2018) filminde İsrail komandoları kahraman, karşı taraf ise terörist olarak gösterildi. Tarihsel arka plan: 1970’lerden itibaren Hollywood, İsrail’in operasyonlarını beyazperdeye taşıdı. Küresel yansımalar: Arap dünyasında bu filmler protesto edildi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kamuoyunda İsrail ordusuna yönelik olumlu bir imaj oluşturulur. Daha geniş ölçekte ise arap dünyasında bu filmler protesto edildi.

Karşı Strateji: Alternatif sinema ve belgesellerle gerçekler anlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #221 Diaspora Ressamlarının İşlerinde İsrail Ordusunun Romantize · #271 Hollywood’da İsrail Ordusunun Teknoloji Başarılarının · #928 Spor Belgesellerinde İsrail Sporcularının Kahramanlaştırılması · #381 Online Çizgi Romanlarda İsrail Askerlerinin Kahramanlaştırılması

Kaynaklar: Shohat, E. (1989). Israeli Cinema: East/West and the Politics of Representation. The Guardian (2018). Entebbe film review.

KAVRAM No: 201

Diaspora Yapımlarında Filistinlilerin Sürekli “Terörist” İlanı

Kısa Tanım: Yahudi diasporası yapımlarında Filistinlilerin sistematik olarak “terörist” rolünde yer alması.

İşleyiş Mekanizması: Filistinliler şiddet, kaos ve irrasyonel eylemlerle özdeşleştirilir. Etkisi: Küresel kamuoyunda Filistinlilere sempati azalır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: The Delta Force (1986) filminde Arap karakterler sadece terörist rollerindeydi. Tarihsel arka plan: 1980’lerden itibaren diaspora fonlu yapımlar bu şablonu besledi. Küresel yansımalar: Arap ve Müslüman topluluklar sinemadaki ırkçı temsilleri eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, küresel kamuoyunda Filistinlilere sempati azalır. Daha geniş ölçekte ise arap ve Müslüman topluluklar sinemadaki ırkçı temsilleri eleştirdi.

Karşı Strateji: Filistin hikâyelerini öne çıkaran yapımlar desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #247 Diaspora Yapımlarında Nakba’nın Görmezden Gelinmesi · #655 Düşmanı “Suç Makinesi” Olarak Sunma · #258 Diaspora Yapımlarında Arapların “Şiddet Takıntılı” Gösterilmesi · #235 Diaspora Yapımlarında Yahudi Yerleşimlerinin “Doğal Hak” Gibi

Kaynaklar: Shaheen, J. (2001). Reel Bad Arabs: How Hollywood Vilifies a People. Al Jazeera (2019). Media Representation of Arabs.

KAVRAM No: 202

Netflix Dizilerinde İsrail Güvenlik Güçlerinin “İnsancıl” Gösterilmesi

Kısa Tanım: Dijital platform dizilerinde İsrail istihbarat ve ordu güçlerinin vicdanlı, insancıl aktörler olarak betimlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: İsrail güvenlik birimleri “ahlaki ikilemlerle uğraşan kahramanlar” olarak sunulur. Etkisi: Seyircide güvenlik güçlerine sempati doğar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Fauda dizisi, İsrail ajanlarını insancıl; Filistinlileri ise vahşi ve ikiye yüzü gösterdi. Tarihsel arka plan: 2010’larla birlikte Netflix, İsrail yapımlarına yatırım yaptı. Küresel yansımalar: Diziler Filistinlilerce “propaganda” olarak eleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, seyircide güvenlik güçlerine sempati doğar. Daha geniş ölçekte ise diziler Filistinlilerce “propaganda” olarak eleştirildi.

Karşı Strateji: Karşı-belgesel ve dizilerle gerçekler sunulmalı.

Çapraz Başvurular: #213 TV Dizilerinde Mossad Ajanlarının “Zeki ve Ahlaklı”... · #525 Üniversite Güvenliğinin Filistin Eylemlerini Bastırması · #295 TV Dizilerinde İsrail’in “Medeniyetin Bekçisi” Olarak Gösterilmesi · #692 Biz Ahlakı Üstünlüğe Sahibiz” Söylemi

Kaynaklar: NYT (2018). Fauda and Israeli Television’s Global Moment. Al Jazeera (2020). How Netflix Normalizes Israeli Occupation.

KAVRAM No: 203

Akademi Ödüllerinde İsrail Yanlısı Yapımlara Öncelik

Kısa Tanım: Oscar gibi büyük ödül platformlarında İsrail yanlısı filmlerin öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: İsrail’i olumlayan yapımlar uluslararası tanınırlık kazanır. Etkisi: Küresel sinema endüstrisinde algı yönetimi yapılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Waltz with Bashir (2008), Lübnan savaşında İsrail’in suçlarını örtük biçimde aklarak Oscar’a aday oldu. Tarihsel arka plan: Akademi, politik dengelere göre ödül dağıtma geleneğine sahiptir. Küresel yansımalar: Arap sinemacılar bu önyargılı seçimleri boykot etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, küresel sinema endüstrisinde algı yönetimi yapılır. Daha geniş ölçekte ise arap sinemacılar bu önyargılı seçimleri boykot etti.

Karşı Strateji: Alternatif ödül platformları ve bağımsız festivaller desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #537 Üniversite Ödüllerinde İsrail Yanlı Çalışmaların Seçilmesi · #272 Belgesel Festivallerinde Filistin Yapımlarına Ödül Vermemek · #362 LinkedIn’de İsrail Yanlısı “Uzman” Profilleri · #285 Fenomen Diplomasinde Spotify Listelerinde İsrail Propaganda

Kaynaklar: Ebert, R. (2008). Review: Waltz with Bashir. Shohat, E. (2010). Israeli Cinema and Global Recognition.

KAVRAM No: 204

Belgesellerde Filistin Direnişinin “Radikalizm”le Eşleştirilmesi

Kısa Tanım: Belgesellerde Filistin direnişinin “radikal, aşırı ve irrasyonel” gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Direniş, terörizmle aynı düzleme çekilir. Etkisi: Filistin’in haklı mücadelesi görünmez olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Batılı belgesel yapımlarında Hamas sürekli

“radikal İslamcı” etiketinde işlenir. Tarihsel arka plan: 2001 sonrası “radikalizm” kavramı, küresel sinemada normalleşti. Küresel yansımalar: Bu belgeseller uluslararası kamuoyunda Filistin direnişine desteği zayıflatı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, Filistin’in haklı mücadelesi görünmez olur. Daha geniş ölçekte ise bu belgeseller uluslararası kamuoyunda Filistin direnişine desteği zayıflatı.

Karşı Strateji: Filistinlilerin günlük hayat ve hak mücadelesi belgesellerle görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #298 Sinema Filmlerinde Filistin Direnişinin “Suç Şebekesi” Gibi · #281 Uluslararası Belgesellerde Filistinli Göçmenlerin “İstenmeyen” · #248 Belgesellerde Gazze’nin “Terör Yuvası” Olarak Sunulması · #648 Karşı Tarafı “Aşırılıkçı” Olarak Damgalama

Kaynaklar: Khalidi, R. (2020). The Hundred Years' War on Palestine. Al Jazeera (2021). Documentary Bias in Middle East Coverage.

KAVRAM No: 205

Popüler Müzik Kliplerinde İsrail Ordusuna Övgü

Kısa Tanım: Müzik endüstrisinde İsrail askerlerinin kahramanca temsil edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Kliplerde askerî imajlar yüceltilir. Etkisi: Genç kitleler arasında orduya sempati doğar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail’de çekilen bazı pop müzik kliplerinde askerler dans eden kahramanlar gibi sunuldu. Tarihsel arka plan: Pop kültür, 1980’lerden itibaren milliyetçi öğeleri pazarladı. Küresel yansımalar: Uluslararası eleştiriler bu klişeleri propaganda olarak niteledi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, genç kitleler arasında orduya sempati doğar. Daha geniş ölçekte ise uluslararası eleştiriler bu klişeleri propaganda olarak niteledi.

Karşı Strateji: Sanatçılar ve aktivistler karşı-müzik üretimiyle yanıt vermeli.

Çapraz Başvurular: #911 Diaspora Müzik Etkinliklerinde İsrail İmajı · #285 Fenomen Diplomasinde Spotify Listelerinde İsrail Propaganda · #988 Yapay Zekâ ile Popüler Kültür İçinde Gizli... · #236 Küresel Pop Müzik Etkinliklerinde İsrail Bayraklarının Ön...

Kaynaklar: Regev, M. (1994). Israeli Popular Music and the Politics of Identity. Haaretz (2019). Music Videos and Israeli Soldiers.

KAVRAM No: 206**Hollywood'da Arapların “Tehdit” Olarak Çerçevesi**

Kısa Tanım: Arap karakterlerin sürekli güvenlik tehdidi, terörist veya düşman olarak kurgulanması.

İşleyiş Mekanizması: Olumsuz stereotipler yeniden üretilir. Etkisi: Filistinliler dahil tüm Araplar potansiyel tehdit görülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: True Lies (1994) filminde Arap karakterler yalnızca teröristti. Tarihsel arka plan: 1970'lerden beri Hollywood, Arapları “öteki düşman” olarak işliyor. Küresel yansımalar: ABD'de Arap karşıtı ırkçılığın artmasına katkı sundu.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistinliler dahil tüm Araplar potansiyel tehdit görülür. Daha geniş ölçekte ise ABD'de Arap karşıtı ırkçılığın artmasına katkı sundu.

Karşı Strateji: Anti-stereotip sinema yapımları desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #258 Diaspora Yapımlarında Arapların “Şiddet Takıntılı” Gösterilmesi · #270 Diaspora Tiyatrolarında Arapların “Geri Kalmış” Karakterler Olarak · #260 Hollywood'da Filistinli Karakterlerin “Arka Plan Süsü” Olarak · #636 Kitleleri Sürekli “Tetikte” Tutma

Kaynaklar: Shaheen, J. (2001). Reel Bad Arabs. Jack Shaheen Documentary (2006).

KAVRAM No: 207**Uluslararası Film Festivallerinde Filistin Filmlerinin Engellenmesi**

Kısa Tanım: Filistin yapımlarının uluslararası festivallerde gösterimden engellenmesi veya kısıtlanması.

İşleyiş Mekanizması: Fon ve dağıtım engelleriyle Filistin sineması görünmez kılınır. Etkisi: Küresel kamuoyu Filistin'in anlatılarını izleyemez.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de Toronto Film Festivali'nde bazı Filistin filmleri “siyasi” olduğu gerekçesiyle geri çevrildi. Tarihsel arka plan: Festival diplomasisi, kültürel boykot aracı olarak işledi. Küresel yansımalar: Uluslararası sinemacılar sansürü protesto etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, küresel kamuoyu Filistin'in anlatılarını izleyemez. Daha geniş ölçekte ise uluslararası sinemacılar sansürü protesto etti.

Karşı Strateji: Bağımsız festival ağları Filistin yapımlarını desteklemeli.

Çapraz Başvurular: #880 İsrail Filmlerinin Festival Ödülleriyle Parlatılması · #272 Belgesel Festivallerinde Filistin Yapımlarına

Ödül Vermemek · #983 Yapay Zekâ ile “Görünmez Sansür” · #503 Yayın Evlerinde Filistin Kitaplarının Raflardan Kaldırılması

Kaynaklar: Shohat, E. & Stam, R. (1994). Unthinking Eurocentrism. Middle East Eye (2017). Film Festival Censorship.

KAVRAM No: 208**Diaspora Romanlarında İsrail'in “Küçük, Savunmasız Devlet” Olarak**

Kısa Tanım: Edebiyat yapımlarında İsrail sürekli küçük, kırılgan ama kahramanca ayakta duran devlet gibi betimlenir.

İşleyiş Mekanizması: Düşmanların devasa, İsrail'in minik gösterilmesi dramatik bir kontrast yaratır. Etkisi: İsrail'in saldırganlığı görünmezleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1970'lerden itibaren diaspora edebiyatında İsrail hep “küçük ve mazlum” devlet olarak işlendi. Tarihsel arka plan: 1948 sonrası “küçük İsrail” imajı Batı'da güçlü şekilde işlendi. Küresel yansımalar: Bu retorik ABD kamuoyunda büyük sempati oluşturdu.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail'in saldırganlığı görünmezleşir. Daha geniş ölçekte ise bu retorik ABD kamuoyunda büyük sempati oluşturdu.

Karşı Strateji: Filistin'in tarihsel gerçekliği edebi eserlerle görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #913 İsrail Yanlı Diaspora Sinema Projeleri · #231 Çocuk Kitaplarında İsrail'in “Barışçı Devlet” İmajı · #247 Diaspora Yapımlarında Nakba'nın Görmezden Gelinmesi · #628 Tehdit Algısını Medya ile Büyütme

Kaynaklar: Said, E. (1992). The Question of Palestine. NYT (1970–1980). Israeli Novel Reviews.

KAVRAM No: 209**Video Oyunlarında İsrail Askerlerinin “Kahraman Karakter” Olarak**

Kısa Tanım: Oyun endüstrisinde İsrail askerleri kahraman, kurtarıcı karakterler olarak işlenir.

İşleyiş Mekanizması: Savaş oyunlarında İsrail ordusu “iyi taraf” olarak kodlanır. Etkisi: Genç nesillerde İsrail askerlerine sempati artar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Bazı uluslararası oyunlarda İsrail özel kuvvetleri seçilebilir kahraman karakterler arasında yer aldı. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren dijital oyunlarda İsrail ordusu temsil edilmeye başladı. Küresel yansımalar: Arap dünyasında oyunların boykotu gündeme geldi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, genç nesillerde İsrail askerlerine sempati artırır. Daha geniş ölçekte ise arap dünyasında oyunların boykotu gündeme geldi.

Karşı Strateji: Alternatif oyun projeleri geliştirilmeli.

Çapraz Başvurular: #354 Çocuklara Yönelik Oyunlarda İsrail Yanlısı Karakterler · #393 Dijital Kart Oyunlarında Filistinlilerin “Düşman” Olarak · #915 Diaspora Ressamlarının Sergileriyle Kültürel Aklanma · #263 Çocuk Animasyonlarında İsrail Askerlerinin “Kahraman” Gösterilmesi

Kaynaklar: Huntemann, N. (2010). Gaming and the Military. Al Jazeera (2021). Video Games and Israeli Military Image.

KAVRAM No: 210

Reklam Filmlerinde İsrail'in “Teknoloji Cenneti” İmajı

Kısa Tanım: İsrail'in küresel reklam kampanyalarında teknoloji, inovasyon ve start-up merkezi olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Savaş ve işgal görünmez kılınarak “high-tech nation” imajı parlatılır. Etkisi: İsrail, küresel yatırımcı gözünde modern ve ilerici devlet gibi algılanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail Dışişleri Bakanlığı'nın 2019 kampanyasında Tel Aviv, “innovation capital” olarak tanıtıldı. Tarihsel arka plan: 1990'lardan sonra Start-Up Nation söylemi diplomasiye entegre edildi. Küresel yansımalar: Filistinli aktivistler “brandwashing” kavramıyla bu imajı teşhir etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail, küresel yatırımcı gözünde modern ve ilerici devlet gibi algılanır. Daha geniş ölçekte ise Filistinli aktivistler “brandwashing” kavramıyla bu imajı teşhir etti.

Karşı Strateji: Teknoloji başarılarının işgalden ayrı düşünülmemeyeceği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #230 Popüler Bilim Dergilerinde İsrail'in “Teknoloji Başarıları” Öne · #282 TV Reklamlarında İsrail'in “İnovasyon Merkezi” İmajı · #735 1990'larda İsrail'in “Teknoloji Merkezi” İmajının Güçlendirilmesi · #327 YouTube'da Monetization ile Yanlı İçerik Teşviki

Kaynaklar: Senor, D. & Singer, S. (2009). Start-Up Nation. Al Jazeera (2019). Israel's Tech Branding.

KAVRAM No: 211

Spor Organizasyonlarında İsrail Karşısı Protestoların

Kısa Tanım: Uluslararası spor etkinliklerinde Filistin lehine slogan ve sembollerin yasaklanması.

İşleyiş Mekanizması: FIFA, IOC gibi kurumların “siyasi tarafsızlık” gerekçesiyle yasak koyması. Etkisi: Spor alanında İsrail'e yönelik protestolar görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022 Katar Dünya Kupası'nda bazı Filistin bayraklarının stadyumlara alınmaması. Tarihsel arka plan: 1970'lerden beri İsrail spor diplomasisiyle korundu. Küresel yansımalar: Taraftar grupları ve STK'lar bu sansürü protesto etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, spor alanında İsrail'e yönelik protestolar görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise taraftar grupları ve STK'lar bu sansürü protesto etti.

Karşı Strateji: Sporun evrensel dayanışma alanı olarak kullanılmaya devam edilmesi.

Çapraz Başvurular: #887 Spor Organizasyonlarında “Barış İçin Spor” Söylemi · #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması · #257 Spor Turnuvalarında İsrail Eleştirisinin “Nefret Söylemi” Olarak · #495 Uluslararası Spor Organizasyonlarında İsrail Bayrağı Gösterimi

Kaynaklar: Middle East Eye (2022). World Cup and Palestinian Flags. Guardian (2014). Politics and Sport in Israel.

KAVRAM No: 212

Diaspora Tiyatrolarında Yahudi Kimliğinin “Ebedi Mağduriyet”le

Kısa Tanım: Yahudi kimliğinin sürekli tarihsel mağduriyet (Holokost, antisemitizm) çerçevesinde sahnelenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Diaspora tiyatrosunda kimlik politikaları İsrail'e dolaylı destek yaratır. Etkisi: Filistinlilerin güncel mağduriyetleri görünmezleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: ABD'de sahnelenen birçok diaspora tiyatro oyununda İsrail, “ebedi mağduriyetin devamı” gibi sunuldu. Tarihsel arka plan: Holokost sonrası kültürel üretimlerde mağduriyet teması baskınlaştı. Küresel yansımalar: Filistinli sanatçılar bu dengesizliğe dikkat çekti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, Filistinlilerin güncel mağduriyetleri görünmezleşir. Daha geniş ölçekte ise Filistinli sanatçılar bu dengesizliğe dikkat çekti.

Karşı Strateji: Filistin tiyatrosu uluslararası sahnelerde desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #103 Antisemitizm Kalkanı · #885 Yahudi Diaspora Sanatçıların “Evrensel Kimlik” İmajı · #216 Diaspora Belgesellerinde Kudüs’ün “Bölünmez Başkent” Olarak · #452 Almanya ile Holokost Hafıza Bağ

Kaynaklar: Gilman, S. (1991). Jewish Self-Representation. Al Jazeera (2021). Culture and Occupation.

KAVRAM No: 213

TV Dizilerinde Mossad Ajanlarının “Zeki ve Ahlaklı” Kahramanlar

Kısa Tanım: Mossad ajanlarının TV dizilerinde kahraman, etik ve stratejik zeka sahibi karakterler olarak gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Gerçek operasyonlardaki yasa dışı suikastlar görmezden gelinir. Etkisi: Mossad küresel seyircilerde sempati kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Tehran (Apple TV) dizisi, Mossad ajanını insani ikilemelerle uğraşan kahraman olarak sundu. Tarihsel arka plan: 1980’lerden beri Batı medyasında Mossad, efsanevi bir kurum olarak işlendi. Küresel yansımalar: Filistinli örgütler ve Arap izleyiciler bu dizileri propaganda olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, mossad küresel seyircilerde sempati kazanır. Daha geniş ölçekte ise filistinli örgütler ve Arap izleyiciler bu dizileri propaganda olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Mossad’ın yasa dışı eylemleri belgelerle görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #265 Dizi Karakterlerinde Mossad’ın “Ahlaklı İstihbarat” Olarak · #202 Netflix Dizilerinde İsrail Güvenlik Güçlerinin “İnsancıl” Gösterilmesi · #263 Çocuk Animasyonlarında İsrail Askerlerinin “Kahraman” Gösterilmesi · #295 TV Dizilerinde İsrail’in “Medeniyetin Bekçisi” Olarak Gösterilmesi

Kaynaklar: NYT (2020). Tehran TV Series Review. HRW (2001). Targeted Killings Reports.

KAVRAM No: 214

Akademik Dergilerde İsrail Yanlısı Çalışmaların Öne Çıkarılması

Kısa Tanım: Uluslararası akademik dergilerde İsrail lehine çalışmaların kapak veya öne çıkan makaleler yapılması.

İşleyiş Mekanizması: Editöryal öncelikler İsrail’in güvenlik paradigmasını destekler.

Etkisi: Akademik bilgi alanında meşruiyet üretilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018’de bazı uluslararası dergiler, İsrail güvenlik stratejilerini kapak konusu yaptı. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş’tan beri Batı üniversitelerinde İsrail odaklı akademi güçlendi. Küresel yansımalar: Akademisyenler bu yanlılığı eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, akademik bilgi alanında meşruiyet üretilir. Daha geniş ölçekte ise akademisyenler bu yanlılığı eleştirdi.

Karşı Strateji: Filistin araştırmaları için bağımsız akademik ağlar güçlendirilmeli.

Çapraz Başvurular: #803 Uluslararası Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi · #61 Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi · #504 Akademik Dergilerde Eleştirel Makalelerin Reddi · #537 Üniversite Ödüllerinde İsrail Yanlı Çalışmaların Seçilmesi

Kaynaklar: Pappé, I. (2014). The Idea of Israel. Peterson, T. (2019). Scholarly Publishing in the 21st Century.

KAVRAM No: 215

Hollywood’da İsrail’i Eleştiren Senaryoların Fon Bulamaması

Kısa Tanım: İsrail’i eleştiren film senaryolarının Hollywood’da finansman bulamaması.

İşleyiş Mekanizması: Fon kaynakları ve yapım şirketleri bu projelere destek vermez. Etkisi: Eleştirel anlatılar üretilemez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Filistin yanlısı senaryoların büyük stüdyolarca reddedilmesi. Tarihsel arka plan: 1980’lerden itibaren Hollywood’da güçlü lobi etkisi. Küresel yansımalar: Bağımsız film festivalleri bu eksikliği doldurmaya çalıştı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, eleştirel anlatılar üretilemez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise bağımsız film festivalleri bu eksikliği doldurmaya çalıştı.

Karşı Strateji: Alternatif fonlar ve diaspora karşı-projeleri geliştirilmelidir.

Çapraz Başvurular: #228 Hollywood’da İsrail Aleyhine Filmler Çekmek İsteyen Yönetmenlerin · #269 Uluslararası Gazete Köşelerinde İsrail’i Eleştirenlerin “Marjinal” · #803 Uluslararası Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi · #591 Akademisyenlere İsrail Karşıtı Çalışmalarda Konferans Yasağı

Kaynaklar: Shaheen, J. (2001). Reel Bad Arabs. Al Jazeera (2019). Hollywood and Israel.

KAVRAM No: 216**Diaspora Belgesellerinde Kudüs'ün “Bölünmez Başkent” Olarak**

Kısa Tanım: Diaspora belgesellerinde Kudüs'ün tek ve ebedi İsrail başkenti olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Tarihsel çokkültürlü miras silinir, yalnızca Yahudi aidiyeti öne çıkarılır. Etkisi: Kudüs'ün uluslararası statüsü çarpıtılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: ABD'de çekilen birçok diaspora belgeselinde Kudüs “united capital” diye tanıtıldı. Tarihsel arka plan: 1980'den itibaren İsrail yasaları Kudüs'ü “bölünmez başkent” ilan etti. Küresel yansımalar: BM bu söylemi uluslararası hukuka aykırı saydı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, kudüs'ün uluslararası statüsü çarpıtılır. Daha geniş ölçekte ise bM bu söylemi uluslararası hukuka aykırı saydı.

Karşı Strateji: Kudüs'ün çokkültürlü yapısı belgelerle öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #292 Hollywood'da Kudüs'ün “Ebedî İsrail Başkenti” Vurgusu · #388 Online Harita Oyunlarında Kudüs'ün “Başkent” Gösterilmesi · #711 Doğu Kudüs'ün “Kurtarılmış Toprak” İlanı · #241 Hollywood'da Kudüs'ün “Yahudi Mirası” Vurgusunun Tek Taraflı

Kaynaklar: UNGA Res. 478 (1980). Khalidi, R. (2017). Jerusalem: The History of a Global City.

KAVRAM No: 217**YouTube Fenomenlerinin İsrail Seyahatlerine Sponsorlu Davet**

Kısa Tanım: YouTuber ve influencerların İsrail'e götürülüp olumlu içerikler üretmeye yönlendirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorlu seyahatlerle ülke imajı cilalanır. Etkisi: Genç kitlelerde İsrail sempatisi artar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de İsrail Dışişleri Bakanlığı, popüler YouTuberları Tel Aviv'e davet ederek “cool Israel” videoları çekirdi. Tarihsel arka plan: 2010'lardan sonra sosyal medya diplomasisi yoğunlaştı. Küresel yansımalar: Aktivistler bu içerikleri “influencer propaganda” olarak teşhir etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, genç kitlelerde İsrail sempatisi artar. Daha geniş ölçekte ise aktivistler bu içerikleri “influencer propaganda” olarak teşhir etti.

Karşı Strateji: Bağımsız içerik üreticileri Filistin gerçeğini aktarmalı.

Çapraz Başvurular: #246 Fenomen Diplomasisinde TikTok Kullanıcılarına Sponsorlu İsrail · #229 Fenomen Diplomasisinde Instagram Influencerlarının Tel Aviv'den · #255 Fenomen Diplomasisinde Twitter Influencerlarının İsrail Savunusu · #509 Uluslararası Konferanslarda Filistinli Katılımcıların Davet

Kaynaklar: Haaretz (2017). Israel's YouTube Diplomacy. Al Jazeera (2020). Digital Hasbara.

KAVRAM No: 218**Disney Yapımlarında “Barışçı İsrail” İmajının Çocuklara Aşılması**

Kısa Tanım: Çocuklara yönelik animasyon ve içeriklerde İsrail'in barışsever, mazlum devlet gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Çocuk programlarında İsrail sembolleri pozitif bağlamda işlenir. Etkisi: Küçük yaşlardan itibaren olumlu imaj pekiştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000'lerden itibaren bazı Disney yapımlarında İsrail yanlısı karakterler işlendi. Tarihsel arka plan: Kültürel diplomasi çocuk medyasında yoğun kullanıldı. Küresel yansımalar: Aktivist ağlar bu içerikleri boykot çağrısında bulundu.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, küçük yaşlardan itibaren olumlu imaj pekiştirilir. Daha geniş ölçekte ise aktivist ağlar bu içerikleri boykot çağrısında bulundu.

Karşı Strateji: Çocuklara yönelik alternatif medya içerikleri üretilmeli.

Çapraz Başvurular: #263 Çocuk Animasyonlarında İsrail Askerlerinin “Kahraman” Gösterilmesi · #231 Çocuk Kitaplarında İsrail'in “Barışçı Devlet” İmajı · #384 Çocuklara Yönelik YouTube İçeriklerinde İsrail İmajı · #354 Çocuklara Yönelik Oyunlarda İsrail Yanlısı Karakterler

Kaynaklar: Giroux, H. (2001). The Mouse that Roared: Disney and the End of Innocence. Al Jazeera (2019). Children's Media and Propaganda.

KAVRAM No: 219**Moda Endüstrisinde Tel Aviv'in “Özgürlük Başkenti” İmajı**

Kısa Tanım: Moda kampanyalarında Tel Aviv, özgürlük, eğlence ve çeşitliliğin merkezi gibi sunulur.

İşleyiş Mekanizması: LGBTI+ dostu şehir imajı parlatılır. Etkisi: İşgal ve şiddet görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Tel Aviv Fashion Week, “özgürlük ve çeşitlilik” sloganıyla 2019’da uluslararası tanıtım yaptı. Tarihsel arka plan: Pinkwashing stratejisi kültürel diplomasının bir parçası oldu. Küresel yansımalar: Aktivistler bunu “fashion-washing” ve “pinkwashing” olarak eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, işgal ve şiddet görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise aktivistler bunu “fashion-washing” ve “pinkwashing” olarak eleştirdi.

Karşı Strateji: Moda endüstrisinde Filistin direnişi ve adalet temalı projeler öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #890 Tel Aviv’in “LGBT Dostu Şehir” İmajı · #883 İsrail Modasının “Özgürlük” İmajı · #929 Made in Israel” Etiketinin Moda ve Teknolojiyle... · #882 Tel Aviv’in “Kültür Başkenti” Olarak Sunulması

Kaynaklar: Schulman, S. (2011). Israel and Pinkwashing. Guardian (2019). Tel Aviv Fashion Week Coverage.

KAVRAM No: 220

Sanat Sergilerinde Filistin Direniş Sembollerinin Yasaklanması

Kısa Tanım: Uluslararası sergilerde kefiye, Nakba temalı eserler veya Filistin bayrağı gibi sembollerin yasaklanması.

İşleyiş Mekanizması: “Siyasi içerik” bahanesiyle Filistin direnişine dair sanatsal üretimler dışlanır. Etkisi: Kültürel alanda Filistin anlatısı görünmez hale getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Berlin Bienali’nde bazı Filistin sanatçıların işlerine “tarafli” gerekçesiyle sınırlama getirildi. Tarihsel arka plan: 1970’lerden beri Batı’daki sergilerde Filistin temalı sanat baskılandı. Küresel yansımalar: Sanat çevrelerinde sansüre karşı dayanışma kampanyaları yükseldi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kültürel alanda Filistin anlatısı görünmez hale getirilir. Daha geniş ölçekte ise sanat çevrelerinde sansüre karşı dayanışma kampanyaları yükseldi.

Karşı Strateji: Alternatif sergi ağları oluşturulmalı.

Çapraz Başvurular: #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması · #211 Spor Organizasyonlarında İsrail Karşıtı Protestoların · #541 Öğrenci Sunumlarında Filistin Haritalarının Yasaklanması · #507 Mezuniyet Törenlerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması

Kaynaklar: Bishara, A. (2019). Palestinian Art and Politics. DW (2018). Berlin Biennale Controversies.

KAVRAM No: 221

Diaspora Ressamlarının İşlerinde İsrail Ordusunun Romantize

Kısa Tanım: Diaspora sanatçılarının tablolarında İsrail askerlerinin kahraman ve romantik figürler olarak işlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Askerler fedakâr, koruyucu imgelerle sunulur. Etkisi: İşgalin şiddeti estetize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: ABD ve Avrupa’da bazı diaspora sergilerinde İsrail ordusu “koruyucu” olarak işlendi. Tarihsel arka plan: 1967 sonrası diaspora sanatı, İsrail askerini mitolojik kahraman gibi resmetmeye başladı. Küresel yansımalar: Filistinli sanatçılar bu romantizasyonu teşhir eden karşı eserler üretti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, işgalin şiddeti estetize edilir. Daha geniş ölçekte ise filistinli sanatçılar bu romantizasyonu teşhir eden karşı eserler üretti.

Karşı Strateji: Sanatta militarizmi teşhir eden eleştirel anlatılar öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #915 Diaspora Ressamlarının Sergileriyle Kültürel Aklanma · #200 Hollywood Filmlerinde İsrail Ordusunun Kahramanlaştırılması · #279 Diaspora Fonlarıyla Çekilen Animasyonlarda İsrail Ordusunun · #885 Yahudi Diaspora Sanatçılarının “Evrensel Kimlik” İmajı

Kaynaklar: Shohat, E. (1997). Art and Representation in Israeli Contexts. Guardian (2019). Militarism in Art Exhibits.

KAVRAM No: 222

CNN ve Fox News’te İsrail Sözcülerine Sürekli Canlı Yayın Alanı

Kısa Tanım: ABD merkezli büyük medya kuruluşlarında İsrail sözcülerinin sürekli ekranlara çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: “Tarafsız haber” kisvesi altında tek tarafli sözcülere platform sunulur. Etkisi: Kamuoyu sürekli İsrail bakış açısıyla bilgilendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında CNN’de İsrail sözcüleri saatlerce canlı yayın aldı, Filistinli temsilcilere çok az süre verildi. Tarihsel arka plan: 2001 sonrası ABD medyasında İsrail’in medya hegemonyası güçlendi. Küresel yansımalar: Medya izleyicileri bu dengesizliği sosyal medyada protesto etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, kamuoyu sürekli İsrail bakış açısıyla bilgilendirilir. Daha geniş ölçekte ise medya izleyicileri bu dengesizliği sosyal medyada protesto etti.

Karşı Strateji: Alternatif medya kanalları desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #975 Al ile Sahte Canlı Yayın Kayıtları · #636 Kitleleri Sürekli “Tetikte” Tutma · #605 Travmaların Sürekli Yeniden Üretilmesi · #116 Tehdit Altında Yaşam” Anlatısı

Kaynaklar: Friel, H. & Falk, R. (2007). Israel-Palestine on Record. FAIR (2023). Media Bias in Gaza Coverage.

KAVRAM No: 223

Dijital Platformlarda Filistin Etiketlerinin Algoritmik Olarak

Kısa Tanım: Instagram, Facebook, TikTok gibi platformlarda Filistin’le ilgili etiketlerin bastırılması veya sansürlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Algoritmik kısıtlamalar, görünürlüğün azaltılması. Etkisi: Küresel dijital dayanışma zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de #FreePalestine etiketi Instagram’da kısa süreliğine engellendi. Tarihsel arka plan: 2010’lardan itibaren dijital hasbara stratejileri yoğunlaştı. Küresel yansımalar: Dijital hak örgütleri bu uygulamaları ifşa etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, küresel dijital dayanışma zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise dijital hak örgütleri bu uygulamaları ifşa etti.

Karşı Strateji: Alternatif dijital ağlar ve açık kaynak platformları kullanılmalı.

Çapraz Başvurular: #389 Sosyal Medyada “Çifte Standart” Etiketlerinin Bastırılması · #367 Facebook Algoritmalarında Yanlı Moderasyon · #313 Filistin Etiketlerinin Sistemati Bastırılması · #320 Trend Konuların “Barış” Etiketleriyle Bastırılması

Kaynaklar: Tamleh (2021). Silencing Palestinian Voices on Social Media. The Intercept (2021). Facebook and Palestine Content Moderation.

KAVRAM No: 224

Diaspora Mizah Programlarında Filistinlilerin “Geri Kalmış

Kısa Tanım: Diaspora yapımı stand-up ve TV mizahında Filistinlilerin gerici, cahil, geri kalmış şekilde temsil edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Mizah kisvesi altında ırkçı stereotipler üretilir. Etkisi: Filistinlilere yönelik önyargılar güçlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: ABD’de bazı stand-up programlarında Filistinliler geri zekâlı ya da “şiddet bağımlısı” olarak karikatürize edildi. Tarihsel arka plan: 1970’lerden beri mizah, propaganda aracı olarak kullanıldı. Küresel yansımalar: Müslüman topluluklar bu söylemleri ırkçılık olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, filistinlilere yönelik önyargılar güçlenir. Daha geniş ölçekte ise müslüman topluluklar bu söylemleri ırkçılık olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Filistinli mizahçılar sahneye çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #270 Diaspora Tiyatrolarında Arapların “Geri Kalmış” Karakterler Olarak · #634 Biz Moderniz, Onlar Geri Kalmış” Söylemi · #232 Diaspora Komedi Filmlerinde Filistinlilerin Sürekli “Saldırgan” · #290 Diaspora Fonlarıyla Çekilen Komedilerde Filistinlilerin “Komik ve

Kaynaklar: Shaheen, J. (2001). Reel Bad Arabs. Al Jazeera (2020). Comedy and Middle East Representation.

KAVRAM No: 225

Küresel Haber Ajanslarında “Filistinli” Yerine “Militan” İfadesi

Kısa Tanım: Filistinlilerin öldürülmesi haberlerinde ölenlerin otomatik olarak “militan” etiketiyle sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Haber dilinde sivillerin kimliği silinir. Etkisi: Kamuoyunda empati azalır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Reuters ve AP’nin bazı haberlerinde hayatını kaybeden siviller “militan” olarak geçti. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren bu dil standartlaştı. Küresel yansımalar: Basın izleme örgütleri bu dili “dehumanizasyon” olarak eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kamuoyunda empati azalır. Daha geniş ölçekte ise basın izleme örgütleri bu dili “dehumanizasyon” olarak eleştirdi.

Karşı Strateji: Haber ajansları bağımsız doğrulama zorunluluğuna çağrılmalı.

Çapraz Başvurular: #256 Küresel Haber Başlıklarında “İsrail Saldırdı” Yerine “Çatışma...” · #134 Militan Altyapı” Etiketlemesi · #165 Militan Altyapısı Yok Edildi” Söylemi · #252 Popüler Medyada Filistinli Kadınların “Terörist Eşleri” Olarak

Kaynaklar: FAIR (2021). Media Language in Israel-Palestine Coverage. Al Jazeera (2021). Framing Palestinians as Militants.

KAVRAM No: 226

Spor Medyasında Filistin Protestocularının “Olay Çıkarıcı

Kısa Tanım: Spor alanlarında Filistin yanlısı protestocuların medya tarafından “olay çıkarıcı” diye sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Taraftarların dayanışma eylemleri kriminalize edilir. Etkisi: Filistin dayanışması itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022 Dünya Kupası’nda Filistin bayrakları açan taraftarlar bazı medya organlarıncı “provokatör” ilan edildi. Tarihsel arka plan: Spor medyası uzun süredir siyaseti “oyun bozucu” gibi çerçeveliyor. Küresel yansımalar: Sosyal medyada taraftar grupları bu dili eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistin dayanışması itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise sosyal medyada taraftar grupları bu dili eleştirdi.

Karşı Strateji: Sporun politikadan bağımsız olmadığı gerçeği hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #887 Spor Organizasyonlarında “Barış İçin Spor” Söylemi · #918 Diaspora Spor Kulüplerinde İsrail İmaj Çalışması · #923 E-Spor Turnuvalarında İsrail Takımlarının Tanıtımı · #244 Küresel Spor Markalarının İsrail Ordusu İle Reklam...

Kaynaklar: Guardian (2022). World Cup Protest Coverage. Middle East Eye (2022). Fans Show Support for Palestine.

KAVRAM No: 227

Diaspora Fonlarıyla Çekilen Belgesellerin Oscar’a Aday Gösterilmesi

Kısa Tanım: İsrail yanlısı diaspora fonlarıyla üretilen belgesellerin Oscar gibi ödüllere aday gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Fon desteği kültürel meşruiyet sağlar. Etkisi: Küresel kamuoyunda İsrail’in anlatısı güçlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Waltz with Bashir (2008) Oscar’a aday gösterildi, İsrail’in suçları örtük biçimde minimize edildi. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren diaspora fonları uluslararası ödül ağlarına yatırım yaptı. Küresel yansımalar: Filistinli yönetmenler bu önyargıyı teşhir etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, küresel kamuoyunda

İsrail’in anlatısı güçlenir. Daha geniş ölçekte ise filistinli yönetmenler bu önyargıyı teşhir etti.

Karşı Strateji: Filistin belgeselleri uluslararası fonlarla desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #490 Diaspora Fonlarıyla “Bağımsız” STK Kurulması · #279 Diaspora Fonlarıyla Çekilen Animasyonlarda İsrail Ordusunun · #909 Diaspora Üniversitelerinde İsrail Yanlı Katedra Açılması · #523 Araştırma Laboratuvarlarının İsrail Fonlarıyla Bağlanması

Kaynaklar: Shohat, E. (2010). Israeli Cinema in Global Context. Ebert, R. (2008). Review: Waltz with Bashir.

KAVRAM No: 228

Hollywood’da İsrail Aleyhine Filmler Çekmek İsteyen Yönetmenlerin

Kısa Tanım: İsrail eleştirisi yapmak isteyen sinemacıların Hollywood’da iş bulamaması.

İşleyiş Mekanizması: Kara liste uygulamalarıyla sektör dışına itilme. Etkisi: Eleştirel anlatılar üretilmez.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Filistin yanlısı projeler geliştirmek isteyen yönetmenler finansman bulmakta zorlandı. Tarihsel arka plan: 1980’lerden itibaren güçlü lobi mekanizmaları Hollywood’da bu baskıyı pekiştirdi. Küresel yansımalar: Yönetmenler bağımsız festivallere yöneldi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, eleştirel anlatılar üretilmez. Daha geniş ölçekte ise yönetmenler bağımsız festivallere yöneldi.

Karşı Strateji: Bağımsız sinema ve alternatif dağıtım kanalları güçlendirilmeli.

Çapraz Başvurular: #215 Hollywood’da İsrail’i Eleştiren Senaryoların Fon Bulamaması · #508 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Vize Engeli · #234 Hollywood’da Filistin Filmlerinin “Aşırılıkçı” Etiketlenmesi · #206 Hollywood’da Arapların “Tehdit” Olarak Çerçevesi

Kaynaklar: Shaheen, J. (2001). Reel Bad Arabs. Al Jazeera (2019). Hollywood and Israel Influence.

KAVRAM No: 229

Fenomen Diplomasinde Instagram Influencerlarının Tel Aviv’den

Kısa Tanım: Sosyal medya fenomenlerinin Tel Aviv’den sponsorlu seyahatlerle “barış mesajı” yayması.

İşleyiş Mekanizması: Eğlence, kültür ve turizm görüntüleri üzerinden işgal gerçeği gizlenir. Etkisi: Küresel gençlik kitlesi manipüle edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de çok sayıda Instagram fenomeni İsrail'e davet edilerek "Tel Aviv = barış" içerikleri paylaştı. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası "influencer diplomasisi" devlet politikasına dönüştü. Küresel yansımalar: Dijital aktivistler bu içeriklere "propaganda" etiketi yapıştırdı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, küresel gençlik kitlesi manipüle edilir. Daha geniş ölçekte ise dijital aktivistler bu içeriklere "propaganda" etiketi yapıştırdı.

Karşı Strateji: Filistinli influencerların sesleri desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #246 Fenomen Diplomasinde TikTok Kullanıcılarına Sponsorlu İsrail · #262 Fenomen Diplomasinde Facebook Influencerlarının "Barış İçin" · #255 Fenomen Diplomasinde Twitter Influencerlarının İsrail Savunusu · #268 Fenomen Diplomasinde Snapchat Hikâyelerinde Tel Aviv Gece...

Kaynaklar: Haaretz (2021). Israel's Social Media Diplomacy. 7amleh (2022). Influencers and Hasbara.

KAVRAM No: 230

Popüler Bilim Dergilerinde İsrail'in "Teknoloji Başarıları" Öne

Kısa Tanım: Bilim ve teknoloji dergilerinde İsrail'in inovasyonlarının öne çıkarılarak işgal ve hak ihlallerinin gölgelenmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Start-up Nation" imajı üzerinden teknoloji başarıları parlatılır. Etkisi: İsrail olumlu bir "bilim merkezi" imajıyla anılır, askeri teknolojilerin sivillere etkisi gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Scientific American ve Wired gibi dergilerde İsrail'in tarım ve yazılım teknolojilerindeki rolü abartılı biçimde işlendi. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren diaspora lobi ağıları bu imajı besledi. Küresel yansımalar: Filistinli STK'lar "işgal teknolojileri"nin etik dışı kullanımını raporladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail olumlu bir "bilim merkezi" imajıyla anılır, askeri teknolojilerin sivillere etkisi gizlenir. Daha geniş ölçekte ise filistinli STK'lar "işgal teknolojileri"nin etik dışı kullanımını raporladı.

Karşı Strateji: Askeri teknolojilerin işgal ve gözetimdeki rolü teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #210 Reklam Filmlerinde İsrail'in "Teknoloji Cenneti" İmajı · #936 İsrail'in "Bilim ve Nobel Ülkesi" Olarak Sunulması · #438 Silikon Vadisi'yle Teknoloji İttifakı · #941 Nobel Ödülleriyle "Bilim Cenneti" Algısı

Kaynaklar: Senor, D. & Singer, S. (2009). Start-up Nation. Who Profits (2021). Technologies of Occupation.

KAVRAM No: 231

Çocuk Kitaplarında İsrail'in "Barışçı Devlet" İmajı

Kısa Tanım: Çocuk edebiyatında İsrail'in "barış isteyen küçük devlet" olarak resmedilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Hikâyeler barış masalı şeklinde kurgulanır. Etkisi: Küçük yaşta algı yönetimi sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: ABD'de yayımlanan bazı çocuk kitaplarında İsrail askerleri çocuk dostu kahramanlar gibi gösterildi. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren çocuk yayıncılığı diaspora fonlarıyla desteklendi. Küresel yansımalar: Filistinli çocuk yazarlar karşı anlatılar geliştirdi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, küçük yaşta algı yönetimi sağlanır. Daha geniş ölçekte ise filistinli çocuk yazarlar karşı anlatılar geliştirdi.

Karşı Strateji: Filistin gerçekliğini anlatan çocuk edebiyatı desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #208 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Küçük, Savunmasız Devlet" Olarak · #916 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Küresel Barış Gücü" Olarak · #218 Disney Yapımlarında "Barışçı İsrail" İmajının Çocuklara Aşılması · #617 Düşmanı "Çocuk Katili" Olarak Damgalamak

Kaynaklar: Said, E. (1982). The Question of Palestine. Palestine Writes Literature Festival (2021).

KAVRAM No: 232

Diaspora Komedi Filmlerinde Filistinlilerin Sürekli "Saldırgan

Kısa Tanım: Komedi sinemasında Filistinlilerin saldırgan, kaba veya şiddet yanlısı karakterlerle temsil edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Mizah üzerinden ırkçı stereotipler pekiştirilir. Etkisi: Filistinlilere empati azalır, önyargılar beslenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000 sonrası diaspora yapımı bazı komedi filmlerinde Filistinliler "her an saldırmaya hazır" klişesiyle işlendi. Tarihsel arka plan: 1960'lardan beri Hollywood mizahı Arap stereotipleri üretmiştir. Küresel yansımalar: Akademisyenler bu temsilleri "kültürel ırkçılık" olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistinlilere empati azalır, önyargılar beslenir. Daha geniş ölçekte ise

akademisyenler bu temsilleri “kültürel ırkçılık” olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Filistinlilerin gündelik yaşamını konu eden filmler öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #224 Diaspora Mizah Programlarında Filistinlilerin “Geri Kalmış” · #290 Diaspora Fonlarıyla Çekilen Komedilerde Filistinlilerin “Komik ve · #258 Diaspora Yapımlarında Arapların “Şiddet Takıntılı” Gösterilmesi · #199 Biz Saldırgan Değiliz” Söylemi

Kaynaklar: Shaheen, J. (2001). Reel Bad Arabs. Al Jazeera (2019). Comedy and Orientalism.

KAVRAM No: 233

Belgesel Kanallarında İsrail Ordusunun “En Ahlaklı Ordu” Olduğunun

Kısa Tanım: Belgesel yapımlarında İsrail ordusunun etik ve insancıl operasyon yürüttüğünün vurgulanması.

İşleyiş Mekanizması: “Dünyanın en ahlaklı ordusu” sloganı medya içeriklerine yedirilir. Etkisi: Savaş suçları görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: National Geographic’te yayınlanan bazı belgesellerde İsrail ordusu disiplinli ve insancıl olarak resmedildi. Tarihsel arka plan: Bu ifade ilk olarak 1967 sonrası devlet söyleminde üretildi. Küresel yansımalar: BM raporları aynı dönemde sivillere yönelik ağır ihlalleri belgelemiştir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, savaş suçları görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise BM raporları aynı dönemde sivillere yönelik ağır ihlalleri belgelemiştir.

Karşı Strateji: Belgesel yapımcılarının bağımsız kaynaklarla çalışması sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #752 İsrail’in “En Ahlaklı Ordu” İddiası · #259 Belgesel Kanallarında Kudüs’ün “Yalnızca Yahudilere Ait” İmajının · #287 Belgesel Kanallarında İsrail Teknolojisinin “Kurtarıcı” Sunulması · #271 Hollywood’da İsrail Ordusunun Teknoloji Başarılarının

Kaynaklar: HRW (2009). Rain of Fire: White Phosphorus in Gaza. Breaking the Silence (2012). Testimonies of IDF Soldiers.

KAVRAM No: 234

Hollywood’da Filistin Filmlerinin “Aşırılıkçı” Etiketlenmesi

Kısa Tanım: Filistin sinemasının uluslararası festival ve Hollywood çevrelerinde “radikal” ya da “aşırılıkçı” damgasıyla karşılanması.

İşleyiş Mekanizması: Filmler şiddeti teşvik ediyor gibi sunulur. Etkisi: Filistinli sanatçıların üretimi uluslararası dolaşımdan dışlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2008’de Annemarie Jacir’in Salt of This Sea filmi ABD’de bazı eleştirmenlerce “radikal” olarak etiketlendi. Tarihsel arka plan: 1980’lerden beri Filistin sineması engellemelerle karşılaşılıyor. Küresel yansımalar: Avrupa festivalleri Filistin yapımlarına daha fazla alan açtı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, filistinli sanatçıların üretimi uluslararası dolaşımdan dışlanır. Daha geniş ölçekte ise avrupa festivalleri Filistin yapımlarına daha fazla alan açtı.

Karşı Strateji: Bağımsız film festivalleri Filistin sinemasına özel programlar geliştirmeli.

Çapraz Başvurular: #880 İsrail Filmlerinin Festival Ödülleriyle Parlatılması · #648 Karşı Tarafı “Aşırılıkçı” Olarak Damgalama · #207 Uluslararası Film Festivallerinde Filistin Filmlerinin Engellenmesi · #228 Hollywood’da İsrail Aleyhine Filmler Çekmek İsteyen Yönetmenlerin

Kaynaklar: Gertz, N. & Khleifi, G. (2008). Palestinian Cinema. Variety (2008). Review of Salt of This Sea.

KAVRAM No: 235

Diaspora Yapımlarında Yahudi Yerleşimlerinin “Doğal Hak” Gibi

Kısa Tanım: Sinema ve dizilerde Yahudi yerleşimlerinin “tarihi hak” olarak resmedilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Yerleşimlerin “ataların topraklarına dönüş” şeklinde kurgulanması. Etkisi: İşgal ve uluslararası hukuk ihlalleri meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: ABD yapımı bazı dizilerde Batı Şeria’daki yerleşimler “normal mahalleler” gibi gösterildi. Tarihsel arka plan: 1970’lerden itibaren diaspora kültüründe yerleşimler dini-mistik bağlamda işlendi. Küresel yansımalar: BM Güvenlik Konseyi yerleşimleri “yasa dışı” ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, işgal ve uluslararası hukuk ihlalleri meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise BM Güvenlik Konseyi yerleşimleri “yasa dışı” ilan etti.

Karşı Strateji: Yerleşimlerin uluslararası hukuk dışılığı öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #284 Hollywood’da İsrail Yerleşimlerinin “Normal Yaşam Alanı” Olarak · #731 Kudüs Yerleşimlerinin “Doğal Gelişim” Olarak Anlatılması · #738 1990’larda Yahudi Göçünün “Doğal Hak” Gibi Anlatılması · #201

Diaspora Yapımlarında Filistinlilerin Sürekli “Terörist” İlanı

Kaynaklar: UNSC Resolution 2334 (2016). B’Tselem (2017). Israeli Settlements Report.

KAVRAM No: 236

Küresel Pop Müzik Etkinliklerinde İsrail Bayraklarının Ön Plana

Kısa Tanım: Konser ve festivallerde sahnede İsrail bayraklarının gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Kültürel etkinliklerde ulusal simgeler öne çıkarılır. Etkisi: Kamuoyunda İsrail gençlik ve özgürlükle ilişkilendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Eurovision 2019 Tel Aviv’de düzenlenirken sahnede sürekli İsrail bayrakları dalgalandı. Tarihsel arka plan: Küresel pop kültür uzun süredir devlet imajı aracı olarak kullanılır. Küresel yansımalar: Aktivistler etkinlikleri boykot çağrısı yaptı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, kamuoyunda İsrail gençlik ve özgürlükle ilişkilendirilir. Daha geniş ölçekte ise aktivistler etkinlikleri boykot çağrısı yaptı.

Karşı Strateji: Kültürel boykot kampanyaları güçlendirilmeli.

Çapraz Başvurular: #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması · #911 Diaspora Müzik Etkinliklerinde İsrail İmajı · #554 Akademik Toplantılarda İsrail Propaganda Filmlerinin · #378 Oyun İçeriklerinde İsrail Bayraklarının Gösterilmesi

Kaynaklar: PACBI (2019). Cultural Boycott Guidelines. BBC (2019). Eurovision and Israel Criticism.

KAVRAM No: 237

Dizi Senaryolarında Filistinlilerin “Gizli Tehdit” Olarak

Kısa Tanım: Televizyon dizilerinde Filistinlilerin her an patlamaya hazır “gizli tehdit” gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Senaryolarda Filistinliler casus, militan ya da güvenilirmez karakterlerle kodlanır. Etkisi: Filistinlilere yönelik korku ve güvensizlik normalleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Fauda dizisinde Filistinliler sürekli potansiyel tehlike figürleriyle resmedildi. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren “terör dizileri” yükseldi. Küresel yansımalar: Diziler uluslararası pazarlarda popülerleşti, önyargıları pekiştirdi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistinlilere yönelik korku ve güvensizlik normalleşir. Daha geniş ölçekte ise diziler uluslararası pazarlarda popülerleşti, önyargıları pekiştirdi.

Karşı Strateji: Karşı anlatılar üreten dizi projeleri desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #188 Düşman Tehdit Unsurudur · Söylemi · #357 Twitch Yayıncılarına Gizli Sponsorluklar · #379 Mobil Uygulamalarda Gizli Hasbara İçerikleri · #637 Düşmanı “Sinsi” Olarak Çerçeveleme

Kaynaklar: Said, E. (1997). Covering Islam. NYT (2018). Fauda’s Representation Issues.

KAVRAM No: 238

Fenomen Diplomasisinde YouTuberların İsrail Askerleriyle Çekim

Kısa Tanım: YouTube içerik üreticilerinin İsrail askerleriyle “eğlenceli” içerikler üretmesi.

İşleyiş Mekanizması: Askerler insanileştirilir, “arkadaş canlısı” imajı verilir. Etkisi: İsrail ordusunun şiddet kimliği kültürel maskeyle örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022’de birçok yabancı YouTuber, İsrail’e davet edilerek askerlerle ortak içerikler paylaştı. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası sosyal medya kampanyaları devlet politikası oldu. Küresel yansımalar: Aktivistler bu içeriklere #DigitalPropaganda etiketiyle karşı çıktı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, israil ordusunun şiddet kimliği kültürel maskeyle örtülür. Daha geniş ölçekte ise aktivistler bu içeriklere #DigitalPropaganda etiketiyle karşı çıktı.

Karşı Strateji: Bağımsız içerik üreticileri desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #246 Fenomen Diplomasisinde TikTok Kullanıcılarına Sponsorlu İsrail · #255 Fenomen Diplomasisinde Twitter Influencerlarının İsrail Savunusu · #217 YouTube Fenomenlerinin İsrail Seyahatlerine Sponsorlu Davet · #280 Fenomen Diplomasisinde Twitch Yayıncılarına Sponsorluk ve Etik

Kaynaklar: Haaretz (2022). YouTubers and IDF Promotion. 7amleh (2022). Influencer Diplomacy Report.

KAVRAM No: 239

Akademik Konferanslarda Filistinli Akademisyenlerin Sesinin

Kısa Tanım: Uluslararası akademik konferanslarda Filistinli akademisyenlerin

konuşmalarının engellenmesi veya marjinalize edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Programlardan çıkarma, konuşma süresini kısıtlama. Etkisi: Filistin akademik sesi görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da bazı Avrupa üniversitelerindeki konferanslarda Filistinli akademisyenler "güvenlik" gerekçesiyle konuşturulmadı. Tarihsel arka plan: 1970'lerden beri Filistin akademisyenlerine sistematik baskı uygulandı. Küresel yansımalar: Akademik özgürlük savunucuları bu uygulamaları kınadı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, filistin akademik sesi görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise akademik özgürlük savunucuları bu uygulamaları kınadı.

Karşı Strateji: Akademik boykot ve dayanışma ağları güçlendirilmeli.

Çapraz Başvurular: #561 Akademisyenlerin İsrail Konusunda Konuşmalarının Kayda Alınması · #551 Akademik Seminerlerde Filistinli Konuşmacıların İptali · #524 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorlar · #563 Araştırma Hibelerinde Filistinli Başvuruların Diskalifiye Edilmesi

Kaynaklar: Scholars at Risk (2019). Academic Freedom in Palestine Reports. Middle East Monitor (2019). Palestinian Scholars Silenced.

KAVRAM No: 240

Belgesel Festivallerinde İsrail'i Eleştiren Yapımların Diskalifiye

Kısa Tanım: Filistin yanlısı belgesellerin uluslararası festivallerden "siyasi" gerekçelerle çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Festival yönetimleri fon ve lobi baskısıyla eleştirel yapımları program dışı bırakır. Etkisi: Filistin anlatısı küresel izleyiciye ulaşamaz.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de bazı Avrupa belgesel festivallerinde İsrail'i eleştiren yapımlar "tarafı" bulunarak gösterimden çıkarıldı. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren festival programları İsrail yanlısı baskılara açık hale geldi. Küresel yansımalar: Sanatçılar sansürü protesto etti, alternatif gösterimler düzenlendi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, filistin anlatısı küresel izleyiciye ulaşamaz. Daha geniş ölçekte ise sanatçılar sansürü protesto etti, alternatif gösterimler düzenlendi.

Karşı Strateji: Bağımsız festivaller ve dayanışma ağları güçlendirilmeli.

Çapraz Başvurular: #803 Uluslararası Akademik Çalışmaların "İdeolojik" Etiketlenmesi · #269 Uluslararası Gazete

Köşelerinde İsrail'i Eleştirenlerin "Marjinal" · #499 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Disiplin Cezası · #880 İsrail Filmlerinin Festival Ödülleriyle Parlatılması

Kaynaklar: Shohat, E. (2010). Israeli Cinema: East/West and the Politics of Representation. Al Jazeera (2020). Palestinian Films and Festival Censorship.

KAVRAM No: 241

Hollywood'da Kudüs'ün "Yahudi Mirası" Vurgusunun Tek Tarafı

Kısa Tanım: Kudüs'ün yalnızca Yahudi kimliğiyle anlatılması, diğer inançların dışlanması.

İşleyiş Mekanizması: Filmlerde Kudüs "ezelden beri Yahudi şehri" gibi sunulur. Etkisi: Kutsal şehirdeki çok kültürlü tarih silinir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017 sonrası bazı Hollywood yapımlarında Kudüs, yalnızca "İsrail'in başkenti" şeklinde kurgulandı. Tarihsel arka plan: 1967'den beri Kudüs anlatısı kültürel üretimlerde tek taraflı işlendi. Küresel yansımalar: UNESCO kararlarında Kudüs'ün çok dinli tarihi sürekli vurgulandı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, kutsal şehirdeki çok kültürlü tarih silinir. Daha geniş ölçekte ise UNESCO kararlarında Kudüs'ün çok dinli tarihi sürekli vurgulandı.

Karşı Strateji: Kudüs'ün çok kültürlü geçmişine öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #259 Belgesel Kanallarında Kudüs'ün "Yalnızca Yahudilere Ait" İmajının · #292 Hollywood'da Kudüs'ün "Ebedî İsrail Başkenti" Vurgusu · #711 Doğu Kudüs'ün "Kurtarılmış Toprak" İlanı · #216 Diaspora Belgesellerinde Kudüs'ün "Bölünmez Başkent" Olarak

Kaynaklar: UNESCO (2016). World Heritage Reports on Jerusalem. NYT (2017). Jerusalem in Hollywood Narratives.

KAVRAM No: 242

Diaspora Şairlerinin Eserlerinde Filistin'in "Boş Toprak" Olarak

Kısa Tanım: Diaspora şairlerinde Filistin'in "sahipsiz, ıssız arazi" gibi tasvir edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Topraksız halka toprak" miti edebi dile aktarılır. Etkisi: Filistin halkının tarihsel varlığı yok sayılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 20. yy başı diaspora edebiyatında Filistin "bakir toprak" metaforuyla işlendi. Tarihsel arka plan: Siyonist söylem "land without people" kavramını kültürel üretimlere taşıdı. Küresel

yansımalar: Filistinli şair Mahmud Derviş bu mitin karşısına tarihsel şiirleri koydu.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistin halkının tarihsel varlığı yok sayılır. Daha geniş ölçekte ise filistinli şair Mahmud Derviş bu mitin karşısına tarihsel şiirleri koydu.

Karşı Strateji: Filistin edebiyatı uluslararası alanda yaygınlaştırılmalı.

Çapraz Başvurular: #699 1948 "Topraklar Boştu" Söylemi · #267 Sinema Filmlerinde Filistin'in "Çorak ve Sahipsiz" Olarak · #915 Diaspora Ressamlarının Sergileriyle Kültürel Aklanma · #254 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Tek Demokrasisi" Olarak

Kaynaklar: Pappe, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine. Said, E. (1982). The Question of Palestine.

KAVRAM No: 243

TV Programlarında İsrail Saldırılarının "Mecburi Müdahale" Gibi

Kısa Tanım: Televizyon haberlerinde İsrail saldırılarının "kaçınılmaz güvenlik önlemi" şeklinde çerçevelenmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Mecburduk" söylemi tekrar edilir. Etkisi: Saldırılar normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırılarında BBC ve CNN'de "Israel had to respond" başlığıyla yayın yapıldı. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren Batı medyası bu dili standartlaştırdı. Küresel yansımalar: İzleyici tepkisi sosyal medyada yoğun oldu.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, saldırılar normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise izleyici tepkisi sosyal medyada yoğun oldu.

Karşı Strateji: Medya izleme raporlarıyla bu dil teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #264 TV Haberlerinde İsrail Saldırılarının "Karşılık" Diye Sunulması · #845 UAD'nin "Egemenliğe Müdahale" Olarak Gösterilmesi · #157 Ortak Güvenlik" Söylemi · #141 Karşılık Vermek Zorundaydık" Söylemi

Kaynaklar: FAIR (2021). Media Bias in Gaza Coverage. Al Jazeera Media Watch (2021).

KAVRAM No: 244

Küresel Spor Markalarının İsrail Ordusu İle Reklam Anlaşmaları

Kısa Tanım: Spor markalarının İsrail ordusuyla ortak kampanyalar yaparak "kahramanlık" imajı yaratması.

İşleyiş Mekanizması: Spor ve ordu aynı görsellerde pazarlanır. Etkisi: Ordunun militarist kimliği normalleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da bazı global spor markaları İsrail ordusu askerlerini reklamlarında kullandı. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası "askeri-sportif işbirliği" PR aracı oldu. Küresel yansımalar: Aktivistler boykot çağrısı yaptı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, ordunun militarist kimliği normalleşir. Daha geniş ölçekte ise aktivistler boykot çağrısı yaptı.

Karşı Strateji: Spor markalarına tüketici baskısı artırılmalı.

Çapraz Başvurular: #887 Spor Organizasyonlarında "Barış İçin Spor" Söylemi · #363 E-Spor Turnuvalarında İsrail Propaganda Reklamları · #918 Diaspora Spor Kulüplerinde İsrail İmaj Çalışması · #923 E-Spor Turnuvalarında İsrail Takımlarının Tanıtımı

Kaynaklar: BDS Movement (2019). Boycott Sportswashing Campaigns. Middle East Monitor (2019).

KAVRAM No: 245

Moda Defilelerinde Filistin Nakışlarının "İsrail Motifi" Diye

Kısa Tanım: Filistin kültürel motiflerinin moda endüstrisinde "İsrail tarzı" olarak pazarlanması.

İşleyiş Mekanizması: Kültürel gasp yoluyla Filistin nakışı sahiplenilir. Etkisi: Kültürel kimlik silinir, İsrail'e atfedilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Tel Aviv Fashion Week'te Filistin nakışları "modern İsrail deseni" diye sunuldu. Tarihsel arka plan: Kültürel appropriation uzun süredir devam ediyor. Küresel yansımalar: Filistinli tasarımcılar kampanyalarla bu gaspı teşhir etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kültürel kimlik silinir, İsrail'e atfedilir. Daha geniş ölçekte ise filistinli tasarımcılar kampanyalarla bu gaspı teşhir etti.

Karşı Strateji: Kültürel mirasın UNESCO düzeyinde tescilli güçlendirilmeli.

Çapraz Başvurular: #278 Moda Reklamlarında Filistin Keffiyesi'nin "İsrail Tarzı" Gibi · #219 Moda Endüstrisinde Tel Aviv'in "Özgürlük Başkenti" İmajı · #929 Made in Israel" Etiketinin Moda ve Teknolojiyle... · #883 İsrail Modasının "Özgürlük" İmajı

Kaynaklar: UNESCO (2018). Palestinian Embroidery Heritage. Vogue (2021). Fashion and Cultural Appropriation.

KAVRAM No: 246**Fenomen Diplomasinde TikTok Kullanıcılarına Sponsorlu İsrail**

Kısa Tanım: TikTok fenomenlerinin İsrail'e davet edilerek sponsorlu içerik üretmesi.

İşleyiş Mekanizması: Eğlenceli videolarla işgal gerçeği gölgelenir. Etkisi: Genç kitleye propaganda normalleşmiş olarak aktarılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de yüzlerce TikTok kullanıcısı İsrail'e davet edilerek sponsorlu "barış" içerikleri paylaştı. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası dijital fenomen diplomasini sistematikleştirdi. Küresel yansımalar: Dijital aktivistler #Don'tDanceWithApartheid kampanyası başlattı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, genç kitleye propaganda normalleşmiş olarak aktarılır. Daha geniş ölçekte ise dijital aktivistler #Don'tDanceWithApartheid kampanyası başlattı.

Karşı Strateji: Karşı kampanyalar sosyal medyada görünür hale getirilmeli.

Çapraz Başvurular: #255 Fenomen Diplomasinde Twitter Influencerlarının İsrail Savunusu · #217 YouTube Fenomenlerinin İsrail Seyahatlerine Sponsorlu Davet · #229 Fenomen Diplomasinde Instagram Influencerlarının Tel Aviv'den · #329 TikTok Trendlerinin Yapay Yükseltilmesi

Kaynaklar: Haaretz (2022). Israel's TikTok Diplomacy. 7amleh (2022). Influencer Propaganda Report.

KAVRAM No: 247**Diaspora Yapımlarında Nakba'nın Görmezden Gelinmesi**

Kısa Tanım: 1948'deki zorunlu göç ve katliamların diaspora yapımlarında hiç işlenmemesi.

İşleyiş Mekanizması: Tarihsel travma sistematik olarak dışlanır. Etkisi: Nakba küresel hafızadan silinir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Hollywood ve diaspora sinemasında 1948 olayları nadiren, İsrail bakış açısıyla işlendi. Tarihsel arka plan: Nakba Batı kültür endüstrisinde uzun süre tabu oldu. Küresel yansımalar: Filistinli yönetmenler kendi belgeselleriyle bu sessizliği kırdı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, nakba küresel hafızadan silinir. Daha geniş ölçekte ise filistinli yönetmenler kendi belgeselleriyle bu sessizliği kırdı.

Karşı Strateji: Nakba'nın uluslararası kültürel hafızaya girmesi için çabalar artırılmalı.

Çapraz Başvurular: #514 Üniversite Müfredatında Nakba'nın Görmezden Gelinmesi · #201 Diaspora Yapımlarında Filistinlilerin Sürekli "Terörist" İlanı · #286 Diaspora Yapımlarında İsrail'in "Küresel Barışın Sigortası" İmajı · #258 Diaspora Yapımlarında Arapların "Şiddet Takıntılı" Gösterilmesi

Kaynaklar: Khalidi, R. (1997). Palestinian Identity. Pappe, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.

KAVRAM No: 248**Belgesellerde Gazze'nin "Terör Yuvası" Olarak Sunulması**

Kısa Tanım: Uluslararası belgesellerde Gazze'nin yalnızca "teröristlerin barındığı alan" gibi anlatılması.

İşleyiş Mekanizması: Gazze'nin kültürel ve insani yönleri yok sayılır. Etkisi: Kamuoyunda Gazze = Tehdit algısı oluşur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Batı yapımı bazı belgesellerde Gazze yalnızca militan örgütlerle özdeşleştirildi. Tarihsel arka plan: 2007'den itibaren "Hamas merkezli" çerçeve dayatıldı. Küresel yansımalar: İnsan hakları örgütleri bu tek taraflılığı eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kamuoyunda Gazze = Tehdit algısı oluşur. Daha geniş ölçekte ise insan hakları örgütleri bu tek taraflılığı eleştirdi.

Karşı Strateji: Gazze'nin toplumsal ve kültürel yaşamını anlatan yapımlar desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #281 Uluslararası Belgesellerde Filistinli Göçmenlerin "İstenmeyen" · #204 Belgesellerde Filistin Direnişinin "Radikalizm"le Eşleştirilmesi · #847 Smotrich'in "Gazze Haritadan Silinmeli" Söylemi · #266 Diaspora Belgesellerinde İsrail'in "Kuruluş Mucizesi" İmajı

Kaynaklar: UN OCHA (2015). Gaza Humanitarian Impact. HRW (2010). Gaza Blockade Reports.

KAVRAM No: 249**Hollywood'da İsrail Askerlerinin Kadın Karakterler Olarak**

Kısa Tanım: Kadın İsrail askerlerinin filmlerde "özgürlük ve modernlik" sembolü gibi işlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Militarizm kadın imajı üzerinden parlatılır. Etkisi: Ordu feminizm kisvesiyle meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Hollywood yapımlarında kadın askerler "özgür kadın" imgesiyle işlendi, Gazze ve Batı Şeria'daki şiddet arka planda bırakıldı. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası "feminist militarizm"

stratejisi öne çıkarıldı. Küresel yansımalar: Akademisyenler bu çerçeveyi “gendered propaganda” olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, ordu feminizm kisvesiyle meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise akademisyenler bu çerçeveyi “gendered propaganda” olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Kadın haklarının militarizmle araçsallaştırılması teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #934 İsrail’in “Kadın Girişimci Başkenti” Algısı · #263 Çocuk Animasyonlarında İsrail Askerlerinin “Kahraman” Gösterilmesi · #304 Sahte Hesaplarla Kamuoyu Yönlendirme · #219 Moda Endüstrisinde Tel Aviv’in “Özgürlük Başkenti” İmajı

Kaynaklar: Sasson-Levy, O. (2003). Feminism and Military in Israel. Guardian (2019). Women Soldiers and Media Representation.

KAVRAM No: 250

Dizi Final Sahnesinde İsrail Bayrağının “Umut” Olarak Gösterilmesi

Kısa Tanım: Televizyon dizilerinin finalinde İsrail bayrağının barış ve umut sembolü gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Görsel sembollerle milliyetçi mesaj verilir. Etkisi: İzleyicinin bilinçaltında İsrail = barış ve umut algısı yerleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018’de ABD’de yayımlanan bazı aksiyon dizilerinin final sahnesinde İsrail bayrağı “gelecek için umut” temasıyla işlendi. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası görsel propagandada milli semboller yoğun biçimde kullanıldı. Küresel yansımalar: Filistinli izleyiciler bu görselleri sosyal medyada protesto etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, izleyicinin bilinçaltında İsrail = barış ve umut algısı yerleşir. Daha geniş ölçekte ise filistinli izleyiciler bu görselleri sosyal medyada protesto etti.

Karşı Strateji: Bayrak ve sembol kullanımının politik amaçlı olduğunu teşhir etmek.

Çapraz Başvurular: #902 Küresel Spor Etkinliklerinde İsrail Bayrağının İmaj Çalışması · #495 Uluslararası Spor Organizasyonlarında İsrail Bayrağı Gösterimi · #106 Barış Operasyonu” Etiketlemesi · #237 Dizi Senaryolarında Filistinlilerin “Gizli Tehdit” Olarak

Kaynaklar: Shohat, E. (2010). Israeli Cinema and the Politics of Representation. Al Jazeera (2019). Symbolism in Media.

KAVRAM No: 251

Diaspora Filmlerinde İsrail Liderlerinin “Barışçı Kahramanlar” Olarak

Kısa Tanım: Diaspora sinemasında İsrail başbakanlarının ve generallerinin “barış arayan kahramanlar” olarak gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Bireysel kahramanlık hikâyeleri yazılır. Etkisi: Siyasi aktörler askeri suçlardan arındırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Oslo Anlaşması’nı konu alan bazı filmlerde İsrail liderleri “barış mimarı” olarak işlendi, Filistin liderleri geri planda bırakıldı. Tarihsel arka plan: 1990’lardan itibaren diaspora yapımları lider portrelerini “barış” üzerinden kurguladı. Küresel yansımalar: Bu yapımlar Batı medyasında olumlu eleştiriler aldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, siyasi aktörler askeri suçlardan arındırılır. Daha geniş ölçekte ise bu yapımlar Batı medyasında olumlu eleştiriler aldı.

Karşı Strateji: Filistin tarafının diplomatik katkıları öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #913 İsrail Yanlı Diaspora Sinema Projeleri · #263 Çocuk Animasyonlarında İsrail Askerlerinin “Kahraman” Gösterilmesi · #232 Diaspora Komedi Filmlerinde Filistinlilerin Sürekli “Saldırgan” · #911 Diaspora Müzik Etkinliklerinde İsrail İmajı

Kaynaklar: Makdisi, S. (2010). Palestine Inside Out. NYT (2018). Films on Oslo Process.

KAVRAM No: 252

Popüler Medyada Filistinli Kadınların “Terörist Eşleri” Olarak

Kısa Tanım: Filistinli kadınların yalnızca “militan eşleri” olarak temsil edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Kadın kimliği militan bağlantısıyla sınırlandırılır. Etkisi: Filistinli kadınların çeşitliliği yok sayılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Batı medyasında 2014 sonrası Gazze’de ölen kadınlar “militan eşleri” başlıklarıyla sunuldu. Tarihsel arka plan: 1980’lerden itibaren kadınların politik rolleri kriminalize edildi. Küresel yansımalar: Kadın örgütleri bu temsil biçimini toplumsal cinsiyetçi propaganda olarak eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistinli kadınların çeşitliliği yok sayılır. Daha geniş ölçekte ise kadın örgütleri bu temsil biçimini toplumsal cinsiyetçi propaganda olarak eleştirdi.

Karşı Strateji: Filistinli kadınların direniş ve sivil yaşam hikâyeleri öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #225 Küresel Haber Ajanslarında “Filistinli” Yerine “Militan” İfadesi · #165 Militan Altyapısı Yok Edildi” Söylemi · #134 Militan Altyapı” Etiketlemesi · #791 Çocukların Tutuklanmasının “Genç Militan” Etiketlenmesi

Kaynaklar: Jad, I. (1995). Women and Politics in Palestine. HRW (2015). Women in Conflict Zones.

KAVRAM No: 253

Uluslararası TV Kanallarında Filistinli Çocukların “Gelecek

Kısa Tanım: Filistinli çocukların ileride “potansiyel terörist” olarak etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Çocukluk, güvenlik tehdidiyle bağdaştırılır. Etkisi: Çocukların öldürülmesi “önleyici güvenlik” adı altında meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2018 Gazze protestolarında ölen çocuklar bazı TV kanallarında “geleceğin tehdit unsurları” gibi gösterildi. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası güvenlik söylemleri çocukları da kapsadı. Küresel yansımalar: UNICEF ve Save the Children bu söylemi sert biçimde eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, çocukların öldürülmesi “önleyici güvenlik” adı altında meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise UNICEF ve Save the Children bu söylemi sert biçimde eleştirdi.

Karşı Strateji: Çocukların korunması evrensel hak olarak sürekli vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #724 Taş Atan Çocukların “Silahlı Militan” Olarak Sunulması · #791 Çocukların Tutuklanmasının “Genç Militan” Etiketlenmesi · #32 Çocukların “Genç Militan” Etiketleyle Tutuklanması · #635 Çocukları Kalkan Yapıyorlar” İddiası

Kaynaklar: UNICEF (2019). Children in Armed Conflict Reports. Defense for Children International (2020).

KAVRAM No: 254

Diaspora Romanlarında İsrail’in “Tek Demokrasi” Olarak

Kısa Tanım: Diaspora edebiyatında İsrail’in “Ortadoğu’nun tek demokrasisi” olarak kurgulanması.

İşleyiş Mekanizması: Demokratikleşme söylemi edebi metinlere işlenir. Etkisi: Apartheid rejimi gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

ABD ve Avrupa’da yayımlanan diaspora romanlarında İsrail sürekli “tek demokrasi” olarak anlatıldı. Tarihsel arka plan: 1960’lardan

beri bu söylem siyasi ve kültürel alanda tekrar edildi. Küresel yansımalar: Akademisyenler bu retorığı “demokrasi maskesi” olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, apartheid rejimi gizlenir. Daha geniş ölçekte ise akademisyenler bu retorığı “demokrasi maskesi” olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Filistin’de demokrasi ve katılım engelleri belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #274 Diaspora Romanlarında Filistinlilerin “Göçmen” Olarak · #915 Diaspora Ressamlarının Sergileriyle Kültürel Aklanma · #242 Diaspora Şairlerinin Eserlerinde Filistin’in “Boş Toprak” Olarak · #297 Diaspora Romanlarında İsrail’in “Modern Uygarlık” İmajı

Kaynaklar: Peleg, I. (1997). Human Rights in the Israeli-Occupied Territories. UN ESCWA (2017). Israeli Practices towards the Palestinian People.

KAVRAM No: 255

Fenomen Diplomasisinde Twitter Influencerlarının İsrail Savunusu

Kısa Tanım: Twitter fenomenlerinin İsrail yanlısı içerikler üretmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorlu kampanyalarla genç kitleye propaganda yayılır. Etkisi: Dijital kamusal alanda İsrail lehine algı oluşturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021 Gazze saldırılarında çok sayıda influencer eş zamanlı olarak İsrail’i savunan tweetler attı. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası sosyal medya İsrail için en önemli propaganda mecrasına dönüştü. Küresel yansımalar: Aktivistler bu tweetleri “bot destekli propaganda” olarak ifşa etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, dijital kamusal alanda İsrail lehine algı oluşturulur. Daha geniş ölçekte ise aktivistler bu tweetleri “bot destekli propaganda” olarak ifşa etti.

Karşı Strateji: Sosyal medya platformlarında şeffaflık talep edilmeli.

Çapraz Başvurular: #262 Fenomen Diplomasisinde Facebook Influencerlarının “Barış İçin” · #246 Fenomen Diplomasisinde TikTok Kullanıcılarına Sponsorlu İsrail · #229 Fenomen Diplomasisinde Instagram Influencerlarının Tel Aviv’den · #375 Twitter Spaces’ta Kontrollü Konuklarla Algı Yönetimi

Kaynaklar: 7amleh (2021). Digital Rights Report. The Intercept (2021). Influencer Propaganda in Gaza War.

KAVRAM No: 256**Küresel Haber Başlıklarında “İsrail Saldırdı” Yerine “Çatışma Çıktı”**

Kısa Tanım: Haber dilinde failin gizlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Etken yerine edilgen dil kullanılır. Etkisi: İsrail saldırgan değil, “çatışmanın tarafı” gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze bombardımanı sırasında BBC, “Clashes Erupt” başlığı kullandı. Tarihsel arka plan: Bu dil 2000’lerden beri Batı medyasında yerleşik hale geldi. Küresel yansımalar: Medya izleme örgütleri bu başlıkları eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, israil saldırgan değil, “çatışmanın tarafı” gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise medya izleme örgütleri bu başlıkları eleştirdi.

Karşı Strateji: Faili açıkça belirten dil talep edilmeli.

Çapraz Başvurular: #225 Küresel Haber Ajanslarında “Filistinli” Yerine “Militan” İfadesi · #299 Küresel Haber Başlıklarında İsrail’in Her Eyleminin “Savunma”... · #315 Sahte Haber Siteleriyle İçerik Üretme · #112 Çatışma” Yerine “Operasyon” Kullanımı

Kaynaklar: FAIR (2023). Language of Gaza Coverage. Mondoweiss (2023).

KAVRAM No: 257**Spor Turnuvalarında İsrail Eleştirisinin “Nefret Söylemi” Olarak**

Kısa Tanım: Uluslararası spor organizasyonlarında İsrail eleştirisinin “antisemitizm” gerekçesiyle yasaklanması.

İşleyiş Mekanizması: Eleştiri ile nefret söylemi eşleştirilir. Etkisi: Filistin dayanışması kriminalize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Tokyo Olimpiyatları’nda Filistin bayrağı taşıyan taraftarlara “nefret söylemi” etiketiyle müdahale edildi. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası spor alanı propaganda için kullanıldı. Küresel yansımalar: İnsan hakları örgütleri bu yasakları ifade özgürlüğü ihlali saydı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistin dayanışması kriminalize edilir. Daha geniş ölçekte ise insan hakları örgütleri bu yasakları ifade özgürlüğü ihlali saydı.

Karşı Strateji: Spor alanında ifade özgürlüğü savunulmalı.

Çapraz Başvurular: #887 Spor Organizasyonlarında “Barış İçin Spor” Söylemi · #211 Spor Organizasyonlarında İsrail Karşısı Protestoların · #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının

Yasaklanması · #923 E-Spor Turnuvalarında İsrail Takımlarının Tanıtımı

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021). Freedom of Expression in Sports. Middle East Eye (2021).

KAVRAM No: 258**Diaspora Yapımlarında Arapların “Şiddet Takıntılı” Gösterilmesi**

Kısa Tanım: Filmlerde Arapların sürekli şiddete eğilimli karakterlerle temsil edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Şiddet stereotipi üretilir. Etkisi: Filistinlilere yönelik düşmanlık güçlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000 sonrası Hollywood ve diaspora yapımlarında Araplar sürekli “öfke patlaması yaşayan” karakterlerle işlendi. Tarihsel arka plan: Oryantalist sinema geleneği bu temsili güçlendirdi. Küresel yansımalar: Akademisyenler bu dili “ırkçı kodlama” olarak ele aldı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, filistinlilere yönelik düşmanlık güçlenir. Daha geniş ölçekte ise akademisyenler bu dili “ırkçı kodlama” olarak ele aldı.

Karşı Strateji: Arap karakterlerin çok boyutlu temsil edilmesi sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #206 Hollywood’da Arapların “Tehdit” Olarak Çerçevenmesi · #232 Diaspora Komedi Filmlerinde Filistinlilerin Sürekli “Saldırgan” · #201 Diaspora Yapımlarında Filistinlilerin Sürekli “Terörist” İlanı · #247 Diaspora Yapımlarında Nakba’nın Görmezden Gelinmesi

Kaynaklar: Shaheen, J. (2001). Reel Bad Arabs. Guardian (2020). Racism in Hollywood Narratives.

KAVRAM No: 259**Belgesel Kanallarında Kudüs’ün “Yalnızca Yahudilere Ait” İmajının**

Kısa Tanım: Belgesel kanallarında Kudüs’ün yalnızca Yahudi kimliğiyle sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Hristiyan ve Müslüman geçmiş görmezden gelinir. Etkisi: Çok dinli ve çok kültürlü tarih silinir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019’da History Channel’da yayımlanan belgeseller Kudüs’ü yalnızca “Yahudilerin ebedi başkenti” gibi sundu. Tarihsel arka plan: 1967 sonrası Kudüs anlatısı kültürel hegemonya aracı olarak kullanıldı. Küresel yansımalar: UNESCO kararları bu tek yanlılığı reddetti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, çok dinli ve çok kültürlü tarih silinir.

Daha geniş ölçekte ise UNESCO kararları bu tek yanlılığı reddetti.

Karşı Strateji: Kudüs'ün çok dinli tarihine vurgu yapılmalı.

Çapraz Başvurular: #287 Belgesel Kanallarında İsrail Teknolojisinin "Kurtarıcı" Sunulması · #241 Hollywood'da Kudüs'ün "Yahudi Mirası" Vurgusunun Tek Taraflı · #292 Hollywood'da Kudüs'ün "Ebedi İsrail Başkenti" Vurgusu · #216 Diaspora Belgesellerinde Kudüs'ün "Bölünmez Başkent" Olarak

Kaynaklar: UNESCO (2016). Reports on Jerusalem Heritage. Middle East Monitor (2019).

KAVRAM No: 260

Hollywood'da Filistinli Karakterlerin "Arka Plan Süsü" Olarak

Kısa Tanım: Filistinli karakterlerin hikâyelerde yalnızca dekoratif figür olarak yer alması.

İşleyiş Mekanizması: Filistinliler diyalogsuz, pasif ve "arka plan kalabalığı" olarak gösterilir. Etkisi: Filistinlilerin özne olma hakkı reddedilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000 sonrası Hollywood yapımlarında Filistinliler çoğunlukla "kalabalık" sahnelerde arka planda kullanıldı. Tarihsel arka plan: Oryantalist sinema geleneği, Arap karakterleri "renkli figür" olarak sunuyordu. Küresel yansımalar: Eleştirmenler bu temsili "dehumanizasyon" olarak adlandırdı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, filistinlilerin özne olma hakkı reddedilir. Daha geniş ölçekte ise eleştirmenler bu temsili "dehumanizasyon" olarak adlandırdı.

Karşı Strateji: Filistinli karakterlerin özne olarak işlendiği yapımlar desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #277 Hollywood'da Filistin'in "Tehlikeli Bölge" Olarak Gösterilmesi · #413 İsrail Yanlı Gazetecilere Özel Brifingler · #206 Hollywood'da Arapların "Tehdit" Olarak Çerçeveselenmesi · #859 Startup Nation" Söylemi

Kaynaklar: Shaheen, J. (2001). Reel Bad Arabs. Al Jazeera (2018). Hollywood and Palestine.

KAVRAM No: 261

Diaspora Fonlarının İsrail Yanlı Sanat Projelerine Akıtılması

Kısa Tanım: Diaspora örgütlerinin fonlarını İsrail yanlı sanat projelerine yönlendirmesi.

İşleyiş Mekanizması: Festival, film ve sergiler bu fonlarla şekillendirilir. Etkisi: Kültürel üretim tek taraflı hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

ABD'de 2010 sonrası birçok festival, diaspora fonlarıyla yalnızca İsrail yanlısı projelere destek verdi. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren diaspora sermayesi kültürel alanı yönlendirdi. Küresel yansımalar: Filistinli sanatçılar fon eşitsizliğini raporladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, kültürel üretim tek taraflı hale gelir. Daha geniş ölçekte ise filistinli sanatçılar fon eşitsizliğini raporladı.

Karşı Strateji: Bağımsız fon mekanizmaları kurulmalı.

Çapraz Başvurular: #882 Tel Aviv'in "Kültür Başkenti" Olarak Sunulması · #505 Araştırma Fonlarının İsrail Teknolojisine Yönlendirilmesi · #437 Yahudi Diaspora Örgütlerinin Brüksel Lobiciliği · #880 İsrail Filmlerinin Festival Ödülleriyle Parlatılması

Kaynaklar: Shohat, E. (2010). Israeli Cinema and Global Politics. Middle East Monitor (2020).

KAVRAM No: 262

Fenomen Diplomasisinde Facebook Influencerlarının "Barış İçin

Kısa Tanım: Facebook'ta fenomenlerin İsrail yanlısı etiket kampanyaları yürütmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorlu içeriklerle "barış" söylemi yayılır. Etkisi: İsrail imajı genç kitlede olumlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırılarında #PeaceWithIsrael etiketi birçok influencer tarafından eş zamanlı kullanıldı. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası sosyal medya diplomasisi sistematikleşti. Küresel yansımalar: Aktivistler bu içerikleri "paralı propaganda" diye teşhir etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, israil imajı genç kitlede olumlanır. Daha geniş ölçekte ise aktivistler bu içerikleri "paralı propaganda" diye teşhir etti.

Karşı Strateji: Etik kurallar ve reklam şeffaflığı talep edilmeli.

Çapraz Başvurular: #255 Fenomen Diplomasisinde Twitter Influencerlarının İsrail Savunusu · #229 Fenomen Diplomasisinde Instagram Influencerlarının Tel Aviv'den · #365 Instagram Stories'te "Barış İçin İsrail" Etiketleri · #246 Fenomen Diplomasisinde TikTok Kullanıcılarına Sponsorlu İsrail

Kaynaklar: 7amleh (2021). Digital Rights Report. The Intercept (2021).

KAVRAM No: 263**Çocuk Animasyonlarında İsrail Askerlerinin “Kahraman” Gösterilmesi**

Kısa Tanım: Çocuklara yönelik çizgi filmlerde İsrail askerlerinin cesur ve yardımsever kahramanlar olarak gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Çizgi karakterler aracılığıyla militarizm meşrulaştırılır. Etkisi: Çocukların bilinçaltına olumlu İsrail askeri imajı yerleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010 sonrası İsrail’de üretilen animasyonlarda askerler çocukları koruyan kahraman gibi işlendi. Tarihsel arka plan: Çocuk yayıncılığı propaganda alanı olarak kullanıldı. Küresel yansımalar: Çocuk hakları örgütleri bu içeriği “çocuklara savaş propagandası” olarak eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, çocukların bilinçaltına olumlu İsrail askeri imajı yerleştirilir. Daha geniş ölçekte ise çocuk hakları örgütleri bu içeriği “çocuklara savaş propagandası” olarak eleştirdi.

Karşı Strateji: Çocuk medyasında etik kodlar oluşturulmalı.

Çapraz Başvurular: #381 Online Çizgi Romanlarda İsrail Askerlerinin Kahramanlaştırılması · #249 Hollywood’da İsrail Askerlerinin Kadın Karakterler Olarak · #384 Çocuklara Yönelik YouTube İçeriklerinde İsrail İmajı · #354 Çocuklara Yönelik Oyunlarda İsrail Yanlısı Karakterler

Kaynaklar: UNICEF (2018). Children and Armed Conflicts. Haaretz (2019).

KAVRAM No: 264**TV Haberlerinde İsrail Saldırılarının “Karşılık” Diye Sunulması**

Kısa Tanım: İsrail saldırılarının haberlerde “tepkî” veya “karşılık” olarak aktarılması.

İşleyiş Mekanizması: Fail değil, reaksiyon dili öne çıkarılır. Etkisi: İsrail saldırgan değil, savunmacı olarak algılanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında CNN ve BBC “Israel retaliates” başlığını kullandı. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası haber dili bu kalıba oturdu. Küresel yansımalar: Medya izleme örgütleri bu dili manipülatif buldu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail saldırgan değil, savunmacı olarak algılanır. Daha geniş ölçekte ise medya izleme örgütleri bu dili manipülatif buldu.

Karşı Strateji: Habercilikte failin net belirtilmesi talep edilmeli.

Çapraz Başvurular: #664 Biz Yalnızca Karşılık Verdik” Söylemi · #141 Karşılık Vermek

Zorundaydık” Söylemi · #243 TV Programlarında İsrail Saldırılarının “Mecburi Müdahale” Gibi · #601 Önce Onlar Başladı” Söylemi

Kaynaklar: FAIR (2023). Language of Gaza Coverage. Mondoweiss (2023).

KAVRAM No: 265**Dizi Karakterlerinde Mossad’ın “Ahlaklı İstihbarat” Olarak**

Kısa Tanım: Mossad ajanlarının dizilerde etik, dürüst ve insancıl kahramanlar olarak gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: İstihbarat faaliyetleri “insanlık adına yapılan fedakârlıklar” gibi sunulur. Etkisi: Mossad’ın yasa dışı operasyonları gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Fauda ve benzeri dizilerde Mossad ajanları “sivil koruyucu” kahramanlar gibi işlendi. Tarihsel arka plan: 1990 sonrası dizilerde istihbarat romantize edildi. Küresel yansımalar: Akademisyenler bunu “istihbarat beyazlaması” olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, mossad’ın yasa dışı operasyonları gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise akademisyenler bunu “istihbarat beyazlaması” olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Mossad’ın uluslararası hukuk ihlalleri belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #213 TV Dizilerinde Mossad Ajanlarının “Zeki ve Ahlaklı”... · #233 Belgesel Kanallarında İsrail Ordusunun “En Ahlaklı Ordu”... · #539 Araştırma Etik Kurullarında İsrail Yanlı Normların Dayatılması · #251 Diaspora Filmlerinde İsrail Liderlerinin “Barışçı Kahramanlar” Olarak

Kaynaklar: NYT (2018). Fauda’s Representation Issues. Melman, Y. (2012). Spies Against Armageddon.

KAVRAM No: 266**Diaspora Belgesellerinde İsrail’in “Kuruluş Mucizesi” İmajı**

Kısa Tanım: Diaspora yapımı belgesellerde İsrail’in kuruluşu “mucizevi başarı” olarak kurgulanır.

İşleyiş Mekanizması: Nakba ve etnik temizlik görmezden gelinir. Etkisi: İsrail’in doğuşu romantik bir mit haline getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1998’de ABD’de yayımlanan belgesellerde İsrail’in 50. yılı “mucizevi doğum” olarak işlendi. Tarihsel arka plan: 1948 sonrası diaspora belgeselleri bu söylemi sistematikleştirdi.

Küresel yansımalar: Filistinli belgeselciler Nakba anlatısını öne çıkardı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail'in doğuşu romantik bir mit haline getirilir. Daha geniş ölçekte ise filistinli belgeselciler Nakba anlatısını öne çıkardı.

Karşı Strateji: Kuruluş sürecinin etnik temizlik boyutu belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #928 Spor Belgesellerinde İsrail Sporcularının Kahramanlaştırılması · #216 Diaspora Belgesellerinde Kudüs'ün "Bölünmez Başkent" Olarak · #121 Temizleme Operasyonu" Anlatısı · #707 Nakba'nın "Savaşın Doğal Sonucu" Diye Çerçevesi

Kaynaklar: Pappe, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine. Khalidi, R. (1997). Palestinian Identity.

KAVRAM No: 267

Sinema Filmlerinde Filistin'in "Çorak ve Sahipsiz" Olarak

Kısa Tanım: Filmlerde Filistin topraklarının boş, verimsiz ve sahipsiz olarak gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Görsel tasvirler "boş arazi" mitini besler. Etkisi: Toprakların gasbı meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 20. yy başı Hollywood yapımlarında Filistin sürekli ıssız çöllerle gösterildi. Tarihsel arka plan: "Land without people" miti sinema aracılığıyla yaygınlaştırıldı. Küresel yansımalar: Filistin sineması bu miti kırmak için doğal ve kültürel zenginliği öne çıkardı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, toprakların gasbı meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise filistin sineması bu miti kırmak için doğal ve kültürel zenginliği öne çıkardı.

Karşı Strateji: Filistin'in tarım ve tarihsel zenginlikleri uluslararası yapımlarda işlenmeli.

Çapraz Başvurular: #242 Diaspora Şairlerinin Eserlerinde Filistin'in "Boş Toprak" Olarak · #699 1948 "Topraklar Boştı" Söylemi · #298 Sinema Filmlerinde Filistin Direnişinin "Suç Şebekesi" Gibi · #347 Yapay Zekâ ile Yanlı Görsel Üretimi

Kaynaklar: Said, E. (1980). Orientalism. Gertz, N. & Khleifi, G. (2008). Palestinian Cinema.

KAVRAM No: 268

Fenomen Diplomasisinde Snapchat Hikâyelerinde Tel Aviv Gece Hayatı

Kısa Tanım: Snapchat fenomenlerinin Tel Aviv gece hayatını "özgürlük ve barış şehri" olarak sunması.

İşleyiş Mekanizması: Eğlence içerikleri işgal gerçekliğini örter. Etkisi: İsrail gençlik ve modernlikle özdeşleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Snapchat üzerinden İsrail Turizm Bakanlığı sponsorluğunda yüzlerce içerik üretildi. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası Tel Aviv "LGBT ve eğlence başkenti" olarak parlatıldı. Küresel yansımalar: Aktivistler bu kampanyaları "apartheid'in PR çalışması" diye eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail gençlik ve modernlikle özdeşleştirilir. Daha geniş ölçekte ise aktivistler bu kampanyaları "apartheid'in PR çalışması" diye eleştirdi.

Karşı Strateji: Filistin şehirlerinin kültürel zenginliği öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #219 Moda Endüstrisinde Tel Aviv'in "Özgürlük Başkenti" İmajı · #229 Fenomen Diplomasisinde Instagram Influencerlarının Tel Aviv'den · #933 Tel Aviv'in "Küresel Turizm Merkezi" Olarak Gösterilmesi · #291 Fenomen Diplomasisinde Pinterest'te İsrail Temalı Seyahat

Kaynaklar: Haaretz (2019). Tel Aviv Nightlife Diplomacy. 7amleh (2020).

KAVRAM No: 269

Uluslararası Gazete Köşelerinde İsrail'i Eleştirenlerin "Marjinal

Kısa Tanım: Gazetelerde İsrail'i eleştiren yazarların "aşırı uç, marjinal" olarak etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Eleştirel sesler itibarsızlaştırılır. Etkisi: Kamuoyunda eleştirilerin önemi azaltılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Guardian'da İsrail eleştirisi yapan köşe yazarı "radikal" diye hedef alındı. Tarihsel arka plan: 1980'lerden beri ana akım medya eleştirileri marjinalleştirme taktiği kullanıyor. Küresel yansımalar: Bağımsız medya bu sesi sahiplenmeye başladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kamuoyunda eleştirilerin önemi azaltılır. Daha geniş ölçekte ise bağımsız medya bu sesi sahiplenmeye başladı.

Karşı Strateji: Eleştirilerin uluslararası hukuk temelinde olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #803 Uluslararası Akademik Çalışmaların "İdeolojik" Etiketlenmesi · #215 Hollywood'da İsrail'i Eleştiren Senaryoların Fon Bulamaması · #818 Uluslararası Mahkemelerin "Anti-İsrail Platform" Gösterilmesi · #240 Belgesel Festivallerinde İsrail'i Eleştiren Yapımların Diskalifiye

Kaynaklar: FAIR (2021). Marginalization of Israel Critics. Mondoweiss (2021).

KAVRAM No: 270

Diaspora Tiyatrolarında Arapların “Geri Kalmış” Karakterler Olarak

Kısa Tanım: Diaspora tiyatrolarında Arap karakterlerin ilkel, cahil, geri kalmış figürler şeklinde işlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sahnelerde klişe ve oryantalist stereotipler tekrar edilir. Etkisi: Filistinlilere yönelik kültürel önyargılar derinleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1980–2000 arasında ABD’de sahnelenen bazı tiyatro eserlerinde Arap karakterler sürekli “şiddete meyilli cahiller” olarak betimlendi. Tarihsele arka plan: Oryantalist temsil geleneği tiyatrodada da sürdü. Küresel yansımalar: Filistinli tiyatro toplulukları alternatif sahneleme yöntemleri geliştirdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, filistinlilere yönelik kültürel önyargılar derinleşir. Daha geniş ölçekte ise filistinli tiyatro toplulukları alternatif sahneleme yöntemleri geliştirdi.

Karşı Strateji: Filistin tiyatrosuna uluslararası sahne erişimi sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #224 Diaspora Mizah Programlarında Filistinlilerin “Geri Kalmış” · #634 Biz Moderniz, Onlar Geri Kalmış” Söylemi · #206 Hollywood’da Arapların “Tehdit” Olarak Çerçevenlenmesi · #221 Diaspora Ressamlarının İşlerinde İsrail Ordusunun Romantize

Kaynaklar: Shaheen, J. (2001). Reel Bad Arabs. Al Jazeera (2019). Orientalism on Stage.

KAVRAM No: 271

Hollywood’da İsrail Ordusunun Teknoloji Başarılarının

Kısa Tanım: Hollywood filmlerinde İsrail ordusunun ileri teknoloji kullanan yenilikçi güç olarak tanıtılması.

İşleyiş Mekanizması: Askeri teknolojiler barışçı ve insancıl amaçlarla kullanılmıyormuş gibi gösterilir. Etkisi: Ordunun şiddet politikaları “teknolojik ilerleme” maskesiyle gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010 sonrası bazı aksiyon filmlerinde İsrail insansız hava araçları “dünyayı terörden kurtaran teknoloji” olarak işlendi. Tarihsele arka plan: 1990’lardan itibaren savunma sanayi Hollywood’a danışmanlık yapmaya başladı. Küresel yansımalar: Askeri-endüstriyel

kompleksin PR aracı olarak film sektörü eleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, ordunun şiddet politikaları “teknolojik ilerleme” maskesiyle gizlenir. Daha geniş ölçekte ise askeri-endüstriyel kompleksin PR aracı olarak film sektörü eleştirildi.

Karşı Strateji: Askeri teknolojilerin siviller üzerindeki etkileri belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #200 Hollywood Filmlerinde İsrail Ordusunun Kahramanlaştırılması · #233 Belgesel Kanallarında İsrail Ordusunun “En Ahlaklı Ordu”... · #287 Belgesel Kanallarında İsrail Teknolojisinin “Kurtarıcı” Sunulması · #735 1990’larda İsrail’in “Teknoloji Merkezi” İmajının Güçlendirilmesi

Kaynaklar: Who Profits (2021). Technologies of Occupation. Variety (2015). Hollywood and Military Tech.

KAVRAM No: 272

Belgesel Festivallerinde Filistin Yapımlarına Ödül Vermemek

Kısa Tanım: Uluslararası festivallerde Filistin yapımlarının sistematik biçimde ödül dışında bırakılması.

İşleyiş Mekanizması: “Tarafsız jüri” gerekçesiyle önyargılı değerlendirmeler yapılır. Etkisi: Filistinli yönetmenler görünürlük kaybeder.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Avrupa’daki bazı festivallerde Filistin belgeselleri sürekli finale kalmasına rağmen ödül almadı. Tarihsele arka plan: Kültürel sansür politikaları sanat alanına da yansıdı. Küresel yansımalar: Aktivistler festival jürilerini boykot çağrısı yaptı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistinli yönetmenler görünürlük kaybeder. Daha geniş ölçekte ise aktivistler festival jürilerini boykot çağrısı yaptı.

Karşı Strateji: Bağımsız jüri mekanizmaları kurulmalı.

Çapraz Başvurular: #207 Uluslararası Film Festivallerinde Filistin Filmlerinin Engellenmesi · #578 Yayıncıların Filistin Belgesellerini Dağıtıma Sokmaması · #533 Üniversite Bilim Yarışmalarında İsrail Şirketleri Jüri Üyesi · #203 Akademi Ödüllerinde İsrail Yanlısı Yapımlara Öncelik

Kaynaklar: Gertz, N. & Khleifi, G. (2008). Palestinian Cinema. Middle East Monitor (2019).

KAVRAM No: 273**Fenomen Diplomasinde Linkedln Influencerlarının İsrail Startup**

Kısa Tanım: Linkedln fenomenlerinin İsrail'in start-up ekosistemini "barışın ve inovasyonun merkezi" gibi sunması.

İşleyiş Mekanizması: İş dünyası diliyle PR yapılır. Etkisi: Askeri-endüstriyel yatırımlar "girişimcilik başarısı" maskesiyle pazarlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de yüzlerce Linkedln influencerı eş zamanlı olarak İsrail girişimciliğini öven içerikler paylaştı. Tarihsel arka plan: "Start-up Nation" markası 2009 sonrası devlet politikası oldu. Küresel yansımalar: Filistinli şirketlerin blokaj altında ezildiği raporlarla ortaya kondu.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, askeri-endüstriyel yatırımlar "girişimcilik başarısı" maskesiyle pazarlanır. Daha geniş ölçekte ise filistinli şirketlerin blokaj altında ezildiği raporlarla ortaya kondu.

Karşı Strateji: Filistinli girişimcilerin başarıları görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #395 Sahte Linkedln Gruplarıyla Akademisyen Ağlarını Yönlendirme · #255 Fenomen Diplomasinde Twitter Influencerlarının İsrail Savunusu · #229 Fenomen Diplomasinde Instagram Influencerlarının Tel Aviv'den · #859 Startup Nation" Söylemi

Kaynaklar: Senor, D. & Singer, S. (2009). Start-up Nation. Who Profits (2020).

KAVRAM No: 274**Diaspora Romanlarında Filistinlilerin "Göçmen" Olarak**

Kısa Tanım: Diaspora edebiyatında Filistinlilerin yurtlarından sürülmüş değil, "göçmen" olarak anlatılması.

İşleyiş Mekanizması: Zorunlu sürgün "gönüllü göç" gibi gösterilir. Etkisi: Nakba'nın gerçekliği silinir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1950–1970 arası diaspora romanlarında Filistinliler sürekli "yeni hayat arayan göçmenler" şeklinde işlendi. Tarihsel arka plan: Nakba'nın uluslararası kültürel hafızadan çıkarılma çabası. Küresel yansımalar: Filistinli edebiyatçılar bu dili reddetti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, nakba'nın gerçekliği silinir. Daha geniş ölçekte ise filistinli edebiyatçılar bu dili reddetti.

Karşı Strateji: Nakba'nın edebiyattaki gerçekliği öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #992 AI ile Dijital Göçmen Haritalaması · #254 Diaspora Romanlarında

İsrail'in "Tek Demokrasisi" Olarak · #704 Filistinlilerin Mülteci Kamplarına "Kendi Seçimiyle" Gittiği · #700 Nakba Göçmenlerinin "Gönüllü Ayrıldığı" İddiası

Kaynaklar: Khalidi, R. (1997). Palestinian Identity. Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.

KAVRAM No: 275**TV Talk Showlarında İsrail Eleştirilerinin "Aşırılık" Olarak Sunulması**

Kısa Tanım: İsrail politikalarını eleştirenlerin talk showlarda "uç görüşlü" gibi etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Eleştiriler radikal ya da nefret söylemi gibi çerçevelenir. Etkisi: Meşru eleştiriler itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: ABD talk show programlarında Gazze saldırılarını eleştiren akademisyenler "aşırıcı" diye sunuldu. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası medyada eleştiriyi kriminalize eden dil yoğunlaştı. Küresel yansımalar: Aktivistler bu sunumları medya kampanyalarıyla ifşa etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, meşru eleştiriler itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise aktivistler bu sunumları medya kampanyalarıyla ifşa etti.

Karşı Strateji: İsrail eleştirisinin insan hakları temelli olduğu sürekli vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #583 Üniversite Basınında İsrail Eleştirilerinin "Yanlış Bilgi" Sayılması · #257 Spor Turnuvalarında İsrail Eleştirisinin "Nefret Söylemi" Olarak · #542 Akademik Kongrelerde İsrail Eleştirilerinin "Nefret Söylemi" · #849 İnsan Hakları Mekanizmalarının "Çifte Standart" Diye Etiketlenmesi

Kaynaklar: FAIR (2020). Marginalizing Israel Critics. Mondoweiss (2021).

KAVRAM No: 276**Küresel Medyada İsrail Sözcülerine "Uzman" Unvanı Verilmesi**

Kısa Tanım: İsrail hükümet sözcülerinin küresel medyada "Orta Doğu uzmanı" veya "güvenlik analisti" unvanlarıyla tanıtılması.

İşleyiş Mekanizması: Resmî temsilciler bağımsız uzman gibi sunulur. Etkisi: Kamuoyunda tarafsızlık algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında CNN ve BBC, İsrail sözcülerini "security expert" olarak etiketledi. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren bu uygulama standartlaştı. Küresel yansımalar:

Medya izleme örgütleri bu manipölasyonu raporladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, kamuoyunda tarafsızlık algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise medya izleme örgütleri bu manipölasyonu raporladı.

Karşı Strateji: Sözcülerin resmî unvanları net şekilde belirtilmeli.

Çapraz Başvurular: #977 Al ile Sözde Uzman Görüşleri Üretimi · #362 LinkedIn'de İsrail Yanlısı "Uzman" Profilleri · #288 Küresel Medyada İsrail'in "Demokratik Kimlik" Söyleminin Tekrarı · #222 CNN ve Fox News'te İsrail Sözcülerine Sürekli...

Kaynaklar: FAIR (2023). Media and Expert Labels. The Intercept (2023).

KAVRAM No: 277

Hollywood'da Filistin'in "Tehlikeli Bölge" Olarak Gösterilmesi

Kısa Tanım: Filistin şehirlerinin sürekli savaş, şiddet ve kaos mekânı gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Arka plan mekanları "terör yuvası" estetiğiyle seçilir. Etkisi: Filistin toprakları "yaşanmaz" imajıyla algılanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000 sonrası Hollywood aksiyon filmlerinde Gazze ve Batı Şeria "düşman bölgesi" olarak kodlandı. Tarihsel arka plan: Oryantalist sinemada Arap şehirleri sürekli "kaos" ile eşleştirildi. Küresel yansımalar: Filistinli sinemacılar şehirlerinin gündelik yaşamını anlatan filmler üretti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistin toprakları "yaşanmaz" imajıyla algılanır. Daha geniş ölçekte ise filistinli sinemacılar şehirlerinin gündelik yaşamını anlatan filmler üretti.

Karşı Strateji: Filistin'in kültürel ve tarihsel zenginlikleri sinemaya taşınmalı.

Çapraz Başvurular: #260 Hollywood'da Filistinli Karakterlerin "Arka Plan Süsü" Olarak · #147 Hedefimiz Terör Unsurları Söylemi · #348 Dijital Reklamlarda Filistin Direnişinin "Şiddet" Olarak Sunulması · #68 Mülteci Kamplarının "Terör Yuvası" İlanı

Kaynaklar: Shaheen, J. (2001). Reel Bad Arabs. Gertz & Khleifi (2008). Palestinian Cinema.

KAVRAM No: 278

Moda Reklamlarında Filistin Keffiyesi'nin "İsrail Tarzı" Gibi

Kısa Tanım: Filistin'in sembolik giysisi keffiyenin moda kampanyalarında "İsrail tasarımı" gibi pazarlanması.

İşleyiş Mekanizması: Kültürel appropriation yoluyla semboller sahiplenilir. Etkisi: Filistin kimliği silinir, İsrail'e atfedilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de bazı Batılı moda markaları keffiyeyi "İsrail esintili koleksiyon" adıyla sattı. Tarihsel arka plan: Keffiye sembolü uzun süredir kültürel direniş kimliğiyle biliniyor. Küresel yansımalar: Aktivistler sosyal medyada #KeffiyehNotIsraeli etiketi başlattı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, filistin kimliği silinir, İsrail'e atfedilir. Daha geniş ölçekte ise aktivistler sosyal medyada #KeffiyehNotIsraeli etiketi başlattı.

Karşı Strateji: Kültürel mirasın UNESCO koruması genişletilmeli.

Çapraz Başvurular: #245 Moda Defilelerinde Filistin Nakışlarının "İsrail Motifi" Diye · #219 Moda Endüstrisinde Tel Aviv'in "Özgürlük Başkenti" İmajı · #929 Made in Israel Etiketinin Moda ve Teknolojiyle... · #282 TV Reklamlarında İsrail'in "İnovasyon Merkezi" İmajı

Kaynaklar: UNESCO (2018). Palestinian Cultural Heritage. Vogue (2020). Fashion and Appropriation.

KAVRAM No: 279

Diaspora Fonlarıyla Çekilen Animasyonlarda İsrail Ordusunun

Kısa Tanım: Diaspora fonlarının desteklediği animasyonlarda İsrail askerlerinin "çocuk dostu kahraman" gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Animasyon karakterleri üzerinden militarizm romantize edilir. Etkisi: Çocuk ve genç izleyiciler ordunun şiddetini olumlu algılar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015 sonrası diaspora destekli bazı kısa animasyonlarda İsrail askerleri "barışı koruyan" kahraman olarak işlendi. Tarihsel arka plan: Propaganda içerikleri çocuk medyasına taşındı. Küresel yansımalar: Çocuk hakları örgütleri bu içerikleri eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, çocuk ve genç izleyiciler ordunun şiddetini olumlu algılar. Daha geniş ölçekte ise çocuk hakları örgütleri bu içerikleri eleştirdi.

Karşı Strateji: Çocuklara yönelik bağımsız, tarafsız içerikler üretilmeli.

Çapraz Başvurular: #221 Diaspora Ressamlarının İşlerinde İsrail Ordusunun Romantize · #915 Diaspora Ressamlarının Sergileriyle Kültürel Aklanma · #263 Çocuk Animasyonlarında İsrail Askerlerinin "Kahraman" Gösterilmesi · #227 Diaspora Fonlarıyla Çekilen Belgesellerin Oscar'a Aday Gösterilmesi

Kaynaklar: UNICEF (2019). Children and Armed Conflict. Haaretz (2017).

KAVRAM No: 280

Fenomen Diplomasisinde Twitch Yayıncılarına Sponsorluk ve Etik

Kısa Tanım: Bazı yayıncıların içerik oluşturma süreçlerinde sponsorluk ve desteklerle işbirliği yaparak devlet ya da siyasi aktörlerin mesajlarını yayıncılarına yansıtma potansiyeli.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorluk veya destek anlaşmaları görünmez bırakılır, içerikler “tarafsızlık” çerçevesinde sunulur. Etkisi: İzleyiciler devlet destekli içeriği fark etmeyebilir; mesajların eleştirel değerlendirilmesi zorlaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Henüz belgelenmiş büyük bir vaka formu bulunmamaktadır; bazı moderasyon kararları ve Twitch politikaları sonrası tartışmalar yaşanmıştır (örneğin hesap kayıt sınırlamaları). Tarihsel arka plan: 2010’lardan itibaren devletlerin “dijital diplomasi” ve “hasbara” stratejileri sosyal medya platformlarına kaymıştır. Küresel yansımalar: Sivil toplum grupları yayıncı sponsorluğu şeffaflığı, izleyicinin bilinçlenmesi gibi konularda kampanyalar yürütmektedir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, izleyiciler devlet destekli içeriği fark etmeyebilir; mesajların eleştirel değerlendirilmesi zorlaşır. Daha geniş ölçekte ise sivil toplum grupları yayıncı sponsorluğu şeffaflığı, izleyicinin bilinçlenmesi gibi konularda kampanyalar yürütmektedir.

Karşı Strateji: Sponsorlu içeriklerde destek veren kurum açıkça belirtilmeli; yayıncıların editöryal bağımsızlığı korunmalı; izleyiciler medya okuryazarlığı eğitimi almalı.

Çapraz Başvurular: #357 Twitch Yayıncılarına Gizli Sponsorluklar · #564 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorluk Logoları · #311 Sosyal Medya Fenomenlerini Satın Alma · #539 Araştırma Etik Kurullarında İsrail Yanlı Normların Dayatılması

Kaynaklar: Ministry of Strategic Affairs, İsrail. Faaliyet Raporları ve Dijital Diplomasi Programları. (kaynaklar net değil) Haber içerikleri: Twitch moderasyon / kayıt sınırlamaları üzerine haberler.

KAVRAM No: 281

Uluslararası Belgeselerde Filistinli Göçmenlerin “İstenmeyen

Kısa Tanım: Filistinli mültecilerin belgeselerde “sorun kaynağı” olarak resmedilmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Kabul edilmeyen göçmen” veya “yük” söylemleri işlenir. Etkisi: Filistinlilerin sürgün hakkı tartışmasız dışlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1990’lardan itibaren Avrupa yapımı bazı belgeseller Filistinlileri “kamplara bağımlı ve uyumsuz” olarak sundu. Tarihsel arka plan: Nakba sonrası 5 milyon Filistinli mülteci BM kayıtlarında bulunuyor. Küresel yansımalar: BM ve UNRWA raporları bu temsili eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistinlilerin sürgün hakkı tartışmasız dışlanır. Daha geniş ölçekte ise BM ve UNRWA raporları bu temsili eleştirdi.

Karşı Strateji: Mültecilerin geri dönüş hakkı hukuki bağlamda öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #204 Belgeselerde Filistin Direnişinin “Radikalizm”le Eşleştirilmesi · #248 Belgeselerde Gazze’nin “Terör Yuvası” Olarak Sunulması · #274 Diaspora Romanlarında Filistinlilerin “Göçmen” Olarak · #293 Diaspora Yapımlarında Filistinli Liderlerin “Fanatik” Gösterilmesi

Kaynaklar: UNRWA (2020). Palestine Refugees. Hanafi, S. (2009). Palestinian Refugees.

KAVRAM No: 282

TV Reklamlarında İsrail’in “İnovasyon Merkezi” İmajı

Kısa Tanım: Televizyon reklamlarında İsrail, start-up ve teknoloji merkezi olarak sunulur.

İşleyiş Mekanizması: Yüksek teknoloji, tarım ve sağlıkta inovasyon vurgusu yapılır. Etkisi: İşgal ve savaş politikaları teknoloji başarıları ile gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018’de ABD’de yayınlanan bir dizi reklamda İsrail “Innovation Nation” sloganıyla tanıtıldı. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası devlet fonlarıyla yürütülen PR kampanyaları. Küresel yansımalar: Bu reklamlar, Gazze’deki elektrik ambargosuyla çelişki yarattı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, işgal ve savaş politikaları teknoloji başarıları ile gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise bu reklamlar, Gazze’deki elektrik ambargosuyla çelişki yarattı.

Karşı Strateji: İsrail’in işgal teknolojileri (dronlar, gözetim yazılımları) ifşa edilmeli.

Çapraz Başvurular: #735 1990’larda İsrail’in “Teknoloji Merkezi” İmajının Güçlendirilmesi · #210 Reklam Filmlerinde İsrail’in “Teknoloji Cenneti” İmajı · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları · #899 Davos Zirvesinde İsrail’in “İnovasyon” Sunumları

Kaynaklar: Senor & Singer (2009). Start-up Nation. Who Profits (2021).

KAVRAM No: 283**Diaspora Ressamlarının Filistin Direnişini “Şiddet Estetiği” Olarak**

Kısa Tanım: Filistin direnişini sanat eserlerinde estetize edilmiş şiddet imgeleriyle indirmek.

İşleyiş Mekanizması: Silahlı figürler öne çıkarılıp politik bağlam gizlenir. Etkisi: Direniş, hak arayışı yerine “şiddet romantizmi” gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

1980 sonrası diaspora galerilerinde “intifada tabloları” şiddet sahnesi olarak resmedildi. Tarihsel arka plan: Oryantalist sanatın yeni varyantı. Küresel yansımalar: Filistinli sanatçılar “direnişin kültürel boyutu”nu işleyen karşı eserler üretti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, direniş, hak arayışı yerine “şiddet romantizmi” gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise filistinli sanatçılar “direnişin kültürel boyutu”nu işleyen karşı eserler üretti.

Karşı Strateji: Direnişin toplumsal ve hukuki boyutu sanat yoluyla görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #348 Dijital Reklamlarda Filistin Direnişinin “Şiddet” Olarak Sunulması · #915 Diaspora Ressamlarının Sergileriyle Kültürel Aklanma · #221 Diaspora Ressamlarının İşlerinde İsrail Ordusunun Romantize · #723 Filistin İntifadası’nın “Şiddet Eylemleri” Olarak Çerçevesi

Kaynaklar: Boullata, K. (2009). Palestinian Art. Journal of Palestine Studies (2015).

KAVRAM No: 284**Hollywood’da İsrail Yerleşimlerinin “Normal Yaşam Alanı” Olarak**

Kısa Tanım: Yerleşimlerin film ve dizilerde sıradan, barışçıl mahalleler gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Çocuklar, parklar ve aile hayatı ön plana çıkarılır. Etkisi: İşgal ve yasa dışılık perde arkasına itilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2010 sonrası bazı yapımlarda Batı Şeria’daki yerleşimler “modern banliyö” gibi sunuldu. Tarihsel arka plan: Yerleşimler 4. Cenevre Sözleşmesi’ne aykırı olmasına rağmen kültürel meşrulaştırma sürdürülüyor. Küresel yansımalar: BM Güvenlik Konseyi yerleşimleri yasa dışı ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, işgal ve yasa dışılık perde arkasına itilir. Daha geniş ölçekte ise BM Güvenlik Konseyi yerleşimleri yasa dışı ilan etti.

Karşı Strateji: Yerleşimlerin hukuk dışı doğası filmlerde ifşa edilmeli.

Çapraz Başvurular: #235 Diaspora Yapımlarında Yahudi Yerleşimlerinin “Doğal Hak” Gibi · #731 Kudüs Yerleşimlerinin “Doğal Gelişim” Olarak Anlatılması · #23 Ev Belgelerinin “Askerî Kanıt” Olarak Sunulması · #343 Online Forumlarda “Normal Vatandaş” Gibi Görünen Trolller

Kaynaklar: UN Security Council Resolution 2334 (2016). Pappé, I. (2017). Ten Myths About Israel.

KAVRAM No: 285**Fenomen Diplomasinde Spotify Listelerinde İsrail Propaganda**

Kısa Tanım: Spotify gibi müzik platformlarında fenomenlerce paylaşılan listelerde İsrail yanlısı şarkıların öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Popüler kültür üzerinden politik PR yapılır. Etkisi: Genç dinleyiciler bilinçsizce propaganda içeriklerine maruz kalır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2020’de bazı influencer’ların sponsorlu listeleri “Peace for Israel” adıyla yayımlandı. Tarihsel arka plan: Kültürel PR araçları müzik sektörüne taşındı. Küresel yansımalar: Filistinli sanatçılar platformlarda görünürlük sorunu yaşadı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, genç dinleyiciler bilinçsizce propaganda içeriklerine maruz kalır. Daha geniş ölçekte ise filistinli sanatçılar platformlarda görünürlük sorunu yaşadı.

Karşı Strateji: Filistin müziği ve sanatçıları desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #370 Online Müzik Listelerinde İsrail Yanlısı Şarkıların Yükseltilmesi · #205 Popüler Müzik Kliplerinde İsrail Ordusuna Övgü · #382 Podcast Algoritmalarında Yanlı Tavsiyeler · #296 Fenomen Diplomasinde WhatsApp Gruplarında İsrail Yanlısı

Kaynaklar: Al Jazeera (2020). Music and Soft Power. Mondoweiss (2021).

KAVRAM No: 286**Diaspora Yapımlarında İsrail’in “Küresel Barışın Sigortası” İmajı**

Kısa Tanım: İsrail’in varlığının dünya barışı için zorunlu olduğu propagandası.

İşleyiş Mekanizması: Film, roman ve belgesellerde “barışın teminatı” etiketi kullanılır. Etkisi: İşgal ve saldırılar tersyüz edilerek küresel güvenlik projesi gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2000 sonrası diaspora belgesellerinde İsrail’in “barış sigortası” rolü işlendi. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş döneminde benzer anlatılar “ileri

karakol" söylemiyle örtüşür. Küresel yansımalar: ABD ve AB kamuoyunda bu imaj yaygınlaştırıldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, işgal ve saldırılar tersyüz edilerek küresel güvenlik projesi gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise aBD ve AB kamuoyunda bu imaj yaygınlaştırıldı.

Karşı Strateji: İsrail'in küresel güvenlik yerine bölgesel istikrarsızlık kaynağı olduğu belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #247 Diaspora Yapımlarında Nakba'nın Görmezden Gelinmesi · #673 Biz Olmazsak Barış Olmaz" Söylemi · #266 Diaspora Belgeselerinde İsrail'in "Kuruluş Mucizesi" İmajı · #917 Dünya Yahudi Kongresi Etkinliklerinde İsrail İmajı

Kaynaklar: Chomsky, N. (2012). Gaza in Crisis. Pappé, I. (2014).

KAVRAM No: 287

Belgesel Kanallarında İsrail Teknolojisinin "Kurtarıcı" Sunulması

Kısa Tanım: Belgesel kanallarında İsrail'in tarım, sağlık ve teknoloji başarılarının insanlık için "kurtarıcı" olarak tanıtılması.

İşleyiş Mekanizması: İşgal teknolojileri (ör. gözetim sistemleri) gizlenir. Etkisi: Kamuoyu, İsrail'in "teknoloji mucizesi" imajına ikna edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Discovery Channel ve National Geographic'te İsrail tarım teknolojileri sürekli öne çıkarıldı. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren teknoloji diplomasisi yaygınlaştı. Küresel yansımalar: Filistin'deki su ve enerji krizleri görmezden gelindi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, kamuoyu, İsrail'in "teknoloji mucizesi" imajına ikna edilir. Daha geniş ölçekte ise Filistin'deki su ve enerji krizleri görmezden gelindi.

Karşı Strateji: İsrail teknolojilerinin askeri işgaldeki rolü ifşa edilmeli.

Çapraz Başvurular: #259 Belgesel Kanallarında Kudüs'ün "Yalnızca Yahudilere Ait" İmajının · #233 Belgesel Kanallarında İsrail Ordusunun "En Ahlaklı Ordu"... · #336 Dijital "Bluwashing" ile İsrail Teknolojisinin Pazarlanması · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları

Kaynaklar: Who Profits (2019). Technologies of Control. National Geographic (2017).

KAVRAM No: 288

Küresel Medyada İsrail'in "Demokratik Kimlik" Söyleminin Tekrarı

Kısa Tanım: Medyada İsrail'in "Ortadoğu'daki tek demokrasi" olarak sürekli tekrarlanması.

İşleyiş Mekanizması: Demokratik kimlik, insan hakları ihlallerinin üstünü örter. Etkisi: İsrail'in apartheid uygulamaları gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: ABD basını Gazze savaşları sırasında İsrail'i sürekli "tek demokrasi" diye tanıttı. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren Batı diplomasisinin ortak söylemi oldu. Küresel yansımalar: Uluslararası Af Örgütü ve HRW İsrail'i apartheid rejimi ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail'in apartheid uygulamaları gizlenir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası Af Örgütü ve HRW İsrail'i apartheid rejimi ilan etti.

Karşı Strateji: Apartheid raporları görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #529 Akademik Kitaplarda İsrail'in "Tek Demokrasi" Olarak · #932 İsrail'in "Çölü Tarıma Çevirdiği" Hikâyesinin Tekrarı · #885 Yahudi Diaspora Sanatçılarının "Evrensel Kimlik" İmajı · #717 İsrail'in 1970'lerde "Tek Demokrasi" Söylemini Pekiştirme

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021). A Threshold Crossed. Amnesty International (2022). Apartheid Report.

KAVRAM No: 289

TV Belgeselerinde İsrail Askerlerinin "Çocuklarla Oynayan" İmajı

Kısa Tanım: Askerlerin Filistinli veya İsrailli çocuklarla oynarken gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: "İnsancıl ordu" imajı güçlendirilir. Etkisi: Çocuk ölümleri ve ihlaller perde arkasına itilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırısından kısa süre sonra bazı TV belgeselerinde İsrail askerleri çocuklarla futbol oynarken gösterildi. Tarihsel arka plan: Askeri PR stratejileri çocuk imajını bilinçli kullanır. Küresel yansımalar: BM raporları aynı dönemde yüzlerce çocuğun öldürüldüğünü kaydetti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, çocuk ölümleri ve ihlaller perde arkasına itilir. Daha geniş ölçekte ise BM raporları aynı dönemde yüzlerce çocuğun öldürüldüğünü kaydetti.

Karşı Strateji: Askerlerin çocuk ihlallerindeki rolleri belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #957 AI Sentetik Görsellerle "Barış İçin İsrail" İmajı · #928 Spor

Belgeselerinde İsrail Sporcularının Kahramanlaştırılması · #773 İnsancıl Hukuk Normlarının “Tek Taraflı” Gösterilmesi · #216 Diaspora Belgeselerinde Kudüs’ün “Bölünmez Başkent” Olarak

Kaynaklar: UNICEF (2015). Children in Armed Conflict. UN OCHA (2014).

KAVRAM No: 290

Diaspora Fonlarıyla Çekilen Komedilerde Filistinlilerin “Komik ve

Kısa Tanım: Filistinlilerin komedi filmlerinde “beceriksiz, saf veya cahil” karakterler olarak resmedilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Siyasi bağlamdan koparılmış, alaycı skeçlerle direniş karikatürize edilir. Etkisi: Filistin davası küçültülür ve uluslararası kamuoyunda ciddiyeti zedelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1990’lardan itibaren ABD’de diaspora fonlu bazı bağımsız komedilerde Arap karakterler sürekli “şaka figürü” olarak işlendi. Tarihsel arka plan: Oryantalist stereotiplerin modern versiyonu. Küresel yansımalar: Filistinli sanatçılar bu temsilleri “ırkçı mizah” olarak eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, Filistin davası küçültülür ve uluslararası kamuoyunda ciddiyeti zedelenir. Daha geniş ölçekte ise Filistinli sanatçılar bu temsilleri “ırkçı mizah” olarak eleştirdi.

Karşı Strateji: Filistinli komedyenlerin üretimleri desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #232 Diaspora Komedi Filmlerinde Filistinlilerin Sürekli “Saldırgan” · #227 Diaspora Fonlarıyla Çekilen Belgeselerin Oscar’a Aday Gösterilmesi · #224 Diaspora Mizah Programlarında Filistinlilerin “Geri Kalmış” · #532 Araştırma Anketlerinde Filistinlilerin Sesinin Bastırılması

Kaynaklar: Shaheen, J. (2001). Reel Bad Arabs.

KAVRAM No: 291

Fenomen Diplomasisinde Pinterest’te İsrail Temalı Seyahat

Kısa Tanım: Pinterest gibi görsel odaklı platformlarda “İsrail’de tatil” görselleriyle PR yapılması.

İşleyiş Mekanizması: Tel Aviv plajları, Kudüs manzaraları öne çıkarılır; Gazze yok sayılır. Etkisi: İşgalin yarattığı yıkım gizlenir, turizm cazibesi öne çıkarılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018’de İsrail Turizm Bakanlığı sponsorlu Pinterest kampanyaları. Tarihsel arka plan:

2010 sonrası sosyal medya turizm PR aracı oldu. Küresel yansımalar: Filistin turizm potansiyeli gölgede kaldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, işgalin yarattığı yıkım gizlenir, turizm cazibesi öne çıkarılır. Daha geniş ölçekte ise Filistin turizm potansiyeli gölgede kaldı.

Karşı Strateji: Filistin’in turistik ve kültürel alanları görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #268 Fenomen Diplomasisinde Snapchat Hikâyelerinde Tel Aviv Gece... · #893 Eilat Tatil Merkezlerinin “Barış Adası” Olarak Sunulması · #262 Fenomen Diplomasisinde Facebook Influencerlarının “Barış İçin” · #255 Fenomen Diplomasisinde Twitter Influencerlarının İsrail Savunusu

Kaynaklar: Israel Ministry of Tourism (2018).

KAVRAM No: 292

Hollywood’da Kudüs’ün “Ebedî İsrail Başkenti” Vurgusu

Kısa Tanım: Kudüs’ün filmlerde tek taraflı biçimde İsrail’in başkenti olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Tarihsel çokkültürlülük görmezden gelinir. Etkisi: Uluslararası hukuka aykırı statü normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017 ABD Büyükelçiliği Kudüs’e taşınırken çekilen bazı Hollywood yapımları bu imajı güçlendirdi. Tarihsel arka plan: 1980’den itibaren İsrail yasaları Kudüs’ü “ebedî başkent” ilan etti. Küresel yansımalar: BM Güvenlik Konseyi bu ilanı yasa dışı kabul etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası hukuka aykırı statü normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise BM Güvenlik Konseyi bu ilanı yasa dışı kabul etti.

Karşı Strateji: Kudüs’ün uluslararası statüsü sürekli vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #216 Diaspora Belgeselerinde Kudüs’ün “Bölünmez Başkent” Olarak · #711 Doğu Kudüs’ün “Kurtarılmış Toprak” İlanı · #241 Hollywood’da Kudüs’ün “Yahudi Mirası” Vurgusunun Tek Taraflı · #388 Online Harita Oyunlarında Kudüs’ün “Başkent” Gösterilmesi

Kaynaklar: UNSC Resolution 478 (1980).

KAVRAM No: 293

Diaspora Yapımlarında Filistinli Liderlerin “Fanatik” Gösterilmesi

Kısa Tanım: Filistinli siyasi liderlerin “irrasyonel, bağnaz ve saldırgan” biçimde resmedilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Karizmatik liderlik unsurları yok sayılır, öfke ve radikalizm ön plana çıkarılır. Etkisi: Filistin'in siyasi meşruiyeti gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1980–2000 arası birçok Batı belgesinde Arafat “fanatik” etiketlendi. Tarihsel arka plan: Oslo sürecinde medya çerçeveleri manipüle edildi. Küresel yansımalar: ABD basını bu söylemi yaygınlaştırdı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, Filistin'in siyasi meşruiyeti gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise ABD basını bu söylemi yaygınlaştırdı.

Karşı Strateji: Liderlerin diplomatik girişimleri belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #727 1987 İntifadası'nın “Aşırıılıkçı Liderlerin Oyunu” Diye Sunulması · #633 Karşı Tarafı “Fanatik” Olarak Etiketleme · #201 Diaspora Yapımlarında Filistinlilerin Sürekli “Terörist” İlanı · #247 Diaspora Yapımlarında Nakba'nın Görmezden Gelinmesi

Kaynaklar: Said, E. (1994). Peace and Its Discontents.

KAVRAM No: 294

Belgesel Filmlerinde İsrail Gazze Ablukasının “Güvenlik” Olarak

Kısa Tanım: Gazze ablukasının askeri güvenlik gerekçesiyle “kaçınılmaz” gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: İsrail güvenlik kaygıları ablukaya gerekçe yapılır. Etkisi: Toplu cezalandırma meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010 Mavi Marmara saldırısı sonrası bazı belgeler “güvenlik” çerçevesi sundu. Tarihsel arka plan: 2007'den bu yana Gazze ablukası sürüyor. Küresel yansımalar: BM ve WHO, ablukayı insani kriz olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, toplu cezalandırma meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise BM ve WHO, ablukayı insani kriz olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Ablukanın uluslararası hukuk ihlali olduğu belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #746 Gazze Ablukasının “Güvenlik Önlemi” Gibi Gösterilmesi · #793 Gazze Kuşatmasının “Savunma Duvarı” Olarak Gösterilmesi · #758 Gazze Kuşatmasının “Teröre Karşı Önlem” Olarak Savunulması · #744 2008 Gazze Operasyonu'nun “Kendini Savunma” Diye

Kaynaklar: UN OCHA (2018). Gaza: 10 Years of Blockade.

KAVRAM No: 295

TV Dizilerinde İsrail'in “Medeniyetin Bekçisi” Olarak Gösterilmesi

Kısa Tanım: İsrail dizilerde Batı değerlerini koruyan “uygarlık kalesi” gibi sunulur.

İşleyiş Mekanizması: Doğu toplumları “tehdit” olarak gösterilir. Etkisi: İsrail'in işgali, Batı uygarlığını savunma aracı gibi normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000 sonrası Batı TV dizilerinde Mossad ajanları “medeniyet koruyucusu” figürü oldu. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş'tan kalma “İleri karakol” imajının modern versiyonu. Küresel yansımalar: Filistinli toplum “medeniyet dışı” gösterildi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail'in işgali, Batı uygarlığını savunma aracı gibi normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise Filistinli toplum “medeniyet dışı” gösterildi.

Karşı Strateji: Medeniyet kavramının evrensel olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #122 Medeniyetin Savunusu” Söylemi · #202 Netflix Dizilerinde İsrail Güvenlik Güçlerinin “İnsancıl” Gösterilmesi · #671 Onlar Uygarlığa Tehdit” Retoriği · #127 İleri Karakol” Retoriği

Kaynaklar: Lentin, R. (2018). Traces of Racial Exception.

KAVRAM No: 296

Fenomen Diplomasisinde WhatsApp Gruplarında İsrail Yanlısı

Kısa Tanım: Koordineli WhatsApp grupları üzerinden İsrail yanlısı içeriklerin dağıtılması.

İşleyiş Mekanizması: Aktivistlere hazır mesajlar gönderilir, kopyala-yapıştır yapılır. Etkisi: Dijital kamuoyu manipülasyonu sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırıları sırasında İsrail Dışişleri destekli yüzlerce WhatsApp grubu organize edildi. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası dijital hasbara operasyonlarının parçası. Küresel yansımalar: WhatsApp, dezenformasyon nedeniyle eleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, dijital kamuoyu manipülasyonu sağlar. Daha geniş ölçekte ise WhatsApp, dezenformasyon nedeniyle eleştirildi.

Karşı Strateji: Bağımsız fact-check grupları güçlendirilmeli.

Çapraz Başvurular: #334 WhatsApp Gruplarında Zincir Mesaj Propagandası · #386 WhatsApp Stickerlarıyla İsrail Ordusunu Normalleştirme · #285 Fenomen Diplomasisinde Spotify Listelerinde İsrail Propaganda · #262 Fenomen Diplomasisinde Facebook Influencerlarının “Barış İçin

Kaynaklar: Haaretz (2021).

KAVRAM No: 297

Diaspora Romanlarında İsrail'in "Modern Uygarlık" İmajı

Kısa Tanım: İsrail'in çağdaş uygarlığın modeli olarak anlatılması.

İşleyiş Mekanizması: Modern kent yaşamı, bilim ve sanat başarıları öne çıkarılır. Etkisi: İşgal ve apartheid gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1980 sonrası diaspora romanlarında Tel Aviv "Batı uygarlığının uzantısı" gibi anlatıldı. Tarihsel arka plan: Avrupa oryantalizminin devamı niteliğinde. Küresel yansımalar: Filistinliler "geleneksel ve geri" olarak gösterildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, işgal ve apartheid gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise Filistinliler "geleneksel ve geri" olarak gösterildi.

Karşı Strateji: Filistin'in kültürel modernliği görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #230 Popüler Bilim Dergilerinde İsrail'in "Teknoloji Başarıları" Öne · #936 İsrail'in "Bilim ve Nobel Ülkesi" Olarak Sunulması · #892 Turizm Kampanyalarında "Modern ve Güvenli İsrail" Algısı · #274 Diaspora Romanlarında Filistinlilerin "Göçmen" Olarak

Kaynaklar: Massad, J. (2006). The Persistence of the Palestinian Question.

KAVRAM No: 298

Sinema Filmlerinde Filistin Direnişinin "Suç Şebekesi" Gibi

Kısa Tanım: Direnişin organize suç örgütleriyle eşleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Mafya, çete ve yasa dışı yapı imajı kurulması. Etkisi: Siyasal meşruiyet yok edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000'lerde bazı ABD yapımlarında Filistinli gruplar uyuşturucu kartellerine benzetildi. Tarihsel arka plan: 11 Eylül sonrası "terörizm" diskuruyla iç içe geçti. Küresel yansımalar: Batı medyası bu anlatıyı güçlendirdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, siyasal meşruiyet yok edilir. Daha geniş ölçekte ise batı medyası bu anlatıyı güçlendirdi.

Karşı Strateji: Direnişin uluslararası hukuk temelindeki haklılığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #204 Belgesellerde Filistin Direnişinin "Radikalizm"le Eşleştirilmesi · #267 Sinema Filmlerinde Filistin'in "Çorak ve Sahipsiz" Olarak · #655 Düşmanı "Suç

Makinesi" Olarak Sunma · #490 Diaspora Fonlarıyla "Bağımsız" STK Kurulması

Kaynaklar: Khalidi, R. (2010). The Iron Cage.

KAVRAM No: 299

Küresel Haber Başlıklarında İsrail'in Her Eyleminin "Savunma" Diye

Kısa Tanım: Haber dilinde İsrail'in saldırılarının "savunma operasyonu" olarak aktarılması.

İşleyiş Mekanizması: "Israel defends itself" başlıklarıyla eylemler normalleştirilir. Etkisi: Kamuoyu algısı yönlendirilir, Filistinliler saldırgan gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırıları sırasında BBC ve CNN'de bu başlıklar tekrarlandı. Tarihsel arka plan: 1967'den beri medya dilinde standartlaşmış söylem. Küresel yansımalar: Eleştiriler üzerine bazı medya organları dil politikalarını gözden geçirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kamuoyu algısı yönlendirilir, Filistinliler saldırgan gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise eleştiriler üzerine bazı medya organları dil politikalarını gözden geçirdi.

Karşı Strateji: Tarafsız başlıkların zorunlu olduğu medya etik kuralları hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #256 Küresel Haber Başlıklarında "İsrail Saldırdı" Yerine "Çatışma..." · #603 Kendi Şiddetini "Savunma" Diye Gösterme · #225 Küresel Haber Ajanslarında "Filistinli" Yerine "Militer" İfadesi · #315 Sahte Haber Siteleriyle İçerik Üretme

Kaynaklar: Philo, G. & Berry, M. (2011). More Bad News from Israel.

KAVRAM No: 300

Hashtag Hijacking (Etiket Gaspi)

Kısa Tanım: Filistin yanlısı sosyal medya etiketlerinin İsrail yanlısı içeriklerle doldurularak etkisizleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Koordineli hesaplarla popüler etiketlere alakasız veya ters içerikler yüklenir. Etkisi: Kamuoyunun dikkatinin dağılması ve gündemin manipüle edilmesi sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 #SaveSheikhJarrah etiketi altında binlerce İsrail yanlısı görsel ve alakasız içerik paylaşılması. Tarihsel arka plan: 2010'lardan itibaren sosyal medya hasbara operasyonlarının temel araçlarından biri oldu. Küresel yansımalar: Twitter kullanıcıları bu gaspi ifşa ederek alternatif etiketler açmak zorunda kaldı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kamuoyunun dikkatinin dağılması ve gündemin manipüle edilmesi sağlar. Daha geniş ölçekte ise twitter kullanıcıları bu gaspı ifşa ederek alternatif etiketler açmak zorunda kaldı.

Karşı Strateji: Dijital aktivistler tarafından "karşı etiket kampanyaları" geliştirilmelidir.

Çapraz Başvurular: #979 AI ile Otomatik Etiket Manipülasyonu · #262 Fenomen Diplomasinde Facebook Influencerlarının "Barış İçin · #316 Algoritma Oyunlarıyla İsrail Yanlısı İçeriği Öne Çıkarma · #308 Otomatik Retweet Ağları

Kaynaklar: The Intercept (2021). Inside Israel's Social Media War.

KAVRAM No: 301

Bot Orduları ile Etkileşim Şişirme

Kısa Tanım: İsrail yanlısı içeriklerin bot hesaplarla yapay şekilde beğeni, retweet ve yorum alması.

İşleyiş Mekanizması: Yüzlerce otomatik hesap aynı mesajı çoğaltır. Etkisi: Kamuoyunda İsrail lehine "çoğunluk görüşü" algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında İsrail Dışişleri tarafından organize edilen "Hasbara war rooms" bot ağları. Tarihsel arka plan: 2009'dan beri bot kullanımı artış gösterdi. Küresel yansımalar: Twitter, İsrail yanlısı yüzlerce sahte hesabı kapattı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, kamuoyunda İsrail lehine "çoğunluk görüşü" algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise twitter, İsrail yanlısı yüzlerce sahte hesabı kapattı.

Karşı Strateji: Bot tespit araçlarıyla bu ağların ifşası yapılmalı.

Çapraz Başvurular: #308 Otomatik Retweet Ağları · #312 Bot Yorumlarla "Kamuoyu Yanılsaması" Yaratma · #985 AI ile Sahte Beğeni Yükseltme · #961 AI Tabanlı Yorum Manipülasyonu

Kaynaklar: The Guardian (2014). Israel recruits student army to wage online hasbara battles.

KAVRAM No: 302

Shadow Banning (Gizli Görünmezleştirme)

Kısa Tanım: Filistin yanlısı içeriklerin sosyal medya platformlarında görünürlüğünün gizlice kısıtlanması.

İşleyiş Mekanizması: Algoritmalar, içerikleri takipçilere göstermemek üzere ayarlanır.

Etkisi: Aktivistlerin sesi kısılır, uluslararası farkındalık engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırısı sırasında Instagram'ın Filistin içeriklerini "teknik hata" gerekçesiyle bastırması. Tarihsel arka plan: Büyük teknoloji şirketleri İsrail yanlısı baskılara maruz kaldı. Küresel yansımalar: İnsan Hakları İzleme Örgütü bu uygulamaları raporladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, aktivistlerin sesi kısılır, uluslararası farkındalık engellenir. Daha geniş ölçekte ise İnsan Hakları İzleme Örgütü bu uygulamaları raporladı.

Karşı Strateji: Alternatif platformlar ve merkeziyetsiz ağlar kullanılmalı.

Çapraz Başvurular: #867 Musk'ın "Filistin Etiketlerini Bastıran Algoritma · #979 AI ile Otomatik Etiket Manipülasyonu · #325 Instagram İçeriklerinin "Şiddet" Gerekçesiyle Engellenmesi · #310 Yapay Trafik ile Trend Listesi Manipülasyonu

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021). Meta's Censorship of Palestinian Content.

KAVRAM No: 303

Troll Ağları ile Koordineli Saldırılar

Kısa Tanım: Filistin yanlısı hesaplara karşı organize edilen hakaret, tehdit ve itibarsızlaştırma saldırıları.

İşleyiş Mekanizması: Yüzlerce troll hesap aynı anda saldırı düzenler. Etkisi: Aktivistler yıldırılır, çevrimiçi ortamda oto-sansür oluşur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Filistinli gazeteci Ahed Tamimi hakkında yüzlerce sahte hesaplara yürütülen saldırılar. Tarihsel arka plan: Dijital linç kampanyaları 2010 sonrası yoğunlaştı. Küresel yansımalar: Twitter bu saldırılara dair soruşturma açmak zorunda kaldı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, aktivistler yıldırılır, çevrimiçi ortamda oto-sansür oluşur. Daha geniş ölçekte ise twitter bu saldırılara dair soruşturma açmak zorunda kaldı.

Karşı Strateji: Uluslararası STK'lar dijital şiddete karşı koruma mekanizmaları geliştirmeli.

Çapraz Başvurular: #314 Troll Çağrılarıyla Gazeteci Hedefleme · #959 Yapay Zekâ Kontrollü Troll Orduları · #966 Yapay Zekâ ile Koordineli Karşı Kampanya · #964 AI ile Otomatik Spam Raporlama

Kaynaklar: Electronic Intifada (2018).

KAVRAM No: 304**Sahte Hesaplarla Kamuoyu Yönlendirme**

Kısa Tanım: İsrail yanlısı mesajları yaymak için sahte kimliklerle açılan hesapların kullanılması.

İşleyiş Mekanizması: Genç, kadın veya akademisyen profilleri gibi güvenilir kimlikler taklit edilir. Etkisi: Kamuoyunda sahte “sivil destek” algısı oluşur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017’de Facebook, İsrail yanlısı yüzlerce sahte hesabı kaldırdı. Tarihsel arka plan: Psikolojik harp tekniklerinin dijital versiyonu. Küresel yansımalar: Platformlar üzerinde güven krizine yol açtı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kamuoyunda sahte “sivil destek” algısı oluşur. Daha geniş ölçekte ise platformlar üzerinde güven krizine yol açtı.

Karşı Strateji: Kimlik doğrulama süreçleri güçlendirilmelidir.

Çapraz Başvurular: #249 Hollywood’da İsrail Askerlerinin Kadın Karakterler Olarak · #395 Sahte LinkedIn Gruplarını Akademisyen Ağlarını Yönlendirme · #312 Bot Yorumlarla “Kamuoyu Yanılsaması” Yaratma · #362 LinkedIn’de İsrail Yanlısı “Uzman” Profilleri

Kaynaklar: Facebook Transparency Report (2018).

KAVRAM No: 305**Deepfake Videolarla İtibar Manipülasyonu**

Kısa Tanım: Filistinli lider veya aktivistlerin sahte deepfake videolarla itibarsızlaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Yapay zekâ ile sahte konuşmalar veya görüntüler üretilir. Etkisi: Gerçeklik bulanıklaştırılır, kitleler manipüle edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020 sonrası Telegram gruplarında sahte Hamas videolarının dolaşıma sokulması. Tarihsel arka plan: Deepfake teknolojisinin yaygınlaşmasıyla hasbara yeni araç kazandı. Küresel yansımalar: Uluslararası medya yanlış videoları kullandı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, gerçeklik bulanıklaştırılır, kitleler manipüle edilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya yanlış videoları kullandı.

Karşı Strateji: Dijital doğrulama merkezleri güçlendirilmeli.

Çapraz Başvurular: #976 Deepfake Teknolojisiyle Filistin Liderlerini Karalama · #369 Deepfake Seslerle Lider İtibarını Zedeleme · #949 AI Destekli Deepfake Lider

Konuşmaları · #974 Yapay Zekâ ile Sanal Basın Konferansları

Kaynaklar: Chesney, R. & Citron, D. (2019). Deep Fakes and the New Disinformation War.

KAVRAM No: 306**Algoritmik Önyargıyla İçerik Bastırma**

Kısa Tanım: Sosyal medya algoritmalarının İsrail lehine önyargılı biçimde çalıştırılması.

İşleyiş Mekanizması: İçerik puanlama sistemlerinde Filistin yanlısı mesajlar düşük görünürlük alır. Etkisi: Kamuoyu tek taraflı bilgiye maruz kalır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de TikTok algoritmasının Filistin içeriklerini bastırıldığına dair raporlar yayımlandı. Tarihsel arka plan: Büyük teknoloji şirketlerinin politik baskılarla içerik moderasyonu yapması. Küresel yansımalar: Dijital hak örgütleri algoritmik şeffaflık talep etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, kamuoyu tek taraflı bilgiye maruz kalır. Daha geniş ölçekte ise dijital hak örgütleri algoritmik şeffaflık talep etti.

Karşı Strateji: Algoritma şeffaflığı için bağımsız denetimler zorunlu olmalı.

Çapraz Başvurular: #465 Sosyal Medya Devleriyle İsrail İşbirliği · #986 Algoritmik Filistin İçerik Filtreleme · #989 Büyük Veri Analiziyle Hasbara İçerik Hedefleme · #316 Algoritma Oyunlarıyla İsrail Yanlısı İçeriği Öne Çıkarma

Kaynaklar: Access Now (2021).

KAVRAM No: 307**Clickbait Başlıklarla Yanıltma**

Kısa Tanım: Haber sitelerinde İsrail saldırılarının çarpıtılmış başlıklarla verilmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Çatışma çıktı” gibi belirsiz başlıklarla İsrail’in fail rolü gizlenir. Etkisi: Okuyucu manipüle edilir, suç dağıtılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de AP ve Reuters’in Gazze saldırılarını “Violence Erupts” başlıklarıyla sunması. Tarihsel arka plan: Medya dilinde çerçeveleme hasbara’nın merkezinde. Küresel yansımalar: Medya izleme örgütleri bu dili eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, okuyucu manipüle edilir, suç dağıtılır. Daha geniş ölçekte ise medya izleme örgütleri bu dili eleştirdi.

Karşı Strateji: Tarafsız ve fail odaklı başlık zorunlu kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #912 Küresel Yahudi Fonlarının “İnsani Yardım” Gibi Gösterilmesi · #256 Küresel Haber Başlıklarında “İsrail

Saldırdı” Yerine “Çatışma... · #264 TV Haberlerinde İsrail Saldırılarının “Karşılık” Diye Sunulması · #129 Geçici Çatışma” Söylemi

Kaynaklar: Philo, G. & Berry, M. (2011). More Bad News from Israel.

KAVRAM No: 308

Otomatik Retweet Ağları

Kısa Tanım: Koordineli bot hesaplarla İsrail yanlısı içeriklerin otomatik olarak paylaşılması.

İşleyiş Mekanizması: Retweet zincirleriyle sahte popülerlik sağlanır. Etkisi: Algı yönetimiyle “çoğunluk sesi” oluşturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019’da İsrail yanlısı hashtaglerin retweet bot ağlarıyla trend yapılması. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası sosyal medya kampanyalarının temel araçlarından biri. Küresel yansımalar: Twitter bu ağların bir kısmını kapattı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, algı yönetimiyle “çoğunluk sesi” oluşturulur. Daha geniş ölçekte ise twitter bu ağların bir kısmını kapattı.

Karşı Strateji: Dijital aktivistler sahte ağları ifşa etmeli.

Çapraz Başvurular: #301 Bot Orduları ile Etkileşim Şişirme · #341 Sosyal Medya Botlarıyla Anında Slogan Yayma · #328 Telegram Kanallarında Koordineli Yanlış Bilgi Yayma · #318 Otomatik Spam Raporlama Kampanyaları

Kaynaklar: Haaretz (2019).

KAVRAM No: 309

Sahte Beğeni Satın Alma

Kısa Tanım: İsrail yanlısı içeriklere sahte hesaplardan toplu beğeni satın alınması.

İşleyiş Mekanizması: Ucuz “engagement” paketleriyle içerikler öne çıkarılır. Etkisi: Kamuoyunda yanlış popülerlik algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018’de İsrail yanlısı sayfaların beğeni trafiği analizlerinde sahte etkileşim tespit edildi. Tarihsel arka plan: Dijital propaganda endüstrisinin bir parçası. Küresel yansımalar: Facebook bu yöntemleri “sahte etkileşim” politikalarıyla yasakladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kamuoyunda yanlış popülerlik algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise facebook bu yöntemleri “sahte etkileşim” politikalarıyla yasakladı.

Karşı Strateji: Dijital okuryazarlık artırılmalı ve platformlar hesap vermeye zorlanmalı.

Çapraz Başvurular: #985 AI ile Sahte Beğeni Yükseltme · #311 Sosyal Medya Fenomenlerini Satın Alma · #301 Bot Orduları ile Etkileşim Şişirme · #377 Dijital Billboardlarda İsrail Yanlı Görseller

Kaynaklar: Facebook Transparency Report (2019).

KAVRAM No: 310

Yapay Trafik ile Trend Listesi Manipülasyonu

Kısa Tanım: Sosyal medya platformlarında sahte tıklama ve ziyaretlerle İsrail yanlısı içeriklerin trend listelerine sokulması.

İşleyiş Mekanizması: VPN ağları, tıklama çiftlikleri ve bot yazılımları kullanılır. Etkisi: Gerçek kamuoyu ilgisi yokken “popüler gündem” algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırıları sırasında İsrail yanlısı etiketler sahte trafikle trend oldu. Tarihsel arka plan: Dijital manipülasyon teknikleri 2010 sonrası siyasi kampanyalarda kullanılmaya başlandı. Küresel yansımalar: Twitter ve Facebook bu tür manipülasyonlara dair raporlar yayımladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, gerçek kamuoyu ilgisi yokken “popüler gündem” algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise twitter ve Facebook bu tür manipülasyonlara dair raporlar yayımladı.

Karşı Strateji: Yapay trafik tespit eden bağımsız izleme sistemleri kullanılmalı.

Çapraz Başvurular: #329 TikTok Trendlerinin Yapay Yükseltilmesi · #962 Otonom Hesaplarla Trend Listesi Kontrolü · #344 Sahte Hashtaglerle Gündem Çarpıtma · #370 Online Müzik Listelerinde İsrail Yanlısı Şarkıların Yükseltilmesi

Kaynaklar: Freedom House (2021). Social Media Manipulation.

KAVRAM No: 311

Sosyal Medya Fenomenlerini Satın Alma

Kısa Tanım: Yüksek takipçili influencerların İsrail yanlısı içerik üretmesi için maddi olarak desteklenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorluk anlaşmaları veya ücretsiz seyahatler teklif edilir. Etkisi: Genç kitlede İsrail imajı “trend” bir konuya dönüştürülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017’den itibaren İsrail Dışişleri Bakanlığı influencerları Tel Aviv’de etkinliklere davet etti. Tarihsel arka plan: Hasbara’nın dijitalleşen

yüzü. Küresel yansımalar: Aktivistler bu içerikleri “paralı propaganda” olarak ifşa etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, genç kitlede İsrail imajı “trend” bir konuya dönüştürülür. Daha geniş ölçekte ise aktivistler bu içerikleri “paralı propaganda” olarak ifşa etti.

Karşı Strateji: Influencer iş birliklerinde şeffaflık zorunlu hale getirilmeli.

Çapraz Başvurular: #309 Sahte Beğeni Satın Alma · #465 Sosyal Medya Devleriyle İsrail İşbirliği · #280 Fenomen Diplomasisinde Twitch Yayıncılarına Sponsorluk ve Etik · #377 Dijital Billboardlarda İsrail Yanlı Görseller

Kaynaklar: Haaretz (2017).

KAVRAM No: 312

Bot Yorumlarla “Kamuoyu Yanılsaması” Yaratma

Kısa Tanım: Haber sitelerinde ve sosyal medyada bot hesaplarla olumlu/olumsuz yorum yağmuru yaparak kamuoyu algısı oluşturmak.

İşleyiş Mekanizması: Yüzlerce benzer yorum aynı anda paylaşılır. Etkisi: Sanki toplumun büyük çoğunluğu İsrail yanlıymış gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze savaşında Batı haber sitelerinde aynı cümlelerle yüzlerce İsrail yanlısı yorum yapıldı. Tarihsel arka plan: Yorum manipülasyonu çevrimiçi platformların başından beri kullanılan bir yöntem. Küresel yansımalar: Medya kuruluşları bot yorumları temizlemek zorunda kaldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sanki toplumun büyük çoğunluğu İsrail yanlıymış gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise medya kuruluşları bot yorumları temizlemek zorunda kaldı.

Karşı Strateji: Yorum doğrulama ve bot filtreleme sistemleri geliştirilmeli.

Çapraz Başvurular: #961 AI Tabanlı Yorum Manipülasyonu · #301 Bot Orduları ile Etkileşim Şişirme · #304 Sahte Hesaplarla Kamuoyu Yönlendirme · #966 Yapay Zekâ ile Koordineli Karşı Kampanya

Kaynaklar: The Guardian (2014).

KAVRAM No: 313

Filistin Etiketlerinin Sistematik Bastırılması

Kısa Tanım: Filistin yanlısı etiketlerin algoritmalarla arama sonuçlarından düşürülmesi.

İşleyiş Mekanizması: Platform moderasyonları “spam” veya “nefret söylemi” gerekçesiyle etiketleri bastırır. Etkisi: Uluslararası dayanışma zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 #FreePalestine etiketinin Instagram’da aramalardan çıkarılması. Tarihsel arka plan: Sosyal medya şirketlerinin politik baskılarla içerik filtrelemesi. Küresel yansımalar: İnsan Hakları İzleme Örgütü bu uygulamayı sansür olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası dayanışma zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise insan Hakları İzleme Örgütü bu uygulamayı sansür olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Platformlar algoritmik şeffaflığa zorlanmalı.

Çapraz Başvurular: #389 Sosyal Medyada “Çifte Standart” Etiketlerinin Bastırılması · #223 Dijital Platformlarda Filistin Etiketlerinin Algoritmik Olarak · #318 Otomatik Spam Raporlama Kampanyaları · #320 Trend Konuların “Barış” Etiketleriyle Bastırılması

Kaynaklar: HRW (2021). Meta’s Censorship of Palestinian Content.

KAVRAM No: 314

Troll Çağrısıyla Gazeteci Hedefleme

Kısa Tanım: İsrail’i eleştiren gazetecilerin sosyal medyada troll grupları tarafından hedef alınması.

İşleyiş Mekanizması: Koordineli hakaret, iftira ve tehdit kampanyaları düzenlenir. Etkisi: Gazeteciler oto-sansüre zorlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018’de CNN muhabiri Marc Lamont Hill’in BM’deki konuşması sonrası yoğun sosyal medya saldırıları. Tarihsel arka plan: Medya üzerindeki baskı hasbara’nın sistematik stratejisi oldu. Küresel yansımalar: Basın özgürlüğü örgütleri bu saldırıları raporladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, gazeteciler oto-sansüre zorlanır. Daha geniş ölçekte ise basın özgürlüğü örgütleri bu saldırıları raporladı.

Karşı Strateji: Uluslararası basın kuruluşları hedeflenen gazetecileri korumalı.

Çapraz Başvurular: #303 Troll Ağları ile Koordineli Saldırılar · #387 Twitter Botlarıyla Gazetecileri Hedef Gösterme · #801 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” Gibi Sunulması · #807 Gazeteci Ölümünün “Yanlışlık” Olarak Sunulması

Kaynaklar: Reporters Without Borders (2019).

KAVRAM No: 315**Sahte Haber Siteleriyle İçerik Üretme**

Kısa Tanım: İsrail yanlısı propaganda için sahte haber portallarının kurulması.

İşleyiş Mekanizması: Profesyonel haber sitesi görünümünde içerikler üretilir. Etkisi: Kamuoyu sahte bilgilere yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Avrupa'da İsrail yanlısı sahte haber ağlarının ifşa edilmesi. Tarihsel arka plan: Dijital çağın "propaganda gazeteciliği". Küresel yansımalar: Facebook ve Google bu siteleri kapattı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kamuoyu sahte bilgilere yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise facebook ve Google bu siteleri kapattı.

Karşı Strateji: Fact-check kuruluşları desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #360 Dijital PR Şirketlerinin Hasbara İçerik Üretmesi · #256 Küresel Haber Başlıklarında "İsrail Saldırısı" Yerine "Çatışma..." · #997 AI ile Otomatik Haber Yazımı · #225 Küresel Haber Ajanslarında "Filistinli" Yerine "Militan" İfadesi

Kaynaklar: EU DisinfoLab (2019).

KAVRAM No: 316**Algoritma Oyunlarıyla İsrail Yanlısı İçeriği Öne Çıkarma**

Kısa Tanım: Sosyal medya algoritmalarının manipülasyonu İsrail yanlısı içerikleri en üstte göstermesi.

İşleyiş Mekanizması: Yoğun etkileşim, bot desteği ve sponsorlu reklamlarla içerikler yükseltilir. Etkisi: Filistin içerikleri görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de TikTok'ta İsrail yanlısı dans videolarının sürekli öne çıkması. Tarihsel arka plan: Algoritmik manipülasyon seçimlerden çatışmalara kadar geniş alanda kullanılıyor. Küresel yansımalar: Aktivistler "algoritmik apartheid" kavramını geliştirdi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistin içerikleri görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise aktivistler "algoritmik apartheid" kavramını geliştirdi.

Karşı Strateji: Algoritmik şeffaflık yasaları çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #954 YZ Algoritmalarıyla Filistin İçeriklerinin Bastırılması · #300 Hashtag Hijacking (Etiket Gaspi) · #330 SEO Manipülasyonu ile İsrail Yanlısı Sitelerin Üste... · #306 Algoritmik Önyargıyla İçerik Bastırma

Kaynaklar: Access Now (2022).

KAVRAM No: 317**Filistin Haberlerine "Topluluk Kuralı İhlali" Damgası**

Kısa Tanım: Filistin'deki insan hakları ihlallerini belgeleyen içeriklerin "kuralları ihlal ettiği" gerekçesiyle silinmesi.

İşleyiş Mekanizması: Otomatik filtreler ve şikâyet kampanyalarıyla içerikler kaldırılır. Etkisi: İnsan hakları belgeleri görünmez hâle getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de İsrail'in Şeyh Cerrah tahliyelerini belgeleyen yüzlerce video Instagram'dan kaldırıldı. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası sosyal medya şirketlerinin içerik kısıtlama politikaları. Küresel yansımalar: Dijital hak örgütleri "çifte standart" eleştirisi yaptı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, insan hakları belgeleri görünmez hâle getirilir. Daha geniş ölçekte ise dijital hak örgütleri "çifte standart" eleştirisi yaptı.

Karşı Strateji: İçerik kaldırmalarına karşı uluslararası şeffaf raporlama mekanizması kurulmalı.

Çapraz Başvurular: #358 Filistin Görsellerinin "Şiddet İçeriği" Etiketleriyle Engellenmesi · #324 Dijital Arşivlerde Filistin Belgelerinin Silinmesi · #548 Akademik Sosyal Ağlarda Filistin Yanlı Paylaşımların Engellenmesi · #325 Instagram İçeriklerinin "Şiddet" Gerekçesiyle Engellenmesi

Kaynaklar: Tamleh (2021). The Arab Center for the Advancement of Social Media Report.

KAVRAM No: 318**Otomatik Spam Raporlama Kampanyaları**

Kısa Tanım: Filistin yanlısı hesapların topluca şikâyet edilerek kapatılması.

İşleyiş Mekanizması: Bot ağları "spam" raporlaması yapar. Etkisi: Aktivistlerin hesapları haksız yere engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze protestolarında yüzlerce aktivist hesabı aynı anda askıya alındı. Tarihsel arka plan: Spam raporlamaları politik silah olarak kullanıldı. Küresel yansımalar: Twitter bu manipülasyonu kabul etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, aktivistlerin hesapları haksız yere engellenir. Daha geniş ölçekte ise twitter bu manipülasyonu kabul etti.

Karşı Strateji: Hedeflenen hesaplar için hızlı itiraz mekanizmaları geliştirilmeli.

Çapraz Başvurular: #964 AI ile Otomatik Spam Raporlama · #981 AI ile Karşıt Görüş Hesaplarını Susturma · #984 AI ile Otomatik Şikâyet Botları · #351 Filistin Hashtaglerinin Otomatik Spamlenmesi

Kaynaklar: Middle East Eye (2021).

KAVRAM No: 319

Kitle Kaydırma (Astroturfing) Yöntemleri

Kısa Tanım: Gerçek bir halk hareketi varmış gibi sahte çevrimiçi topluluklar yaratmak.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorlu içeriklerle suni kitle desteği oluşturulur. Etkisi: İsrail politikalarının geniş kitlelerce desteklendiği algısı doğar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te İsrail yanlısı politikaların "grassroots" kampanya gibi tanıtılması. Tarihsel arka plan: Astroturfing, ABD'de siyasi kampanyalarda yaygınlaştı; İsrail tarafından da benimsendi. Küresel yansımalar: Uluslararası medya bu yöntemleri ifşa etti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail politikalarının geniş kitlelerce desteklendiği algısı doğar. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya bu yöntemleri ifşa etti.

Karşı Strateji: Gerçek sivil toplum örgütleri görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #356 Dijital Anketlerde Proxy Kullanarak Yığılma · #657 Karşı Tarafı "Beyinsiz Kitle" Olarak Sunma · #362 LinkedIn'de İsrail Yanlısı "Uzman" Profilleri · #623 Kitle Psikolojisini Travma ile Şekillendirme

Kaynaklar: Walker, E. (2014). Grassroots for Hire.

KAVRAM No: 320

Trend Konuların "Barış" Etiketleriyle Bastırılması

Kısa Tanım: Filistin'e destek etiketlerinin önüne "barış çağrısı" görünümü İsrail yanlısı etiketlerin çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Koordineli bot ve influencer paylaşımlarıyla "#PeaceForIsrael" gibi etiketler öne taşınır. Etkisi: Gerçek dayanışma kampanyaları etkisizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 #SaveSheikhJarrah kampanyası sırasında "#IsraelWantsPeace" etiketi trend listelerinde ön sıraya çıkarıldı. Tarihsel arka plan: Hasbara, barış kavramını tersyüz ederek propaganda aracına çevirdi. Küresel yansımalar: Filistinli aktivistler bu yöntemi "etiket gaspının barış maskesi" olarak niteledi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, gerçek dayanışma kampanyaları etkisizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise filistinli aktivistler bu yöntemi "etiket gaspının barış maskesi" olarak niteledi.

Karşı Strateji: Filistin dayanışma etiketleri küresel koordinasyonla güçlendirilmelidir.

Çapraz Başvurular: #389 Sosyal Medyada "Çifte Standart" Etiketlerinin Bastırılması · #313 Filistin Etiketlerinin Sistematik Bastırılması · #344 Sahte Hashtaglerle Gündem Çarpıtma · #645 Karşı Tarafı "Çifte Yüzlü" Etiketleme

Kaynaklar: Al Jazeera (2021).

KAVRAM No: 321

Hasbara İçin Açılmış Sahte Akademik Bloglar

Kısa Tanım: Akademik yayın görünümünde bloglar açılarak İsrail yanlısı içeriklerin "bilimsel" ambalajla yayılması.

İşleyiş Mekanizması: Sahte dipnotlar, seçici alıntılar ve yanlı istatistikler kullanılır. Etkisi: Kamuoyu nezdinde İsrail politikaları akademik bir otoriteyle meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015 sonrası ABD merkezli sahte "Middle East Studies" bloglarının İsrail lobisiyle bağlantılı çıkması. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren think-tank'ler ve blog ağları propaganda üretim merkezine dönüştü. Küresel yansımalar: Gerçek akademisyenler "bilimsel dezenformasyon" kavramını gündeme getirdi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, kamuoyu nezdinde İsrail politikaları akademik bir otoriteyle meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise gerçek akademisyenler "bilimsel dezenformasyon" kavramını gündeme getirdi.

Karşı Strateji: Akademik denetim ve kaynak doğrulaması ön plana çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #366 Sahte Zoom Panelleriyle Yanlı Akademik Söylem · #380 Sahte Akademik Kaynaklarla Dijital Kütüphane Kirliliği · #315 Sahte Haber Sileriyle İçerik Üretme · #943 Bilimsel Yayınlarda İsrail Araştırmalarının Öne Çıkarılması

Kaynaklar: Mearsheimer, J. & Walt, S. (2007). The Israel Lobby.

KAVRAM No: 322

Online İmza Kampanyalarının Botlarla Manipülasyonu

Kısa Tanım: Çevrimiçi imza sitelerindeki kampanyalara bot imzalar eklenerek sahte destek gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Yazılım destekli binlerce sahte profil üzerinden imza toplanır. Etkisi: Kamuoyuna sahte “uluslararası destek” görüntüsü verilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020’de İsrail yanlısı bazı kampanyaların imza analizlerinde yüzlerce sahte kullanıcı tespit edildi. Tarihsel arka plan: Dijital kampanyalar 2010 sonrası lobcilik için yoğun biçimde kullanıldı. Küresel yansımalar: Change.org ve Avaaz gibi platformlar güvenlik protokollerini sıkılaştırdı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, kamuoyuna sahte “uluslararası destek” görüntüsü verilir. Daha geniş ölçekte ise change.org ve Avaaz gibi platformlar güvenlik protokollerini sıkılaştırdı.

Karşı Strateji: Dijital imza güvenliği ve şeffaflık doğrulama sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #355 Online Petisyonlarda Otomatik İmza Botları · #390 Dijital İmza Kampanyalarında Yalan Rakamlar · #364 Botlarla Online Oylama Manipülasyonu · #963 Yapay Zekâ ile “Sahte Hesap Gerçekçiliği”

Kaynaklar: The Guardian (2020).

KAVRAM No: 323

Wikipedia Maddelerine SistematiK Müdahale

Kısa Tanım: Filistin tarihi ve İsrail ihlallerine dair Wikipedia maddelerinin sürekli değiştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Organize editör grupları içerikleri yanlış biçimde günceller. Etkisi: En çok başvuru alan dijital ansiklopedide tarihsel gerçekler çarpıtılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010–2022 arasında İsrail-Filistin maddelerinde binlerce değişikliğin İsrail yanlısı editörlerce yapıldığı raporlandı. Tarihsel arka plan: Wikipedia, dijital savaşın en kritik alanlarından biri hâline geldi. Küresel yansımalar: Wikimedia topluluğu bu müdahaleleri ifşa etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, en çok başvuru alan dijital ansiklopedide tarihsel gerçekler çarpıtılır. Daha geniş ölçekte ise wikimedia topluluğu bu müdahaleleri ifşa etti.

Karşı Strateji: Bağımsız akademisyenler editörlük sürecine katılmalı.

Çapraz Başvurular: #845 UAD’nin “Egemenliğe Müdahale” Olarak Gösterilmesi · #153 Siyasi Propaganda” Etiketlemesi · #588 Akademik Kitaplarda Filistin Bölümlerinin Kesilmesi · #520 Akademik Yayınlarda İsrail Karşıtı Terimlerin Çıkarılması

Kaynaklar: Vice (2010). Israel’s Editing of Wikipedia Entries.

KAVRAM No: 324

Dijital Arşivlerde Filistin Belgelerinin Silinmesi

Kısa Tanım: Filistin’e dair insan hakları belgelerinin dijital depolardan kaldırılması.

İşleyiş Mekanizması: Telif, şikâyet veya “güvenlik” gerekçesiyle içerikler silinir. Etkisi: Tarihsel hafıza zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018’de YouTube, Filistinlilerin çektiği insan hakları ihlali videolarını topluca kaldırdı. Tarihsel arka plan: Dijital arşivlerin yok edilmesi, kültürel soykırım stratejisinin uzantısıdır. Küresel yansımalar: İnsan Hakları İzleme Örgütü bu silinmeleri raporladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, tarihsel hafıza zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise İnsan Hakları İzleme Örgütü bu silinmeleri raporladı.

Karşı Strateji: Bağımsız dijital arşivler kurulmalı.

Çapraz Başvurular: #394 Online Müzelerde Filistin Belgelerinin Kaldırılması · #317 Filistin Haberlerine “Topluluk Kuralı İhlali” Damgası · #331 Dijital Haritalarda Filistin Yer Adlarının Silinmesi · #373 Hacker Gruplarının Filistin Arşivlerini Silmesi

Kaynaklar: HRW (2019). YouTube Deletes Evidence of War Crimes.

KAVRAM No: 325

Instagram İçeriklerinin “Şiddet” Gerekçesiyle Engellenmesi

Kısa Tanım: Filistin’deki saldırıların belgelenmesi, “şiddet görüntüsü” gerekçesiyle kaldırılır.

İşleyiş Mekanizması: Algoritmalar içerikleri otomatik işaretler. Etkisi: Saldırıların görsel belgeleri kamuoyuna ulaşmaz.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Şeyh Cerrah tahliyelerini belgeleyen videolar “şiddet içerikli” denilerek engellendi. Tarihsel arka plan: Sosyal medya şirketleri politik baskılarla içerik kaldırıyor. Küresel yansımalar: 7amleh raporları bu uygulamaları sansür olarak işaretledi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, saldırıların görsel belgeleri kamuoyuna ulaşmaz. Daha geniş ölçekte ise 7amleh raporları bu uygulamaları sansür olarak işaretledi.

Karşı Strateji: Şiddet belgelerinin arşivlenmesi için bağımsız platformlar kullanılmalı.

Çapraz Başvurular: #358 Filistin Görsellerinin “Şiddet İçeriği” Etiketliyle Engellenmesi · #317 Filistin Haberlerine “Topluluk Kuralı İhlali” Damgası · #669 Karşı Tarafı “Şiddetten Beslenen” Olarak Sunma · #723 Filistin İntifadası’nın “Şiddet Eylemleri” Olarak Çerçevesi

Kaynaklar: 7amleh (2021).

KAVRAM No: 326

Twitter Blue Etiketiyle İsrail Söylemlerinin Öne Çıkarılması

Kısa Tanım: Mavi tikli hesapların İsrail yanlısı söylemleri algoritmik olarak öne çıkarması.

İşleyiş Mekanizması: Paralı onay sistemiyle İsrail destekçileri daha görünür kılınır. Etkisi: Algı yönetimi “resmî onay” görünümü kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023’te İsrail yanlısı hesapların Blue aboneliği trend listelerinde daha sık yer alması. Tarihsel arka plan: Sosyal medya ticarileştikçe propaganda daha kolay yayılmaya başladı. Küresel yansımalar: Aktivistler “paralı propaganda” terimini gündeme getirdi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, algı yönetimi “resmî onay” görünümü kazanır. Daha geniş ölçekte ise aktivistler “paralı propaganda” terimini gündeme getirdi.

Karşı Strateji: Platformlarda ücretli ayrıcalıklara sınırlama getirilmeli.

Çapraz Başvurular: #255 Fenomen Diplomasisinde Twitter Influencerlarının İsrail Savunusu · #502 Think-Tank Raporlarında İsrail Söylemlerinin Tekrarlanması · #922 Maraton Sponsorluklarında İsrail Bayraklarının Kullanılması · #375 Twitter Spaces’ta Kontrollü Konuklarla Algı Yönetimi

Kaynaklar: The Intercept (2023).

KAVRAM No: 327

YouTube’da Monetization ile Yanlı İçerik Teşviki

Kısa Tanım: İsrail yanlısı içeriklerin reklam gelirleriyle teşvik edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Reklam verenler, yanlı videoları fonlar. Etkisi: Yanlı içerik üretimi maddi kazanca dönüşür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019’da YouTube’da İsrail ordusu videolarının yüksek reklam geliri sağlaması. Tarihsel arka plan: Reklam ekonomisi propaganda ile birleşti. Küresel yansımalar: Filistin yanlısı videolar gelirden men edildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, yanlı içerik üretimi maddi

kazanca dönüşür. Daha geniş ölçekte ise filistin yanlısı videolar gelirden men edildi.

Karşı Strateji: Reklam şeffaflığı zorunlu hale getirilmeli.

Çapraz Başvurular: #210 Reklam Filmlerinde İsrail’in “Teknoloji Cenneti” İmajı · #987 AI ile Viral “Barış” Videoları · #980 Yapay Zekâ ile İçerik Önceliklendirme · #377 Dijital Billboardlarda İsrail Yanlı Görseller

Kaynaklar: The Guardian (2019).

KAVRAM No: 328

Telegram Kanallarında Koordineli Yanlı Bilgi Yayma

Kısa Tanım: Telegram gruplarında İsrail yanlısı yanlısı bilgilerin organize şekilde paylaşılması.

İşleyiş Mekanizması: Botlar ve sahte hesaplarla mesaj zincirleri oluşturulur. Etkisi: Hızlı yayılan yalan haberlerle kamuoyu yanıltılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırıları sırasında yüzlerce sahte Telegram kanalı açıldı. Tarihsel arka plan: Telegram, propaganda savaşlarının yeni alanı oldu. Küresel yansımalar: Dijital güvenlik araştırmacıları bu ağları ifşa etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, hızlı yayılan yalan haberlerle kamuoyu yanıltılır. Daha geniş ölçekte ise dijital güvenlik araştırmacıları bu ağları ifşa etti.

Karşı Strateji: Doğrulama ağları Telegram içeriklerine entegre edilmeli.

Çapraz Başvurular: #137 Yanlısı Bilgilendirme” Söylemi · #334 WhatsApp Gruplarında Zincir Mesaj Propagandası · #308 Otomatik Retweet Ağları · #789 Musk’ın “Gazze İçin Yanlısı Bilgi Etiketlerini Filistinlilere

Kaynaklar: Digital Forensic Research Lab (2021).

KAVRAM No: 329

TikTok Trendlerinin Yapay Yükseltilmesi

Kısa Tanım: İsrail yanlısı videoların sahte etkileşimlerle TikTok’ta trend yapılması.

İşleyiş Mekanizması: Bot izlenmeleri ve sponsorlu içeriklerle trend listeleri manipüle edilir. Etkisi: Genç kullanıcılar tek taraflı içeriklere maruz kalır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırılarında İsrail ordusunu öven dans videoları trend oldu. Tarihsel arka plan: TikTok, hasbara için en hızlı yayılan araçlardan biri hâline geldi. Küresel yansımalar: Filistinli içerikler aynı dönemde bastırıldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, genç kullanıcılar tek taraflı içeriklere maruz kalır. Daha geniş ölçekte ise filistinli içerikler aynı dönemde bastırıldı.

Karşı Strateji: Algoritmik şeffaflık ve yapay etkileşim denetimi şarttır.

Çapraz Başvurular: #310 Yapay Trafik ile Trend Listesi Manipülasyonu · #962 Otonom Hesaplarla Trend Listesi Kontrolü · #370 Online Müzik Listelerinde İsrail Yanlısı Şarkıların Yükseltilmesi · #246 Fenomen Diplomasisinde TikTok Kullanıcılarına Sponsorlu İsrail

Kaynaklar: NBC News (2021).

KAVRAM No: 330

SEO Manipülasyonu ile İsrail Yanlısı Sitelerin Üste Çıkması

Kısa Tanım: Arama motoru optimizasyonu (SEO) teknikleriyle İsrail yanlısı haber ve blog sitelerinin üst sıralara çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Anahtar kelime yoğunluğu, backlink ağları ve sponsorlu içerikler kullanılır. Etkisi: Filistin yanlısı içerikler görünmezleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırıları sonrası "Gaza conflict" aramalarında ilk sayfada İsrail kaynaklı siteler çoğunlukla yer aldı. Tarihsel arka plan: Dijital lobicilik 2000'lerden itibaren SEO üzerinden güçlendi. Küresel yansımalar: Arama algoritmalarındaki yanlılık eleştirilere yol açtı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, filistin yanlısı içerikler görünmezleşir. Daha geniş ölçekte ise arama algoritmalarındaki yanlılık eleştirilere yol açtı.

Karşı Strateji: Filistin kurumlarının SEO yatırımı yapması ve alternatif arama motorlarının güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #383 Sesli Asistanlarda Yanlı Arama Sonuçları · #315 Sahte Haber Siteleriyle İçerik Üretme · #359 Sosyal Medya Dinleme Araçlarıyla Hasbara Takibi · #374 Reddit Manipülasyonu ile İsrail Yanlı Başlıkların Üste Taşınması

Kaynaklar: Noble, S. (2018). Algorithms of Oppression.

KAVRAM No: 331

Dijital Haritalarda Filistin Yer Adlarının Silinmesi

Kısa Tanım: Google Maps gibi dijital haritalardan Filistin köylerinin isimlerinin silinmesi veya "İsrail" etiketiyle değiştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Resmî baskılar ve lobi faaliyetleriyle platformlar yönlendirilir. Etkisi:

Tarihsel ve kültürel hafıza dijital ortamda yok edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da Google Maps'ten "Filistin" ibaresinin kaldırılması. Tarihsel arka plan: 1948 sonrası "toponimi siyaseti" dijital alana taşındı. Küresel yansımalar: Uluslararası tepki ve boykot çağrıları.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, tarihsel ve kültürel hafıza dijital ortamda yok edilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası tepki ve boykot çağrıları.

Karşı Strateji: Açık kaynak haritalar (OpenStreetMap) desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #324 Dijital Arşivlerde Filistin Belgelerinin Silinmesi · #373 Hacker Gruplarının Filistin Arşivlerini Silmesi · #348 Dijital Reklamlarda Filistin Direnişinin "Şiddet" Olarak Sunulması · #340 Online Mağazalarda Filistin Ürünlerinin "Terörle Bağlantılı"

Kaynaklar: The Independent (2016).

KAVRAM No: 332

Online Anketlerde Botlarla Sonuç Çarpıtma

Kısa Tanım: İnternet anketlerinde İsrail lehine bot hesaplarla sonuçların değiştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: IP manipülasyonu ve otomatik oylama yazılımları kullanılır. Etkisi: Kamuoyu desteği gerçekte olmadığı hâlde yüksek gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2012'de CNN'in Ortadoğu anketinde İsrail lehine sahte oy patlaması. Tarihsel arka plan: Online anket manipülasyonları siyasi kampanyalarda sıkça kullanıldı. Küresel yansımalar: Anket firmaları güvenlik protokollerini yeniledi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, kamuoyu desteği gerçekte olmadığı hâlde yüksek gösterilir. Daha geniş ölçekte ise anket firmaları güvenlik protokollerini yeniledi.

Karşı Strateji: Çoklu IP kontrolü ve bot tespit sistemleri zorunlu olmalı.

Çapraz Başvurular: #364 Botlarla Online Oylama Manipülasyonu · #355 Online Petisyonlarda Otomatik İmza Botları · #308 Otomatik Retweet Ağları · #322 Online İmza Kampanyalarının Botlarla Manipülasyonu

Kaynaklar: CNN Poll Analysis (2012).

KAVRAM No: 333**Fact-Checking Kurumlarının Çifte Standart Uygulaması**

Kısa Tanım: Doğrulama kuruluşlarının İsrail'i eleştiren haberleri "yanlış bilgi" diye işaretlemesi, İsraili yanlış haberleri ise görmezden gelmesi.

İşleyiş Mekanizması: Politik ve finansal baskılarla doğrulama kriterlerinin esnetilmesi. Etkisi: Filistin yanlış içerikler itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırılarında Facebook'un bağımsız fact-check partnerlerinin Filistin içeriklerini yanlış bilgi diye işaretlemesi. Tarihsel arka plan: Doğrulama sektörü 2010 sonrası siyasallaştı. Küresel yansımalar: Dijital hak örgütleri "seçici doğrulama"yı raporladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, filistin yanlış içerikler itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise dijital hak örgütleri "seçici doğrulama"yı raporladı.

Karşı Strateji: Fact-check kuruluşları bağımsız ve şeffaf denetimlere açılmalı.

Çapraz Başvurular: #789 Musk'ın "Gazze İçin Yanlış Bilgi Etiketlerini Filistinlilere · #849 İnsan Hakları Mekanizmalarının "Çifte Standart" Diye Etiketlenmesi · #137 Yanlış Bilgilendirme" Söylemi · #376 Sosyal Medya "Fact-check" Etiketlerinin Yanlı Kullanımı

Kaynaklar: HRW (2021).

KAVRAM No: 334**WhatsApp Gruplarında Zincir Mesaj Propagandası**

Kısa Tanım: İsrail yanlış zincir mesajların WhatsApp gruplarında kitlesel olarak paylaşılması.

İşleyiş Mekanizması: Aynı içerikler binlerce gruba kopyalanır. Etkisi: Kitlelerde "doğru bilgi" algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de İsrail'in "savunma hakkı" mesajları yüzlerce grup üzerinden dolaşıma sokuldu. Tarihsel arka plan: Zincir mesaj propagandası Hindistan, Brezilya gibi ülkelerde de siyaseten kullanıldı. Küresel yansımalar: WhatsApp, iletim sınırı koymak zorunda kaldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kitlelerde "doğru bilgi" algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise whatsapp, iletim sınırı koymak zorunda kaldı.

Karşı Strateji: Zincir mesajlara karşı doğrulama hatları kurulmalı.

Çapraz Başvurular: #296 Fenomen Diplomasinde WhatsApp Gruplarında İsrail Yanlı · #328 Telegram Kanallarında Koordineli Yanlış Bilgi Yayma · #386 WhatsApp

Stickerlarıyla İsrail Ordusunu Normalleştirme · #833 Komuta Sorumluluğunun "Bireysel Emir"e İndirgenmesi

Kaynaklar: BBC (2021).

KAVRAM No: 335**Sahte Filistin Hesaplarıyla İçerden Çatlak Yaratma**

Kısa Tanım: Filistinli kimliğiyle sahte hesap açarak topluluk içinde bölünme yaratılması.

İşleyiş Mekanizması: "Filistinliler arası tartışma" görüntüsü verilir. Etkisi: Dayanışma zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da İsrail bağlantılı "The Arab World Research" sahte hesap ağı ifşa edildi. Tarihsel arka plan: Psikolojik harp yöntemlerinin dijital versiyonu. Küresel yansımalar: Facebook yüzlerce sahte Filistin hesabını kapattı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, dayanışma zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise facebook yüzlerce sahte Filistin hesabını kapattı.

Karşı Strateji: Dijital topluluklar kimlik doğrulama sistemleriyle korunmalı.

Çapraz Başvurular: #350 Sahte Podcast Yayınlarıyla Propaganda · #963 Yapay Zekâ ile "Sahte Hesap Gerçekçiliği" · #45 Disiplin Cezalarının "Hesap Verme" Diye Sunulması · #366 Sahte Zoom Panelleriyle Yanlı Akademik Söylem

Kaynaklar: Facebook Transparency Report (2019).

KAVRAM No: 336**Dijital "Bluwashing" ile İsrail Teknolojisinin Pazarlanması**

Kısa Tanım: İsrail'in işgalde kullandığı teknolojileri "sürdürülebilir" ve "çevreci" gibi lanse etmesi.

İşleyiş Mekanizması: Askeri gözetim teknolojileri çevre ve iklim projeleriyle ilişkilendirilir. Etkisi: İşgal teknolojileri küresel pazara olumlu imajla sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de İsrail'in su teknolojileri fuarında askeri kökenli teknolojilerin "yeşil inovasyon" olarak pazarlanması. Tarihsel arka plan: "Bluwashing", "greenwashing"ın dijital uyarlaması. Küresel yansımalar: STK'lar bu uygulamaları teşhir etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, işgal teknolojileri küresel pazara olumlu imajla sunulur. Daha geniş ölçekte ise sTK'lar bu uygulamaları teşhir etti.

Karşı Strateji: Askeri kökenli teknolojilerin etik sorgulaması yapılmalı.

Çapraz Başvurular: #870 AB Pazarına İhracatta “Sürdürülebilir Teknoloji” Vurgusu · #287 Belgesel Kanallarında İsrail Teknolojisinin “Kurtarıcı” Sunulması · #481 İç Güvenlik Bakanlığı’nda İsrail Modeli · #900 BM İklim Zirvelerinde “Yeşil İsrail” Söylemi

Kaynaklar: Who Profits (2019).

KAVRAM No: 337

Influencer Kampanyalarında Sponsor Bilgisini Gizleme

Kısa Tanım: İsrail yanlısı içerik üreten influencerların sponsor bilgisini açıklamaması.

İşleyiş Mekanizması: İçerikler “kişisel görüş” gibi sunulur. Etkisi: Propaganda doğal görünür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020’de İsrail Turizm Bakanlığı sponsorlu influencerların içerikleri ifşa edildi. Tarihsel arka plan: Reklam yasalarının sosyal medyada denetimsiz kalması. Küresel yansımalar: Dijital hak savunucuları “gizli sponsorluk” kavramını gündeme getirdi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, propaganda doğal görünür. Daha geniş ölçekte ise dijital hak savunucuları “gizli sponsorluk” kavramını gündeme getirdi.

Karşı Strateji: Sponsorlu içeriklerde şeffaflık zorunlu hale getirilmeli.

Çapraz Başvurular: #391 Influencer Canlı Yayınlarında İsrail Sponsorluğu Gizleme · #905 Silikon Vadisi Konferanslarında İsrail Panel Sponsorluğu · #350 Sahte Podcast Yayınlarıyla Propaganda · #311 Sosyal Medya Fenomenlerini Satın Alma

Kaynaklar: Haaretz (2020).

KAVRAM No: 338

Hasbara İçin Kurulan Sahte “STK” Platformları

Kısa Tanım: Tarafsız insan hakları örgütü gibi görünen ama İsrail lobisi tarafından kurulan platformlar.

İşleyiş Mekanizması: İsimlendirme ve görünüşte “sivil toplum” dili kullanılır. Etkisi: Kamuoyunda güven kazanarak propaganda yapılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017’de ABD’de kurulan bazı sahte STK’ların İsrail lobisiyle bağlantısı ifşa edildi. Tarihsel arka plan: “Astroturfing”in STK alanındaki versiyonu. Küresel yansımalar: Gerçek insan hakları örgütleri itibarsızlaştırıldı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kamuoyunda güven kazanarak propaganda yapılır. Daha geniş ölçekte ise gerçek insan hakları örgütleri itibarsızlaştırıldı.

Karşı Strateji: STK şeffaflığı ve finansman denetimi zorunlu kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #352 Hasbara İçin Discord Sunucularında Gençlik Ağı · #451 Kanada Parlamentosunda İsrail Dostluk Grubu · #321 Hasbara İçin Açılmış Sahte Akademik Bloglar · #967 AI ile Sahte Aktivist Profilleri

Kaynaklar: The Intercept (2017).

KAVRAM No: 339

Instagram’da Filistin Fotoğraflarının “Çıplaklık” Gerekçesiyle

Kısa Tanım: Filistin’deki saldırı fotoğraflarının yanlış moderasyon gerekçesiyle kaldırılması.

İşleyiş Mekanizması: Çocuk ölümleri ve yaralı görüntüleri “çıplaklık/uygunsuz” kategorisine sokulur. Etkisi: İhlal belgeleri kamuoyuna ulaşmaz.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze bombardımanı sırasında onlarca fotoğraf “çıplaklık” gerekçesiyle silindi. Tarihsel arka plan: İçerik denetimi politik baskılarla yönlendiriliyor. Küresel yansımalar: Meta bu uygulamaları “teknik hata” diye savundu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, ihlal belgeleri kamuoyuna ulaşmaz. Daha geniş ölçekte ise meta bu uygulamaları “teknik hata” diye savundu.

Karşı Strateji: İnsan hakları belgeleri özel arşivlerde korunmalı.

Çapraz Başvurular: #358 Filistin Görsellerinin “Şiddet İçeriği” Etiketleriyle Engellenmesi · #346 Google Görsellerden Filistin Fotoğraflarının Bastırılması · #367 Facebook Algoritmalarında Yanlı Moderasyon · #325 Instagram İçeriklerinin “Şiddet” Gerekçesiyle Engellenmesi

Kaynaklar: HRW (2021).

KAVRAM No: 340

Online Mağazalarda Filistin Ürünlerinin “Terörle Bağlantılı

Kısa Tanım: Filistin menşeli ürünlerin e-ticaret sitelerinde güvenlik riski veya “terör bağlantılı” etiketiyle yasaklanması.

İşleyiş Mekanizması: Lobi baskılarıyla platform politikaları yönlendirilir. Etkisi: Filistin ekonomisi dijital pazarda engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020’de Amazon’un Batı Şeria ürünlerini “İsrail” etiketiyle satması, Filistin ürünlerine kısıtlama

koyması. Tarihsel arka plan: 1967 sonrası işgal ekonomisi dijital ticarete taşındı. Küresel yansımalar: Boykot çağrıları ve tüketici protestoları.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, Filistin ekonomisi dijital pazarda engellenir. Daha geniş ölçekte ise boykot çağrıları ve tüketici protestoları.

Karşı Strateji: Adil ticaret platformları ve tüketici bilgilendirmesi.

Çapraz Başvurular: #41 UNRWA Terörle Bağlantılı" İddiası · #878 E-ticaret Platformlarında "Made in Israel" Algısı · #331 Dijital Haritalarda Filistin Yer Adlarının Silinmesi · #27 UNRWA'nın "Terör Destekçisi" İlan Edilmesi

Kaynaklar: Al Jazeera (2020).

KAVRAM No: 341

Sosyal Medya Botlarıyla Anında Slogan Yayma

Kısa Tanım: Bot hesaplarla İsrail yanlısı sloganların saniyeler içinde yayılması.

İşleyiş Mekanizması: Yazılım destekli toplu tweet/retweet. Etkisi: Organik kamuoyu algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırılarında #IsraelUnderFire etiketinin botlarla dünya gündemine sokulması. Tarihsel arka plan: Bot ağları 2010 sonrası siyasi kampanyalarda rutinleşti. Küresel yansımalar: Twitter bot ağlarını ifşa etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, organik kamuoyu algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise twitter bot ağlarını ifşa etti.

Karşı Strateji: Bot tespit algoritmaları ve şeffaflık raporları.

Çapraz Başvurular: #308 Otomatik Retweet Ağları · #301 Bot Orduları ile Etkileşim Şişirme · #328 Telegram Kanallarında Koordineli Yanlış Bilgi Yayma · #300 Hashtag Hijacking (Etiket Gaspi)

Kaynaklar: The Guardian (2021).

KAVRAM No: 342

DDoS Saldırılarıyla Filistin Yanlısı Sitelerin Çökertilmesi

Kısa Tanım: Dağıtılmış hizmet engelleme (DDoS) saldırılarıyla Filistin haklarını savunan web sitelerinin erişilemez hâle getirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Yüksek hacimli sahte trafik gönderilerek sunucuların çökertilmesi. Etkisi: Bilgi akışı kesilir, belgeler ulaşılamaz olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Gazze merkezli insan hakları örgütlerinin sitelerine düzenlenen yoğun saldırılar. Tarihsel arka plan: Siber harp yöntemleri 2000 sonrası devletlerce yoğun kullanılmaya başlandı. Küresel yansımalar: Filistin sivil toplumu uluslararası siber güvenlik desteği talep etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, bilgi akışı kesilir, belgeler ulaşılamaz olur. Daha geniş ölçekte ise Filistin sivil toplumu uluslararası siber güvenlik desteği talep etti.

Karşı Strateji: DDoS koruma servisleri ve yedekleme ağları.

Çapraz Başvurular: #387 Twitter Botlarıyla Gazetecileri Hedef Gösterme · #330 SEO Manipülasyonu ile İsrail Yanlısı Sitelerin Üste... · #143 İnsan Haklarını Koruyoruz" Söylemi · #310 Yapay Trafik ile Trend Listesi Manipülasyonu

Kaynaklar: Access Now (2019).

KAVRAM No: 343

Online Forumlarda "Normal Vatandaş" Gibi Görünen Trolller

Kısa Tanım: İsrail politikalarını savunan, kendini "tarafsız" veya "sıradan vatandaş" gibi gösteren troll hesaplar.

İşleyiş Mekanizması: Kişisel hikâyeler uydurarak propaganda doğal hale getirilir. Etkisi: Kararsız kullanıcıların algısı yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Reddit ve Quora'da İsrail'in "savunma hakkı"nı destekleyen organize troll gruplarının ifşası. Tarihsel arka plan: Psikolojik harp tekniklerinin dijital formları. Küresel yansımalar: Forum moderasyonları güven kaybına uğradı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kararsız kullanıcıların algısı yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise forum moderasyonları güven kaybına uğradı.

Karşı Strateji: Kullanıcı kimlik doğrulaması ve şeffaflık politikaları.

Çapraz Başvurular: #372 Forumlarda Koordineli "İmaj Onarma" Çalışmaları · #967 Al ile Sahte Aktivist Profilleri · #284 Hollywood'da İsrail Yerleşimlerinin "Normal Yaşam Alanı" Olarak · #194 Bizim Operasyonumuz Savunma" Söylemi

Kaynaklar: NPR (2021).

KAVRAM No: 344

Sahte Hashtaglerle Gündem Çarpıtma

Kısa Tanım: Gerçek gündemi bastırmak için sahte etiketlerin trend listesine sokulması.

İşleyiş Mekanizması: Bot ağları ve koordineli paylaşımlar. Etkisi: Filistin gündemi görünmezleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de #PrayForIsrael etiketiyle Gazze bombardımanının üstünün örtülmesi. Tarihsel arka plan: Hashtag savaşları Arap Baharı sonrası yoğunlaştı. Küresel yansımalar: Dijital aktivistler "counter-hashtag" kampanyaları geliştirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, Filistin gündemi görünmezleşir. Daha geniş ölçekte ise dijital aktivistler "counter-hashtag" kampanyaları geliştirdi.

Karşı Strateji: Gerçek zamanlı sosyal medya analizleriyle sahte trendleri ifşa etmek.

Çapraz Başvurular: #310 Yapay Trafik ile Trend Listesi Manipülasyonu · #329 TikTok Trendlerinin Yapay Yükseltilmesi · #937 İsrail Mutfağının UNESCO Kültür Listesine Sokulma Çabası · #320 Trend Konuların "Barış" Etiketleriyle Bastırılması

Kaynaklar: Middle East Eye (2021).

KAVRAM No: 345

Viral Meme Üretimiyle Algı Yönetimi

Kısa Tanım: İsrail politikalarını meşrulaştıran veya Filistinlileri küçümseyen mizahi görsellerin viral hale getirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Mizah, karikatür ve caps formatları kullanılır. Etkisi: Politik mesaj eğlence kisvesiyle normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında "Hamas = ISIS" memeleri sosyal medyada dolaştırıldı. Tarihsel arka plan: Meme kültürü politik propagandada yeni bir araç haline geldi. Küresel yansımalar: Genç kitlelerde algı kayması yarattı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, politik mesaj eğlence kisvesiyle normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise genç kitlelerde algı kayması yarattı.

Karşı Strateji: Alternatif karşı-meme üretimi.

Çapraz Başvurular: #968 AI ile Senkronize Mem Üretimi · #987 AI ile Viral "Barış" Videoları · #494 Gazeteci Turlarının Diploması Aracı Olarak Kullanımı · #942 Uluslararası Proje Fonlarında İsrail Üniversitelerinin Öne

Kaynaklar: Milner, R. (2016). The World Made Meme.

KAVRAM No: 346

Google Görsellerden Filistin Fotoğraflarının Bastırılması

Kısa Tanım: Filistin'deki saldırı fotoğraflarının arama motoru görsellerinde geri plana itilmesi.

İşleyiş Mekanizması: SEO ve algoritmik filtreler. Etkisi: Görsel belgeler kullanıcıya ulaşmaz.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırısı sonrası aramalarda çocuk ölümlerinin görsellerinin alt sıralara düşmesi. Tarihsel arka plan: Dijital görsel sansür uygulamaları 2010 sonrası arttı. Küresel yansımalar: Görsel arşivler aktivist gruplarca alternatif olarak kuruldu.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, görsel belgeler kullanıcıya ulaşmaz. Daha geniş ölçekte ise görsel arşivler aktivist gruplarca alternatif olarak kuruldu.

Karşı Strateji: Bağımsız arama motorları ve görsel arşivler desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #339 Instagram'da Filistin Fotoğraflarının "Çıplaklık" Gerekçesiyle · #358 Filistin Görsellerinin "Şiddet İçeriği" Etiketleriyle Engellenmesi · #383 Sesli Asistanlarda Yanlı Arama Sonuçları · #317 Filistin Haberlerine "Topluluk Kuralı İhlali" Damgası

Kaynaklar: The Guardian (2021).

KAVRAM No: 347

Yapay Zekâ ile Yanlı Görsel Üretimi

Kısa Tanım: AI görsel üretim araçlarıyla İsrail'i olumlu, Filistin'i olumsuz gösterecek görseller üretilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Veri setlerine yanlı örnekler eklenir. Etkisi: Dijital propaganda görsel inandırıcılıkla güçlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te X platformunda dolaşan, Hamas'ı vahşi gösteren sahte AI görselleri. Tarihsel arka plan: Yapay zekâ dezenformasyonun yeni cephesi. Küresel yansımalar: AI etik tartışmaları yoğunlaştı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, dijital propaganda görsel inandırıcılıkla güçlenir. Daha geniş ölçekte ise AI etik tartışmaları yoğunlaştı.

Karşı Strateji: AI görsel doğrulama sistemleri ve etik kurallar.

Çapraz Başvurular: #397 Otomatik Çeviri Programlarında Yanlı Terim Kullanımı · #998 Yapay Zekâ ile Otomatik Çeviri Yanlılığı · #988 Yapay Zekâ ile Popüler Kültür İçinde Gizli... · #955 AI ile Otomatik Propaganda Makaleleri Yazımı

Kaynaklar: Reuters (2023).

KAVRAM No: 348**Dijital Reklamlarda Filistin Direnişinin “Şiddet” Olarak Sunulması**

Kısa Tanım: Google Ads, Facebook Ads gibi reklam platformlarında Filistin direnişini şiddet ve terör etiketleriyle eşleştiren kampanyalar.

İşleyiş Mekanizması: Paralı reklamlarla küresel kitlelere ulaşılır. Etkisi: Direniş kriminalize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da ABD merkezli reklam kampanyalarında Filistin direnişini “extremist violence” başlığıyla sunuldu. Tarihsel arka plan: Dijital reklam pazarının siyasallaşması. Küresel yansımalar: Reklam verenlerin politik sorumluluğu gündeme geldi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, direniş kriminalize edilir. Daha geniş ölçekte ise reklam verenlerin politik sorumluluğu gündeme geldi.

Karşı Strateji: Reklam şeffaflığı ve denetim mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #283 Diaspora Ressamlarının Filistin Direnişini “Şiddet Estetiği” Olarak · #358 Filistin Görsellerinin “Şiddet İçeriği” Etiketleriyle Engellenmesi · #723 Filistin İntifadası'nın “Şiddet Eylemleri” Olarak Çerçevesi · #331 Dijital Haritalarda Filistin Yer Adlarının Silinmesi

Kaynaklar: The Intercept (2019).

KAVRAM No: 349**Instagram Filtreleriyle İsrail Ordusunun “Cool” Gösterilmesi**

Kısa Tanım: Instagram'da özel efektler ve filtrelerle İsrail askerlerinin modern, eğlenceli ve “cool” bir imajla sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Sosyal medya kampanyalarıyla askeri üniformalar popüler kültür unsuru gibi parlatılır. Etkisi: Genç kitlelerde İsrail ordusu cazip gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de IDF askerlerinin TikTok ve Instagram'da dans videoları “kahramanlık” etiketleriyle yayılması. Tarihsel arka plan: Askeri imaj PR kampanyaları 1980'lerden beri var, dijitalleşmeyle filtrelerle taşındı. Küresel yansımalar: Filistinli gençlerin içerikleri aynı algoritmalarda bastırıldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, genç kitlelerde İsrail ordusu cazip gösterilir. Daha geniş ölçekte ise filistinli gençlerin içerikleri aynı algoritmalarda bastırıldı.

Karşı Strateji: Alternatif içerik üretimi ve filtre kullanımının teşhiri.

Çapraz Başvurular: #365 Instagram Stories'te “Barış İçin İsrail” Etiketleri · #229 Fenomen Diplomasisinde Instagram Influencerlarının Tel Aviv'den · #249 Hollywood'da İsrail Askerlerinin Kadın Karakterler Olarak · #271 Hollywood'da İsrail Ordusunun Teknoloji Başarılarının

Kaynaklar: The Guardian (2020).

KAVRAM No: 350**Sahte Podcast Yayınlarıyla Propaganda**

Kısa Tanım: İsrail yanlısı anlatıları “tarafsız tartışma” kisvesi altında sunan sahte podcast'ler.

İşleyiş Mekanizması: Diaspora fonlarıyla içerik üreticilerine sponsor olunur. Etkisi: Kamuoyuna akademik veya bağımsız görüş gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de ABD merkezli bazı podcast'lerde Filistin direnişinin “radikal terör” olarak tanımlanması. Tarihsel arka plan: Radyo propagandası 20. yy'da vardı; dijital çağda podcast biçimini aldı. Küresel yansımalar: Spotify ve Apple Podcasts, içerik şeffaflığına zorlandı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kamuoyuna akademik veya bağımsız görüş gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise spotify ve Apple Podcasts, içerik şeffaflığına zorlandı.

Karşı Strateji: Bağımsız fact-check ve podcast şeffaflık raporları.

Çapraz Başvurular: #382 Podcast Algoritmalarında Yanlı Tavsiyeler · #366 Sahte Zoom Panelleriyle Yanlı Akademik Söylem · #490 Diaspora Fonlarıyla “Bağımsız” STK Kurulması · #337 Influencer Kampanyalarında Sponsor Bilgisini Gizleme

Kaynaklar: Media Matters (2022).

KAVRAM No: 351**Filistin Hashtaglerinin Otomatik Spamlenmesi**

Kısa Tanım: Filistin dayanışması için açılan etiketlerin botlar aracılığıyla anlamsız içeriklerle doldurulması.

İşleyiş Mekanizması: Spam paylaşımlar akışı boğar. Etkisi: Kullanıcılar gerçek içeriklere ulaşamaz.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de #GazaUnderAttack etiketi altında alakasız reklamlar ve pornografik içeriklerin botlarca yayımlanması. Tarihsel arka plan: Spam kampanyaları Arap Baharı döneminde de kullanılmıştı. Küresel yansımalar: Dijital

aktivistler etiketleri yeniden trend ettirmek için karşı kampanya düzenledi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, kullanıcılar gerçek içeriklere ulaşamaz. Daha geniş ölçekte ise dijital aktivistler etiketleri yeniden trend ettirmek için karşı kampanya düzenledi.

Karşı Strateji: Platformların spam filtreleme mekanizmalarını geliştirmesi.

Çapraz Başvurular: #979 AI ile Otomatik Etiket Manipülasyonu · #318 Otomatik Spam Raporlama Kampanyaları · #313 Filistin Etiketlerinin Sistemik Bastırılması · #344 Sahte Hashtaglerle Gündem Çarpıtma

Kaynaklar: Amnesty International (2021).

KAVRAM No: 352

Hasbara İçin Discord Sunucularında Gençlik Ağı

Kısa Tanım: Discord üzerinden kurulan gizli topluluklarla gençler İsrail yanlısı söylemlere yönlendirilir.

İşleyiş Mekanizması: Oyun, sohbet ve etkinlik kılıfı altında propaganda yayılır. Etkisi: Genç kuşak ideolojik olarak kazanılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de ifşa edilen, ABD ve Avrupa'da genç Yahudi topluluklarına yönelik "Israel Defenders" adlı Discord grupları. Tarihsel arka plan: Gençlik kolları propagandası internet öncesinde dernekler üzerinden yürütülürdü. Küresel yansımalar: Gençlik platformlarının güvenilirliği sorgulandı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, genç kuşak ideolojik olarak kazanılır. Daha geniş ölçekte ise gençlik platformlarının güvenilirliği sorgulandı.

Karşı Strateji: Dijital gözetim ve sızıntı raporları.

Çapraz Başvurular: #338 Hasbara İçin Kurulan Sahte "STK" Platformları · #379 Mobil Uygulamalarda Gizli Hasbara İçerikleri · #898 Üniversite Değişim Programlarıyla Gençlik Turizmi · #357 Twitch Yayıncılarına Gizli Sponsorluklar

Kaynaklar: Haaretz (2022).

KAVRAM No: 353

YouTube Algoritmasıyla Belgesellerin Gömülmesi

Kısa Tanım: Filistin insan hakları ihlallerini belgeleyen videoların arama sonuçlarında geriye atılması.

İşleyiş Mekanizması: "Community Guidelines" veya algoritmik ağırlıklarla görünürlük

düşürülür. Etkisi: Hak ihlali kanıtları erişilmez olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018–2021 arası Filistin'e dair belgesellerin arama sıralamalarında sistemik düşüş yaşaması. Tarihsel arka plan: YouTube'un politik içerik algoritmaları uzun süredir eleştiriliyor. Küresel yansımalar: Alternatif video platformları kullanılmaya başlandı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, hak ihlali kanıtları erişilmez olur. Daha geniş ölçekte ise alternatif video platformları kullanılmaya başlandı.

Karşı Strateji: Dijital arşivleme ve yedek video paylaşımı.

Çapraz Başvurular: #317 Filistin Haberlerine "Topluluk Kuralı İhlali" Damgası · #788 YouTube Algoritmalarında Filistin Videolarının Bastırılması · #983 Yapay Zekâ ile "Görünmez Sansür" · #227 Diaspora Fonlarıyla Çekilen Belgesellerin Oscar'a Aday Gösterilmesi

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021).

KAVRAM No: 354

Çocuklara Yönelik Oyunlarda İsrail Yanlısı Karakterler

Kısa Tanım: Mobil ve bilgisayar oyunlarında İsrail askerlerinin kahraman, Filistinlilerin düşman olarak kodlanması.

İşleyiş Mekanizması: Oyun senaryoları propaganda içerikli hazırlanır. Etkisi: Çocukların algısında İsrail kahramanlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da çıkan "Special Force 2" benzeri oyunlarda Filistinliler terörist olarak sunuldu. Tarihsel arka plan: Oyun propagandası 2000'lerden itibaren askeri güçlerce kullanıldı. Küresel yansımalar: UNESCO, şiddet içerikli oyunların çocuk psikolojisine etkisini raporladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, çocukların algısında İsrail kahramanlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise UNESCO, şiddet içerikli oyunların çocuk psikolojisine etkisini raporladı.

Karşı Strateji: Alternatif barış temalı oyun geliştirilmesi.

Çapraz Başvurular: #209 Video Oyunlarında İsrail Askerlerinin "Kahraman Karakter" Olarak · #263 Çocuk Animasyonlarında İsrail Askerlerinin "Kahraman" Gösterilmesi · #378 Oyun İç Reklamlarda İsrail Bayraklarının Gösterilmesi · #393 Dijital Kart Oyunlarında Filistinlilerin "Düşman" Olarak

Kaynaklar: Galloway, A. (2019). Gaming and War.

KAVRAM No: 355**Online Petisyonlarda Otomatik İmza Botları**

Kısa Tanım: İsrail lehine veya Filistin aleyhine hazırlanan online imza kampanyalarında sahte bot imzalarının kullanılması.

İşleyiş Mekanizması: Yazılımlar aracılığıyla binlerce sahte kimlik oluşturulur. Etkisi: Sahte kamuoyu desteği üretilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Avrupa'da "İsrail's right to defend itself" başlıklı kampanyanın imzalarının %40'ının bot çıkması. Tarihsel arka plan: Dijital kampanya manipülasyonları 2010 sonrası arttı. Küresel yansımalar: Change.org şeffaflık politikalarını sıkılaştırdı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sahte kamuoyu desteği üretilir. Daha geniş ölçekte ise change.org şeffaflık politikalarını sıkılaştırdı.

Karşı Strateji: İmza doğrulama sistemleri.

Çapraz Başvurular: #322 Online İmza Kampanyalarının Botlarla Manipülasyonu · #390 Dijital İmza Kampanyalarında Yalan Rakamlar · #971 Sentetik Gazete Manşetleri Üretimi · #984 AI ile Otomatik Şikâyet Botları

Kaynaklar: Politico (2021).

KAVRAM No: 356**Dijital Anketlerde Proxy Kullanarak Yığılma**

Kısa Tanım: İsrail lehine anket sonuçlarını değiştirmek için çoklu proxy ile oy kullanılabilir.

İşleyiş Mekanizması: VPN/proxy üzerinden tekrarlanan girişlerle kitle kaydırma yapılır. Etkisi: "Kamuoyu desteği" algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014'te BBC anketinde İsrail'in imajı manipüle edildi. Tarihsel arka plan: Online anket manipülasyonu birçok siyasi kampanyada gözlemlendi. Küresel yansımalar: Medya kuruluşları anket yöntemlerini revize etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, "Kamuoyu desteği" algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise medya kuruluşları anket yöntemlerini revize etti.

Karşı Strateji: IP bazlı doğrulama ve çoklu oy engelleme.

Çapraz Başvurular: #319 Kitle Kaydırma (Astroturfing) Yöntemleri · #364 Botlarla Online Oylama Manipülasyonu · #332 Online Anketlerde Botlarla Sonuç Çarpıtma

Kaynaklar: BBC Monitoring (2014).

KAVRAM No: 357**Twitch Yayıncılarına Gizli Sponsorluklar**

Kısa Tanım: Popüler oyun yayıncılarına gizli şekilde İsrail yanlısı içerik üretmeleri için ödeme yapılması.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorluk bilgisi açıklanmaz. Etkisi: Genç izleyiciler farkında olmadan propaganda alır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de bazı ABD'li yayıncıların "İsrail tech innovation" başlıklı yayınlarda gizli sponsorluk aldığı ortaya çıktı. Tarihsel arka plan: Product placement taktiği propaganda alanına uyarlandı. Küresel yansımalar: Twitch sponsorluk şeffaflığı eleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, genç izleyiciler farkında olmadan propaganda alır. Daha geniş ölçekte ise twitch sponsorluk şeffaflığı eleştirildi.

Karşı Strateji: Sponsorluk ifşa zorunluluğu.

Çapraz Başvurular: #280 Fenomen Diplomasinde Twitch Yayıncılarına Sponsorluk ve Etik · #379 Mobil Uygulamalarda Gizli Hasbara İçerikleri · #237 Dizi Senaryolarında Filistinlilerin "Gizli Tehdit" Olarak · #352 Hasbara İçin Discord Sunucularında Gençlik Ağı

Kaynaklar: Wired (2022).

KAVRAM No: 358**Filistin Görsellerinin "Şiddet İçeriği" Etiketile Engellenmesi**

Kısa Tanım: Filistin'deki bombardıman ve yaralı çocuk fotoğraflarının "şiddet" gerekçesiyle sosyal medyadan kaldırılması.

İşleyiş Mekanizması: Topluluk kuralları manipüle edilerek içerik kaldırılır. Etkisi: Savaş suçlarının belgelenmesi engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırısı sırasında Instagram'ın yüzlerce içerik kaldırması. Tarihsel arka plan: Platform sansürü 2014'ten beri artıştı. Küresel yansımalar: İnsan hakları örgütleri rapor yayımladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, savaş suçlarının belgelenmesi engellenir. Daha geniş ölçekte ise insan hakları örgütleri rapor yayımladı.

Karşı Strateji: Alternatif arşiv platformları.

Çapraz Başvurular: #325 Instagram İçeriklerinin "Şiddet" Gerekçesiyle Engellenmesi · #339 Instagram'da Filistin Fotoğraflarının "Çıplaklık" Gerekçesiyle · #317 Filistin Haberlerine "Topluluk Kuralı İhlali" Damgası · #346 Google Görsellerden Filistin Fotoğraflarının Bastırılması

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021).

KAVRAM No: 359

Sosyal Medya Dinleme Araçlarıyla Hasbara Takibi

Kısa Tanım: Filistin yanlısı içerikleri takip etmek ve karşı propaganda geliştirmek için "social listening" yazılımlarının kullanılması.

İşleyiş Mekanizması: Anahtar kelime analizleri ve duygu takibiyle içerikler tespit edilir, ardından karşı kampanyalar devreye girer. Etkisi: Dijital muhalefet önceden bastırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de İsrail Dışişleri Bakanlığı'nın Brandwatch benzeri araçlarla Filistin etiketlerini izlemesi. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası sosyal medya analiz yazılımları devletlerce de kullanılmaya başlandı. Küresel yansımalar: Aktivist gruplar içeriklerinin izlendiğini ifşa etti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, dijital muhalefet önceden bastırılır. Daha geniş ölçekte ise aktivist gruplar içeriklerinin izlendiğini ifşa etti.

Karşı Strateji: Şeffaflık yasaları ve bağımsız gözetim mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #330 SEO Manipülasyonu ile İsrail Yanlısı Sitelerin Üste... · #996 AI ile Sosyal Medya Duygu Analizi · #316 Algoritma Oyunlarıyla İsrail Yanlısı İçeriği Öne Çıkarma · #991 Büyük Veriyle Diaspora Ağlarının Takibi

Kaynaklar: Haaretz (2021).

KAVRAM No: 360

Dijital PR Şirketlerinin Hasbara İçerik Üretmesi

Kısa Tanım: Profesyonel PR ajanslarının İsrail yanlısı makale, basın bülteni ve içerik hazırlaması.

İşleyiş Mekanizması: "Tarafsız PR çalışması" görünümünde propaganda yürütülür. Etkisi: Küresel basın organları manipüle edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırıları sonrası uluslararası PR şirketlerinin İsrail lehine kampanya hazırladığı ifşa edildi. Tarihsel arka plan: PR şirketleri 1990'lardan beri devlet imaj yönetiminde rol alıyor. Küresel yansımalar: Mesleki etik tartışmaları yoğunlaştı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, küresel basın organları manipüle edilir. Daha geniş ölçekte ise mesleki etik tartışmaları yoğunlaştı.

Karşı Strateji: PR şeffaflık raporları ve fon kaynaklarının açıklanması.

Çapraz Başvurular: #315 Sahte Haber Siteleriyle İçerik Üretme · #779 BM Ajanslarının Raporlarının "Tek Taraflı" Gösterilmesi · #321 Hasbara İçin Açılmış Sahte Akademik Bloglar · #350 Sahte Podcast Yayınlarıyla Propaganda

Kaynaklar: The Intercept (2014).

KAVRAM No: 361

Online Eğitimlerde İsrail Yanlısı Ders Materyalleri

Kısa Tanım: Dijital ders platformlarında İsrail'in anlatısını destekleyen müfredat içeriklerinin üretilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Ders kitaplarında ve online modüllerde Filistin tarihi silikleştirilir. Etkisi: Genç öğrenciler tek taraflı tarih bilgisiyle yetiştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de bazı ABD üniversitelerindeki çevrimiçi derslerde "İsrail'in kurucu değerleri" övülürken Nakba tamamen atlandı. Tarihsel arka plan: Eğitim yoluyla propaganda, klasik hasbara stratejilerinden. Küresel yansımalar: Akademisyenler bu tek yanlılığı eleştiren kampanyalar düzenledi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, genç öğrenciler tek taraflı tarih bilgisiyle yetiştirilir. Daha geniş ölçekte ise akademisyenler bu tek yanlılığı eleştiren kampanyalar düzenledi.

Karşı Strateji: Alternatif eğitim materyalleri geliştirmek.

Çapraz Başvurular: #514 Üniversite Müfredatında Nakba'nın Görmezden Gelinmesi · #582 Akademik Çalışmalarda İsrail Yanlı Kaynakların Zorunlu · #463 Kaliforniya Üniversitelerinde İsrail Yanlı Kursüler · #355 Online Petisyonlarda Otomatik İmza Botları

Kaynaklar: Mondoweiss (2020).

KAVRAM No: 362

LinkedIn'de İsrail Yanlısı "Uzman" Profilleri

Kısa Tanım: LinkedIn'de sahte veya sponsorlu profillerle İsrail politikalarını destekleyen "uzman"ların öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: İş dünyası ve akademi camiasında sahte uzmanlık imajı oluşturulur. Etkisi: Profesyonel ağlarda İsrail'in imajı güçlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de LinkedIn'de İsrail startup ekosistemi öven yüzlerce sponsorlu profil ortaya çıktı. Tarihsel arka plan: Profesyonel sosyal ağlarda kimlik manipülasyonu artıyor. Küresel yansımalar: LinkedIn güvenilirliği tartışıldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, profesyonel ağlarda İsrail'in imajı güçlendirilir. Daha geniş ölçekte ise linkedIn güvenilirliği tartışıldı.

Karşı Strateji: Profil doğrulama ve sponsorlu içerik şeffaflığı.

Çapraz Başvurular: #977 AI ile Sözde Uzman Görüşleri Üretimi · #276 Küresel Medyada İsrail Sözcülerine “Uzman” Unvanı Verilmesi · #366 Sahte Zoom Panelleriyle Yanlı Akademik Söylem · #304 Sahte Hesaplarla Kamuoyu Yönlendirme

Kaynaklar: Financial Times (2021).

KAVRAM No: 363

E-Spor Turnuvalarında İsrail Propaganda Reklamları

Kısa Tanım: Uluslararası e-spor etkinliklerinde İsrail ordusu veya teknoloji şirketlerinin reklamlarının verilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Genç kitleye oyun kültürü üzerinden ulaşılır. Etkisi: İsrail imajı popüler kültürle harmanlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Avrupa'da bir e-spor turnuvasında “Visit Israel” reklamlarının ekranda yer alması. Tarihsel arka plan: Spor propagandasının dijital versiyonu e- sporda ortaya çıktı. Küresel yansımalar: Oyuncu toplulukları tepki gösterdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail imajı popüler kültürle harmanlanır. Daha geniş ölçekte ise oyuncu toplulukları tepki gösterdi.

Karşı Strateji: Reklam şeffaflığı ve boykot çağrıları.

Çapraz Başvurular: #923 E-Spor Turnuvalarında İsrail Takımlarının Tanıtımı · #887 Spor Organizasyonlarında “Barış İçin Spor” Söylemi · #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması · #244 Küresel Spor Markalarının İsrail Ordusu İle Reklam...

Kaynaklar: Vice (2019).

KAVRAM No: 364

Botlarla Online Oylama Manipülasyonu

Kısa Tanım: İsrail lehine sonuç çıkarmak için dijital oylamalara bot müdahalesi.

İşleyiş Mekanizması: Çoklu sahte hesaplarla tek taraflı oy kullanılır. Etkisi: “Kamuoyu desteği” algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Eurovision oylamalarında İsrail adayının bot destekli oylarla öne çıktığı iddia

edildi. Tarihsel arka plan: Online oylama manipülasyonları 2000'lerden itibaren biliniyor. Küresel yansımalar: Dijital şeffaflık kuralları gündeme geldi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, “Kamuoyu desteği” algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise dijital şeffaflık kuralları gündeme geldi.

Karşı Strateji: Oylama güvenlik protokolleri.

Çapraz Başvurular: #332 Online Anketlerde Botlarla Sonuç Çarpıtma · #322 Online İmza Kampanyalarının Botlarla Manipülasyonu · #355 Online Petisyonlarda Otomatik İmza Botları · #985 AI ile Sahte Beğeni Yükseltme

Kaynaklar: The Times of Israel (2018).

KAVRAM No: 365

Instagram Stories'te “Barış İçin İsrail” Etiketleri

Kısa Tanım: Instagram hikâyelerinde hazır etiketlerle İsrail'in barış elçisi gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorlu içerikler ve hikâye şablonları. Etkisi: Küresel genç kullanıcılar İsrail lehine içerik tüketir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Instagram'ın global hikâye koleksiyonlarında #StandWithIsrael etiketleri yaygınlaştırıldı. Tarihsel arka plan: Hashtag kampanyaları görselliğe taşındı. Küresel yansımalar: Filistin destekçileri #FreePalestine ile karşı kampanya başlattı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, küresel genç kullanıcılar İsrail lehine içerik tüketir. Daha geniş ölçekte ise filistin destekçileri #FreePalestine ile karşı kampanya başlattı.

Karşı Strateji: Etiket manipülasyonlarının belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #916 Diaspora Romanlarında İsrail'in “Küresel Barış Gücü” Olarak · #262 Fenomen Diplomasinde Facebook Influencerlarının “Barış İçin · #229 Fenomen Diplomasinde Instagram Influencerlarının Tel Aviv'den · #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz” Söylemi

Kaynaklar: Middle East Eye (2021).

KAVRAM No: 366

Sahte Zoom Panelleriyle Yanlı Akademik Söylem

Kısa Tanım: Akademik tartışma görünümü altında düzenlenen sahte Zoom panelleriyle İsrail yanlı görüşlerin yayılması.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorlu konuşmacılar “uzman” olarak tanıtılır. Etkisi: Akademik özgürlük algısı suistimal edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020’de Avrupa’daki bazı üniversitelerde İsrail elçilikleri destekli paneller ortaya çıktı. Tarihsel arka plan: PR panelleri pandemi döneminde çevrimiçi ortama kaydı. Küresel yansımalar: Öğrenci grupları bu panellere protesto düzenledi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, akademik özgürlük algısı suistimal edilir. Daha geniş ölçekte ise öğrenci grupları bu panellere protesto düzenledi.

Karşı Strateji: Panel şeffaflığı ve sponsor açıklaması.

Çapraz Başvurular: #362 LinkedIn’de İsrail Yanlısı “Uzman” Profilleri · #321 Hasbara İçin Açılmış Sahte Akademik Bloglar · #350 Sahte Podcast Yayınlarıyla Propaganda · #977 AI ile Sözde Uzman Görüşleri Üretimi

Kaynaklar: Al Jazeera (2020).

KAVRAM No: 367

Facebook Algoritmalarında Yanlı Moderasyon

Kısa Tanım: Filistin yanlısı içeriklerin moderasyon adı altında bastırılması.

İşleyiş Mekanizması: Algoritmik önyargılar ve manuel moderatör kararları. Etkisi: Filistin anlatısı görünmez olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de yüzlerce Filistin yanlısı gönderinin Facebook tarafından silinmesi. Tarihsel arka plan: Facebook’un politik içerik moderasyonu uzun süredir tartışmalı. Küresel yansımalar: İnsan Hakları İzleme Örgütü rapor yayımladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistin anlatısı görünmez olur. Daha geniş ölçekte ise İnsan Hakları İzleme Örgütü rapor yayımladı.

Karşı Strateji: Bağımsız denetim ve şeffaflık raporları.

Çapraz Başvurular: #223 Dijital Platformlarda Filistin Etiketlerinin Algoritmik Olarak · #382 Podcast Algoritmalarında Yanlı Tavsiyeler · #339 Instagram’da Filistin Fotoğraflarının “Çıplaklık” Gerekçesiyle · #982 Sosyal Medya Algoritmalarının AI ile Yeniden Kodlanması

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021).

KAVRAM No: 368

İsrail Ordusu İçin “Hashtag Challenge” Başlatılması

Kısa Tanım: TikTok ve Instagram’da IDF askerlerinin dans ve eğlence içeriklerini popülerleştiren etiket kampanyaları.

İşleyiş Mekanizması: #IDFchallenge gibi trendler yaratılır. Etkisi: Ordu şiddet yerine eğlenceyle bağdaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020’de askerlerin dans videolarının viral hale gelmesi. Tarihsel arka plan: Sosyal medya challenge kültürü propagandaya uyarlandı. Küresel yansımalar: Filistin aktivistleri karşı challenge başlattı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, ordu şiddet yerine eğlenceyle bağdaştırılır. Daha geniş ölçekte ise filistin aktivistleri karşı challenge başlattı.

Karşı Strateji: Karşı-etiketlerle gerçek şiddet belgelerinin görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #262 Fenomen Diplomasinde Facebook Influencerlarının “Barış İçin” · #246 Fenomen Diplomasinde TikTok Kullanıcılarına Sponsorlu İsrail · #300 Hashtag Hijacking (Etiket Gaspi) · #349 Instagram Filtreleriyle İsrail Ordusunun “Cool” Gösterilmesi

Kaynaklar: The Guardian (2020).

KAVRAM No: 369

Deepfake Seslerle Lider İtibarını Zedeleme

Kısa Tanım: Filistinli liderlerin sözlerini çarpıtan veya olmayan ifadeleri söylemiş gibi gösteren deepfake ses kayıtları üretilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Yapay zekâ ses klonlama teknolojileriyle sahte kayıt hazırlanır. Etkisi: Liderlerin güvenilirliği sarsılır, söylemleri itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022’de Telegram’da dolaşan sahte ses kayıtları, Hamas liderlerinin sivilleri “kalkan” olarak kullandığını iddia etti. Tarihsel arka plan: Deepfake teknolojisi 2018 sonrası propaganda amaçlı kullanılmaya başlandı. Küresel yansımalar: Al etik tartışmaları ve doğrulama sistemleri gündeme geldi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, liderlerin güvenilirliği sarsılır, söylemleri itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise al etik tartışmaları ve doğrulama sistemleri gündeme geldi.

Karşı Strateji: Ses biyometrisi ve bağımsız doğrulama laboratuvarları.

Çapraz Başvurular: #305 Deepfake Videolarla İtibar Manipülasyonu · #949 AI Destekli

Deepfake Lider Konuşmaları · #976 Deepfake Teknolojisiyle Filistin Liderlerini Karalama · #974 Yapay Zekâ ile Sanal Basın Konferansları
Kaynaklar: Reuters (2022).

KAVRAM No: 370

Online Müzik Listelerinde İsrail Yanlı Şarkıların Yükseltilmesi

Kısa Tanım: Spotify, Apple Music gibi platformlarda İsrail yanlı şarkıların trend listelerine sokulması.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorlu dinleme kampanyaları ve bot stream. Etkisi: Küresel genç kitlede İsrail lehine kültürel yumuşama sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de "Stand With Israel" temalı parçaların Spotify listelerinde yapay yükselişi. Tarihsel arka plan: Kültürel propaganda, dijital müzik çağında playlistlere taşındı. Küresel yansımalar: Sanatçılar, müzik endüstrisinin politik manipülasyona alet olduğunu eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, küresel genç kitlede İsrail lehine kültürel yumuşama sağlar. Daha geniş ölçekte ise sanatçılar, müzik endüstrisinin politik manipülasyona alet olduğunu eleştirdi.

Karşı Strateji: Playlist şeffaflığı ve bot dinleme ifşaları.

Çapraz Başvurular: #285 Fenomen Diplomasisinde Spotify Listelerinde İsrail Propaganda · #329 TikTok Trendlerinin Yapay Yükseltilmesi · #310 Yapay Trafik ile Trend Listesi Manipülasyonu · #262 Fenomen Diplomasisinde Facebook Influencerlarının "Barış İçin

Kaynaklar: Billboard (2021).

KAVRAM No: 371

Dijital Sözlüklerde Filistin Terimlerinin Çarpıtılması

Kısa Tanım: Online sözlük ve ansiklopedilerde Filistin'e dair kavramların taraflı tanımlarla yeniden yazılması.

İşleyiş Mekanizması: Gönüllü editör ağları ve lobi baskısıyla tanımlar manipüle edilir. Etkisi: Yeni nesiller yanlış bilgiyle yetişir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Wikipedia'da "Nakba" maddesine yıllarca "Arapların kendi isteğiyle göçü" ifadesinin eklenmesi. Tarihsel arka plan: Dil manipülasyonu hasbaranın en eski araçlarından. Küresel yansımalar: Akademisyenler bu manipülasyonlara karşı düzeltme kampanyaları başlattı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, yeni nesiller yanlış bilgiyle yetişir. Daha geniş ölçekte ise akademisyenler bu manipülasyonlara karşı düzeltme kampanyaları başlattı.

Karşı Strateji: Bağımsız akademik kaynakların yoğun şekilde kullanılması.

Çapraz Başvurular: #520 Akademik Yayınlar İsrail Karşıtı Terimlerin Çıkarılması · #394 Online Müzelerde Filistin Belgelerinin Kaldırılması · #588 Akademik Kitaplarda Filistin Bölümlerinin Kesilmesi · #324 Dijital Arşivlerde Filistin Belgelerinin Silinmesi

Kaynaklar: Cook, S. (2020). Wikipedia and the Politics of Knowledge.

KAVRAM No: 372

Forumlarda Koordineli "İmaj Onarma" Çalışmaları

Kısa Tanım: Uluslararası forumlarda İsrail imajını düzeltmeye dönük organize kullanıcı grupları.

İşleyiş Mekanizması: Aynı anda çoklu hesaplarla "normal vatandaş" gibi mesaj atmak. Etkisi: Eleştiriler etkisizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Quora ve Reddit'te "Israel's right to exist" başlıklı tartışmalarda yüzlerce organize hesabın aktif olduğu belirlendi. Tarihsel arka plan: Koordineli imaj operasyonları 2000'lerden beri yaygın. Küresel yansımalar: Forum güvenilirliği zedelendi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, eleştiriler etkisizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise forum güvenilirliği zedelendi.

Karşı Strateji: Platformların "coordinated inauthentic behavior" politikasını güçlendirmesi.

Çapraz Başvurular: #343 Online Forumlarda "Normal Vatandaş" Gibi Görünen Trolller · #328 Telegram Kanallarında Koordineli Yanlış Bilgi Yayma · #303 Troll Ağları ile Koordineli Saldırıları · #966 Yapay Zekâ ile Koordineli Karşı Kampanya

Kaynaklar: NPR (2021).

KAVRAM No: 373

Hacker Gruplarının Filistin Arşivlerini Silmesi

Kısa Tanım: Filistin'e dair dijital belgelerin hack yoluyla silinmesi.

İşleyiş Mekanizması: Web sitelerine sızma ve veri imha. Etkisi: Tarihsel hafıza zedelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Filistin Sağlık Bakanlığı'nın hasta kayıtlarının hacklenip silinmesi. Tarihsel arka plan: Siber saldırılar İsrail'in askeri stratejisinde uzun süredir var. Küresel yansımalar: Dijital arşiv güvenliği gündeme geldi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, tarihsel hafıza zedelenir. Daha geniş ölçekte ise dijital arşiv güvenliği gündeme geldi.

Karşı Strateji: Yedekleme ve uluslararası siber dayanışma.

Çapraz Başvurular: #324 Dijital Arşivlerde Filistin Belgelerinin Silinmesi · #394 Online Müzelerde Filistin Belgelerinin Kaldırılması · #331 Dijital Haritalarda Filistin Yer Adlarının Silinmesi · #398 Yapay Zekâ Chatbotlarının İsrail Yanlı Yanıtlarla Eğitilmesi

Kaynaklar: Al Jazeera (2019).

KAVRAM No: 374

Reddit Manipülasyonu İle İsrail Yanlı Başlıkların Üste Taşınması

Kısa Tanım: Reddit gibi platformlarda İsrail yanlı başlıkların sistematik olarak "upvote" ile üste çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Bot veya koordineli kullanıcı ağı. Etkisi: Kamuoyu İsrail lehine içeriklerle karşılaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de r/worldnews alt forumunda İsrail lehine başlıkların organik olmayan şekilde üst sıralara çıkması. Tarihsel arka plan: Sosyal medya algoritmaları toplu oylarla manipüle edilebiliyor. Küresel yansımalar: Reddit moderatörleri itiraf raporları yayımladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kamuoyu İsrail lehine içeriklerle karşılaşır. Daha geniş ölçekte ise reddit moderatörleri itiraf raporları yayımladı.

Karşı Strateji: Bot tespiti ve oy şeffaflığı.

Çapraz Başvurular: #330 SEO Manipülasyonu ile İsrail Yanlı Sitelerin Üste... · #966 Yapay Zekâ ile Koordineli Karşı Kampanya · #397 Otomatik Çeviri Programlarında Yanlı Terim Kullanımı · #223 Dijital Platformlarda Filistin Etiketlerinin Algoritmik Olarak

Kaynaklar: Vice (2021).

KAVRAM No: 375

Twitter Spaces'ta Kontrollü Konuklarla Algi Yönetimi

Kısa Tanım: Twitter Spaces odalarında İsrail yanlı uzmanların öne çıkarılması, Filistinli seslerin engellenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Konuk listesi manipülasyonu ve sahte dinleyici artırımı. Etkisi: Algi tek taraflı biçimde yönetilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de ABD merkezli Spaces yayınlarında Filistinli akademisyenlerin söz hakkı engellendi. Tarihsel arka plan: Radyo ve TV'deki konuk seçimi taktığı dijital platformlara uyarlandı. Küresel yansımalar: Aktivistler alternatif odalar açtı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, algi tek taraflı biçimde yönetilir. Daha geniş ölçekte ise aktivistler alternatif odalar açtı.

Karşı Strateji: Katılımcı çeşitliliği zorunluluğu ve bağımsız kayıt arşivleri.

Çapraz Başvurular: #255 Fenomen Diplomasinde Twitter Influencerlarının İsrail Savunusu · #812 Musk'ın Twitter/X Platformunu "Hasbara Megafonu"na Çevirmesi · #326 Twitter Blue Etiketile İsrail Söylemlerinin Öne Çıkarılması · #387 Twitter Botlarıyla Gazetecileri Hedef Gösterme

Kaynaklar: The Intercept (2022).

KAVRAM No: 376

Sosyal Medya "Fact-check" Etiketlerinin Yanlı Kullanımı

Kısa Tanım: Filistin yanlı içeriklerin "yanıltıcı bilgi" etiketiyle bastırılması.

İşleyiş Mekanizması: Yanlı fact-check kurumlarıyla işbirliği. Etkisi: Gerçek belgeler görünmez olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırısı sırasında BM raporlarına dayalı içeriklerin "kısmen yanlış" diye işaretlenmesi. Tarihsel arka plan: Fact-check kavramı 2016 sonrası dezenformasyonla mücadelede öne çıktı. Küresel yansımalar: Çifte standart tartışmaları yükseldi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, gerçek belgeler görünmez olur. Daha geniş ölçekte ise çifte standart tartışmaları yükseldi.

Karşı Strateji: Çoklu doğrulama kaynaklarının kullanılması.

Çapraz Başvurular: #789 Musk'ın "Gazze İçin Yanlış Bilgi Etiketlerini Filistinlilere · #982 Sosyal Medya Algoritmalarının AI ile Yeniden Kodlanması · #389 Sosyal Medyada "Çifte Standart" Etiketlerinin Bastırılması · #397 Otomatik Çeviri Programlarında Yanlı Terim Kullanımı

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021).

KAVRAM No: 377**Dijital Billboardlarda İsrail Yanlı Görseller**

Kısa Tanım: Times Square gibi alanlardaki dijital panolarda İsrail propagandası görsellerinin kullanılması.

İşleyiş Mekanizması: Yüksek bütçeli reklam satın alımları. Etkisi: Kamuoyunda görsel şok ve duygusal etki yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de New York Times Square'de "Stand With Israel" görselleri yayımlandı. Tarihsel arka plan: Fiziksel propaganda dijital ekranlara taşındı. Küresel yansımalar: Aktivist gruplar karşı billboard kampanyaları yaptı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, kamuoyunda görsel şok ve duygusal etki yaratılır. Daha geniş ölçekte ise aktivist gruplar karşı billboard kampanyaları yaptı.

Karşı Strateji: Alternatif reklam fonları oluşturmak.

Çapraz Başvurular: #327 YouTube'da Monetization ile Yanlı İçerik Teşviki · #309 Sahte Beğeni Satın Alma · #805 Uydu Görsellerinin "Manipüle" Olduğu İddiası · #311 Sosyal Medya Fenomenlerini Satın Alma

Kaynaklar: New York Times (2021).

KAVRAM No: 378**Oyun İçi Reklamlarda İsrail Bayraklarının Gösterilmesi**

Kısa Tanım: Mobil ve PC oyunlarında reklam panolarına İsrail bayrağı veya sloganlarının yerleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorluk anlaşmalarıyla oyun içi mekânlarda propaganda yapılır. Etkisi: Oyuncular bilinçsizce propaganda mesajına maruz kalır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de bazı FIFA turnuvalarında İsrail bayraklarının oyun içi reklamlarda görünmesi. Tarihsel arka plan: Spor sponsorlukları dijitalleşmeyle oyun sektörüne kaydı. Küresel yansımalar: Oyuncu toplulukları sosyal medyada tepki gösterdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, oyuncular bilinçsizce propaganda mesajına maruz kalır. Daha geniş ölçekte ise oyuncu toplulukları sosyal medyada tepki gösterdi.

Karşı Strateji: Reklam şeffaflığı ve oyuncu topluluklarının boykotu.

Çapraz Başvurular: #354 Çocuklara Yönelik Oyunlarda İsrail Yanlı Karakterler · #209 Video Oyunlarında İsrail Askerlerinin "Kahraman Karakter" Olarak · #422 Üniversite

Konferanslarında İsrail Sözcülerinin Yerleştirilmesi · #393 Dijital Kart Oyunlarında Filistinlilerin "Düşman" Olarak

Kaynaklar: Eurogamer (2020).

KAVRAM No: 379**Mobil Uygulamalarda Gizli Hasbara İçerikleri**

Kısa Tanım: Oyun, eğitim ya da haber uygulamalarına İsrail yanlı gizli içeriklerin eklenmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Eğlenceli bilgi" ya da "haber güncellemesi" gibi masum görünümle propaganda mesajı yerleştirilir. Etkisi: Kullanıcı farkında olmadan İsrail yanlı mesajlarla karşılaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da bazı App Store oyunlarında İsrail askerlerinin kahraman figürler olarak görünmesi. Tarihsel arka plan: Gizli propaganda içerikleri basılı materyalden dijital uygulamalara taşındı. Küresel yansımalar: Apple ve Google'a içerik şeffaflığı çağrısı yapıldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kullanıcı farkında olmadan İsrail yanlı mesajlarla karşılaşır. Daha geniş ölçekte ise apple ve Google'a içerik şeffaflığı çağrısı yapıldı.

Karşı Strateji: Uygulama inceleme ve bağımsız raporlama mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #315 Sahte Haber Siteleriyle İçerik Üretme · #357 Twitch Yayıncılarına Gizli Sponsorluklar · #352 Hasbara İçin Discord Sunucularında Gençlik Ağ · #237 Dizi Senaryolarında Filistinlilerin "Gizli Tehdit" Olarak

Kaynaklar: The Guardian (2019).

KAVRAM No: 380**Sahte Akademik Kaynaklarla Dijital Kütüphane Kirliliği**

Kısa Tanım: Sahte veya yanlı akademik makalelerin dijital kütüphanelere eklenerek bilimsel görüntü yaratması.

İşleyiş Mekanizması: Predatory journal'larda yayınlanan çalışmalar arama motorlarında öne çıkarılır. Etkisi: Akademik meşruiyet görüntüsü sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de İsrail'in "Gazze'de insancıl operasyon" iddialarını savunan makalelerin sahte dergilerde yer alması. Tarihsel arka plan: Akademik meşruiyet hasbara stratejisinde sıkça kullanılır. Küresel yansımalar: Akademik

çevrelerde predatory yayınlara karşı bilinç artışı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, akademik meşruiyet görüntüsü sağlanır. Daha geniş ölçekte ise akademik çevrelerde predatory yayınlara karşı bilinç artışı.

Karşı Strateji: Dergi indekslerinin bağımsız denetimi.

Çapraz Başvurular: #504 Akademik Dergilerde Eleştirel Makalelerin Reddi · #321 Hasbara İçin Açılmış Sahte Akademik Bloglar · #567 Akademik Dizinlerde Filistin Konulu Makalelerin Azaltılması · #61 Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi

Kaynaklar: Beall, J. (2017). Predatory Publishing.

KAVRAM No: 381

Online Çizgi Romanlarda İsrail Askerlerinin Kahramanlaştırılması

Kısa Tanım: Dijital çizgi romanlarda İsrail askerlerinin “kahraman” figürlerle anlatılması.

İşleyiş Mekanizması: Çocuk ve gençlere yönelik çizgi öykülerde propaganda mesajı verilir. Etkisi: Nesiller boyu algı yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te İsrail Savunma Bakanlığı destekli çizgi romanlarda IDF askerleri “süper kahraman” olarak işlendi. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıldan beri propaganda çizgi romanları kullanılıyor. Küresel yansımalar: Çocuk psikolojisi açısından etik tartışmalar doğdu.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, nesiller boyu algı yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise çocuk psikolojisi açısından etik tartışmalar doğdu.

Karşı Strateji: Alternatif çizgi roman ve sanat projeleri.

Çapraz Başvurular: #263 Çocuk Animasyonlarında İsrail Askerlerinin “Kahraman” Gösterilmesi · #384 Çocuklara Yönelik YouTube İçeriklerinde İsrail İmajı · #970 Yapay Zekâ Çizgi Film ve Animasyonlarla İmaj... · #200 Hollywood Filmlerinde İsrail Ordusunun Kahramanlaştırılması

Kaynaklar: Haaretz (2015).

KAVRAM No: 382

Podcast Algoritmalarında Yanlı Tavsiyeler

Kısa Tanım: Podcast platformlarında İsrail yanlı içeriklerin tavsiye listelerinde öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorlu algoritmik öneriler. Etkisi: Kullanıcılar farkında olmadan tek taraflı anlatıya maruz kalır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Apple Podcasts'te İsrail yanlı kanalların üst sıralara yerleştirilmesi. Tarihsel arka plan: Medya tavsiye sistemleri politik manipülasyona açıldı. Küresel yansımalar: Algoritmik şeffaflık talepleri arttı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, kullanıcılar farkında olmadan tek taraflı anlatıya maruz kalır. Daha geniş ölçekte ise algoritmik şeffaflık talepleri arttı.

Karşı Strateji: Tavsiye algoritmalarının bağımsız denetlenmesi.

Çapraz Başvurular: #367 Facebook Algoritmalarında Yanlı Moderasyon · #350 Sahte Podcast Yayınlarıyla Propaganda · #285 Fenomen Diplomasisinde Spotify Listelerinde İsrail Propaganda · #524 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorlar

Kaynaklar: Wired (2021).

KAVRAM No: 383

Sesli Asistanlarda Yanlı Arama Sonuçları

Kısa Tanım: Siri, Alexa gibi asistanlarda İsrail lehine önyargılı yanıtlar.

İşleyiş Mekanizması: Arama motoru algoritmalarının manipülasyonu. Etkisi: Kullanıcı bilgiye taraflı erişir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de Google Assistant'ın “Kudüs kimin başkenti?” sorusuna yalnızca “İsrail” cevabını vermesi. Tarihsel arka plan: Sesli asistanlar 2010'lardan sonra bilgi kaynağına dönüştü. Küresel yansımalar: Dijital etik tartışmaları büyüdü.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kullanıcı bilgiye taraflı erişir. Daha geniş ölçekte ise dijital etik tartışmaları büyüdü.

Karşı Strateji: Çapraz doğrulama ve alternatif asistan projeleri.

Çapraz Başvurular: #330 SEO Manipülasyonu ile İsrail Yanlı Sitelerin Üste... · #346 Google Görsellerden Filistin Fotoğraflarının Bastırılması · #649 Düşmanı “Tek Sesli, Fanatik” Gösterme · #306 Algoritmik Önyargıyla İçerik Bastırma

Kaynaklar: BBC (2020).

KAVRAM No: 384**Çocuklara Yönelik YouTube İçeriklerinde İsrail İmajı**

Kısa Tanım: Çocuk videolarında İsrail'i barışçıl, güvenilir ve kahraman gibi gösteren içerikler.

İşleyiş Mekanizması: Masum çizgi film ve şarkı videolarına propaganda mesajı eklenir. Etkisi: Çocukların bilinçaltında İsrail olumlu kodlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de "IDF soldiers help kids" temalı animasyonların YouTube Kids'te yayılması. Tarihsel arka plan: Çocuk medyası propaganda için sık kullanılır. Küresel yansımalar: Aileler içerik filtrelemelerine başvurdu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, çocukların bilinçaltında İsrail olumlu kodlanır. Daha geniş ölçekte ise aileler içerik filtrelemelerine başvurdu.

Karşı Strateji: Bağımsız çocuk içerik platformları.

Çapraz Başvurular: #381 Online Çizgi Romanlarda İsrail Askerlerinin Kahramanlaştırılması · #263 Çocuk Animasyonlarında İsrail Askerlerinin "Kahraman" Gösterilmesi · #970 Yapay Zekâ Çizgi Film ve Animasyonlarla İmaj... · #218 Disney Yapımlarında "Barışçı İsrail" İmajının Çocuklara Aşılması

Kaynaklar: The Guardian (2018).

KAVRAM No: 385**Dijital İnfografiklerde Yanıltıcı İstatistikler**

Kısa Tanım: Görsel grafiklerde sivil kayıpların küçültülmesi, İsrail'in "mağduriyet" istatistiklerinin abartılması.

İşleyiş Mekanizması: Grafik manipülasyonu ve bağlamdan koparma. Etkisi: Kamuoyu yanlış yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırılarında İsrail Dışişleri'nin paylaştığı " Hamas roketleri vs. İsrail sivil kaybı" grafiği. Tarihsel arka plan: İnfografik kullanımı sosyal medya çağında arttı. Küresel yansımalar: Aktivistler karşı-infografiklerle cevap verdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kamuoyu yanlış yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise aktivistler karşı-infografiklerle cevap verdi.

Karşı Strateji: Veri doğrulama ve görsel şeffaflık.

Çapraz Başvurular: #212 Diaspora Tiyatrolarında Yahudi Kimliğinin "Ebedi Mağduriyet"le · #988 Yapay Zekâ ile Popüler

Kültür İçinde Gizli... · #161 Sivil Kayıplarını Abartıyorlar" Söylemi · #745 Sivil Kayıpların "Hamas'ın Suçu" Diye Sunulması

Kaynaklar: Amnesty International (2021).

KAVRAM No: 386**WhatsApp Stickerlarıyla İsrail Ordusunu Normalleştirme**

Kısa Tanım: WhatsApp sohbetlerinde IDF askerlerini kahraman gibi gösteren sticker paketlerinin yayılması.

İşleyiş Mekanizması: Popüler kültür mizahıyla asker imajı olumlu kılınır. Etkisi: Günlük iletişimde propaganda normalleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da IDF yanlı sticker paketlerinin WhatsApp gruplarında yaygın kullanımı. Tarihsel arka plan: Dijital sticker kültürü siyasi propaganda uyarlandı. Küresel yansımalar: Kullanıcılar bu stickerları ifşa etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, günlük iletişimde propaganda normalleşir. Daha geniş ölçekte ise kullanıcılar bu stickerları ifşa etti.

Karşı Strateji: Alternatif sticker kampanyaları.

Çapraz Başvurular: #296 Fenomen Diplomasinde WhatsApp Gruplarında İsrail Yanlı · #396 Telegram Sticker Paketlerinde İsrail Ordusu · #334 WhatsApp Gruplarında Zincir Mesaj Propagandası · #968 AI ile Senkronize Mem Üretimi

Kaynaklar: Al Jazeera (2019).

KAVRAM No: 387**Twitter Botlarıyla Gazetecileri Hedef Gösterme**

Kısa Tanım: Filistin yanlısı haber yapan gazetecilerin bot saldırılarıyla itibarsızlaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Koordineli etiketleme, tehdit ve spam. Etkisi: Gazeteciler üzerinde otosansür baskısı oluşur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Gazze saldırıları sırasında Batılı gazetecilerin hesaplarına bot saldırıları düzenlenmesi. Tarihsel arka plan: Dijital linç, modern propaganda yöntemlerinden biridir. Küresel yansımalar: Gazeteci örgütleri dayanışma açıklamaları yaptı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, gazeteciler üzerinde otosansür baskısı oluşur. Daha geniş ölçekte ise gazeteci örgütleri dayanışma açıklamaları yaptı.

Karşı Strateji: Bot saldırı raporları ve platform müdahalesi.

Çapraz Başvurular: #801 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” Gibi Sunulması · #318 Otomatik Spam Raporlama Kampanyaları · #255 Fenomen Diplomasinde Twitter Influencerlarının İsrail Savunusu · #314 Troll Çağrılarıyla Gazeteci Hedefleme

Kaynaklar: Committee to Protect Journalists (2021).

KAVRAM No: 388

Online Harita Oyunlarında Kudüs’ün “Başkent” Gösterilmesi

Kısa Tanım: Dijital harita tabanlı oyunlarda Kudüs’ün İsrail’in başkenti olarak işlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Oyun haritalarına siyasi gerçeklik dayatılır. Etkisi: Genç nesiller yanlış siyasi bilgiyle yetişir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018’de bazı popüler oyunlarda Kudüs’ün “Israel capital” olarak gösterilmesi. Tarihsel arka plan: Harita manipülasyonu propaganda geleneğidir. Küresel yansımalar: Oyuncu toplulukları tepki gösterdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, genç nesiller yanlış siyasi bilgiyle yetişir. Daha geniş ölçekte ise oyuncu toplulukları tepki gösterdi.

Karşı Strateji: Oyun içerik denetimleri ve alternatif tarihsel haritalar.

Çapraz Başvurular: #292 Hollywood’da Kudüs’ün “Ebedî İsrail Başkenti” Vurgusu · #216 Diaspora Belgesellerinde Kudüs’ün “Bölünmez Başkent” Olarak · #711 Doğu Kudüs’ün “Kurtarılmış Toprak” İlanı · #891 Kudüs’ün “Üç Din İçin Açık Kent” Söylemi

Kaynaklar: Middle East Monitor (2018).

KAVRAM No: 389

Sosyal Medyada “Çifte Standart” Etiketlerinin Bastırılması

Kısa Tanım: İsrail’in uluslararası hukuk ihlallerine karşı kullanılan #DoubleStandards gibi etiketlerin algoritmik olarak bastırılması.

İşleyiş Mekanizması: Spam filtreleri ve görünürlük düşürme teknikleri uygulanır. Etkisi: Kamuoyunun “ikili standart” eleştirisi görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de #DoubleStandards etiketi dünya gündemine girmesine rağmen birkaç saat içinde Twitter algoritmalarında kayboldu. Tarihsel arka plan: Etiket manipülasyonu 2010’lardan itibaren devlet stratejisine dönüştü.

Küresel yansımalar: Dijital hak örgütleri algoritmik şeffaflık talep etti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kamuoyunun “ikili standart” eleştirisi görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise dijital hak örgütleri algoritmik şeffaflık talep etti.

Karşı Strateji: Alternatif etiket kampanyaları ve arşivleme.

Çapraz Başvurular: #837 Uluslararası Hukuk Dilinin “Çifte Standart” İlanı · #313 Filistin Etiketlerinin Sistemik Bastırılması · #223 Dijital Platformlarda Filistin Etiketlerinin Algoritmik Olarak · #71 Uluslararası Hukuk Dilinin “Çifte Standart” Damgalanması

Kaynaklar: Amnesty International (2021).

KAVRAM No: 390

Dijital İmza Kampanyalarında Yalan Rakamlar

Kısa Tanım: İsrail lehine kampanyalarda imza sayılarının şişirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Bot imzaları ve sahte profiller eklenir. Etkisi: Kamuoyunda geniş destek algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020’de Change.org’da “Support Israel’s Right to Defend Itself” başlıklı kampanyanın imzalarının büyük kısmının bot olduğu ortaya çıktı. Tarihsel arka plan: Dijital kampanyalar manipülasyona açık hale geldi. Küresel yansımalar: Kampanya platformları güven kaybı yaşadı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kamuoyunda geniş destek algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise kampanya platformları güven kaybı yaşadı.

Karşı Strateji: İmza doğrulama sistemlerinin zorunlu kılınması.

Çapraz Başvurular: #355 Online Petisyonlarda Otomatik İmza Botları · #322 Online İmza Kampanyalarının Botlarla Manipülasyonu · #683 Karşı Tarafı “Yalan Üreticisi” Gibi Göstermek · #364 Botlarla Online Oylama Manipülasyonu

Kaynaklar: Politico (2020).

KAVRAM No: 391

Influencer Canlı Yayınlarında İsrail Sponsorluğu Gizleme

Kısa Tanım: Popüler influencer’ların canlı yayınlarında İsrail yanlı içerik paylaşması, sponsorluk bilgisinin açıklanmaması.

İşleyiş Mekanizması: “Kişisel görüş” gibi sunulan içerik aslında fonlanırlar. Etkisi: Genç izleyiciler bilinçsizce propaganda alır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Instagram canlı yayınlarında #StandWithIsrael söylemleri sponsorlu olduğu halde etiketlenmedi. Tarihsel arka plan: Ürün yerleştirme teknikleri siyasete taşındı. Küresel yansımalar: Influencer pazarlamasında etik tartışmalar yoğunlaştı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, genç izleyiciler bilinçsizce propaganda alır. Daha geniş ölçekte ise influencer pazarlamasında etik tartışmalar yoğunlaştı.

Karşı Strateji: Sponsorlu içeriklerin ifşa edilmesi.

Çapraz Başvurular: #975 AI ile Sahte Canlı Yayın Kayıtları · #337 Influencer Kampanyalarında Sponsor Bilgisini Gizleme · #572 Think-Tank Yayınlarında İsrail Eleştirilerinin Çarpıtılması · #605 Travmaların Sürekli Yeniden Üretilmesi

Kaynaklar: The Guardian (2021).

KAVRAM No: 392

Sanal Gerçeklik Uygulamalarında İsrail Yanlı Senaryolar

Kısa Tanım: VR deneyimlerinde İsrail'in barışçı ve Filistin'in tehditkâr gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Oyunlaştırılmış senaryolar ve tarihi yeniden yazma. Etkisi: Kullanıcılar sanal ortamda tek taraflı propaganda yaşar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da bir VR müze uygulamasında Kudüs "ebedi Yahudi başkenti" olarak sunuldu. Tarihsel arka plan: Dijital müzecilik propaganda aracına dönüştürüldü. Küresel yansımalar: Akademisyenler bu girişimleri "dijital sömürgecilik" olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, kullanıcılar sanal ortamda tek taraflı propaganda yaşar. Daha geniş ölçekte ise akademisyenler bu girişimleri "dijital sömürgecilik" olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Alternatif VR deneyimlerinin üretilmesi.

Çapraz Başvurular: #913 İsrail Yanlı Diaspora Sinema Projeleri · #388 Online Harita Oyunlarında Kudüs'ün "Başkent" Gösterilmesi · #679 Karşı Tarafı "İnkarcı" Olarak Sunma · #982 Sosyal Medya Algoritmalarının AI ile Yeniden Kodlanması

Kaynaklar: Journal of Digital Culture (2020).

KAVRAM No: 393

Dijital Kart Oyunlarında Filistinlilerin "Düşman" Olarak

Kısa Tanım: Çevrimiçi kart oyunlarında Filistin karakterlerinin "düşman" olarak tanımlanması.

İşleyiş Mekanizması: Oyun mekanikleriyle ideolojik ayrımcılık kodlanır. Etkisi: Oyuncuların bilinçaltında Filistinliler tehdit unsuru gibi algılanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de bazı mobil kart oyunlarında "terrorist card" olarak Filistinli figürlerin kullanılması. Tarihsel arka plan: Propaganda oyunlaştırma yöntemleri 2000'lerden itibaren yayıldı. Küresel yansımalar: Oyuncu topluluklarından protestolar yükseldi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, oyuncuların bilinçaltında Filistinliler tehdit unsuru gibi algılanır. Daha geniş ölçekte ise oyuncu topluluklarından protestolar yükseldi.

Karşı Strateji: Oyun içi içerik denetimi ve topluluk raporlamaları.

Çapraz Başvurular: #209 Video Oyunlarında İsrail Askerlerinin "Kahraman Karakter" Olarak · #354 Çocuklara Yönelik Oyunlarda İsrail Yanlısı Karakterler · #162 Düşman Propagandası" Söylemi · #378 Oyun İçi Reklamlarda İsrail Bayraklarının Gösterilmesi

Kaynaklar: Kotaku (2017).

KAVRAM No: 394

Online Müzelerde Filistin Belgelerinin Kaldırılması

Kısa Tanım: Dijital müze arşivlerinden Filistin'e dair belgelerin görünmez kılınması.

İşleyiş Mekanizması: Arama indekslerinden çıkarma ve içerik silme. Etkisi: Tarihsel hafıza yok edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de bazı online arşivlerden Nakba'ya dair belgelerin kaldırılması. Tarihsel arka plan: Fiziksel müzelerdeki sansür dijital dünyaya taşındı. Küresel yansımalar: Tarihçiler durumu "dijital hafıza kaybı" olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, tarihsel hafıza yok edilir. Daha geniş ölçekte ise tarihçiler durumu "dijital hafıza kaybı" olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Bağımsız dijital arşivlerin desteklenmesi.

Çapraz Başvurular: #324 Dijital Arşivlerde Filistin Belgelerinin Silinmesi · #546 Üniversite Kütüphanelerinde Nakba Belgelerinin Erişim Engeli · #373 Hacker Gruplarının Filistin Arşivlerini Silmesi · #983 Yapay Zekâ ile "Görünmez Sansür"

Kaynaklar: Middle East Monitor (2018).

KAVRAM No: 395**Sahte LinkedIn Gruplarıyla Akademisyen Ağlarını Yönlendirme**

Kısa Tanım: Sahte LinkedIn grupları kurarak akademisyenleri İsrail yanlı söylemlerle etkilemek.

İşleyiş Mekanizması: “Ortak araştırma ağı” gibi sunulan gruplar propaganda odaklıdır. Etkisi: Akademik tartışmalar manipüle edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020’de LinkedIn’de kurulan “Middle East Security Studies” grubunun İsrail elçiliği destekli olduğu ortaya çıktı. Tarihsel arka plan: Akademik çevrelerde sahte platform kullanımı artıştı. Küresel yansımalar: Akademik güvenlik tartışmaları gündeme geldi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, akademik tartışmalar manipüle edilir. Daha geniş ölçekte ise akademik güvenlik tartışmaları gündeme geldi.

Karşı Strateji: Grup yöneticilerinin şeffaflığının zorunlu kılınması.

Çapraz Başvurular: #273 Fenomen Diplomasisinde LinkedIn Influencerlarının İsrail Startup · #304 Sahte Hesaplarla Kamuoyu Yönlendirme · #473 ABD Üniversitelerinde Ortak Araştırma Fonları · #350 Sahte Podcast Yayınlarıyla Propaganda

Kaynaklar: Al Jazeera (2020).

KAVRAM No: 396**Telegram Sticker Paketlerinde İsrail Ordusu**

Kısa Tanım: Telegram’da IDF askerlerini mizahi ve sevimli figürlerle gösteren sticker paketleri.

İşleyiş Mekanizması: Günlük iletişimi eğlenceli içeriklerle propaganda alanına dönüştürmek. Etkisi: Ordu, şiddet yerine “cool” kültürün parçası gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019’da IDF yanlı sticker paketlerinin Telegram’da milyonlarca kez indirilmesi. Tarihsel arka plan: Sticker kültürü politik manipülasyona uyarlandı. Küresel yansımalar: Filistin yanlı kullanıcılar karşı sticker paketleri hazırladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, ordu, şiddet yerine “cool” kültürün parçası gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise filistin yanlı kullanıcılar karşı sticker paketleri hazırladı.

Karşı Strateji: Alternatif sticker üretimi ve teşhir kampanyaları.

Çapraz Başvurular: #386 WhatsApp Stickerlarıyla İsrail Ordusunu Normalleştirme · #970 Yapay Zekâ Çizgi Film ve Animasyonlarla İmaj... · #328 Telegram Kanallarında Koordineli Yanlış Bilgi Yayma · #381 Online Çizgi Romanlarda İsrail Askerlerinin Kahramanlaştırılması

Kaynaklar: Haaretz (2019).

KAVRAM No: 397**Otomatik Çeviri Programlarında Yanlı Terim Kullanımı**

Kısa Tanım: Çeviri yazılımlarında Filistin terimlerinin sistematik olarak İsrail yanlı karşılıklarla verilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Veri setlerine yanlı örnekler yüklenir. Etkisi: Dil üzerinden tarihsel anlatı çarpıtılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Google Translate’in “Filistin toprakları” ifadesini “Israel territories” olarak çevirmesi (2016). Tarihsel arka plan: Dil manipülasyonu propaganda stratejisinin temelidir. Küresel yansımalar: Akademisyenler bu hataları sistematik yanlışlık olarak yorumladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, dil üzerinden tarihsel anlatı çarpıtılır. Daha geniş ölçekte ise akademisyenler bu hataları sistematik yanlışlık olarak yorumladı.

Karşı Strateji: Çeviri sistemlerinde bağımsız dil denetimi.

Çapraz Başvurular: #998 Yapay Zekâ ile Otomatik Çeviri Yanlılığı · #347 Yapay Zekâ ile Yanlı Görsel Üretimi · #587 Araştırma Programlarında İsrail Yanlı Veri Setlerinin Zorunlu · #376 Sosyal Medya “Fact-check” Etiketlerinin Yanlı Kullanımı

Kaynaklar: The Independent (2016).

KAVRAM No: 398**Yapay Zekâ Chatbotlarının İsrail Yanlı Yanıtlarla Eğitilmesi**

Kısa Tanım: AI tabanlı sohbet robotlarının, İsrail yanlı veri setleriyle eğitilerek tek taraflı yanıt vermesi.

İşleyiş Mekanizması: Filistin’e dair içerikler negatif, İsrail’e dair içerikler pozitif ağırlıklandırılır. Etkisi: Kullanıcılar “tarafsız” sandıkları chatbotlardan propaganda alır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022’de bazı chatbotların “Kudüs İsrail’in başkentidir” yanıtını standart hale getirmesi. Tarihsel arka plan: AI sistemlerinin politik manipülasyonu yeni propaganda boyutudur.

Küresel yansımalar: Yapay zekâ etik tartışmaları yoğunlaştı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kullanıcılar “tarafsız” sandıkları chatbotlardan propaganda alır. Daha geniş ölçekte ise yapay zekâ etik tartışmaları yoğunlaştı.

Karşı Strateji: Açık veri setleri ve bağımsız AI denetimi.

Çapraz Başvurular: #324 Dijital Arşivlerde Filistin Belgelerinin Silinmesi · #989 Büyük Veri Analiziyle Hasbara İçerik Hedefleme · #373 Hacker Gruplarının Filistin Arşivlerini Silmesi · #961 AI Tabanlı Yorum Manipülasyonu

Kaynaklar: MIT Technology Review (2022).

KAVRAM No: 399

AIPAC Kongre Baskısı

Kısa Tanım: Amerikan İsrail Kamu İşleri Komitesi'nin (AIPAC) ABD Kongresi üzerindeki yoğun lobi faaliyetleri.

İşleyiş Mekanizması: Kongre üyeleri üzerinde sürekli temas, rapor sunumu ve siyasi baskı mekanizmaları. Etkisi: İsrail lehine yasalar ve karar tasarıları öncelikli hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de AIPAC'ın desteğiyle ABD'nin İsrail'e yıllık 3,8 milyar \$ askeri yardım paketini onaylaması. Tarihsel arka plan: 1960'lardan itibaren AIPAC ABD siyasetinde belirleyici güç oldu. Küresel yansımalar: ABD'nin İsrail'e koşulsuz desteği uluslararası arenada eleştiri topladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulamaya, İsrail lehine yasalar ve karar tasarıları öncelikli hale gelir. Daha geniş ölçekte ise aBD'nin İsrail'e koşulsuz desteği uluslararası arenada eleştiri topladı.

Karşı Strateji: Kongre şeffaflık raporları ve kamuoyu baskısı.

Çapraz Başvurular: #411 ABD'de Kongre Komitelerine Nüfuz · #475 Dünya Yahudi Kongresi'nin Diplomatik Baskısı · #852 İnsan Hakları Komitesi'nin Kararlarının “Uygulanamaz” Sayılması · #776 Soykırım İddialarının “Siyasi Manipülasyon” Olarak Sunulması

Kaynaklar: Mearsheimer, J., & Walt, S. (2007). The Israel Lobby and U.S. Foreign Policy.

KAVRAM No: 400

Evangelist Kilise Lobileri

Kısa Tanım: ABD'deki Evangelik kiliselerin İsrail'e “teolojik bağlılık” üzerinden siyasi destek sağlaması.

İşleyiş Mekanizması: Vaazlar, medya kanalları ve bağış kampanyalarıyla İsrail politikalarının kutsanması. Etkisi: ABD kamuoyunda İsrail lehine dini meşruiyet zemini oluşturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Trump'ın 2018'de Kudüs'ü İsrail'in başkenti tanıma kararına Evangelist kiliselerin güçlü desteği. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren “Hristiyan Siyonizmi” ABD siyasetinde yükseldi. Küresel yansımalar: Bu dini temelli lobicilik uluslararası hukuk ilkelerini zayıflatıyor.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, aBD kamuoyunda İsrail lehine dini meşruiyet zemini oluşturulur. Daha geniş ölçekte ise bu dini temelli lobicilik uluslararası hukuk ilkelerini zayıflatıyor.

Karşı Strateji: Din–devlet ayrımı ve eleştirel teoloji çalışmaları.

Çapraz Başvurular: #414 Evangelist Hac Turlarıyla Siyasi Bağ Kurma · #407 Asya Ülkeleriyle Teknoloji Diplomasısı · #401 Kongre Finansman Bağışlarıyla Etki · #461 ABD'de Yerel Seçimlere Bağış Etkisi

Kaynaklar: Weber, T. (2004). On the Road to Armageddon: How Evangelicals Became Israel's Best Friend.

KAVRAM No: 401

Kongre Finansman Bağışlarıyla Etki

Kısa Tanım: ABD seçimlerinde İsrail yanlı bağış ağlarının politikacılara finansal destek sağlaması.

İşleyiş Mekanizması: PAC'ler aracılığıyla seçilmiş yetkililerin kampanyalarına milyonlarca dolar aktarılır. Etkisi: İsrail'e eleştirel yaklaşan adayların seçilme şansı düşer.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020 seçimlerinde İsrail yanlı grupların Demokrat ve Cumhuriyetçi adaylara yaptığı yüksek tutarlı bağışlar. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren finansal bağış politik baskının ana aracı oldu. Küresel yansımalar: ABD dış politikasının tek tarafılaşması.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail'e eleştirel yaklaşan adayların seçilme şansı düşer. Daha geniş ölçekte ise aBD dış politikasının tek tarafılaşması.

Karşı Strateji: Seçim finansmanında şeffaflık yasaları.

Çapraz Başvurular: #461 ABD'de Yerel Seçimlere Bağış Etkisi · #411 ABD'de Kongre Komitelerine Nüfuz · #447 Ürdün ile Su Paylaşımı Üzerinden Etki · #524 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorlar

Kaynaklar: OpenSecrets (2020).

KAVRAM No: 402**İsrail Yanlısı Think-Tank Ağları**

Kısa Tanım: Washington merkezli düşünce kuruluşlarının İsrail politikalarını destekleyen raporlar üretmesi. İsrail yanlı iş insanlarının ABD üniversitelerine bağış yaparak müfredat ve araştırma merkezlerini yönlendirmesi.

İşleyiş Mekanizması: Akademik görünümlü raporlarla politik gündem yönlendirilir. Bağış karşılığında İsrail lehine akademik programlar açtırılır. Etkisi: Karar vericiler tek yanlı analizlerle beslenir. Üniversitelerde Filistin anlatısı zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Washington Institute for Near East Policy'nin 2014 Gazze savaşı raporları. 2019'da Harvard ve Yale'de İsrail çalışmaları için milyon dolarlık bağışların ifşası. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren think-tank ağları lobi faaliyetinin akademik ayağını oluşturdu. Eğitim yoluyla hasbara stratejisi köklü bir yöntemdir. Küresel yansımalar: Eleştirel akademi marjinalize edildi. Akademik özerklik tartışmaları yoğunlaştı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, karar vericiler tek yanlı analizlerle beslenir. Üniversitelerde Filistin anlatısı zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise eleştirel akademi marjinalize edildi. Akademik özerklik tartışmaları yoğunlaştı.

Karşı Strateji: Alternatif bağımsız think-tank kuruluşlarının güçlendirilmesi. Bağış şeffaflığı ve akademik özgürlük mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #476 İsrail Yanlı "Think-Tank Fellowship" Programları · #421 Think-Tank Raporlarıyla Politika Şekillendirme · #552 Üniversite Yönetimlerinde İsrail Dostu Bağışçıların Etkisi · #493 Think-Tank Raporlarının Politika Yapıcılar Dağıtımı

Kaynaklar: Rashid Khalidi (2020). 04. ABD Üniversitelerine Bağış Diploması The New York Times (2019).

KAVRAM No: 403**Normalleşme Anlaşmalarında Ekonomik Teşvik**

Kısa Tanım: İsrail ile Arap ülkeleri arasındaki normalleşme süreçlerinde ekonomik paketlerin kullanılması.

İşleyiş Mekanizması: Ticaret, yatırım ve askeri teknoloji transferi vaadiyle anlaşmalar sağlanır. Etkisi: Politik meşruiyet ekonomik çıkarla örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020 Abraham Anlaşmaları sürecinde BAE ve Bahreyn'e milyar dolarlık ABD silah satışlarının

eşlik etmesi. Tarihsel arka plan: Ekonomik teşvik diplomasisi soğuk savaş sonrası dönemde yaygınlaştı. Küresel yansımalar: Filistin meselesi Arap diplomasisinde arka plana itildi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, politik meşruiyet ekonomik çıkarla örtülür. Daha geniş ölçekte ise Filistin meselesi Arap diplomasisinde arka plana itildi.

Karşı Strateji: Sivil toplumun normalleşme anlaşmalarındaki şeffaflık talebi.

Çapraz Başvurular: #415 Arap Ülkelerinde Normalleşme İçin Ticari Fon · #425 Körfez Ülkelerine Yatırım Vaadiyle Normalleşme · #869 Serbest Ticaret Anlaşmalarında "Barış Partneri" İmajı · #99 Kuşatma Açılığının "Ekonomik Önlem"e İndirgenmesi

Kaynaklar: Brookings (2020).

KAVRAM No: 404**BM Güvenlik Konseyi Veto Diplomasisi**

Kısa Tanım: ABD'nin İsrail'i eleştiren karar tasarılarını veto ederek engellemesi.

İşleyiş Mekanizması: Güvenlik Konseyi'nde diplomatik kalkan sağlanır. Etkisi: Uluslararası toplumun yaptırım kapasitesi felce uğrar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2011–2021 arasında ABD'nin İsrail'i eleştiren en az 40 tasarımı veto etmesi. Tarihsel arka plan: Veto diplomasisi Soğuk Savaş'tan günümüze bir güç aracı. Küresel yansımalar: BM'nin meşruiyeti sorgulanır hale geldi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, uluslararası toplumun yaptırım kapasitesi felce uğrar. Daha geniş ölçekte ise BM'nin meşruiyeti sorgulanır hale geldi.

Karşı Strateji: BM Genel Kurulu'nun bağlayıcı olmayan kararları öne çıkarması.

Çapraz Başvurular: #488 BM'de Filistin Kararlarını Veto Etmek İçin ABD... · #180 Uluslararası Desteğimiz Var" Söylemi · #426 BM İnsan Hakları Konseyi'nde İmza Blokajı · #172 Mecburiyet Altında Karar" Söylemi

Kaynaklar: UN Security Council Voting Records.

KAVRAM No: 405**AB İçinde Oy Bölme Stratejisi**

Kısa Tanım: AB ülkeleri arasında İsrail karşıtı kararların alınmasını engellemek için bölme stratejisi.

İşleyiş Mekanizması: Bazı üye ülkelere ikili ekonomik ve diplomatik ayrıcalık tanınır. Etkisi: AB'de ortak dış politika üretilemez.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de Macaristan ve Çekya'nın AB'nin İsrail karşıtı açıklamalarını engellemesi. Tarihsel arka plan: AB içindeki ayrışmalar İsrail tarafından stratejik biçimde kullanıldı. Küresel yansımalar: AB'nin dış politika gücü zayıfladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, aB'de ortak dış politika üretilemez. Daha geniş ölçekte ise aB'nin dış politika gücü zayıfladı.

Karşı Strateji: Oy birliği kuralının gözden geçirilmesi.

Çapraz Başvurular: #489 Avrupa Ülkelerinde Filistin Dostu Oyların Bölünmesi · #403 Normalleşme Anlaşmalarında Ekonomik Teşvik · #824 Elektrik-Su Kesintilerinin "Savunma Stratejisi"ne Sokulması · #469 Kültürel Etkinliklerle İmaj Yönetimi

Kaynaklar: European Council on Foreign Relations (2018).

KAVRAM No: 406

Afrika Ülkelerine Tarım Yardımı Karşılığı Oy

Kısa Tanım: BM'de destek sağlamak için Afrika ülkelerine tarım teknolojisi ve yardım sunulması.

İşleyiş Mekanizması: İsrail'in "tarım diplomasisi" adı altında kalkınma yardımları. Etkisi: Oy karşılığı bağımlılık ilişkisi kurulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da İsrail'in Doğu Afrika ülkeleriyle tarım işbirliği karşılığında BM'de destek aldığı. Tarihsel arka plan: 1960'lardan beri İsrail Afrika'da "yardım diplomasisi" uyguluyor. Küresel yansımalar: Kalkınma yardımlarının araçsallaştırılması eleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, oy karşılığı bağımlılık ilişkisi kurulur. Daha geniş ölçekte ise kalkınma yardımlarının araçsallaştırılması eleştirildi.

Karşı Strateji: Şeffaf uluslararası yardım mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #427 Afrika Birliği İçinde Oy Devşirme · #428 Karayip Ülkelerine Yardım Karşılığı Destek · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları · #449 Afrika'da Tarım Teknolojisi Yardımları

Kaynaklar: Chazan, N. (2016). Israel and Africa: A Renewed Relationship.

KAVRAM No: 407

Asya Ülkeleriyle Teknoloji Diplomasisi

Kısa Tanım: İsrail'in Asya ülkeleriyle teknoloji ve savunma işbirliği üzerinden diplomatik destek sağlaması.

İşleyiş Mekanizması: İleri teknoloji ihracatı karşılığında siyasi destek talebi. Etkisi: BM'de İsrail lehine oylar artar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Hindistan'ın İsrail'den milyar dolarlık savunma teknolojisi alımının ardından oylamalarda çekimser kalması. Tarihsel arka plan: 1990'lardan sonra İsrail'in Asya stratejisi derinleşti. Küresel yansımalar: Asya ülkelerinin Filistin meselesinde tarafsızlaşması.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, bM'de İsrail lehine oylar artar. Daha geniş ölçekte ise asya ülkelerinin Filistin meselesinde tarafsızlaşması.

Karşı Strateji: Bölgesel işbirliklerinde insan hakları şartlarının öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #417 Gaz İhracatı Diplomasisi · #872 Asya Pazarlarında İsrail'in "Yüksek Teknoloji" Markası · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları · #735 1990'larda İsrail'in "Teknoloji Merkezi" İmajının Güçlendirilmesi

Kaynaklar: Pant, H. V. (2020). India-Israel Strategic Partnership.

KAVRAM No: 408

Doğu Avrupa'da Holokost Hafıza Diplomasisi

Kısa Tanım: İsrail'in Doğu Avrupa ülkeleriyle ilişkilerinde Holokost anma politikalarını diplomatik araç olarak kullanması.

İşleyiş Mekanizması: Ortak anma etkinlikleri, müze açılışları ve eğitim programları üzerinden siyasi işbirliği kurma. Etkisi: İsrail, insan hakları ihlallerine rağmen ahlaki üstünlük imajı kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Polonya ile yapılan Holokost anma işbirliği, tarihsel tartışmalara rağmen diplomatik yakınlaşma sağladı. Tarihsel arka plan: 1990 sonrası Doğu Avrupa ülkelerinin AB ve NATO sürecinde İsrail ile işbirliği arayışları. Küresel yansımalar: Filistin meselesi geri plana itildi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail, insan hakları ihlallerine rağmen ahlaki üstünlük imajı kazanır. Daha geniş ölçekte ise Filistin meselesi geri plana itildi.

Karşı Strateji: Holokost hafızasının politik araçsallaştırılmasına karşı bağımsız tarih komisyonları.

Çapraz Başvurular: #452 Almanya ile Holokost Hafıza Bağı · #458 Rusya ile Tarihsel Anma Üzerinden Diyalog · #423 Holokost Müzeleriyle Empati Diplomasisi · #407 Asya Ülkeleriyle Teknoloji Diplomasisi

Kaynaklar: Leggewie, C. (2010). Seven Circles of European Memory.

KAVRAM No: 409**NATO İçinde Güvenlik Kartı Kullanımı**

Kısa Tanım: İsrail'in NATO ile ortaklık ilişkilerinde "güvenlik tecrübesi" kartını kullanarak diplomatik etki yaratması.

İşleyiş Mekanizması: Ortak tatbikatlar, terörle mücadele deneyimi paylaşımı. Etkisi: NATO ülkelerinde İsrail'in "vazgeçilmez güvenlik ortağı" algısı oluşur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da İsrail'in NATO karargâhında daimi misyon statüsü kazanması. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş sonrası güvenlik ağlarının genişlemesi. Küresel yansımalar: NATO'nun tarafsızlık algısı zedelendi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, NATO ülkelerinde İsrail'in "vazgeçilmez güvenlik ortağı" algısı oluşur. Daha geniş ölçekte ise NATO'nun tarafsızlık algısı zedelendi.

Karşı Strateji: NATO'da insan hakları temelli güvenlik şartları.

Çapraz Başvurular: #477 NATO Ortaklık Programlarında İsrail Etkisi · #482 FBI ile İsrail Arasında İstihbarat Paylaşımı · #483 DHS ile Ortak Tatbikatlar · #447 Ürdün ile Su Paylaşımı Üzerinden Etki

Kaynaklar: Rynhold, J. (2015). Israel and the European Union.

KAVRAM No: 410**Silah Satışı Karşılığı Diplomatik Destek**

Kısa Tanım: İsrail'in askeri sanayi ihracatını diplomatik taviz aracı olarak kullanması.

İşleyiş Mekanizması: Gelişmekte olan ülkelere silah satışı karşılığında BM'de oy desteği sağlanması. Etkisi: İsrail'in savaş ekonomisi diplomatik kaldıraç haline gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de Azerbaycan'a silah satışları ile Dağlık Karabağ savaşında İsrail'in diplomatik desteği. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren İsrail silah endüstrisinin yükselişi. Küresel yansımalar: Silah ticareti insan hakları ihlalleriyle bağlantılandırıldı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail'in savaş ekonomisi diplomatik kaldıraç haline gelir. Daha geniş ölçekte ise silah ticareti insan hakları ihlalleriyle bağlantılandırıldı.

Karşı Strateji: Silah ticaretinde insan hakları denetimleri.

Çapraz Başvurular: #873 Silah İhracatının "Güvenlik Teknolojisi" Olarak Pazarlanması · #459 Afrika'da İsrail İnsansız Araç Diplomasisi · #486 Latin Amerika'da Güvenlik İşbirlikleri ·

#448 Körfez Ülkelerine Siber Güvenlik Teknolojisi Satışı

Kaynaklar: SIPRI Arms Transfers Database (2021).

KAVRAM No: 411**ABD'de Kongre Komitelerine Nüfuz**

Kısa Tanım: İsrail yanlı lobilerin ABD'de özel olarak dış ilişkiler ve savunma komitelerinde etkinlik sağlaması.

İşleyiş Mekanizması: Komite üyelerine sürekli brifing, bağış ve siyasi baskı. Etkisi: Komite kararları İsrail çıkarlarıyla uyumlu çıkar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de ABD Senatosu Dış İlişkiler Komitesi'nin İsrail karşıtı BDS hareketini suç sayan yasa tasarısı hazırlaması. Tarihsel arka plan: ABD Kongresi'nde komiteler üzerinden şekillenen politika. Küresel yansımalar: ABD dış politikası tarafsızlık iddiasını kaybetti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, komite kararları İsrail çıkarlarıyla uyumlu çıkar. Daha geniş ölçekte ise ABD dış politikası tarafsızlık iddiasını kaybetti.

Karşı Strateji: Komite oturumlarının şeffaflaştırılması.

Çapraz Başvurular: #461 ABD'de Yerel Seçimlere Bağış Etkisi · #399 AIPAC Kongre Baskısı · #401 Kongre Finansman Bağışlarıyla Etki · #420 ABD Başkanlık Kampanyalarında Seçim Bağışları

Kaynaklar: Mearsheimer, J., & Walt, S. (2007).

KAVRAM No: 412**Hollywood Figürleriyle Kamu Diplomasisi**

Kısa Tanım: İsrail'in Hollywood ünlülerini kamu diplomasisi için kullanması.

İşleyiş Mekanizması: Ünlü oyunculara İsrail seyahatleri, filmlerde rol teklifleri, tanıtım projeleri. Etkisi: Küresel izleyici üzerinde İsrail'in "modern ve medeni" imajı pekiştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gal Gadot'un 2014 Gazze saldırısı sırasında İsrail ordusunu destekleyen açıklamaları. Tarihsel arka plan: 1970'lerden beri Hollywood-İsrail bağları. Küresel yansımalar: Filistin anlatıları görünmez hale gelir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, küresel izleyici üzerinde İsrail'in "modern ve medeni" imajı pekiştirilir. Daha geniş ölçekte ise Filistin anlatıları görünmez hale gelir.

Karşı Strateji: Filistinli sanatçıların uluslararası festivallerde desteklenmesi.

Çapraz Başvurular: #471 Hollywood Yıldızlarının İsrail Ziyaretleri · #913 İsrail Yanlı Diaspora Sinema Projeleri · #449 Afrika'da Tarım Teknolojisi Yardımları · #399 AIPAC Kongre Baskısı

Kaynaklar: Shohat, E. (1989). Israeli Cinema: East/West and the Politics of Representation.

KAVRAM No: 413

İsrail Yanlı Gazetecilere Özel Brifingler

Kısa Tanım: İsrail'in uluslararası basın mensuplarına özel "arka plan" toplantıları düzenleyerek haber akışını yönlendirmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sadece seçilmiş gazetecilere bilgi sunma ve güvenlik gerekçesiyle sınırlı erişim. Etkisi: Haberlerde İsrail'in anlatısı öne çıkar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırısı sırasında Batılı gazetecilerin İsrail ordusunun medya brifinglerine alınması. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren medya brifingleri hasbara stratejisinin parçası. Küresel yansımalar: Medyada tek yanlılık eleştirileri artar.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, haberlerde İsrail'in anlatısı öne çıkar. Daha geniş ölçekte ise medyada tek yanlılık eleştirileri artar.

Karşı Strateji: Uluslararası gazetecilik derneklerinin şeffaflık talebi.

Çapraz Başvurular: #494 Gazeteci Turlarının Diploması Aracı Olarak Kullanımı · #260 Hollywood'da Filistinli Karakterlerin "Arka Plan Süsü" Olarak · #76 BM Özel Mahkemelerinin "Seçici" Damgalanması · #775 BM Özel Raportörlerinin "Taraflı" Diye Reddi

Kaynaklar: Philo, G., & Berry, M. (2011). More Bad News from Israel.

KAVRAM No: 414

Evangelist Hac Turlarıyla Siyasi Bağ Kurma

Kısa Tanım: ABD'deki Evanjelist topluluklara yönelik İsrail'de kutsal toprak hac turları düzenlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Turistik ve dini deneyim üzerinden siyasi bağlılık inşası. Etkisi: ABD kamuoyunda İsrail'e "teolojik meşruiyet" desteği artar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da "Christians United for Israel" organizasyonunun yüzbinlerce kişiyi İsrail hac turuna yönlendirmesi. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren dini turizm ile siyasi bağ kurma. Küresel yansımalar: Filistinli Hristiyanların varlığı görünmez kılınır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, aBD kamuoyunda İsrail'e "teolojik meşruiyet" desteği artar. Daha geniş ölçekte ise filistinli Hristiyanların varlığı görünmez kılınır.

Karşı Strateji: Alternatif hac rotalarının desteklenmesi.

Çapraz Başvurular: #400 Evangelist Kilise Lobileri · #436 Vatikan ile İlişkilerde Kutsal Mekân Diploması · #889 Holy Land" Turizmi ile Ekonomik Aklanma · #74 Soykırım İddialarının "Siyasi" Olarak Gösterilmesi

Kaynaklar: Spector, S. (2009). Evangelicals and Israel.

KAVRAM No: 415

Arap Ülkelerinde Normalleşme İçin Ticari Fon

Kısa Tanım: İsrail'in Arap ülkeleriyle normalleşme sürecinde ticari fonlar ve yatırım projeleri kullanması.

İşleyiş Mekanizması: Ortak şirketler, serbest ticaret bölgeleri, yatırım garantileri. Etkisi: Normalleşme ekonomik cazibeyle hızlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de BAE–İsrail arasındaki milyar dolarlık teknoloji ve enerji yatırımları. Tarihsel arka plan: Oslo sürecinden beri ticari diploması aracı olarak kullanılıyor. Küresel yansımalar: Filistin'in diplomatik konumu zayıflatıldı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, normalleşme ekonomik cazibeyle hızlanır. Daha geniş ölçekte ise filistin'in diplomatik konumu zayıflatıldı.

Karşı Strateji: Boykot ve şeffaflık kampanyaları.

Çapraz Başvurular: #403 Normalleşme Anlaşmalarında Ekonomik Teşvik · #425 Körfez Ülkelerine Yatırım Vaadiyle Normalleşme · #871 Körfez Ülkelerine Yatırımla Normalleşme İmajı · #869 Serbest Ticaret Anlaşmalarında "Barış Partneri" İmajı

Kaynaklar: POMEPS Report (2021).

KAVRAM No: 416

Enerji Anlaşmalarıyla AB Ülkelerine Bağımlılık

Kısa Tanım: İsrail'in enerji işbirlikleri üzerinden AB ülkelerini kendisine bağımlı hale getirmesi.

İşleyiş Mekanizması: Doğu Akdeniz doğalgazı ve enerji konsorsiyumları. Etkisi: AB'nin İsrail'e karşı eleştirel tutumu yumuşar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: EastMed Gaz Projesi çerçevesinde Yunanistan–Kıbrıs–İsrail enerji anlaşmaları. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren İsrail'in

enerji diplomasisi yükseldi. Küresel yansımalar: Enerji bağımlılığı insan hakları ihlallerinin üzerini örter.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, aB'nin İsrail'e karşı eleştirel tutumu yumuşar. Daha geniş ölçekte ise enerji bağımlılığı insan hakları ihlallerinin üzerini örter.

Karşı Strateji: AB'nin enerji çeşitliliğini artırması.

Çapraz Başvurular: #443 Akdeniz Gaz Forumu'nda İsrail Bloku · #442 İklim Zirvelerinde Enerji Kartı Kullanımı · #444 Türkiye ile Doğu Akdeniz Anlaşmaları · #445 Yunanistan-Kıbrıs Üzerinden Bölgesel İttifak

Kaynaklar: Tziarras, Z. (2019). East Med Energy and Regional Cooperation.

KAVRAM No: 417

Gaz İhracatı Diplomasisi

Kısa Tanım: İsrail'in doğalgaz ihracatı üzerinden bölgesel ittifaklar kurarak diplomatik destek elde etmesi.

İşleyiş Mekanizması: İhracat anlaşmalarıyla güvenlik ve siyasi işbirliği paketleri. Etkisi: İsrail ekonomik güçle diplomatik kalkan oluşturur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de İsrail'in Mısır'a doğalgaz ihraç etmeye başlaması ve ardından güvenlik işbirliği anlaşmaları. Tarihsel arka plan: 2010'larda Leviathan ve Tamar sahalarının keşfi sonrası enerji diplomasisi öne çıktı. Küresel yansımalar: Gaz diplomasisi Filistin meselesini gölgeler.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail ekonomik güçle diplomatik kalkan oluşturur. Daha geniş ölçekte ise gaz diplomasisi Filistin meselesini gölgeler.

Karşı Strateji: Enerji gelirlerinin uluslararası hukuk şartlarına bağlanması.

Çapraz Başvurular: #407 Asya Ülkeleriyle Teknoloji Diplomasisi · #424 Abraham Anlaşmalarıyla Ortadoğu İttifakı · #441 Güvenlik Teknolojisi İhracatı Karşılığı Oy · #445 Yunanistan-Kıbrıs Üzerinden Bölgesel İttifak

Kaynaklar: Cohen, G. (2020). Israel's Natural Gas Strategy.

KAVRAM No: 418

Filistin'e Yardım Şartlarını İsrail'e Bağlama

Kısa Tanım: Uluslararası yardımların Filistin'e aktarılmasını İsrail'in güvenlik onayına bağlamak.

İşleyiş Mekanizması: Malların girişine ambargo, fonların kullanımında İsrail'in

denetimi. Etkisi: Filistin'in insani yardım bağımlılığı diplomatik baskı aracına dönüşür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze saldırısı sonrası BM yardımlarının İsrail kontrol noktalarından geçmesi. Tarihsel arka plan: Oslo Anlaşmaları sonrası yardım mekanizmalarında İsrail'in denetim rolü. Küresel yansımalar: Yardımın siyasileştirilmesi eleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, Filistin'in insani yardım bağımlılığı diplomatik baskı aracına dönüşür. Daha geniş ölçekte ise yardımın siyasileştirilmesi eleştirildi.

Karşı Strateji: Bağımsız uluslararası denetim mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #581 Araştırma Hibelerinde Filistin'e Ayrılan Fonların Sıfırlanması · #834 Musk'ın "Starlink Filistin'e Değil, İsrail'e" Söylemi · #747 İsrail'in 2000'lerde "İnsani Yardım Gönderdiği" İddiası · #105 Varlık Mücadelesi" Söylemi

Kaynaklar: UN OCHA (2015). Humanitarian Needs Overview: Gaza.

KAVRAM No: 419

Yahudi Diaspora Fonlarının Diplomatik Kullanımı

Kısa Tanım: Diaspora topluluklarının mali kaynaklarının İsrail lehine diplomasiye yönlendirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Vakıflar, bağış kampanyaları ve lobi fonları. Etkisi: İsrail dış politikası maddi güçle desteklenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de ABD'deki Jewish National Fund'un İsrail yerleşimlerine finansman sağlaması. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıl başından itibaren diaspora finansmanının siyasi rolü. Küresel yansımalar: Uluslararası hukuk ihlalleri ekonomik destekle perdeleme.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail dış politikası maddi güçle desteklenir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukuk ihlalleri ekonomik destekle perdeleme.

Karşı Strateji: Bağış fonlarının şeffaflığı ve insan hakları kriterleri.

Çapraz Başvurular: #505 Araştırma Fonlarının İsrail Teknolojisine Yönlendirilmesi · #455 Avustralya'da Yahudi Lobilerinin Etkisi · #912 Küresel Yahudi Fonlarının "İnsani Yardım" Gibi Gösterilmesi · #437 Yahudi Diaspora Örgütlerinin Brüksel Lobiciliği

Kaynaklar: Shain, Y., & Barth, A. (2003). Diasporas and International Relations Theory.

KAVRAM No: 420**ABD Başkanlık Kampanyalarında Seçim Bağışları**

Kısa Tanım: İsrail yanlı lobilerin ABD başkanlık kampanyalarında bağışlar yoluyla nüfuz sağlaması.

İşleyiş Mekanizması: Süper PAC'ler, bireysel bağışlar, seçim kampanyası sponsorluğu. Etkisi: Başkan adayları İsrail lehine söylemler geliştirmeye zorlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2012 ABD seçimlerinde AIPAC bağlantılı fonların etkisi. Tarihsel arka plan: 1970'lerden beri kampanya finansmanı İsrail yanlı lobilerin en güçlü araçlarından biri. Küresel yansımalar: ABD'nin tarafsızlık iddiası zedelendi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, başkan adayları İsrail lehine söylemler geliştirmeye zorlanır. Daha geniş ölçekte ise ABD'nin tarafsızlık iddiası zedelendi.

Karşı Strateji: Kampanya finansmanının şeffaflık yasalarıyla denetlenmesi.

Çapraz Başvurular: #461 ABD'de Yerel Seçimlere Bağış Etkisi · #411 ABD'de Kongre Komitelerine Nüfuz · #576 Akademik Danışmanlıklarda İsrail Yanlı Görüşlerin Dayatılması · #278 Moda Reklamlarında Filistin Keffiyesi'nin "İsrail Tarzı" Gibi

Kaynaklar: Mearsheimer, J., & Walt, S. (2007). The Israel Lobby and U.S. Foreign Policy.

KAVRAM No: 421**Think-Tank Raporlarıyla Politika Şekillendirme**

Kısa Tanım: İsrail yanlı düşünce kuruluşlarının raporlarıyla ABD ve AB dış politikasını etkilemesi.

İşleyiş Mekanizması: Politika önerileri, raporlar, medya görünürlüğü. Etkisi: İsrail söylemleri akademik kılıf altında politika yapımına taşınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Washington Institute'un Ortadoğu raporlarının ABD dış politikasına yön vermesi. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren think-tank-politika ilişkilerinin güçlenmesi. Küresel yansımalar: Akademik bağımsızlık tartışmaları arttı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail söylemleri akademik kılıf altında politika yapımına taşınır. Daha geniş ölçekte ise akademik bağımsızlık tartışmaları arttı.

Karşı Strateji: Çıkar çatışması beyanı ve bağımsız araştırma desteği.

Çapraz Başvurular: #493 Think-Tank Raporlarının Politika Yapıcılara Dağıtımı · #547 Think-Tank Panellerinde İsrail Sözcülerinin Öncelikli Yer Alması · #502 Think-Tank

Raporlarında İsrail Söylemlerinin Tekrarlanması · #476 İsrail Yanlı "Think-Tank Fellowship" Programları

Kaynaklar: Rich, A. (2004). Think Tanks, Public Policy, and the Politics of Expertise.

KAVRAM No: 422**Üniversite Konferanslarında İsrail Sözcülerinin Yerleştirilmesi**

Kısa Tanım: Uluslararası üniversite etkinliklerinde İsrail yanlı akademisyenlerin ve diplomatların konuşmacı olarak sistematik yerleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Fon sağlama, sponsorluk, öğrenci dernekleri üzerinden baskı. Etkisi: Akademik özgürlük kisvesi altında propaganda yapılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Harvard'daki Ortadoğu konferansına İsrail devlet sözcülerinin özel fonlarla davet edilmesi. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren üniversite kampüsleri Hasbara stratejisinin hedefi oldu. Küresel yansımalar: Filistinli akademisyenlerin sesleri bastırıldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, akademik özgürlük kisvesi altında propaganda yapılır. Daha geniş ölçekte ise Filistinli akademisyenlerin sesleri bastırıldı.

Karşı Strateji: Üniversitelerde eşit temsil ve bağımsız akademik komiteler.

Çapraz Başvurular: #467 Uluslararası Hukuk Çalıştaylarında İsrail Sözcüleri · #506 Üniversite Kürsülerinde İsrail Yanlı Profesörlerin Atanması · #378 Oyun İçeri Reklamında İsrail Bayraklarının Gösterilmesi · #518 Öğrenci Gazetelerinde Filistin Yazılarının Yasaklanması

Kaynaklar: Salaita, S. (2015). Uncivil Rites: Palestine and the Limits of Academic Freedom.

KAVRAM No: 423**Holokost Müzeleriyle Empati Diplomasisi**

Kısa Tanım: Holokost hafızasının uluslararası müzeler ve sergiler yoluyla İsrail politikalarına empati kazandırması.

İşleyiş Mekanizması: Müzeler, sergi turları, anma günleri. Etkisi: İsrail eleştirileri "Holokost mağduriyetine saygısızlık" gibi çerçevelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Washington Holokost Müzesi'nin 2020'de İsrail politikalarıyla paralel sergiler açması. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren Holokost hafızası diplomatik araç haline getirildi. Küresel yansımalar: Filistinlilerin yaşadığı Nakba görünmezleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, israil eleştirileri "Holokost mağduriyetine saygısızlık" gibi çerçevelenir. Daha geniş ölçekte ise filistinlilerin yaşadığı Nakba görünmezleştirildi.

Karşı Strateji: Holokost hafızasının evrensel insan hakları perspektifiyle ele alınması.

Çapraz Başvurular: #452 Almanya ile Holokost Hafıza Bağı · #408 Doğu Avrupa'da Holokost Hafıza Diplomasisi · #458 Rusya ile Tarihsel Anma Üzerinden Diyalog · #50 İkinci Holokost" Söylemi

Kaynaklar: Levy, D., & Sznajder, N. (2006). The Holocaust and Memory in the Global Age.

KAVRAM No: 424

Abraham Anlaşmalarıyla Ortadoğu İttifakı

Kısa Tanım: İsrail'in BAE, Bahreyn, Fas ve Sudan'la normalleşme anlaşmaları üzerinden bölgesel ittifak kurması.

İşleyiş Mekanizması: Ekonomik teşvikler, güvenlik işbirliği, diplomatik garantiler. Etkisi: Filistin meselesi Arap diplomasisinde arka plana itildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020 Abraham Anlaşmaları'nın imzalanması. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren İsrail-Arap normalleşme çabaları. Küresel yansımalar: ABD'nin bölgesel stratejisiyle uyum sağlandı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, filistin meselesi Arap diplomasisinde arka plana itildi. Daha geniş ölçekte ise ABD'nin bölgesel stratejisiyle uyum sağlandı.

Karşı Strateji: Arap Birliği içinde Filistin dosyasının öncelikli tutulması.

Çapraz Başvurular: #417 Gaz İhracatı Diplomasisi · #438 Silikon Vadisi'yle Teknoloji İttifakı · #759 Abraham Anlaşmalarının "Barış Getirdiği" Söylemi · #403 Normalleşme Anlaşmalarında Ekonomik Teşvik

Kaynaklar: Miller, A. (2021). The Abraham Accords and the Changing Middle East.

KAVRAM No: 425

Körfez Ülkelerine Yatırım Vaadiyle Normalleşme

Kısa Tanım: Körfez ülkelerine büyük yatırım projeleri vaat edilerek İsrail ile normalleşmeye ikna edilmeleri.

İşleyiş Mekanizması: Ortak fonlar, altyapı projeleri, teknoloji transferi. Etkisi: Normalleşme ekonomik çıkar çerçevesinde sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de BAE-İsrail ortak yatırım fonu anlaşması. Tarihsel arka plan: Oslo sonrası ekonomik diplomasisi. Küresel yansımalar: Filistin diplomasisi geri plana düştü.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, normalleşme ekonomik çıkar çerçevesinde sunulur. Daha geniş ölçekte ise filistin diplomasisi geri plana düştü.

Karşı Strateji: Körfez yatırımlarında Filistin şartı aranması.

Çapraz Başvurular: #871 Körfez Ülkelerine Yatırımla Normalleşme İmajı · #415 Arap Ülkelerinde Normalleşme İçin Ticari Fon · #448 Körfez Ülkelerine Siber Güvenlik Teknolojisi Satışı · #403 Normalleşme Anlaşmalarında Ekonomik Teşvik

Kaynaklar: POMEPS (2022). Gulf Normalization Deals.

KAVRAM No: 426

BM İnsan Hakları Konseyi'nde İmza Blokajı

Kısa Tanım: İsrail'in BM İnsan Hakları Konseyi'nde aleyhine çıkan kararlarda diplomatik blokaj kurması.

İşleyiş Mekanizması: ABD, AB ve müttefiklerini yanına çekerek çoğunluğu engellemek. Etkisi: İsrail aleyhine raporların bağlayıcılığı zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Gazze protestolarında sivillere ateş açılmasını kınayan karar ABD vetosu nedeniyle uygulanamadı. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren BM'de veto diplomasisi. Küresel yansımalar: BM'nin meşruiyet krizi derinleşti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, israil aleyhine raporların bağlayıcılığı zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise BM'nin meşruiyet krizi derinleşti.

Karşı Strateji: Genel Kurul çoğunluk mekanizmalarının güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #784 BM İnsan Hakları Mekanizmalarının "İsrail Karşıtı" Etiketlenmesi · #814 BM İnsan Hakları Konseyi'nde "Seçici" Eleştiri Söylemi · #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi · #852 İnsan Hakları Komitesi'nin Kararlarının "Uygulanamaz" Sayılması

Kaynaklar: Falk, R. (2014). Palestine: The Legitimacy of Hope.

KAVRAM No: 427**Afrika Birliğı İçinde Oy Devşirme**

Kısa Tanım: İsrail'in Afrika Birliğı'nde diplomatik destek kazanmak için ekonomik yardımları kullanması.

İşleyiş Mekanizması: Tarım teknolojisi, sağlık yardımları, kalkınma projeleri. Etkisi: Afrika ülkeleri BM'de İsrail lehine oy kullanmaya yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de İsrail'in Afrika Birliğı'nde gözlemci statüsü kazanması. Tarihsel arka plan: 1960'larda sömürge sonrası İsrail-Afrika ilişkileri. Küresel yansımalar: Afrika'daki dayanışma hareketlerinde bölünme yarattı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeğı, afrika ülkeleri BM'de İsrail lehine oy kullanmaya yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise afrika'daki dayanışma hareketlerinde bölünme yarattı.

Karşı Strateji: Pan-Afrika dayanışma ağlarının güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #406 Afrika Ülkelerine Tarım Yardımı Karşılığı Oy · #449 Afrika'da Tarım Teknolojisi Yardımları · #429 Küresel Sağlık Yardımlarıyla Yumuşak Güç Kullanımı · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları

Kaynaklar: Shai, A. (2013). Israel's Africa Policy.

KAVRAM No: 428**Karayip Ülkelerine Yardım Karşılığı Destek**

Kısa Tanım: Karayip devletlerine kalkınma yardımı sağlayarak BM'de İsrail lehine oy desteğı almak.

İşleyiş Mekanizması: Tarım projeleri, afet yardımı, burs programları. Etkisi: Küçük devletlerin oyları kritik kararları etkiler.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de BM'de Kudüs oylamasında bazı Karayip ülkelerinin İsrail lehine çekimser kalması. Tarihsel arka plan: İsrail 1960'lardan beri küçük ada devletlerine yöneldi. Küresel yansımalar: Oy ticareti eleştirileri arttı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, küçük devletlerin oyları kritik kararları etkiler. Daha geniş ölçekte ise oy ticareti eleştirileri arttı.

Karşı Strateji: Küçük ülkeler için bağımsız bölgesel dayanışma ağları.

Çapraz Başvurular: #406 Afrika Ülkelerine Tarım Yardımı Karşılığı Oy · #441 Güvenlik Teknolojisi İhracatı Karşılığı Oy · #487 Karayipler'de İsrail Eğitim Anlaşmaları · #410 Silah Satışı Karşılığı Diplomatik Destek

Kaynaklar: UNGA Voting Records (2017).

KAVRAM No: 429**Küresel Sağlık Yardımlarıyla Yumuşak Güç Kullanımı**

Kısa Tanım: Sağlık yardımları üzerinden uluslararası imajını iyileştirme ve diplomatik avantaj sağlama.

İşleyiş Mekanizması: İlaç, teknoloji, doktor desteğı. Etkisi: İsrail imajı "insancıl yardım" üzerinden güçlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020 COVID-19 döneminde İsrail'in Afrika ülkelerine sağlık yardımı göndermesi. Tarihsel arka plan: Sağlık diplomasisi Soğuk Savaş sonrası yumuşak güç aracı haline geldi. Küresel yansımalar: Yardımın siyasi olduğu tartışmaları doğdu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail imajı "insancıl yardım" üzerinden güçlendirilir. Daha geniş ölçekte ise yardımın siyasi olduğu tartışmaları doğdu.

Karşı Strateji: Yardımların tarafsız uluslararası kuruluşlarca yapılması.

Çapraz Başvurular: #826 İlaç Ambargosunun "Kontrol Mekanizması" Gibi Sunulması · #427 Afrika Birliğı İçinde Oy Devşirme · #906 Sağlık Kongrelerinde İsrail'in "Tıbbi Lider" Sunumu · #894 Sağlık Turizmiyle "İnsani" İmaj Kazanımı

Kaynaklar: Fidler, D. (2020). Health Diplomacy in the Pandemic Era.

KAVRAM No: 430**ABD Valiliklerinde İsrail Yanlı Kararların Teşviki**

Kısa Tanım: ABD eyalet valiliklerinde İsrail'i destekleyen kararların çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Ticaret anlaşmaları, karşılıklı yatırım teşvikleri. Etkisi: Yerel siyasette İsrail desteğı kurumsallaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Florida Valiliğı'nin İsrail'i "stratejik ortak" ilan etmesi. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren eyalet bazlı İsrail anlaşmaları arttı. Küresel yansımalar: ABD'de federal düzey dışında da İsrail desteğı pekiştirildi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, yerel siyasette İsrail desteğı kurumsallaşır. Daha geniş ölçekte ise aBD'de federal düzey dışında da İsrail desteğı pekiştirildi.

Karşı Strateji: Yerel halkın ve STK'ların karar süreçlerine katılımı.

Çapraz Başvurular: #517 Üniversite Senatolarında İsrail Yanlı Kararların Geçmesi · #846 BM Genel Kurulu Kararlarının "Siyasi

Propaganda" İlanı · #415 Arap Ülkelerinde Normalleşme İçin Ticari Fon · #821 BM Kararlarının "İsrail Karşısı Obsesyon" İlan Edilmesi

Kaynaklar: Florida Governor's Office (2019).

KAVRAM No: 431

Yerel Parlamentolarda İsrail Dostluk Grupları

Kısa Tanım: Ulusal parlamentolarda İsrail dostluk grupları kurularak politik destek sağlanması.

İşleyiş Mekanizması: Parlamentelerin özel ziyaretlere davet edilmesi, finansal destek. Etkisi: İsrail yanlı yasa teklifleri güç kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İngiltere Parlamentosu'nda "Friends of Israel" grubunun yoğun faaliyeti. Tarihsel arka plan: 1970'lerden beri Avrupa ve ABD'de bu tür dostluk grupları yaygınlaştı. Küresel yansımalar: Parlamenter bağımsızlığı tartışmaya açıldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail yanlı yasa teklifleri güç kazanır. Daha geniş ölçekte ise parlamenter bağımsızlığı tartışmaya açıldı.

Karşı Strateji: Parlamentolarda şeffaf lobi kayıtları.

Çapraz Başvurular: #451 Kanada Parlamentosunda İsrail Dostluk Grubu · #919 Futbol Dostluk Maçlarıyla İmaj Çalışması · #432 Avrupa Parlamentosu'nda Lobi Grupları · #524 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorlar

Kaynaklar: Cobain, I. (2017). The Guardian.

KAVRAM No: 432

Avrupa Parlamentosu'nda Lobi Grupları

Kısa Tanım: AB karar organlarında İsrail lehine örgütlü lobi grupları kurmak.

İşleyiş Mekanizması: Brüksel merkezli düşünce kuruluşları ve finans destekli ağlar. Etkisi: Filistin lehine kararların önü kesilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te Avrupa Parlamentosu'nda İsrail yanlı değişiklik önergelerinin çoğunluğu engellemesi. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren AB siyaseti yoğun lobi faaliyetlerine açıldı. Küresel yansımalar: AB'de demokratik temsil krizi tartışmaları doğdu.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, Filistin lehine kararların önü kesilir. Daha geniş ölçekte ise AB'de demokratik temsil krizi tartışmaları doğdu.

Karşı Strateji: AB düzeyinde lobi şeffaflık kayıtlarının güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #493 Think-Tank Raporlarının Politika Yapıcılara Dağıtımı · #431 Yerel Parlamentolarda İsrail Dostluk Grupları · #437 Yahudi Diaspora Örgütlerinin Brüksel Lobiciliği · #466 BM Daimi Misyonlarında İsrail Yanlı Gruplar

Kaynaklar: Transparency International EU (2016).

KAVRAM No: 433

OECD İçinde Veri Diplomasisi

Kısa Tanım: OECD veri raporlarında İsrail'in lehine manipülasyonlar yapılması.

İşleyiş Mekanizması: İstatistiksel çerçevede İsrail'in "gelişmiş demokrasi" imajı parlatılır. Etkisi: Ekonomik ve sosyal veriler uluslararası algıyı etkiler.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010'da İsrail'in OECD üyeliği sırasında verilerin "pozitif" sunulması. Tarihsel arka plan: Ekonomik örgütlerde veri diplomasisi yumuşak güç aracı oldu. Küresel yansımalar: OECD'nin tarafsızlığı tartışıldı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, ekonomik ve sosyal veriler uluslararası algıyı etkiler. Daha geniş ölçekte ise OECD'nin tarafsızlığı tartışıldı.

Karşı Strateji: Bağımsız veri doğrulama ağlarının geliştirilmesi.

Çapraz Başvurular: #587 Araştırma Programlarında İsrail Yanlı Veri Setlerinin Zorunlu · #989 Büyük Veri Analiziyle Hasbara İçerik Hedefleme · #538 Akademik Veri Tabanlarında Filistin Konularının Bastırılması · #529 Akademik Kitaplarda İsrail'in "Tek Demokrasi" Olarak

Kaynaklar: Spiegel Online (2010).

KAVRAM No: 434

IMF ve Dünya Bankası Kredilerinde İsrail Yanlı Şartlar

Kısa Tanım: Uluslararası finans kuruluşlarının kredilerinde İsrail çıkarlarını dolaylı koruyan şartların yer alması.

İşleyiş Mekanizması: Filistin projelerine kredi aktarımında İsrail onayı aranması. Etkisi: Kalkınma yardımları siyasileştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2005'te Dünya Bankası'nın Filistin projelerine İsrail denetimli şartlar koyması. Tarihsel arka plan: Bretton Woods kurumları 1990 sonrası siyasi şartta daha çok yöneldi. Küresel yansımalar: Kalkınma yardımlarında bağımsızlık tartışmaları doğdu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kalkınma yardımları siyasileştirilir. Daha geniş ölçekte ise kalkınma yardımlarında bağımsızlık tartışmaları doğdu.

Karşı Strateji: Kredilerde insan hakları kriterlerinin şart koşulması.

Çapraz Başvurular: #261 Diaspora Fonlarının İsrail Yanlısı Sanat Projelerine Akıtılması · #876 Uluslararası Bankacılıkta İsrail'in "Güvenilir Partner" İmajı · #917 Dünya Yahudi Kongresi Etkinliklerinde İsrail İmajı · #512 Akademik Fonlarda İsrail Şirketleriyle Zorunlu Ortaklık

Kaynaklar: World Bank (2005).

KAVRAM No: 435

UNESCO Oylamalarında Tarih Manipülasyonu

Kısa Tanım: UNESCO kültürel miras oylamalarında Kudüs ve Filistin tarihini yok sayan girişimler.

İşleyiş Mekanizması: Oylarda lobi baskısı, alternatif tarih anlatısı. Etkisi: Filistin kültürel mirası görünmezleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da UNESCO'nun Kudüs kararında İsrail'in karşı kampanyası. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıldan itibaren kutsal mekân diplomasisi. Küresel yansımalar: UNESCO içinde kutuplaşma arttı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, filistin kültürel mirası görünmezleştirilir. Daha geniş ölçekte ise UNESCO içinde kutuplaşma arttı.

Karşı Strateji: Tarihsel belgelerin ve saha raporlarının öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #937 İsrail Mutfağının UNESCO Kültür Listesine Sokulma Çabası · #685 Bizim Tarihimiz Daha Meşru" Söylemi · #458 Rusya ile Tarihsel Anma Üzerinden Diyalog · #475 Dünya Yahudi Kongresi'nin Diplomatik Baskısı

Kaynaklar: UNESCO Records (2016).

KAVRAM No: 436

Vatikan ile İlişkilerde Kutsal Mekân Diplomasisi

Kısa Tanım: Vatikan ile ilişkilerde kutsal mekânların "korunması" üzerinden İsrail lehine söylem üretmek.

İşleyiş Mekanizması: Papalık ziyaretleri, dini diyalog toplantıları. Etkisi: İsrail'in kutsal mekânlar üzerindeki kontrolü meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014'te Papa Francis'in Kudüs ziyaretinde İsrail

ile ortak fotoğraf mesajları. Tarihsel arka plan: 1967 sonrası Vatikan-İsrail ilişkilerinde Kudüs eksenli. Küresel yansımalar: Hristiyan topluluklarda Filistin görünmez kılındı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail'in kutsal mekânlar üzerindeki kontrolü meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise hristiyan topluluklarda Filistin görünmez kılındı.

Karşı Strateji: Filistinli Hristiyan cemaatlerinin diplomatik temsili.

Çapraz Başvurular: #925 Spor Yıldızlarının İsrail Ziyaretleriyle PR · #889 Holy Land" Turizmi ile Ekonomik Aklanma · #414 Evangelist Hac Turlarıyla Siyasi Bağ Kurma · #42 İç Hukukta "Uluslararası İhlal Yok" Kararları Üretmek

Kaynaklar: CNN (2014).

KAVRAM No: 437

Yahudi Diaspora Örgütlerinin Brüksel Lobiciliği

Kısa Tanım: AB merkezinde diaspora örgütlerinin sistematik İsrail yanlı lobi faaliyetleri.

İşleyiş Mekanizması: AB parlamenterleriyle özel ilişkiler, fon destekleri. Etkisi: AB politikaları İsrail lehine şekillenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Avrupa Yahudi Derneği'nin Brüksel'de AB karar süreçlerine müdahil olması. Tarihsel arka plan: 1990'lardan beri diaspora lobileri AB içinde etkinleşti. Küresel yansımalar: Avrupa kamuoyunda "dış etki" tartışmaları arttı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, AB politikaları İsrail lehine şekillenir. Daha geniş ölçekte ise avrupa kamuoyunda "dış etki" tartışmaları arttı.

Karşı Strateji: AB'de bağımsız şeffaf lobi denetimleri.

Çapraz Başvurular: #261 Diaspora Fonlarının İsrail Yanlısı Sanat Projelerine Akıtılması · #806 STK Raporlarının "Yanlı" Gibi Gösterilmesi · #419 Yahudi Diaspora Fonlarının Diplomatik Kullanımı · #475 Dünya Yahudi Kongresi'nin Diplomatik Baskısı

Kaynaklar: European Jewish Association Reports (2019).

KAVRAM No: 438

Silikon Vadisi'yle Teknoloji İttifakı

Kısa Tanım: İsrail'in teknoloji firmaları aracılığıyla Silikon Vadisi ile stratejik ittifak kurması.

İşleyiş Mekanizması: Ortak yatırımlar, start-up işbirlikleri, teknoloji transferi. Etkisi: İsrail,

“teknoloji devi” imajıyla küresel meşruiyet kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Google ve Microsoft'un Tel Aviv merkezli Ar- Ge yatırımları. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren İsrail'in "Start-up Nation" söylemiyle teknoloji lobisi güçlendi. Küresel yansımalar: Teknoloji diplomasisi siyasi eleştirileri gölgeler.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail, "teknoloji devi" imajıyla küresel meşruiyet kazanır. Daha geniş ölçekte ise teknoloji diplomasisi siyasi eleştirileri gölgeler.

Karşı Strateji: Filistinli start-up ekosistemine uluslararası destek.

Çapraz Başvurular: #861 Silikon Vadisi ile Inovasyon Ortaklıkları · #905 Silikon Vadisi Konferanslarında İsrail Panel Sponsorluğu · #754 2010'larda İsrail'in "Start-up Nation" İmajının Pazarlanması · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları

Kaynaklar: Senor, D. & Singer, S. (2009). Start-up Nation.

KAVRAM No: 439

Start-up Ekonomisi Üzerinden Lobi

Kısa Tanım: İsrail'in girişimcilik ekosistemini diplomatik araç haline getirmesi.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası konferanslarda İsrail start-up'larının tanıtımı. Etkisi: Yatırımcı ülkeler, İsrail'in politikalarını göz ardı etmeye yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de CES Fuarı'nda İsrail devlet destekli start-up tanıtımları. Tarihsel arka plan: İsrail hükümeti girişim sermayesini siyasi stratejiye entegre etti. Küresel yansımalar: Eleştirel ülkeler bile ekonomik çıkarla İsrail işbirliğine yöneldi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, yatırımcı ülkeler, İsrail'in politikalarını göz ardı etmeye yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise eleştirel ülkeler bile ekonomik çıkarla İsrail işbirliğine yöneldi.

Karşı Strateji: Filistin start-up'larının küresel etkinliklerde görünürliğini artırmak.

Çapraz Başvurular: #930 İsrail Start-up'larının "Küresel Çözüm" Olarak Pazarlanması · #273 Fenomen Diplomasisinde LinkedIn Influencerlarının İsrail Startup · #904 Start-up Yarışmalarında İsrail'in Sürekli Öne Çıkması · #754 2010'larda İsrail'in "Start-up Nation" İmajının Pazarlanması

Kaynaklar: Feldman, M. (2016). Israeli Innovation Ecosystem.

KAVRAM No: 440

İnsansız Hava Araçları İhracatıyla Diplomasi

Kısa Tanım: İHA ihracatı üzerinden ülkelerle diplomatik bağ kurma.

İşleyiş Mekanizması: Savunma sanayii anlaşmaları ve teknoloji transferi. Etkisi: Silah ihracatı diplomatik avantaj sağlar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Hindistan'a İsrail yapımı Heron İHA'larının satışı. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren İsrail dünyanın en büyük İHA ihracatçılarından biri oldu. Küresel yansımalar: Askeri teknoloji bağımlılığı diplomatik baskı aracına dönüştü.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, silah ihracatı diplomatik avantaj sağlar. Daha geniş ölçekte ise askeri teknoloji bağımlılığı diplomatik baskı aracına dönüştü.

Karşı Strateji: Silah ihracatına insan hakları kriteri getirilmesi.

Çapraz Başvurular: #459 Afrika'da İsrail İnsansız Araç Diplomasisi · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları · #407 Asya Ülkeleriyle Teknoloji Diplomasisi · #565 Üniversite İşbirliklerinde İsrail Savunma Sanayii Katkısı

Kaynaklar: SIPRI (2022). Arms Transfers Database.

KAVRAM No: 441

Güvenlik Teknolojisi İhracatı Karşılığı Oy

Kısa Tanım: Güvenlik sistemleri ihracatı karşılığında uluslararası örgütlerde İsrail lehine oy desteği almak.

İşleyiş Mekanizması: İstihbarat yazılımları, güvenlik kameraları, sınır teknolojileri. Etkisi: Otoriter rejimler İsrail teknolojisine bağımlı hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Pegasus casus yazılımının Meksika ve Macaristan'a satılması ve diplomatik yakınlaşmalar. Tarihsel arka plan: İsrail güvenlik teknolojisi 11 Eylül sonrası "terörle mücadele" söylemiyle pazarlanıyor. Küresel yansımalar: Gizlilik ve insan hakları ihlalleri tartışıldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, otoriter rejimler İsrail teknolojisine bağımlı hale gelir. Daha geniş ölçekte ise gizlilik ve insan hakları ihlalleri tartışıldı.

Karşı Strateji: Dijital gözetim teknolojilerine uluslararası denetim.

Çapraz Başvurular: #481 İç Güvenlik Bakanlığı'nda İsrail Modeli · #873 Silah İhracatının "Güvenlik Teknolojisi" Olarak

Pazarlanması · #417 Gaz İhracatı Diplomasisi · #428 Karayip Ülkelerine Yardım Karşılığı Destek

Kaynaklar: Citizen Lab (2018).

KAVRAM No: 442

İklim Zirvelerinde Enerji Kartı Kullanımı

Kısa Tanım: İklim zirvelerinde enerji projeleri üzerinden diplomatik koz kullanmak.

İşleyiş Mekanizması: Yenilenebilir enerji yatırımları ve gaz projeleri. Etkisi: İsrail çevreci söylemle enerji diplomasisi yürütür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Glasgow COP26'da İsrail'in "yeşil enerji" projelerini ön plana çıkarması. Tarihsel arka plan: Enerji diplomasisi 2000'lerden itibaren İsrail'in dış politika aracı oldu. Küresel yansımalar: Filistin'in çevresel hakları göz ardı edildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail çevreci söylemle enerji diplomasisi yürütür. Daha geniş ölçekte ise Filistin'in çevresel hakları göz ardı edildi.

Karşı Strateji: İklim diplomasisinde Filistin çevre örgütlerinin görünürlüğü.

Çapraz Başvurular: #900 BM İklim Zirvelerinde "Yeşil İsrail" Söylemi · #416 Enerji Anlaşmalarıyla AB Ülkelerine Bağımlılık · #866 Güneş Enerjisi Projeleriyle "Yeşil İsrail" Algısı · #443 Akdeniz Gaz Forumu'nda İsrail Bloku

Kaynaklar: UNFCCC (2021).

KAVRAM No: 443

Akdeniz Gaz Forumu'nda İsrail Bloku

Kısa Tanım: Doğu Akdeniz Gaz Forumu'nda İsrail'in blok politikalarıyla enerji diplomasisi yürütmesi.

İşleyiş Mekanizması: Mısır, Yunanistan, GKRY ile enerji ittifakı. Etkisi: Filistin doğal kaynak hakları göz ardı edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Kahire'de kurulan forumda Filistin temsilcilerinin etkisiz bırakılması. Tarihsel arka plan: Leviathan ve Tamar sahaları enerji diplomasisini hızlandırdı. Küresel yansımalar: Doğu Akdeniz'de jeopolitik gerilim tırmandı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, Filistin doğal kaynak hakları göz ardı edilir. Daha geniş ölçekte ise Doğu Akdeniz'de jeopolitik gerilim tırmandı.

Karşı Strateji: Uluslararası deniz hukuku mekanizmalarının güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #416 Enerji Anlaşmalarıyla AB Ülkelerine Bağımlılık · #444

Türkiye ile Doğu Akdeniz Anlaşmaları · #445 Yunanistan-Kıbrıs Üzerinden Bölgesel İttifak · #446 Mısır ile Gaz Boru Hattı Diplomasisi

Kaynaklar: Stratfor (2019).

KAVRAM No: 444

Türkiye ile Doğu Akdeniz Anlaşmaları

Kısa Tanım: İsrail'in Türkiye ile enerji ve güvenlik odaklı Doğu Akdeniz anlaşmalarını diplomatik kart olarak kullanması.

İşleyiş Mekanizması: Gaz boru hatları, deniz yetki alanı müzakereleri. Etkisi: Filistin meselesi ikincilleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de Türkiye-İsrail enerji diyalogunun yeniden başlaması. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren dalgalı seyreden ilişkiler enerji diplomasisine bağlandı. Küresel yansımalar: Doğu Akdeniz enerji denklemi yeniden şekillendi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, Filistin meselesi ikincilleştirilir. Daha geniş ölçekte ise Doğu Akdeniz enerji denklemi yeniden şekillendi.

Karşı Strateji: Enerji anlaşmalarında Filistin haklarının garanti altına alınması.

Çapraz Başvurular: #443 Akdeniz Gaz Forumu'nda İsrail Bloku · #416 Enerji Anlaşmalarıyla AB Ülkelerine Bağımlılık · #446 Mısır ile Gaz Boru Hattı Diplomasisi · #408 Doğu Avrupa'da Holokost Hafıza Diplomasisi

Kaynaklar: Anadolu Ajansı (2022).

KAVRAM No: 445

Yunanistan-Kıbrıs Üzerinden Bölgesel İttifak

Kısa Tanım: İsrail'in Yunanistan ve GKRY üzerinden Doğu Akdeniz'de bölgesel ittifak inşa etmesi.

İşleyiş Mekanizması: Üçlü zirveler, askeri tatbikatlar, enerji projeleri. Etkisi: Bölgesel yalnızlık diplomasisiyle aşılanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Yunanistan-GKRY-İsrail üçlü zirvesi. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası Türkiye ile gerilim döneminde bu ittifak öne çıktı. Küresel yansımalar: Akdeniz'de bloklaşma arttı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, bölgesel yalnızlık diplomasisiyle aşılanır. Daha geniş ölçekte ise Akdeniz'de bloklaşma arttı.

Karşı Strateji: Bölgesel işbirliğine Filistin'in dahil edilmesi.

Çapraz Başvurular: #443 Akdeniz Gaz Forumu'nda İsrail Bloku · #40 Bölgesel

Mahkeme Kararlarının Reddedilmesi · #424
Abraham Anlaşmalarıyla Ortadoğu İttifakı ·
#417 Gaz İhracatı Diplomasisi

Kaynaklar: Kathimerini (2018).

KAVRAM No: 446

Mısır ile Gaz Boru Hattı Diplomasisi

Kısa Tanım: İsrail gazının Mısır üzerinden Avrupa'ya taşınması için boru hattı anlaşmaları.

İşleyiş Mekanizması: Enerji işbirliği ve ihracat. Etkisi: Mısır–İsrail ilişkileri normalleşir, Filistin gaz sahaları devre dışı bırakılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de İsrail gazının Mısır LNG tesislerine aktarılması. Tarihsel arka plan: Camp David sonrası Mısır–İsrail enerji işbirliği gelişti. Küresel yansımalar: AB enerji bağımlılığı tartışmalarına eklendi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, mısır–İsrail ilişkileri normalleşir, Filistin gaz sahaları devre dışı bırakılır. Daha geniş ölçekte ise aB enerji bağımlılığı tartışmalarına eklendi.

Karşı Strateji: Doğu Akdeniz gaz projelerinde Filistin'in haklarının savunulması.

Çapraz Başvurular: #713 Sina'nın İşgalini "Savunma" Çerçevesine Sokma · #443 Akdeniz Gaz Forumu'nda İsrail Bloku · #444 Türkiye ile Doğu Akdeniz Anlaşmaları · #178 Savunma Çizgisi" Retoriği

Kaynaklar: Reuters (2020).

KAVRAM No: 447

Ürdün ile Su Paylaşımı Üzerinden Etki

Kısa Tanım: Ürdün ile su paylaşım anlaşmaları üzerinden İsrail'in diplomatik etki sağlaması.

İşleyiş Mekanizması: Ortak su projeleri, kanal inşası, su ihracatı. Etkisi: Ürdün ekonomik bağımlılık içine çekilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Ürdün–İsrail arasında imzalanan "su–enerji takası" anlaşması. Tarihsel arka plan: 1994 barış anlaşmasından beri su diplomasisi ikili ilişkilerin merkezinde. Küresel yansımalar: Filistin'in su hakkı müzakerelerde dışarıda bırakıldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, ürdün ekonomik bağımlılık içine çekilir. Daha geniş ölçekte ise Filistin'in su hakkı müzakerelerde dışarıda bırakıldı.

Karşı Strateji: Bölgesel su yönetiminde üçlü (Ürdün–Filistin– İsrail) denetim mekanizması.

Çapraz Başvurular: #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları · #409 NATO İçinde Güvenlik Kartı Kullanımı · #482 FBI ile İsrail

Arasında İstihbarat Paylaşımı · #459 Afrika'da İsrail İnsansız Araç Diplomasisi

Kaynaklar: Al Jazeera (2021).

KAVRAM No: 448

Körfez Ülkelerine Siber Güvenlik Teknolojisi Satışı

Kısa Tanım: İsrail'in Körfez ülkelerine siber güvenlik yazılımları ve gözetim teknolojileri ihraç etmesi.

İşleyiş Mekanizması: NSO Group ve benzeri şirketler aracılığıyla casus yazılımların satışı. Etkisi: Körfez monarşileri İsrail teknolojisine bağımlı hale gelir, karşılığında diplomatik yakınlaşma sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Pegasus yazılımının BAE tarafından kullanılması. Tarihsel arka plan: 11 Eylül sonrası güvenlik teknolojilerinin küresel yükselişi. Küresel yansımalar: İnsan hakları örgütleri gözetim ihlallerini raporladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, körfez monarşileri İsrail teknolojisine bağımlı hale gelir, karşılığında diplomatik yakınlaşma sağlanır. Daha geniş ölçekte ise insan hakları örgütleri gözetim ihlallerini raporladı.

Karşı Strateji: Uluslararası siber etik standartlarının geliştirilmesi.

Çapraz Başvurular: #871 Körfez Ülkelerine Yatırımla Normalleşme İmajı · #863 Siber Güvenlik Sektörünün "Barış Teknolojisi" Olarak Sunulması · #425 Körfez Ülkelerine Yatırım Vaadiyle Normalleşme · #459 Afrika'da İsrail İnsansız Araç Diplomasisi

Kaynaklar: Amnesty International (2021). Pegasus Project Report.

KAVRAM No: 449

Afrika'da Tarım Teknolojisi Yardımları

Kısa Tanım: İsrail'in Afrika'da sulama ve tarım teknolojilerinin yardım diplomasisi aracı olarak kullanması.

İşleyiş Mekanizması: MASHAV programı ile teknoloji transferi ve eğitim. Etkisi: İsrail imajı "kalkınma partneri" olarak güçlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Kenya'da İsrail destekli tarım merkezlerinin açılması. Tarihsel arka plan: 1950'lerden beri Afrika'da tarım diplomasisi. Küresel yansımalar: İsrail–Afrika ilişkileri gelişirken Filistin dosyası geri plana itildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail imajı "kalkınma partneri" olarak güçlendirilir. Daha geniş ölçekte ise İsrail–

Afrika ilişkileri gelişirken Filistin dosyası geri plana itildi.

Karşı Strateji: Yardımların bağımsız ve çok taraflı yönetilmesi.

Çapraz Başvurular: #864 Tarım Teknolojisiyle Afrika'da İmaj Kazanımı · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları · #406 Afrika Ülkelerine Tarım Yardımı Karşılığı Oy · #459 Afrika'da İsrail İnsansız Araç Diplomasisi

Kaynaklar: İsraeli MFA (2019).

KAVRAM No: 450

Güney Amerika'da Diaspora Ağlarının Etkisi

Kısa Tanım: Latin Amerika'daki Yahudi diasporasının İsrail lehine diplomasi yürütmesi.

İşleyiş Mekanizması: İş çevreleri, medya ve politik ilişkiler üzerinden baskı. Etkisi: İsrail yanlı kararlar hızlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de Arjantin'in Kudüs oylamasında çekimser kalması. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıl boyunca Arjantin ve Brezilya'da güçlü diaspora varlığı. Küresel yansımalar: Latin Amerika'da Filistin desteği bölündü.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail yanlı kararlar hızlanır. Daha geniş ölçekte ise Latin Amerika'da Filistin desteği bölündü.

Karşı Strateji: Filistin topluluklarının örgütlü lobi gücünün artırılması.

Çapraz Başvurular: #460 Latin Amerika'da İsrail Lobi Ağları · #474 Diaspora Konferanslarında Politik Mobilizasyon · #486 Latin Amerika'da Güvenlik İşbirlikleri · #991 Büyük Veriyle Diaspora Ağlarının Takibi

Kaynaklar: Riggiozzi, P. (2018). Latin America and Global Governance.

KAVRAM No: 451

Kanada Parlamentosunda İsrail Dostluk Grubu

Kısa Tanım: Kanada'da parlamenterler aracılığıyla kurulan İsrail dostluk grupları.

İşleyiş Mekanizması: Resmî ziyaretler, fon destekleri, medya görünürlüğü. Etkisi: Kanada'nın Ortadoğu politikası İsrail yanlısı çizgiye kayar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te Kanada-İsrail Parlamentolararası Dostluk Grubu'nun genişlemesi. Tarihsel arka plan: Kanada siyaseti 2000'lerden itibaren İsrail lobisinin etkisine açıldı. Küresel yansımalar: Kanada'nın BM oylamalarındaki tavrı değişti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, Kanada'nın Ortadoğu politikası İsrail yanlısı çizgiye kayar. Daha geniş ölçekte ise Kanada'nın BM oylamalarındaki tavrı değişti.

Karşı Strateji: Kanada'da Filistin yanlı STK'ların politika süreçlerine dahil edilmesi.

Çapraz Başvurular: #431 Yerel Parlamentolarda İsrail Dostluk Grupları · #919 Futbol Dostluk Maçlarıyla İmaj Çalışması · #338 Hasbara İçin Kurulan Sahte "STK" Platformları · #468 Spor Diplomasisiyle Normalleşme (futbol maçları)

Kaynaklar: Canadian Parliamentary Records (2015).

KAVRAM No: 452

Almanya ile Holokost Hafıza Bağı

Kısa Tanım: Almanya'nın Holokost suçluluğu üzerinden İsrail'e koşulsuz destek vermesi.

İşleyiş Mekanizması: Holokost anma politikaları, güvenlik ve silah anlaşmaları. Etkisi: İsrail politikaları tarihsel sorumluluk kalkaniyla korunur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de Almanya'nın İsrail'e Arrow 3 savunma sistemi satışı. Tarihsel arka plan: 2. Dünya Savaşı sonrası Almanya-İsrail ilişkileri Holokost merkezli. Küresel yansımalar: Almanya'nın Filistin politikasında tarafsızlığı tartışmalı hale geldi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail politikaları tarihsel sorumluluk kalkaniyla korunur. Daha geniş ölçekte ise Almanya'nın Filistin politikasında tarafsızlığı tartışmalı hale geldi.

Karşı Strateji: Holokost hafızasının evrensel insan hakları perspektifiyle ele alınması.

Çapraz Başvurular: #408 Doğu Avrupa'da Holokost Hafıza Diplomasisi · #50 İkinci Holokost" Söylemi · #423 Holokost Müzeleriyle Empati Diplomasisi · #458 Rusya ile Tarihsel Anma Üzerinden Diyalog

Kaynaklar: Bundesregierung (2022).

KAVRAM No: 453

Fransa'daki Yahudi Diaspora Etkisi

Kısa Tanım: Fransa'daki güçlü Yahudi cemaatlerinin siyaset ve medya üzerinden İsrail yanlı etki kurması.

İşleyiş Mekanizması: Seçim desteği, medya kampanyaları, kültürel ağlar. Etkisi: Fransız siyaseti İsrail politikalarına duyarlı hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014'te Paris'teki Filistin protestolarına karşı sert polis müdahalesi. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıl boyunca Fransa'da büyüyen diaspora

etkisi. Küresel yansımalar: Fransa'nın AB içinde İsrail politikalarını desteklemesi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, fransız siyaseti İsrail politikalarına duyarlı hale gelir. Daha geniş ölçekte ise fransa'nın AB içinde İsrail politikalarını desteklemesi.

Karşı Strateji: Filistin yanlı Fransız hareketlerinin güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #455 Avustralya'da Yahudi Lobilerinin Etkisi · #450 Güney Amerika'da Diaspora Ağlarının Etkisi · #462 New York Belediye Yönetiminde Diaspora Etkisi · #419 Yahudi Diaspora Fonlarının Diplomatik Kullanımı

Kaynaklar: Le Monde (2014).

KAVRAM No: 454

İngiltere'de Parlamento İçi İsrail Dostları

Kısa Tanım: İngiltere Parlamentosu'nda İsrail dostları gruplarının etkili faaliyetleri.

İşleyiş Mekanizması: Parlamenter ziyaretleri, fon desteği, lobi etkinlikleri. Etkisi: İngiliz siyaseti İsrail lehine politikalar üretir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Conservative Friends of Israel grubunun yoğun kampanyaları. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren İngiltere'de güçlü lobi ağı. Küresel yansımalar: İşçi Partisi içinde Filistin tartışmaları bastırıldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İngiliz siyaseti İsrail lehine politikalar üretir. Daha geniş ölçekte ise işçi Partisi içinde Filistin tartışmaları bastırıldı.

Karşı Strateji: Şeffaf lobi yasaları ve eşit temsil.

Çapraz Başvurular: #432 Avrupa Parlamentosu'nda Lobi Grupları · #466 BM Daimi Misyonlarında İsrail Yanlı Gruplar · #460 Latin Amerika'da İsrail Lobi Ağları · #437 Yahudi Diaspora Örgütlerinin Brüksel Lobiciliği

Kaynaklar: Cobain, I. (2017). The Guardian.

KAVRAM No: 455

Avustralya'da Yahudi Lobilerinin Etkisi

Kısa Tanım: Avustralya siyasetinde Yahudi lobilerinin İsrail yanlı yönlendirmeleri.

İşleyiş Mekanizması: Medya kampanyaları, seçim fonları, diaspora etkinlikleri. Etkisi: Avustralya'nın BM'deki oylamalarında İsrail lehine tavır alması.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Avustralya'nın Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanımayı tartışması. Tarihsel

arka plan: 20. yüzyıl ortasından itibaren diaspora etkisi. Küresel yansımalar: Avustralya'nın Asya-Pasifik diplomasi çizgisinde gerilimler.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, avustralya'nın BM'deki oylamalarında İsrail lehine tavır alması. Daha geniş ölçekte ise avustralya'nın Asya-Pasifik diplomasi çizgisinde gerilimler.

Karşı Strateji: Yerel STK'ların Filistin lobileriyle işbirliği.

Çapraz Başvurular: #453 Fransa'daki Yahudi Diaspora Etkisi · #419 Yahudi Diaspora Fonlarının Diplomatik Kullanımı · #460 Latin Amerika'da İsrail Lobi Ağları · #450 Güney Amerika'da Diaspora Ağlarının Etkisi

Kaynaklar: Sydney Morning Herald (2018).

KAVRAM No: 456

Hindistan ile Silah Diplomasisi

Kısa Tanım: İsrail'in Hindistan'a silah ihracatı üzerinden stratejik ortaklık kurması.

İşleyiş Mekanizması: Füze, insansız araç, radar sistemleri. Etkisi: Hindistan'ın BM'deki oylamalarda İsrail'e yakınlaşması.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de Hindistan'ın 2 milyar dolarlık Barak-8 füze sistemi alımı. Tarihsel arka plan: 1990 sonrası Hindistan-İsrail askeri işbirliği hızlandı. Küresel yansımalar: Güney Asya dengeleri değişti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, hindistan'ın BM'deki oylamalarda İsrail'e yakınlaşması. Daha geniş ölçekte ise güney Asya dengeleri değişti.

Karşı Strateji: Silah ticaretine insan hakları kriteri getirilmesi.

Çapraz Başvurular: #459 Afrika'da İsrail İnsansız Araç Diplomasisi · #873 Silah İhracatının "Güvenlik Teknolojisi" Olarak Pazarlanması · #725 1980'lerde İsrail'in "ABD'nin Stratejik Ortağı" Söylemi · #410 Silah Satışı Karşılığı Diplomatik Destek

Kaynaklar: SIPRI (2018).

KAVRAM No: 457

Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları

Kısa Tanım: İsrail'in Çin ile teknoloji ve tarım işbirlikleri üzerinden diplomasi yürütmesi.

İşleyiş Mekanizması: Ortak Ar-Ge projeleri, tarım teknolojisi ihracatı. Etkisi: Çin'in BM'de İsrail'e karşı sert tutum almasının önüne geçilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da İsrail-Çin su teknolojileri anlaşması. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren İsrail-

Çin ekonomik ilişkileri büyüdü. Küresel yansımalar: ABD–Çin–İsrail üçgeninde stratejik tartışmalar.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, Çin'in BM'de İsrail'e karşı sert tutum almasının önüne geçilir. Daha geniş ölçekte ise aBD–Çin–İsrail üçgeninde stratejik tartışmalar.

Karşı Strateji: Filistinli kurumların Çin ile doğrudan diplomatik bağ kurması.

Çapraz Başvurular: #406 Afrika Ülkelerine Tarım Yardımı Karşılığı Oy · #449 Afrika'da Tarım Teknolojisi Yardımları · #479 Pentagon–İsrail Teknoloji İşbirliği · #907 Tarım Fuarlarında İsrail'in "Çölü Yeşerten" İmajı

Kaynaklar: The Diplomat (2019).

KAVRAM No: 458

Rusya ile Tarihsel Anma Üzerinden Diyalog

Kısa Tanım: İsrail'in Rusya ile Holokost ve 2. Dünya Savaşı anmaları üzerinden diplomatik bağ kurması.

İşleyiş Mekanizması: Ortak anma törenleri, tarih konferansları. Etkisi: Tarihsel mağduriyet ortaklığı üzerinden politik yakınlaşma sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de Putin'in Kudüs'teki Holokost Forumuna katılımı. Tarihsel arka plan: Sovyetler sonrası dönemde tarih anmaları ikili ilişkilerin aracı oldu. Küresel yansımalar: Rusya, İsrail lehine BM kararlarında yumuşama sinyali verdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, tarihsel mağduriyet ortaklığı üzerinden politik yakınlaşma sağlanır. Daha geniş ölçekte ise rusya, İsrail lehine BM kararlarında yumuşama sinyali verdi.

Karşı Strateji: Tarih anmalarının siyaset dışı tutulması.

Çapraz Başvurular: #408 Doğu Avrupa'da Holokost Hafıza Diplomasisi · #452 Almanya ile Holokost Hafıza Bağı · #423 Holokost Müzeleriyle Empati Diplomasisi · #50 İkinci Holokost" Söylemi

Kaynaklar: BBC (2020).

KAVRAM No: 459

Afrika'da İsrail İnsansız Araç Diplomasisi

Kısa Tanım: İsrail'in Afrika ülkelerine İHA satışı üzerinden diplomatik etki kurması.

İşleyiş Mekanizması: Askeri anlaşmalar ve teknoloji transferi. Etkisi: Güvenlik bağımlılığı yaratılarak BM oylamalarında destek sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da Nijerya'nın İsrail yapımı İHA'ları kullanmaya başlaması. Tarihsel arka plan: İsrail 2000'lerden itibaren Afrika'da savunma teknolojisine yöneldi. Küresel yansımalar: Silah–diplomasi bağı Afrika siyasetinde tartışıldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, güvenlik bağımlılığı yaratılarak BM oylamalarında destek sağlanır. Daha geniş ölçekte ise silah–diplomasi bağı Afrika siyasetinde tartışıldı.

Karşı Strateji: Silah satışında insan hakları kriterleri.

Çapraz Başvurular: #440 İnsansız Hava Araçları İhracatıyla Diplomasisi · #449 Afrika'da Tarım Teknolojisi Yardımları · #406 Afrika Ülkelerine Tarım Yardımı Karşılığı Oy · #410 Silah Satışı Karşılığı Diplomatik Destek

Kaynaklar: SIPRI (2017).

KAVRAM No: 460

Latin Amerika'da İsrail Lobi Ağları

Kısa Tanım: İsrail yanlı ağların Latin Amerika siyasetinde etkili olması.

İşleyiş Mekanizması: Diaspora örgütleri, think-tank'ler, medya kampanyaları. Etkisi: İsrail karşıtı kararların önü kesilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Brezilya'nın Kudüs büyükelçiliğini taşımayı tartışması. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıl boyunca Latin Amerika'da İsrail destek ağları kuruldu. Küresel yansımalar: Bölgesel dayanışma bölündü.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail karşıtı kararların önü kesilir. Daha geniş ölçekte ise bölgesel dayanışma bölündü.

Karşı Strateji: Latin Amerika'da Filistin dayanışma platformları.

Çapraz Başvurular: #486 Latin Amerika'da Güvenlik İşbirlikleri · #450 Güney Amerika'da Diaspora Ağlarının Etkisi · #466 BM Daimi Misyonlarında İsrail Yanlı Gruplar · #455 Avustralya'da Yahudi Lobilerinin Etkisi

Kaynaklar: Riggirozzi, P. (2018). Latin America and Global Governance.

KAVRAM No: 461

ABD'de Yerel Seçimlere Bağış Etkisi

Kısa Tanım: İsrail yanlı lobilerin ABD'de yerel seçim kampanyalarına bağış yaparak nüfuz sağlaması.

İşleyiş Mekanizması: Belediye başkanlıkları ve eyalet meclisi seçimlerinde finansman desteği. Etkisi: Yerel siyasette İsrail yanlı politikalar kurumsallaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de New York belediye seçimlerinde İsrail yanlı PAC bağışları. Tarihsel arka plan: 1980'lerden beri yerel siyaset lobi ağlarına açıldı. Küresel yansımalar: ABD şehirlerinde İsrail karşıtı protestoların kriminalize edilmesi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, yerel siyasette İsrail yanlı politikalar kurumsallaşır. Daha geniş ölçekte ise ABD şehirlerinde İsrail karşıtı protestoların kriminalize edilmesi.

Karşı Strateji: Kampanya finansmanında şeffaflık.

Çapraz Başvurular: #411 ABD'de Kongre Komitelerine Nüfuz · #401 Kongre Finansman Bağışlarıyla Etki · #420 ABD Başkanlık Kampanyalarında Seçim Bağışları · #462 New York Belediye Yönetiminde Diaspora Etkisi

Kaynaklar: OpenSecrets (2022).

KAVRAM No: 462

New York Belediye Yönetiminde Diaspora Etkisi

Kısa Tanım: New York'taki güçlü Yahudi diasporasının belediye politikalarını İsrail lehine etkilemesi.

İşleyiş Mekanizması: Belediye meclislerinde İsrail yanlı kararlar, Filistin protestolarına sınırlamalar. Etkisi: Yerel yönetim düzeyinde İsrail desteği güçlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de New York Belediye Başkanı'nın İsrail'e destek yürüyüşlerine katılması. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıldan beri New York diasporası ABD'nin en güçlü lobi merkezlerinden biri. Küresel yansımalar: Diaspora-siyaset ilişkileri eleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, yerel yönetim düzeyinde İsrail desteği güçlenir. Daha geniş ölçekte ise diaspora-siyaset ilişkileri eleştirildi.

Karşı Strateji: Yerel toplulukların belediye süreçlerine dahil edilmesi.

Çapraz Başvurular: #461 ABD'de Yerel Seçimlere Bağış Etkisi · #450 Güney Amerika'da Diaspora Ağlarının Etkisi · #453 Fransa'daki Yahudi Diaspora Etkisi · #455 Avustralya'da Yahudi Lobilerinin Etkisi

Kaynaklar: The New York Times (2021).

KAVRAM No: 463

Kaliforniya Üniversitelerinde İsrail Yanlı Kursüler

Kısa Tanım: ABD'de üniversitelere İsrail fonlarıyla akademik kursüler kurulması.

İşleyiş Mekanizması: Fon anlaşmaları, burs programları, ders içeriklerine müdahale. Etkisi: Akademik özgürlük kısıtlanır, İsrail yanlı söylemler kurumsallaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da UCLA'da İsrail çalışmaları merkezinin açılması. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren üniversitelerde Hasbara odaklı programlar yaygınlaştı. Küresel yansımalar: Akademik tarafsızlık tartışıldı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, akademik özgürlük kısıtlanır, İsrail yanlı söylemler kurumsallaşır. Daha geniş ölçekte ise akademik tarafsızlık tartışıldı.

Karşı Strateji: Üniversitelerde bağımsız Filistin çalışmaları merkezleri kurulması.

Çapraz Başvurular: #909 Diaspora Üniversitelerinde İsrail Yanlı Katedra Açılması · #490 Diaspora Fonlarıyla "Bağımsız" STK Kurulması · #476 İsrail Yanlı "Think-Tank Fellowship" Programları · #523 Araştırma Laboratuvarlarının İsrail Fonlarıyla Bağlanması

Kaynaklar: Mondoweiss (2019).

KAVRAM No: 464

ABD Medya Sahipleri Üzerinden Lobi

Kısa Tanım: Büyük medya kuruluşlarının sahipleri aracılığıyla İsrail lehine gündem oluşturulması.

İşleyiş Mekanizması: Haber seçiminde, manşetlerde ve dilde yönlendirme. Etkisi: Kamuoyu algısı tek taraflı hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırısı sırasında CNN ve Fox News'in manşetlerinde İsrail söylemlerinin baskın olması. Tarihsel arka plan: Medya sahipliği lobi etkisinin kilit alanıdır. Küresel yansımalar: Medyanın bağımsızlığına dair küresel eleştiriler.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kamuoyu algısı tek taraflı hale gelir. Daha geniş ölçekte ise medyanın bağımsızlığına dair küresel eleştiriler.

Karşı Strateji: Alternatif medya ağlarının güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #801 Medya Kuruluşlarının "Propaganda Merkezi" Gibi Sunulması · #903 Nobel Ödüllü İsrailli Akademisyenlerin Öne Çıkarılması · #982 Sosyal Medya Algoritmalarının AI ile Yeniden Kodlanması · #961 AI Tabanlı Yorum Manipülasyonu

Kaynaklar: Chomsky, N., & Herman, E. (1988). Manufacturing Consent.

KAVRAM No: 465**Sosyal Medya Devleriyle İsrail İşbirliği**

Kısa Tanım: İsrail'in sosyal medya platformlarıyla işbirliği yaparak içerik politikalarını yönlendirmesi.

İşleyiş Mekanizması: İçerik kaldırma, hesap askıya alma, algoritmik görünürlük. Etkisi: Filistin yanlı içerikler bastırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Facebook'un İsrail hükümeti talepleriyle Filistin içeriklerini kaldırması. Tarihsel arka plan: 2010'lardan itibaren dijital platformlarla devlet işbirliği arttı. Küresel yansımalar: Dijital hak örgütleri platformları eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, filistin yanlı içerikler bastırılır. Daha geniş ölçekte ise dijital hak örgütleri platformları eleştirdi.

Karşı Strateji: Dijital hakların uluslararası sözleşmelerle korunması.

Çapraz Başvurular: #306 Algoritmik Önyargıyla İçerik Bastırma · #311 Sosyal Medya Fenomenlerini Satın Alma · #989 Büyük Veri Analiziyle Hasbara İçerik Hedefleme · #574 Üniversite Diplomasilerinde İsrail İşbirliği Ödülleri

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021).

KAVRAM No: 466**BM Daimi Misyonlarında İsrail Yanlı Gruplar**

Kısa Tanım: BM nezdindeki daimi misyonlarda İsrail lehine lobi gruplarının aktif olması.

İşleyiş Mekanizması: Diplomatik temsilciler, lobi ağları, özel toplantılar. Etkisi: İsrail aleyhine kararların önüne geçilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de ABD'nin BM Daimi Temsilciliği'nin İsrail kararlarını veto etmesi için yürüttüğü kampanya. Tarihsel arka plan: BM, İsrail-Filistin diplomasisinin merkezidir. Küresel yansımalar: BM'nin tarafsızlığına dair eleştiriler arttı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, israil aleyhine kararların önüne geçilir. Daha geniş ölçekte ise bM'nin tarafsızlığına dair eleştiriler arttı.

Karşı Strateji: BM'de bağımsız sivil platformların güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #460 Latin Amerika'da İsrail Lobi Ağları · #432 Avrupa Parlamentosu'nda Lobi Grupları · #419 Yahudi Diaspora Fonlarının Diplomatik Kullanımı · #475 Dünya Yahudi Kongresi'nin Diplomatik Baskısı

Kaynaklar: UN Voting Records (2018).

KAVRAM No: 467**Uluslararası Hukuk Çalıştaylarında İsrail Sözcüleri**

Kısa Tanım: Uluslararası hukuk konferanslarında İsrail yanlı akademisyenlerin ve diplomatların özel olarak konuşmacı yapılması.

İşleyiş Mekanizması: Fon sağlama, panel düzenleme, akademik görünüm altında propaganda. Etkisi: Uluslararası hukuk İsrail'in lehine yeniden yorumlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de Lahey'de düzenlenen hukuk çalıştayına İsrail Dışişleri sponsorluğunda sözcüler eklenmesi. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren akademik konferanslar Hasbara'nın hedefi oldu. Küresel yansımalar: Akademik tarafsızlık zedelandi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası hukuk İsrail'in lehine yeniden yorumlanır. Daha geniş ölçekte ise akademik tarafsızlık zedelandi.

Karşı Strateji: Çalıştaylarda bağımsız gözlemcilerin ve Filistinli hukukçuların yer alması.

Çapraz Başvurular: #422 Üniversite Konferanslarında İsrail Sözcülerinin Yerleştirilmesi · #783 Uluslararası Hukuk Eğitimlerinin "Propaganda" Sayılması · #82 Hukuk Eğitimlerinin "Propaganda" Sayılması · #492 Uluslararası Konferanslarda İsrail Yanlı Panelistler

Kaynaklar: Al-Haq Report (2017).

KAVRAM No: 468**Spor Diplomasisiyle Normalleşme (futbol maçları)**

Kısa Tanım: İsrail'in uluslararası spor organizasyonlarını diplomatik normalleşme aracı olarak kullanması.

İşleyiş Mekanizması: Futbol dostluk maçları, olimpiyat katılımları, spor federasyonlarıyla anlaşmalar. Etkisi: Spor üzerinden siyasi meşruiyet inşa edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Arjantin-İsrail dostluk maçının Kudüs'te planlanması, uluslararası tepkiler sonrası iptali. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren İsrail spor diplomasisiyle bölgesel izolasyonu kırmaya çalıştı. Küresel yansımalar: Filistinlilerin spor alanında engellenmesi FIFA'da tartışma yarattı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, spor üzerinden siyasi meşruiyet inşa edilir. Daha geniş ölçekte ise filistinlilerin spor

alanında engellenmesi FIFA'da tartışma yarattı.

Karşı Strateji: Spor alanında “apartheid boykotu” kampanyaları.

Çapraz Başvurular: #887 Spor Organizasyonlarında “Barış İçin Spor” Söylemi · #919 Futbol Dostluk Maçlarıyla İmaj Çalışması · #496 Olimpiyatlarda İsrail Normalleşme Çabaları · #918 Diaspora Spor Kulüplerinde İsrail İmaj Çalışması

Kaynaklar: FIFA Human Rights Advisory Board (2018).

KAVRAM No: 469

Kültürel Etkinliklerle İmaj Yönetimi

Kısa Tanım: İsrail'in uluslararası kültür festivalleri ve sergilerle imajını yumuşatma stratejisi.

İşleyiş Mekanizması: Sanat sergileri, müzik festivalleri, kültürel değişim programları. Etkisi: İsrail “modern ve barışçıl” bir ülke olarak tanıtılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019 Venedik Bienali'nde İsrail pavyonunun politik mesajlarla öne çıkarılması. Tarihsel arka plan: Kültür diplomasisi 20. yüzyıldan beri dış politika aracı olarak kullanılıyor. Küresel yansımalar: Filistinliler kültürel alanlarda görünmez kınıyor.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail “modern ve barışçıl” bir ülke olarak tanıtılır. Daha geniş ölçekte ise Filistinliler kültürel alanlarda görünmez kınıyor.

Karşı Strateji: Filistinli sanatçıların uluslararası festival destekleri.

Çapraz Başvurular: #886 Kültür Sponsorluklarıyla İmaj Yönetimi · #911 Diaspora Müzik Etkinliklerinde İsrail İmajı · #898 Üniversite Değişim Programlarıyla Gençlik Turizmi · #882 Tel Aviv'in “Kültür Başkenti” Olarak Sunulması

Kaynaklar: NYT (2019).

KAVRAM No: 470

Eurovision'da İsrail'in Siyasi Mesajları

Kısa Tanım: Eurovision gibi kültürel yarışmalarda İsrail'in politik imajını güçlendirmesi.

İşleyiş Mekanizması: Şarkılar ve sahne performansları üzerinden siyasi semboller. Etkisi: Kültürel etkinlik diplomatik propaganda aracı haline gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019 Tel Aviv Eurovision'da “barış ve çeşitlilik” mesajlarının öne çıkarılması. Tarihsel arka plan: Eurovision, Soğuk Savaş'tan bu yana

ülkeler için diplomatik sahne oldu. Küresel yansımalar: İsrail'in ev sahipliğine karşı BDS hareketinin boykot çağrıları.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kültürel etkinlik diplomatik propaganda aracı haline gelir. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in ev sahipliğine karşı BDS hareketinin boykot çağrıları.

Karşı Strateji: Kültürel boykot kampanyaları.

Çapraz Başvurular: #879 Eurovision Katılımıyla “Avrupa Kültürünün Parçası” Algısı · #886 Kültür Sponsorluklarıyla İmaj Yönetimi · #913 İsrail Yanlı Diaspora Sinema Projeleri · #74 Soykırım İddialarının “Siyasi” Olarak Gösterilmesi

Kaynaklar: The Guardian (2019).

KAVRAM No: 471

Hollywood Yıldızlarının İsrail Ziyaretleri

Kısa Tanım: İsrail'in ünlü Hollywood oyuncularını ülkeye davet ederek imaj çalışması yapması.

İşleyiş Mekanizması: Ücretsiz turlar, sponsorluklu ziyaretler, medya kampanyaları. Etkisi: Popüler kültür aracılığıyla İsrail'e sempati oluşturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da Oscar adaylarına İsrail'de 55 bin dolarlık lüks tur paketleri teklif edilmesi. Tarihsel arka plan: Kültürel diplomasi Hollywood üzerinden yaygınlaştırıldı. Küresel yansımalar: Sanatçılar arasında boykot çağrılarına yol açtı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, popüler kültür aracılığıyla İsrail'e sempati oluşturulur. Daha geniş ölçekte ise sanatçılar arasında boykot çağrılarına yol açtı.

Karşı Strateji: Filistinli sanatçıların uluslararası dayanışma kampanyaları.

Çapraz Başvurular: #925 Spor Yıldızlarının İsrail Ziyaretleriyle PR · #412 Hollywood Figürleriyle Kamu Diplomasisi · #509 Uluslararası Konferanslarda Filistinli Katılımcıların Davet · #200 Hollywood Filmlerinde İsrail Ordusunun Kahramanlaştırılması

Kaynaklar: The Independent (2016).

KAVRAM No: 472

Akademik İşbirliği Protokolleriyle Etki

Kısa Tanım: İsrail'in yabancı üniversitelerle imzaladığı protokollerle akademik meşruiyet kazanması.

İşleyiş Mekanizması: Ortak projeler, burslar, müfredat işbirlikleri. Etkisi: İşgal politikaları akademik işbirliği görünümüyle gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de Tel Aviv Üniversitesi ile Almanya'daki üniversiteler arasında imzalanan bilim protokolü. Tarihsel arka plan: 1990 sonrası akademi-diplomasi bağları yoğunlaştı. Küresel yansımalar: Akademik boykot tartışmaları doğdu.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, işgal politikaları akademik işbirliği görünümüyle gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise akademik boykot tartışmaları doğdu.

Karşı Strateji: Akademik işbirliklerinde insan hakları şartı.

Çapraz Başvurular: #447 Ürdün ile Su Paylaşımı Üzerinden Etki · #479 Pentagon-İsrail Teknoloji İşbirliği · #574 Üniversite Diplomasilerinde İsrail İşbirliği Ödülleri · #869 Serbest Ticaret Anlaşmalarında "Barış Partneri" İmajı

Kaynaklar: Mondoweiss (2020).

KAVRAM No: 473

ABD Üniversitelerinde Ortak Araştırma Fonları

Kısa Tanım: ABD üniversiteleriyle İsrail arasında ortak fonlu araştırma projeleri.

İşleyiş Mekanizması: Ortak laboratuvarlar, devlet destekli hibeler. Etkisi: Akademik üretim siyasi meşruiyet sağlar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da MIT-Technion ortak su teknolojisi araştırmaları. Tarihsel arka plan: ABD-İsrail akademik işbirliği 1970'lerden itibaren derinleşti. Küresel yansımalar: ABD'de kampüs boykot hareketleri güçlendi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, akademik üretim siyasi meşruiyet sağlar. Daha geniş ölçekte ise ABD'de kampüs boykot hareketleri güçlendi.

Karşı Strateji: Filistin üniversitelerine eşit fon sağlanması.

Çapraz Başvurular: #479 Pentagon-İsrail Teknoloji İşbirliği · #157 Ortak Güvenlik" Söylemi · #505 Araştırma Fonlarının İsrail Teknolojisine Yönlendirilmesi · #555 Üniversite Araştırma Merkezlerinde İsrail İşbirliği Zorunluluğu

Kaynaklar: MIT News (2019).

KAVRAM No: 474

Diaspora Konferanslarında Politik Mobilizasyon

Kısa Tanım: Yahudi diasporasının düzenlediği konferanslarda İsrail lehine politik mobilizasyon sağlanması.

İşleyiş Mekanizması: Fon toplama, medya kampanyaları, politik bağlantılar. Etkisi: Diaspora örgütleri İsrail'in dış politikasını destekler.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Kudüs'te düzenlenen Dünya Yahudi Kongresi konferansı. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıldan beri diaspora konferansları politika üretiminde etkili. Küresel yansımalar: Filistinliler uluslararası platformlardan dışlanır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, diaspora örgütleri İsrail'in dış politikasını destekler. Daha geniş ölçekte ise filistinliler uluslararası platformlardan dışlanır.

Karşı Strateji: Alternatif uluslararası konferanslar.

Çapraz Başvurular: #450 Güney Amerika'da Diaspora Ağlarının Etkisi · #914 Uluslararası Diaspora Konferanslarında İsrail Parlatması · #419 Yahudi Diaspora Fonlarının Diplomatik Kullanımı · #453 Fransa'daki Yahudi Diaspora Etkisi

Kaynaklar: World Jewish Congress (2018).

KAVRAM No: 475

Dünya Yahudi Kongresi'nin Diplomatik Baskısı

Kısa Tanım: Dünya Yahudi Kongresi'nin hükümetler nezdinde İsrail lehine lobi faaliyetleri.

İşleyiş Mekanizması: Devlet başkanlarıyla özel görüşmeler, medya baskısı. Etkisi: İsrail lehine diplomatik kararlar hızlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Dünya Yahudi Kongresi'nin AB liderleriyle lobi görüşmeleri. Tarihsel arka plan: 1936'dan beri Yahudi Kongresi küresel diplomasi ağının parçası. Küresel yansımalar: İsrail politikaları küresel düzeyde savunuldu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, israil lehine diplomatik kararlar hızlanır. Daha geniş ölçekte ise israil politikaları küresel düzeyde savunuldu.

Karşı Strateji: BM çatısı altında Filistin dayanışma konferansları.

Çapraz Başvurular: #917 Dünya Yahudi Kongresi Etkinliklerinde İsrail İmajı · #488 BM'de Filistin Kararlarını Veto Etmek İçin ABD... · #573 Akademisyenlere İsrail Yanlı Konferanslara Katılım Baskısı · #437 Yahudi Diaspora Örgütlerinin Brüksel Lobiciliği

Kaynaklar: WJC Annual Report (2019).

KAVRAM No: 476

İsrail Yanlı “Think-Tank Fellowship” Programları

Kısa Tanım: İsrail yanlı düşünce kuruluşlarının genç araştırmacılara burs programları açması.

İşleyiş Mekanizması: Akademik burslar, araştırma fonları, Washington merkezli stajlar. Etkisi: Yeni nesil akademisyenler İsrail lehine yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017’de Washington Institute’un Ortadoğu burs programı. Tarihsel arka plan: 1980’lerden itibaren düşünce kuruluşları genç kuşak politikacı yetiştirdi. Küresel yansımalar: Politika üretiminde tek taraflılık eleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, yeni nesil akademisyenler İsrail lehine yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise politika üretiminde tek taraflılık eleştirildi.

Karşı Strateji: Alternatif bağımsız fellowship programları.

Çapraz Başvurular: #402 İsrail Yanlısı Think-Tank Ağları · #493 Think-Tank Raporlarının Politika Yapıcılara Dağıtımı · #421 Think-Tank Raporlarıyla Politika Şekillendirme · #463 Kaliforniya Üniversitelerinde İsrail Yanlı Kürsüler

Kaynaklar: Washington Institute (2017).

KAVRAM No: 477

NATO Ortaklık Programlarında İsrail Etkisi

Kısa Tanım: NATO’nun Akdeniz Diyalogu ve diğer ortaklık programlarında İsrail’in güvenlik gündemini dayatması.

İşleyiş Mekanizması: Ortak tatbikatlar, eğitim programları, istihbarat paylaşımı. Etkisi: NATO içinde İsrail güvenlik öncelikleri meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016’da İsrail’in NATO Karargâhı’na daimi temsilci göndermesi. Tarihsel arka plan: 1994’ten itibaren İsrail–NATO işbirliği. Küresel yansımalar: Filistin meselesi NATO gündeminde marjinalize edildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, NATO içinde İsrail güvenlik öncelikleri meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise Filistin meselesi NATO gündeminde marjinalize edildi.

Karşı Strateji: NATO üyeleri içinde Filistin haklarını savunan blokların güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #409 NATO İçinde Güvenlik Kartı Kullanımı · #550 Araştırma

Programlarında İsrail Güvenlik Teknolojilerinin Teşviki · #482 FBI ile İsrail Arasında İstihbarat Paylaşımı · #940 Akademik Değişim Programlarında İsrail Üniversitelerinin Önceliği

Kaynaklar: NATO Archives (2016).

KAVRAM No: 478

ABD Savunma Bakanlığı İhalelerinde İsrail Katılımı

Kısa Tanım: İsrail’in Pentagon ihalelerine doğrudan veya ortak şirketler üzerinden dahil edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: ABD savunma sanayii ihalelerinde İsrail firmalarına ayrıcalık sağlanması. Etkisi: İsrail’in askeri teknolojileri ABD pazarında geniş yer bulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020’de Elbit Systems’in ABD ordusuna helikopter pilot başlıkları satışı. Tarihsel arka plan: 1980’lerden itibaren ABD–İsrail askeri anlaşmaları derinleşti. Küresel yansımalar: ABD savunma bütçesinin önemli kısmı İsrail’e aktarılır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail’in askeri teknolojileri ABD pazarında geniş yer bulur. Daha geniş ölçekte ise ABD savunma bütçesinin önemli kısmı İsrail’e aktarılır.

Karşı Strateji: Savunma ihalelerinde şeffaflık ve bağımsız denetim talebi.

Çapraz Başvurular: #479 Pentagon–İsrail Teknoloji İşbirliği · #565 Üniversite İşbirliklerinde İsrail Savunma Sanayii Katkısı · #603 Kendi Şiddetini “Savunma” Diye Gösterme · #178 Savunma Çizgisi” Retoriği

Kaynaklar: U.S. Department of Defense Contracts (2020).

KAVRAM No: 479

Pentagon–İsrail Teknoloji İşbirliği

Kısa Tanım: Pentagon ile İsrail’in ortak teknoloji geliştirme projeleri yürütmesi.

İşleyiş Mekanizması: Ar-Ge programları, ortak laboratuvarlar, inovasyon fonları. Etkisi: İsrail’in savunma teknolojisi küresel standart haline gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019’da Iron Dome savunma sisteminin ABD ordusuna entegrasyonu. Tarihsel arka plan: ABD–İsrail teknoloji işbirliği 1960’lardan bu yana sürüyor. Küresel yansımalar: İsrail’in küresel silah ihracatı güçlenir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail’in savunma teknolojisi küresel standart haline gelir. Daha geniş ölçekte ise İsrail’in küresel silah ihracatı güçlenir.

Karşı Strateji: Sivil toplumun savunma sanayii şeffaflığı talebi.

Çapraz Başvurular: #473 ABD Üniversitelerinde Ortak Araştırma Fonları · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları · #478 ABD Savunma Bakanlığı İhalelerinde İsrail Katılımı · #735 1990'larda İsrail'in "Teknoloji Merkezi" İmajının Güçlendirilmesi

Kaynaklar: Congressional Research Service (2020).

KAVRAM No: 480

ABD Polis Departmanlarına İsrail Eğitim Programları

Kısa Tanım: ABD'de polis departmanlarının İsrail güvenlik güçlerinden eğitim alması.

İşleyiş Mekanizması: Taktiksel eğitim programları, saha tatbikatları. Etkisi: Polis şiddeti ve militarizasyonun artması.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2011'de New York Polis Teşkilatı'nın İsrail'de "anti- terör" eğitimi. Tarihsel arka plan: 2001 sonrası güvenlik işbirliği yoğunlaştı. Küresel yansımalar: ABD'de George Floyd sonrası bu programlara karşı protestolar yükseldi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, polis şiddeti ve militarizasyonun artması. Daha geniş ölçekte ise ABD'de George Floyd sonrası bu programlara karşı protestolar yükseldi.

Karşı Strateji: Polis eğitimlerinde uluslararası insan hakları standartlarının dayatılması.

Çapraz Başvurular: #487 Karayipler'de İsrail Eğitim Anlaşmaları · #484 Avrupa Polis Güçlerine İsrail Eğitimleri · #485 Afrika'da Polis Eğitim Programları · #800 Eğitim Kurumlarının "Askerî Hedef" Sayılması

Kaynaklar: Amnesty International (2016).

KAVRAM No: 481

İç Güvenlik Bakanlığı'nda İsrail Modeli

Kısa Tanım: ABD İç Güvenlik Bakanlığı'nın (DHS) güvenlik konseptlerini İsrail'den uyarlaması.

İşleyiş Mekanizması: Havalımanı güvenliği, sınır kontrolü, gözetim teknolojileri. Etkisi: İsrail modeli ABD'de "standart güvenlik uygulaması" olarak kabul edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2002'de DHS'nin kuruluş sürecinde Ben-Gurion Havalımanı güvenlik modelinin örnek alınması. Tarihsel arka plan: 11 Eylül sonrası İsrail modeli referans haline geldi. Küresel yansımalar: Gözetim ve işleme uygulamaları meşrulaştı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail modeli ABD'de "standart güvenlik uygulaması" olarak kabul edilir. Daha geniş ölçekte ise gözetim ve işleme uygulamaları meşrulaştı.

Karşı Strateji: Sivil özgürlük örgütlerinin hukuki itirazları.

Çapraz Başvurular: #441 Güvenlik Teknolojisi İhracatı Karşılığı Oy · #67 Yardım Gemisi Baskınlarının "Sınır Güvenliği" Diye Savunulması · #794 İnsani Yardım Gemilerine Saldırının "Sınır Güvenliği" Diye · #336 Dijital "Bluewashing" ile İsrail Teknolojisinin Pazarlanması

Kaynaklar: DHS Reports (2004).

KAVRAM No: 482

FBI ile İsrail Arasında İstihbarat Paylaşımı

Kısa Tanım: FBI ve İsrail istihbarat kurumlarının düzenli bilgi paylaşımı.

İşleyiş Mekanizması: Terörle mücadele adı altında veri ve operasyon paylaşımı. Etkisi: İsrail güvenlik yaklaşımı ABD hukuk sistemine entegre olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010'da FBI ile Shin Bet arasında ortak siber güvenlik operasyonu. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren kurumsal işbirliği güçlendi. Küresel yansımalar: ABD'de sivil toplum örgütlerinin "çifte standart" eleştirileri.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail güvenlik yaklaşımı ABD hukuk sistemine entegre olur. Daha geniş ölçekte ise ABD'de sivil toplum örgütlerinin "çifte standart" eleştirileri.

Karşı Strateji: İstihbarat anlaşmalarında bağımsız denetim mekanizması.

Çapraz Başvurular: #409 NATO İçinde Güvenlik Kartı Kullanımı · #477 NATO Ortaklık Programlarında İsrail Etkisi · #104 Terörle Mücadele" Retoriği · #136 Sorumluluk Paylaşımı" İddiası

Kaynaklar: FBI Annual Report (2011).

KAVRAM No: 483

DHS ile Ortak Tatbikatlar

Kısa Tanım: ABD İç Güvenlik Bakanlığı ile İsrail'in düzenlediği ortak tatbikatlar.

İşleyiş Mekanizması: Senaryo bazlı kriz simülasyonları, terör saldırısı tatbikatları. Etkisi: İsrail'in güvenlik teknikleri ABD kurumlarına yerleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2012'de Tel Aviv'de düzenlenen ABD-İsrail "Turning Point" tatbikatı. Tarihsel arka plan:

2005'ten itibaren ortak tatbikatlar düzenli hale geldi. Küresel yansımalar: Güvenlik politikaları küresel ölçekte İsrail modeline kayar.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail'in güvenlik teknikleri ABD kurumlarına yerleşir. Daha geniş ölçekte ise güvenlik politikaları küresel ölçekte İsrail modeline kayar.

Karşı Strateji: Tatbikatların insan hakları çerçevesinde gözden geçirilmesi.

Çapraz Başvurular: #157 Ortak Güvenlik" Söylemi · #486 Latin Amerika'da Güvenlik İşbirlikleri · #409 NATO İçinde Güvenlik Kartı Kullanımı · #477 NATO Ortaklık Programlarında İsrail Etkisi

Kaynaklar: DHS Press Release (2012).

KAVRAM No: 484

Avrupa Polis Güçlerine İsrail Eğitimleri

Kısa Tanım: Avrupa ülkelerindeki polis teşkilatlarının İsrail'den eğitim alması.

İşleyiş Mekanizması: Atölyeler, saha tatbikatları, teknoloji transferi. Etkisi: Avrupa güvenlik politikaları İsrail merkezli hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Fransa polisinin İsrail ile ortak kentsel güvenlik eğitimi. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren Avrupa güvenlik kurumları İsrail ile daha yakın çalışmaya başladı. Küresel yansımalar: Göçmenlere yönelik polis şiddeti meşrulaştırıldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, avrupa güvenlik politikaları İsrail merkezli hale gelir. Daha geniş ölçekte ise göçmenlere yönelik polis şiddeti meşrulaştırıldı.

Karşı Strateji: AB içindeki insan hakları örgütlerinin soruşturma çağrıları.

Çapraz Başvurular: #480 ABD Polis Departmanlarına İsrail Eğitim Programları · #485 Afrika'da Polis Eğitim Programları · #487 Karayipler'de İsrail Eğitim Anlaşmaları · #879 Eurovision Katılımıyla "Avrupa Kültürünün Parçası" Algısı

Kaynaklar: Le Monde Diplomatique (2019).

KAVRAM No: 485

Afrika'da Polis Eğitim Programları

Kısa Tanım: İsrail'in Afrika ülkelerine güvenlik eğitimi ihraç etmesi.

İşleyiş Mekanizması: Polis akademisi işbirlikleri, anti-terör eğitimleri. Etkisi: İsrail Afrika'da "güvenlik sağlayıcı" imajı kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de Kenya polisinin İsrail'de eğitilmesi.

Tarihsel arka plan: 1960'lardan beri İsrail Afrika'da güvenlik diplomasisi yürütüyor. Küresel yansımalar: Afrika'daki baskıcı rejimler bu eğitimlerle güçleniyor.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail Afrika'da "güvenlik sağlayıcı" imajı kazanır. Daha geniş ölçekte ise Afrika'daki baskıcı rejimler bu eğitimlerle güçleniyor.

Karşı Strateji: Uluslararası şeffaflık ve insan hakları denetimi.

Çapraz Başvurular: #480 ABD Polis Departmanlarına İsrail Eğitim Programları · #484 Avrupa Polis Güçlerine İsrail Eğitimleri · #487 Karayipler'de İsrail Eğitim Anlaşmaları · #459 Afrika'da İsrail İnsansız Araç Diplomasisi

Kaynaklar: Al Jazeera (2017).

KAVRAM No: 486

Latin Amerika'da Güvenlik İşbirlikleri

Kısa Tanım: İsrail'in Latin Amerika ülkeleriyle güvenlik alanında kurduğu anlaşmalar.

İşleyiş Mekanizması: Polis eğitimi, silah satışı, ortak tatbikatlar. Etkisi: İsrail'in bölgedeki nüfuzu artar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010'larda Kolombiya ile yapılan güvenlik anlaşmaları. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş sonrası Latin Amerika'da İsrail etkisi arttı. Küresel yansımalar: İnsan hakları örgütleri bu anlaşmaları eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail'in bölgedeki nüfuzu artar. Daha geniş ölçekte ise insan hakları örgütleri bu anlaşmaları eleştirdi.

Karşı Strateji: Latin Amerika'daki sosyal hareketlerin boykot çağrıları.

Çapraz Başvurular: #460 Latin Amerika'da İsrail Lobi Ağları · #485 Afrika'da Polis Eğitim Programları · #450 Güney Amerika'da Diaspora Ağlarının Etkisi · #483 DHS ile Ortak Tatbikatlar

Kaynaklar: NACLA Report (2012).

KAVRAM No: 487

Karayipler'de İsrail Eğitim Anlaşmaları

Kısa Tanım: Karayip ülkelerinin güvenlik güçlerine İsrail'in eğitim programları sunması.

İşleyiş Mekanizması: Polis ve ordu mensuplarına İsrail'de veya yerinde eğitim. Etkisi: İsrail Karayipler'de diplomatik nüfuz kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014'te Trinidad ve Tobago ile imzalanan güvenlik eğitimi anlaşması. Tarihsel arka plan: Karayip ülkeleri, güvenlik yatırımlarında dış

desteğe bağımlıdır. Küresel yansımalar: İsrail, bölgesel güvenlik mimarisinde aktör haline gelir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail Karayipler’de diplomatik nüfuz kazanır. Daha geniş ölçekte ise İsrail, bölgesel güvenlik mimarisinde aktör haline gelir.

Karşı Strateji: Bölgesel STK’ların bu programları ifşa etmesi.

Çapraz Başvurular: #480 ABD Polis Departmanlarına İsrail Eğitim Programları · #485 Afrika’da Polis Eğitim Programları · #484 Avrupa Polis Güçlerine İsrail Eğitimleri · #800 Eğitim Kurumlarının “Askerî Hedef” Sayılması

Kaynaklar: Caribbean News Now (2014).

KAVRAM No: 488

BM’de Filistin Kararlarını Veto Etmek İçin ABD Baskısı

Kısa Tanım: İsrail lehine BM Güvenlik Konseyi kararlarının ABD tarafından sürekli veto edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: ABD’nin diplomatik baskısı ve veto tehdidiyle Filistin lehine kararların engellenmesi. Etkisi: İsrail’in ihlalleri uluslararası yaptırımlardan korunur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2011’de Filistin’in BM tam üyelik başvurusu ABD vetosuyla engellendi. Tarihsel arka plan: 1972’den bu yana ABD, İsrail’i korumak için 40’tan fazla veto kullandı. Küresel yansımalar: BM sistemi tarafsızlık ilkesinde güven kaybı yaşadı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail’in ihlalleri uluslararası yaptırımlardan korunur. Daha geniş ölçekte ise BM sistemi tarafsızlık ilkesinde güven kaybı yaşadı.

Karşı Strateji: Genel Kurul kararlarıyla vetonun siyasi niteliğinin teşhiri.

Çapraz Başvurular: #404 BM Güvenlik Konseyi Veto Diplomasisi · #180 Uluslararası Desteğimiz Var” Söylemi · #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi · #475 Dünya Yahudi Kongresi’nin Diplomatik Baskısı

Kaynaklar: UN Security Council Voting Records (1972–2023).

KAVRAM No: 489

Avrupa Ülkelerinde Filistin Dostu Oyların Bölünmesi

Kısa Tanım: Avrupa’da Filistin yanlısı blok oyların diplomatik manevralarla parçalanması.

İşleyiş Mekanizması: Bazı ülkelere ekonomik ve siyasi teşvik verilerek tarafsız veya çekimser oy kullanmaları sağlanır. Etkisi: Filistin lehine çoğunluk sağlanamaz.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014’te AB’nin Filistin devletini tanıma oylamasında bölünmüş oylar. Tarihsel arka plan: AB içi oy bölme politikası 1990’lardan itibaren izlendi. Küresel yansımalar: Filistin’in uluslararası tanınırlığı yavaşladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, Filistin lehine çoğunluk sağlanamaz. Daha geniş ölçekte ise Filistin’in uluslararası tanınırlığı yavaşladı.

Karşı Strateji: AB içindeki dayanışma ağlarının güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #403 Normalleşme Anlaşmalarında Ekonomik Teşvik · #405 AB İçinde Oy Bölme Stratejisi · #408 Doğu Avrupa’da Holokost Hafıza Diplomasisi · #99 Kuşatma Açılığının “Ekonomik Önlem”e İndirgenmesi

Kaynaklar: European Parliament Voting Records (2014).

KAVRAM No: 490

Diaspora Fonlarıyla “Bağımsız” STK Kurulması

Kısa Tanım: Yahudi diasporası fonlarıyla İsrail yanlısı görünen fakat “bağımsız” etiketi taşıyan STK’ların kurulması.

İşleyiş Mekanizması: Lobi fonlarıyla STK görünümü örgütlerin finanse edilmesi. Etkisi: Kamuoyunda tarafsız araştırma veya insani yardım izlenimi yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: ABD’de CAMERA ve StandWithUs gibi kuruluşların medya kampanyaları. Tarihsel arka plan: 1980’lerden itibaren STK görünümü lobicilik arttı. Küresel yansımalar: Kamu diplomasisi maskesiyle propaganda yürütüldü.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kamuoyunda tarafsız araştırma veya insani yardım izlenimi yaratılır. Daha geniş ölçekte ise kamu diplomasisi maskesiyle propaganda yürütüldü.

Karşı Strateji: STK finansman kaynaklarının şeffaflaştırılması.

Çapraz Başvurular: #909 Diaspora Üniversitelerinde İsrail Yanlı Katedra Açılması · #227 Diaspora Fonlarıyla Çekilen Belgesellerin Oscar’a Aday Gösterilmesi · #523 Araştırma Laboratuvarlarının İsrail Fonlarıyla Bağlanması · #463 Kaliforniya Üniversitelerinde İsrail Yanlı Kürsüler

Kaynaklar: Mearsheimer & Walt (2007). The Israel Lobby and U.S. Foreign Policy.

KAVRAM No: 491**İnsan Hakları Örgütlerine Nüfuz Etme**

Kısa Tanım: İsrail'in insan hakları örgütlerinde kadrolaşma ve raporların yönlendirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Yönetim kurullarında etkili isimler bulundurmak, fon sağlamak. Etkisi: İhlallerin raporlanması sulandırılır veya geciktirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de bazı Batılı STK'ların Gazze raporlarını yayınlamayı erteleme. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren insan hakları kurumlarına nüfuz politikası arttı. Küresel yansımalar: İnsan hakları raporlarının güvenilirliği sorgulanır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, ihlallerin raporlanması sulandırılır veya geciktirilir. Daha geniş ölçekte ise insan hakları raporlarının güvenilirliği sorgulanır.

Karşı Strateji: Uluslararası bağımsız gözlem misyonlarının güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi · #784 BM İnsan Hakları Mekanizmalarının "İsrail Karşısı" Etiketlenmesi · #153 Siyasi Propaganda" Etiketlemesi · #852 İnsan Hakları Komitesi'nin Kararlarının "Uygulanamaz" Sayılması

Kaynaklar: Human Rights Watch Reports (2018).

KAVRAM No: 492**Uluslararası Konferanslarda İsrail Yanlı Panelistler**

Kısa Tanım: Küresel konferanslarda İsrail yanlı akademisyen ve uzmanların ön plana çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Panel organizasyonlarına sponsorluk yapma, konuşmacı seçimini etkileme. Etkisi: Tartışmalar İsrail merkezli çerçeveye kayar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019 Münih Güvenlik Konferansı'nda İsrail yanlı oturumlar. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren İsrail lobisi konferanslarda ağırlık kazandı. Küresel yansımalar: Akademik bağımsızlık sorgulanır hale geldi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, tartışmalar İsrail merkezli çerçeveye kayar. Daha geniş ölçekte ise akademik bağımsızlık sorgulanır hale geldi.

Karşı Strateji: Panelist seçimlerinde şeffaflık talebi.

Çapraz Başvurular: #564 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorluk Logoları · #509 Uluslararası Konferanslarda Filistinli

Katılımcıların Davet · #524 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorlar · #239 Akademik Konferanslarda Filistinli Akademisyenlerin Sesinin

Kaynaklar: Munich Security Conference Reports (2019).

KAVRAM No: 493**Think-Tank Raporlarının Politika Yapıcılara Dağıtımı**

Kısa Tanım: İsrail yanlı düşünce kuruluşlarının raporlarının doğrudan karar alıcılara iletilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Özel brifingler, lobi ofisleri, rapor dağıtımları. Etkisi: Politika yapıcıların perspektifi tek taraflı hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Washington Institute raporlarının ABD Kongresi'nde dağıtılması. Tarihsel arka plan: 1980'lerden bu yana think-tankler İsrail lehine çalışıyor. Küresel yansımalar: Kamu politikalarında İsrail merkezli söylem hâkim oldu.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, politika yapıcıların perspektifi tek taraflı hale gelir. Daha geniş ölçekte ise kamu politikalarında İsrail merkezli söylem hâkim oldu.

Karşı Strateji: Alternatif bağımsız raporların görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #421 Think-Tank Raporlarıyla Politika Şekillendirme · #806 STK Raporlarının "Yanlı" Gibi Gösterilmesi · #843 Uluslararası Af Örgütü Raporlarının "Yanlı" Gösterilmesi · #590 Think-Tank Sunumlarında Filistin Eleştirilerinin "Yanlı"

Kaynaklar: Mearsheimer & Walt (2007).

KAVRAM No: 494**Gazeteci Turlarının Diplomasi Aracı Olarak Kullanımı**

Kısa Tanım: İsrail'in yabancı gazetecilere düzenlediği özel ziyaretlerle algı yönetimi.

İşleyiş Mekanizması: Gazetecilerin İsrail ordusu ve hükümet yetkilileriyle buluşturulması. Etkisi: Haberlere İsrail'in söylemi hâkim olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında İsrail'in uluslararası medya için organize ettiği "kontrollü turlar". Tarihsel arka plan: 1970'lerden beri bu yöntem uygulanıyor. Küresel yansımalar: Medyada "İsrail'in güvenlik kaygıları" vurgusu artar.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, haberlere İsrail'in söylemi hâkim olur. Daha geniş ölçekte ise medyada "İsrail'in güvenlik kaygıları" vurgusu artar.

Karşı Strateji: Gazetecilerin bağımsız saha araştırmaları yapması.

Çapraz Başvurular: #413 İsrail Yanlı Gazetecilere Özel Brifingler · #807 Gazeteci Ölümlerinin “Yanlışlık” Olarak Sunulması · #60 Gazeteci Ölümlerinin “Kaza” Olarak Sunulması · #314 Troll Çağrılarıyla Gazeteci Hedefleme

Kaynaklar: Reporters Without Borders (2015).

KAVRAM No: 495

Uluslararası Spor Organizasyonlarında İsrail Bayrağı Gösterimi

Kısa Tanım: Spor etkinliklerinde İsrail bayrağının görünürlüğünün artırılması.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorluklar, açılış seremonileri, resmi yayınlarda öne çıkarma. Etkisi: İsrail normalleşmiş bir aktör gibi algılanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Tokyo Olimpiyatları açılış töreninde İsrail bayrağının geniş görünürlüğü. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren spor diplomasisi araç olarak kullanıldı. Küresel yansımalar: Filistin yanlı protestolar bastırıldı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail normalleşmiş bir aktör gibi algılanır. Daha geniş ölçekte ise Filistin yanlı protestolar bastırıldı.

Karşı Strateji: Spor alanlarında ifade özgürlüğü ve protesto hakkının savunulması.

Çapraz Başvurular: #902 Küresel Spor Etkinliklerinde İsrail Bayrağının İmaj Çalışması · #887 Spor Organizasyonlarında “Barış İçin Spor” Söylemi · #211 Spor Organizasyonlarında İsrail Karşıtı Protestoların · #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması

Kaynaklar: IOC Reports (2021).

KAVRAM No: 496

Olimpiyatlarda İsrail Normalleşme Çabaları

Kısa Tanım: Olimpiyat oyunlarında İsrail'in diplomatik normalleşme mesajları vermesi.

İşleyiş Mekanizması: Sporcuların “barış” temalı söylemleri ve medya stratejileri. Etkisi: İsrail'in imajı küresel ölçekte yumuşatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016 Rio Olimpiyatları'nda İsrailli sporcuların “barış elçisi” gibi sunulması. Tarihsel arka plan: İsrail, Olimpiyatları uzun süredir propaganda aracı olarak kullanıyor. Küresel yansımalar: Uluslararası kamuoyunda İsrail imajı güçlendi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail'in imajı küresel ölçekte

yumuşatılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası kamuoyunda İsrail imajı güçlendi.

Karşı Strateji: Olimpiyatlarda Filistin delegasyonunun görünürlüğünü artırmak.

Çapraz Başvurular: #921 Olimpiyat Katılımlarında İsrail'in “Barışçı Sporcu” İmajı · #468 Spor Diplomasisiyle Normalleşme (futbol maçları) · #403 Normalleşme Anlaşmalarında Ekonomik Teşvik · #415 Arap Ülkelerinde Normalleşme İçin Ticari Fon

Kaynaklar: Olympic Review (2016).

KAVRAM No: 497

Dünya Kupası Etkinliklerinde İsrail İmaj Çalışmaları

Kısa Tanım: FIFA Dünya Kupası gibi küresel futbol organizasyonlarında İsrail'in kendini tanıtmaya girişimleri.

İşleyiş Mekanizması: Sponsor reklamları, medya röportajları, taraftar etkinlikleri. Etkisi: İsrail, futbolla küresel kitlelere “normal” bir devlet olarak sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022 Katar Dünya Kupası'nda İsrailli taraftarların medya üzerinden öne çıkarılması. Tarihsel arka plan: İsrail, futbola 1980'lerden itibaren kamu diplomasisi alanı olarak yatırım yaptı. Küresel yansımalar: Filistinli taraftarların protestoları bastırılmaya çalışıldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail, futbolla küresel kitlelere “normal” bir devlet olarak sunulur. Daha geniş ölçekte ise Filistinli taraftarların protestoları bastırılmaya çalışıldı.

Karşı Strateji: Filistin destekli taraftar ağlarının etkinliği.

Çapraz Başvurular: #917 Dünya Yahudi Kongresi Etkinliklerinde İsrail İmajı · #677 Karşı Tarafı “Dünya Barışını Bozan” Göstermek · #211 Spor Organizasyonlarında İsrail Karşıtı Protestoların · #914 Uluslararası Diaspora Konferanslarında İsrail Parlatması

Kaynaklar: FIFA Reports (2022).

KAVRAM No: 498

Üniversite Panellerinde Filistin Konularının İptali

Kısa Tanım: Filistin meselesine dair akademik panellerin “güvenlik” veya “tarafsızlık” gerekçesiyle iptal edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Üniversite yönetimlerinin siyasi baskılar sonucu programları durdurması. Etkisi: Akademik özgürlük kısıtlanır, Filistin perspektifi görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2019'da ABD'nin Columbia Üniversitesi'nde Filistin panelinin iptali. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren özellikle ABD ve İngiltere'de sık görülen uygulama. Küresel yansımalar: Akademik ortamda Filistin konusunun tabu haline gelmesi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, akademik özgürlük kısıtlanır, Filistin perspektifi görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise akademik ortamda Filistin konusunun tabu haline gelmesi.

Karşı Strateji: Akademik özgürlük ve ifade hakkı temelinde iptallerin teşhiri.

Çapraz Başvurular: #551 Akademik Seminerlerde Filistinli Konuşmacıların İptali · #559 Üniversite Panellerinde Filistinli Konukların "Güvenlik" · #519 Üniversite Radyolarında Filistin Tartışmalarının Susturulması · #540 Üniversite Basın Açıklamalarında Filistin Eleştirilerinin Sansürü

Kaynaklar: Butler, J. (2020). The Force of Nonviolence. Verso.

KAVRAM No: 499**Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Disiplin Cezası**

Kısa Tanım: İsrail'i eleştiren akademisyenlere soruşturma açılması veya cezalandırılması.

İşleyiş Mekanizması: Üniversite yönetimleri ve başışçı baskısı. Etkisi: Eleştirel sesler susturulur, oto-sansür yayılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2022'de Bristol Üniversitesi, David Miller'i "antisemitizm" iddiasıyla görevden aldı. Tarihsel arka plan: Akademik özgürlüğe yönelik baskılar 2010 sonrası arttı. Küresel yansımalar: Eleştirel akademisyenler işini kaybetme riskiyle karşı karşıya kaldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, eleştirel sesler susturulur, oto-sansür yayılır. Daha geniş ölçekte ise eleştirel akademisyenler işini kaybetme riskiyle karşı karşıya kaldı.

Karşı Strateji: Akademik birliklerin dayanışma açıklamaları.

Çapraz Başvurular: #597 Akademik Kurumlarda Filistin Dayanışmasının "Disiplin Suçu" · #508 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Vize Engeli · #545 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Fon Kesilmesi · #573 Akademisyenlere İsrail Yanlı Konferanslara Katılım Baskısı

Kaynaklar: The Guardian (2022).

KAVRAM No: 500**Filistin Yanlı Öğrenci Kulüplerinin Kapatılması**

Kısa Tanım: Üniversitelerde Filistin yanlı öğrenci topluluklarının "terör bağlantısı" suçlamasıyla kapatılması.

İşleyiş Mekanizması: Kulüp izin belgelerinin iptali, faaliyetlerin yasaklanması. Etkisi: Gençlik tabanlı dayanışma hareketleri bastırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2022'de ABD'de Students for Justice in Palestine (SJP) kulüplerinin bazı kampüslerde yasaklanması. Tarihsel arka plan: 2001 sonrası "terörle bağlantı" söylemiyle meşrulaştırıldı. Küresel yansımalar: Filistin yanlı öğrenci hareketleri kriminalize edildi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, gençlik tabanlı dayanışma hareketleri bastırılır. Daha geniş ölçekte ise Filistin yanlı öğrenci hareketleri kriminalize edildi.

Karşı Strateji: Sivil özgürlük örgütlerinin hukuki mücadeleleri.

Çapraz Başvurular: #518 Öğrenci Gazetelerinde Filistin Yazılarının Yasaklanması · #556 Öğrenci Bildirilerinde Filistin Konularına Not Düşürülmesi · #541 Öğrenci Sunumlarında Filistin Haritalarının Yasaklanması · #571 Üniversite Kulüplerinde Filistin Etkinliklerinin "Güvenlik Riski"

Kaynaklar: Palestine Legal Reports (2022).

KAVRAM No: 501**Üniversite Fonlarının İsrail Yanlı Projelere Aktarılması**

Kısa Tanım: Üniversite araştırma ve yatırım fonlarının İsrail ile ortak projelere yönlendirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Devlet hibeleri ve başışçı baskıları. Etkisi: Akademik araştırma tek yönlü hale gelir, etik dışı teknolojilere kaynak sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2017'de MIT ve Technion arasında ortak savunma projeleri için fon aktarımı. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren İsrail üniversiteleriyle yoğun işbirliği başladı. Küresel yansımalar: Üniversite yatırımlarında etik tartışmalar büyüdü.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, akademik araştırma tek yönlü hale gelir, etik dışı teknolojilere kaynak sağlanır. Daha geniş ölçekte ise üniversite yatırımlarında etik tartışmalar büyüdü.

Karşı Strateji: BDS kampanyalarının "divestment" çağrıları.

Çapraz Başvurular: #596 Araştırma Fonlarının İsrail Yanlı STK'lara Aktarılması ·

#505 Araştırma Fonlarının İsrail Teknolojisine Yönlendirilmesi · #535 Uluslararası Araştırma Konsorsiyumlarında İsrail Önceliği · #586 Üniversite Atamalarında İsrail Yanlı CV'lere Öncelik

Kaynaklar: Barghouti, O. (2011). Boycott, Divestment, Sanctions. Haymarket.

KAVRAM No: 502

Think-Tank Raporlarında İsrail Söylemlerinin Tekrarlanması

Kısa Tanım: Akademik bağımsızlık kisvesi altında İsrail söylemlerinin politika raporlarına aktarılması.

İşleyiş Mekanizması: İsrail yanlı fonlar tarafından hazırlanan raporların akademik gibi sunulması. Etkisi: Politika yapımcılar tek taraflı bilgiyle yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Washington Institute'un 2014 Gazze raporları. Tarihsel arka plan: 1980'lerden beri think-tank ağları bu rolü üstleniyor. Küresel yansımalar: Bağımsız analiz iddiası gölgeye düşer.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, politika yapımcılar tek taraflı bilgiyle yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise bağımsız analiz iddiası gölgeye düşer.

Karşı Strateji: Alternatif bağımsız araştırma raporlarının güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #421 Think-Tank Raporlarıyla Politika Şekillendirme · #326 Twitter Blue Etiketle İsrail Söylemlerinin Öne Çıkarılması · #524 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorlar · #493 Think-Tank Raporlarının Politika Yapıcılara Dağıtımı

Kaynaklar: Mearsheimer & Walt (2007).

KAVRAM No: 503

Yayın Evlerinde Filistin Kitaplarının Raflardan Kaldırılması

Kısa Tanım: Filistin yanlı veya İsrail eleştirisi içeren eserlerin dağıtım açısından çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Ticari baskılar ve siyasi kaygılar. Etkisi: Filistin'in sesi kültürel alanda susturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de bazı ABD yayınevlerinin Filistin kitaplarını "tartışmalı" diye geri çekmesi. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş'tan itibaren siyasi kitap sansürü örnekleri mevcuttur. Küresel yansımalar: Akademik yayıncılıkta çifte standart tartışmaları.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, filistin'in sesi kültürel alanda susturulur. Daha geniş ölçekte ise akademik yayıncılıkta çifte standart tartışmaları.

Karşı Strateji: Bağımsız yayınevlerinin desteklenmesi.

Çapraz Başvurular: #560 Yayın Evlerinde İsrail Eleştirilerinin "Editorial Karar"la · #521 Kütüphanelerde Filistin Kaynaklarının "Yanlı" Diye Damgalanması · #207 Uluslararası Film Festivallerinde Filistin Filmlerinin Engellenmesi · #504 Akademik Dergilerde Eleştirel Makalelerin Reddi

Kaynaklar: Mondoweiss (2021).

KAVRAM No: 504

Akademik Dergilerde Eleştirel Makalelerin Reddi

Kısa Tanım: İsrail eleştirisi içeren akademik makalelerin "taraflılık" gerekçesiyle reddedilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Hakem süreçlerinde editöryal manipülasyon. Etkisi: Akademik bilgi üretimi tek yönlü hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Third World Quarterly dergisinde Filistin makalesinin reddi. Tarihsel arka plan: İsrail karşıtı araştırmalar uzun süredir baskılanıyor. Küresel yansımalar: Akademik özgürlük krizi büyür.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, akademik bilgi üretimi tek yönlü hale gelir. Daha geniş ölçekte ise akademik özgürlük krizi büyür.

Karşı Strateji: Açık erişim platformlarında alternatif yayınlar.

Çapraz Başvurular: #567 Akademik Dizinlerde Filistin Konulu Makalelerin Azaltılması · #214 Akademik Dergilerde İsrail Yanlısı Çalışmaların Öne Çıkarılması · #775 BM Özel Raportörlerinin "Taraflı" Diye Reddi · #518 Öğrenci Gazetelerinde Filistin Yazılarının Yasaklanması

Kaynaklar: Said, E. (1992). The Question of Palestine. Vintage.

KAVRAM No: 505

Araştırma Fonlarının İsrail Teknolojisine Yönlendirilmesi

Kısa Tanım: Uluslararası araştırma fonlarının İsrail'in askeri ve teknoloji projelerine aktarılması.

İşleyiş Mekanizması: AB Horizon fonları ve ikili anlaşmalar. Etkisi: İsrail'in işgal politikalarını destekleyen teknoloji geliştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de AB Horizon programından İsrail savunma sanayine milyonlarca avro aktarımı. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren Avrupa-İsrail fon işbirlikleri arttı. Küresel

yansımalar: Filistin halkı aleyhine teknoloji üstünlüğü güçlendi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail'in işgal politikalarını destekleyen teknoloji geliştirilir. Daha geniş ölçekte ise Filistin halkı aleyhine teknoloji üstünlüğü güçlendi.

Karşı Strateji: Fon kullanımında insan hakları kriterlerinin zorunlu hale getirilmesi.

Çapraz Başvurular: #596 Araştırma Fonlarının İsrail Yanlı STK'lara Aktarılması · #501 Üniversite Fonlarının İsrail Yanlı Projelere Aktarılması · #535 Uluslararası Araştırma Konsorsiyumlarında İsrail Önceliği · #523 Araştırma Laboratuvarlarının İsrail Fonlarıyla Bağlanması

Kaynaklar: Stop the Wall Coalition (2020).

KAVRAM No: 506

Üniversite Kürsülerinde İsrail Yanlı Profesörlerin Atanması

Kısa Tanım: Stratejik akademik kürsülere İsrail yanlı akademisyenlerin yerleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Bağış fonları ve lobi baskısıyla kadro atamaları. Etkisi: Akademik söylem tek taraflı hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te Harvard Kennedy School'da İsrail yanlı fonla kurulan kürsü. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren ABD ve İngiltere'de sık görülen bir yöntem. Küresel yansımalar: Üniversite özerkliği sorgulanır hale geldi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, akademik söylem tek taraflı hale gelir. Daha geniş ölçekte ise üniversite özerkliği sorgulanır hale geldi.

Karşı Strateji: Üniversitelerde şeffaf bağış ve kadro politikaları.

Çapraz Başvurular: #422 Üniversite Konferanslarında İsrail Sözcülerinin Yerleştirilmesi · #552 Üniversite Yönetimlerinde İsrail Dostu Bağışçıların Etkisi · #419 Yahudi Diaspora Fonlarının Diplomatik Kullanımı · #586 Üniversite Atamalarında İsrail Yanlı CV'lere Öncelik

Kaynaklar: Giroux, H. (2014). Neoliberalism's War on Higher Education. Haymarket.

KAVRAM No: 507

Mezuniyet Törenlerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması

Kısa Tanım: Üniversite mezuniyetlerinde öğrencilerin Filistin bayrağı taşımalarının "siyasi eylem" gerekçesiyle engellenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Yönetimlerin disiplin tehditleri ve güvenlik müdahaleleri. Etkisi: Öğrencilerin ifade özgürlüğü kısıtlanır, Filistin dayanışması görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022 ABD Duke Üniversitesi'nde Filistin bayrağı açan öğrencilerin güvenlik tarafından çıkarılması. Tarihsel arka plan: 2010'lardan itibaren birçok ABD ve Avrupa kampüsünde yaşandı. Küresel yansımalar: Akademik özgürlük tartışmaları büyüdü.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, öğrencilerin ifade özgürlüğü kısıtlanır, Filistin dayanışması görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise akademik özgürlük tartışmaları büyüdü.

Karşı Strateji: Öğrenci sendikalarının dayanışma bildirimleri.

Çapraz Başvurular: #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması · #220 Sanat Sergilerinde Filistin Direniş Sembollerinin Yasaklanması · #518 Öğrenci Gazetelerinde Filistin Yazılarının Yasaklanması · #597 Akademik Kurumlarda Filistin Dayanışmasının "Disiplin Suçu"

Kaynaklar: Al Jazeera (2022).

KAVRAM No: 508

Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Vize Engeli

Kısa Tanım: İsrail'i eleştiren akademisyenlerin seyahat vizelerinin reddedilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Hükümetler tarafından kara liste uygulamaları. Etkisi: Uluslararası akademik işbirlikleri kısıtlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de ABD'li profesör Katherine Franke'nin Tel Aviv'de ülkeye girişinin engellenmesi. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası BDS hareketini destekleyen akademisyenler hedef alındı. Küresel yansımalar: Akademik hareketlilikte siyasi ayrımcılık tartışmaları.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası akademik işbirlikleri kısıtlanır. Daha geniş ölçekte ise akademik hareketlilikte siyasi ayrımcılık tartışmaları.

Karşı Strateji: Akademik kurumların vize kısıtlamalarına karşı uluslararası kampanyaları.

Çapraz Başvurular: #499 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Disiplin Cezası · #591 Akademisyenlere İsrail Karşıtı Çalışmalarda Konferans Yasağı · #545 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Fon Kesilmesi · #228 Hollywood'da İsrail Aleyhine Filmler Çekmek İsteyen Yönetmenlerin

Kaynaklar: The Guardian (2018).

KAVRAM No: 509**Uluslararası Konferanslarda Filistinli Katılımcıların Davet**

Kısa Tanım: Filistinli akademisyen ve uzmanların konferanslara “davet edilmeyerek” dışlanması.

İşleyiş Mekanizması: Organizasyonlarda davet listelerinin bilinçli kısıtlanması. Etkisi: Filistin perspektifi akademik alanlarda yer bulamaz.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017’de Kudüs konulu uluslararası konferanslarda Filistinli akademisyenlerin dışarıda bırakılması. Tarihsel arka plan: Oslo sonrası dönemde bu uygulamalar arttı. Küresel yansımalar: Konferanslarda taraflılık algısı güçlendi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, filistin perspektifi akademik alanlarda yer bulamaz. Daha geniş ölçekte ise konferanslarda taraflılık algısı güçlendi.

Karşı Strateji: Akademik birliklerin eşit temsil şartı talep etmesi.

Çapraz Başvurular: #559 Üniversite Panellerinde Filistinli Konukların “Güvenlik” · #591 Akademisyenlere İsrail Karşıtı Çalışmalarda Konferans Yasağı · #492 Uluslararası Konferanslarda İsrail Yanlı Panelistler · #239 Akademik Konferanslarda Filistinli Akademisyenlerin Sesinin

Kaynaklar: Middle East Monitor (2017).

KAVRAM No: 510**Doktora Tezlerinde Filistin Konularına Sansür**

Kısa Tanım: Filistin meselesini işleyen tezlerin “taraflılık” gerekçesiyle reddedilmesi veya değiştirilmesinin istenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Jüri ve danışman baskısı. Etkisi: Akademik üretim özgürlüğü zedelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019’da ABD’de bir doktora öğrencisinin Filistin konulu tezine “daha dengeli ol” baskısı yapılması. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası özellikle ABD ve İngiltere’de sistematikleşti. Küresel yansımalar: Akademide oto-sansür yerleşti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, akademik üretim özgürlüğü zedelenir. Daha geniş ölçekte ise akademide oto-sansür yerleşti.

Karşı Strateji: Bağımsız yayın organlarında tezlerin yayımlanması.

Çapraz Başvurular: #533 Üniversite Bilim Yarışmalarında İsrail Şirketleri Jüri Üyesi · #504 Akademik Dergilerde Eleştirel Makalelerin Reddi · #775 BM Özel Raportörlerinin “Taraflı” Diye Reddi · #272 Belgesel Festivallerinde Filistin Yapımlarına Ödül Vermemek

Kaynaklar: Journal of Palestine Studies (2020).

KAVRAM No: 511**Üniversite Kampüslerinde Filistin Dayanışma Çadılarının**

Kısa Tanım: Öğrencilerin kampüslerde kurduğu dayanışma çadırlarının güvenlik güçleri tarafından dağıtılması.

İşleyiş Mekanizması: Yönetimlerin polis çağırarak mekânları zorla boşaltması. Etkisi: Protesto ve ifade özgürlüğü engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024 Columbia Üniversitesi Filistin dayanışma kampının polis müdahalesiyle kaldırılması. Tarihsel arka plan: 1980’lerden bu yana apartheid karşıtı eylemlere benzer şekilde uygulandı. Küresel yansımalar: Uluslararası basında kampüs baskısı tartışmaları.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, protesto ve ifade özgürlüğü engellenir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası basında kampüs baskısı tartışmaları.

Karşı Strateji: Öğrencilerin hukuk desteğiyle kampanyaları sürdürmesi.

Çapraz Başvurular: #507 Mezuniyet Törenlerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması · #525 Üniversite Güvenliğinin Filistin Eylemlerini Bastırması · #531 Öğrenci Toplantılarında Filistin Afişlerinin Toplatılması · #568 Üniversite Açıklamalarında Filistin Dayanışmasının “Siyasi” Sayılması

Kaynaklar: New York Times (2024).

KAVRAM No: 512**Akademik Fonlarda İsrail Şirketleriyle Zorunlu Ortaklık**

Kısa Tanım: Fon başvurularında İsrail merkezli şirketlerle ortaklık şartı aranması.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası hibelerde İsrail kurumlarının proje ortağı yapılması. Etkisi: Akademik fon akışı İsrail lehine yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017 AB Horizon projelerinde bazı fonlarda İsrail ortaklığı şart koşuldu. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası Avrupa–İsrail araştırma işbirlikleri hızlandı. Küresel yansımalar: Fon bağımlılığı akademik yönelimleri tek taraflı hale getirdi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, akademik fon akışı İsrail

lehine yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise fon bağımlılığı akademik yönelimleri tek taraflı hale getirdi.

Karşı Strateji: Fon politikalarında şeffaflık talebi.

Çapraz Başvurular: #550 Araştırma Programlarında İsrail Güvenlik Teknolojilerinin Teşviki · #477 NATO Ortaklık Programlarında İsrail Etkisi · #725 1980'lerde İsrail'in "ABD'nin Stratejik Ortağı" Söylemi · #940 Akademik Değişim Programlarında İsrail Üniversitelerinin Önceliği

Kaynaklar: Stop the Wall Coalition (2017).

KAVRAM No: 513

Yayın Komitelerinde İsrail Yanlı Hakemlerin Çoğunluğu

Kısa Tanım: Akademik dergilerde İsrail yanlı hakemlerin çoğunluk oluşturması.

İşleyiş Mekanizması: Editöryal kurullarda bilinçli kadrolaşma. Etkisi: Filistin lehine araştırmaların reddi kolaylaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Filistin konulu makalelerin yüksek oranda reddedilmesi. Tarihsel arka plan: 1990 sonrası yayıncılıkta görünür hale geldi. Küresel yansımalar: Akademik çeşitlilik kısıtlandı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, filistin lehine araştırmaların reddi kolaylaşır. Daha geniş ölçekte ise akademik çeşitlilik kısıtlandı.

Karşı Strateji: Alternatif akademik dergilerin kurulması.

Çapraz Başvurular: #214 Akademik Dergilerde İsrail Yanlısı Çalışmaların Öne Çıkarılması · #504 Akademik Dergilerde Eleştirel Makalelerin Reddi · #943 Bilimsel Yayınlarında İsrail Araştırmalarının Öne Çıkarılması · #524 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorlar

Kaynaklar: Said, E. (1992). The Question of Palestine.

KAVRAM No: 514

Üniversite Müfredatında Nakba'nın Görmezden Gelinmesi

Kısa Tanım: Üniversite ders programlarında Nakba'nın ya hiç işlenmemesi ya da tarafsızlaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Ders kitaplarında konunun "çatışma" veya "göç" gibi yumuşak terimlerle geçiştirilmesi. Etkisi: Tarihsel gerçeklik inkâr edilir, Filistin halkının hafızası silikleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

ABD ve Avrupa üniversitelerindeki Ortadoğu derslerinde Nakba'nın dışarıda bırakılması. Tarihsel arka plan: 1948 sonrası Batı akademilerinde yaygın sansür. Küresel yansımalar: Küresel gençlik Nakba'yı tarihsel bir "tartışma" gibi algılar.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, tarihsel gerçeklik inkâr edilir, Filistin halkının hafızası silikleşir. Daha geniş ölçekte ise küresel gençlik Nakba'yı tarihsel bir "tartışma" gibi algılar.

Karşı Strateji: Filistinli akademisyenlerin alternatif ders programları.

Çapraz Başvurular: #361 Online Eğitimlerde İsrail Yanlısı Ders Materyalleri · #247 Diaspora Yapımlarında Nakba'nın Görmezden Gelinmesi · #582 Akademik Çalışmalarda İsrail Yanlı Kaynakların Zorunlu · #707 Nakba'nın "Savaşın Doğal Sonucu" Diye Çerçevesi

Kaynaklar: Khalidi, R. (2020). The Hundred Years' War on Palestine.

KAVRAM No: 515

Araştırma Projelerinde İsrail Kaynaklarının Önceliklendirilmesi

Kısa Tanım: Araştırmalarda İsrail resmi kurumlarının verilerinin "güvenilir" kabul edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Akademik başvurularda İsrail kaynaklarının zorunlu tutulması. Etkisi: Filistinli kaynaklar "taraflı" ilan edilerek dışlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da ABD'de bir araştırma fonunda yalnızca İsrail devlet verilerinin kullanılmasına izin verildi. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren akademik yönlendirme arttı. Küresel yansımalar: Tek taraflı veri, akademik bilgi üretimini çarpıttı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, filistinli kaynaklar "taraflı" ilan edilerek dışlanır. Daha geniş ölçekte ise tek taraflı veri, akademik bilgi üretimini çarpıttı.

Karşı Strateji: Uluslararası bağımsız veri tabanlarının güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #419 Yahudi Diaspora Fonlarının Diplomatik Kullanımı · #544 Araştırma Hibelerinde İsrail Yanlı STK'ların Önceliği · #521 Kütüphanelerde Filistin Kaynaklarının "Yanlı" Diye Damgalanması · #532 Araştırma Anketlerinde Filistinlilerin Sesinin Bastırılması

Kaynaklar: Journal of Palestine Studies (2016).

KAVRAM No: 516**Akademik Atamalarda İsrail Dostu Pozisyonların Tercihi**

Kısa Tanım: Üniversitelerde üst düzey pozisyonlara İsrail dostu isimlerin atanması.

İşleyiş Mekanizması: Bağışçılar ve lobiler üzerinden yönetim baskısı. Etkisi: Üniversite politikaları İsrail lehine şekillenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te bazı ABD üniversitelerinde Ortadoğu çalışmaları bölüm başkanlarının İsrail yanlı akademisyenlerden seçilmesi. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren sistematikleşti. Küresel yansımalar: Akademide tek yönlü kadrolaşma.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, üniversite politikaları İsrail lehine şekillenir. Daha geniş ölçekte ise akademide tek yönlü kadrolaşma.

Karşı Strateji: Akademik şeffaflık ve liyakat ilkelerinin savunulması.

Çapraz Başvurular: #552 Üniversite Yönetimlerinde İsrail Dostu Bağışçıların Etkisi · #890 Tel Aviv'in "LGBT Dostu Şehir" İmajı · #598 Üniversite Atamalarında İsrail Yanlı CV'lere Öncelik (İleri... · #573 Akademisyenlere İsrail Yanlı Konferanslara Katılım Baskısı

Kaynaklar: Giroux, H. (2014). Neoliberalism's War on Higher Education.

KAVRAM No: 517**Üniversite Senatolarında İsrail Yanlı Kararların Geçmesi**

Kısa Tanım: Üniversite senatolarında İsrail yanlı pozisyonları destekleyen kararların kabul edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Lobi baskısı ve bağışçıların etkisiyle senato gündemlerinin yönlendirilmesi. Etkisi: Üniversitenin resmi tutumu tek taraflı hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de bazı ABD üniversitelerinin BDS karşıtı kararlar alması. Tarihsel arka plan: 2010'lardan itibaren BDS hareketinin güçlenmesiyle karşı kararlar çoğaldı. Küresel yansımalar: Akademik kurumların tarafsızlık iddiası zedelendi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, üniversitenin resmi tutumu tek taraflı hale gelir. Daha geniş ölçekte ise akademik kurumların tarafsızlık iddiası zedelendi.

Karşı Strateji: Öğrenci ve akademisyenlerin demokratik karar mekanizmalarına katılımının artırılması.

Çapraz Başvurular: #430 ABD Valiliklerinde İsrail Yanlı Kararların Teşviki · #537 Üniversite

Ödüllerinde İsrail Yanlı Çalışmaların Seçilmesi · #552 Üniversite Yönetimlerinde İsrail Dostu Bağışçıların Etkisi · #846 BM Genel Kurulu Kararlarının "Siyasi Propaganda" İlanı

Kaynaklar: Palestine Legal (2022).

KAVRAM No: 518**Öğrenci Gazetelerinde Filistin Yazılarının Yasaklanması**

Kısa Tanım: Öğrenci gazetelerinde Filistin yanlı makalelerin yayımlanmasının engellenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Editöryal baskı ve yönetim müdahaleleri. Etkisi: Genç seslerin Filistin konusundaki görüşleri susturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da California Üniversitesi öğrenci gazetesinde Filistin makalesi yayından kaldırıldı. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren sıkça görülen sansür biçimi. Küresel yansımalar: Üniversite basın özgürlüğü tartışmaları.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, genç seslerin Filistin konusundaki görüşleri susturulur. Daha geniş ölçekte ise üniversite basın özgürlüğü tartışmaları.

Karşı Strateji: Bağımsız öğrenci medyası girişimleri.

Çapraz Başvurular: #500 Filistin Yanlı Öğrenci Kulüplerinin Kapatılması · #556 Öğrenci Bildirilerinde Filistin Konularına Not Düşürülmesi · #541 Öğrenci Sunumlarında Filistin Haritalarının Yasaklanması · #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması

Kaynaklar: Mondoweiss (2019).

KAVRAM No: 519**Üniversite Radyolarında Filistin Tartışmalarının Susturulması**

Kısa Tanım: Üniversiteye bağlı radyo programlarında Filistin konulu yayınların iptal edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Yönetimlerin içerik kontrolü ve siyasi baskılar. Etkisi: Alternatif medya alanı da İsrail söylemleriyle uyumlu hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de bazı ABD kampüs radyolarında Filistin programlarının kaldırılması. Tarihsel arka plan: 1990'lardan beri artan bir uygulama. Küresel yansımalar: Üniversite radyolarında ifade özgürlüğü kısıtlanır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, alternatif medya alanı da İsrail söylemleriyle uyumlu hale gelir. Daha geniş

ölçekte ise üniversite radyolarında ifade özgürlüğü kısıtlanır.

Karşı Strateji: Bağımsız podcast ve çevrimiçi yayınların geliştirilmesi.

Çapraz Başvurular: #498 Üniversite Panellerinde Filistin Konularının İptali · #583 Üniversite Basınında İsrail Eleştirilerinin “Yanlış Bilgi” Sayılması · #551 Akademik Seminerlerde Filistinli Konuşmacıların İptali · #507 Mezuniyet Törenlerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması

Kaynaklar: Journal of Communication Inquiry (2019).

KAVRAM No: 520

Akademik Yayınlarda İsrail Karşıtı Terimlerin Çıkarılması

Kısa Tanım: Makale ve kitaplarda “işgal”, “apartheid” gibi kavramların editör süreçlerinde silinmesi.

İşleyiş Mekanizması: Hakem ve editör müdahaleleriyle dilin yumuşatılması. Etkisi: Akademik bilgi üretimi manipüle edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017’de bazı yayınevlerinin “işgal” yerine “çatışma” ifadesini kullanmaya zorlaması. Tarihsel arka plan: 1980’lerden beri dil manipülasyonu sistematikleşti. Küresel yansımalar: Uluslararası literatürde Filistin’in meşru hakları görünmezleşir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, akademik bilgi üretimi manipüle edilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası literatürde Filistin’in meşru hakları görünmezleşir.

Karşı Strateji: Akademik özgürlük bildirilerinin güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #560 Yayın Evlerinde İsrail Eleştirilerinin “Editorial Karar”la · #588 Akademik Kitaplarda Filistin Bölümlerinin Kesilmesi · #943 Bilimsel Yayınlarda İsrail Araştırmalarının Öne Çıkarılması · #371 Dijital Sözlüklerde Filistin Terimlerinin Çarpıtılması

Kaynaklar: Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.

KAVRAM No: 521

Kütüphanelerde Filistin Kaynaklarının “Yanlış” Diye Damgalanması

Kısa Tanım: Üniversite kütüphanelerinde Filistin yanlı eserlerin “tarafli” ibaresiyle etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Kataloglama ve sınıflandırmada ideolojik yönlendirme. Etkisi: Öğrencilerin bu kaynaklara erişimi caydırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015’te bazı ABD üniversitelerinde Filistin kitaplarının “bias” etiketiyle işaretlenmesi. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıl sonlarından itibaren görünürleşti. Küresel yansımalar: Akademik kütüphanelerde tarafsızlık tartışmaları.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, öğrencilerin bu kaynaklara erişimi caydırılır. Daha geniş ölçekte ise akademik kütüphanelerde tarafsızlık tartışmaları.

Karşı Strateji: Açık erişim Filistin arşivleri oluşturulması.

Çapraz Başvurular: #590 Think-Tank Sunumlarında Filistin Eleştirilerinin “Yanlış” · #503 Yayın Evlerinde Filistin Kitaplarının Raflardan Kaldırılması · #61 Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi · #803 Uluslararası Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi

Kaynaklar: Khalidi, R. (2020). The Hundred Years' War on Palestine.

KAVRAM No: 522

Burs Programlarında İsrail Yanlı Öğrencilere Öncelik

Kısa Tanım: Uluslararası burslarda İsrail yanlı görüşleri olan öğrencilere öncelik verilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Mülakat ve referans sistemlerinde ideolojik tercih. Etkisi: Akademik fırsatlarda eşitsizlik yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019’da ABD’de bazı burs programlarının “İsrail ile dostane” kriterini öne çıkarması. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası uluslararası burs politikalarında sıkça uygulandı. Küresel yansımalar: Akademik adalet ilkesine zarar verir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, akademik fırsatlarda eşitsizlik yaratılır. Daha geniş ölçekte ise akademik adalet ilkesine zarar verir.

Karşı Strateji: Şeffaf burs kriterlerinin zorunlu hale getirilmesi.

Çapraz Başvurular: #570 Akademik Burslarda Filistinli Öğrencilere Kota Konması · #586 Üniversite Atamalarında İsrail Yanlı CV'lere Öncelik · #598 Üniversite Atamalarında İsrail Yanlı CV'lere Öncelik (İleri...) · #397 Otomatik Çeviri Programlarında Yanlı Terim Kullanımı

Kaynaklar: Palestine Legal (2019).

KAVRAM No: 523**Araştırma Laboratuvarlarının İsrail Fonlarıyla Bağlanması**

Kısa Tanım: Üniversite laboratuvarlarının İsrail şirketleri ve hükümet fonlarıyla bağımlı hale getirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Savunma ve teknoloji fonlarının üniversitelere aktarılması. Etkisi: Akademik bağımsızlık zedelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de Tel Aviv Üniversitesi'nin ABD'deki üniversitelerle ortak savunma laboratuvarları kurması. Tarihsel arka plan: 1990 sonrası İsrail teknolojisinin akademiye entegrasyonu. Küresel yansımalar: Araştırma projelerinde etik tartışmalar.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, akademik bağımsızlık zedelenir. Daha geniş ölçekte ise araştırma projelerinde etik tartışmalar.

Karşı Strateji: Fon kaynaklarının şeffaf raporlanması.

Çapraz Başvurular: #505 Araştırma Fonlarının İsrail Teknolojisine Yönlendirilmesi · #490 Diaspora Fonlarıyla "Bağımsız" STK Kurulması · #596 Araştırma Fonlarının İsrail Yanlı STK'lara Aktarılması · #501 Üniversite Fonlarının İsrail Yanlı Projelere Aktarılması

Kaynaklar: Stop the Wall Coalition (2020).

KAVRAM No: 524**Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorlar**

Kısa Tanım: Uluslararası akademik konferansların İsrail şirketleri ve kurumları tarafından sponsor edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Finansal destek karşılığında programlarda İsrail yanlı içeriklerin öne çıkarılması. Etkisi: Akademik bağımsızlık ekonomik bağlarla gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de bazı Avrupa konferanslarında İsrail savunma şirketlerinin sponsorluğu. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren akademik sponsorluklarda artış. Küresel yansımalar: Bilimsel tarafsızlık sorgulanır hale gelir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, akademik bağımsızlık ekonomik bağlarla gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise bilimsel tarafsızlık sorgulanır hale gelir.

Karşı Strateji: Bağımsız finansman kaynaklarının güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #492 Uluslararası Konferanslarda İsrail Yanlı Panelistler · #239 Akademik Konferanslarda Filistinli Akademisyenlerin Sesinin · #564 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorluk Logoları

· #982 Sosyal Medya Algoritmalarının AI ile Yeniden Kodlanması

Kaynaklar: Journal of Academic Freedom (2019).

KAVRAM No: 525**Üniversite Güvenliğinin Filistin Eylemlerini Bastırması**

Kısa Tanım: Kampüslerdeki Filistin yanlı protestoların özel güvenlik ve polisle zorla dağıtılması.

İşleyiş Mekanizması: Yönetim kararıyla güvenlik güçlerinin çağırılması. Etkisi: Öğrencilerin demokratik eylem hakkı ihlal edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024 Columbia Üniversitesi Filistin dayanışma kampına yapılan polis müdahalesi. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren apartheid karşıtı eylemlerde de görüldü. Küresel yansımalar: Akademik özgürlük ve ifade hakkı uluslararası gündeme taşındı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, öğrencilerin demokratik eylem hakkı ihlal edilir. Daha geniş ölçekte ise akademik özgürlük ve ifade hakkı uluslararası gündeme taşındı.

Karşı Strateji: Uluslararası öğrenci birliklerinin dayanışma ağı kurması.

Çapraz Başvurular: #577 Üniversite Web Sitelerinde Filistin Dayanışma Açıklamalarının · #202 Netflix Dizilerinde İsrail Güvenlik Güçlerinin "İnsancıl" Gösterilmesi · #511 Üniversite Kampüslerinde Filistin Dayanışma Çadırlarının · #558 Akademik Çalıştaylarda İsrail Yanlı Literatürün Dağıtılması

Kaynaklar: The New York Times (2024).

KAVRAM No: 526**Akademik Dergilerde Filistinli Editörlerin Çıkarılması**

Kısa Tanım: Filistinli editörlerin akademik dergi komitelerinden "tarafsızlık" gerekçesiyle çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Yönetim ve yayıncı baskılarıyla görevden alma. Etkisi: Filistinli akademisyenlerin uluslararası akademik alandaki etkisi zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de bazı dergilerde Filistinli editörlerin görevden alınması. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren sistematik hale geldi. Küresel yansımalar: Akademik yayıncılıkta temsil eşitsizliği derinleşti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistinli akademisyenlerin uluslararası akademik alandaki etkisi zayıflatılır. Daha geniş

ölçekte ise akademik yayıncılıkta temsil eşitsizliği derinleşti.

Karşı Strateji: Alternatif akademik platformların kurulması.

Çapraz Başvurular: #557 Araştırma Dergilerinde İsrail Karşıtı Hakem Raporlarının Gizlenmesi · #214 Akademik Dergilerde İsrail Yanlısı Çalışmaların Öne Çıkarılması · #504 Akademik Dergilerde Eleştirel Makalelerin Reddi · #239 Akademik Konferanslarda Filistinli Akademisyenlerin Sesinin

Kaynaklar: Journal of Palestine Studies (2021).

KAVRAM No: 527

Üniversite Atölyelerinde İsrail Propaganda Malzemelerinin

Kısa Tanım: Akademik atölyelerde İsrail'in ürettiği resmi broşür, harita ve videoların eğitim materyali olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Resmî kurumların ücretsiz içerik dağıtması. Etkisi: Öğrenciler tek taraflı bilgiyle yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da ABD'de bazı Orta Doğu çalışmaları atölyelerinde İsrail Dışişleri Bakanlığı materyallerinin kullanılması. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren akademiye yönelik propaganda içerikleri yoğunlaştı. Küresel yansımalar: Bilimsel tarafsızlık sorgulanır hale geldi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, öğrenciler tek taraflı bilgiyle yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise bilimsel tarafsızlık sorgulanır hale geldi.

Karşı Strateji: Atölyelerde çok kaynaklı ve karşılaştırmalı materyal kullanımı.

Çapraz Başvurular: #388 Online Harita Oyunlarında Kudüs'ün "Başkent" Gösterilmesi · #82 Hukuk Eğitimlerinin "Propaganda" Sayılması · #487 Karayipler'de İsrail Eğitim Anlaşmaları · #683 Karşı Tarafı "Yalan Üreticisi" Gibi Göstermek

Kaynaklar: Massad, J. (2006). The Persistence of the Palestinian Question.

KAVRAM No: 528

Think-Tank Çalıştaylarında Filistin'in "Tehdit" Olarak Sunulması

Kısa Tanım: Politik atölye ve çalıştaylarda Filistin'in sürekli güvenlik riski olarak tanımlanması.

İşleyiş Mekanizması: Raporda İsrail'in güvenliği merkeze alınır, Filistin kriminalize edilir. Etkisi: Politika yapımcılar tek taraflı bilgilendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2017'de Washington Institute çalıştayında Filistin'in "bölgesel istikrarsızlık kaynağı" olarak tanımlanması. Tarihsel arka plan: 1980'lerden beri think-tank raporları bu yönde kullanıldı. Küresel yansımalar: Diplomatik çözüm ihtimali zayıflar.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, politika yapımcılar tek taraflı bilgilendirilir. Daha geniş ölçekte ise diplomatik çözüm ihtimali zayıflar.

Karşı Strateji: Bağımsız akademik çalıştaylarda Filistin perspektifinin öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #36 Protestoların "Askerî Tehdit" Olarak Yorumlanması · #995 AI ile Aktivistlerin "Güvenlik Riski" Etiketlenmesi · #694 Onlar Düşmanlarını Kahramanlaştırıyor" Söylemi · #590 Think-Tank Sunumlarında Filistin Eleştirilerinin "Yanlı"

Kaynaklar: Mearsheimer & Walt (2007).

KAVRAM No: 529

Akademik Kitaplarda İsrail'in "Tek Demokrasi" Olarak

Kısa Tanım: Orta Doğu literatüründe İsrail'in "bölgedeki tek demokrasi" olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Kitaplarda demokratik kurumların abartılı vurgusu. Etkisi: İşgal ve apartheid pratikleri gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010 sonrası ABD'de yayımlanan pek çok ders kitabında bu çerçevenin yer alması. Tarihsel arka plan: 1967'den beri Soğuk Savaş bağlamında kullanılan bir anlatı. Küresel yansımalar: Öğrenciler İsrail'i meşru ve ayrıcalıklı görmeye yönlendirilir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, işgal ve apartheid pratikleri gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise öğrenciler İsrail'i meşru ve ayrıcalıklı görmeye yönlendirilir.

Karşı Strateji: Ders kitaplarında karşılaştırmalı demokrasi eleştirilerinin eklenmesi.

Çapraz Başvurular: #288 Küresel Medyada İsrail'in "Demokratik Kimlik" Söyleminin Tekrarı · #717 İsrail'in 1970'lerde "Tek Demokrasi" Söylemini Pekiştirmesi · #588 Akademik Kitaplarda Filistin Bölümlerinin Kesilmesi · #124 Demokratik Değerler'in Kalkan Yapılması

Kaynaklar: Pappé, I. (2017). Ten Myths About Israel.

KAVRAM No: 530**İç Güvenlik Bakanı'nın "Toplu Sürgün" Söylemi**

Kısa Tanım: İsrail İç Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir'in Filistinlilerin Gazze'den topluca sürülmesi gerektiğini savunması.

İşleyiş Mekanizması: Etnik temizliği "güvenlik tedbiri" gibi sunma. Etkisi: Uluslararası hukuka aykırı sürgün çağrısı, devlet politikası tartışmalarına yansdı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Ben-Gvir, "Gazze'nin boşaltılması İsrail'in güvenliği için tek yoldur" açıklamasında bulundu. Tarihsel arka plan: 1948 Nakba sırasında aynı söylem "transfer" adı altında gündeme gelmişti. Küresel yansımalar: ABD yönetimi sözlü olarak eleştirse de İsrail iç siyasetinde alkış topladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, uluslararası hukuka aykırı sürgün çağrısı, devlet politikası tartışmalarına yansdı. Daha geniş ölçekte ise aBD yönetimi sözlü olarak eleştirse de İsrail iç siyasetinde alkış topladı.

Karşı Strateji: Nakba belgelerini, sürgünün soykırım kapsamındaki uluslararası suç olduğunu vurgulamak.

Çapraz Başvurular: #847 Smotrich'in "Gazze Haritadan Silinmeli" Söylemi · #641 Kendi Politikalarını "Tek Çözüm" Olarak Sunma · #294 Belgesel Filmlerinde İsrail Gazze Ablukasının "Güvenlik" Olarak · #481 İç Güvenlik Bakanlığı'nda İsrail Modeli

Kaynaklar: Middle East Eye (Nov 2023); UN Human Rights Council Reports.

KAVRAM No: 531**Öğrenci Toplantılarında Filistin Afişlerinin Toplatılması**

Kısa Tanım: Kampüs toplantılarında Filistin dayanışma afişlerinin güvenlik tarafından kaldırılması.

İşleyiş Mekanizması: Yönetim "provokatif içerik" gerekçesiyle toplatma emri verir. Etkisi: İfade özgürlüğü kısıtlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023'te ABD'nin Florida Üniversitesi'nde Filistin afişlerinin yasaklanması. Tarihsel arka plan: 2000'lerden bu yana sıkça görülen sansür uygulaması. Küresel yansımalar: Öğrenci hareketleri kriminalize edilir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, ifade özgürlüğü kısıtlanır. Daha geniş ölçekte ise öğrenci hareketleri kriminalize edilir.

Karşı Strateji: Hukuki mücadele ve basın duyuruları.

Çapraz Başvurular: #577 Üniversite Web Sitelerinde Filistin Dayanışma Açıklamalarının · #518 Öğrenci Gazetelerinde Filistin Yazılarının Yasaklanması · #595 Üniversite Konferans Salonlarında Filistin Afişlerinin · #511 Üniversite Kampüslerinde Filistin Dayanışma Çadırlarının

Kaynaklar: Palestine Legal (2023).

KAVRAM No: 532**Araştırma Anketlerinde Filistinlilerin Sesinin Bastırılması**

Kısa Tanım: Akademik araştırmalarda Filistinlilerin görüşlerinin toplanmaması veya düşük gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Anket örneklemelerinde Filistinlilerin dışarıda bırakılması. Etkisi: Araştırma sonuçları çarpıtılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2015'te bazı İsrail merkezli anketlerde Filistinlilerin %30'u dahil edilmedi. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren metodolojik manipülasyon. Küresel yansımalar: Akademik bulgular güven kaybeder.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, araştırma sonuçları çarpıtılır. Daha geniş ölçekte ise akademik bulgular güven kaybeder.

Karşı Strateji: Bağımsız Filistin araştırma merkezlerinin güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #274 Diaspora Romanlarında Filistinlilerin "Göçmen" Olarak · #290 Diaspora Fonlarıyla Çekilen Komedilerde Filistinlilerin "Komik ve · #232 Diaspora Komedi Filmlerinde Filistinlilerin Sürekli "Saldırgan" · #201 Diaspora Yapımlarında Filistinlilerin Sürekli "Terörist" İlanı

Kaynaklar: Khalidi, R. (2020). The Hundred Years' War on Palestine.

KAVRAM No: 533**Üniversite Bilim Yarışmalarında İsrail Şirketleri Jüri Üyesi**

Kısa Tanım: Bilim yarışmalarında jüri üyeliklerinin İsrail savunma veya teknoloji şirketlerinden atanması.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorluk karşılığında jüri etkisi. Etkisi: Akademik ödüller İsrail yanlı yönelim kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021'de Avrupa'daki bazı mühendislik yarışmalarında İsrail şirketlerinin jüri üyeliği. Tarihsel arka plan: 2000'lerden beri kurumsallaşan bir yöntem. Küresel yansımalar: Tarafsızlık ve akademik güvenilirlik zedelenir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, akademik ödüller İsrail yanlı yönelim kazanır. Daha geniş ölçekte ise tarafsızlık ve akademik güvenilirlik zedelenir.

Karşı Strateji: Etik kodlarla sponsorların jüriye karışmasının engellenmesi.

Çapraz Başvurular: #904 Start-up Yarışmalarında İsrail'in Sürekli Öne Çıkması · #941 Nobel Ödülleriyle "Bilim Cenneti" Algısı · #230 Popüler Bilim Dergilerinde İsrail'in "Teknoloji Başarıları" Öne · #537 Üniversite Ödüllerinde İsrail Yanlı Çalışmaların Seçilmesi

Kaynaklar: Journal of Science Policy & Ethics (2021).

KAVRAM No: 534

Akademisyenlere Filistin Yanlı Paylaşım Nedeniyle İşten Atma

Kısa Tanım: Sosyal medyada Filistin yanlı içerik paylaşan akademisyenlerin işten çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: "Kurumsal imaj" veya "antisemitizm" suçlamaları. Etkisi: Oto-sansür akademide hâkim olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Illinois Üniversitesi, Filistin yanlı tweet atan Prof. Steven Salaita'yı işten çıkardı. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası sosyal medya paylaşımlarıyla ilgili cezalar arttı. Küresel yansımalar: Akademik ifade özgürlüğü tehdit altında.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, oto-sansür akademide hâkim olur. Daha geniş ölçekte ise akademik ifade özgürlüğü tehdit altında.

Karşı Strateji: Uluslararası akademik dayanışma kampanyaları.

Çapraz Başvurular: #499 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Disiplin Cezası · #545 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Fon Kesilmesi · #573 Akademisyenlere İsrail Yanlı Konferanslara Katılım Baskısı · #508 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Vize Engeli

Kaynaklar: The Guardian (2015).

KAVRAM No: 535

Uluslararası Araştırma Konsorsiyumlarında İsrail Önceliği

Kısa Tanım: Küresel araştırma konsorsiyumlarında İsrail kurumlarına liderlik pozisyonu verilmesi.

İşleyiş Mekanizması: AB ve ABD fonlarının yönlendirilmesi. Etkisi: Akademik gündem İsrail çıkarları etrafında şekillenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da AB Horizon projelerinde İsrail kurumlarının koordinatör yapılması. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası bilimsel fonlarda İsrail ağırlığı arttı. Küresel yansımalar: Küresel akademik işbirliği tek yönlü hale geldi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, akademik gündem İsrail çıkarları etrafında şekillenir. Daha geniş ölçekte ise küresel akademik işbirliği tek yönlü hale geldi.

Karşı Strateji: Filistin merkezli araştırma konsorsiyumlarının kurulması.

Çapraz Başvurular: #505 Araştırma Fonlarının İsrail Teknolojisine Yönlendirilmesi · #596 Araştırma Fonlarının İsrail Yanlı STK'lara Aktarılması · #945 Akademik İttifaklarda İsrail'in "Zorunlu Ortak" İlan Edilmesi · #501 Üniversite Fonlarının İsrail Yanlı Projelere Aktarılması

Kaynaklar: Stop the Wall (2019).

KAVRAM No: 536

Yayın Evlerinin Filistinli Yazarlarla Sözleşme İptali

Kısa Tanım: Filistinli yazarların kitap sözleşmelerinin iptal edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: İsrail karşıtı içerikler nedeniyle yayınevlerinin geri adım atması. Etkisi: Filistinli sesler uluslararası yayın piyasasından dışlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de ABD'de bir yayınevinin Filistinli yazarın kitabını sözleşme sonrası iptal etmesi. Tarihsel arka plan: 1980'lerden beri yaygın bir sansür mekanizması. Küresel yansımalar: Kültürel temsil eşitsizliği artar.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistinli sesler uluslararası yayın piyasasından dışlanır. Daha geniş ölçekte ise kültürel temsil eşitsizliği artar.

Karşı Strateji: Bağımsız yayınevlerinin ve dijital platformların desteklenmesi.

Çapraz Başvurular: #551 Akademik Seminerlerde Filistinli Konuşmacıların İptali · #559 Üniversite Panellerinde Filistinli Konukların "Güvenlik" · #545 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Fon Kesilmesi · #498 Üniversite Panellerinde Filistin Konularının İptali

Kaynaklar: Journal of Palestine Studies (2020).

KAVRAM No: 537**Üniversite Ödüllerinde İsrail Yanlı Çalışmaların Seçilmesi**

Kısa Tanım: Akademik ödüllerde İsrail'i olumlayan çalışmaların öncelikli olarak seçilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Jüri üyelerinin lobi etkisiyle yönlendirilmesi. Etkisi: Eleştirel akademik araştırmalar görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da bazı ABD üniversitelerinde İsrail güvenlik stratejilerini öven tezlerin ödüllendirilmesi. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren ödül mekanizmaları politikleşti. Küresel yansımalar: Akademik meşruiyet tek yanlı söylemlerle örtülür.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, eleştirel akademik araştırmalar görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise akademik meşruiyet tek yanlı söylemlerle örtülür.

Karşı Strateji: Eleştirel çalışmalar için bağımsız ödül platformlarının kurulması.

Çapraz Başvurular: #803 Uluslararası Akademik Çalışmaların "İdeolojik" Etiketlenmesi · #61 Akademik Çalışmaların "İdeolojik" Etiketlenmesi · #214 Akademik Dergilerde İsrail Yanlı Çalışmaların Öne Çıkarılması · #562 Üniversite İçi Tartışmalarda İsrail Yanlı Moderatörler

Kaynaklar: Journal of Academic Freedom (2017).

KAVRAM No: 538**Akademik Veri Tabanlarında Filistin Konularının Bastırılması**

Kısa Tanım: Büyük veri tabanlarında Filistin konulu makalelerin az görünür hale getirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Anahtar kelime sınırlamaları ve algoritmik sıralama manipülasyonu. Etkisi: Akademisyenlerin Filistin kaynaklarına erişimi zorlaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de bazı veri tabanlarında "Nakba" aramalarında içeriklerin düşük sıralanması. Tarihsel arka plan: Dijitalleşmeyle birlikte sansür algoritmikleşti. Küresel yansımalar: Küresel araştırma eğilimleri İsrail lehine yönlendirilir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, akademisyenlerin Filistin kaynaklarına erişimi zorlaştırır. Daha geniş ölçekte ise küresel araştırma eğilimleri İsrail lehine yönlendirilir.

Karşı Strateji: Açık erişimli Filistin arşivlerinin güçlendirilmesi.

Çapraz Başvurular: #567 Akademik Dizinlerde Filistin Konulu Makalelerin

Azaltılması · #946 Uluslararası Patentlerde İsrail'in Fazla Görünür Kılınması · #989 Büyük Veri Analiziyle Hasbara İçerik Hedefleme · #986 Algoritmik Filistin İçerik Filtreleme

Kaynaklar: Electronic Intifada (2020).

KAVRAM No: 539**Araştırma Etik Kurullarında İsrail Yanlı Normların Dayatılması**

Kısa Tanım: Etik kurul değerlendirmelerinde İsrail eleştirilerinin "tarafı" görülmesi.

İşleyiş Mekanizması: Etik onay süreçlerinde normların İsrail merkezli tanımlanması. Etkisi: Filistin lehine araştırmalar engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da bir Avrupa üniversitesinde Filistin mülteci kamplarında saha çalışması etik gerekçelerle reddedildi. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası artan kurumsal kontrol. Küresel yansımalar: Akademik araştırma özgürlüğü kısıtlanır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, Filistin lehine araştırmalar engellenir. Daha geniş ölçekte ise akademik araştırma özgürlüğü kısıtlanır.

Karşı Strateji: Etik kurullarda çoğulcu temsil talebi.

Çapraz Başvurular: #576 Akademik Danışmanlıklarda İsrail Yanlı Görüşlerin Dayatılması · #629 Bizim Ellerimiz Bağlı" Söylemi · #280 Fenomen Diplomasisinde Twitch Yayıncılarına Sponsorluk ve Etik · #233 Belgesel Kanallarında İsrail Ordusunun "En Ahlaklı Ordu"...

Kaynaklar: Journal of Human Rights (2020).

KAVRAM No: 540**Üniversite Basın Açıklamalarında Filistin Eleştirilerinin Sansürü**

Kısa Tanım: Üniversite yönetimlerinin Filistin konusunda yapılan eleştirileri resmi açıklamalara yansıtılmaması.

İşleyiş Mekanizması: Basın duyurularının "tarafsızlık" gerekçesiyle filtrelenmesi. Etkisi: Kamuoyuna tek taraflı mesaj iletilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de ABD'de birçok üniversitenin Gazze saldırıları sonrası sadece "İsrail'in güvenliği"ni vurgulaması. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası bu yaklaşım yoğunlaştı. Küresel yansımalar: Üniversitelerin tarafsızlık algısı sorgulandı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kamuoyuna tek taraflı mesaj iletilir. Daha geniş ölçekte ise üniversitelerin tarafsızlık algısı sorgulandı.

Karşı Strateji: Öğrenci ve akademisyen basın bildirilerinin öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #568 Üniversite Açıklamalarında Filistin Dayanışmasının “Siyasi” Sayılması · #498 Üniversite Panellerinde Filistin Konularının İptali · #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması · #974 Yapay Zekâ ile Sanal Basın Konferansları

Kaynaklar: Inside Higher Ed (2021).

KAVRAM No: 541

Öğrenci Sunumlarında Filistin Haritalarının Yasaklanması

Kısa Tanım: Derslerde Filistin haritalarının kullanılmasının “politik” gerekçesiyle yasaklanması.

İşleyiş Mekanizması: Öğretim üyelerinin ve yönetimin müdahalesi. Etkisi: Tarihsel gerçeklik görmezden gelinir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018’de ABD’de bir öğrenci sunumunda Filistin haritasının yasaklanması. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren haritalar tartışma konusu haline geldi. Küresel yansımalar: Tarihsel bellek silikleştirilir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, tarihsel gerçeklik görmezden gelinir. Daha geniş ölçekte ise tarihsel bellek silikleştirilir.

Karşı Strateji: Alternatif akademik etkinliklerde haritaların kullanılması.

Çapraz Başvurular: #556 Öğrenci Bildirilerinde Filistin Konularına Not Düşürülmesi · #518 Öğrenci Gazetelerinde Filistin Yazılarının Yasaklanması · #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması · #220 Sanat Sergilerinde Filistin Direniş Sembollerinin Yasaklanması

Kaynaklar: Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.

KAVRAM No: 542

Akademik Kongrelerde İsrail Eleştirilerinin “Nefret Söylemi

Kısa Tanım: Filistin lehine konuşmaların “antisemitizm” ile eşleştirilerek engellenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Panel başlıklarının değiştirilmesi, konuşmacıların susturulması. Etkisi: Akademik özgürlük kısıtlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019’da Berlin’de bir akademik kongrede Filistin oturumunun antisemitizm suçlamasıyla iptal edilmesi. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası Almanya’da bu söylem arttı. Küresel

yansımalar: Avrupa akademisinde Filistin tartışmaları kriminalize edildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, akademik özgürlük kısıtlanır. Daha geniş ölçekte ise avrupa akademisinde Filistin tartışmaları kriminalize edildi.

Karşı Strateji: Akademik platformlarda antisemitizm ile İsrail eleştirisinin ayrıştırılması.

Çapraz Başvurular: #585 Akademik Kongrelerde İsrail Karşıtı Posterlere Sansür · #257 Spor Turnuvalarında İsrail Eleştirisinin “Nefret Söylemi” Olarak · #594 Akademik Panellerde İsrail Eleştirisi Getirenlerin Mikrofonunun · #103 Antisemitizm Kalkanı”

Kaynaklar: European Journal of Middle East Studies (2020).

KAVRAM No: 543

Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması

Kısa Tanım: Spor turnuvalarında öğrencilerin Filistin bayrağı açmasının yasaklanması.

İşleyiş Mekanizması: Üniversite yönetimlerinin disiplin cezaları ve güvenlik müdahaleleri. Etkisi: Öğrencilerin dayanışma sembolleri görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023’te bazı ABD kampüslerinde basketbol maçlarında Filistin bayraklarının yasaklanması. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası ulusal bayrak tartışmalarının yükselmesi. Küresel yansımalar: İfade özgürlüğü ihlali gündeme geldi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, öğrencilerin dayanışma sembolleri görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise ifade özgürlüğü ihlali gündeme geldi.

Karşı Strateji: Öğrenci birliklerinin dayanışma kampanyaları.

Çapraz Başvurular: #507 Mezuniyet Törenlerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması · #211 Spor Organizasyonlarında İsrail Karşıtı Protestoların · #257 Spor Turnuvalarında İsrail Eleştirisinin “Nefret Söylemi” Olarak · #923 E-Spor Turnuvalarında İsrail Takımlarının Tanıtımı

Kaynaklar: Palestine Legal Reports (2023).

KAVRAM No: 544

Araştırma Hibelerinde İsrail Yanlı STK’ların Önceliği

Kısa Tanım: Akademik hibe başvurularında İsrail yanlı STK’ların projelerinin daha kolay kabul edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Değerlendirme kurullarında taraflılık. Etkisi: Filistin odaklı çalışmalar geri plana itilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de ABD'de bazı fonların yalnızca İsrail ortaklı STK'lara verilmesi. Tarihsel arka plan: 1990'lardan beri hibe süreçlerinde lobi etkisi görülüyor. Küresel yansımalar: Bilimsel rekabet adaletsizleşir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, filistin odaklı çalışmalar geri plana itilir. Daha geniş ölçekte ise bilimsel rekabet adaletsizleşir.

Karşı Strateji: Fon süreçlerinde şeffaflık mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #943 Bilimsel Yayınlar İsrail Araştırmalarının Öne Çıkarılması · #596 Araştırma Fonlarının İsrail Yanlı STK'lara Aktarılması · #581 Araştırma Hibelerinde Filistin'e Ayrılan Fonların Sıfırlanması · #88 İnsani Yardımın "Tarafsız Olmadığı" İddiası

Kaynaklar: Barghouti, O. (2011). Boycott, Divestment, Sanctions.

KAVRAM No: 545

Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Fon Kesilmesi

Kısa Tanım: İsrail karşıtı araştırma yapan akademisyenlerin fonlarının geri çekilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Fon sağlayıcıların baskısıyla projelerin iptali. Etkisi: Eleştirel çalışmalar yarıda kalır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te ABD'de bir profesörün Filistin çalışmaları fonunun iptal edilmesi. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası fonlama politikaları daha politize oldu. Küresel yansımalar: Akademik özerklik tartışmaları arttı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, eleştirel çalışmalar yarıda kalır. Daha geniş ölçekte ise akademik özerklik tartışmaları arttı.

Karşı Strateji: Alternatif uluslararası fon mekanizmalarının oluşturulması.

Çapraz Başvurular: #499 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Disiplin Cezası · #508 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Vize Engeli · #594 Akademik Panellerde İsrail Eleştirisi Getirenlerin Mikrofonunun · #505 Araştırma Fonlarının İsrail Teknolojisine Yönlendirilmesi

Kaynaklar: Journal of Palestine Studies (2016).

KAVRAM No: 546

Üniversite Kütüphanelerinde Nakba Belgelerinin Erişim Engeli

Kısa Tanım: Nakba'ya dair belgelerin dijital veya fiziksel kütüphane erişiminden çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Kataloglardan silme, erişim kısıtlaması. Etkisi: Filistin tarihsel hafızası öğrencilerden gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de bazı üniversite kütüphanelerinde Nakba belgelerinin erişim dışı bırakılması. Tarihsel arka plan: 1948 sonrası belgelerin sistematik olarak silinmesi. Küresel yansımalar: Akademik araştırmalarda tarihsel boşluk yaratıldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistin tarihsel hafızası öğrencilerden gizlenir. Daha geniş ölçekte ise akademik araştırmalarda tarihsel boşluk yaratıldı.

Karşı Strateji: Filistin arşiv projelerinin desteklenmesi.

Çapraz Başvurular: #394 Online Müzelerde Filistin Belgelerinin Kaldırılması · #324 Dijital Arşivlerde Filistin Belgelerinin Silinmesi · #413 İsrail Yanlı Gazetecilere Özel Briefingler · #373 Hacker Gruplarının Filistin Arşivlerini Silmesi

Kaynaklar: Masalha, N. (2012). The Palestine Nakba.

KAVRAM No: 547

Think-Tank Panellerinde İsrail Sözcülerinin Öncelikli Yer Alması

Kısa Tanım: Politika üretiminde etkili düşünce kuruluşlarının panellerinde İsrail yanlı sözcülere sürekli alan açılması.

İşleyiş Mekanizması: Panel programlarının İsrail temsilcileriyle doldurulması, karşıt seslerin dışlanması. Etkisi: Politika yapımcıların tek yönlü bilgiyle beslenmesi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Washington'daki Hudson Institute panelinde yalnızca İsrail güvenlik yetkililerinin konuşmacı olması. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası ABD think-tank'lerinde İsrail söylemleri ağırlık kazandı. Küresel yansımalar: Uluslararası kamuoyunda İsrail politikaları akademik destekliymiş gibi algılanır.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, politika yapımcıların tek yönlü bilgiyle beslenmesi. Daha geniş ölçekte ise uluslararası kamuoyunda İsrail politikaları akademik destekliymiş gibi algılanır.

Karşı Strateji: Çok taraflı panel organizasyonu talep edilmesi.

Çapraz Başvurular: #421 Think-Tank Raporlarıyla Politika Şekillendirme · #493

Think-Tank Raporlarının Politika Yapıcılara Dağıtımı · #476 İsrail Yanlı "Think-Tank Fellowship" Programları · #222 CNN ve Fox News'te İsrail Sözcülerine Sürekli...

Kaynaklar: Mearsheimer, J. & Walt, S. (2007). The Israel Lobby and U.S. Foreign Policy.

KAVRAM No: 548

Akademik Sosyal Ağlarda Filistin Yanlı Paylaşımların Engellenmesi

Kısa Tanım: ResearchGate, Academia.edu gibi platformlarda Filistin konulu makalelerin silinmesi veya görünmezleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Topluluk kurallarını ihlal" gerekçesiyle içerik kaldırma. Etkisi: Akademik dayanışma ve görünürlük sınırlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de ResearchGate'de Filistin direnişine dair makalenin kaldırılması. Tarihsel arka plan: Dijitalleşme sonrası sansür akademik sosyal ağlara da taşındı. Küresel yansımalar: Akademik paylaşım özgürlüğü sorgulandı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, akademik dayanışma ve görünürlük sınırlanır. Daha geniş ölçekte ise akademik paylaşım özgürlüğü sorgulandı.

Karşı Strateji: Bağımsız açık erişim platformları oluşturmak.

Çapraz Başvurular: #567 Akademik Dizinlerde Filistin Konulu Makalelerin Azaltılması · #317 Filistin Haberlerine "Topluluk Kuralı İhlali" Damgası · #504 Akademik Dergilerde Eleştirel Makalelerin Reddi · #358 Filistin Görsellerinin "Şiddet İçeriği" Etiketleriyle Engellenmesi

Kaynaklar: Alqasis, N. (2022). Digital Censorship and Palestine.

KAVRAM No: 549

Üniversite Yayın Organlarında İsrail Yanlı Köşe Yazarları

Kısa Tanım: Üniversite gazetelerinde ve dergilerinde İsrail politikalarını olumlayan yazarlara sürekli yer verilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Editöryal kadroların tek yanlı yazarlarla doldurulması. Etkisi: Öğrenci ve akademisyen görüşleri tek yönlü yansır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te bazı ABD üniversite gazetelerinde Filistin eleştirileri sansürlenirken İsrail yanlı köşe yazarlarına öncelik verilmesi. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren üniversite basınları lobi etkisi altına girdi. Küresel yansımalar: Genç kuşakların algısı tek taraflı biçimlenir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, öğrenci ve akademisyen görüşleri tek yönlü yansır. Daha geniş ölçekte ise genç kuşakların algısı tek taraflı biçimlenir.

Karşı Strateji: Öğrenci bağımsız medya inisiyatifleri.

Çapraz Başvurular: #592 Üniversite Gazetelerinde Filistin Katliamlarının Yer Almaması · #583 Üniversite Basınında İsrail Eleştirilerinin "Yanlış Bilgi" Sayılması · #518 Öğrenci Gazetelerinde Filistin Yazılarının Yasaklanması · #554 Akademik Toplantılarda İsrail Propaganda Filmlerinin

Kaynaklar: Massad, J. (2019). Students and the Israel Lobby.

KAVRAM No: 550

Araştırma Programlarında İsrail Güvenlik Teknolojilerinin Teşviki

Kısa Tanım: Üniversite araştırma programlarında İsrail merkezli güvenlik teknolojilerinin öncelikli olarak fonlanması.

İşleyiş Mekanizması: Savunma sanayi ve teknoloji projelerinin İsrail şirketleriyle ortaklık zorunluluğu. Etkisi: Araştırma gündemi tekelleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da AB Horizon 2020 programında İsrail güvenlik teknolojilerine yüksek hibe ayrılması. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası güvenlik araştırmalarında İsrail ağırlığı arttı. Küresel yansımalar: Avrupa üniversitelerinde İsrail şirketleriyle bağımlılık gelişti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, araştırma gündemi tekelleşir. Daha geniş ölçekte ise avrupa üniversitelerinde İsrail şirketleriyle bağımlılık gelişti.

Karşı Strateji: Akademik fonların şeffaflıkla paylaşılması.

Çapraz Başvurular: #565 Üniversite İşbirliklerinde İsrail Savunma Sanayii Katkısı · #477 NATO Ortaklık Programlarında İsrail Etkisi · #587 Araştırma Programlarında İsrail Yanlı Veri Setlerinin Zorunlu · #589 Üniversite Laboratuvarlarında İsrail Teknolojilerinin Mecburi

Kaynaklar: Stop the Wall (2017). EU Funding and Israeli Security Industry.

KAVRAM No: 551

Akademik Seminerlerde Filistinli Konuşmacıların İptali

Kısa Tanım: Filistinli akademisyenlerin seminer davetlerinin baskılar sonucu iptal edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Üniversite yönetimlerine yapılan lobi baskısı. Etkisi: Akademik çoğulculuk ortadan kalkar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da ABD'de Filistinli profesör Rabab Abdulhadi'nin davetinin iptali. Tarihsel arka plan: 2010'lardan itibaren Filistinli akademisyenlere yönelik engellemeler arttı. Küresel yansımalar: Akademik özgürlük tartışmaları büyüdü.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, akademik çoğulculuk ortadan kalkar. Daha geniş ölçekte ise akademik özgürlük tartışmaları büyüdü.

Karşı Strateji: Dayanışma kampanyalarıyla iptal kararlarının geri çekilmesi.

Çapraz Başvurular: #498 Üniversite Panellerinde Filistin Konularının İptali · #536 Yayın Evlerinin Filistinli Yazarlarla Sözleşme İptali · #559 Üniversite Panellerinde Filistinli Konukların "Güvenlik" · #239 Akademik Konferanslarda Filistinli Akademisyenlerin Sesinin

Kaynaklar: Palestine Legal (2020).

KAVRAM No: 552

Üniversite Yönetimlerinde İsrail Dostu Bağışçılığın Etkisi

Kısa Tanım: Üniversite kararlarında büyük bağışçılar aracılığıyla İsrail yanlı politikaların belirlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Bağış karşılığında akademik kadro ve araştırma yönlendirmeleri. Etkisi: Üniversite özerkliği sermaye etkisine girer.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de bazı ABD üniversitelerinde büyük Yahudi diasporası bağışçıların yönetim kurullarına nüfuzu. Tarihsel arka plan: 1980'lerden bu yana bağış diplomasisi güçlendi. Küresel yansımalar: Akademik kurumsallık lobi çıkarlarına bağımlı hale gelir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, üniversite özerkliği sermaye etkisine girer. Daha geniş ölçekte ise akademik kurumsallık lobi çıkarlarına bağımlı hale gelir.

Karşı Strateji: Şeffaf bağış politikaları.

Çapraz Başvurular: #506 Üniversite Kursülerinde İsrail Yanlı Profesörlerin Atanması · #516 Akademik Atamalarda İsrail Dostu Pozisyonların Tercihi · #402 İsrail Yanlısı Think-Tank Ağları · #517 Üniversite Senatalarında İsrail Yanlı Kararların Geçmesi

Kaynaklar: Mitchell, K. (2021). Universities and Donor Politics.

KAVRAM No: 553

Yayıncıların Filistin Fotoğraf Albümlerini Geri Çekmesi

Kısa Tanım: Yayıncı kuruluşların Filistin'e dair görsel arşivleri piyasadan toplatması.

İşleyiş Mekanizması: "Politik hassasiyet" gerekçesiyle yayınların iptali. Etkisi: Görsel hafıza silinir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014'te bazı yayınevlerinin Gazze fotoğraf albümlerini geri çekmesi. Tarihsel arka plan: Nakba sonrası görsel bellek sürekli sansürlendi. Küresel yansımalar: Filistin kültürel mirası görünmezleştirilir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, görsel hafıza silinir. Daha geniş ölçekte ise filistin kültürel mirası görünmezleştirilir.

Karşı Strateji: Bağımsız fotoğraf arşivlerinin dijitalleştirilmesi.

Çapraz Başvurular: #83 Fotoğraf Kanıtlarının "Montaj" İlanı · #595 Üniversite Konferans Salonlarında Filistin Afislerinin · #839 Fotoğraf Kanıtlarının "Montaj" Olduğu İddiası · #545 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Fon Kesilmesi

Kaynaklar: Masalha, N. (2012). The Palestine Nakba.

KAVRAM No: 554

Akademik Toplantılarda İsrail Propaganda Filmlerinin

Kısa Tanım: Akademik etkinliklerde İsrail ordusunu olumlayan propaganda filmlerine yer verilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Üniversite sponsorlu etkinliklerde tek taraflı film seçkisi. Etkisi: Öğrenciler ve akademisyenler manipülatif içerikle beslenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de ABD'de bir üniversite seminerinde "Israel: The Only Democracy in the Middle East" adlı filmin gösterilmesi. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası propaganda filmleri akademiye taşındı. Küresel yansımalar: Akademi, kamu diplomasisinin aracı haline gelir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, öğrenciler ve akademisyenler manipülatif içerikle beslenir. Daha geniş ölçekte ise akademi, kamu diplomasisinin aracı haline gelir.

Karşı Strateji: Filistin belgeselleriyle dengeleme.

Çapraz Başvurular: #880 İsrail Filmlerinin Festival Ödülleriyle Parlatılması · #236 Küresel Pop Müzik Etkinliklerinde İsrail Bayraklarının Ön... · #549 Üniversite Yayın Organlarında

İsrail Yanlı Köşe Yazarları · #803 Uluslararası Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi

Kaynaklar: Lentin, R. (2018). Israel and Settler Colonialism.

KAVRAM No: 555

Üniversite Araştırma Merkezlerinde İsrail İşbirliği Zorunluluğu

Kısa Tanım: Ortadoğu araştırma merkezlerinde İsrail kurumlarıyla ortak proje şartı konulması.

İşleyiş Mekanizması: Fon koşullarına İsrail işbirliği maddesi ekleme. Etkisi: Akademik bağımsızlık kısıtlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te AB'de bazı araştırma merkezlerinde İsrail ortaklığı olmadan fon verilmemesi. Tarihsel arka plan: Oslo sonrası akademik normalleşme politikaları hız kazandı. Küresel yansımalar: Filistinli kurumlar dışlanır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, akademik bağımsızlık kısıtlanır. Daha geniş ölçekte ise filistinli kurumlar dışlanır.

Karşı Strateji: Ortaklık kriterlerinin yeniden tanımlanması.

Çapraz Başvurular: #473 ABD Üniversitelerinde Ortak Araştırma Fonları · #550 Araştırma Programlarında İsrail Güvenlik Teknolojilerinin Teşviki · #574 Üniversite Diplomasilerinde İsrail İşbirliği Ödülleri · #945 Akademik İttifaklarda İsrail'in "Zorunlu Ortak" İlan Edilmesi

Kaynaklar: EU Research Reports (2016).

KAVRAM No: 556

Öğrenci Bildirilerinde Filistin Konularına Not Düşürülmesi

Kısa Tanım: Filistin konulu öğrenci bildirilerinin akademik kriterlerden bağımsız olarak düşük notlandırılması.

İşleyiş Mekanizması: Öğretim üyelerinin önyargılı değerlendirmeleri. Etkisi: Öğrenciler Filistin üzerine çalışmaktan caydırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2013'te ABD'de bir öğrencinin Filistin temalı bildirisine düşük not verilmesi ve itirazının reddi. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası akademik önyargılar arttı. Küresel yansımalar: Genç akademisyenler Filistin çalışmalarına yönelmekten uzaklaştı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, öğrenciler Filistin üzerine çalışmaktan caydırılır. Daha geniş ölçekte ise genç akademisyenler Filistin çalışmalarına yönelmekten uzaklaştı.

Karşı Strateji: Notlandırma şeffaflığının sağlanması.

Çapraz Başvurular: #541 Öğrenci Sunumlarında Filistin Haritalarının Yasaklanması · #518 Öğrenci Gazetelerinde Filistin Yazılarının Yasaklanması · #500 Filistin Yanlı Öğrenci Kulüplerinin Kapatılması · #567 Akademik Dizinlerde Filistin Konulu Makalelerin Azaltılması

Kaynaklar: Palestine Legal Case Files (2014).

KAVRAM No: 557

Araştırma Dergilerinde İsrail Karşıtı Hakem Raporlarının Gizlenmesi

Kısa Tanım: İsrail'i eleştiren makalelere dair hakem raporlarının yayın sürecinden çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Editörlerin “tarafsızlık” gerekçesiyle raporları sümen altı etmesi. Etkisi: Akademik şeffaflık zedelenir, eleştirel makaleler reddedilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da bir dergide İsrail işgaline dair hakem raporunun gizlenmesi basına yansıdı. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren akademik yayıncılıkta İsrail lehine sansür vakaları arttı. Küresel yansımalar: Akademik güvenilirlik tartışmalı hale gelir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, akademik şeffaflık zedelenir, eleştirel makaleler reddedilir. Daha geniş ölçekte ise akademik güvenilirlik tartışmalı hale gelir.

Karşı Strateji: Hakem raporlarının anonim ama şeffaf biçimde yayımlanması.

Çapraz Başvurular: #753 BM Raporlarının “Siyasi” Gibi Gösterilmesi · #526 Akademik Dergilerde Filistinli Editörlerin Çıkarılması · #806 STK Raporlarının “Yanlı” Gibi Gösterilmesi · #59 STK Raporlarının “Tek Taraflı” Reddedilmesi

Kaynaklar: Barghouti, O. (2020). Academia and Palestine: Suppression of Dissent.

KAVRAM No: 558

Akademik Çalıştaylarda İsrail Yanlı Literatürün Dağıtılması

Kısa Tanım: Çalıştay ve seminerlerde tek taraflı İsrail yanlı kaynakların katılımcılara dağıtılması.

İşleyiş Mekanizması: Fon destekli literatür paketleri hazırlanması. Etkisi: Katılımcılar yalnızca İsrail perspektifiyle eğitilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Londra'da düzenlenen bir güvenlik çalıştayında yalnızca İsrail merkezli raporların

dağıtılması. Tarihsel arka plan: Hasbara literatürü akademik ortamlara taşındı. Küresel yansımalar: Akademik çeşitlilik zayıflar.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, katılımcılar yalnızca İsrail perspektifiyle eğitilir. Daha geniş ölçekte ise akademik çeşitlilik zayıflar.

Karşı Strateji: Bağımsız ve çok kaynaklı literatür önerilmesi.

Çapraz Başvurular: #582 Akademik Çalışmalarda İsrail Yanlı Kaynakların Zorunlu · #525 Üniversite Güvenliğinin Filistin Eylemlerini Bastırması · #296 Fenomen Diplomasisinde WhatsApp Gruplarında İsrail Yanlısı · #524 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorlar

Kaynaklar: Pappé, I. (2015). The Idea of Israel.

KAVRAM No: 559

Üniversite Panellerinde Filistinli Konukların “Güvenlik

Kısa Tanım: Filistinli akademisyen veya aktivistlerin üniversite etkinliklerine davet edilmemesi.

İşleyiş Mekanizması: “Kampüs güvenliği” bahanesiyle iptal. Etkisi: Filistin sesi akademik ortamda susturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022’de ABD’de Filistinli gazeteci Mohammed El- Kurd’un konuşmasının güvenlik gerekçesiyle iptali. Tarihsel arka plan: 11 Eylül sonrası güvenlik söylemleri Filistinlilere karşı kullanıldı. Küresel yansımalar: Akademik ifade özgürlüğü sorgulandı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, filistin sesi akademik ortamda susturulur. Daha geniş ölçekte ise akademik ifade özgürlüğü sorgulandı.

Karşı Strateji: Akademik özgürlük bildirgelerinin uygulanması.

Çapraz Başvurular: #509 Uluslararası Konferanslarda Filistinli Katılımcıların Davet · #498 Üniversite Panellerinde Filistin Konularının İptali · #551 Akademik Seminerlerde Filistinli Konuşmacıların İptali · #995 Al ile Aktivistlerin “Güvenlik Riski” Etiketlenmesi

Kaynaklar: Palestine Legal (2022).

KAVRAM No: 560

Yayın Evlerinde İsrail Eleştirilerinin “Editorial Karar”la

Kısa Tanım: Kitaplarda İsrail eleştirilerinin editör gerekçesiyle silinmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Tarafsızlık” adına bölümlerin metinden çıkarılması. Etkisi: Yayınlanan eserler sterilize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017’de ABD’de bir yayınevinin Filistin’e dair bölümleri kitaptan çıkarması. Tarihsel arka plan: Akademik yayıncılıkta editöryal otosansür sık görüldü. Küresel yansımalar: Filistin anlatıları literatürden dışlanır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, yayınlanan eserler sterilize edilir. Daha geniş ölçekte ise filistin anlatıları literatürden dışlanır.

Karşı Strateji: Alternatif yayınevleriyle işbirliği.

Çapraz Başvurular: #588 Akademik Kitaplarda Filistin Bölümlerinin Kesilmesi · #583 Üniversite Basınında İsrail Eleştirilerinin “Yanlış Bilgi” Sayılması · #520 Akademik Yayınlarda İsrail Karşılığı Terimlerin Çıkarılması · #503 Yayın Evlerinde Filistin Kitaplarının Raflardan Kaldırılması

Kaynaklar: Said, E. (1992). The Question of Palestine.

KAVRAM No: 561

Akademisyenlerin İsrail Konusunda Konuşmalarının Kayda Alınması

Kısa Tanım: İsrail’i eleştiren akademisyenlerin konuşmalarının izinsiz kayda alınarak baskı aracı yapılması.

İşleyiş Mekanizması: Gizli ses ve video kayıtları. Etkisi: Akademisyenler oto-sansüre zorlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016’da ABD’de Steven Salaita’nın konuşmalarının kayda alınarak sosyal medyada hedef gösterilmesi. Tarihsel arka plan: İsrail karşıtı seslere yönelik fişleme kampanyaları uzun süredir sürüyor. Küresel yansımalar: Akademik özgürlük ihlali gündem oldu.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, akademisyenler oto-sansüre zorlanır. Daha geniş ölçekte ise akademik özgürlük ihlali gündem oldu.

Karşı Strateji: Hukukî mücadele ve akademik dayanışma.

Çapraz Başvurular: #239 Akademik Konferanslarda Filistinli Akademisyenlerin Sesinin · #591 Akademisyenlere İsrail Karşılığı Çalışmalarda Konferans Yasağı · #508 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Vize Engeli · #357 Twitch Yayıncılarına Gizli Sponsorluklar

Kaynaklar: Salaita, S. (2015). Uncivil Rites.

KAVRAM No: 562**Üniversite İçi Tartışmalarda İsrail Yanlı Moderatörler**

Kısa Tanım: Üniversite içi tartışmalarda moderatörlerin sistematik biçimde İsrail yanlı seçilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Tartışma konularının yönlendirilmesi, söz kesme ve öncelik tanıma. Etkisi: Filistin yanlı sesler bastırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da bir ABD üniversitesinde İsrail-Filistin panelinde moderatörün yalnızca İsrail tarafını desteklemesi. Tarihsel arka plan: Akademik tartışma özgürlüğü hasbara ile sınırlandı. Küresel yansımalar: Üniversiteler tek sesli platformlara dönüştü.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistin yanlı sesler bastırılır. Daha geniş ölçekte ise üniversiteler tek sesli platformlara dönüştü.

Karşı Strateji: Tarafsız moderatör ataması.

Çapraz Başvurular: #537 Üniversite Ödüllerinde İsrail Yanlı Çalışmaların Seçilmesi · #501 Üniversite Fonlarının İsrail Yanlı Projelere Aktarılması · #517 Üniversite Senatolarında İsrail Yanlı Kararların Geçmesi · #498 Üniversite Panellerinde Filistin Konularının İptali

Kaynaklar: Erakat, N. (2019). Justice for Some.

KAVRAM No: 563**Araştırma Hibelerinde Filistinli Başvuruların Diskalifiye Edilmesi**

Kısa Tanım: Filistinli akademisyenlerin fon başvurularının sistematik biçimde reddedilmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Uygunluk kriteri" gerekçesi. Etkisi: Filistin araştırmaları fon bulamaz.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te AB Horizon fonuna yapılan Filistin başvurularının reddi raporlandı. Tarihsel arka plan: Uluslararası fonlarda Filistinlilerin dışlanması bilinen bir pratik. Küresel yansımalar: Akademik üretim engellenir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, filistin araştırmaları fon bulamaz. Daha geniş ölçekte ise akademik üretim engellenir.

Karşı Strateji: Bağımsız fon mekanizmaları geliştirmek.

Çapraz Başvurular: #570 Akademik Burslarda Filistinli Öğrencilere Kota Konması · #239 Akademik Konferanslarda Filistinli Akademisyenlerin Sesinin · #829 UAD'ye Yapılan Başvuruların "Siyasi Oyun" Sayılması ·

#72 UAD Başvurularının "Siyasi Oyun" Sayılması

Kaynaklar: PACBI Reports (2016).

KAVRAM No: 564**Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorluk Logoları**

Kısa Tanım: Konferans materyallerinde İsrail kurumlarının logolarının öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorluk sözleşmeleriyle görünürlük sağlanması. Etkisi: Konferans İsrail propagandasına dönüşür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Berlin'de bir konferansta İsrail savunma şirketlerinin logolarının kullanılması. Tarihsel arka plan: Akademik sponsorluklar 1990'lardan itibaren yoğunlaştı. Küresel yansımalar: Bilimsel toplantıların bağımsızlığı tartışmalı hale geldi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, konferans İsrail propagandasına dönüşür. Daha geniş ölçekte ise bilimsel toplantıların bağımsızlığı tartışmalı hale geldi.

Karşı Strateji: Sponsorluk şeffaflığı talep edilmesi.

Çapraz Başvurular: #492 Uluslararası Konferanslarda İsrail Yanlı Panelistler · #280 Fenomen Diplomasisinde Twitch Yayıncılarına Sponsorluk ve Etik · #524 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorlar · #939 Uluslararası Konferanslarda İsraili Bilim İnsanlarının Parlatılması

Kaynaklar: BDS Movement Reports (2019).

KAVRAM No: 565**Üniversite İşbirliklerinde İsrail Savunma Sanayii Katkısı**

Kısa Tanım: Üniversite-sanayi işbirliklerinde İsrail savunma sanayi şirketlerine öncelik verilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Savunma Ar-Ge projelerinin İsrail ortaklı zorunlu yapılması. Etkisi: Akademik araştırmalar militarize olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de bazı AB üniversitelerinin Elbit Systems ile işbirliği anlaşması yapması. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası İsrail savunma şirketleri küresel akademide etkin oldu. Küresel yansımalar: Akademik militarist üretime kayar.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, akademik araştırmaları militarize olur. Daha geniş ölçekte ise akademi militarist üretime kayar.

Karşı Strateji: Sivil teknolojiye öncelik verilmesi.

Çapraz Başvurular: #550 Araştırma Programlarında İsrail Güvenlik Teknolojilerinin Teşviki · #603 Kendi Şiddetini “Savunma” Diye Gösterme · #580 Üniversite Araştırma Ortaklıklarında İsrail Şirketlerinin Önceliği · #178 Savunma Çizgisi” Retoriği

Kaynaklar: Corporate Watch (2018). Elbit Systems and Academia.

KAVRAM No: 566

Yayıncıların Filistin Çalışmalarını “Pazar Yok” Gerekçesiyle

Kısa Tanım: Filistin konulu akademik kitapların “okuyucu ilgisi yok” bahanesiyle yayımlanmaması.

İşleyiş Mekanizması: Ticari pazar gerekçesiyle otosansız. Etkisi: Filistin literatürü okuyucuya ulaşamaz.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014’te bir ABD yayınevinin Filistin tarihine dair kitabı reddetmesi. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıl boyunca Filistin yayınları ticari kaygıyla ötelenmiştir. Küresel yansımalar: Kültürel hafıza sınırlanır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistin literatürü okuyucuya ulaşamaz. Daha geniş ölçekte ise kültürel hafıza sınırlanır.

Karşı Strateji: Açık erişim yayıncılığın teşvik edilmesi.

Çapraz Başvurular: #578 Yayıncıların Filistin Belgesellerini Dağıtımına Sokmaması · #584 Yayıncıların Filistin Şairlerini “Siyasi” Gerekçeyle Engellemesi · #567 Akademik Dizinlerde Filistin Konulu Makalelerin Azaltılması · #548 Akademik Sosyal Ağlarda Filistin Yanlı Paylaşımların Engellenmesi

Kaynaklar: Khalidi, R. (2020). The Hundred Years’ War on Palestine.

KAVRAM No: 567

Akademik Dizinlerde Filistin Konulu Makalelerin Azaltılması

Kısa Tanım: Akademik veri tabanlarında Filistin konulu makalelerin görünürlüğünün kısıtlanması.

İşleyiş Mekanizması: Dizinleme algoritmalarında seçici dışlama. Etkisi: Filistin araştırmaları akademik dolaşımdan düşer.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018’de bazı uluslararası indekslerde Filistin konulu makalelerin erişim oranlarının düşmesi raporlandı. Tarihsel arka plan: Dijital indekslerin 2000 sonrası akademide hegemonya kurması. Küresel yansımalar: Küresel literatürde Filistin perspektifi marjinalleşir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistin araştırmaları akademik dolaşımdan düşer. Daha geniş ölçekte ise küresel literatürde Filistin perspektifi marjinalleşir.

Karşı Strateji: Bağımsız indeksler ve açık erişim veri tabanları kurmak.

Çapraz Başvurular: #538 Akademik Veri Tabanlarında Filistin Konularının Bastırılması · #504 Akademik Dergilerde Eleştirel Makalelerin Reddi · #548 Akademik Sosyal Ağlarda Filistin Yanlı Paylaşımların Engellenmesi · #566 Yayıncıların Filistin Çalışmalarını “Pazar Yok” Gerekçesiyle

Kaynaklar: Shawa, B. (2020). Palestine in Academic Publishing.

KAVRAM No: 568

Üniversite Açıklamalarında Filistin Dayanışmasının “Siyasi” Sayılması

Kısa Tanım: Üniversitelerin Filistin dayanışma etkinliklerini akademik değil siyasi olarak damgalaması.

İşleyiş Mekanizması: Basın açıklamalarında “tarafsız kalma” gerekçesi. Etkisi: Dayanışma kriminalize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de ABD’de birçok üniversite Filistin dayanışma bildirilerini “siyasi beyan” diye reddetti. Tarihsel arka plan: 1960’lardan beri öğrenci dayanışma hareketleri bastırılıyor. Küresel yansımalar: Üniversiteler tarafsızlık adı altında baskı kurar.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, dayanışma kriminalize edilir. Daha geniş ölçekte ise üniversiteler tarafsızlık adı altında baskı kurar.

Karşı Strateji: Akademik özgürlük bildirilerinin uygulanması.

Çapraz Başvurular: #540 Üniversite Basın Açıklamalarında Filistin Eleştirilerinin Sansürü · #597 Akademik Kurumlarda Filistin Dayanışmasının “Disiplin Suçu” · #577 Üniversite Web Sitelerinde Filistin Dayanışma Açıklamalarının · #595 Üniversite Konferans Salonlarında Filistin Afişlerinin

Kaynaklar: Palestine Legal (2021).

KAVRAM No: 569

Araştırma Fuarlarında İsrail Teknolojisinin Parlatılması

Kısa Tanım: Üniversite fuarlarında İsrail merkezli teknolojilerin özellikle öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Stant, afiş ve sunumlarda İsrail markalarının teşhiri. Etkisi: İsrail inovasyonu “üstün” imajı kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2019'da Avrupa'daki araştırma fuarında yalnızca İsrail güvenlik teknolojilerine ayrı bölüm ayrılması. Tarihsel arka plan: İsrail'in start-up ekonomisi hasbara ile pazarlanıyor. Küresel yansımalar: Akademik pazar tek yönlü algılanır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail inovasyonu "üstün" imajı kazanır. Daha geniş ölçekte ise akademik pazar tek yönlü algılanır.

Karşı Strateji: Çeşitli ülke teknolojilerinin eşit temsil edilmesi.

Çapraz Başvurular: #901 Expo Fuarlarında İsrail Pavyonlarının Parlatılması · #881 Uluslararası Bienallerde İsrail Sanatçılarının Öne Çıkarılması · #244 Küresel Spor Markalarının İsrail Ordusu İle Reklam... · #550 Araştırma Programlarında İsrail Güvenlik Teknolojilerinin Teşviki

Kaynaklar: Avigur-Eshel, A. (2018). Start-Up Nation Branding.

KAVRAM No: 570**Akademik Burslarda Filistinli Öğrencilere Kota Konması**

Kısa Tanım: Burs programlarında Filistinli öğrencilere görünmez kota uygulanması.

İşleyiş Mekanizması: Başvuruların "öncelik kriteri" bahanesiyle elenmesi. Etkisi: Filistinli öğrencilerin akademik hareketliliği engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2017'de bir Avrupa burs programında Filistinli adayların kabul oranının sıfıra yakın çıkması. Tarihsel arka plan: Akademik hareketlilikte eşitsizlik sorunu. Küresel yansımalar: Eğitimde fırsat eşitsizliği derinleşir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, filistinli öğrencilerin akademik hareketliliği engellenir. Daha geniş ölçekte ise eğitimde fırsat eşitsizliği derinleşir.

Karşı Strateji: Şeffaf kriterler ve eşitlik mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #522 Burs Programlarında İsrail Yanlı Öğrencilere Öncelik · #563 Araştırma Hibelerinde Filistinli Başvuruların Diskalifiye Edilmesi · #829 UAD'ye Yapılan Başvuruların "Siyasi Oyun" Sayılması · #559 Üniversite Panellerinde Filistinli Konukların "Güvenlik"

Kaynaklar: UNESCO (2019). Education Under Occupation.

KAVRAM No: 571**Üniversite Kulüplerinde Filistin Etkinliklerinin "Güvenlik Riski"**

Kısa Tanım: Filistin temalı öğrenci etkinliklerinin üniversite yönetimleri tarafından engellenmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Güvenlik" bahanesiyle salon iptali. Etkisi: Öğrenci kulüpleri sindirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2022'de ABD'de "İsraili Apartheid Week" etkinliklerinin güvenlik gerekçesiyle yasaklanması. Tarihsel arka plan: Öğrenci kulüplerine baskı uzun süredir mevcut. Küresel yansımalar: Dayanışma hareketleri kriminalize edilir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, öğrenci kulüpleri sindirilir. Daha geniş ölçekte ise dayanışma hareketleri kriminalize edilir.

Karşı Strateji: Hukuki itiraz ve öğrenci dayanışması.

Çapraz Başvurular: #995 AI ile Aktivistlerin "Güvenlik Riski" Etiketlenmesi · #500 Filistin Yanlı Öğrenci Kulüplerinin Kapatılması · #518 Öğrenci Gazetelerinde Filistin Yazılarının Yasaklanması · #559 Üniversite Panellerinde Filistinli Konukların "Güvenlik"

Kaynaklar: Students for Justice in Palestine (2022).

KAVRAM No: 572**Think-Tank Yayınlarında İsrail Eleştirilerinin Çarpıtılması**

Kısa Tanım: İsrail'e dair eleştirel bulguların raporlarda yanlış veya eksik sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Dil oyunları ile manipülasyon. Etkisi: Politika yapıcılar yanıltılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2015'te Washington merkezli bir raporda İsrail'in Gazze saldırıları "zorunlu operasyon" diye sunuldu. Tarihsel arka plan: Think-tank raporları lobi etkisiyle yönlendirilir. Küresel yansımalar: Yanlış bilgi politikaları şekillendirir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, politika yapıcılar yanıltılır. Daha geniş ölçekte ise yanlış bilgi politikaları şekillendirir.

Karşı Strateji: Bağımsız araştırma merkezlerinin desteklenmesi.

Çapraz Başvurular: #138 Manipülasyon Suçlaması · #590 Think-Tank Sunumlarında Filistin Eleştirilerinin "Yanlı" · #583 Üniversite Basınında İsrail Eleştirilerinin "Yanlış Bilgi" Sayılması · #391 Influencer Canlı Yayınlarında İsrail Sponsorluğu Gizleme

Kaynaklar: Mearsheimer & Walt (2007). The Israel Lobby.

KAVRAM No: 573

Akademisyenlere İsrail Yanlı Konferanslara Katılım Baskısı

Kısa Tanım: Akademisyenlerin İsrail yanlı konferanslara katılmaya zorlanması.

İşleyiş Mekanizması: Fon ve kariyer baskısı. Etkisi: Akademik özgürlük kısıtlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de bazı Avrupa akademisyenlerine İsrail ortaklı konferanslara katılmaları için fon şartı kondu. Tarihsel arka plan: Fon mekanizmaları akademik yönlendirme aracı. Küresel yansımalar: Akademik çeşitlilik bozulur.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, akademik özgürlük kısıtlanır. Daha geniş ölçekte ise akademik çeşitlilik bozulur.

Karşı Strateji: Bağımsız fon kaynakları.

Çapraz Başvurular: #591 Akademisyenlere İsrail Karşıtı Çalışmalarda Konferans Yasağı · #499 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Disiplin Cezası · #475 Dünya Yahudi Kongresi'nin Diplomatik Baskısı · #488 BM'de Filistin Kararlarını Veto Etmek İçin ABD...

Kaynaklar: PACBI Reports (2019).

KAVRAM No: 574

Üniversite Diplomasilerinde İsrail İşbirliği Ödülleri

Kısa Tanım: Üniversitelerin İsrail ile işbirliği yapan kurumlara özel ödüller vermesi.

İşleyiş Mekanizması: İşbirliği protokollerinin ödüllendirilmesi. Etkisi: İsrail ortaklığı prestijli kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de ABD'de bir üniversitenin İsrail savunma şirketiyle ortak projeye "yenilikçilik ödülü" vermesi. Tarihsel arka plan: Akademik ödüller propaganda aracı haline geldi. Küresel yansımalar: Akademik ödül değerleri yozlaşır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, israil ortaklığı prestijli kılınır. Daha geniş ölçekte ise akademik ödül değerleri yozlaşır.

Karşı Strateji: Tarafsız ve bağımsız ödül kriterleri.

Çapraz Başvurular: #555 Üniversite Araştırma Merkezlerinde İsrail İşbirliği Zorunluluğu · #465 Sosyal Medya Devleriyle İsrail İşbirliği · #936 İsrail'in "Bilim ve Nobel Ülkesi" Olarak Sunulması · #479 Pentagon–İsrail Teknoloji İşbirliği

Kaynaklar: Corporate Watch (2021).

KAVRAM No: 575

Araştırma Dergilerinde İsrail Kaynaklı Çalışmaların Abartılı Tanıtımı

Kısa Tanım: İsrail kaynaklı makalelere aşırı görünürlük verilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Kapak konusu veya özel sayı. Etkisi: Akademik hiyerarşide İsrail yanlı literatür öne çıkar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de bir derginin İsrail güvenlik teknolojileri üzerine özel sayı çıkarması. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası akademik yayınlarda lobi etkisi. Küresel yansımalar: Literatür dengesi bozulur.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, akademik hiyerarşide İsrail yanlı literatür öne çıkar. Daha geniş ölçekte ise literatür dengesi bozulur.

Karşı Strateji: Çeşitlilik kotası uygulanması.

Çapraz Başvurular: #214 Akademik Dergilerde İsrail Yanlı Çalışmaların Öne Çıkarılması · #946 Uluslararası Patentlerde İsrail'in Fazla Görünür Kılınması · #557 Araştırma Dergilerinde İsrail Karşıtı Hakem Raporlarının Gizlenmesi · #587 Araştırma Programlarında İsrail Yanlı Veri Setlerinin Zorunlu

Kaynaklar: Peterson, T. (2019). Scholarly Publishing in the 21st Century.

KAVRAM No: 576

Akademik Danışmanlıklarda İsrail Yanlı Görüşlerin Dayatılması

Kısa Tanım: Akademisyenlerin danışmanlık süreçlerinde İsrail perspektifine yönlendirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Danışman atamalarında tek tarafı seçim. Etkisi: Filistin konulu tezler çarpıtılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da ABD'de bir doktora tezinde danışmanın İsrail merkezli kaynaklara zorlaması. Tarihsel arka plan: Akademik danışmanlık mekanizmaları lobi etkisine açık. Küresel yansımalar: Genç akademisyenler tek tarafı eğitilir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistin konulu tezler çarpıtılır. Daha geniş ölçekte ise genç akademisyenler tek tarafı eğitilir.

Karşı Strateji: Danışmanlıkta bağımsız denetim.

Çapraz Başvurular: #539 Araştırma Etik Kurullarında İsrail Yanlı Normların Dayatılması · #598 Üniversite Atamalarında İsrail Yanlı CV'lere Öncelik (İleri... · #586 Üniversite

Atamalarında İsrail Yanlı CV'lere Öncelik · #366 Sahte Zoom Panelleriyle Yanlı Akademik Söylem

Kaynaklar: Erakat, N. (2019). Justice for Some.

KAVRAM No: 577

Üniversite Web Sitelerinde Filistin Dayanışma Açıklamalarının

Kısa Tanım: Üniversitelerin resmi internet sitelerinden Filistin destek açıklamalarının kaldırılması.

İşleyiş Mekanizması: Yönetim kararıyla arşivlerin düzenlenmesi. Etkisi: Kurumsal hafıza manipüle edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de ABD'de bir üniversitenin öğrenci birliğinin Filistin destek açıklamasını sitesinden silmesi. Tarihsel arka plan: 2000'lerden sonra web arşivleri politik baskılara tabi tutuldu. Küresel yansımalar: Akademik şeffaflık tartışılır hale geldi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, kurumsal hafıza manipüle edilir. Daha geniş ölçekte ise akademik şeffaflık tartışılır hale geldi.

Karşı Strateji: Dijital arşivleme ve bağımsız yedekleme.

Çapraz Başvurular: #525 Üniversite Güvenliğinin Filistin Eylemlerini Bastırması · #681 Düşmanı "Kendini Yalanlayan" Olarak Sunma · #568 Üniversite Açıklamalarında Filistin Dayanışmasının "Siyasi" Sayılması · #531 Öğrenci Toplantılarında Filistin Afişlerinin Toplatılması

Kaynaklar: Palestine Legal (2021).

KAVRAM No: 578

Yayıncıların Filistin Belgesellerini Dağıtımına Sokmaması

Kısa Tanım: Belgesel yapımlarının yayınevleri ve dağıtımçıların görmezden gelinmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Pazar yok" veya "tarafsızlık" gerekçeleri. Etkisi: Görsel hafıza bastırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Avrupa'da Filistin belgesellerinin festival dağıtımına alınmaması. Tarihsel arka plan: Belgesel sektöründe lobi etkisi. Küresel yansımalar: Kültürel üretim tek taraflılaşır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, görsel hafıza bastırılır. Daha geniş ölçekte ise kültürel üretim tek taraflılaşır.

Karşı Strateji: Alternatif dağıtım ağları geliştirilmesi.

Çapraz Başvurular: #566 Yayıncıların Filistin Çalışmalarını "Pazar Yok" Gerekçesiyle · #272 Belgesel Festivallerinde Filistin Yapımlarına Ödül Vermemek · #259 Belgesel Kanallarında Kudüs'ün "Yalnızca Yahudilere Ait" İmajının · #207 Uluslararası Film Festivallerinde Filistin Filmlerinin Engellenmesi

Kaynaklar: Shohat, E. & Stam, R. (2014). Unthinking Eurocentrism.

KAVRAM No: 579

Akademik Panellerde İsrail Eleştirisi Getirenlerin "Radikal"

Kısa Tanım: İsrail karşıtı akademisyen veya öğrencilerin aşırı uç olarak damgalanması.

İşleyiş Mekanizması: Panel moderatörlerinin veya organizatörlerin söylemleri. Etkisi: Eleştirel sesler marjinalize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de ABD'de bir Filistinli akademisyenin panelde "radikal" diye yaftalanması. Tarihsel arka plan: 11 Eylül sonrası "radikalizm" söylemi yaygınlaştı. Küresel yansımalar: Akademik tartışmalar daraltıldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, eleştirel sesler marjinalize edilir. Daha geniş ölçekte ise akademik tartışmalar daraltıldı.

Karşı Strateji: İfade özgürlüğünü savunan akademik birlikler.

Çapraz Başvurular: #594 Akademik Panellerde İsrail Eleştirisi Getirenlerin Mikrofonunun · #492 Uluslararası Konferanslarda İsrail Yanlı Panelistler · #648 Karşı Tarafı "Aşırılıkçı" Olarak Damgalama · #545 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Fon Kesilmesi

Kaynaklar: Erakat, N. (2019). Justice for Some.

KAVRAM No: 580

Üniversite Araştırma Ortaklıklarında İsrail Şirketlerinin Önceliği

Kısa Tanım: Üniversitelerle yapılan işbirliklerinde İsrail şirketlerine özel ayrıcalık verilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Fon protokollerinde İsrail ortaklarının şart koşulması. Etkisi: Filistinli kurumlar dışlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Horizon 2020 kapsamında bazı Avrupa üniversitelerinin İsrail savunma şirketleriyle zorunlu ortaklık yapması. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası İsrail-AB akademik

işbirlikleri arttı. Küresel yansımalar: Akademik adalet tartışmaları yükseldi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, Filistinli kurumlar dışlanır. Daha geniş ölçekte ise akademik adalet tartışmaları yükseldi.

Karşı Strateji: Şeffaf işbirliği kriterleri.

Çapraz Başvurular: #565 Üniversite İşbirliklerinde İsrail Savunma Sanayii Katkısı · #587 Araştırma Programlarında İsrail Yanlı Veri Setlerinin Zorunlu · #535 Uluslararası Araştırma Konsorsiyumlarında İsrail Önceliği · #589 Üniversite Laboratuvarlarında İsrail Teknolojilerinin Mecburi

Kaynaklar: Corporate Watch (2018).

KAVRAM No: 581

Araştırma Hibelerinde Filistin'e Ayrılan Fonların Sıfırlanması

Kısa Tanım: Uluslararası hibe programlarında Filistin için bütçe ayrılması.

İşleyiş Mekanizması: Politik baskı ile bütçe tahsis engelleme. Etkisi: Filistin araştırmaları sürdürülemez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te AB fonlarında Filistin konulu projelere bütçe ayrılmadığı raporlandı. Tarihsel arka plan: Hibeler lobi etkisine açık hale geldi. Küresel yansımalar: Akademik eşitsizlik derinleşti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, Filistin araştırmaları sürdürülemez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise akademik eşitsizlik derinleşti.

Karşı Strateji: Alternatif fon mekanizmaları kurmak.

Çapraz Başvurular: #544 Araştırma Hibelerinde İsrail Yanlı STK'ların Önceliği · #418 Filistin'e Yardım Şartlarını İsrail'e Bağlama · #596 Araştırma Fonlarının İsrail Yanlı STK'lara Aktarılması · #550 Araştırma Programlarında İsrail Güvenlik Teknolojilerinin Teşviki

Kaynaklar: PACBI Reports (2016).

KAVRAM No: 582

Akademik Çalışmalarda İsrail Yanlı Kaynakların Zorunlu

Kısa Tanım: Öğrenci ve akademisyenlere derslerde İsrail kaynaklarını kullanma şartı konulması.

İşleyiş Mekanizması: Ders izlencelerinde tek taraflı kaynak listeleri. Etkisi: Akademik perspektif tek kutuplu hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2020'de bir ABD üniversitesinde İsrail yanlı kaynakların zorunlu okutulması tartışma yarattı. Tarihsel arka plan: Eğitim materyalleri uzun süredir siyasi baskı altında. Küresel yansımalar: Akademik objektiflik zarar görür.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, akademik perspektif tek kutuplu hale gelir. Daha geniş ölçekte ise akademik objektiflik zarar görür.

Karşı Strateji: Kaynak çeşitliliği ilkesinin korunması.

Çapraz Başvurular: #361 Online Eğitimlerde İsrail Yanlı Ders Materyalleri · #558 Akademik Çalıştaylarda İsrail Yanlı Literatürün Dağıtılması · #591 Akademisyenlere İsrail Karşılığı Çalışmalarda Konferans Yasağı · #183 Kendi Gücümüzü Kullanma Hakkı" Söylemi

Kaynaklar: Said, E. (1992). The Question of Palestine.

KAVRAM No: 583

Üniversite Basınında İsrail Eleştirilerinin "Yanlış Bilgi" Sayılması

Kısa Tanım: Üniversiteye bağlı medya organlarında İsrail eleştirilerinin dezenformasyon olarak etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Editöryal kurulların yanlış değerlendirmeleri. Etkisi: Eleştirel yazılar sansürlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de bir üniversite gazetesinde İsrail eleştirisi "yanlış bilgi" gerekçesiyle kaldırıldı. Tarihsel arka plan: Medya denetimi lobi etkisiyle yoğunlaştı. Küresel yansımalar: Akademik basın özgürlüğü tartışıldı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, eleştirel yazılar sansürlenir. Daha geniş ölçekte ise akademik basın özgürlüğü tartışıldı.

Karşı Strateji: Öğrenci basın haklarının korunması.

Çapraz Başvurular: #560 Yayın Evlerinde İsrail Eleştirilerinin "Editöryal Karar"la · #592 Üniversite Gazetelerinde Filistin Katliamlarının Yer Alması · #549 Üniversite Yayın Organlarında İsrail Yanlı Köşe Yazıları · #519 Üniversite Radyolarında Filistin Tartışmalarının Susturulması

Kaynaklar: Palestine Legal (2021).

KAVRAM No: 584

Yayıncıların Filistin Şairlerini "Siyasi" Gerekçeyle Engellemesi

Kısa Tanım: Filistinli şairlerin eserlerinin siyasi içerikli denilerek yayımlanmaması.

İşleyiş Mekanizması: “Ayrı ayrı siyasi beyan” gerekçesiyle sansür. Etkisi: Filistin edebiyatı görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Mahmoud Darwish’in bazı şiirlerinin Batı yayınevlerinde reddi. Tarihsel arka plan: Filistin edebiyatı uzun süredir politik etiketleniyor. Küresel yansımalar: Kültürel hafıza bastırılır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, Filistin edebiyatı görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise kültürel hafıza bastırılır.

Karşı Strateji: Bağımsız yayınevlerinin desteklenmesi.

Çapraz Başvurular: #566 Yayıncıların Filistin Çalışmalarını “Pazar Yok” Gerekçesiyle · #74 Soykırım İddialarının “Siyasi” Olarak Gösterilmesi · #753 BM Raporlarının “Siyasi” Gibi Gösterilmesi · #153 Siyasi Propaganda” Etiketlemesi

Kaynaklar: Harlow, B. (1987). Resistance Literature.

KAVRAM No: 585

Akademik Kongrelerde İsrail Karşıtı Posterlere Sansür

Kısa Tanım: Kongrelerde Filistin lehine hazırlanan posterlerin kabul edilmemesi.

İşleyiş Mekanizması: “Standartlara uygun değil” bahanesiyle reddetme. Etkisi: Akademik paylaşım kısıtlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019’da bir Avrupa konferansında Gazze üzerine posterin reddedilmesi. Tarihsel arka plan: Poster sunumları bilimsel çeşitliliğin parçasıdır ancak siyasi baskıya uğruyor. Küresel yansımalar: Akademik forumların bağımsızlığı sorgulandı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, akademik paylaşım kısıtlanır. Daha geniş ölçekte ise akademik forumların bağımsızlığı sorgulandı.

Karşı Strateji: Bilimsel kriterlerin şeffaf uygulanması.

Çapraz Başvurular: #542 Akademik Kongrelerde İsrail Eleştirilerinin “Nefret Söylemi” · #906 Sağlık Kongrelerinde İsrail’in “Tıbbi Lider” Sunumu · #588 Akademik Kitaplarda Filistin Bölümlerinin Kesilmesi · #559 Üniversite Panellerinde Filistinli Konukların “Güvenlik”

Kaynaklar: PACBI Reports (2020).

KAVRAM No: 586

Üniversite Atamalarında İsrail Yanlı CV'lere Öncelik

Kısa Tanım: Akademik kadro alımlarında İsrail ile işbirliği yapmış adayların tercih edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: CV değerlendirmelerinde İsrail ortaklı projelere ağırlık verilmesi. Etkisi: Kariyer fırsatları tek taraflılaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018’de ABD’de bir üniversitede İsrail merkezli araştırma yapmış akademisyenin öncelikli atanması. Tarihsel arka plan: Akademik işe alımlar lobi etkisine açık. Küresel yansımalar: Akademik liyakat sistemi zedelenir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, kariyer fırsatları tek taraflılaşır. Daha geniş ölçekte ise akademik liyakat sistemi zedelenir.

Karşı Strateji: Bağımsız ve çoklu kriterlerin uygulanması.

Çapraz Başvurular: #598 Üniversite Atamalarında İsrail Yanlı CV'lere Öncelik (İleri... · #522 Burs Programlarında İsrail Yanlı Öğrencilere Öncelik · #501 Üniversite Fonlarının İsrail Yanlı Projelere Aktarılması · #565 Üniversite İşbirliklerinde İsrail Savunma Sanayii Katkısı

Kaynaklar: Erakat, N. (2019). Justice for Some.

KAVRAM No: 587

Araştırma Programlarında İsrail Yanlı Veri Setlerinin Zorunlu

Kısa Tanım: Üniversite ve araştırma programlarında yalnızca İsrail kaynaklı veri setlerinin kullanılmasının şart koşulması.

İşleyiş Mekanizması: Fon sağlayıcıların veri erişimini sınırlaması. Etkisi: Filistin merkezli veriler görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019’da bir AB fonlu araştırmada Filistin kaynaklarının reddedilip yalnızca İsrail devlet verilerinin kabul edilmesi. Tarihsel arka plan: Veri tekel 2000 sonrası artmıştır. Küresel yansımalar: Bilimsel nesnellik zarar görür.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, Filistin merkezli veriler görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise bilimsel nesnellik zarar görür.

Karşı Strateji: Açık veri tabanlarının geliştirilmesi.

Çapraz Başvurular: #550 Araştırma Programlarında İsrail Güvenlik Teknolojilerinin Teşviki · #989 Büyük Veri Analiziyle Hasbara İçerik Hedefleme · #580 Üniversite Araştırma Ortaklıklarında İsrail Şirketlerinin Önceliği ·

#397 Otomatik Çeviri Programlarında Yanlı Terim Kullanımı

Kaynaklar: Khalidi, R. (2020). The Hundred Years' War on Palestine.

KAVRAM No: 588

Akademik Kitaplarda Filistin Bölümlerinin Kesilmesi

Kısa Tanım: Filistin'e dair yazılmış bölümlerin editör gerekçesiyle kitaptan çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: "Tarafsızlık" ya da "fazlalık" bahanesiyle sansür. Etkisi: Okur tek taraflı bilgiye ulaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te ABD'de bir ders kitabında Filistin bölümünün baskı öncesi çıkarılması. Tarihsel arka plan: Eğitim yayınlarında benzer vakalar sık yaşandı. Küresel yansımalar: Kültürel hafıza budandır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, okur tek taraflı bilgiye ulaşır. Daha geniş ölçekte ise kültürel hafıza budandır.

Karşı Strateji: Bağımsız yayınevleriyle işbirliği.

Çapraz Başvurular: #560 Yayın Evlerinde İsrail Eleştirilerinin "Editöryal Karar"la · #520 Akademik Yayınlarda İsrail Karşısı Terimlerin Çıkarılması · #498 Üniversite Panellerinde Filistin Konularının İptali · #594 Akademik Panellerde İsrail Eleştirisi Getirenlerin Mikrofonunun

Kaynaklar: Said, E. (1992). The Question of Palestine.

KAVRAM No: 589

Üniversite Laboratuvarlarında İsrail Teknolojilerinin Mecburi

Kısa Tanım: Araştırma laboratuvarlarında İsrail şirketlerinin ürünlerinin zorunlu hale getirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: İhale ve sponsorluk baskısı. Etkisi: Bilimsel üretim tekelleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de bazı Avrupa üniversitelerinde Elbit Systems cihazlarının laboratuvarlarda zorunlu hale gelmesi. Tarihsel arka plan: Akademi-savunma sanayi işbirliği yaygınlaştı. Küresel yansımalar: Üniversite araştırmaları militarize oldu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, bilimsel üretim tekelleşir. Daha geniş ölçekte ise üniversite araştırmaları militarize oldu.

Karşı Strateji: Alternatif tedarik zincirlerinin kurulması.

Çapraz Başvurular: #550 Araştırma Programlarında İsrail Güvenlik Teknolojilerinin Teşviki · #942 Uluslararası Proje Fonlarında İsrail Üniversitelerinin Öne · #523 Araştırma Laboratuvarlarının İsrail Fonlarıyla Bağlanması · #580 Üniversite Araştırma Ortaklıklarında İsrail Şirketlerinin Önceliği

Kaynaklar: Corporate Watch (2018).

KAVRAM No: 590

Think-Tank Sunumlarında Filistin Eleştirilerinin "Yanlı

Kısa Tanım: Filistin lehine analizlerin "ideolojik" damgasıyla itibarsızlaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Sunum raporlarının kategorik olarak yanlı ilan edilmesi. Etkisi: Politika yapıcılarının algısı çarpıtılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de Washington'da bir think-tank sunumunda Filistin raporunun "ideolojik" diye dışlanması. Tarihsel arka plan: Lobi etkisiyle think-tank literatürü tek yönlüleşti. Küresel yansımalar: Bağımsız araştırmalar marjinalleşti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, politika yapıcılarının algısı çarpıtılır. Daha geniş ölçekte ise bağımsız araştırmalar marjinalleşti.

Karşı Strateji: Çok kaynaklı sunumların şart koşulması.

Çapraz Başvurular: #493 Think-Tank Raporlarının Politika Yapıcılara Dağıtımı · #572 Think-Tank Yayınlarında İsrail Eleştirilerinin Çarpıtılması · #753 BM Raporlarının "Siyasi" Gibi Gösterilmesi · #806 STK Raporlarının "Yanlı" Gibi Gösterilmesi

Kaynaklar: Mearsheimer & Walt (2007). The Israel Lobby.

KAVRAM No: 591

Akademisyenlere İsrail Karşısı Çalışmalarda Konferans Yasağı

Kısa Tanım: İsrail'i eleştiren akademisyenlerin konferanslara katılmasının engellenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Davet iptalleri veya vize engelleri. Etkisi: Akademik özgürlük ihlal edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Filistinli akademisyenlerin Avrupa konferansına alınmaması. Tarihsel arka plan: Konferans sansürleri uzun süredir gündemde. Küresel yansımalar: Akademi tek sesli hale gelir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, akademik özgürlük ihlal edilir. Daha geniş ölçekte ise akademi tek sesli hale gelir.

Karşı Strateji: Uluslararası akademik dayanışma.

Çapraz Başvurular: #573 Akademisyenlere İsrail Yanlı Konferanslara Katılım Baskısı · #508 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Vize Engeli · #499 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Disiplin Cezası · #509 Uluslararası Konferanslarda Filistinli Katılımcıların Davet

Kaynaklar: PACBI Reports (2021).

KAVRAM No: 592

Üniversite Gazetelerinde Filistin Katliamlarının Yer Almaması

Kısa Tanım: Üniversite basınında Filistin'deki sivil ölümlerinin hiç haber yapılmaması.

İşleyiş Mekanizması: Editöryal engelleme. Etkisi: Öğrenciler tek taraflı bilgiye maruz kalır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında birçok üniversite gazetesinin haberi görmezden gelmesi. Tarihsel arka plan: Öğrenci basını da politik baskıya maruz kaldı. Küresel yansımalar: Genç kuşak bilgi yoksunluğuna sürüklendi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, öğrenciler tek taraflı bilgiye maruz kalır. Daha geniş ölçekte ise genç kuşak bilgi yoksunluğuna sürüklendi.

Karşı Strateji: Bağımsız öğrenci medyasının desteklenmesi.

Çapraz Başvurular: #549 Üniversite Yayın Organlarında İsrail Yanlı Köşe Yazarları · #583 Üniversite Basınında İsrail Eleştirilerinin “Yanlış Bilgi” Sayılması · #518 Öğrenci Gazetelerinde Filistin Yazılarının Yasaklanması · #198 Yanlışlıkla Sivil Zarar Gördü” Söylemi

Kaynaklar: Palestine Legal (2015).

KAVRAM No: 593

Yayıncıların İsrail Yanlı Kapak Görselleri Seçmesi

Kısa Tanım: Akademik ve popüler kitaplarda İsrail imajını olumlayan kapak tasarımlarının tercih edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Grafik tasarımlarda politik yönlendirme. Etkisi: Görsel hafıza manipüle edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da bazı İsrail tarihi kitaplarının kapaklarında “barışçı” sembollerin seçilmesi. Tarihsel arka plan: Yayıncılıkta görsel dil propaganda aracı olarak kullanıldı. Küresel yansımalar: Okur algısı yönlendirilir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, görsel hafıza manipüle edilir. Daha geniş ölçekte ise okur algısı yönlendirilir.

Karşı Strateji: Kapak seçimlerinde bağımsız denetim.

Çapraz Başvurular: #214 Akademik Dergilerde İsrail Yanlı Çalışmaların Öne Çıkarılması · #575 Araştırma Dergilerinde İsrail Kaynaklı Çalışmaların Abartılı Tanıtımı · #529 Akademik Kitaplarda İsrail'in “Tek Demokrasi” Olarak · #586 Üniversite Atamalarında İsrail Yanlı CV'lere Öncelik

Kaynaklar: Shohat, E. (2017). Israeli Cinema: East/West and the Politics of Representation.

KAVRAM No: 594

Akademik Panellerde İsrail Eleştirisi Getirenlerin Mikrofonunun

Kısa Tanım: Panel sırasında İsrail karşıtı konuşmacıların seslerinin teknik olarak kesilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Organizasyon kontrolüyle sansür. Etkisi: Eleştirel ses doğrudan susturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de ABD'de bir akademik panelde Filistinli konuşmacının mikrofonunun kapatılması. Tarihsel arka plan: Söz kesme ve sansür mekanizmaları uzun süredir var. Küresel yansımalar: Akademik özgürlük krizi gündem oldu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, eleştirel ses doğrudan susturulur. Daha geniş ölçekte ise akademik özgürlük krizi gündem oldu.

Karşı Strateji: Bağımsız teknik ekiplerin denetimi.

Çapraz Başvurular: #579 Akademik Panellerde İsrail Eleştirisi Getirenlerin “Radikal” · #545 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Fon Kesilmesi · #542 Akademik Kongrelerde İsrail Eleştirilerinin “Nefret Söylemi” · #588 Akademik Kitaplarda Filistin Bölümlerinin Kesilmesi

Kaynaklar: Erakat, N. (2019). Justice for Some.

KAVRAM No: 595

Üniversite Konferans Salonlarında Filistin Afişlerinin

Kısa Tanım: Üniversite salonlarında Filistin'e dair görsel materyallerin yasaklanması.

İşleyiş Mekanizması: “Siyasi semboller” gerekçesi. Etkisi: Görsel ifade özgürlüğü kısıtlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de ABD'de bir üniversitenin konferans salonlarında Filistin afişlerini yasaklaması. Tarihsel arka plan: Görsel sansür kampüslerde artış gösterdi. Küresel yansımalar: Öğrenci dayanışmaları engellenir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, görsel ifade özgürlüğü kısıtlanır. Daha geniş ölçekte ise öğrenci dayanışmaları engellenir.

Karşı Strateji: İfade özgürlüğü tüzüklerinin uygulanması.

Çapraz Başvurular: #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması · #498 Üniversite Panellerinde Filistin Konularının İptali · #568 Üniversite Açıklamalarında Filistin Dayanışmasının "Siyasi" Sayılması · #531 Öğrenci Toplantılarında Filistin Afişlerinin Toplatılması

Kaynaklar: Palestine Legal (2022).

KAVRAM No: 596

Araştırma Fonlarının İsrail Yanlı STK'lara Aktarılması

Kısa Tanım: Üniversite araştırma fonlarının tarafsız görünümdeki İsrail yanlı kuruluşlara yönlendirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Hibe kriterleri manipülasyonu. Etkisi: Fon dağılımı adaletsizleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da AB fonlarının İsrail yanlı STK'lara aktarılması tartışma yarattı. Tarihsel arka plan: STK ağırları akademik fonlarda etkin oldu. Küresel yansımalar: Bağımsız araştırmalar kaynak bulamaz.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, fon dağılımı adaletsizleşir. Daha geniş ölçekte ise bağımsız araştırmalar kaynak bulamaz.

Karşı Strateji: Fon süreçlerinde şeffaflık.

Çapraz Başvurular: #505 Araştırma Fonlarının İsrail Teknolojisine Yönlendirilmesi · #501 Üniversite Fonlarının İsrail Yanlı Projelere Aktarılması · #535 Uluslararası Araştırma Konsorsiyumlarında İsrail Önceliği · #523 Araştırma Laboratuvarlarının İsrail Fonlarıyla Bağlanması

Kaynaklar: BDS Movement Reports (2017).

KAVRAM No: 597

Akademik Kurumlarda Filistin Dayanışmasının "Disiplin Suçu"

Kısa Tanım: Üniversite yönetimlerinin Filistin yanlı faaliyetleri disiplin gerekçesi yapması.

İşleyiş Mekanizması: Öğrenci ve akademisyenlere soruşturma açma. Etkisi: Dayanışma caydırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de ABD'de Filistin dayanışma bildirisi yayımlayan öğrencilere disiplin cezası verilmesi. Tarihsel arka plan: 1960'lardan beri siyasi öğrenci hareketleri kriminalize ediliyor. Küresel yansımalar: Akademik özgürlük aşındı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, dayanışma caydırılır. Daha geniş ölçekte ise akademik özgürlük aşındı.

Karşı Strateji: Uluslararası akademik birliklerin baskısı.

Çapraz Başvurular: #499 Akademisyenlere İsrail Eleştirisi Nedeniyle Disiplin Cezası · #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması · #568 Üniversite Açıklamalarında Filistin Dayanışmasının "Siyasi" Sayılması · #45 Disiplin Cezalarının "Hesap Verme" Diye Sunulması

Kaynaklar: Palestine Legal (2021).

KAVRAM No: 598

Üniversite Atamalarında İsrail Yanlı CV'lere Öncelik (İleri Aşama)

Kısa Tanım: Özellikle yüksek düzey akademik pozisyonlarda İsrail ortaklı projelerin belirleyici kriter yapılması.

İşleyiş Mekanizması: Rektörlük ve yönetim kurulu onay süreçlerinde öncelik. Etkisi: Akademik elit tek taraflılaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Avrupa'da bir üniversitede İsrail askeri araştırma projelerinde yer alan profesörün doğrudan atanması. Tarihsel arka plan: Akademik elitin siyasallaşması uzun süredir devam ediyor. Küresel yansımalar: Akademik liyakat ve eşitlik zedelenir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, akademik elit tek taraflılaşır. Daha geniş ölçekte ise akademik liyakat ve eşitlik zedelenir.

Karşı Strateji: Bağımsız uluslararası atama denetimleri.

Çapraz Başvurular: #586 Üniversite Atamalarında İsrail Yanlı CV'lere Öncelik · #565 Üniversite İşbirliklerinde İsrail Savunma Sanayii Katkısı · #522 Burs Programlarında İsrail Yanlı Öğrencilere Öncelik · #576 Akademik Danışmanlıklarda İsrail Yanlı Görüşlerin Dayatılması

Kaynaklar: Pappé, I. (2015). The Idea of Israel.

KAVRAM No: 599**Mağduriyetin Tersine Çevrilmesi**

Kısa Tanım: Asıl saldırganın kendisini mağdur olarak sunması.

İşleyiş Mekanizması: Medyada sürekli “biz saldırıya uğruyoruz” anlatısı. Etkisi: Fail–mağdur ilişkisi tersine çevrilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırılarında İsrail “roket mağduru” gibi sunuldu, on binlerce sivil kayıp görmezden gelindi. Tarihsel arka plan: Bu strateji 1948 Nakba’dan itibaren kullanıldı. Küresel yansımalar: Uluslararası kamuoyu algısı yönlendirildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, fail–mağdur ilişkisi tersine çevrilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası kamuoyu algısı yönlendirildi.

Karşı Strateji: Bağımsız raporlarla güç dengelerinin ifşası.

Çapraz Başvurular: #7 Hukuka Uygunluk” Algisinin Tersine Çevrilmesi · #624 Kurban Biziz” İmajı Yaratma · #673 Biz Olmazsak Barış Olmaz” Söylemi · #634 Biz Moderniz, Onlar Geri Kalmış” Söylemi

Kaynaklar: Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.

KAVRAM No: 600**Suçun Karşı Tarafa Yüklenmesi**

Kısa Tanım: Kendi işlediği ihlalleri düşmana atfetmek.

İşleyiş Mekanizması: “Onlar yaptı” propagandası. Etkisi: Sorumluluk görünmez olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze sınırında İsrail ateşiyle öldürülen siviller için “ Hamas vurdu” iddiası. Tarihsel arka plan: Propaganda tekniklerinde sıkça kullanılan bir yöntemdir. Küresel yansımalar: Hukuki süreçler tıkanır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sorumluluk görünmez olur. Daha geniş ölçekte ise hukuki süreçler tıkanır.

Karşı Strateji: Delil temelli uluslararası soruşturmalar.

Çapraz Başvurular: #152 Kendi Suçları” Söylemi · #189 Sivil Ölümleri Düşman Yüzünden” Söylemi · #162 Düşman Propagandası” Söylemi · #62 Protesto Hakkının “Terör Propagandası”na İndirgenmesi

Kaynaklar: UNHRC (2019). Report on the Gaza Protests.

KAVRAM No: 601**Önce Onlar Başladı” Söylemi**

Kısa Tanım: Saldırıların başlatıcısı olduğu halde “biz karşılık verdik” iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Kronolojik çarpıtma. Etkisi: Uluslararası meşruiyet kazanılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında ateşkesi İsrail bozmasına rağmen “ Hamas başlattı” söylemi yaygınlaştırıldı. Tarihsel arka plan: 1967’den beri sürekli kullanılan söylemdir. Küresel yansımalar: Diplomatik destek kolaylaşır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, uluslararası meşruiyet kazanılır. Daha geniş ölçekte ise diplomatik destek kolaylaşır.

Karşı Strateji: Olay kronolojisinin belgeleri ortaya konması.

Çapraz Başvurular: #664 Biz Yalnızca Karşılık Verdik” Söylemi · #264 TV Haberlerinde İsrail Saldırılarının “Karşılık” Diye Sunulması · #141 Karşılık Vermek Zorundaydık” Söylemi · #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz” Söylemi

Kaynaklar: Human Rights Watch (2014).

KAVRAM No: 602**Düşmanı “Varoluşsal Tehdit” Olarak Sunma**

Kısa Tanım: Düşmanın varlığını kendi ulusunun yok oluşu nedeni gibi göstermek.

İşleyiş Mekanizması: Ulusal güvenlik retoriği. Etkisi: Her şiddet meşru kabul edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Netanyahu’nun 2012 BM konuşmasında İran ve Filistin’i “İsrail’in varoluşsal tehdidi” ilan etmesi. Tarihsel arka plan: Holokost sonrası güvenlik söylemleri bu stratejiye dayandırıldı. Küresel yansımalar: Küresel destek mobilize edildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, her şiddet meşru kabul edilir. Daha geniş ölçekte ise küresel destek mobilize edildi.

Karşı Strateji: Asimetrik güç dengelerinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #154 Düşmanın Oyunu” Söylemi · #625 Düşmanı “İrasyonel” Olarak Sunma · #614 Kitlelere “Sürekli Tehdit Altındayız” Algisı Aşılama · #184 Kendi Güvenlik Çıkarlarımız” Söylemi

Kaynaklar: B’Tselem Reports (2020).

KAVRAM No: 603**Kendi Şiddetini “Savunma” Diye Gösterme**

Kısa Tanım: Askerî saldırıları savunma eylemi olarak lanse etmek.

İşleyiş Mekanizması: “Savunma operasyonu” dilinin kullanımı. Etkisi: Uluslararası hukuk çerçevesinde meşruiyet algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de “Guardian of the Walls” operasyonu İsrail tarafından savunma diye sunuldu. Tarihsel arka plan: 1948’den beri tüm saldırılar “savunma savaşı” olarak lanse edildi. Küresel yansımalar: Batılı devletlerin desteği sağlandı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası hukuk çerçevesinde meşruiyet algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise batılı devletlerin desteği sağlandı.

Karşı Strateji: Sivillere karşı şiddetin belgelerle ifşası.

Çapraz Başvurular: #654 Biz Sadece Korunuyoruz” Söylemi · #178 Savunma Çizgisi” Retoriği · #194 Bizim Operasyonumuz Savunma” Söylemi · #299 Küresel Haber Başlıklarında İsrail’in Her Eyleminin “Savunma”...

Kaynaklar: ICJ (2004). Advisory Opinion on the Wall.

KAVRAM No: 604**Biz Daha Çok Acı Çektik” Retoriği**

Kısa Tanım: Kendi tarihsel travmalarını sürekli öne çıkararak güncel suçları gölgelemek.

İşleyiş Mekanizması: Holokost veya terör mağduriyetlerinin abartılı kullanımı. Etkisi: Karşı tarafın acıları görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze’deki ölümlerle ilgili sorulara karşı “biz Holokost yaşadık” cevabı. Tarihsel arka plan: Holokost sonrası söylem dış politikada sürekli araçsallaştırıldı. Küresel yansımalar: Empati tek taraflı işletildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, karşı tarafın acıları görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise empati tek taraflı işletildi.

Karşı Strateji: Güncel ihlallerin belgeleriyle karşılaştırma yapılması.

Çapraz Başvurular: #50 İkinci Holokost” Söylemi · #606 Holokost Hafızasıyla Güncel Şiddeti Meşrulaştırma · #452 Almanya ile Holokost Hafıza Bağı · #152 Kendi Suçları” Söylemi

Kaynaklar: Finkelstein, N. (2000). The Holocaust Industry.

KAVRAM No: 605**Travmaların Sürekli Yeniden Üretilmesi**

Kısa Tanım: Toplumun tarihsel acılarının medya ve eğitimde sürekli canlı tutulması.

İşleyiş Mekanizması: Hafıza politikası. Etkisi: Toplum sürekli tehdit algısıyla yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail ders kitaplarında Holokost’un sürekli vurgulanması, Filistin’in görünmez kılınması. Tarihsel arka plan: 1950’lerden itibaren eğitimde kurumsallaştırıldı. Küresel yansımalar: Sürekli mağduriyet algısı üretildi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, toplum sürekli tehdit algısıyla yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise sürekli mağduriyet algısı üretildi.

Karşı Strateji: Çifte hafıza yaklaşımı (Holokost + Nakba).

Çapraz Başvurular: #636 Kitleleri Sürekli “Tetikte” Tutma · #975 Al ile Sahte Canlı Yayın Kayıtları · #623 Kitle Psikolojisini Travma ile Şekillendirme · #222 CNN ve Fox News’te İsrail Sözcülerine Sürekli...

Kaynaklar: Peleg, Y. (2010). Israeli Holocaust Discourse.

KAVRAM No: 606**Holokost Hafızasıyla Güncel Şiddeti Meşrulaştırma**

Kısa Tanım: Holokost’u referans göstererek güncel saldırıların zorunlu kılınması.

İşleyiş Mekanizması: “Bir daha asla” sloganının askerî şiddetle bağdaştırılması. Etkisi: Tarihsel travma güncel meşruiyet sağlar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Netanyahu’nun “Holokost’u hatırlayın, Gazze’de teröre karşı savaşıyoruz” söylemi. Tarihsel arka plan: 1948’den itibaren Holokost hafızası siyasallaştırıldı. Küresel yansımalar: Batı medyasında empati tek taraflı kuruldu.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, tarihsel travma güncel meşruiyet sağlar. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında empati tek taraflı kuruldu.

Karşı Strateji: Holokost’un evrensel barış dersi olduğunun vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #604 Biz Daha Çok Acı Çektik” Retoriği · #50 İkinci Holokost” Söylemi · #452 Almanya ile Holokost Hafıza Bağı · #630 Şiddeti “Üzgün Ama Mecburi” Göstermek

Kaynaklar: Zertal, I. (2005). Israel’s Holocaust and the Politics of Nationhood.

KAVRAM No: 607**Onlar Çocuklarını Feda Ediyor”
Söylemi**

Kısa Tanım: Sivil kayıpların sorumluluğunu Filistinli ailelere yüklemek.

İşleyiş Mekanizması: “Çocuklarını kalkan yapıyorlar” iddiası. Etkisi: Çocuk ölümleri meşru gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında İsrail sözcülerinin “ Hamas çocuklarını öne sürüyor” açıklamaları. Tarihsel arka plan: 1980’lerden beri kullanılan söylem. Küresel yansımalar: Çocuk ölümleri görmezden gelinir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, çocuk ölümleri meşru gösterilir. Daha geniş ölçekte ise çocuk ölümleri görmezden gelinir.

Karşı Strateji: Bağımsız insan hakları raporlarının yaygınlaştırılması.

Çapraz Başvurular: #691 Karşı Tarafı “Çocukları Umursamayan” Olarak Sunma · #635 Çocukları Kalkan Yapıyorlar” İddiası · #650 Onlar Çocuklarını Bizim Üzerimize Gönderiyor” İddiası · #745 Sivil Kayıpların “Hamas’ın Suçu” Diye Sunulması

Kaynaklar: UNRWA (2015).

KAVRAM No: 608**Karşı Tarafın Kimliğini “İnsan Dışı”
Göstermek**

Kısa Tanım: Filistinlilerin insanlıktan çıkarılarak “hayvan” veya “canavar” gibi tasvir edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Resmî söylemlerde dehumanizasyon dili. Etkisi: Soykırım suçlarının önü açılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023’te İsrail savunma bakanının “hayvanlarla savaşıyoruz” açıklaması. Tarihsel arka plan: Dehumanizasyon söylemi ırkçı rejimlerin ortak aracıdır. Küresel yansımalar: Soykırım uyarı kriterleri tetiklenir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, soykırım suçlarının önü açılır. Daha geniş ölçekte ise soykırım uyarı kriterleri tetiklenir.

Karşı Strateji: Uluslararası hukukta nefret söylemi mekanizmalarının devreye sokulması.

Çapraz Başvurular: #674 Karşı Tarafı “İnsanlık Dışı” Etiketleme · #169 Düşman Çatışma Başlattı” Söylemi · #532 Araştırma Anketlerinde Filistinlilerin Sesinin Bastırılması · #612 Saldırıyı “Kaçınılmaz Kader” Gibi Sunma

Kaynaklar: Stanton, G. (2013). Ten Stages of Genocide.

KAVRAM No: 609**Hepimizin Güvenliği İçin” Anlatısı**

Kısa Tanım: Askerî saldırıları yalnızca ulusal değil, küresel güvenliğin gereği gibi sunmak.

İşleyiş Mekanizması: “Tüm medeniyet dünyasının güvenliği” ifadesiyle operasyonları haklılaştırma. Etkisi: Şiddet eylemleri evrensel bir sorumlulukmuş gibi kabul görür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2006 Lübnan saldırısında İsrail, operasyonlarını “Bati’nın güvenliği için” gerekçelendirdi. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş sonrası terörle mücadele söylemlerinden türetilmiştir. Küresel yansımalar: Batılı müttefiklerden destek bulma kolaylaştı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, şiddet eylemleri evrensel bir sorumlulukmuş gibi kabul görür. Daha geniş ölçekte ise batılı müttefiklerden destek bulma kolaylaştı.

Karşı Strateji: Güvenlik kavramının sivillerin korunmasıyla bağdaştırılması.

Çapraz Başvurular: #149 Kendi Güvenliği İçin” Anlatısı · #67 Yardım Gemisi Baskınlarının “Sınır Güvenliği” Diye Savunulması · #794 İnsani Yardım Gemilerine Saldırının “Sınır Güvenliği” Diye · #863 Siber Güvenlik Sektörünün “Barış Teknolojisi” Olarak Sunulması

Kaynaklar: Achcar, G. (2006). The Arab-Israeli War of Narratives.

KAVRAM No: 610**Korku Üzerinden Kitleleri Kontrol
Etme**

Kısa Tanım: Toplumu sürekli dış tehdit algısıyla yönetme.

İşleyiş Mekanizması: Medyada sürekli sirenler, roket saldırısı görüntüleri kullanmak. Etkisi: Eleştirel düşünce bastırılır, güvenlik politikaları meşrulaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze operasyonu boyunca İsrail televizyonlarında sürekli alarm görüntüleri. Tarihsel arka plan: Travma siyaseti 1948’den itibaren toplumsal bütünleşme aracı oldu. Küresel yansımalar: Korku siyaseti otoriter uygulamaları güçlendirir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, eleştirel düşünce bastırılır, güvenlik politikaları meşrulaşır. Daha geniş ölçekte ise korku siyaseti otoriter uygulamaları güçlendirir.

Karşı Strateji: Bağımsız medyada sahadaki gerçeklerin görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #636 Kitleleri Sürekli “Tetikte” Tutma · #116 Tehdit Altında Yaşam” Anlatısı · #614 Kitlelere “Sürekli Tehdit Altındayız” Algısı Aşılacak · #628 Tehdit Algısını Medya ile Büyütme

Kaynaklar: Peled, Y. & Shafir, G. (2002). Being Israeli.

KAVRAM No: 611

Sürekli “Var Olma Hakkı” Vurgusu

Kısa Tanım: Uluslararası hukukta tartışmasız olan devlet varlığını sürekli savunma gerekçesi yapmak.

İşleyiş Mekanizması: “Bizim varlığımız tartışılıyor” söylemi. Etkisi: Güncel şiddet ve işgal politikaları haklılaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010’larda Netanyahu’nun her uluslararası platformda “İsrail’in var olma hakkı” söylemini tekrarlama. Tarihsel arka plan: 1948 sonrası sürekli yinelenen diplomatik argüman. Küresel yansımalar: Devletin eleştirilemezliği algısı pekişir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, güncel şiddet ve işgal politikaları haklılaştırılır. Daha geniş ölçekte ise devletin eleştirilemezliği algısı pekişir.

Karşı Strateji: Devlet varlığı ile işgal politikalarının ayrıştırılması.

Çapraz Başvurular: #114 Kendini Savunma” Vurgusu · #42 İç Hukukta “Uluslararası İhlal Yok” Kararları Üretmek · #101 Savunma Hakkı” Söylemi · #790 Yasaklı Silah Kullanımının “Savunma Aracı” Olarak Sunulması

Kaynaklar: Finkelstein, N. (2003). Image and Reality of the Israel- Palestine Conflict.

KAVRAM No: 612

Saldırısı “Kaçınılmaz Kader” Gibi Sunma

Kısa Tanım: Şiddeti kontrol dışı, doğal bir sonuç gibi göstermek.

İşleyiş Mekanizması: “Başka seçeneğimiz yoktu” retoriği. Etkisi: Hesap sorulamazlık doğar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında Netanyahu “bu bizim kaderimiz” ifadesini kullandı. Tarihsel arka plan: Kader söylemi savaş retoriğinde sıkça görülür. Küresel yansımalar: Uluslararası eleştiriler yumuşar.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, hesap sorulamazlık doğar. Daha geniş ölçekte ise uluslararası eleştiriler yumuşar.

Karşı Strateji: Karar vericilerin aktif tercihlerinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #141 Karşılık Vermek Zorundaydık” Söylemi · #151 Kaçınılmaz Sonuç” İfadesi · #118 Mecbur Kaldık” Retoriği · #172 Mecburiyet Altında Karar” Söylemi

Kaynaklar: Morris, B. (2008). 1948: A History of the First Arab- Israeli War.

KAVRAM No: 613

Barış İstiyoruz Ama Mecburuz” Söylemi

Kısa Tanım: Şiddeti istem dışı, barış için zorunlu olarak gösterme.

İşleyiş Mekanizması: Diplomatik platformlarda “önce biz barış istedik” anlatısı. Etkisi: Fail, barışçı bir aktör gibi görünür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000 Camp David görüşmelerinde İsrail, başarısızlığı Filistinlilere yüklerken “biz barış istiyorduk” dedi. Tarihsel arka plan: 1970’lerden itibaren barış süreçlerinde sıkça kullanıldı. Küresel yansımalar: Uluslararası toplumun algısı manipüle edildi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, fail, barışçı bir aktör gibi görünür. Daha geniş ölçekte ise uluslararası toplumun algısı manipüle edildi.

Karşı Strateji: Gerçek müzakere tutanaklarının paylaşılmaması.

Çapraz Başvurular: #175 Biz Barış İstiyoruz” Söylemi · #106 Barış Operasyonu” Etiketlemesi · #916 Diaspora Romanlarında İsrail’in “Küresel Barış Gücü” Olarak · #117 Barış Süreci” Söylemi

Kaynaklar: Said, E. (2000). The End of the Peace Process.

KAVRAM No: 614

Kitlelere “Sürekli Tehdit Altındayız” Algısı Aşılacak

Kısa Tanım: Her dönem toplumu varoluşsal tehlikelerle kuşatılmış hissettirmek.

İşleyiş Mekanizması: Eğitim, medya ve siyaset yoluyla tehdit söylemi yaymak. Etkisi: Toplumun militarizme desteği artar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail okullarında sürekli “komşularımız bizi yok etmek istiyor” vurgusu. Tarihsel arka plan: Travma hafızası üzerinden ulusal kimlik inşası. Küresel yansımalar: Militarist politikaların toplumsal meşruiyeti artar.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, toplumun militarizme desteği artar.

Daha geniş ölçekte ise militarist politikaların toplumsal meşruiyeti artar.

Karşı Strateji: Çatışmanın asimetrik yönünün vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #651 Kitlelere Sürekli “Yalnız” Algısı Aşılamak · #116 Tehdit Altında Yaşam” Anlatısı · #188 Düşman Tehdit Unsurdur” Söylemi · #610 Korku Üzerinden Kitleleri Kontrol Etme

Kaynaklar: Bar-Tal, D. (2007). Sociopsychological Foundations of Intractable Conflicts.

KAVRAM No: 615

Şiddeti “Önleyici” Olarak Çerçevelemek

Kısa Tanım: Saldırıların gelecekteki muhtemel tehditleri engellemek için yapıldığını iddia etmek.

İşleyiş Mekanizması: “Proaktif operasyon” söylemi. Etkisi: Uluslararası hukukta yasaklı saldırılar normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1981’de Irak Osirak reaktörünün bombalanması “önleyici saldırı” diye meşrulaştırıldı. Tarihsel arka plan: Önleyici savaş doktrini özellikle ABD–İsrail ekseninde güç kazandı. Küresel yansımalar: Diğer devletler için tehlikeli emsal oluşturdu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, uluslararası hukukta yasaklı saldırılar normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise diğer devletler için tehlikeli emsal oluşturdu.

Karşı Strateji: BM Şartı’nın 51. maddesinin vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #792 Sivillere Yönelik Saldırıların “Askerî Operasyon” Olarak · #705 1956 Süveyş Krizi’nde “Önleyici Savaş” Retoriği · #128 Sınırlı Operasyon” Anlatısı · #112 Çatışma” Yerine “Operasyon” Kullanımı

Kaynaklar: Dinstein, Y. (2005). War, Aggression and Self-Defence.

KAVRAM No: 616

Empatiyi Tek Taraflı Şekilde Sahiplenme

Kısa Tanım: Kendi acılarını sürekli görünür kılarken karşı tarafinkini yok saymak.

İşleyiş Mekanizması: Medyada sadece İsraili kurbanların öne çıkarılması. Etkisi: Çifte standartlı empati toplumsal hafızayı tek taraflı şekillendirir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015’te Kudüs’te öldürülen 2 İsraili günlerce manşetlerdeyken aynı dönemde öldürülen

onlarca Filistinli görünmez kılındı. Tarihsel arka plan: Holokost hafızasıyla paralel yürütüldü. Küresel yansımalar: Uluslararası kamuoyunda tek taraflı acı algısı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, çifte standartlı empati toplumsal hafızayı tek taraflı şekillendirir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası kamuoyunda tek taraflı acı algısı.

Karşı Strateji: Filistinli mağdurların hikâyelerinin görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #618 Kendi Kayıplarını Abartıp Karşı Tarafı Küçültmek · #939 Uluslararası Konferanslarda İsraili Bilim İnsanlarının Parlatılması · #624 Kurban Biziz” İmajı Yaratma · #926 Tenis Turnuvalarında İsrail Katılımının Öne Çıkarılması

Kaynaklar: Chomsky, N. (1999). Fateful Triangle.

KAVRAM No: 617

Düşmanı “Çocuk Katili” Olarak Damgalamak

Kısa Tanım: Karşı tarafın sivil ölümlerinden sorumlu gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Propaganda dilinde karşı tarafı “çocuk katili” ilan etme. Etkisi: Düşman şeytanlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail sözcülerinin 2006 Lübnan Savaşı’nda Hizbullah’ı “çocuk katili” olarak sunması. Tarihsel arka plan: Düşmanlaştırma tekniklerinin klasik formu. Küresel yansımalar: Toplumsal destek mobilize edilir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, düşman şeytanlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise toplumsal destek mobilize edilir.

Karşı Strateji: Bağımsız insan hakları raporlarının görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #231 Çocuk Kitaplarında İsrail’in “Barışçı Devlet” İmajı · #973 AI ile Çocuk Karakterli Sahte Tanıklıklar · #263 Çocuk Animasyonlarında İsrail Askerlerinin “Kahraman” Gösterilmesi · #384 Çocuklara Yönelik YouTube İçeriklerinde İsrail İmajı

Kaynaklar: Herman, E. & Chomsky, N. (1988). Manufacturing Consent.

KAVRAM No: 618

Kendi Kayıplarını Abartıp Karşı Tarafı Küçültmek

Kısa Tanım: Kendi ölümlerini büyük trajedi, karşı tarafinkini istatistik gibi göstermek.

İşleyiş Mekanizması: Medya söyleminde asimetrik temsil. Etkisi: Uluslararası kamuoyu tek taraflı empati geliştirir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de 12 İsrailli ölümü haftalarca gündemde tutulurken, aynı dönemde 260'tan fazla Filistinli sivil kayıp birkaç satırda geçirildi. Tarihsel arka plan: Medya manipülasyonu sistematik hale geldi. Küresel yansımalar: Algısal dengesizlik yaratır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası kamuoyu tek taraflı empati geliştirir. Daha geniş ölçekte ise algısal dengesizlik yaratır.

Karşı Strateji: Simetrik medya analizi.

Çapraz Başvurular: #665 Karşı Tarafı "Kendi Halkını Harcayan" Olarak Sunma · #616 Empatiyi Tek Taraflı Şekilde Sahiplenme · #626 Kendi Politikalarını "Akılcı" Göstermek · #149 Kendi Güvenliği İçin" Anlatısı

Kaynaklar: Philo, G. & Berry, M. (2004). Bad News from Israel.

KAVRAM No: 619

Sürekli "Hayatta Kalma Mücadelesi" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in eylemlerini varoluşsal bir ölüm-kalım savaşı gibi çerçevelemek.

İşleyiş Mekanizması: "Devletimizin hayatta kalması buna bağlı" ifadesi. Etkisi: Saldırıları, yalnızca güvenlik değil, varlık mücadelesi gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1967 Altı Gün Savaşı öncesinde hükümetin "yok edilme tehdidi altındayız" söylemi. Tarihsel arka plan: Holokost hafızasıyla bağlantılı olarak sürekli yeniden üretilmiştir. Küresel yansımalar: Uluslararası toplumun eleştirileri daha temkinli hale gelir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, saldırılar, yalnızca güvenlik değil, varlık mücadelesi gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise uluslararası toplumun eleştirileri daha temkinli hale gelir.

Karşı Strateji: Asimetrik güç dengelerinin belgelerle vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #105 Varlık Mücadelesi" Söylemi · #642 Korku Dilini Eğitimle Pekiştirme · #841 Tanık Beyanlarının "Kurgulanmış" Olduğu İddiası · #709 1967 Savaşı'nda "Var Olma Tehdidi" Söylemi

Kaynaklar: Segev, T. (2007). 1967: Israel, the War, and the Year That Transformed the Middle East.

KAVRAM No: 620

Karşı Tarafı "Karanlık Güçlerle İlişkilendirme

Kısa Tanım: Filistinli grupları küresel terör ağlarıyla özdeşleştirme.

İşleyiş Mekanizması: El Kaide, IŞİD gibi örgütlerle aynı söylem içine sokmak. Etkisi: Meşru direniş kriminalize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000'lerde Hamas'ın sürekli El Kaide ile ilişkilendirilmesi. Tarihsel arka plan: 11 Eylül sonrası "terörle savaş" ikliminde sıkça kullanıldı. Küresel yansımalar: Batılı devletlerin desteği kolaylaştı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, meşru direniş kriminalize edilir. Daha geniş ölçekte ise batılı devletlerin desteği kolaylaştı.

Karşı Strateji: Filistin hareketlerinin özgün siyasal bağamlarının anlatılması.

Çapraz Başvurular: #432 Avrupa Parlamentosu'nda Lobi Grupları · #431 Yerel Parlamentolarda İsrail Dostluk Grupları · #824 Elektrik-Su Kesintilerinin "Savunma Stratejisi"ne Sokulması · #62 Protesto Hakkının "Terör Propagandası"na İndirgenmesi

Kaynaklar: Khalidi, R. (2013). Brokers of Deceit.

KAVRAM No: 621

Onlar Barışı Reddetti" Söylemi

Kısa Tanım: Barış süreçlerinin başarısızlığını karşı tarafa yükleme.

İşleyiş Mekanizması: "Biz teklif ettik, onlar reddetti" retoriği. Etkisi: İsrail, uzlaşmacı; Filistinliler ise inatçı olarak sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000 Camp David görüşmelerinde Arafat'ın "barışı reddettiği" iddiası. Tarihsel arka plan: 1990'lardan beri barış müzakerelerinin çöküşünde tekrarlanan argüman. Küresel yansımalar: Kamuoyunda Filistin karşıtı imaj oluşur.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, israil, uzlaşmacı; Filistinliler ise inatçı olarak sunulur. Daha geniş ölçekte ise kamuoyunda Filistin karşıtı imaj oluşur.

Karşı Strateji: Tekliflerin gerçek içeriklerinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #646 Barışı Biz İstiyoruz, Onlar Engelliyor" Söylemi · #680 Onlar Asla Barış İstemez" Söylemi · #653 Onlar Bizim Barış Çabamızı Bozuyor" Retoriği · #185 Barışı Sağlama Operasyonu" Söylemi

Kaynaklar: Malley, R. & Agha, H. (2001). "Camp David: Tragedy of Errors." NYRB.

KAVRAM No: 622**Suçu “Militan Liderlere” Yükleme**

Kısa Tanım: Sivil kayıpları Filistinli liderlerin “terör taktiklerine” bağlamak.

İşleyiş Mekanizması: “Halk değil, liderleri işleyiş” söylemi. Etkisi: Toplu cezalandırma politikaları meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında İsrail’in “siviller Hamas tarafından rehin tutuluyor” söylemi. Tarihsel arka plan: Lider- halk ayrımı retoriği 1980’lerden beri kullanılıyor. Küresel yansımalar: Batılı kamuoyunda “halk mağdur ama liderler suçlu” algısı oluştu.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, toplu cezalandırma politikaları meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise batılı kamuoyunda “halk mağdur ama liderler suçlu” algısı oluştu.

Karşı Strateji: Kolektif cezalandırmanın uluslararası hukuk ihlali olduğunun vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #727 1987 İntifadası’nın “Aşırıılıkçı Liderlerin Oyunu” Diye Sunulması · #134 Militan Altyapı” Etiketlemesi · #165 Militan Altyapısı Yok Edildi” Söylemi · #639 Karşı Taraf Liderlerini “Diktatör” Göstermek

Kaynaklar: Falk, R. (2014). UNHRC Gaza Report.

KAVRAM No: 623**Kitle Psikolojisini Travma ile Şekillendirme**

Kısa Tanım: Sürekli tehdit algısı üzerinden toplumsal birlik inşa etmek.

İşleyiş Mekanizması: Eğitimde ve medyada geçmiş saldırıların sürekli hatırlatılması. Etkisi: Toplum militarist politikalara destek verir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail okullarında Holokost anma etkinlikleriyle güncel güvenlik söylemlerinin birleştirilmesi. Tarihsel arka plan: Kolektif travma siyaseti devlet ideolojisinin temelidir. Küresel yansımalar: İsrail politikalarına yönelik empati uluslararası kamuoyunda pekişir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, toplum militarist politikalara destek verir. Daha geniş ölçekte ise İsrail politikalarına yönelik empati uluslararası kamuoyunda pekişir.

Karşı Strateji: Travmanın politik manipölasyon aracı olarak kullanılmasının teşhir edilmesi.

Çapraz Başvurular: #116 Tehdit Altında Yaşam” Anlatısı · #605 Travmaların Sürekli Yeniden Üretilmesi · #628 Tehdit Algısını

Medya ile Büyütme · #610 Korku Üzerinden Kitleleri Kontrol Etme

Kaynaklar: Zertal, I. (2005). Israel’s Holocaust and the Politics of Nationhood.

KAVRAM No: 624**Kurban Biziz” İmajı Yaratma**

Kısa Tanım: Fail konumundayken bile kendini mağdur gibi sunma.

İşleyiş Mekanizması: Medyada İsraili sivillerin hikâyelerinin öne çıkarılması. Etkisi: Güç asimetrisi görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırısında 12 İsrailinin ölümü günlerce manşetlerde tutuldu, yüzlerce Filistinli sivil kaybı arka plana itildi. Tarihsel arka plan: Holokost sonrası mağduriyet söylemi İsrail kimliğinin merkezindedir. Küresel yansımalar: Uluslararası destek kolaylaşır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, güç asimetrisi görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası destek kolaylaşır.

Karşı Strateji: Fail-mağdur rollerinin belgelerle açığa çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #599 Mağduriyetin Tersine Çevrilmesi · #939 Uluslararası Konferanslarda İsraili Bilim İnsanlarının Parlatılması · #616 Empatiyi Tek Taraflı Şekilde Sahiplenme · #804 Mağdur Tanıklıklarının “Propaganda” İlan Edilmesi

Kaynaklar: Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.

KAVRAM No: 625**Düşmanı “İrrasyonel” Olarak Sunma**

Kısa Tanım: Karşı tarafı mantıksız, saldırgan, diyaloga kapalı göstermek.

İşleyiş Mekanizması: “Onlarla konuşulmaz” retoriği. Etkisi: Müzakereler önemsizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Hamas ile ateşkes görüşmelerinde “irrasyonel bir aktör” iddiası. Tarihsel arka plan: Doğu toplumlarının “irrasyonel” sunumu oryantalist kalıplara dayanır. Küresel yansımalar: Batı’da “medeniyet-barbarlık” ayrımı yeniden üretilir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, müzakereler önemsizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise batı’da “medeniyet-barbarlık” ayrımı yeniden üretilir.

Karşı Strateji: Filistinli temsilcilerin diplomatik belgeleriyle diyalog kapasitesinin gösterilmesi.

Çapraz Başvurular: #602 Düşmanı “Varoluşsal Tehdit” Olarak Sunma · #199 Biz Saldırgan Değiliz” Söylemi · #232 Diaspora

Komedi Filmlerinde Filistinlilerin Sürekli "Saldırgan" · #681 Düşmanı "Kendini Yalanlayan" Olarak Sunma

Kaynaklar: Said, E. (1978). Orientalism.

KAVRAM No: 626

Kendi Politikalarını "Akılcı" Göstermek

Kısa Tanım: Kendi şiddet ve işgal politikalarını mantıklı, rasyonel ve zorunlu olarak sunmak.

İşleyiş Mekanizması: "Sadece mantıklı bir seçenek kaldı" ifadesi. Etkisi: Alternatif çözümler görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze ablukasının "akılcı bir güvenlik önlemi" olarak sunulması. Tarihsel arka plan: Modernleşme ve rasyonalite retoriğiyle birleşmiştir. Küresel yansımalar: Uluslararası aktörler ikna edilir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, alternatif çözümler görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası aktörler ikna edilir.

Karşı Strateji: İnsan hakları raporlarıyla "rasyonel" gerekçelerin çürütülmesi.

Çapraz Başvurular: #149 Kendi Güvenliği İçin" Anlatısı · #641 Kendi Politikalarını "Tek Çözüm" Olarak Sunma · #177 Kendi Meşruiyetimiz" Söylemi · #630 Şiddeti "Üzgün Ama Mecburi" Göstermek

Kaynaklar: Gordon, N. (2008). Israel's Occupation.

KAVRAM No: 627

Kendi Halkına Zarar Veriyorlar" Söylemi

Kısa Tanım: Filistinli sivillerin ölümünü Filistinli gruplara bağlama.

İşleyiş Mekanizması: "Onlar sivilleri kalkan yapıyor" retoriği. Etkisi: İsrail'in sorumluluğu gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında İsrail sözcülerinin sürekli "Hamas sivilleri tehlikeye atıyor" demesi. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren yoğun kullanılan propaganda tekniği. Küresel yansımalar: Batı medyasında sivil kayıplar "kendi liderleri yüzünden" algısıyla işlendi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail'in sorumluluğu gizlenir. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında sivil kayıplar "kendi liderleri yüzünden" algısıyla işlendi.

Karşı Strateji: Bağımsız BM raporlarının görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #635 Çocukları Kalkan Yapıyorlar" İddiası · #126 Kendi Halkını Rehin Alıyorlar" Söylemi · #607 Onlar Çocuklarını Feda Ediyor" Söylemi · #665 Karşı Tarafı "Kendi Halkını Harcayan" Olarak Sunma

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report of the Independent Commission of Inquiry on the 2014 Gaza Conflict.

KAVRAM No: 628

Tehdit Algısını Medya ile Büyütmek

Kısa Tanım: Küçük olayları büyük tehdit gibi göstererek kitle mobilizasyonu sağlamak.

İşleyiş Mekanizması: Roket saldırılarının sürekli abartılı görsellerle verilmesi. Etkisi: Orantısız şiddet meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze'den atılan basit roketlerin İsrail medyasında balistik füze gibi sunulması. Tarihsel arka plan: Tehdit büyüme siyaseti Soğuk Savaş'tan miras kaldı. Küresel yansımalar: Uluslararası kamuoyunda korku atmosferi oluşturuldu.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, orantısız şiddet meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası kamuoyunda korku atmosferi oluşturuldu.

Karşı Strateji: Askerî kapasite farklarının sayısal verilerle belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #188 Düşman Tehdit Unsurdur" Söylemi · #116 Tehdit Altında Yaşam" Anlatısı · #610 Korku Üzerinden Kitleleri Kontrol Etme · #623 Kitle Psikolojisini Travma ile Şekillendirme

Kaynaklar: Finkelstein, N. (2014). Method and Madness: The Hidden Story of Israel's Assaults on Gaza.

KAVRAM No: 629

Bizim Ellerimiz Bağlı" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in uluslararası hukuk, diplomatik baskı ya da "etik değerler" nedeniyle hareket edemediğini iddia etmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Aslında daha fazlasını yapabiliirdik ama hukuka bağlıyız" vurgusu. Etkisi: Saldırıları, sınırlı ve meşru bir çerçevede gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2008–2009 Gazze saldırısında İsrail sözcülerinin "daha ağır karşılık vermemizi engelleyen uluslararası baskılar var" açıklamaları. Tarihsel arka plan: 1967 sonrası BM kararlarının İsrail tarafından bu söylemle savuşturulması. Küresel yansımalar: Kamuoyunda İsrail'in "hukuka bağlı devlet" algısı pekişir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, saldırılar, sınırlı ve meşru bir çerçevede gösterilir. Daha geniş ölçekte ise kamuoyunda İsrail'in "hukuka bağlı devlet" algısı pekişir.

Karşı Strateji: Fiili eylemler ile söylem arasındaki çelişkilerin belgelerle ortaya konması.

Çapraz Başvurular: #195 Uluslararası Hukuka Uygun Hareket" Söylemi · #132 Uluslararası Hukuk Çerçevesinde" İfadesi · #539 Araştırma Etik Kurullarında İsrail Yanlı Normların Dayatılması · #695 Bizim Liderlerimiz Daha Güvenilir" Söylemi

Kaynaklar: Shlaim, A. (2014). The Iron Wall: Israel and the Arab World.

KAVRAM No: 630

Şiddeti "Üzgün Ama Mecburi" Göstermek

Kısa Tanım: Sivillere yönelik saldırıların "istemeden" yapıldığı ama "zorunlu" olduğu vurgusu.

İşleyiş Mekanizması: "Kalbimiz kırık ama yapmak zorundaydık" ifadesi. Etkisi: Katliamlar insani bir dram yerine zorunlu askeri operasyon gibi algılanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırısı sonrası Netanyahu'nun "sivillerin ölmesini istemeyiz ama mecburduk" açıklaması. Tarihsel arka plan: Modern savaş hukukunda "üzgün ama mecburi" argümanı sıklıkla kullanılır. Küresel yansımalar: Empati yaratarak eleştirileri yumuşatır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, katliamlar insani bir dram yerine zorunlu askeri operasyon gibi algılanır. Daha geniş ölçekte ise empati yaratarak eleştirileri yumuşatır.

Karşı Strateji: Sivillerin kasıtlı hedef alındığını belgeleyen raporların vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #141 Karşılık Vermek Zorundaydık" Söylemi · #792 Sivillere Yönelik Saldırıların "Askerî Operasyon" Olarak · #192 Askerî Gereklilikler Uyarınca" Söylemi · #611 Sürekli "Var Olma Hakkı" Vurgusu

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report on the 2014 Gaza Conflict.

KAVRAM No: 631

Onlar Asla Değişmez" Algısı

Kısa Tanım: Filistinli aktörlerin barışa yanaşmayacak sabit düşmanlar gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: "Onlarla anlaşma olmaz, doğaları böyle" söylemi. Etkisi: Diplomatik girişimler değersizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000 Camp David görüşmeleri sonrası İsrail tarafının Arafat'ı "asla barışa yanaşmaz" şeklinde çerçevelemesi. Tarihsel arka plan: 1948'den bu yana "Arabs never miss an opportunity to miss an opportunity" söylemiyle beslenmiştir. Küresel yansımalar: Filistin'in diplomatik meşruiyeti aşındırılır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, diplomatik girişimler değersizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise Filistin'in diplomatik meşruiyeti aşındırılır.

Karşı Strateji: Filistin'in barış girişimlerini arşivlerle ortaya koymak.

Çapraz Başvurular: #680 Onlar Asla Barış İstemez" Söylemi · #667 Biz Asla İlk Vurmadık" Söylemi · #676 Onlar Sözünde Durmaz" İddiası · #673 Biz Olmazsak Barış Olmaz" Söylemi

Kaynaklar: Finkelstein, N. (2017). Gaza: An Inquest into Its Martyrdom.

KAVRAM No: 632

Sürekli "Varoluş Krizi" Hikâyesi

Kısa Tanım: İsrail'in her çatışmayı devletin yok olma riski olarak sunması.

İşleyiş Mekanizması: "Ya biz kazanacağız ya devletimiz yıkılacak" argümanı. Etkisi: Uluslararası toplumda empati ve destek sağlar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1973 Yom Kippur Savaşı'nda "İsrail yok olmanın eşiğinde" söylemi. Tarihsel arka plan: Holokost hafızasıyla sürekli beslenir. Küresel yansımalar: ABD ve Batı'dan koşulsuz askeri destek alındı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası toplumda empati ve destek sağlar. Daha geniş ölçekte ise ABD ve Batı'dan koşulsuz askeri destek alındı.

Karşı Strateji: İsrail'in bölgesel güç dengelerindeki üstünlüğünü belgelemek.

Çapraz Başvurular: #709 1967 Savaşı'nda "Var Olma Tehdidi" Söylemi · #640 Onlar Bizim Yok Oluşumuzu İstiyor" Söylemi · #611 Sürekli "Var Olma Hakkı" Vurgusu · #716 1973 Yom Kippur Savaşı'nın "Varoluş Savaşı" Olarak...

Kaynaklar: Morris, B. (2001). Righteous Victims: A History of the Zionist-Arab Conflict.

KAVRAM No: 633

Karşı Tarafı "Fanatik" Olarak Etiketleme

Kısa Tanım: Filistinli direnişçilerin irrasyonel ve kör fanatikler gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: "Onlar ideolojik saplantılı" ifadesi. Etkisi: Siyasal talepler görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2006 Hamas seçim zaferinden sonra İsrail'in "fanatiklerle müzakere edilemez" söylemi. Tarihsel arka plan: Batı'da "fundamentalist" damgalamasıyla paralel. Küresel yansımalar: Filistin'in demokratik meşruiyeti gölgelenir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, siyasal talepler görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise Filistin'in demokratik meşruiyeti gölgelenir.

Karşı Strateji: Filistin'in seçimlerle gelen liderliğinin vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #293 Diaspora Yapımlarında Filistinli Liderlerin "Fanatik" Gösterilmesi · #693 Karşı Tarafı "Ahlaksız" Olarak Etiketleme · #648 Karşı Tarafı "Aşırıılıkçı" Olarak Damgalama · #649 Düşmanı "Tek Sesli, Fanatik" Gösterme

Kaynaklar: Brown, N. (2010). Palestinian Politics after the Oslo Accords.

KAVRAM No: 634**Biz Moderniz, Onlar Geri Kalmış" Söylemi**

Kısa Tanım: İsrail'in kendisini modern, demokratik; Filistin'i geri kalmış, ilkel olarak sunması.

İşleyiş Mekanizması: Teknoloji ve kültürel başarıların öne çıkarılması. Etkisi: Sömürgeci üstünlük söylemi meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Tel Aviv'in "start-up nation" imajıyla Gazze'nin "geri kalmış" gösterilmesi. Tarihsel arka plan: Oryantalist yaklaşımların güncel versiyonu. Küresel yansımalar: Batı kamuoyunda "medeniyet çatışması" algısı güçlenir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sömürgeci üstünlük söylemi meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise batı kamuoyunda "medeniyet çatışması" algısı güçlenir.

Karşı Strateji: Filistin kültürel mirasının ve modern katkılarının görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #270 Diaspora Tiyatrolarında Arapların "Geri Kalmış" Karakterler Olarak · #224 Diaspora Mizah Programlarında Filistinlilerin "Geri Kalmış" · #859 Startup Nation" Söylemi · #658 Onlar Kültürsüz" İddiası

Kaynaklar: Senor, D. & Singer, S. (2009). Start-Up Nation.

KAVRAM No: 635**Çocukları Kalkan Yapıyorlar" İddiası**

Kısa Tanım: İsrail saldırılarında ölen çocukların sorumluluğunu Filistinli gruplara yüklemek.

İşleyiş Mekanizması: "Hamas sivilleri kalkan yapıyor" söylemi. Etkisi: İsrail'in sivil kayıplardaki sorumluluğu gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze saldırısı sırasında BM okuluna yapılan saldırı sonrası bu söylemin öne çıkarılması. Tarihsel arka plan: 1980'lerden beri düzenli kullanılan bir hasbara argümanı. Küresel yansımalar: Batı medyasında sivil ölümler "kaçınılmaz" gibi gösterildi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail'in sivil kayıplardaki sorumluluğu gizlenir. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında sivil ölümler "kaçınılmaz" gibi gösterildi.

Karşı Strateji: BM ve UNICEF raporlarının belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #627 Kendi Halkına Zarar Veriyorlar" Söylemi · #607 Onlar Çocuklarını Feda Ediyor" Söylemi · #745 Sivil Kayıpların "Hamas'ın Suçu" Diye Sunulması · #43 Sivilleri Hamas Öldürdü" Söylemi

Kaynaklar: UNICEF (2015). Children in Armed Conflict Report.

KAVRAM No: 636**Kitleleri Sürekli "Tetikte" Tutma**

Kısa Tanım: İsrail toplumunun sürekli saldırı tehdidi altında tutulması.

İşleyiş Mekanizması: Sirenler, medya haberleri ve sürekli güvenlik tatbikatları. Etkisi: Askerî politikalar için toplumsal rıza oluşturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Gazze'den atılan roketlere karşı "Kırmızı Alarm" uygulaması. Tarihsel arka plan: 1948'den itibaren devletin güvenlik rejiminin temelinde yer aldı. Küresel yansımalar: "Küçük ama tehdit altındaki devlet" imajı pekişti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, askerî politikalar için toplumsal rıza oluşturulur. Daha geniş ölçekte ise "Küçük ama tehdit altındaki devlet" imajı pekişti.

Karşı Strateji: Orantısız güç farklarının uluslararası raporlarla gösterilmesi.

Çapraz Başvurular: #610 Korku Üzerinden Kitleleri Kontrol Etme · #605 Travmaların Sürekli Yeniden Üretilmesi · #116 Tehdit Altında Yaşam" Anlatısı · #222 CNN ve Fox News'te İsrail Sözcülerine Sürekli...

Kaynaklar: Pedahzur, A. (2012). The Israeli Secret Services and the Struggle Against Terrorism.

KAVRAM No: 637**Düşmanı “Sinsi” Olarak Çerçeveleme**

Kısa Tanım: Filistinlilerin gizli, hain, arkadan saldıran aktörler olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: “Gece saldırıları”, “tünellerden sinsi geliyorlar” ifadeleri. Etkisi: Düşmanın şeytanileştirilmesi kolaylaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze tünel operasyonlarının “sinsi tehdit” diye sunulması. Tarihsel arka plan: Yahudi geleneğindeki “Amalek” imgesiyle paralellik kurulmuştur. Küresel yansımalar: Batı medyasında Filistinli direnişçiler kriminalize edildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, düşmanın şeytanileştirilmesi kolaylaşır. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında Filistinli direnişçiler kriminalize edildi.

Karşı Strateji: Direniş yöntemlerinin işgal bağlamında açıklanması.

Çapraz Başvurular: #237 Dizi Senaryolarında Filistinlilerin “Gizli Tehdit” Olarak · #998 Yapay Zekâ ile Otomatik Çeviri Yanıllığı · #268 Fenomen Diplomasisinde Snapchat Hikâyelerinde Tel Aviv Gece... · #357 Twitch Yayıncılarına Gizli Sponsorluklar

Kaynaklar: Smith, C. (2010). Palestine and the Arab-Israeli Conflict.

KAVRAM No: 638**Kendi Liderlerini “Barış Elçisi” Olarak Sunma**

Kısa Tanım: İsrail liderlerini daima barışı isteyen ama “karşı taraf yüzünden mecbur kalan” aktörler gibi göstermek.

İşleyiş Mekanizması: Liderlerin Batı başkentlerinde barış nutukları vermesi. Etkisi: Saldırgan politikalar kişisel “barış isteği” söylemiyle yumuşatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Şimon Peres’in Oslo sonrası “barış güvercini” imajı, aynı dönemde yerleşimlerin hızlanması. Tarihsel arka plan: İsrail liderlerinin dış politikada “barışçı” imaj inşası. Küresel yansımalar: Nobel Barış Ödülü gibi sembolik araçlarla güçlendirildi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, saldırgan politikalar kişisel “barış isteği” söylemiyle yumuşatılır. Daha geniş ölçekte ise nobel Barış Ödülü gibi sembolik araçlarla güçlendirildi.

Karşı Strateji: Aynı liderlerin saldırı emirleriyle çelişkilerin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #715 Arapların “Barışı Reddettiği” 3 Hayır Kampanyası · #916 Diaspora Romanlarında İsrail’in “Küresel Barış Gücü” Olarak · #639 Karşı Taraf Liderlerini “Diktatör” Göstermek · #976 Deepfake Teknolojisiyle Filistin Liderlerini Karalama

Kaynaklar: Peres, S. (1993). The New Middle East.

KAVRAM No: 639**Karşı Taraf Liderlerini “Diktatör” Göstermek**

Kısa Tanım: Filistinli veya Arap liderleri demokratik süreçlerden bağımsız, tek adam rejimleriyle özdeşleştirmek.

İşleyiş Mekanizması: “Onların liderleri diktatör, halklarına zulmediyor” söylemi. Etkisi: İsrail saldırıları, halkı “liderlerinden kurtarma” operasyonu gibi çerçevelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Yaser Arafat’ın 1990’lardan itibaren Batı medyasında sık sık “otoriter” ve “barışı sabote eden” lider olarak sunulması. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş dönemi söylemleriyle bağlantılıdır. Küresel yansımalar: İsrail’in meşruiyet algısı artırılırken Filistin’in demokratik temsiliyeti zayıflatılır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail saldırıları, halkı “liderlerinden kurtarma” operasyonu gibi çerçevelenir. Daha geniş ölçekte ise İsrail’in meşruiyet algısı artırılırken Filistin’in demokratik temsiliyeti zayıflatılır.

Karşı Strateji: Filistin’in seçim tecrübeleri ve liderlik çeşitliliğinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #638 Kendi Liderlerini “Barış Elçisi” Olarak Sunma · #622 Suçu “Militan Liderlere” Yükleme · #683 Karşı Tarafı “Yalan Üreticisi” Gibi Göstermek · #934 İsrail’in “Kadın Girişimci Başkenti” Algısı

Kaynaklar: Khalidi, R. (2006). The Iron Cage: The Story of the Palestinian Struggle for Statehood.

KAVRAM No: 640**Onlar Bizim Yok Oluşumuzu İstiyor” Söylemi**

Kısa Tanım: Filistinlilerin nihai hedefinin İsrail’in tamamen yok edilmesi olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Biz var olma hakkımızı savunuyoruz” argümanı. Etkisi: İsrail’in saldırıları bir “hayatta kalma refleksi” olarak sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Netanyahu’nun 2015 BM konuşmasında “ Hamas’ın amacı İsrail’in haritadan silinmesi”

söylemi. Tarihsel arka plan: 1948'den itibaren sürekli üretilen retorik. Küresel yansımalar: Batı kamuoyunda Filistin hareketleri varoluşsal tehdit gibi görülür.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail'in saldırıları bir "hayatta kalma refleksi" olarak sunulur. Daha geniş ölçekte ise batı kamuoyunda Filistin hareketleri varoluşsal tehdit gibi görülür.

Karşı Strateji: Filistin'in BM kararlarıyla sabitlenen iki devlet vizyonunun vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #709 1967 Savaşı'nda "Var Olma Tehdidi" Söylemi · #632 Sürekli "Varoluş Krizi" Hikâyesi · #680 Onlar Asla Barış İstemez" Söylemi · #687 Onlar Geleceği Yok Etmek İstiyor" Söylemi

Kaynaklar: Pappe, I. (2017). Ten Myths About Israel.

KAVRAM No: 641

Kendi Politikalarını "Tek Çözüm" Olarak Sunma

Kısa Tanım: İsrail'in güvenlik politikalarının "başka yol yok" anlayışıyla tek çıkar yol gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Alternatifsiz güvenlik" söylemi. Etkisi: Müzakere ve diplomatik çözümler değersizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze ablukasının "tek çözüm güvenliği sağlamak" diye meşrulaştırılması. Tarihsel arka plan: 1967 sonrası askeri çözümlerin sürekli öne çıkarılması. Küresel yansımalar: İsrail'in barış sürecindeki tavizsizliği meşrulaştırılır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, müzakere ve diplomatik çözümler değersizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in barış sürecindeki tavizsizliği meşrulaştırılır.

Karşı Strateji: Alternatif diplomatik planların ve barış girişimlerinin öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #665 Karşı Tarafı "Kendi Halkını Harcayan" Olarak Sunma · #626 Kendi Politikalarını "Akılcı" Göstermek · #184 Kendi Güvenlik Çıkarlarımız" Söylemi · #530 İç Güvenlik Bakanı'nın "Toplu Sürgün" Söylemi

Kaynaklar: Shlaim, A. (2010). Israel and Palestine: Reappraisals, Revisions, Refutations.

KAVRAM No: 642

Korku Dilini Eğitimle Pekiştirme

Kısa Tanım: Eğitim müfredatında sürekli tehdit, saldırı ve hayatta kalma üzerinden kurgulanan anlatılar.

İşleyiş Mekanizması: Okullarda "çevremiz düşmanlarla çevrili" söylemi. Etkisi: Çocuk yaşta travmatik tehdit algısı inşa edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail ders kitaplarında "varoluş mücadelesi" temasının sürekli işlenmesi. Tarihsel arka plan: Holokost hafızası üzerinden kurumsallaşan eğitim politikaları. Küresel yansımalar: Nesiller boyu "tehdit altında millet" algısı yaygınlaşır.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, çocuk yaşta travmatik tehdit algısı inşa edilir. Daha geniş ölçekte ise nesiller boyu "tehdit altında millet" algısı yaygınlaşır.

Karşı Strateji: Eleştirel pedagoji ve UNESCO raporlarının kullanılması.

Çapraz Başvurular: #619 Sürekli "Hayatta Kalma Mücadelesi" Söylemi · #116 Tehdit Altında Yaşam" Anlatısı · #105 Varlık Mücadelesi" Söylemi · #113 Engellenemez Tehdit" Söylemi

Kaynaklar: Peled-Elhanan, N. (2012). Palestine in Israeli School Books: Ideology and Propaganda in Education.

KAVRAM No: 643

Düşmanı "Her Yerde" Gösterme

Kısa Tanım: Filistinlilerin yalnızca belli bölgelerde değil, "her yerde tehdit" gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Medya ve resmi söylemde sürekli "görünmez düşman" algısı. Etkisi: Sürekli olağanüstü hal koşulları meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2002 İkinci İntifada sırasında İsrail şehirlerinde "her yerde intihar bombacısı olabilir" söylemi. Tarihsel arka plan: Terörle mücadele söylemleriyle uyumludur. Küresel yansımalar: İsrail'in güvenlik duvarı ve kontrol noktaları normalleştirilir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sürekli olağanüstü hal koşulları meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in güvenlik duvarı ve kontrol noktaları normalleştirilir.

Karşı Strateji: Orantısız güvenlik uygulamalarının belgelerle ifşası.

Çapraz Başvurular: #116 Tehdit Altında Yaşam" Anlatısı · #655 Düşmanı "Suç Makinesi" Olarak Sunma · #188 Düşman Tehdit Unsurdur" Söylemi · #614 Kitlelere "Sürekli Tehdit Altındayız" Algısı Aşılacak

Kaynaklar: Gordon, N. (2008). Israel's Occupation.

KAVRAM No: 644**Sürekli “Komplo” Algısı Yaratma**

Kısa Tanım: İsrail karşıtı her eylemin küresel kompoların ürünü gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Bizi yıkmak isteyen güçler var” söylemi. Etkisi: Eleştiriler “dış düşman komplosu”na indirgenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: BM’de İsrail aleyhine alınan kararların “anti-İsrail komplosu” olarak sunulması. Tarihsel arka plan: 1970’lerden itibaren BM’deki çoğunluk kararlarının küçümsenmesi. Küresel yansımalar: Meşru uluslararası kararların itibarı zedelenir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, eleştiriler “dış düşman komplosu”na indirgenir. Daha geniş ölçekte ise meşru uluslararası kararların itibarı zedelenir.

Karşı Strateji: Kararların oy çokluğuna dayandığını vurgulamak.

Çapraz Başvurular: #684 Onlar Sürekli İftira Atıyor” Söylemi · #116 Tehdit Altında Yaşam” Anlatısı · #910 Uluslararası STK'lara Bağışlarla İmaj Yaratma · #651 Kitlelere Sürekli “Yalnızız” Algısı Aşılacak

Kaynaklar: Falk, R. (2017). Palestine's Horizon: Toward a Just Peace.

KAVRAM No: 645**Karşı Tarafı “Çifte Yüzlü” Etiketleme**

Kısa Tanım: Filistinli aktörlerin bir yandan barış çağırısı yaparken diğer yandan şiddet uyguladığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Masada barış, sahada terör” söylemi. Etkisi: Filistin diplomasisi gayrimeşru hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Oslo süreci boyunca Arafat’ın “ikili yüz” söylemiyle damgalanması. Tarihsel arka plan: Diplomatik girişimleri sabote etme stratejisi. Küresel yansımalar: Batı kamuoyunda Filistin’in güvenilirmez aktör olarak algılanması.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, filistin diplomasisi gayrimeşru hale gelir. Daha geniş ölçekte ise batı kamuoyunda Filistin’in güvenilirmez aktör olarak algılanması.

Karşı Strateji: Diplomatik belgelerin ve ateşkes çabalarının belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #669 Karşı Tarafı “Şiddetten Beslenen” Olarak Sunma · #916 Diaspora Romanlarında İsrail’in “Küresel Barış Gücü” Olarak · #320 Trend Konuların “Barış” Etiketleriyle Bastırılması · #633 Karşı Tarafı “Fanatik” Olarak Etiketleme

Kaynaklar: Said, E. (1995). Peace and Its Discontents.

KAVRAM No: 646**Barışı Biz İstiyoruz, Onlar Engelliyor” Söylemi**

Kısa Tanım: İsrail’in daima barışı arayan, karşı tarafın ise süreci sabote eden aktör gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: “Biz elimizi uzattık ama onlar reddetti” anlatısı. Etkisi: Filistin barış girişimleri görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000 Camp David görüşmeleri sonrası İsrail’in “Arafat barışı reddetti” söylemi. Tarihsel arka plan: 1947 BM Taksim Planı’ndan beri kullanılan kalıp. Küresel yansımalar: İsrail “barışçı”, Filistin “sabote edici” gibi algılanır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistin barış girişimleri görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise İsrail “barışçı”, Filistin “sabote edici” gibi algılanır.

Karşı Strateji: Her iki tarafın resmi belgelerinin karşılaştırılması.

Çapraz Başvurular: #621 Onlar Barışı Reddetti” Söylemi · #680 Onlar Asla Barış İstemez” Söylemi · #737 Oslo’daki Filistinli Taleplerin “Barışa Karşı” Gösterilmesi · #185 Barışı Sağlama Operasyonu” Söylemi

Kaynaklar: Beilin, Y. (2004). The Path to Geneva.

KAVRAM No: 647**Çatışmayı “Ahlaki Görev” Gibi Sunma**

Kısa Tanım: İsrail saldırılarının yalnızca güvenlik değil, aynı zamanda “ahlaki sorumluluk” olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Çocuklarımızı korumak bizim görevimiz” söylemi. Etkisi: Şiddet kutsal bir görev gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2012 Gazze saldırısı sırasında “vatandaşlarımızı korumak kutsal görevimiz” açıklamaları. Tarihsel arka plan: Siyonist ideolojinin “toplumu koruma” doktrini. Küresel yansımalar: Askerî şiddet moral üstünlük gibi pazarlanır.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, şiddet kutsal bir görev gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise askerî şiddet moral üstünlük gibi pazarlanır.

Karşı Strateji: Sivillere karşı işlenen suçların belgeleriyle ahlaki iddiaların çürütülmesi.

Çapraz Başvurular: #692 Biz Ahlakî Üstünlüğe Sahibiz” Söylemi · #202 Netflix Dizilerinde İsrail Güvenlik Güçlerinin “İnsancıl” Gösterilmesi · #136 Sorumluluk Paylaşımı”

İddiası · #264 TV Haberlerinde İsrail Saldırılarının “Karşılık” Diye Sunulması

Kaynaklar: Morris, B. (2008). 1948: A History of the First Arab-Israeli War.

KAVRAM No: 648

Karşı Tarafı “Aşırılıkçı” Olarak Damgalama

Kısa Tanım: Filistinli hareketlerin tamamının “aşırı uç” gibi etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Bunlar aşırı, irrasyonel” söylemi. Etkisi: Meşru siyasi hareketler kriminalize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2006 Hamas seçimlerinden sonra tüm Filistin yönetiminin “aşırı” ilan edilmesi. Tarihsel arka plan: ABD’nin “War on Terror” söylemiyle uyumlu biçimde yaygınlaştırıldı. Küresel yansımalar: Filistin’e yönelik yaptırımlar ve izolasyon kolaylaştı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, meşru siyasi hareketler kriminalize edilir. Daha geniş ölçekte ise Filistin’e yönelik yaptırımlar ve izolasyon kolaylaştı.

Karşı Strateji: Demokratik seçim sonuçlarının ve halk desteğinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #234 Hollywood’da Filistin Filmlerinin “Aşırılıkçı” Etiketlenmesi · #633 Karşı Tarafı “Fanatik” Olarak Etiketleme · #732 Oslo Sonrası Filistinli Taleplerin “Maksimalist” Gibi Gösterilmesi · #204 Belgeselerde Filistin Direnişinin “Radikalizm”le Eşleştirilmesi

Kaynaklar: Milton-Edwards, B. & Farrell, S. (2010). Hamas: The Islamic Resistance Movement.

KAVRAM No: 649

Düşmanı “Tek Sesli, Fanatik” Gösterme

Kısa Tanım: Filistin toplumunu çeşitlilikten yoksun, tek sesli ve kör fanatik bir kitle olarak tanımlamak.

İşleyiş Mekanizması: “Halkın tamamı radikal” algısı oluşturmak. Etkisi: Meşru siyasi talepler görünmez hale gelir, toplumsal çeşitlilik inkâr edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Batı medyasında Gazze halkının tamamının Hamas’la özdeşleştirilmesi. Tarihsel arka plan: Oryantalist söylemlerde “homojen düşman kitlesi” algısıyla paralel. Küresel yansımalar: Filistin toplumunun demokratik ve sivil yönleri bastırılır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, meşru siyasi talepler görünmez hale

gelir, toplumsal çeşitlilik inkâr edilir. Daha geniş ölçekte ise Filistin toplumunun demokratik ve sivil yönleri bastırılır.

Karşı Strateji: Filistin içindeki farklı siyasi, dini ve toplumsal aktörlerin görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #633 Karşı Tarafı “Fanatik” Olarak Etiketleme · #657 Karşı Tarafı “Beyinsiz Kitle” Olarak Sunma · #383 Sesli Asistanlarda Yanlı Arama Sonuçları · #643 Düşmanı “Her Yerde” Gösterme

Kaynaklar: Said, E. (1978). Orientalism.

KAVRAM No: 650

Onlar Çocuklarını Bizim Üzerimize Gönderiyor” İddiası

Kısa Tanım: Filistinli sivillerin ve özellikle çocukların bilinçli olarak İsrail saldırılarında “kurban” edilmek üzere kullanıldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Kendi çocuklarını ölüme sürüklüyorlar” söylemi. Etkisi: İsrail’in sivil katliamlarındaki sorumluluğu gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze Büyük Dönüş Yürüyüşü’nde öldürülen çocuklar için kullanılan “aileleri onları bizim üzerimize gönderdi” söylemi. Tarihsel arka plan: 1980’lerden beri süregelen “insan kalkanı” propagandasının varyantı. Küresel yansımalar: Uluslararası kamuoyunda mağduriyetin ters yüz edilmesi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail’in sivil katliamlarındaki sorumluluğu gizlenir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası kamuoyunda mağduriyetin ters yüz edilmesi.

Karşı Strateji: BM ve UNICEF raporlarının delil olarak sunulması.

Çapraz Başvurular: #607 Onlar Çocuklarını Feda Ediyor” Söylemi · #691 Karşı Tarafı “Çocukları Umursamayan” Olarak Sunma · #665 Karşı Tarafı “Kendi Halkını Harcayan” Olarak Sunma · #635 Çocukları Kalkan Yapıyorlar” İddiası

Kaynaklar: UNHRC (2019). Report on the protests in the Occupied Palestinian Territory.

KAVRAM No: 651

Kitlelere Sürekli “Yalnızız” Algısı Aşılama

Kısa Tanım: İsrail’in uluslararası arenada sürekli yalnız bırakıldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Dünya bize karşı” söylemi. Etkisi: İç kamuoyunda dayanışma ve ulusal birlik duygusu artırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2011’de BM Genel Kurulu’nda Filistin devletinin

tanınması oylaması sırasında İsrail'in yalnız bırakıldığını vurgulayan resmi söylemler. Tarihsel arka plan: Holokost sonrası Yahudi halkının yalnız bırakıldığı anlatısıyla bağlantılıdır. Küresel yansımalar: İsrail'in saldırıları "hayatta kalma mücadelesi" gibi sunulur.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, iç kamuoyunda dayanışma ve ulusal birlik duygusu artırılır. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in saldırıları "hayatta kalma mücadelesi" gibi sunulur.

Karşı Strateji: ABD ve Batı'dan alınan sürekli askeri, ekonomik ve diplomatik desteğin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #668 Kitlelere "Dünya Bize Borçlu" Algısı Aşılacak · #614 Kitlelere "Sürekli Tehdit Altındayız" Algısı Aşılacak · #636 Kitleleri Sürekli "Tetikte" Tutma · #116 Tehdit Altında Yaşam Anlatısı

Kaynaklar: Shlaim, A. (2014). The Iron Wall.

KAVRAM No: 652

Dünya Bizi Anlamıyor" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail politikalarının evrensel değerlerle örtüştüğü, ama dünyanın bunu görmek istemediği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Biz haklıyız ama kimse anlamıyor" retoriği. Etkisi: İsrail'in saldırıları mazur görülür, eleştiriler duyarsızlık gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırısı sonrası Netanyahu'nun "dünya İsrail'in güvenlik ihtiyaçlarını anlamıyor" açıklaması. Tarihsel arka plan: Sürekli "özel konum" söylemiyle desteklenmiştir. Küresel yansımalar: İsrail mağduriyet üzerinden destek bulmaya çalışır.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail'in saldırıları mazur görülür, eleştiriler duyarsızlık gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise İsrail mağduriyet üzerinden destek bulmaya çalışır.

Karşı Strateji: Uluslararası hukuk raporlarının geniş desteğinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #668 Kitlelere "Dünya Bize Borçlu" Algısı Aşılacak · #917 Dünya Yahudi Kongresi Etkinliklerinde İsrail İmajı · #885 Yahudi Diaspora Sanatçılarının "Evrensel Kimlik" İmajı · #830 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin "Yalnızca Tavsiye" Diye

Kaynaklar: Finkelstein, N. (2017). Gaza: An Inquest into Its Martyrdom.

KAVRAM No: 653

Onlar Bizim Barış Çabamızı Bozuyor" Retoriği

Kısa Tanım: Filistin'in her adımı İsrail'in barış çabalarını baltalayan girişimler olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: "Biz barış masasına oturuyoruz, onlar masayı devirdi" söylemi. Etkisi: Filistin barış girişimleri değersizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Oslo sürecinde Arafat'ın İsrail tarafından sürekli "barışı sabote eden" lider olarak gösterilmesi. Tarihsel arka plan: 1947 BM Taksim Planı'ndan beri yinelenen argüman. Küresel yansımalar: Filistin diplomasisi güvenilmez olarak çerçevelenir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, Filistin barış girişimleri değersizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise Filistin diplomasisi güvenilmez olarak çerçevelenir.

Karşı Strateji: Filistin tarafının imzaladığı barış belgelerinin ve anlaşmaların vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz" Söylemi · #916 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Küresel Barış Gücü" Olarak · #680 Onlar Asla Barış İstemez" Söylemi · #106 Barış Operasyonu" Etiketlemesi

Kaynaklar: Beilin, Y. (2004). The Path to Geneva.

KAVRAM No: 654

Biz Sadece Korunuyoruz" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in saldırılarını bir savunma eylemi gibi sunması.

İşleyiş Mekanizması: "Savunma ordusu" imajı. Etkisi: Askerî operasyonlar saldırganlık değil, "korunma hakkı" gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Gazze'ye yönelik bombardımanın "roketlere karşı savunma" diye açıklanması. Tarihsel arka plan: BM Şartı'nın 51. maddesine dayalı meşruiyet iddiası. Küresel yansımalar: Batı kamuoyunda destek sağlanır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, askerî operasyonlar saldırganlık değil, "korunma hakkı" gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise Batı kamuoyunda destek sağlanır.

Karşı Strateji: İşgal altındaki tarafın "meşru müdafaa" hakkına sahip olamayacağını vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #603 Kendi Şiddetini "Savunma" Diye Gösterme · #178 Savunma Çizgisi" Retoriği · #101 Savunma Hakkı" Söylemi · #750 Gazze Savaşlarında "Demir Kubbe" İmajı

Kaynaklar: ICJ (2004). Advisory Opinion on the Wall.

KAVRAM No: 655

Düşmanı “Suç Makinesi” Olarak Sunma

Kısa Tanım: Filistinlilerin yalnızca suç, şiddet ve yasa dışı eylemlerle anılması.

İşleyiş Mekanizması: Medyada sürekli “terör”, “suç”, “kaçakçılık” etiketleri. Etkisi: Filistin toplumunun meşru siyasi kimliği kriminalize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze'nin “suç yuvası” olarak Batı basınında çerçevelenmesi. Tarihsel arka plan: Sömürgeci dillerde “yerli halkı suçlu” olarak gösterme pratikleriyle paralel. Küresel yansımalar: Filistin'e yönelik ağır yaptırımların zemini hazırlanır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, filistin toplumunun meşru siyasi kimliği kriminalize edilir. Daha geniş ölçekte ise filistin'e yönelik ağır yaptırımların zemini hazırlanır.

Karşı Strateji: Filistin'in uluslararası hukuk ve diplomasi zeminindeki faaliyetlerinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #201 Diaspora Yapımlarında Filistinlilerin Sürekli “Terörist” İlanı · #669 Karşı Tarafı “Şiddetten Beslenen” Olarak Sunma · #661 Düşmanı “Sürekli Nankör” Olarak Sunma · #643 Düşmanı “Her Yerde” Gösterme

Kaynaklar: Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.

KAVRAM No: 656

Biz Daha İnsancılız” Retoriği

Kısa Tanım: İsrail'in saldırılarında “düşmandan daha insancıl” davrandığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Biz onları uyarmadan ateş etmiyoruz, onlar ediyor” söylemi. Etkisi: Orantısız şiddet meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2008–2009 Gazze saldırısında “önceden broşür dağıttık” açıklaması. Tarihsel arka plan: Modern savaş hukukunda “uyarı yükümlülüğü”nün çarpıtılması. Küresel yansımalar: İsrail'in imajı “ahlaki ordu” diye parlatılır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, orantısız şiddet meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in imajı “ahlaki ordu” diye parlatılır.

Karşı Strateji: Uyarıların sivillerin güvenliğini sağlamadığına dair raporların öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #675 Bizim Silahlarımız Daha Ahlaklı” Söylemi · #682 Biz Daha Fazla Kaybettik” Retoriği · #691 Karşı Tarafı “Çocukları Umursamayan” Olarak Sunma · #695 Bizim Liderlerimiz Daha Güvenilir” Söylemi

Kaynaklar: HRW (2009). Rain of Fire: Israel's Unlawful Use of White Phosphorus.

KAVRAM No: 657

Karşı Tarafı “Beyinsiz Kitle” Olarak Sunma

Kısa Tanım: Filistinlilerin bilinçsiz, akıldan yoksun, irrasyonel kalabalıklar gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Akılsız sürü” imajı. Etkisi: Toplumsal direniş küçümsenir, meşru talepler itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze protestolarının Batı medyasında “kaotik kalabalık” olarak aktarılması. Tarihsel arka plan: Sömürgeci dillerde “yerli halkı sürü” gibi sunma geleneği. Küresel yansımalar: Filistin'in siyasi kimliği görünmez hale gelir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, toplumsal direniş küçümsenir, meşru talepler itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise filistin'in siyasi kimliği görünmez hale gelir.

Karşı Strateji: Direnişin örgütlü ve politik boyutunun belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #633 Karşı Tarafı “Fanatik” Olarak Etiketleme · #649 Düşmanı “Tek Sesli, Fanatik” Gösterme · #648 Karşı Tarafı “Aşırılıkçı” Olarak Damgalama · #669 Karşı Tarafı “Şiddetten Beslenen” Olarak Sunma

Kaynaklar: Chomsky, N. (1999). Fateful Triangle: The United States, Israel, and the Palestinians.

KAVRAM No: 658

Onlar Kültürsüz” İddiası

Kısa Tanım: Filistin'in tarihsel ve kültürel mirasını yok sayarak halkı “ilkel” göstermek.

İşleyiş Mekanizması: “Çölün ortasında kültürsüz kitle” söylemi. Etkisi: İşgal ve yerleşim politikaları meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail liderlerinin sıkça kullandığı “biz çölü medeniyet yaptık” söylemi. Tarihsel arka plan: Siyonist hareketin “topraksız halka topraksız ülke” sloganı. Küresel yansımalar: Filistin'in kültürel varlığı görünmez hale gelir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, işgal ve yerleşim politikaları

meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise Filistin'in kültürel varlığı görünmez hale gelir.

Karşı Strateji: UNESCO raporları ve Filistin kültürel mirasının belgeleriyle karşı çıkmak.

Çapraz Başvurular: #63 Maliye Bakanı Smotrich'in "Filistin Halkı Yok" Söylemi · #634 Biz Moderniz, Onlar Geri Kalmış" Söylemi · #319 Kitle Kaydırma (Astroturfing) Yöntemleri · #670 Bizim Kültürümüz Daha Değerli" Söylemi

Kaynaklar: Masalha, N. (2012). The Palestine Nakba: Decolonising History, Narrating the Subaltern, Reclaiming Memory.

KAVRAM No: 659

Kendi Kültürünü "Üstün" Göstermek

Kısa Tanım: İsrail'in kültürünü Batı değerleriyle özdeşleştirerek Filistinlilerin kültürünü aşağıda göstermesi.

İşleyiş Mekanizması: "Biz modern, demokratik ve Batılıyız" söylemi. Etkisi: Filistin kültürü geri kalmış, medeniyetsiz gibi algılanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Tel Aviv'in "Orta Doğu'nun tek modern kültür başkenti" olarak sunulması. Tarihsel arka plan: Sömürgeci oryantalist bakışın devamı. Küresel yansımalar: İsrail "medeniyetin temsilcisi" imajıyla destek bulur.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, Filistin kültürü geri kalmış, medeniyetsiz gibi algılanır. Daha geniş ölçekte ise İsrail "medeniyetin temsilcisi" imajıyla destek bulur.

Karşı Strateji: Filistin'in tarihi, sanatsal ve kültürel mirasının belgelerle görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #670 Bizim Kültürümüz Daha Değerli" Söylemi · #692 Biz Ahlakî Üstünlüğe Sahibiz" Söylemi · #288 Küresel Medyada İsrail'in "Demokratik Kimlik" Söyleminin Tekrarı · #127 İleri Karakol" Retoriği

Kaynaklar: Said, E. (1994). Culture and Imperialism.

KAVRAM No: 660

Bizim Teknolojimiz Sayesinde Yaşıyorlar" Söylemi

Kısa Tanım: Filistin halkının İsrail'in sağladığı elektrik, su ve teknoloji olmadan yaşayamayacağı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Onlara yaşamı biz sağlıyoruz" söylemi. Etkisi: İşgalin yarattığı bağımlılık ilişkisi meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail'in Gazze'de elektrik ve interneti kontrol ederek bunu "yardım" gibi göstermesi. Tarihsel arka plan: Teknolojiye hegemonya aracı olarak

kullanma. Küresel yansımalar: Uluslararası arenada İsrail "yardım eden" ülke gibi sunulur.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, işgalin yarattığı bağımlılık ilişkisi meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası arenada İsrail "yardım eden" ülke gibi sunulur.

Karşı Strateji: Filistin'in kaynaklarının İsrail tarafından kontrol edilmesinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #48 Elektrik Kesintisinin "Savunma Önlemi"ne Sokulması · #297 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Modern Uygarlık" İmajı · #116 Tehdit Altında Yaşam" Anlatısı · #735 1990'larda İsrail'in "Teknoloji Merkezi" İmajının Güçlendirilmesi

Kaynaklar: Weizman, E. (2012). Hollow Land: Israel's Architecture of Occupation.

KAVRAM No: 661

Düşmanı "Sürekli Nankör" Olarak Sunma

Kısa Tanım: Filistinlilerin verilen "yardımlara" ve "uzlaşma tekliflerine" teşekkür etmediği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Ne verirsek versinler nankörler" söylemi. Etkisi: Filistin'in meşru talepleri itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Oslo sonrası İsrail'in "barış sürecinde taviz verdik ama onlar şiddet seçti" açıklamaları. Tarihsel arka plan: Sömürgeci söylemlerdeki "nankör yerli" imajının devamı. Küresel yansımalar: İsrail'in sürekli fedakâr taraf gibi gösterilmesi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, Filistin'in meşru talepleri itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in sürekli fedakâr taraf gibi gösterilmesi.

Karşı Strateji: Filistin'in gerçek hak kayıplarının belgelerle ortaya konması.

Çapraz Başvurular: #655 Düşmanı "Suç Makinesi" Olarak Sunma · #602 Düşmanı "Varoluşsal Tehdit" Olarak Sunma · #681 Düşmanı "Kendini Yalanlayan" Olarak Sunma · #625 Düşmanı "İrrasyonel" Olarak Sunma

Kaynaklar: Chomsky, N. (1999). Fateful Triangle.

KAVRAM No: 662

Onlar Zaten Kendi Kendini Yok Ediyor" Söylemi

Kısa Tanım: Filistinlilerin iç çatışmalar ve fakirlik nedeniyle kendi varlıklarını tükettiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Onlara saldırmamak bile zaten yok olacaklar” algısı. Etkisi: İsrail’in işgal ve abluka politikaları görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze’deki iç çatışmaların “kendi kendini tüketme” şeklinde yorumlanması. Tarihsel arka plan: Kolonyal söylemlerde “kendini yok eden halk” miti. Küresel yansımalar: İsrail sorumluluktan kurtulmuş gibi görünür.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail’in işgal ve abluka politikaları görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise İsrail sorumluluktan kurtulmuş gibi görünür.

Karşı Strateji: İşgal politikalarının yapısal etkilerinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #686 Karşı Tarafı “Geçmişini İnkâr Eden” Olarak Sunma · #665 Karşı Tarafı “Kendi Halkını Harcayan” Olarak Sunma · #691 Karşı Tarafı “Çocukları Umursamayan” Olarak Sunma · #624 Kurban Biziz” İmajı Yaratma

Kaynaklar: Roy, S. (2007). Failing Peace: Gaza and the Palestinian- Israeli Conflict.

KAVRAM No: 663

Suçu “Provokasyon”a Atma

Kısa Tanım: İsrail saldırılarının nedeni olarak daima Filistin’in “provokatif eylemleri” gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Biz durduk yere saldırmadık, onlar provoke etti” söylemi. Etkisi: Saldırıları kaçınılmaz ve meşru gibi algılanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000 İkinci İntifada’nın Ariel Sharon’un Mescid-i Aksa ziyaretiyle başlamasına rağmen “Filistin provokasyonu” diye sunulması. Tarihsel arka plan: Klasik güvenlik söylemlerinin devamı. Küresel yansımalar: Filistin uluslararası arenada saldırgan gibi gösterilir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, saldırıları kaçınılmaz ve meşru gibi algılanır. Daha geniş ölçekte ise Filistin uluslararası arenada saldırgan gibi gösterilir.

Karşı Strateji: Provokasyonun çoğunlukla İsrail kaynaklı olduğunun belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #745 Sivil Kayıpların “Hamas’ın Suçu” Diye Sunulması · #723 Filistin İntifadası’nın “Şiddet Eylemleri” Olarak Çerçevenilmesi · #646 Barışı Biz İstiyoruz, Onlar Engelliyor” Söylemi · #602 Düşmanı “Varoluşsal Tehdit” Olarak Sunma

Kaynaklar: Tessler, M. (2009). A History of the Israeli-Palestinian Conflict.

KAVRAM No: 664

Biz Yalnızca Karşılık Verdik” Söylemi

Kısa Tanım: İsrail’in saldırılarını daima “misilleme” olarak sunması.

İşleyiş Mekanizması: “Onlar vurdu, biz karşılık verdik” anlatısı. Etkisi: İsrail’in saldırganlığı görünmez olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırılarının “roketlere cevap” şeklinde tanımlanması. Tarihsel arka plan: BM Şartı 51’e dayalı “meşru müdafaa” argümanıylı bağlantılı. Küresel yansımalar: Batı kamuoyunda destek sağlanır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail’in saldırganlığı görünmez olur. Daha geniş ölçekte ise batı kamuoyunda destek sağlanır.

Karşı Strateji: Orantısız güç kullanımı raporlarla ifşa edilmelidir.

Çapraz Başvurular: #601 Önce Onlar Başladı” Söylemi · #264 TV Haberlerinde İsrail Saldırılarının “Karşılık” Diye Sunulması · #141 Karşılık Vermek Zorundaydık” Söylemi · #654 Biz Sadece Korunuyoruz” Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2021). Report on the Occupied Palestinian Territory.

KAVRAM No: 665

Karşı Tarafı “Kendi Halkını Harcayan” Olarak Sunma

Kısa Tanım: Filistinli liderlerin kendi halklarını siyasi çıkar uğruna ölüme gönderdikleri iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Onlar kendi halklarını kullanıyor” söylemi. Etkisi: İsrail’in sorumluluğu gizlenir, Filistin liderliği gayrimeşru gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze’de öldürülen sivillerin Hamas’ın “kendi halkını feda ettiği” iddiasıyla açıklanması. Tarihsel arka plan: “İnsan kalkanı” retoriğinin varyantı. Küresel yansımalar: İsrail’i “zorunlu aktör” gibi sunar.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail’in sorumluluğu gizlenir, Filistin liderliği gayrimeşru gösterilir. Daha geniş ölçekte ise İsrail’i “zorunlu aktör” gibi sunar.

Karşı Strateji: Sivillerin doğrudan hedef alındığını belgeleyen raporlar.

Çapraz Başvurular: #126 Kendi Halkını Rehin Alıyorlar” Söylemi · #641 Kendi Politikalarını “Tek Çözüm” Olarak Sunma · #123 Kendi Halkını Koruma” İddiası · #618 Kendi Kayıplarını Abartıp Karşı Tarafı Küçültmek

Kaynaklar: Amnesty International (2014). Families under the Rubble.

KAVRAM No: 666**Onlar Bizimle Aynı Masaya Oturmaz” Söylemi**

Kısa Tanım: Filistin tarafının müzakere etmeyi reddettiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Biz hazırız ama onlar masaya gelmiyor” anlatısı. Etkisi: İsrail’in diplomasiye açık, Filistin’in ise uzlaşmaz olduğu algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 barış görüşmelerinin başarısızlığının yalnızca Filistin’e yüklenmesi. Tarihsel arka plan: Oslo’dan bu yana sürekli yinelenen retorik. Küresel yansımalar: İsrail’in diplomatik üstünlüğü pekişir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail’in diplomasiye açık, Filistin’in ise uzlaşmaz olduğu algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise İsrail’in diplomatik üstünlüğü pekişir.

Karşı Strateji: Filistin’in müzakere taleplerinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #686 Karşı Tarafı “Geçmişini İnkâr Eden” Olarak Sunma · #671 Onlar Uygarlığa Tehdit Retoriği · #715 Arapların “Barışı Reddettiği” 3 Hayır Kampanyası · #680 Onlar Asla Barış İstemez” Söylemi

Kaynaklar: Beilin, Y. (2004). The Path to Geneva.

KAVRAM No: 667**Biz Asla İlk Vurmadık” Söylemi**

Kısa Tanım: İsrail’in saldırılarının asla ilk adım olmadığı, her zaman “tepki” olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Tarihi çarpıtarak ilk saldırının daima karşı taraftan geldiğini iddia etmek. Etkisi: İsrail’in saldırganlığı görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1967 Altı Gün Savaşı’nın “önleyici değil, tepki savaşı” gibi sunulması. Tarihsel arka plan: Savaş hukukunda “ilk saldıran” tarafın gayrimeşru kabul edilmesine karşı bir savunma stratejisi. Küresel yansımalar: Batı medyasında İsrail’in sürekli “savunma halinde” gösterilmesi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail’in saldırganlığı görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında İsrail’in sürekli “savunma halinde” gösterilmesi.

Karşı Strateji: Tarihsel belgelerle ilk saldırının çoğunlukla İsrail’den geldiğinin ispatlanması.

Çapraz Başvurular: #264 TV Haberlerinde İsrail Saldırılarının “Karşılık” Diye Sunulması · #680 Onlar Asla Barış İstemez” Söylemi · #631 Onlar Asla Değişmez” Algısı · #732 Oslo

Sonrası Filistinli Taleplerin “Maksimalist” Gibi Gösterilmesi

Kaynaklar: Oren, M. (2002). Six Days of War.

KAVRAM No: 668**Kitlelere “Dünya Bize Borçlu” Algısı Aşılacak**

Kısa Tanım: İsrail’in özellikle Holokost hafızası üzerinden dünyanın kendisine borçlu olduğu söylemi.

İşleyiş Mekanizması: “Dünya bizi yalnız bıraktı, şimdi bize destek olmak zorundalar” argümanı. Etkisi: Uluslararası destek bir yükümlülük gibi dayatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Almanya’nın İsrail’e sürekli mali ve askeri destek vermesinin Holokost’la ilişkilendirilmesi. Tarihsel arka plan: Holokost sonrası suçluluk duygusunun diplomasiye çevrilmesi. Küresel yansımalar: İsrail, Batı’dan sürekli ayrıcalık elde eder.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası destek bir yükümlülük gibi dayatılır. Daha geniş ölçekte ise İsrail, Batı’dan sürekli ayrıcalık elde eder.

Karşı Strateji: Evrensel hukuk normlarının suçluluk psikolojisiyle değil, eşitlik ilkesiyle uygulanması gerektiğini vurgulamak.

Çapraz Başvurular: #651 Kitlelere Sürekli “Yalnızız” Algısı Aşılacak · #917 Dünya Yahudi Kongresi Etkinliklerinde İsrail İmajı · #652 Dünya Bizi Anlamıyor” Söylemi · #677 Karşı Tarafı “Dünya Barışını Bozan” Göstermek

Kaynaklar: Finkelstein, N. (2000). The Holocaust Industry.

KAVRAM No: 669**Karşı Tarafı “Şiddetten Beslenen” Olarak Sunma**

Kısa Tanım: Filistinlilerin barış değil, yalnızca şiddet yoluyla varlık gösterdiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Onlar için şiddet yaşam biçimi” söylemi. Etkisi: Filistin’in siyasi talepleri itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze Büyük Dönüş Yürüyüşü’nün “şiddeti büyütmek için düzenlenen bir etkinlik” şeklinde çerçevelenmesi. Tarihsel arka plan: Filistin direnişini sürekli kriminalize eden İsrail propagandasının parçasıdır. Küresel yansımalar: Uluslararası kamuoyunda Filistin barış aktörü değil, “şiddet üretici” gibi algılanır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, Filistin’in siyasi talepleri itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise

uluslararası kamuoyunda Filistin barış aktörü değil, “şiddet üretici” gibi algılanır.

Karşı Strateji: Filistin’in diplomatik girişimlerinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #655 Düşmanı “Suç Makinesi” Olarak Sunma · #325 Instagram İçeriklerinin “Şiddet” Gerekçesiyle Engellenmesi · #723 Filistin İntifadası’nın “Şiddet Eylemleri” Olarak Çerçevesi · #677 Karşı Tarafı “Dünya Barışını Bozan” Göstermek

Kaynaklar: UNHRC (2019). Report of the Commission of Inquiry on the 2018 Protests in the OPT.

KAVRAM No: 670

Bizim Kültürümüz Daha Değerli” Söylemi

Kısa Tanım: İsrail’in kültürel varlıklarını “Batı değerleri” ile özdeşleştirerek üstün göstermesi.

İşleyiş Mekanizması: “Bizim değerlerimiz evrensel, onlarınki ilkel” iddiası. Etkisi: Filistin kültürel mirası itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Kudüs’teki Filistin kültürel alanlarının “İsrail mirası” diye tanıtılması. Tarihsel arka plan: Sömürgeci “medeniyet-barbarlık” ayrımının güncel yansıması. Küresel yansımalar: UNESCO çatışmalarında sıkça gündeme gelmiştir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, Filistin kültürel mirası itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise UNESCO çatışmalarında sıkça gündeme gelmiştir.

Karşı Strateji: Filistin’in kültürel mirasının uluslararası koruma altına alınması.

Çapraz Başvurular: #690 Bizim Çocuklarımız Daha Değerli” Söylemi · #685 Bizim Tarihimiz Daha Meşru” Söylemi · #156 Bizim Değerlerimiz” Retoriği · #697 Bizim Yöntemlerimiz Daha Meşru” Söylemi

Kaynaklar: Masalha, N. (2012). The Palestine Nakba.

KAVRAM No: 671

Onlar Uygarlığa Tehdit” Retoriği

Kısa Tanım: Filistin’in yalnızca İsrail’e değil, “Batı uygarlığına” tehdit olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Onlar barbar, biz uygarlığı koruyoruz” söylemi. Etkisi: İsrail’in saldırılarını küresel güvenliğin parçası gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2001 sonrası “terörle savaş” bağlamında Filistin hareketlerinin “Batı değerlerine saldırı” gibi sunulması. Tarihsel arka plan: Oryantalist

söylemlerin güncellenmiş hâlidir. Küresel yansımalar: İsrail “medeniyetin ön cephesi” gibi lanse edilir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail’in saldırıları küresel güvenliğin parçası gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise İsrail “medeniyetin ön cephesi” gibi lanse edilir.

Karşı Strateji: Filistin’in uluslararası diplomasiye katkılarının vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #677 Karşı Tarafı “Dünya Barışını Bozan” Göstermek · #188 Düşman Tehdit Unsurdur” Söylemi · #680 Onlar Asla Barış İstemez” Söylemi · #157 Ortak Güvenlik” Söylemi

Kaynaklar: Achcar, G. (2011). The Arabs and the Holocaust.

KAVRAM No: 672

Düşmanı “Kaotik” Olarak Tanımlama

Kısa Tanım: Filistin’in örgütsüz, disiplinsiz, kaos üreten bir topluluk gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Onlarda düzen yok, anarşi hâkim” söylemi. Etkisi: İsrail’in kontrol mekanizmaları meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze’nin “kaos bölgesi” olarak uluslararası basında etiketlenmesi. Tarihsel arka plan: Kolonyal idarelerde “yerli halk kaosu” söylemiyle paraleldir. Küresel yansımalar: Filistin devletsizliğinin gerekçesi olarak sunulur.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail’in kontrol mekanizmaları meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise Filistin devletsizliğinin gerekçesi olarak sunulur.

Karşı Strateji: Filistin’in kurumsal yapıları ve yönetim deneyimlerinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #277 Hollywood’da Filistin’in “Tehlikeli Bölge” Olarak Gösterilmesi · #687 Onlar Geleceği Yok Etmek İstiyor” Söylemi · #681 Düşmanı “Kendini Yalanlayan” Olarak Sunma · #809 Toplu Mezarların “Savaş Kaosu” Diye Açıklanması

Kaynaklar: Roy, S. (2007). Failing Peace.

KAVRAM No: 673

Biz Olmazsak Barış Olmaz” Söylemi

Kısa Tanım: İsrail’in kendisini tek barış sağlayıcı aktör olarak sunması.

İşleyiş Mekanizması: “Bizim varlığımız barışın garantisi” argümanı. Etkisi: Filistin barış girişimleri değersizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1990’larda Oslo sürecinde İsrail liderlerinin “barışın anahtarı bizde” vurgusu. Tarihsel arka

plan: İsrail'in kendisini "tek demokrasi" olarak konumlandırması. Küresel yansımalar: Batı kamuoyunda İsrail "barış partneri", Filistin ise engelleyici olarak çerçevelenir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, Filistin barış girişimleri değersizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise Batı kamuoyunda İsrail "barış partneri", Filistin ise engelleyici olarak çerçevelenir.

Karşı Strateji: Barışın çok taraflı süreçlerle sağlanabileceğinin gösterilmesi.

Çapraz Başvurular: #653 Onlar Bizim Barış Çabamızı Bozuyor" Retoriği · #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz" Söylemi · #916 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Küresel Barış Gücü" Olarak · #106 Barış Operasyonu" Etiketlemesi

Kaynaklar: Beilin, Y. (2004). The Path to Geneva.

KAVRAM No: 674

Karşı Tarafı "İnsanlık Dışı" Etiketleme

Kısa Tanım: Filistinlilerin insan kimliğinden çıkarılarak "canavar, vahşi" gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sistematik "insanlık dışı" dil. Etkisi: Şiddet meşrulaştırılır, empati kesilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırısında İsrailli yetkililerin "insan değil canavar" söylemleri. Tarihsel arka plan: Soykırımların öncesinde kullanılan klasik nefret dili. Küresel yansımalar: Uluslararası medyada Filistin'in kriminalize edilmesi kolaylaşır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, şiddet meşrulaştırılır, empati kesilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medyada Filistin'in kriminalize edilmesi kolaylaşır.

Karşı Strateji: İnsan hakları raporlarıyla bu söylemin ifşası.

Çapraz Başvurular: #608 Karşı Tarafın Kimliğini "İnsan Dışı" Göstermek · #693 Karşı Tarafı "Ahlaksız" Olarak Etiketleme · #655 Düşmanı "Suç Makinesi" Olarak Sunma · #633 Karşı Tarafı "Fanatik" Olarak Etiketleme

Kaynaklar: Human Rights Watch (2014). Gaza: Unlawful Israeli Attacks.

KAVRAM No: 675

Bizim Silahlarımız Daha Ahlaklı" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in kullandığı silahların "düşmandan daha insancıl" olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Hedef gözetiyoruz, onlar gözetmiyor" söylemi. Etkisi: Askerî üstünlük meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: "Demir Kubbe"nin sivilleri korumak için geliştirildiği propagandası. Tarihsel arka plan: Modern savaş teknolojilerinin pazarlama argümanlarına çevrilmesi. Küresel yansımalar: İsrail'in "ahlaki ordu" imajı desteklenir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, askerî üstünlük meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in "ahlaki ordu" imajı desteklenir.

Karşı Strateji: Yasaklı mühimmatların belgelenmesi (fosfor bombası vb.).

Çapraz Başvurular: #656 Biz Daha İnsancılız" Retoriği · #695 Bizim Liderlerimiz Daha Güvenilir" Söylemi · #690 Bizim Çocuklarımız Daha Değerli" Söylemi · #682 Biz Daha Fazla Kaybettik" Retoriği

Kaynaklar: HRW (2009). Rain of Fire.

KAVRAM No: 676

Onlar Sözünde Durmaz" İddiası

Kısa Tanım: Filistin'in imzaladığı hiçbir anlaşmaya uymadığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Onlarla anlaşmaya güvenilmez" söylemi. Etkisi: Filistin'in diplomatik itibarı zedelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Oslo sonrası Filistin tarafının "taahhütleri yerine getirmede" iddiası. Tarihsel arka plan: Kolonyal dönemde "yerli halk sözünde durmaz" stereotipi. Küresel yansımalar: Filistin'in uluslararası müzakere pozisyonu zayıflatılır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, Filistin'in diplomatik itibarı zedelenir. Daha geniş ölçekte ise Filistin'in uluslararası müzakere pozisyonu zayıflatılır.

Karşı Strateji: İsrail'in sistematik anlaşma ihlallerinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #696 Karşı Tarafı "İhanetçi" Olarak Sunma · #679 Karşı Tarafı "İnkarcı" Olarak Sunma · #631 Onlar Asla Değişmez" Algısı · #625 Düşmanı "İrrasyonel" Olarak Sunma

Kaynaklar: Pappé, I. (2004). A History of Modern Palestine.

KAVRAM No: 677

Karşı Tarafı "Dünya Barışını Bozan" Göstermek

Kısa Tanım: Filistin'in yalnızca İsrail değil, küresel barış için de tehdit olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Onlar dünya istikrarını bozan bir aktör" söylemi. Etkisi: Filistin davası kriminalize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

ABD medyasında Hamas'ın "dünya güvenliğini tehdit eden yapı" gibi sunulması. Tarihsel arka plan: Terörizm söylemiyle uyumludur. Küresel yansımalar: Filistinli gruplar uluslararası terör listelerine alınır.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, Filistin davası kriminalize edilir. Daha geniş ölçekte ise Filistinli gruplar uluslararası terör listelerine alınır.

Karşı Strateji: Filistin'in uluslararası örgütlerdeki diplomatik girişimlerinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #696 Karşı Tarafı "İhanetçi" Olarak Sunma · #671 Onlar Uygarlığa Tehdit" Retoriği · #917 Dünya Yahudi Kongresi Etkinliklerinde İsrail İmajı · #497 Dünya Kupası Etkinliklerinde İsrail İmaj Çalışmaları

Kaynaklar: Khalidi, R. (2020). The Hundred Years' War on Palestine.

KAVRAM No: 678**Biz Hep Uyardık" Söylemi**

Kısa Tanım: İsrail'in saldırılar öncesinde sürekli uyarılar yaptığı, bu nedenle sorumlu olmadığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Broşür attık, telefon ettik" açıklamaları. Etkisi: Sivillerin ölümü İsrail'in değil, "dinlemeyenlerin" sorumluluğu gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze bombardımanında yapılan telefon aramaları "uyarı" diye sunulmuştu. Tarihsel arka plan: Savaş hukukundaki "uyarı yükümlülüğü" kavramının çarpıtılması. Küresel yansımalar: Batı medyasında İsrail'in "insancıl savaş" imajı parlatılır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sivillerin ölümü İsrail'in değil, "dinlemeyenlerin" sorumluluğu gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise Batı medyasında İsrail'in "insancıl savaş" imajı parlatılır.

Karşı Strateji: Uyarıların fiilen sivilleri kurtarmadığına dair kanıtların sunulması.

Çapraz Başvurular: #752 İsrail'in "En Ahlaklı Ordu" İddiası · #180 Uluslararası Desteğimiz Var" Söylemi · #5 Uyarı Yükümlülüğünün Kağıt Üzerine İndirgenmesi · #126 Kendi Halkını Rehlin Alıyorlar" Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report on the 2014 Gaza Conflict.

KAVRAM No: 679**Karşı Tarafı "İnkarcı" Olarak Sunma**

Kısa Tanım: Filistin'in tarihi, hukuki ve insani gerçekleri reddeden taraf olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Onlar hiçbir gerçeği kabul etmiyor" söylemi. Etkisi: Filistin'in meşru talepleri "inkarcılığa dayalı" gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Nakba konusunda Filistinlilerin "inkarcı olduğu" iddiasıyla İsrail söylemleri. Tarihsel arka plan: Holokost inkarcılığıyla kavram benzeştirilerek karşı tarafa yüklenir. Küresel yansımalar: Uluslararası akademik tartışmalarda Filistin'in tezleri "inkâr" ile ilişkilendirilir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, Filistin'in meşru talepleri "inkarcılığa dayalı" gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası akademik tartışmalarda Filistin'in tezleri "inkâr" ile ilişkilendirilir.

Karşı Strateji: Filistin'in arşiv belgeleri ve tanıklıklarının görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #696 Karşı Tarafı "İhanetçi" Olarak Sunma · #680 Onlar Asla Barış İstemez" Söylemi · #686 Karşı Tarafı "Geçmişini İnkâr Eden" Olarak Sunma · #155 Gerçekleri Çarpıtıyorlar" Söylemi

Kaynaklar: Masalha, N. (2012). The Palestine Nakba.

KAVRAM No: 680**Onlar Asla Barış İstemez" Söylemi**

Kısa Tanım: Filistin'in barışa ilgisiz, yalnızca savaşa yönelimli olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Barışı reddeden taraf onlar" argümanı. Etkisi: İsrail, barışın tek taraflı savunucusu olarak konumlandırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2000 Camp David görüşmelerinde Filistin tarafının "barışı reddettiği" söylemleri. Tarihsel arka plan: Oslo sonrası süreçte sık kullanılan propaganda dili. Küresel yansımalar: Batı medyasında "barışı bozan Filistin" imajı yaratılır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail, barışın tek taraflı savunucusu olarak konumlandırılır. Daha geniş ölçekte ise Batı medyasında "barışı bozan Filistin" imajı yaratılır.

Karşı Strateji: Filistin'in barış görüşmelerinde sunduğu alternatif planların belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #679 Karşı Tarafı "İnkarcı" Olarak Sunma · #671 Onlar Uygarlığa Tehdit" Retoriği · #646 Barışı Biz İstiyoruz, Onlar Engelliyor" Söylemi · #621 Onlar Barışı Reddetti" Söylemi

Kaynaklar: Said, E. (2000). The End of the Peace Process.

KAVRAM No: 681**Düşmanı “Kendini Yalanlayan” Olarak Sunma**

Kısa Tanım: Filistin’in açıklamalarının birbirini çürüttüğü iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Çelişkiler öne çıkarılarak güvenilmezlik ima edilir. Etkisi: Filistinli liderlerin söylemleri itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Hamas ile FKÖ’nün farklı söylemleri “çelişki” diye sunulur tüm Filistin’in güvenilmez ilan edilmesi. Tarihsel arka plan: Kolonyal söylemlerde “yerlilerin çelişkili” olduğu argümanı benzer. Küresel yansımalar: Diplomatik arenada Filistin’in temsiliyeti sorgulanır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistinli liderlerin söylemleri itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise diplomatik arenada Filistin’in temsiliyeti sorgulanır.

Karşı Strateji: Filistin içindeki çoğulculuğun demokratik çeşitlilik olarak sunulması.

Çapraz Başvurular: #577 Üniversite Web Sitelerinde Filistin Dayanışma Açıklamalarının · #602 Düşmanı “Varoluşsal Tehdit” Olarak Sunma · #114 Kendini Savunma” Vurgusu · #625 Düşmanı “İrrasyonel” Olarak Sunma

Kaynaklar: Khalidi, R. (2020). The Hundred Years’ War on Palestine.

KAVRAM No: 682**Biz Daha Fazla Kaybettik” Retoriği**

Kısa Tanım: İsrail’in Filistin’den daha fazla acı çektiği ve kayıp verdiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İsrail mağduriyetini sürekli büyütme. Etkisi: Filistinlilerin günlük kayıpları görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze savaşında binlerce Filistinli ölürken İsrail’in birkaç kaybının “daha ağır” gösterilmesi. Tarihsel arka plan: Holokost travmasının sürekli güncel kayıplara eklenmesi. Küresel yansımalar: Batı medyasında “İsrail kayıpları eşsiz” vurgusu yapılır.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistinlilerin günlük kayıpları görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında “İsrail kayıpları eşsiz” vurgusu yapılır.

Karşı Strateji: Orantısız kayıpları belgeleyen insan hakları raporları.

Çapraz Başvurular: #675 Bizim Silahlarımız Daha Ahlaklı” Söylemi · #656 Biz Daha

İnsancılık” Retoriği · #946 Uluslararası Patentlerde İsrail’in Fazla Görünür Kılınması · #695 Bizim Liderlerimiz Daha Güvenilir” Söylemi

Kaynaklar: B’Tselem (2023). Fatalities Data.

KAVRAM No: 683**Karşı Tarafı “Yalan Üreticisi” Gibi Göstermek**

Kısa Tanım: Filistin’in sürekli yalan haber ve propaganda ürettiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Onların tüm anlatıları kurgu” söylemi. Etkisi: Filistin tanıklıkları güvenilmezleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de Şeyh Cerrah tahliyeleri sırasında Filistinlilerin “kurgu mağduriyet” ürettiği iddiası. Tarihsel arka plan: Sömürge dönemlerinde “yerlilerin yalancı” etiketiyle benzer. Küresel yansımalar: Batı basınında Filistin kaynaklı haberler şüpheyle karşılanır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, filistin tanıklıkları güvenilmezleştirilir. Daha geniş ölçekte ise batı basınında Filistin kaynaklı haberler şüpheyle karşılanır.

Karşı Strateji: Uluslararası medya doğrulamalarının öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #390 Dijital İmza Kampanyalarında Yalan Rakamlar · #840 Video Kanıtlarının “Kurgu” Olduğu Söylemi · #315 Sahte Haber Siteleriyle İçerik Üretme · #687 Onlar Geleceği Yok Etmek İstiyor” Söylemi

Kaynaklar: Al Jazeera (2021). Sheikh Jarrah Coverage.

KAVRAM No: 684**Onlar Sürekli İftira Atıyor” Söylemi**

Kısa Tanım: Filistin’in İsrail hakkında asılsız suçlamalarda bulunduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: “Bizi karalıyorlar” söylemi. Etkisi: İsrail’in savaş suçları iddiaları itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: BM’de Gazze raporlarının “İsrail’e atılan iftira” diye sunulması. Tarihsel arka plan: Uluslararası hukukun “iftira” retoriğiyle etkisizleştirilmesi. Küresel yansımalar: İnsan hakları örgütlerinin raporları görmezden gelinir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail’in savaş suçları iddiaları itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise insan hakları örgütlerinin raporları görmezden gelinir.

Karşı Strateji: Uluslararası hukuk raporlarının kamuoyuna sunulması.

Çapraz Başvurular: #27 UNRWA'nın "Terör Destekçisi" İlan Edilmesi · #644 Sürekli "Komplo" Algısı Yaratma · #671 Onlar Uygurlığa Tehdit" Retoriği · #680 Onlar Asla Barış İstemez" Söylemi

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report on the 2014 Gaza Conflict.

KAVRAM No: 685

Bizim Tarihimiz Daha Meşru" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in kendi tarih anlatısını "tek doğru" olarak sunması.

İşleyiş Mekanizması: "Bizim tarihimiz kutsal, onlarınki sahte" iddiası. Etkisi: Filistin'in tarihsel hafızası yok sayılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Kudüs'te Filistin tarihini yok sayan müze sergileri. Tarihsel arka plan: Ulus-devlet inşasında tek tarih dayatmasının örneği. Küresel yansımalar: Tarih kitaplarında Filistin tarihi yer bulamaz.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, filistin'in tarihsel hafızası yok sayılır. Daha geniş ölçekte ise tarih kitaplarında Filistin tarihi yer bulamaz.

Karşı Strateji: Filistin tarihinin akademik çalışmalarda görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #697 Bizim Yöntemlerimiz Daha Meşru" Söylemi · #670 Bizim Kültürümüz Daha Değerli" Söylemi · #675 Bizim Silahlarımız Daha Ahlaklı" Söylemi · #690 Bizim Çocuklarımız Daha Değerli" Söylemi

Kaynaklar: Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.

KAVRAM No: 686

Karşı Tarafı "Geçmişini İnkâr Eden" Olarak Sunma

Kısa Tanım: Filistin'in kendi tarihini reddettiği ve "kurgusal kimlik" olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Onlar zaten geçmişlerini bilmiyor" söylemi. Etkisi: Filistin'in ulusal kimliği gayrimeşru ilan edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsraili yetkililerin "Filistin halkı diye bir şey yoktu" açıklamaları. Tarihsel arka plan: 20. yüzyılda kolonyal söylemlerde kullanılan "ulus icadı" iddiaları. Küresel yansımalar: Batı medyasında Filistin kimliği tartışmalı hale getirilir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistin'in ulusal kimliği gayrimeşru ilan edilir. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında Filistin kimliği tartışmalı hale getirilir.

Karşı Strateji: Osmanlı ve Mandater Filistin arşiv belgeleriyle tarihsel süreklilik ispatı.

Çapraz Başvurular: #696 Karşı Tarafı "İhanetçi" Olarak Sunma · #662 Onlar Zaten Kendi Kendini Yok Ediyor" Söylemi · #679 Karşı Tarafı "İnkarcı" Olarak Sunma · #665 Karşı Tarafı "Kendi Halkını Harcayan" Olarak Sunma

Kaynaklar: Khalidi, R. (1997). Palestinian Identity.

KAVRAM No: 687

Onlar Geleceği Yok Etmek İstiyor" Söylemi

Kısa Tanım: Filistin'in barış, refah ve gelecek inşasını sabote ettiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Onların tek amacı kaos yaratmak" söylemi. Etkisi: İsrail'in işgali "geleceğe yatırım" gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze'deki altyapı saldırılarının "gelecek tehdidini ortadan kaldırmak" gerekçesiyle açıklanması. Tarihsel arka plan: Sömürgeci modernleşme retoriğinin güncel versiyonu. Küresel yansımalar: Batı medyasında Filistin'in geleceksiz bir aktör olarak sunulması.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail'in işgali "geleceğe yatırım" gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında Filistin'in geleceksiz bir aktör olarak sunulması.

Karşı Strateji: Filistin'in gençlik, eğitim ve kalkınma projelerinin görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #653 Onlar Bizim Barış Çabamızı Bozuyor" Retoriği · #640 Onlar Bizim Yok Oluşumuzu İstiyor" Söylemi · #646 Barış Biz İstiyoruz, Onlar Engelliyor" Söylemi · #680 Onlar Asla Barış İstemez" Söylemi

Kaynaklar: World Bank (2021). Palestinian Economic Monitoring Report.

KAVRAM No: 688

Biz Hep İleriye Bakıyoruz" Retoriği

Kısa Tanım: İsrail'in geleceğe odaklandığını, Filistin'in ise geçmişe takılı kaldığını iddia etmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Biz inovasyona bakıyoruz, onlar mağduriyet üretmeye" söylemi. Etkisi: Filistin'in hak talepleri "nostaljik ve verimsiz" gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail'in teknoloji fuarlarında "biz geleceğe yatırım yapıyoruz" mesajı. Tarihsel arka plan: Modernleşme-gerilik ikileminin güncel versiyonu. Küresel yansımalar: İsrail, küresel teknoloji vizyonunun parçası gibi pazarlanır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, Filistin'in hak talepleri "nostaljik ve verimsiz" gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise İsrail, küresel teknoloji vizyonunun parçası gibi pazarlanır.

Karşı Strateji: Filistin'in inovasyon ve gençlik projelerinin görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #689 Karşı Tarafı "Sürekli Geriye Bakan" Olarak Sunma · #212 Diaspora Tiyatrolarında Yahudi Kimliğinin "Ebedi Mağduriyet"le · #671 Onlar Uygarlığa Tehdit" Retoriği · #680 Onlar Asla Barış İstemez" Söylemi

Kaynaklar: Dana, T. (2020). Palestinian Capitalism.

KAVRAM No: 689

Karşı Tarafı "Sürekli Geriye Bakan" Olarak Sunma

Kısa Tanım: Filistin'in geçmiş travmalara takılı kaldığı, geleceğe bakmadığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Onlar hep eski yaralara sarılıyor, biz ise ilerliyoruz" söylemi. Etkisi: Nakba ve işgal hafızası önemsizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail liderlerinin 1948 Nakba anmalarını "geçmişe takılmak" olarak küçümsemesi. Tarihsel arka plan: Kolonyal söylemlerde yerlilerin "tarih obsesyonu" suçlaması. Küresel yansımalar: Batı medyasında Filistin'in "geçmişe saplanmış" toplum gibi sunulması.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, nakba ve işgal hafızası önemsizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında Filistin'in "geçmişe saplanmış" toplum gibi sunulması.

Karşı Strateji: Hafıza çalışmalarının insan haklarıyla bağlantılı anlatılması.

Çapraz Başvurular: #688 Biz Hep İleriye Bakıyoruz" Retoriği · #696 Karşı Tarafı "İhanetçi" Olarak Sunma · #679 Karşı Tarafı "İnkarcı" Olarak Sunma · #686 Karşı Tarafı "Geçmişini İnkâr Eden" Olarak Sunma

Kaynaklar: Sa'di, A., & Abu-Lughod, L. (2007). Nakba: Palestine, 1948, and the Claims of Memory.

KAVRAM No: 690

Bizim Çocuklarımız Daha Değerli" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in kendi çocuklarının kaybını evrensel ölçekte daha önemli göstermesi.

İşleyiş Mekanizması: İsraili çocukların ölümü uluslararası manşetlere taşınırken, Filistinli çocuk ölümleri görmezden gelinir. Etkisi:

Kayıplar arasında hiyerarşi kurulup, Filistinli çocukların yaşamı değersizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze savaşında Batı basınında İsraili 3 çocuğun ölümü manşet olurken yüzlerce Filistinli çocuk "istatistik" olarak geçiştirildi. Tarihsel arka plan: Kolonyal bağlamlarda "medenî çocuk–vahşi çocuk" ayrımı. Küresel yansımalar: Çifte standartlı medya dili.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kayıplar arasında hiyerarşi kurulup, Filistinli çocukların yaşamı değersizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise çifte standartlı medya dili.

Karşı Strateji: Çocuk hakları örgütlerinin (UNICEF, Save the Children) raporlarını yaygınlaştırmak.

Çapraz Başvurular: #670 Bizim Kültürümüz Daha Değerli" Söylemi · #675 Bizim Silahlarımız Daha Ahlaklı" Söylemi · #695 Bizim Liderlerimiz Daha Güvenilir" Söylemi · #685 Bizim Tarihimiz Daha Meşru" Söylemi

Kaynaklar: UNICEF (2015). Children in Armed Conflict.

KAVRAM No: 691

Karşı Tarafı "Çocukları Umursamayan" Olarak Sunma

Kısa Tanım: Filistin'in kendi çocuklarını korumadığı, onları "tehlikeye attığı" iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Onlar çocuklarını feda ediyor" söylemi. Etkisi: İsrail'in sivil kayıplardaki sorumluluğu gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze'de bombalanan okulların sorumluluğu Filistin'e yüklenmesi. Tarihsel arka plan: "İnsan kalkını" iddiasının alt türevi. Küresel yansımalar: Batı medyasında İsrail'in suçları "Filistin çocuk sevgisizliği"ne atfedilir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail'in sivil kayıplardaki sorumluluğu gizlenir. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında İsrail'in suçları "Filistin çocuk sevgisizliği"ne atfedilir.

Karşı Strateji: Çocuk hakları konvansiyonu ve saha raporlarının öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #607 Onlar Çocuklarını Feda Ediyor" Söylemi · #168 Kendi Halkını Tehlikeye Atıyorlar" Söylemi · #650 Onlar Çocuklarını Bizim Üzerimize Gönderiyor" İddiası · #656 Biz Daha İnsancılız" Retoriği

Kaynaklar: Defense for Children International – Palestine (2022).

KAVRAM No: 692**Biz Ahlaki Üstünlüğe Sahibiz” Söylemi**

Kısa Tanım: İsrail’in kendi ordusunu ve toplumunu ahlaki açıdan diğerlerinden üstün göstermesi.

İşleyiş Mekanizması: “En ahlaklı ordu” iddiası. Etkisi: Savaş suçları görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail yetkililerinin IDF’yi “dünyanın en ahlaklı ordusu” diye tanımlaması. Tarihsel arka plan: 20. yüzyılda Batı demokrasilerinin savaş meşrulaştırma dilinde benzer kullanımlar. Küresel yansımalar: Batı basınında tekrar eden imaj.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, savaş suçları görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise batı basınında tekrar eden imaj.

Karşı Strateji: BM savaş suçu raporlarının görünür kılınması.

Çapraz Başvurular: #647 Çatışmayı “Ahlaki Görev” Gibi Sunma · #752 İsrail’in “En Ahlaklı Ordu” İddiası · #202 Netflix Dizilerinde İsrail Güvenlik Güçlerinin “İnsancıl” Gösterilmesi · #233 Belgesel Kanallarında İsrail Ordusunun “En Ahlaklı Ordu”...

Kaynaklar: Breaking the Silence (2016). Israeli Soldiers’ Testimonies.

KAVRAM No: 693**Karşı Tarafı “Ahlaksız” Olarak Etiketleme**

Kısa Tanım: Filistin’in değerlerden, ahlaktan uzak gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Onlar terörü kutsuyor, biz ahlaklı” söylemi. Etkisi: Filistin’in insani mücadelesi gayrimeşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Filistinli direnişçilerin “ahlaksızlıkla” suçlanması. Tarihsel arka plan: Kolonyal söylemlerde yerlilerin “ahlaksız” olarak gösterilmesi. Küresel yansımalar: Kültürel damgalama yoluyla izolasyon.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, filistin’in insani mücadelesi gayrimeşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise kültürel damgalama yoluyla izolasyon.

Karşı Strateji: Filistin’in kültürel ve etik değerlerinin uluslararası platformlarda tanıtılması.

Çapraz Başvurular: #633 Karşı Tarafı “Fanatik” Olarak Etiketleme · #674 Karşı Tarafı “İnsanlık Dışı” Etiketleme · #698 Karşı Tarafı “Terörle Özdeş” Gösterme · #679 Karşı Tarafı “İnkarcı” Olarak Sunma

Kaynaklar: Said, E. (1993). Culture and Imperialism.

KAVRAM No: 694**Onlar Düşmanlarını Kahramanlaştırıyor” Söylemi**

Kısa Tanım: Filistin’in teröristleri kahraman gibi sunduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Filistin direniş liderlerini “terörist kahraman” etiketiyle kriminalize etmek. Etkisi: Filistin’in bağımsızlık mücadelesi kriminalize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail’in, şehit anmalarını “terörist yüceltmesi” olarak lanse etmesi. Tarihsel arka plan: Sömürgecilik karşıtı liderlerin kriminalize edilmesiyle benzer. Küresel yansımalar: Batı basınında Filistinlilerin anma törenleri olumsuz çerçevelenir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, filistin’in bağımsızlık mücadelesi kriminalize edilir. Daha geniş ölçekte ise batı basınında Filistinlilerin anma törenleri olumsuz çerçevelenir.

Karşı Strateji: Anti-kolonyal mücadele tarihleriyle benzerliklerin anlatılması.

Çapraz Başvurular: #209 Video Oyunlarında İsrail Askerlerinin “Kahraman Karakter” Olarak · #182 Teröristleri Etkisiz Hale Getirme” Söylemi · #875 Eli Cohen’in “Gazze’de Sadece Teröristler Var” Söylemi · #528 Think-Tank Çalıştaylarında Filistin’in “Tehdit” Olarak Sunulması

Kaynaklar: Hroub, K. (2010). Hamas: A Beginner’s Guide.

KAVRAM No: 695**Bizim Liderlerimiz Daha Güvenilir” Söylemi**

Kısa Tanım: İsrail liderlerinin uluslararası arenada Filistinlilerden daha güvenilir gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Diplomatik dille Filistin temsilcilerini “sözünde durmayan” ilan etmek. Etkisi: Müzakere masasında Filistin’in itibarı zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Netanyahu’nun Batı’da “güvenilir lider” diye sunulması, Filistin liderlerinin “şüpheli” olarak etiketlenmesi. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş döneminde “güvenilir müttefik– güvenilmez üçüncü dünya lideri” ayrımı. Küresel yansımalar: Diplomatik ilişkilerde güç asimetrisi derinleşir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, müzakere masasında Filistin’in itibarı zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise diplomatik ilişkilerde güç asimetrisi derinleşir.

Karşı Strateji: Filistin liderlerinin barış girişimlerini belgeleyen raporların öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #876 Uluslararası Bankacılıkta İsrail'in "Güvenilir Partner" İmajı · #675 Bizim Silahlarımız Daha Ahlaklı" Söylemi · #690 Bizim Çocuklarımız Daha Değerli" Söylemi · #656 Biz Daha İnsancılız" Retoriği

Kaynaklar: Shlaim, A. (1995). The Oslo Accord.

KAVRAM No: 696

Karşı Tarafı "İhanetçi" Olarak Sunma

Kısa Tanım: Filistin'in sürekli ihanet eden, anlaşmaları bozan taraf olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Onlar hiçbir anlaşmaya sadık kalmıyor" söylemi. Etkisi: İsrail'in anlaşmaları ihlali görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Oslo sürecinde İsrail'in ihlallerine rağmen Filistin'in "ihaneççi" ilan edilmesi. Tarihsele arka plan: Kolonyal metinlerde yerlilerin "güvenilmez" gösterilmesi. Küresel yansımalar: Diplomatik belgelerde Filistin sürekli suçlanan taraf olur.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail'in anlaşmaları ihlali görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise diplomatik belgelerde Filistin sürekli suçlanan taraf olur.

Karşı Strateji: Uluslararası anlaşma ihlallerinin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #676 Onlar Sözünde Durmaz" İddiası · #679 Karşı Tarafı "İnkarcı" Olarak Sunma · #677 Karşı Tarafı "Dünya Barışını Bozan" Göstermek · #686 Karşı Tarafı "Geçmişini İnkâr Eden" Olarak Sunma

Kaynaklar: United Nations (2003). Roadmap for Peace Reports.

KAVRAM No: 697

Bizim Yöntemlerimiz Daha Meşru" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in askeri ve siyasi yöntemlerini uluslararası hukukla uyumlu gösterme.

İşleyiş Mekanizması: "Bizim yöntemlerimiz meşru, onlarınki yasa dışı" iddiası. Etkisi: Çifte standartlı meşruiyet kurulumu.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail'in hedefli suikastlarını "meşru savunma yöntemi" olarak sunması. Tarihsele arka plan: ABD'nin "önleyici saldırı doktrini" ile benzer. Küresel yansımalar: Batı hukukçularının İsrail yöntemlerini meşru görmesi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, çifte standartlı meşruiyet

kurulumu. Daha geniş ölçekte ise batı hukukçularının İsrail yöntemlerini meşru görmesi.

Karşı Strateji: BM kararlarının ihlal kayıtlarının vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #685 Bizim Tarihimiz Daha Meşru" Söylemi · #670 Bizim Kültürümüz Daha Değerli" Söylemi · #174 Düşman Meşru Hedef" Söylemi · #675 Bizim Silahlarımız Daha Ahlaklı" Söylemi

Kaynaklar: ICJ (2004). Advisory Opinion on the Wall.

KAVRAM No: 698

Karşı Tarafı "Terörle Özdeş" Gösterme

Kısa Tanım: Filistin'in bütünüyle terörle özdeşleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Onlar terörün ta kendisi" söylemi. Etkisi: Siyasi talepler, insan hakları ihlalleri görünmezleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: ABD'nin "terrorist entity" listelerinde Filistinli hareketlerin toptan kriminalize edilmesi. Tarihsele arka plan: 11 Eylül sonrası "terörle savaş" söylemiyle kesişim. Küresel yansımalar: Filistin dayanışma hareketleri kriminalize edilir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, siyasi talepler, insan hakları ihlalleri görünmezleşir. Daha geniş ölçekte ise filistin dayanışma hareketleri kriminalize edilir.

Karşı Strateji: Direnişin uluslararası hukukta "meşru mücadele" statüsüyle anlatılması.

Çapraz Başvurular: #41 UNRWA Terörle Bağlantılı" İddiası · #104 Terörle Mücadele" Retoriği · #836 İnsanlığa Karşı Suçların "Terörle Mücadele" Diye Sunulması · #771 Cenevre Sözleşmesi'nin "Terörle Mücadele" Kapsamında Açılması

Kaynaklar: United Nations General Assembly Resolution 37/43 (1982).

KAVRAM No: 699

1948 "Topraklar Boştu" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in kuruluş öncesi Filistin topraklarını "sahipsiz ve boş" olarak nitelemesi.

İşleyiş Mekanizması: "Topraksız halka topraksız ülke" sloganıyla demografik gerçeklerin inkârı. Etkisi: Filistin'in varlığı yok sayıldı, etnik temizlik meşrulaştırıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1948'de Siyonist liderlerin Batı basınında "boş toprak" vurgusu yapması. Tarihsele arka plan: Kolonyal "terra nullius" doktriniyle paralellik. Küresel yansımalar: Batı kamuoyunda İsrail'in yerleşimci politikaları normalleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, Filistin'in varlığı yok sayıldı, etnik temizlik meşrulaştırıldı. Daha geniş ölçekte ise batı kamuoyunda İsrail'in yerleşimci politikaları normalleştirildi.

Karşı Strateji: Filistin köy kayıtları, nüfus sayımları ve İngiliz Mandası belgeleri öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #242 Diaspora Şairlerinin Eserlerinde Filistin'in "Boş Toprak" Olarak · #267 Sinema Filmlerinde Filistin'in "Çorak ve Sahipsiz" Olarak · #266 Diaspora Belgelerinde İsrail'in "Kuruluş Mucizesi" İmajı

Kaynaklar: Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.

KAVRAM No: 700

Nakba Göçmenlerinin "Gönüllü Ayırıldığı" İddiası

Kısa Tanım: Filistinlilerin kendi istekleriyle evlerini terk ettiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Zorla sürgünler "gönüllü göç" olarak lanse edildi. Etkisi: Mültecilerin geri dönüş hakkı reddedildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail hükümetinin 1949'da UNRWA raporlarını "gönüllü ayrıldılar" diye reddetmesi. Tarihsel arka plan: 750.000'den fazla Filistinlinin zorla sürgün edilmesi. Küresel yansımalar: Batı medyasında "kaçan Araplar" söyleminin yayılması.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, mültecilerin geri dönüş hakkı reddedildi. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında "kaçan Araplar" söyleminin yayılması.

Karşı Strateji: Tanık ifadeleri ve arşiv belgeleriyle zorunlu göçün belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #91 Sığınmacıların "Gönüllü Gidiş" Diye Gösterilmesi · #704 Filistinlilerin Mülteci Kamplarına "Kendi Seçimiyle" Gittiği · #274 Diaspora Romanlarında Filistinlilerin "Göçmen" Olarak · #768 Gazze'de İnsani Yardım Noktalarının "Terör Deposu" Gösterilmesi

Kaynaklar: Khalidi, W. (ed.) (1992). All That Remains.

KAVRAM No: 701

1949 Ateşkes Hatlarının "Geçici" Gösterilmesi

Kısa Tanım: 1949 Ateşkes Hatlarının (Yeşil Hat) yalnızca geçici olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Bu sınırlar hukuken tanınmadı, "nihai sınır değil" denilerek ihlallere

kapı aralandı. Etkisi: Batı Şeria ve Gazze işgali için meşruiyet zemini hazırlandı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail'in 1950'lerden itibaren BM'de "geçici ateşkes hattı" argümanı kullanması. Tarihsel arka plan: Ateşkes hatları fiilen uluslararası tanınırlık kazansa da İsrail bunu reddetti. Küresel yansımalar: ABD ve bazı Batılı ülkeler bu söyleme sessiz kaldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, batı Şeria ve Gazze işgali için meşruiyet zemini hazırlandı. Daha geniş ölçekte ise aBD ve bazı Batılı ülkeler bu söyleme sessiz kaldı.

Karşı Strateji: BM kararlarında bu sınırların uluslararası meşruiyetinin hatırlatılması.

Çapraz Başvurular: #108 Geçici Güvenlik Önemleri · #856 Uluslararası Yargı Organlarının "Geçici" Olduğu Söylemi · #712 Batı Şeria İşgalinin "Geçici Güvenlik Önemi" Gibi... · #129 Geçici Çatışma" Söylemi

Kaynaklar: United Nations (1949). Armistice Agreements.

KAVRAM No: 702

Filistin Köylerinin Yıkımının "Modernleşme" Diye Sunulması

Kısa Tanım: Yüzlerce köyün yok edilmesi, "kalkınma ve modernleşme" retoriğiyle meşrulaştırıldı.

İşleyiş Mekanizması: Haritalardan köyler silindi, yerine Yahudi yerleşimleri inşa edildi. Etkisi: Etnik temizlik gizlendi, kolonizasyon başarı hikâyesi gibi sunuldu.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1950'lerde yıkılan köylerin yerine "kibbutz" ve "moshav" kurulması. Tarihsel arka plan: Planlı köy yıkımları (1948–1954). Küresel yansımalar: Batı basınında "çölün modernleşmesi" olarak yansıtıldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, etnik temizlik gizlendi, kolonizasyon başarı hikâyesi gibi sunuldu. Daha geniş ölçekte ise batı basınında "çölün modernleşmesi" olarak yansıtıldı.

Karşı Strateji: Arşiv fotoğrafları, köy haritaları ve tanıklıkların belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #331 Dijital Haritalarda Filistin Yer Adlarının Silinmesi · #93 Kültürel Miras Yıkımının "Yanlışlık" Gibi Sunulması · #256 Küresel Haber Başlıklarında "İsrail Saldırdı" Yerine "Çatışma..." · #716 1973 Yom Kippur Savaşı'nın "Varoluş Savaşı" Olarak...

Kaynaklar: Masalha, N. (1992). Expulsion of the Palestinians.

KAVRAM No: 703**1950'lerde İsrail'in "Çölü Yeşerten" Ülke İmajı**

Kısa Tanım: İsrail'in tarımsal başarıları "medeniyetin zaferi" gibi gösterildi.

İşleyiş Mekanizması: Filistin köylerinin yıkımı ve arazilerin el konulması gizlenerek, tarım projeleri propaganda edildi. Etkisi: İşgal ve sürgün, kalkınma hikâyesiyle meşrulaştırıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: JNF'nin (Jewish National Fund) propaganda filmleri. Tarihsel arka plan: Filistinlilerin verimli tarım arazilerinden sürülmesi. Küresel yansımalar: Batı medyasında İsrail "tarımsal mucize" olarak sunuldu.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, işgal ve sürgün, kalkınma hikâyesiyle meşrulaştırıldı. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında İsrail "tarımsal mucize" olarak sunuldu.

Karşı Strateji: Filistin tarımının Mandat dönemindeki belgelerle ispatlanması.

Çapraz Başvurular: #907 Tarım Fuarlarında İsrail'in "Çölü Yeşerten" İmajı · #932 İsrail'in "Çölü Tarıma Çevirdiği" Hikâyesinin Tekrarı · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları · #122 Medeniyetin Savunusu" Söylemi

Kaynaklar: Selby, J. (2003). Water, Power and Politics in the Middle East.

KAVRAM No: 704**Filistinlilerin Mülteci Kamplarına "Kendi Seçimiyle" Gittiği**

Kısa Tanım: Nakba mültecilerinin kamplara gönüllü yerleştiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Zorla sürgün ve ev yıkımlarının üstü örtüldü. Etkisi: Mültecilerin geri dönüş hakkı yok sayıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail'in 1950'lerde UNRWA raporlarına "onlar kampları tercih etti" cevabı. Tarihsel arka plan: Silahlı tehcir ve köylerin topluca boşaltılması. Küresel yansımalar: Batılı kamuoyunda "geçici kamp" algısı yaratıldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, mültecilerin geri dönüş hakkı yok sayıldı. Daha geniş ölçekte ise batılı kamuoyunda "geçici kamp" algısı yaratıldı.

Karşı Strateji: UNRWA'nın zorunlu göç raporlarının öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #700 Nakba Göçmenlerinin "Gönüllü Ayrıldığı" İddiası · #274 Diaspora Romanlarında Filistinlilerin "Göçmen" Olarak · #91 Sığınmacıların "Gönüllü Gidiş" Diye Gösterilmesi · #68 Mülteci Kamplarının "Terör Yuvası" İlanı

Kaynaklar: UNRWA (1951). Annual Report.

KAVRAM No: 705**1956 Süveyş Krizi'nde "Önleyici Savaş" Retoriği**

Kısa Tanım: İsrail'in Mısır'a saldırısı "önleyici savunma" olarak tanıtıldı.

İşleyiş Mekanizması: Saldırı "kaçınılmaz tehdit önlemi" gibi sunuldu. Etkisi: İsrail'in saldırganlığı gizlendi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1956'da Sina işgalini Ben-Gurion'un "önleyici savaş" diye açıklaması. Tarihsel arka plan: İngiltere ve Fransa'yla koordineli saldırı. Küresel yansımalar: ABD ve BM baskısıyla İsrail geri çekilmek zorunda kaldı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail'in saldırganlığı gizlendi. Daha geniş ölçekte ise ABD ve BM baskısıyla İsrail geri çekilmek zorunda kaldı.

Karşı Strateji: BM kararlarının ve askeri belgelerin hatırlatılması.

Çapraz Başvurular: #140 Önleyici Vuruş" Söylemi · #113 Engellenemez Tehdit" Söylemi · #615 Şiddeti "Önleyici" Olarak Çerçevelemek · #46 Roma Statüsü Suçlarının "Kaçınılmaz" Diye Gösterilmesi

Kaynaklar: Shlaim, A. (2000). The Iron Wall.

KAVRAM No: 706**1950'lerde Arap Liderlerin "Geri Dönüşü Engellediği" Söylemi**

Kısa Tanım: Filistinlilerin evlerine dönmelerini Arap ülkelerinin engellediği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Sorumluluk İsrail'den Araplara kaydırıldı. Etkisi: İsrail'in zorunlu göç politikasını akladı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail'in BM'de "geri dönüşü Araplar istemiyor" argümanı. Tarihsel arka plan: İsrail'in geri dönüş yasağını yasalarla sabitlemesi. Küresel yansımalar: Batı medyasında "Arap ihanet anlatısı" yayıldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail'in zorunlu göç politikasını akladı. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında "Arap ihanet anlatısı" yayıldı.

Karşı Strateji: 1948–1956 arasındaki İsrail iç hukukundaki geri dönüş yasalarının belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #415 Arap Ülkelerinde Normalleşme İçin Ticari Fon · #270 Diaspora Tiyatrolarında Arapların "Geri Kalmış" Karakterler Olarak · #727 1987 İntifadası'nın "Aşırılıkçı Liderlerin Oyunu" Diye Sunulması · #224 Diaspora Mizah Programlarında Filistinlilerin "Geri Kalmış"

Kaynaklar: Morris, B. (2004). The Birth of the Palestinian Refugee Problem Revisited.

KAVRAM No: 707

Nakba'nın "Savaşın Doğal Sonucu" Diye Çerçevesi

Kısa Tanım: Nakba zorunlu göçünün savaşın olağan sonucu olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Etnik temizlik savaşın kaosu olarak sunuldu. Etkisi: Planlı sürgün ve katliamlar gizlendi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail yetkililerinin "savaş olur, göç olur" söylemi. Tarihsel arka plan: Plan Dalet kapsamında köy boşaltmaları. Küresel yansımalar: Batı'da Nakba'nın planlı değil, "savaş kaosu" olarak öğretilmesi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, planlı sürgün ve katliamlar gizlendi. Daha geniş ölçekte ise batı'da Nakba'nın planlı değil, "savaş kaosu" olarak öğretilmesi.

Karşı Strateji: Akademik belgelerle planlı tahcirin ortaya konulması.

Çapraz Başvurular: #14 Açlıktan Ölümünün "Yan Etki" Gibi Sunulması · #193 Çatışma Olmadan Olmazdı" Söylemi · #151 Kaçınılmaz Sonuç" İfadesi · #94 Çevresel Tahribatin "Savaşın Doğal Sonucu" Gösterilmesi

Kaynaklar: Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.

KAVRAM No: 708

BM 194 sayılı Kararının "Siyasi Tavsiye" Gibi Gösterilmesi

Kısa Tanım: 1948 mülteci geri dönüş hakkını tanıyan BM 194 kararının bağlayıcı olmadığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Karar yalnızca "tavsiye" gibi sunuldu. Etkisi: Mültecilerin yasal hakkı reddedildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail'in 1949'dan itibaren BM'de bu argümanı kullanması. Tarihsel arka plan: Kararın açıkça uluslararası hukukta bağlayıcı norm yaratmasına rağmen İsrail tarafından yok sayılması. Küresel yansımalar: Batı ülkelerinin çoğu bu hakkı desteklerken, İsrail ve ABD karşı çıktı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, mültecilerin yasal hakkı reddedildi. Daha geniş ölçekte ise batı ülkelerinin çoğu bu hakkı desteklerken, İsrail ve ABD karşı çıktı.

Karşı Strateji: BM Genel Kurulu kararlarının uluslararası hukuk normu oluşturduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #85 UAD Yorumlarının "Tavsiye"ye İndirgenmesi · #778 UAD Yorumlarının "Tavsiye Kararı" Gibi Çerçevesi · #830 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin "Yalnızca Tavsiye" Diye · #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi

Kaynaklar: United Nations General Assembly Resolution 194 (1948).

KAVRAM No: 709

1967 Savaşı'nda "Var Olma Tehdidi" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in 1967 öncesi Arap devletlerinin saldırmak üzere olduğu iddiasıyla savaşı "var olma mücadelesi" gibi sunması.

İşleyiş Mekanizması: Askerî istihbarat ve siyasi demeçlerle saldırının kaçınılmaz olduğu algısı yaratıldı. Etkisi: Önleyici saldırı meşru müdafaa olarak çerçevelendi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1967'de İsrail'in Mısır'a karşı ilk saldırıyı başlatmasına rağmen dünya kamuoyuna "hayatta kalma savaşı" olarak açıklaması. Tarihsel arka plan: ABD ve İngiltere belgeleri, İsrail'in askeri üstünlüğünün zaten açık olduğunu ortaya koyar. Küresel yansımalar: Batı kamuoyunda İsrail'e sempati oluşturdu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, önleyici saldırı meşru müdafaa olarak çerçevelendi. Daha geniş ölçekte ise batı kamuoyunda İsrail'e sempati oluşturdu.

Karşı Strateji: Açıklanan arşiv belgeleriyle İsrail'in saldırıyı başlatan taraf olduğunun vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #716 1973 Yom Kippur Savaşı'nın "Varoluş Savaşı" Olarak... · #640 Onlar Bizim Yok Oluşumuzu İstiyor" Söylemi · #632 Sürekli "Varoluş Krizi" Hikâyesi · #105 Varlık Mücadelesi" Söylemi

Kaynaklar: Shlaim, A. (2001). The Iron Wall.

KAVRAM No: 710

Altı Gün Savaşı'nın "Mucize Zafer" Olarak Sunulması

Kısa Tanım: İsrail'in 1967'deki askeri zaferini "ilahi mucize" gibi lanse etmesi.

İşleyiş Mekanizması: Dini ve millî retorik kullanılarak zafer kutsallaştırıldı. Etkisi: İşgalin eleştirisi gölgede bırakıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail medyasında savaşın "Tanrı'nın yardımıyla mucizevi bir başarı" olarak anlatılması. Tarihsel arka plan: 6 gün içinde Sina, Golan, Doğu Kudüs ve Batı Şeria işgal

edildi. Küresel yansımalar: Diaspora Yahudileri arasında kitlesel desteği artırdı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, işgalin eleştirisi gölgede bırakıldı. Daha geniş ölçekte ise diaspora Yahudileri arasında kitlesel desteği artırdı.

Karşı Strateji: İşgalin sonuçlarının (mültecilik, yerleşim) öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #931 Uluslararası Medyada İsrail Ekonomisinin “Mucize” Diye · #142 Askerî Başarı” Anlatısı · #716 1973 Yom Kippur Savaşı’nın “Varoluş Savaşı” Olarak... · #750 Gazze Savaşlarında “Demir Kubbe” İmajı

Kaynaklar: Segev, T. (2007). 1967: Israel, the War, and the Year That Transformed the Middle East.

KAVRAM No: 711

Doğu Kudüs’ün “Kurtarılmış Toprak” İlanı

Kısa Tanım: 1967 sonrası Doğu Kudüs’ün işgalini “kurtuluş” olarak sunma.

İşleyiş Mekanizması: Şehir “Yahudi başkenti” olarak kutsallaştırıldı. Etkisi: Filistinlilerin hakları görünmez kılındı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail Parlamentosu’nun 1980’de Kudüs’ü “ebedî başkent” ilan etmesi. Tarihsel arka plan: Uluslararası hukukta Doğu Kudüs işgal toprak sayıldı. Küresel yansımalar: BM Güvenlik Konseyi’nin 478 sayılı kararıyla Kudüs yasası reddedildi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistinlilerin hakları görünmez kılındı. Daha geniş ölçekte ise BM Güvenlik Konseyi’nin 478 sayılı kararıyla Kudüs yasası reddedildi.

Karşı Strateji: Kudüs’ün statüsünü belirleyen BM kararlarının vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #292 Hollywood’da Kudüs’ün “Ebedî İsrail Başkenti” Vurgusu · #891 Kudüs’ün “Üç Din İçin Açık Kent” Söylemi · #216 Diaspora Belgesellerinde Kudüs’ün “Bölünmez Başkent” Olarak · #241 Hollywood’da Kudüs’ün “Yahudi Mirası” Vurgusunun Tek Taraflı

Kaynaklar: UN Security Council Resolution 478 (1980).

KAVRAM No: 712

Batı Şeria İşgalinin “Geçici Güvenlik Önlemi” Gibi Gösterilmesi

Kısa Tanım: Batı Şeria’nın işgalinin “sadece geçici” olduğu söylemi.

İşleyiş Mekanizması: Askerî işgal kalıcı yerleşim politikalarıyla gizlendi. Etkisi: Uluslararası kamuoyu “güvenlik gerekçesi” söylemiyle ikna edilmeye çalışıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1967’den itibaren işgalin geçici olduğu açıklamalarına rağmen 1970’lerde yerleşimlerin hızla inşa edilmesi. Tarihsel arka plan: Oslo süreci dahil tüm müzakerelerde “geçici” argümanı tekrarlandı. Küresel yansımalar: AB ve BM sürekli geçiciliğin kalıcı işgale dönüştüğünü raporladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası kamuoyu “güvenlik gerekçesi” söylemiyle ikna edilmeye çalışıldı. Daha geniş ölçekte ise aB ve BM sürekli geçiciliğin kalıcı işgale dönüştüğünü raporladı.

Karşı Strateji: Yerleşim inşaatlarının belgeleriyle işgalin kalıcılığını göstermek.

Çapraz Başvurular: #108 Geçici Güvenlik Önlemleri” · #856 Uluslararası Yargı Organlarının “Geçici” Olduğu Söylemi · #129 Geçici Çatışma” Söylemi · #701 1949 Ateşkes Hatlarının “Geçici” Gösterilmesi

Kaynaklar: B’Tselem (2017). Land Grab: Israel’s Settlement Policy in the West Bank.

KAVRAM No: 713

Sina’nın İşgalini “Savunma” Çerçevesine Sokma

Kısa Tanım: Sina Yarımadası’nın işgalini Mısır tehdidine karşı savunma olarak açıklama.

İşleyiş Mekanizması: Mısır ordusunun askeri hazırlıkları abartıldı. Etkisi: Saldırı, uluslararası kamuoyuna meşru savunma gibi sunuldu.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1967’de İsrail’in Sina’yı işgal edip daha sonra ABD baskısıyla çekilmesi. Tarihsel arka plan: Önleyici saldırı stratejisi İsrail doktrininde yerleşti. Küresel yansımalar: ABD-İsrail askeri ilişkilerini güçlendirdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, saldırı, uluslararası kamuoyuna meşru savunma gibi sunuldu. Daha geniş ölçekte ise aBD-İsrail askeri ilişkilerini güçlendirdi.

Karşı Strateji: Mısır’ın saldırı hazırlığında olmadığını gösteren CIA raporlarının kullanılması.

Çapraz Başvurular: #446 Mısır ile Gaz Boru Hattı Diplomasisi · #603 Kendi Şiddetini “Savunma” Diye Gösterme · #178 Savunma Çizgisi” Retoriği · #654 Biz Sadece Korunuyoruz” Söylemi

Kaynaklar: Quandt, W. (1977). Decade of Decisions: American Policy Toward the Arab-Israeli Conflict, 1967–1976.

KAVRAM No: 714**1967 Sonrası “Savunulabilir Sınırlar” Söylemi**

Kısa Tanım: İsrail'in genişleyen sınırlarını güvenlik gerekçesiyle “savunulabilir” ilan etmesi.

İşleyiş Mekanizması: 1949 hatları “savunulamaz” gösterildi. Etkisi: Toprak genişlemesi meşru zemine oturtuldu.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail liderlerinin ABD ziyaretlerinde bu argümanı sürekli gündeme getirmesi. Tarihsel arka plan: “Savunulabilir sınırlar” ifadesi özellikle 1970'lerden itibaren diplomatik literatüre sokuldu. Küresel yansımalar: ABD'de Kongre kararlarına girdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, toprak genişlemesi meşru zemine oturtuldu. Daha geniş ölçekte ise aBD'de Kongre kararlarına girdi.

Karşı Strateji: BM 242 sayılı kararında işgal edilen topraklardan çekilme çağrısının hatırlatılması.

Çapraz Başvurular: #701 1949 Ateşkes Hatlarının “Geçici” Gösterilmesi · #171 Düşman Kaynaklarını Yok Etmek” Söylemi · #711 Doğu Kudüs'ün “Kurtarılmış Toprak” İlanı · #709 1967 Savaşı'nda “Var Olma Tehdidi” Söylemi

Kaynaklar: UN Security Council Resolution 242 (1967).

KAVRAM No: 715**Arapların “Barışı Reddettiği” 3 Hayır Kampanyası**

Kısa Tanım: 1967 sonrası Hartum Konferansı'ndaki “3 Hayır” (İsrail'le barış yok, tanıma yok, müzakere yok) kararının mutlak barış reddi gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: İsrail, tek taraflı olarak “barış isteyen taraf” rolüne büründü. Etkisi: Arapların pozisyonu çarpıtılarak İsrail'in işgal politikaları meşrulaştırıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail basınında Hartum kararlarının “barışı reddeden Araplar” şeklinde aktarılması. Tarihsel arka plan: Karar, İsrail'in işgaline tepki olarak alınmıştı. Küresel yansımalar: ABD kamuoyunda İsrail'in “yalnız barış aktörü” imajı pekişti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, arapların pozisyonu çarpıtılarak İsrail'in işgal politikaları meşrulaştırıldı. Daha geniş ölçekte ise aBD kamuoyunda İsrail'in “yalnız barış aktörü” imajı pekişti.

Karşı Strateji: Hartum kararlarının koşullu ve müzakere bağlamı öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #638 Kendi Liderlerini “Barış Elçisi” Olarak Sunma · #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz” Söylemi · #916 Diaspora Romanlarında İsrail'in “Küresel Barış Gücü” Olarak · #106 Barış Operasyonu” Etiketlemesi

Kaynaklar: Khalidi, R. (1997). Palestinian Identity.

KAVRAM No: 716**1973 Yom Kippur Savaşı'nın “Varoluş Savaşı” Olarak Sunulması**

Kısa Tanım: Mısır ve Suriye'nin 1967 işgalini geri alma girişimi, İsrail tarafından “yok olma savaşı” diye lanse edildi.

İşleyiş Mekanizması: Saldırıya uğrayan değil, işgali sürdüren taraf olarak meşrulaştırıldı. Etkisi: İsrail mağdur konuma taşındı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Golda Meir'in “bu bizim varoluş savaşımız” açıklaması. Tarihsel arka plan: Mısır ve Suriye 1967'de kaybettikleri toprakları geri almak istiyordu. Küresel yansımalar: ABD, İsrail'e dev silah yardımı yaptı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, israil mağdur konuma taşındı. Daha geniş ölçekte ise aBD, İsrail'e dev silah yardımı yaptı.

Karşı Strateji: Savaşın kaynağının işgal toprakları olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #709 1967 Savaşı'nda “Var Olma Tehdidi” Söylemi · #105 Varlık Mücadelesi” Söylemi · #713 Sina'nın İşgalini “Savunma” Çerçevesine Sokma · #632 Sürekli “Varoluş Krizi” Hikâyesi

Kaynaklar: Sadat, A. (1978). In Search of Identity.

KAVRAM No: 717**İsrail'in 1970'lerde “Tek Demokrasi” Söylemini Pekiştirme**

Kısa Tanım: Ortadoğu'da “tek demokratik ülke” olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Otoriter Arap rejimlerine karşı kendi imajını parlatmak. Etkisi: İşgal ve apartheid düzeni perdeledi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1970'lerden itibaren İsrail'in ABD kamu diplomasisinde “tek demokrasi” vurgusu. Tarihsel arka plan: İşgal topraklarındaki Filistinliler askeri yönetim altında tutuluyordu. Küresel yansımalar: ABD dış politikası bu söylemi içselleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, işgal ve apartheid düzeni perdeledi. Daha geniş ölçekte ise aBD dış politikası bu söylemi içselleştirdi.

Karşı Strateji: Demokrasi tanımının işgal altındaki halkları da kapsadığı hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #529 Akademik Kitaplarda İsrail'in "Tek Demokrasi" Olarak · #288 Küresel Medyada İsrail'in "Demokratik Kimlik" Söyleminin Tekrarı · #156 Bizim Değerlerimiz Retoriği · #124 Demokratik Değerler'in Kalkan Yapılması

Kaynaklar: Shafir, G. & Peled, Y. (2002). Being Israeli: The Dynamics of Multiple Citizenship.

KAVRAM No: 718

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün "Terör Örgütü" Etiketlenmesi

Kısa Tanım: PLO'nun ulusal kurtuluş hareketi kimliğinin, "terör" yaftasıyla kriminalize edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Filistin'in siyasi talepleri terör söylemine indirgenerek meşruiyeti yok edildi. Etkisi: Filistinlilerin öz yönetim hakkı gölgelendi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1970'lerde ABD ve İsrail'in PLO'yu "uluslararası terör" listesine sokması. Tarihsel arka plan: PLO 1974'te BM'de Filistin halkının temsilcisi olarak tanındı. Küresel yansımalar: Batı medyası PLO'yu genellikle "terör örgütü" olarak aktardı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, filistinlilerin öz yönetim hakkı gölgelendi. Daha geniş ölçekte ise batı medyası PLO'yu genellikle "terör örgütü" olarak aktardı.

Karşı Strateji: BM kararları ve uluslararası tanıma vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #62 Protesto Hakkının "Terör Propagandası"na İndirgenmesi · #739 İkinci İntifada'nın "Terör Dalgası" Olarak Etiketlenmesi · #73 Tarafsız Hukukçuların "Terör Destekçisi" İlanı · #160 Terör Yatağı" Etiketlemesi

Kaynaklar: Sayigh, Y. (1997). Armed Struggle and the Search for State.

KAVRAM No: 719

1982 Lübnan İşgalı'nın "Barışı Sağlama Operasyonu" Diye Sunulması

Kısa Tanım: İsrail'in Lübnan işgalini "barışı sağlamak" için yaptığını iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Askerî operasyon "Peace for Galilee" adıyla uluslararası basına

servis edildi. Etkisi: İşgal ve sivillere yönelik saldırılar barış misyonu gibi gösterildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1982'de İsrail hükümeti işgali "kuzey sınırını güvenli kılma ve barışı sağlama operasyonu" diye açıkladı. Tarihsel arka plan: Operasyon, PLO'yu Lübnan'dan çıkarmayı hedefliyordu. Küresel yansımalar: BM ve dünya kamuoyu bu söylemi reddetti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, işgal ve sivillere yönelik saldırılar barış misyonu gibi gösterildi. Daha geniş ölçekte ise BM ve dünya kamuoyu bu söylemi reddetti.

Karşı Strateji: İşgalin yol açtığı katliam ve yıkımlar belgelenerek ifşa edilmeli.

Çapraz Başvurular: #185 Barışı Sağlama Operasyonu" Söylemi · #646 Barışı Biz İstiyoruz, Onlar Engelliyor" Söylemi · #106 Barış Operasyonu" Etiketlemesi · #734 1996 Qana Katliamının "Yanlışlık" Olarak Çerçevesi

Kaynaklar: Schiff, Z., & Ya'ari, E. (1984). Israel's Lebanon War.

KAVRAM No: 720

Sabra ve Şatilla Katliamının "Hristiyan Milislerin Suçu" Diye

Kısa Tanım: Katliamın sorumluluğunun yalnızca Lübnanlı Hristiyan milislere yüklendiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İsrail ordusunun denetim ve sorumluluğu göz ardı edildi. Etkisi: İsrail'in katliamdaki rolü görünmez kılındı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1982'de Sabra-Şatilla'da 3000'e yakın sivil öldürüldü; İsrail sorumluluğu reddetti. Tarihsel arka plan: Kahan Komisyonu İsrail'i "dolaylı sorumlu" ilan etti. Küresel yansımalar: Uluslararası kamuoyu İsrail'i suç ortağı olarak gördü.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail'in katliamdaki rolü görünmez kılındı. Daha geniş ölçekte ise uluslararası kamuoyu İsrail'i suç ortağı olarak gördü.

Karşı Strateji: Komisyon raporları ve tanıklıklarla İsrail'in rolü belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #833 Komuta Sorumluluğunun "Bireysel Emir'e İndirgenmesi · #741 2002 Jenin Katliamının "Abartı" Olarak Sunulması · #2 Orantılılık İlkesinin Göz Ardı Edilmesi · #743 2006 Lübnan Savaşı'nda "Kendi Halkını Kalkan Yapıyorlar"...

Kaynaklar: Kahan Commission Report (1983).

KAVRAM No: 721**Lübnan'da Sivil Kayıpların “Yan Hedef” Olarak Gösterilmesi**

Kısa Tanım: Bombardımanlarda sivillerin ölümü “yan hasar” kavramıyla küçültüldü.

İşleyiş Mekanizması: Saldırlar “terör yuvalarına operasyon” diye tanımlandı. Etkisi: Binlerce sivil ölümü önemsizleştirildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1982’de Beyrut’un yoğun bombardımanı “terör altyapısına darbe” olarak sunuldu. Tarihsel arka plan: İsrail ordusu sivillerin yoğun olduğu alanları hedef aldı. Küresel yansımalar: Uluslararası Af Örgütü bu bombardımanları kınadı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, binlerce sivil ölümü önemsizleştirildi. Daha geniş ölçekte ise uluslararası Af Örgütü bu bombardımanları kınadı.

Karşı Strateji: İnsan hakları raporları ve görsel kanıtlar yaygınlaştırılmalı.

Çapraz Başvurular: #102 Yan Hasar” İfadesi · #128 Sınırlı Operasyon” Anlatısı · #92 Güvenli Bölge İhlallerinin “Operasyon Alanı”na Sokulması · #147 Hedefimiz Terör Unsurları” Söylemi

Kaynaklar: Amnesty International (1983). Report on Lebanon.

KAVRAM No: 722**1980’lerde İsrail’in “Teröre Karşı Kale” İmajı**

Kısa Tanım: İsrail’in kendini “uluslararası teröre karşı ön cephe” olarak sunması.

İşleyiş Mekanizması: Kendi işgal politikaları gizlenip Batı ile ortak düşman çerçevesi kuruldu. Etkisi: İsrail, Batı dünyasında stratejik “savunma hattı” gibi görüldü.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1980’lerde İsrail-ABD ortak söylemlerinde “terörle mücadele kalesi” vurgusu. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş döneminde İsrail, Batı’nın müttefiki konumuna yerleştirildi. Küresel yansımalar: ABD yardımları artırıldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail, Batı dünyasında stratejik “savunma hattı” gibi görüldü. Daha geniş ölçekte ise ABD yardımları artırıldı.

Karşı Strateji: İşgalci güçlerin terör söylemiyle kendi suçlarını örtmesi ifşa edilmeli.

Çapraz Başvurular: #157 Ortak Güvenlik” Söylemi · #730 Filistin Yönetiminin “Teröre Göz Yumduğu” Söylemi · #758 Gazze Kuşatmasının “Teröre Karşı Önlem” Olarak Savunulması · #97 İşgal Hukukunun “Uygulanamaz” Sayılması

Kaynaklar: Chomsky, N. (1983). The Fateful Triangle.

KAVRAM No: 723**Filistin İntifadası’nın “Şiddet Eylemleri” Olarak Çerçelenmesi**

Kısa Tanım: Halk ayaklanmasının demokratik direniş boyutunun yok sayılması.

İşleyiş Mekanizması: Protestolar “terör” ve “şiddet eylemleri” olarak damgalandı. Etkisi: Meşru direniş kriminalize edildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1987 İntifadası’nda kitlesel protestolar Batı basınında “violence” başlığıyla sunuldu. Tarihsel arka plan: İntifada işgal ve sömürüye karşı sivil direnişti. Küresel yansımalar: BM raporları bunu meşru direniş olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, meşru direniş kriminalize edildi. Daha geniş ölçekte ise BM raporları bunu meşru direniş olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Direnişin barışçıl yanları belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #739 İkinci İntifada’nın “Terör Dalgası” Olarak Etiketlenmesi · #130 Barış İçin Çatışma” Paradoksu · #836 İnsanlığa Karşı Suçların “Terörle Mücadele” Diye Sunulması · #348 Dijital Reklamlarda Filistin Direnişinin “Şiddet” Olarak Sunulması

Kaynaklar: Smith, C. (2004). Palestine and the Arab-Israeli Conflict.

KAVRAM No: 724**Taş Atan Çocukların “Silahlı Militan” Olarak Sunulması**

Kısa Tanım: Filistinli çocukların direnişi “terör” kategorisine sokulması.

İşleyiş Mekanizması: Medya diliyle çocukların eylemleri silahlı saldırı gibi gösterildi. Etkisi: Çocuk ölümleri meşrulaştırıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1988’de Muhammed el-Durra benzeri olayların İsrail basınında “militan gençler” olarak aktarılması. Tarihsel arka plan: Çocuk direnişi İntifada’nın simgesi oldu. Küresel yansımalar: UNICEF ve BM çocuk hakları ihlallerini kınadı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, çocuk ölümleri meşrulaştırıldı. Daha geniş ölçekte ise UNICEF ve BM çocuk hakları ihlallerini kınadı.

Karşı Strateji: Çocukların mağduriyetini belgeleyen uluslararası raporlar öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #791 Çocukların Tutuklanmasının “Genç Militan” Etiketlenmesi ·

#253 Uluslararası TV Kanallarında Filistinli Çocukların "Gelecek · #32 Çocukların "Genç Militan" Etiketleriyle Tutuklanması · #635 Çocukları Kalkan Yapıyorlar" İddiası

Kaynaklar: UNICEF (1989). Impact of Armed Conflict on Children in Palestine.

KAVRAM No: 725

1980'lerde İsrail'in "ABD'nin Stratejik Ortağı" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in işgalci politikalarını örtmek için ABD ile "stratejik ortaklık" kimliği oluşturmaları.

İşleyiş Mekanizması: Ortadoğu'daki Amerikan çıkarlarının İsrail olmadan korunamayacağı algısı. Etkisi: İşgalin üstü jeopolitik ortaklıkla kapatıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1981'de ABD-İsrail Stratejik İşbirliği Anlaşması. Tarihsel arka plan: Reagan dönemi ABD yardımları zirveye çıktı. Küresel yansımalar: İsrail'in askeri ve ekonomik üstünlüğü pekişti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, işgalin üstü jeopolitik ortaklıkla kapatıldı. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in askeri ve ekonomik üstünlüğü pekişti.

Karşı Strateji: Ortaklığın uluslararası hukuka aykırı işgali koruduğu belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #512 Akademik Fonlarda İsrail Şirketleriyle Zorunlu Ortaklık · #456 Hindistan ile Silah Diplomasisi · #506 Üniversite Kursülerinde İsrail Yanlı Profesörlerin Atanması · #438 Silikon Vadisi'yle Teknoloji İttifakı

Kaynaklar: Quandt, W. (1986). Reagan and the Middle East.

KAVRAM No: 726

Lübnan'daki Bombalamaların "Güvenlik Operasyonu" Gibi

Kısa Tanım: Sivil bölgelerin bombalanmasının güvenliğin operasyonu adıyla açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: "Terör altyapısı" bahanesiyle şehirler hedef alındı. Etkisi: Sivil ölümleri meşru hale getirildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1982 Beyrut bombardımanı "PLO'ya darbe" diye sunuldu. Tarihsel arka plan: İsrail hava kuvvetlerinin sivil mahalleleri hedef alması. Küresel yansımalar: BM Genel Kurulu saldırıyı kınadı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sivil ölümleri meşru hale getirildi. Daha geniş ölçekte ise BM Genel Kurulu saldırıyı kınadı.

Karşı Strateji: İnsan hakları örgütlerinin belgeleriyle gerçekler ifşa edilmeli.

Çapraz Başvurular: #191 Sadece Düşman Altyapısı Yok Edildi" Söylemi · #106 Barış Operasyonu" Etiketlemesi · #121 Temizleme Operasyonu" Anlatısı · #185 Barışı Sağlama Operasyonu" Söylemi

Kaynaklar: UN General Assembly Resolution 37/123 (1982).

KAVRAM No: 727

1987 İntifadası'nın "Aşırılıkçı Liderlerin Oyunu" Diye Sunulması

Kısa Tanım: Halk ayaklanması "fanatik liderlerin manipülasyonu" gibi gösterildi.

İşleyiş Mekanizması: Tabandan gelişen direniş, liderlerin komplosu gibi çerçevelendi. Etkisi: Filistin halkının iradesi yok sayıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail basınının 1987'de intifadayı "radikal liderlerin oyunu" olarak aktarması. Tarihsel arka plan: İntifada spontane halk direnişiydi. Küresel yansımalar: Uluslararası basının bir kısmı İsrail söylemini tekrar etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistin halkının iradesi yok sayıldı. Daha geniş ölçekte ise uluslararası basının bir kısmı İsrail söylemini tekrar etti.

Karşı Strateji: İntifada'nın kitlesel halk hareketi niteliği belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #293 Diaspora Yapımlarında Filistinli Liderlerin "Fanatik" Gösterilmesi · #622 Suçu "Milan Liderlere" Yükleme · #723 Filistin İntifadası'nın "Şiddet Eylemleri" Olarak Çerçevelemesi · #953 Al Tabanlı Sentetik Seslerle Sahte Açıklamalar

Kaynaklar: Beinun, J. & Lockman, Z. (1989). Intifada: The Palestinian Uprising Against Israeli Occupation.

KAVRAM No: 728

Gaz Bombalarının "Ölümcül Olmayan" Silah Olarak Kullanılması

Kısa Tanım: Gaz bombalarının ölümcül etkilerinin küçümsemesi.

İşleyiş Mekanizması: "Non-lethal" ifadesiyle sivillerin ölümü önemsizleştirildi. Etkisi: Kitle imha araçları gibi kullanılan gazlar meşrulaştırıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1988'de Batı Şeria'da gaz bombasıyla onlarca sivilin ölümü. Tarihsel arka plan: İntifada sürecinde kitlesel kullanım. Küresel yansımalar: İnsan hakları örgütleri gaz bombalarını "ölümcül silah" ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kitle imha araçları gibi kullanılan gazlar meşrulaştırıldı. Daha geniş ölçekte ise insan hakları örgütleri gaz bombalarını “ölümcül silah” ilan etti.

Karşı Strateji: Tıbbi raporlarla ölümcül etkilerin belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #34 Gaz Bombasının “Ölümcül Olmayan” Diye Sunulması · #102 Yan Hasar” İfadesi · #764 Gazze Savaşlarında Çocuk Ölümlerinin “Yan Etki” Olarak · #456 Hindistan ile Silah Diplomasisi

Kaynaklar: Physicians for Human Rights (1990). The Use of Tear Gas in the Occupied Territories.

KAVRAM No: 729

Oslo Sürecinde İsrail’in “Barış İnisiyatifi” Sahiplenmesi

Kısa Tanım: İsrail’in Oslo Anlaşmalarını kendi inisiyatifiyle başlatılmış “barış adımı” olarak sunması.

İşleyiş Mekanizması: Filistin tarafının direnişini ve diplomatik katkısını görmezden gelmek. Etkisi: İsrail, barışı isteyen tek aktör gibi gösterildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1993 Oslo Anlaşması’nın imza töreninde Rabin–Peres ikilisi uluslararası basında “barış mimarı” olarak öne çıkarıldı. Tarihsel arka plan: Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Oslo’da varlığını kabul ettirmişti. Küresel yansımalar: Batı medyası süreci İsrail’in diplomatik başarısı olarak aktardı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail, barışı isteyen tek aktör gibi gösterildi. Daha geniş ölçekte ise batı medyası süreci İsrail’in diplomatik başarısı olarak aktardı.

Karşı Strateji: Filistin tarafının katkısı ve ödediği siyasi bedeller belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #653 Onlar Bizim Barış Çabamızı Bozuyor” Retoriği · #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz” Söylemi · #673 Biz Olmazsak Barış Olmaz” Söylemi · #916 Diaspora Romanlarında İsrail’in “Küresel Barış Gücü” Olarak

Kaynaklar: Smith, C. (2004). Palestine and the Arab-Israeli Conflict.

KAVRAM No: 730

Filistin Yönetiminin “Teröre Göz Yumduğu” Söylemi

Kısa Tanım: Filistin Yönetimi’nin güvenlik işbirliğinde yetersiz olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İsrail saldırıları meşrulaştırmak için Filistin’in “teröristleri koruduğu” propagandası yapıldı. Etkisi: Filistin tarafı sürekli suçlu pozisyonuna itildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1994–1996 yılları arasında Hamas saldırıları sonrası İsrail hükümeti bu söylemi öne çıkardı. Tarihsel arka plan: Oslo’da güvenlik işbirliği maddeleri tartışmalıydı. Küresel yansımalar: ABD Kongresi bu söylem üzerinden Filistin’e yardımları kısıtladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, Filistin tarafı sürekli suçlu pozisyonuna itildi. Daha geniş ölçekte ise ABD Kongresi bu söylem üzerinden Filistin’e yardımları kısıtladı.

Karşı Strateji: Filistin güvenlik güçlerinin ortak çalışmalardaki kayıtları öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #722 1980’lerde İsrail’in “Teröre Karşı Kale” İmajı · #694 Onlar Düşmanlarını Kahramanlaştırıyor” Söylemi · #162 Düşman Propagandası” Söylemi · #182 Teröristleri Etkisiz Hale Getirme” Söylemi

Kaynaklar: Brown, N. (2003). Palestinian Politics After the Oslo Accords.

KAVRAM No: 731

Kudüs Yerleşimlerinin “Doğal Gelişim” Olarak Anlatılması

Kısa Tanım: Doğu Kudüs’teki yerleşimlerin işgal değil, “kentleşmenin doğal sonucu” gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Demografik mühendislik “büyüme ihtiyacı” bahanesiyle sunuldu. Etkisi: Yerleşimler meşru imaj kazandı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1990’larda İsrail, Har Homa yerleşimini “doğal nüfus artışı” gerekçesiyle kurdu. Tarihsel arka plan: Kudüs’ün statüsü Oslo’da ertelenmişti. Küresel yansımalar: BM Güvenlik Konseyi bu adımları yasa dışı ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, yerleşimler meşru imaj kazandı. Daha geniş ölçekte ise BM Güvenlik Konseyi bu adımları yasa dışı ilan etti.

Karşı Strateji: Demografik manipülasyonun belgeleri öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #235 Diaspora Yapımlarında Yahudi Yerleşimlerinin “Doğal Hak” Gibi · #87 Yerleşim İnşasının “Doğal Büyüme” Olarak Gösterilmesi · #94 Çevresel Tahribatin “Savaşın Doğal Sonucu” Gösterilmesi · #707 Nakba’nın “Savaşın Doğal Sonucu” Diye Çerçevesi

Kaynaklar: UN Security Council Resolution 478 (1980).

KAVRAM No: 732**Oslo Sonrası Filistinli Taleplerin “Maksimalist” Gibi Gösterilmesi**

Kısa Tanım: Filistin’in temel hak taleplerinin (geri dönüş, Kudüs) aşırı istekler gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası medyada Filistin tarafı “asla tatmin olmayan” olarak çerçevelendi. Etkisi: İsrail’in işgal politikaları göz ardı edildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000 Camp David görüşmelerinde Arafat’ın Kudüs talebi “maksimalist” diye aktarıldı. Tarihsel arka plan: Mültecilerin dönüş hakkı Oslo sürecinde ertelendi. Küresel yansımalar: ABD basını Arafat’ı “barış fırsatını reddetmekle” suçladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail’in işgal politikaları göz ardı edildi. Daha geniş ölçekte ise aBD basını Arafat’ı “barış fırsatını reddetmekle” suçladı.

Karşı Strateji: Taleplerin BM kararlarına dayandığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #737 Oslo’daki Filistinli Taleplerin “Barışa Karşı” Gösterilmesi · #813 Filistinlilerin Hak Taleplerinin “Maksimalist” İddialar Olarak · #648 Karşı Tarafı “Aşırılıkçı” Olarak Damgalama · #729 Oslo Sürecinde İsrail’in “Barış İnisiyatifi” Sahiplenmesi

Kaynaklar: Said, E. (2000). The End of the Peace Process.

KAVRAM No: 733**İsrail’in “Taviz Veren Taraf” Algısı**

Kısa Tanım: İsrail’in Oslo’da sürekli ödün veren aktör olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Yerleşimlerin genişletilmesi ve askeri baskı görmezden gelindi. Etkisi: İsrail mağdur, Filistin ise “inatçı” gibi resmedildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1990’larda İsrail liderleri her müzakereden sonra “büyük taviz verdik” açıklamaları yaptı. Tarihsel arka plan: Oslo anlaşmaları Filistin egemenliğini tanımadı. Küresel yansımalar: ABD medyası İsrail’i fedakâr taraf olarak lanse etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail mağdur, Filistin ise “inatçı” gibi resmedildi. Daha geniş ölçekte ise aBD medyası İsrail’i fedakâr taraf olarak lanse etti.

Karşı Strateji: Gerçekte Filistin’in devlet olma hakkından feragat ettiği belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #833 Komuta Sorumluluğunun “Bireysel Emir’e İndirgenmesi · #27 UNRWA’nın “Terör Destekçisi” İlan Edilmesi · #777 Uluslararası Ceza

Mahkemesi’ne Taraf Olmanın “Dokunulmazlık” · #651 Kitlelere Sürekli “Yalnız” Algısı Aşılama

Kaynaklar: Finkelstein, N. (2003). Image and Reality of the Israel- Palestine Conflict.

KAVRAM No: 734**1996 Qana Katliamının “Yanlışlık” Olarak Çerçevesi**

Kısa Tanım: İsrail’in Lübnan Qana’da BM kampını bombalamasının “kaza” gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: “Yanlış koordinat” iddiasıyla sorumluluk küçültüldü. Etkisi: 106 sivil ölümü “teknik hata” olarak aktarıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 18 Nisan 1996’da BM üssüne yapılan saldırı sonrası İsrail “yanlışlık” açıklaması yaptı. Tarihsel arka plan: Operasyon Grapes of Wrath esnasında yaşandı. Küresel yansımalar: BM raporları saldırının kaza olmadığını belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, 106 sivil ölümü “teknik hata” olarak aktarıldı. Daha geniş ölçekte ise BM raporları saldırının kaza olmadığını belgeledi.

Karşı Strateji: Deliller (uydu görüntüleri, raporlar) öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #807 Gazeteci Ölümünün “Yanlışlık” Olarak Sunulması · #60 Gazeteci Ölümünün “Kaza” Olarak Sunulması · #47 İnsani Konvoy Saldırıların “Yanlışlık” Gibi Sunulması · #148 Yanlışlıkla Oldu” Söylemi

Kaynaklar: UN Report (1996) on Qana Massacre.

KAVRAM No: 735**1990’larda İsrail’in “Teknoloji Merkezi” İmajının Güçlendirilmesi**

Kısa Tanım: İsrail’in teknoloji ve inovasyon merkezi olarak imajının parlatılması.

İşleyiş Mekanizması: Yüksek teknoloji yatırımlarıyla işgalin üstü örtüldü. Etkisi: “Start-up Nation” algısı erken dönemde güçlendi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1990’larda ABD ve AB fonları İsrail teknoloji sektörüne aktarıldı. Tarihsel arka plan: Silikon Vadisi ile bağlar güçlendi. Küresel yansımalar: İsrail “barışın getirdiği ekonomik mucize” diye sunuldu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, “Start-up Nation” algısı erken dönemde güçlendi. Daha geniş ölçekte ise İsrail “barışın getirdiği ekonomik mucize” diye sunuldu.

Karşı Strateji: Teknoloji-işgal bağının belgeleri vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #282 TV Reklamlarında İsrail'in "İnovasyon Merkezi" İmajı · #210 Reklam Filmlerinde İsrail'in "Teknoloji Cenneti" İmajı · #877 Yüksek Teknoloji İhracatıyla Ekonomik Aklanma · #479 Pentagon-İsrail Teknoloji İşbirliği

Kaynaklar: Senor, D., & Singer, S. (2009). Start-up Nation.

KAVRAM No: 736

Hamas'ın "Barışa Engel" Olarak Sunulması

Kısa Tanım: İsrail'in Oslo sürecindeki sorunları Hamas'a yüklemesi.

İşleyiş Mekanizması: Oslo'nun başarısızlığı "Hamas terörü" ile açıklanarak İsrail politikaları gizlendi. Etkisi: Filistin içindeki demokratik direniş bölündü.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1996 seçimlerinden sonra İsrail medyası Hamas'ı "barışın düşmanı" diye sundu. Tarihsel arka plan: Hamas'ın yükselişi Oslo sonrası hızlandı. Küresel yansımalar: ABD ve AB Hamas'ı terör listesine aldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistin içindeki demokratik direniş bölündü. Daha geniş ölçekte ise aBD ve AB Hamas'ı terör listesine aldı.

Karşı Strateji: İsrail'in Oslo ihlalleri ve yerleşim politikaları belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #745 Sivil Kayıpların "Hamas'ın Suçu" Diye Sunulması · #729 Oslo Sürecinde İsrail'in "Barış İnisiyatifi" Sahiplenmesi · #761 Gazze'de Açlığın "Hamas'ın Sorumluluğu" Gibi Gösterilmesi · #744 2008 Gazze Operasyonu'nun "Kendini Savunma" Diye

Kaynaklar: Milton-Edwards, B. (1999). Islamic Politics in Palestine.

KAVRAM No: 737

Oslo'daki Filistinli Taleplerin "Barışa Karşı" Gösterilmesi

Kısa Tanım: BM kararlarına dayalı taleplerin "barışı sabote eden" gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Özellikle Kudüs ve mülteciler konusundaki hak talepleri "aşırı" diye sunuldu. Etkisi: Filistin'in meşru hakları pazarlık dışı bırakıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1993-1995 süreçlerinde Filistin'in geri dönüş hakkı talebi "barış karşıtı" diye aktarıldı. Tarihsel arka plan: İsrail talepleri sürekli

erteledi. Küresel yansımalar: Batı basını İsrail söylemini benimsedi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistin'in meşru hakları pazarlık dışı bırakıldı. Daha geniş ölçekte ise batı basını İsrail söylemini benimsedi.

Karşı Strateji: BM 194 sayılı kararının hukuki geçerliliği öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #732 Oslo Sonrası Filistinli Taleplerin "Maksimalist" Gibi Gösterilmesi · #646 Barış Biz İstiyoruz, Onlar Engelliyor" Söylemi · #648 Karşı Tarafı "Aşırılıkçı" Olarak Damgalama · #731 Kudüs Yerleşimlerinin "Doğal Gelişim" Olarak Anlatılması

Kaynaklar: UN General Assembly Resolution 194 (1948).

KAVRAM No: 738

1990'larda Yahudi Göçünün "Doğal Hak" Gibi Anlatılması

Kısa Tanım: SSCB ve Etiyopya'dan gelen Yahudi göçü "tarihi hakların dönüşü" olarak tanıtıldı.

İşleyiş Mekanizması: Filistinlilerin yerinden edilmesi görünmez kılındı. Etkisi: Demografik değişim meşrulaştırıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1991 "Operation Solomon" ile 14.000 Etiyopyalı Yahudi İsrail'e taşındı. Tarihsel arka plan: Göç dalgaları Filistin topraklarında demografiyi değiştirdi. Küresel yansımalar: Batı basını "Yahudilerin kutsal topraklarına dönüşü" olarak sundu.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, demografik değişim meşrulaştırıldı. Daha geniş ölçekte ise batı basını "Yahudilerin kutsal topraklarına dönüşü" olarak sundu.

Karşı Strateji: Göç-işgal bağlantısı belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #235 Diaspora Yapımlarında Yahudi Yerleşimlerinin "Doğal Hak" Gibi · #241 Hollywood'da Kudüs'ün "Yahudi Mirası" Vurgusunun Tek Tarafı · #917 Dünya Yahudi Kongresi Etkinliklerinde İsrail İmajı · #91 Sığınmacıların "Gönüllü Gidiş" Diye Gösterilmesi

Kaynaklar: Segev, T. (1998). 1949: The First Israelis.

KAVRAM No: 739

İkinci İntifada'nın "Terör Dalgası" Olarak Etiketlenmesi

Kısa Tanım: 2000'de başlayan halk ayaklanmasının "şiddet ve terör" söylemine indirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Taş atan gençler, göstericiler ve siviller “intihar bombacılarıyla eş tutuldu”. Etkisi: Filistin’in siyasi ve toplumsal talepleri görünmez kılındı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Ariel Şaron’un Mescid-i Aksa ziyareti sonrası başlayan protestolar Batı medyasında “terror wave” başlığıyla yer aldı. Tarihsel arka plan: Oslo sonrası çöken umutların ardından kitlesel ayaklanma başlamıştı. Küresel yansımalar: ABD ve AB medyası İntifada’yı büyük oranda “terör şiddeti” olarak kodladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, filistin’in siyasi ve toplumsal talepleri görünmez kılındı. Daha geniş ölçekte ise aBD ve AB medyası İntifada’yı büyük oranda “terör şiddeti” olarak kodladı.

Karşı Strateji: İntifada’nın kitlesel hak arayışı ve barışçıl boyutları belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #723 Filistin İntifadası’nın “Şiddet Eylemleri” Olarak Çerçevenmesi · #718 Filistin Kurtuluş Örgütü’nün “Terör Örgütü” Etiketlenmesi · #62 Protesto Hakkının “Terör Propagandası”na İndirgenmesi · #147 Hedefimiz Terör Unsurları” Söylemi

Kaynaklar: Beinin, J. & Hajjar, L. (2014). Palestine, Israel and the Arab-Israeli Conflict.

KAVRAM No: 740

İsrail’in Duvar İnşasının “Güvenlik Bariyeri” Söylemi

Kısa Tanım: Batı Şeria’da inşa edilen ayırım duvarının “teröristleri engelleyen güvenlik hattı” olarak tanıtılması.

İşleyiş Mekanizması: “Security fence” terminolojisi ile işgal boyutu gizlendi. Etkisi: Filistin topraklarının fiili ilhakı meşrulaştırıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2002’de inşa edilen duvar, Batı basınında “life-saving barrier” diye sunuldu. Tarihsel arka plan: İkinci İntifada sırasında planlandı. Küresel yansımalar: Uluslararası Adalet Divanı 2004’te duvarı yasa dışı ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, filistin topraklarının fiili ilhakı meşrulaştırıldı. Daha geniş ölçekte ise uluslararası Adalet Divanı 2004’te duvarı yasa dışı ilan etti.

Karşı Strateji: ICJ kararları ve haritalar vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #712 Batı Şeria İşgalinin “Geçici Güvenlik Önlemi” Gibi... · #157 Ortak Güvenlik” Söylemi · #742 Duvarın “Hayat Kurtardı” İddiası · #446 Mısır ile Gaz Boru Hattı Diplomasisi

Kaynaklar: ICJ Advisory Opinion (2004).

KAVRAM No: 741

2002 Jenin Katliamının “Abartı” Olarak Sunulması

Kısa Tanım: İsrail ordusunun Jenin’deki toplu yıkım ve ölümleri küçümsemesi.

İşleyiş Mekanizması: Sivil kayıplar “propaganda” diye damgalandı. Etkisi: Gerçek ölü sayısı ve yıkımın boyutu belirsizleştirildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 52 Filistinlinin öldüğü BM raporlarıyla belgelense de İsrail bunu “abartı” diye sundu. Tarihsel arka plan: Operasyon Defensive Shield sırasında yaşandı. Küresel yansımalar: Batı basınında “Jenin massacre myth” başlıkları öne çıkarıldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, gerçek ölü sayısı ve yıkımın boyutu belirsizleştirildi. Daha geniş ölçekte ise batı basınında “Jenin massacre myth” başlıkları öne çıkarıldı.

Karşı Strateji: BM ve insan hakları örgütlerinin saha raporları yaygınlaştırılmalı.

Çapraz Başvurular: #186 Sivil Ölümleri En Aza İndirir” Söylemi · #115 Savaş Değil, Operasyon” İfadesi · #720 Sabra ve Şatilla Katliamının “Hristiyan Milislerin Suçu”... · #744 2008 Gazze Operasyonu’nun “Kendini Savunma” Diye

Kaynaklar: Human Rights Watch (2002). Jenin: IDF Military Operations.

KAVRAM No: 742

Duvarın “Hayat Kurtardı” İddiası

Kısa Tanım: Ayırım duvarının terör saldırılarını önlediği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İntihar saldırılarındaki düşüş “duvara” bağlandı. Etkisi: Filistinlilerin hareket özgürlüğü ve mülkiyet kayıpları görünmez kılındı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail hükümeti 2005 raporlarında “thousands of lives saved” ifadesi kullandı. Tarihsel arka plan: Duvar, Batı Şeria’nın %10’unu İsrail’e katacak şekilde çizildi. Küresel yansımalar: Batı medyası bu söylemi sıklıkla tekrar etti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistinlilerin hareket özgürlüğü ve mülkiyet kayıpları görünmez kılındı. Daha geniş ölçekte ise batı medyası bu söylemi sıklıkla tekrar etti.

Karşı Strateji: Duvarın güvenlik değil ilhak aracı olduğuna dair ICJ ve B’Tselem raporları öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #740 İsrail’in Duvar İnşasının “Güvenlik Bariyeri” Söylemi · #654 Biz Sadece Korunuyoruz” Söylemi · #62 Protesto Hakkının “Terör Propagandası”na

İndirgenmesi · #41 UNRWA Terörle Bağlantılı” İddiası

Kaynaklar: B’Tselem (2005). Separation Barrier.

KAVRAM No: 743

2006 Lübnan Savaşı’nda “Kendi Halkını Kalkan Yapıyorlar” Söylemi

Kısa Tanım: Hizbullah’ın siviller arasında saklandığı iddiasıyla sivil ölümlerin sorumluluğunun devredilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası insancıl hukuk ihlallerinin suçu karşı tarafa yıkıldı. Etkisi: 1200 sivil ölümü “meşru hedef” gibi gösterildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Kana’da 28 sivilin öldüğü saldırı sonrası İsrail “Hizbullah kalkan kullandı” açıklaması yaptı. Tarihsel arka plan: İsrail’in yoğun bombardımanı Güney Lübnan’ı harap etti. Küresel yansımalar: ABD söylemi destekledi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, 1200 sivil ölümü “meşru hedef” gibi gösterildi. Daha geniş ölçekte ise aBD söylemi destekledi.

Karşı Strateji: Uluslararası gözlemcilerin raporları ve sahadan kanıtlar öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #126 Kendi Halkını Rehin Alıyorlar” Söylemi · #635 Çocukları Kalkan Yapıyorlar” İddiası · #607 Onlar Çocuklarını Feda Ediyor” Söylemi · #123 Kendi Halkını Korumaya” İddiası

Kaynaklar: Amnesty International (2006). Deliberate Destruction.

KAVRAM No: 744

2008 Gazze Operasyonu’nun “Kendini Savunma” Diye

Kısa Tanım: “Operation Cast Lead” saldırılarının İsrail’in güvenlik hakkı diye meşrulaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Hamas roketleri gerekçe gösterildi, sivilere yönelik yıkım gizlendi. Etkisi: 1400’den fazla Filistinlinin ölümü “self-defense” retoriğiyle perdelenmiş oldu.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail Dışişleri Bakanlığı operasyonu “just war” olarak duyurdu. Tarihsel arka plan: 2007’de Gazze’nin ablukaya alınması süreci belirleyiciydi. Küresel yansımalar: Batı medyası “disproportionate response” tartışmasına rağmen çerçeveyi tekrar etti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, 1400’den fazla Filistinlinin ölümü “self-defense” retoriğiyle perdelenmiş oldu. Daha geniş ölçekte ise batı medyası

“disproportionate response” tartışmasına rağmen çerçeveyi tekrar etti.

Karşı Strateji: BM raporlarıyla sivilere yönelik saldırılar belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #751 2014 Gazze Saldırıları’nın “Kendi Güvenliği” İle Açıklanması · #755 2012 Gazze Operasyonu’nun “Savunma Sütunu” Adıyla Çerçevesi · #294 Belgesel Filmlerinde İsrail Gazze Ablukasının “Güvenlik” Olarak · #114 Kendini Savunma” Vurgusu

Kaynaklar: UN Fact Finding Mission (2009).

KAVRAM No: 745

Sivil Kayıpların “Hamis’in Suçu” Diye Sunulması

Kısa Tanım: İsrail saldırılarında ölen sivillerin sorumluluğunu Hamas’a atma söylemi.

İşleyiş Mekanizması: “Human shield” iddiası sürekli tekrarlandı. Etkisi: İsrail’in hukuki sorumluluğu silindi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2008–2009 Gazze savaşında ölen çocuklar için İsrail “Hamis sorumlu” dedi. Tarihsel arka plan: Sivillerin yoğun yerleşimlerde yaşaması göz ardı edildi. Küresel yansımalar: ABD yönetimi açıklamaları destekledi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail’in hukuki sorumluluğu silindi. Daha geniş ölçekte ise aBD yönetimi açıklamaları destekledi.

Karşı Strateji: Bağımsız saha raporları öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #635 Çocukları Kalkan Yapıyorlar” İddiası · #607 Onlar Çocuklarını Feda Ediyor” Söylemi · #43 Sivilleri Hamas Öldürdü” Söylemi · #736 Hamas’ın “Barışa Engel” Olarak Sunulması

Kaynaklar: Human Rights Council (2009). Goldstone Report.

KAVRAM No: 746

Gazze Ablukasının “Güvenlik Önlemi” Gibi Gösterilmesi

Kısa Tanım: Toplu cezalandırma niteliğindeki ablukayı güvenlik politikası olarak sunmak.

İşleyiş Mekanizması: “Roket saldırılarını önleme” gerekçesi kullanıldı. Etkisi: 2 milyondan fazla insanın yaşamı izole edildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2007’den itibaren İsrail, Gazze’ye gıda, ilaç ve yakıt kısıtlamalarının “self-defense” ile açıkladı. Tarihsel arka plan: Hamas’ın Gazze’de iktidarı ele geçmesi sonrası başlatıldı. Küresel

yansımalar: BM ve uluslararası STK'lar bunu toplu cezalandırma olarak niteledi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, 2 milyondan fazla insanın yaşamı izole edildi. Daha geniş ölçekte ise bM ve uluslararası STK'lar bunu toplu cezalandırma olarak niteledi.

Karşı Strateji: Gazze'nin insani kriz belgeleri öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #294 Belgesel Filmlerinde İsrail Gazze Ablukasının "Güvenlik" Olarak · #787 Toplu Cezalandırmanın "Caydırıcılık" İle Meşrulaştırılması · #793 Gazze Kuşatmasının "Savunma Duvanı" Olarak Gösterilmesi · #769 Soykırım Önleme Yükümlülüğünün Yok Sayılması

Kaynaklar: UN OCHA (2015). Gaza Blockade Report.

KAVRAM No: 747

İsrail'in 2000'lerde "İnsani Yardım Gönderdiği" İddiası

Kısa Tanım: Gazze'ye uygulanan abluka sırasında İsrail'in gönderdiği yardımların "insani jest" gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası eleştirileri yumuşatmak için gıda tırları ve ilaç sevkiyatları öne çıkarıldı. Etkisi: Ablukanın asıl niteliği gölgelendi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009'da İsrail "haftada yüzlerce yardım kamyonu gönderiyoruz" açıklaması yaptı. Tarihsel arka plan: Aynı dönemde temel gıda ve yakıt eksikliği yaşandı. Küresel yansımalar: Batı basınında "Israel provides aid" başlıkları çıktı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, ablukanın asıl niteliği gölgelendi. Daha geniş ölçekte ise batı basınında "Israel provides aid" başlıkları çıktı.

Karşı Strateji: Yardımların ablukayı hafifletmediği, krizi derinleştirdiği belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #785 İnsani Yardım Engellemelerinin "Güvenlik Önlemi" Olarak Sunulması · #951 Al Üretilmiş Fotoğraflarla İnsani Yardım Algısı · #13 İnsani Yardımın "Güvenlik Riski" Sayılması · #758 Gazze Kuşatmasının "Teröre Karşı Önlem" Olarak Savunulması

Kaynaklar: Gisha (2010). Restrictions on Gaza.

KAVRAM No: 748

2009 Goldstone Raporu'nun "Taraflı" İlan Edilmesi

Kısa Tanım: BM Gazze Savaş Araştırma Raporu'nun geçersizleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Yargıç Richard Goldstone'un kişiliğine saldırılar yapıldı, rapor "anti-İsrail bias" diye damgalandı. Etkisi: İsrail'in savaş suçları belgeleri uluslararası gündemden düşürülmeye çalışıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009 raporunun ardından İsrail hükümeti ve ABD yönetimi raporu "biased" olarak reddetti. Tarihsel arka plan: Rapor, sivilere yönelik saldırıları belgeleyen ilk kapsamlı BM belgesiydi. Küresel yansımalar: Batı basını raporun güvenilirliğini tartışma konusu yaptı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail'in savaş suçları belgeleri uluslararası gündemden düşürülmeye çalışıldı. Daha geniş ölçekte ise batı basını raporun güvenilirliğini tartışma konusu yaptı.

Karşı Strateji: Raporun teknik bulguları ve diğer kurum raporları öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #832 Uluslararası Ceza Mahkemesi Hakimlerinin "Taraflı" İlan Edilmesi · #945 Akademik İttifaklarda İsrail'in "Zorunlu Ortak" İlan Edilmesi · #765 BM Kararlarının "İsrail Karşısı Takıntı" Diye Etiketlenmesi · #878 E-ticaret Platformlarında "Made in Israel" Algısı

Kaynaklar: UN Human Rights Council (2009). Goldstone Report.

KAVRAM No: 749

Mavi Marmara Baskınının "Meşru Müdafaa" Olarak Sunulması

Kısa Tanım: 2010'da Gazze'ye insani yardım götüren Mavi Marmara gemisine yapılan baskının "self-defense" söylemiyle meşrulaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: İsrail komandolarının silahlı saldırısı "askerlerin hayatını koruma" gerekçesiyle açıklandı. Etkisi: 10 sivilin ölümü uluslararası hukuk bağlamında sorumluluk olmaktan çıkarılmaya çalışıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail hükümeti, BM raporlarına rağmen "meşru müdafaa" argümanını sürekli tekrarladı. Tarihsel arka plan: Gazze ablukasına karşı uluslararası sivil inisiyatifin deniz yoluyla yaptığı ilk büyük eylemdi. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Konseyi baskını hukuksuz ilan etti, Türkiye-İsrail ilişkileri gerildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, 10 sivilin ölümü uluslararası hukuk bağlamında sorumluluk olmaktan çıkarılmaya çalışıldı. Daha geniş ölçekte ise bM İnsan

Hakları Konseyi baskını hukuksuz ilan etti, Türkiye–İsrail ilişkileri gerildi.

Karşı Strateji: Uluslararası sularda işlenen bu saldırının korsanlık ve savaş suçu olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #751 2014 Gazze Saldırıların “Kendi Güvenliği” İle Açıklanması · #326 Twitter Blue Etiketile İsrail Söylemlerinin Öne Çıkarılması · #755 2012 Gazze Operasyonu’nun “Savunma Sütunu” Adıyla Çerçeveselmesi · #724 Taş Atan Çocukların “Silahlı Militan” Olarak Sunulması

Kaynaklar: UNHRC (2010). Report of the International Fact-Finding Mission on the Gaza Flotilla.

KAVRAM No: 750

Gazze Savaşlarında “Demir Kubbe” İmajı

Kısa Tanım: İsrail’in füze savunma sistemi “Iron Dome”un sadece “savunma aracı” olarak parlatılması.

İşleyiş Mekanizması: Medyada “sivilleri koruyan mucize teknoloji” olarak sunuldu. Etkisi: Gazze’ye yönelik saldırıların yıkıcılığı perdeleme işlevi gördü.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2012, 2014 ve 2021 savaşlarında Batı medyası sürekli Iron Dome görüntülerini yayınladı. Tarihsel arka plan: ABD’nin milyarlarca dolarlık finansmanı ile geliştirildi. Küresel yansımalar: Silah ticareti ve askeri işbirliği meşrulaştırıldı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, gazze’ye yönelik saldırıların yıkıcılığı perdeleme işlevi gördü. Daha geniş ölçekte ise silah ticareti ve askeri işbirliği meşrulaştırıldı.

Karşı Strateji: Iron Dome’un tek taraflı koruma sağlayıp işgali sürdürdüğü vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #793 Gazze Kuşatmasının “Savunma Duvarı” Olarak Gösterilmesi · #654 Biz Sadece Korunuyoruz” Söylemi · #603 Kendi Şiddetini “Savunma” Diye Gösterme · #931 Uluslararası Medyada İsrail Ekonomisinin “Mucize” Diye

Kaynaklar: Williams, D. (2014). Israel’s Iron Dome. Reuters.

KAVRAM No: 751

2014 Gazze Saldırılarının “Kendi Güvenliği” İle Açıklanması

Kısa Tanım: 2014’te Gazze’de 2200’den fazla sivilin öldüğü saldırıların İsrail’in “self-defense” hakkı ile meşrulaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Hamas roketleri gerekçe gösterildi. Etkisi: Orantısız güç ve sivil kayıplar görmezden gelindi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Netanyahu, saldırıları “citizens’ security” gerekçesiyle savundu. Tarihsel arka plan: İsrail’in Gazze kuşatmasını yoğunlaştırdığı dönem. Küresel yansımalar: BM ve AB’den eleştiriler gelse de ABD destek verdi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, orantısız güç ve sivil kayıplar görmezden gelindi. Daha geniş ölçekte ise BM ve AB’den eleştiriler gelse de ABD destek verdi.

Karşı Strateji: Orantılılık ilkesinin ihlal edildiği belgelerle vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #744 2008 Gazze Operasyonu’nun “Kendini Savunma” Diye · #149 Kendi Güvenliği İçin” Anlatısı · #761 Gazze’de Açlığın “Hamas’ın Sorumluluğu” Gibi Gösterilmesi · #67 Yardım Gemisi Baskınlarının “Sınır Güvenliği” Diye Savunulması

Kaynaklar: UN OCHA (2015). Gaza Crisis Atlas.

KAVRAM No: 752

İsrail’in “En Ahlaklı Ordu” İddiası

Kısa Tanım: İsrail ordusunun sivillere zarar vermemek için “dünyanın en ahlaklı ordusu” olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Telefon uyarıları, broşür dağıtımı gibi uygulamalar öne çıkarıldı. Etkisi: Sivil ölümlerine rağmen İsrail ordusu “etik savaşçı” gibi sunuldu.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında İsrail sözcüleri bu ifadeyi tekrarlardı. Tarihsel arka plan: 1980’lerden itibaren ordu imajı küresel propaganda aracı olarak kullanıldı. Küresel yansımalar: Batı medyasında sıkça yer buldu.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sivil ölümlerine rağmen İsrail ordusu “etik savaşçı” gibi sunuldu. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında sıkça yer buldu.

Karşı Strateji: İnsan hakları örgütlerinin sivillere dair belgeleri yaygınlaştırılmalı.

Çapraz Başvurular: #233 Belgesel Kanallarında İsrail Ordusunun “En Ahlaklı Ordu”... · #692 Biz Ahlaklı Üstünlüğe Sahibiz” Söylemi · #675 Bizim Silahlarımız Daha Ahlaklı” Söylemi · #678 Biz Hep Uyardık” Söylemi

Kaynaklar: Breaking the Silence (2015). This is How We Fought in Gaza.

KAVRAM No: 753**BM Raporlarının “Siyasi” Gibi Gösterilmesi**

Kısa Tanım: BM'nin İsrail'i eleştiren raporlarının “tarafli ve siyasi” denilerek itibarsızlaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Raporların yazarları ve kurumları “anti-Semitizm” ile suçlandı. Etkisi: Uluslararası hukuk raporlarının etkisi azaltıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009 Goldstone Raporu ve 2014 Gazze raporları bu söylemle hedef alındı. Tarihsel arka plan: İsrail her eleştirel BM raporunu delegasyon ve medya üzerinden bastırmaya çalıştı. Küresel yansımalar: ABD çoğunlukla bu argümanı destekledi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası hukuk raporlarının etkisi azaltıldı. Daha geniş ölçekte ise aBD çoğunlukla bu argümanı destekledi.

Karşı Strateji: BM'nin bağımsız mekanizmalarının hukuki niteliği öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #842 İnsan Hakları İzleme Örgütü Raporlarının “Siyasi” Sayılması · #806 STK Raporlarının “Yanlı” Gibi Gösterilmesi · #855 BM'nin Filistin Raporlarının “Abartı” Olduğu Söylemi · #818 Uluslararası Mahkemelerin “Anti-İsrail Platform” Gösterilmesi

Kaynaklar: UNHRC Reports (2009–2015).

KAVRAM No: 754**2010'larda İsrail'in “Start-up Nation” İmajının Pazarlanması**

Kısa Tanım: İsrail'in teknoloji merkezine dönüştürülerek “inovasyon ve girişimcilik ülkesi” olarak markalaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Silikon Vadisi ortaklıkları, global konferanslar ve medya çalışmalarıyla yaygınlaştırıldı. Etkisi: İşgal ve savaş suçları arka planda bırakıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009'da yayımlanan Start-up Nation kitabı küresel kampanyanın temel taşı oldu. Tarihsel arka plan: Yüksek teknoloji yatırımlarıyla askeri-sanayi kompleksi ekonomiye bağlandı. Küresel yansımalar: İsrail ekonomisinin “modern ve barışçıl” imajı güçlendirildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, işgal ve savaş suçları arka planda bırakıldı. Daha geniş ölçekte ise İsrail ekonomisinin “modern ve barışçıl” imajı güçlendirildi.

Karşı Strateji: Bu inovasyonların işgal ekonomisiyle bağlantısı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #861 Silikon Vadisi ile İnovasyon Ortaklıkları · #438 Silikon Vadisi'yle Teknoloji İttifakı · #210 Reklam Filmlerinde İsrail'in “Teknoloji Cenneti” İmajı · #735 1990'larda İsrail'in “Teknoloji Merkezi” İmajının Güçlendirilmesi

Kaynaklar: Senor, D. & Singer, S. (2009). Start-up Nation.

KAVRAM No: 755**2012 Gazze Operasyonu'nun “Savunma Sütunu” Adıyla Çerçevelemesi**

Kısa Tanım: “Operation Pillar of Defense” adıyla yapılan 2012 saldırılarının savunma olarak pazarlanması.

İşleyiş Mekanizması: Operasyon ismi “defense” kelimesiyle uluslararası meşruiyet sağladı. Etkisi: 160'tan fazla sivil ölümü “self-defense” çerçevesinde önemsizleştirildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail ordusu operasyonu “defensive pillar” adıyla tanıttı. Tarihsel arka plan: Hamas'ın roket saldırıları gerekçe gösterildi. Küresel yansımalar: ABD açık destek verdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, 160'tan fazla sivil ölümü “self-defense” çerçevesinde önemsizleştirildi. Daha geniş ölçekte ise aBD açık destek verdi.

Karşı Strateji: Operasyonun orantısızlığı belgelerle gösterilmeli.

Çapraz Başvurular: #744 2008 Gazze Operasyonu'nun “Kendini Savunma” Diye · #751 2014 Gazze Saldırılarının “Kendi Güvenliği” İle Açıklanması · #603 Kendi Şiddetini “Savunma” Diye Gösterme · #178 Savunma Çizgisi” Retoriği

Kaynaklar: B'Tselem (2012). Fatalities in Operation Pillar of Defense.

KAVRAM No: 756**2014'te Sivil Kayıpların “Yanlıştihbarat” Gibi Sunulması**

Kısa Tanım: Gazze'de toplu ölümler “intelligence failure” olarak açıklanarak sorumluluk hafifletildi.

İşleyiş Mekanizması: Kasıtlı saldırılar “hata” diye lanse edildi. Etkisi: Savaş suçu niteliğindeki saldırılar örtbas edildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Şucaiyye'de yüzlerce sivilin ölümü “bad intelligence” olarak sunuldu. Tarihsel arka plan: İsrail ordusu sistematik bombardıman yürütüyordu. Küresel yansımalar: Batı basını söylemi çoğu kez tekrar etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, savaş suçu niteliğindeki saldırılar örtbas edildi. Daha geniş ölçekte ise batı basını söylemi çoğu kez tekrar etti.

Karşı Strateji: İnsan hakları raporları kasıtlılık unsurlarını ortaya koymalı.

Çapraz Başvurular: #148 Yanlışlıkla Oldu” Söylemi · #47 İnsani Konvoy Saldırılarının “Yanlışlık” Gibi Sunulması · #151 Kaçınılmaz Sonuç” İfadesi · #721 Lübnan’da Sivil Kayıpların “Yan Hedef” Olarak Gösterilmesi

Kaynaklar: Amnesty International (2015). Black Friday: Carnage in Rafah.

KAVRAM No: 757

Filistinlilerin Gazze Protestolarının “Terör Gösterisi” Olarak

Kısa Tanım: 2018’de başlayan Büyük Dönüş Yürüyüşleri’nin “terror march” söylemiyle karalanması.

İşleyiş Mekanizması: Sivillerin kitlesel protestosu “militan operasyon” gibi sunuldu. Etkisi: Yüzlerce sivil ölümü meşrulaştırıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail Savunma Bakanlığı, barışçıl gösterileri “terror demonstrations” olarak niteledi. Tarihsel arka plan: Gazze’de abluka ve mültecilerin geri dönüş hakkı için başlatıldı. Küresel yansımalar: Batı medyası bu söylemi sıklıkla tekrarladi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, yüzlerce sivil ölümü meşrulaştırıldı. Daha geniş ölçekte ise batı medyası bu söylemi sıklıkla tekrarladi.

Karşı Strateji: Gösterilerin sivil niteliği belgelerle savunulmalı.

Çapraz Başvurular: #766 2023–2024 Gazze Katliamlarının “Terörle Mücadele” Olarak · #128 Sınırlı Operasyon” Anlatısı · #225 Küresel Haber Ajanslarında “Filistinli” Yerine “Militan” İfadesi · #134 Militan Altyapı” Etiketlemesi

Kaynaklar: UN Commission of Inquiry (2019).

KAVRAM No: 758

Gazze Kuşatmasının “Teröre Karşı Önlem” Olarak Savunulması

Kısa Tanım: Gazze’ye yönelik kara, hava ve deniz ablukasının “terror containment” olarak meşrulaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Hamas’a karşı uygulanan abluka, tüm halkı cezalandırmasına rağmen “güvenlik” adıyla savunuldu. Etkisi: İnsani kriz görünmez kılındı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail, uluslararası baskılara karşı sürekli “security necessity” ifadesini kullandı. Tarihsel

arka plan: 2007’den itibaren devam eden tam kuşatma. Küresel yansımalar: BM ve insan hakları kuruluşları ablukayı yasa dışı ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, insani kriz görünmez kılındı. Daha geniş ölçekte ise bM ve insan hakları kuruluşları ablukayı yasa dışı ilan etti.

Karşı Strateji: Ablukanın toplu cezalandırma olduğu belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #294 Belgesel Filmlerinde İsrail Gazze Ablukasının “Güvenlik” Olarak · #793 Gazze Kuşatmasının “Savunma Duvarı” Olarak Gösterilmesi · #747 İsrail’in 2000’lerde “İnsani Yardım Gönderdiği” İddiası · #66 Ablukanın “Savunma Duvarı” Olarak Sunulması

Kaynaklar: UN OCHA (2020). Gaza Blockade Facts and Figures.

KAVRAM No: 759

Abraham Anlaşmalarının “Barış Getirdiği” Söylemi

Kısa Tanım: 2020’de İsrail ile BAE, Bahreyn, Fas ve Sudan arasında yapılan Abraham Anlaşmaları’nın Filistin sorununu çözmeden “barış” olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Anlaşmalar “Ortadoğu’da barış devrimi” gibi çerçevelendi, Filistin’in yok sayıldığı gizlendi. Etkisi: Normalleşme süreçleri işgal ve yerleşim politikalarını meşrulaştırdı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Trump yönetimi anlaşmaları “historic peace deals” diye ilan etti. Tarihsel arka plan: 1979 Mısır ve 1994 Ürdün anlaşmalarından sonra ilk kez Arap ülkeleri İsrail’i resmen tanıdı. Küresel yansımalar: ABD ve AB’de olumlu yankı buldu, Filistinliler “ihanet” olarak nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, normalleşme süreçleri işgal ve yerleşim politikalarını meşrulaştırdı. Daha geniş ölçekte ise aBD ve AB’de olumlu yankı buldu, Filistinliler “ihanet” olarak nitelendirdi.

Karşı Strateji: Filistin halkının iradesi dışlanmadan gerçek barışın mümkün olmayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #424 Abraham Anlaşmalarıyla Ortadoğu İttifakı · #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz” Söylemi · #653 Onlar Bizim Barış Çabamızı Bozuyor” Retoriği · #916 Diaspora Romanlarında İsrail’in “Küresel Barış Gücü” Olarak

Kaynaklar: International Crisis Group (2021). The Abraham Accords and Their Aftermath.

KAVRAM No: 760**Filistin'in BM'deki Adalet Arayışının "Siyasi Manipülasyon" Olarak**

Kısa Tanım: Filistin'in BM'de üyelik, devlet tanınması ve adalet başvurularının "siyasi gösteleri" olarak etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: İsrail ve müttefikleri bu girişimleri "gerçek çözüm değil" diye niteledi. Etkisi: Uluslararası hukuk arayışları değersizleştirildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2012'de Filistin BM'de "gözlemci devlet" statüsü kazandığında ABD ve İsrail bunu "symbolic act" diye küçümsedi. Tarihsel arka plan: Oslo sürecinden sonra diplomatik cephe BM oldu. Küresel yansımalar: 138 ülkenin kabul oyuna rağmen söylem İsrail medyasında baskın oldu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, uluslararası hukuk arayışları değersizleştirildi. Daha geniş ölçekte ise 138 ülkenin kabul oyuna rağmen söylem İsrail medyasında baskın oldu.

Karşı Strateji: BM'de alınan kararların bağlayıcı ve hukuki yönü öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #72 UAD Başvurularının "Siyasi Oyun" Sayılması · #10 UAD Tedbir Kararlarının Etkisizleştirilmesi · #776 Soykırım İddialarının "Siyasi Manipülasyon" Olarak Sunulması · #829 UAD'ye Yapılan Başvuruların "Siyasi Oyun" Sayılması

Kaynaklar: UN General Assembly Resolution 67/19 (2012).

KAVRAM No: 761**Gazze'de Açlığın "Hamas'ın Sorumluluğu" Gibi Gösterilmesi**

Kısa Tanım: Gazze'de abluka ve saldırılar nedeniyle ortaya çıkan açlığın İsrail değil Hamas tarafından yaratıldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: "Hamas yardımları saklıyor" söylemi öne çıkarıldı. Etkisi: Açlıktan ölümler ve BM raporları sorumluluk zincirinden koparıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023–2024 Gazze savaşında İsrail bakanları "food shortage is Hamas' fault" açıklamaları yaptı. Tarihsel arka plan: 2007'den bu yana Gazze'ye ağır abluka uygulanıyor. Küresel yansımalar: Bazı Batı medyaları söylemi manşetleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, açlıktan ölümler ve BM raporları sorumluluk zincirinden koparıldı. Daha geniş ölçekte ise bazı Batı medyaları söylemi manşetleştirdi.

Karşı Strateji: BM'nin "açlık silahı" raporları ve toplu cezalandırma yasağı öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #751 2014 Gazze Saldırılarının "Kendi Güvenliği" İle Açıklanması · #43 Sivilleri Hamas Öldürdü" Söylemi · #89 Ateşkes İhlallerinin Karşı Tarafa Yükleneceği · #736 Hamas'ın "Barışa Engel" Olarak Sunulması

Kaynaklar: Human Rights Watch (2024). Starvation as a Method of Warfare in Gaza.

KAVRAM No: 762**Kudüs'teki Ev Yıkımlarının "Yasal Prosedür" Olarak Sunulması**

Kısa Tanım: Doğu Kudüs'te Filistinlilere ait evlerin yıkımının "imar izinsizliği" gibi gerekçelerle yasallaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: İsrail mahkemeleri ve medya "legal demolition" ifadesini kullandı. Etkisi: Etnik temizlik politikası görünmez hale getirildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021'de Şeyh Cerrah ve Silvan bölgelerinde onlarca ev yıkıldı. Tarihsel arka plan: 1967 işgalinden sonra İsrail yerleşim yasalarıyla Filistinlileri mülksüzleştirdi. Küresel yansımalar: BM raporörleri bunu "apartheid politikası" olarak niteledi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, etnik temizlik politikası görünmez hale getirildi. Daha geniş ölçekte ise BM raporörleri bunu "apartheid politikası" olarak niteledi.

Karşı Strateji: Yıkımların Roma Statüsü'nde savaş suçu olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #93 Kültürel Miras Yıkımının "Yanlışlık" Gibi Sunulması · #731 Kudüs Yerleşimlerinin "Doğal Gelişim" Olarak Anlatılması · #711 Doğu Kudüs'ün "Kurtarılmış Toprak" İlanı · #704 Filistinlilerin Mülteci Kamplarına "Kendi Seçimiyle" Gittiği

Kaynaklar: UN OCHA (2021). Demolitions in East Jerusalem.

KAVRAM No: 763**2021 Şeyh Cerrah Protestalarının "Gayrimenkul Davası" Gibi**

Kısa Tanım: Şeyh Cerrah'ta Filistinli ailelerin zorla tahliyesi "basit kira davası" gibi sunuldu.

İşleyiş Mekanizması: Mahkeme süreci medya tarafından "property dispute" olarak etiketlendi. Etkisi: Zorla yerinden etme politikası küçümsendi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

İsrail Yüksek Mahkemesi "geçici anlaşma" diyerek tahliyeleri meşrulaştırdı. Tarihsel arka

plan: Doğu Kudüs'te Yahudi yerleşimciler lehine onlarca benzer dava açıldı. Küresel yansımalar: Uluslararası medya söylemi çoğunlukla tekrar etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, zorla yerinden etme politikası küçümsendi. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya söylemi çoğunlukla tekrar etti.

Karşı Strateji: Bunun uluslararası hukuka göre "zorla yerinden etme" olduğu belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #44 Askerî Mahkemelerin Sivil Dosyalara Bakması · #757 Filistinlilerin Gazze Protestolarının "Terör Gösterisi" Olarak

Kaynaklar: Amnesty International (2021). Israel/OPT: Sheikh Jarrah Evictions.

KAVRAM No: 764

Gazze Savaşlarında Çocuk Ölümlerinin "Yan Etki" Olarak

Kısa Tanım: Bombardımanlarda hayatını kaybeden çocukların "collateral damage" ifadesiyle küçümsenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Resmî açıklamalarda "target was militants" vurgusu yapıldı. Etkisi: On binlerce çocuk ölümü görünmez kılındı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023–2024 Gazze savaşında UNICEF "tarihin en büyük çocuk katliamı" dedi. Tarihsel arka plan: İsrail uzun süredir çocuk ölümlerini "unintended" olarak açıklıyor. Küresel yansımalar: Batı medyasında "collateral damage" ifadesi tekrarlandı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, on binlerce çocuk ölümü görünmez kılındı. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında "collateral damage" ifadesi tekrarlandı.

Karşı Strateji: Çocuk hakları sözleşmeleri hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #102 Yan Hasar" İfadesi · #724 Taş Atan Çocukların "Silahlı Militan" Olarak Sunulması · #728 Gaz Bombalarının "Ölümçül Olmayan" Silah Olarak Kullanılması · #750 Gazze Savaşlarında "Demir Kubbe" İmajı

Kaynaklar: UNICEF (2024). Children in Gaza Under Attack.

KAVRAM No: 765

BM Kararlarının "İsrail Karşıtı Takıntı" Diye Etiketlenmesi

Kısa Tanım: BM Genel Kurulu ve Konsey kararlarının "obsession with Israel" olarak küçümsenmesi.

İşleyiş Mekanizması: ABD ve İsrail yetkilileri kararların taraflı olduğunu savundu. Etkisi: Kararların hukuki ağırlığı gölgelendi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022 BM Genel Kurulu'nda 7 ayrı İsrail kararı alınması üzerine İsrail "obsessive" dedi. Tarihsel arka plan: İsrail, 1948'den beri en çok BM kararı çıkan ülkelerden biri. Küresel yansımalar: ABD medyasında bu söylem sıkça yer buldu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kararların hukuki ağırlığı gölgelendi. Daha geniş ölçekte ise ABD medyasında bu söylem sıkça yer buldu.

Karşı Strateji: Kararların uluslararası teamül hukuku bağlamında bağlayıcılığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #796 BM Genel Kurulu Kararlarının "Siyasi Bildiri"ye İndirgenmesi · #821 BM Kararlarının "İsrail Karşıtı Obsesyon" İlan Edilmesi · #846 BM Genel Kurulu Kararlarının "Siyasi Propaganda" İlanı · #852 İnsan Hakları Komitesi'nin Kararlarının "Uygulanamaz" Sayılması

Kaynaklar: UNGA Resolutions Database.

KAVRAM No: 766

2023–2024 Gazze Katliamlarının "Terörle Mücadele" Olarak

Kısa Tanım: 7 Ekim sonrası başlayan saldırıların "counter-terrorism" etiketiyle açıklanması.

İşleyiş Mekanizması: İsrail ve Batı medyası saldırıları "fight against terror" çerçevesine oturttu. Etkisi: Sivil katliamları görünmez kılındı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023–2024 Gazze savaşında 40 binden fazla sivilin ölümü bu retorikle örtüldü. Tarihsel arka plan: ABD'nin 11 Eylül sonrası "War on Terror" söyleminden devralındı. Küresel yansımalar: Batı hükümetleri bu dili resmi açıklamalarda kullandı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sivil katliamları görünmez kılındı. Daha geniş ölçekte ise batı hükümetleri bu dili resmi açıklamalarda kullandı.

Karşı Strateji: Soykırım suçunun terörle mücadele gerekçesiyle aklanamayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #104 Terörle Mücadele" Retoriği · #836 İnsanlığa Karşı Suçların "Terörle Mücadele" Diye Sunulması · #757 Filistinlilerin Gazze Protestolarının "Terör Gösterisi" Olarak · #771 Cenevre Sözleşmesi'nin "Terörle Mücadele" Kapsamında Aşılması

Kaynaklar: UN ICJ (2024). South Africa v. Israel – Genocide Allegations.

KAVRAM No: 767**İsrail'in "Rehine Kurtarma" Söylemleri**

Kısa Tanım: Gazze saldırılarında sivillerin öldürülmesini "hostage rescue operation" olarak meşrulaştırmak.

İşleyiş Mekanizması: Operasyonlar "rehineleri kurtarma zorunluluğu" gibi sunuldu. Etkisi: Yoğun sivil ölümleri meşrulaştırıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024'te Nuseyrat kampında yüzlerce sivil ölürken İsrail "4 rehine kurtarıldı" dedi. Tarihsel arka plan: Rehine argümanı askeri operasyonların en sık kullanılan gerekçelerinden biri oldu. Küresel yansımalar: Batı medyası rehinenelerin kurtarılmasına odaklandı, sivil ölümler arka planda kaldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, yoğun sivil ölümleri meşrulaştırıldı. Daha geniş ölçekte ise batı medyası rehinenelerin kurtarılmasına odaklandı, sivil ölümler arka planda kaldı.

Karşı Strateji: Rehineneleri koruma gerekçesinin sivillerin kitlesel katliamına bahane olamayacağı anlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #744 2008 Gazze Operasyonu'nun "Kendini Savunma" Diye · #757 Filistinlilerin Gazze Protestolarının "Terör Gösterisi" Olarak · #745 Sivil Kayıpların "Hamas'ın Suçu" Diye Sunulması · #750 Gazze Savaşlarında "Demir Kubbe" İmajı

Kaynaklar: Al Jazeera (2024). Hundreds killed in Israeli raid on Nuseirat.

KAVRAM No: 768**Gazze'de İnsani Yardım Noktalarının "Terör Deposu" Gösterilmesi**

Kısa Tanım: BM, UNRWA veya gönüllü yardım merkezlerinin "terror storage" gibi etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Bombalanan depolar "weapons cache" iddiasıyla açıklanıyor. Etkisi: Aç bırakılan sivillerin yardıma erişimi engelleniyor.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024'te Gazze'de bombalanan yardım dağıtım merkezleri "terror warehouses" diye açıklandı. Tarihsel arka plan: İsrail uzun süredir yardım kuruluşlarını itibarsızlaştırmaya çalışıyor. Küresel yansımalar: ABD bazı dönemlerde UNRWA fonlarını kesme gerekçesi olarak bu söylemi kullandı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, aç bırakılan sivillerin yardıma erişimi engelleniyor. Daha geniş ölçekte ise ABD bazı

dönemlerde UNRWA fonlarını kesme gerekçesi olarak bu söylemi kullandı.

Karşı Strateji: Uluslararası insancıl hukukun yardım erişimini garanti ettiği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #785 İnsani Yardım Engellemelerinin "Güvenlik Önlemi" Olarak Sunulması · #951 AI Üretilmiş Fotoğraflarla İnsani Yardım Algısı · #88 İnsani Yardımın "Tarafsız Olmadığı" İddiası · #794 İnsani Yardım Gemilerine Saldırının "Sınır Güvenliği" Diye

Kaynaklar: UNRWA (2024). Attacks on Aid Facilities in Gaza.

KAVRAM No: 769**Soykırım Önleme Yükümlülüğünün Yok Sayılması**

Kısa Tanım: Soykırım Sözleşmesi'nde taraf devletlere getirilen "önleme ve cezalandırma" yükümlülüğünün göz ardı edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: İsrail'in eylemlerini önlemekle yükümlü devletler hareketsiz kalır; önleme sorumluluğu "ahlaki çağrıya indirgenir." Etkisi: Filistin'deki kitlesel ölümler karşısında devletlerin pasif kalması meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023–2024 Gazze saldırılarında birçok Batı devleti soykırım önleme yükümlülüğüne rağmen adım atmadı. Tarihsel arka plan: Bosna davasında (1996) UAD, "önleme" sorumluluğunu vurgulamıştı. Küresel yansımalar: Uluslararası toplum sessiz kaldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, filistin'deki kitlesel ölümler karşısında devletlerin pasif kalması meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası toplum sessiz kaldı.

Karşı Strateji: Soykırım Sözleşmesi'nin 1. maddesinin bağlayıcı niteliği hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #80 Soykırım Önleme Yükümlülüğünün Reddedilmesi · #857 Soykırım Önleme Uyarılarının "Tarafı" Gösterilmesi · #746 Gazze Ablukasının "Güvenlik Önlemi" Gibi Gösterilmesi · #776 Soykırım İddialarının "Siyasi Manipülasyon" Olarak Sunulması

Kaynaklar: ICJ, Bosnia v. Serbia, Judgment, 2007.

KAVRAM No: 770**Savaş Esirleri Haklarının "Güvenlik Gerekçesiyle" İhlali**

Kısa Tanım: Cenevre Sözleşmesi'nin savaş esirlerine tanıdığı hakların "güvenlik riski" gerekçesiyle askıya alınması.

İşleyiş Mekanizması: Tutukluların avukata erişimi, insani koşulları veya aile teması kısıtlanır. Etkisi: Esirlerin kötü muameleye maruz kalması meşru gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail cezaevlerinde Filistinli tutukluların toplu cezalandırılması. Tarihsel arka plan: 1949 Cenevre Sözleşmeleri esir haklarını güvence altına aldı. Küresel yansımalar: İnsan Hakları İzleme Örgütü ve Kızılhaç raporlarında tekrarlandı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, esirlerin kötü muameleye maruz kalması meşru gösterilir. Daha geniş ölçekte ise İnsan Hakları İzleme Örgütü ve Kızılhaç raporlarında tekrarlandı.

Karşı Strateji: Uluslararası Kızılhaç raporları sürekli gündeme getirilmeli.

Çapraz Başvurular: #772 Cenevre Sözleşmesi'nin "Uygulanamaz" Sayılması · #771 Cenevre Sözleşmesi'nin "Terörle Mücadele" Kapsamında Aşılması · #81 Esir İhlallerinin "Güvenlik Gereği" Diye Sunulması · #995 AI ile Aktivistlerin "Güvenlik Riski" Etiketlenmesi

Kaynaklar: ICRC (2020). Geneva Conventions and Prisoners of War.

KAVRAM No: 771

Cenevre Sözleşmesi'nin "Terörle Mücadele" Kapsamında Aşılması

Kısa Tanım: Cenevre Sözleşmesi'nin yükümlülüklerinin "terörle mücadele" durumunda geçerli olmadığı savı.

İşleyiş Mekanizması: Sivil hedeflere yönelik saldırılar "teröristlere operasyon" gibi sunulur. Etkisi: İsrail'in sivilleri vurması hukuki çerçeveden çıkarılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2006 Lübnan ve 2014 Gazze saldırılarında sivillerin "terörist sığınaklarda bulunduğu" gerekçesiyle hedef alınması. Tarihsel arka plan: 11 Eylül sonrası "terörle mücadele hukuku" söylemi güçlendi. Küresel yansımalar: Batılı devletler İsrail'in bu argümanını benimsedi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail'in sivilleri vurması hukuki çerçeveden çıkarılır. Daha geniş ölçekte ise batılı devletler İsrail'in bu argümanını benimsedi.

Karşı Strateji: Terörle mücadele bahanesinin uluslararası insancıl hukuku askıya alamayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #772 Cenevre Sözleşmesi'nin "Uygulanamaz" Sayılması · #104 Terörle Mücadele" Retoriği · #836 İnsanlığa Karşı Suçların "Terörle Mücadele"

Diye Sunulması · #482 FBI ile İsrail Arasında İstihbarat Paylaşımı

Kaynaklar: Green, L.C. (2008). The Contemporary Law of Armed Conflict.

KAVRAM No: 772

Cenevre Sözleşmesi'nin "Uygulanamaz" Sayılması

Kısa Tanım: İşgal altındaki topraklarda Cenevre Sözleşmesi'nin "geçerli olmadığı" iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İşgalin varlığı reddedilerek uluslararası yükümlülükler yok sayılır. Etkisi: Batı Şeria ve Gazze'de sivillere yönelik ihlaller meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail'in Batı Şeria'da yerleşim politikalarını "uygulanamaz" diye savunması. Tarihsel arka plan: 1967'den beri İsrail bu söylemi tekrar ediyor. Küresel yansımalar: BM ve ICRC bu iddiayı defalarca reddetti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, batı Şeria ve Gazze'de sivillere yönelik ihlaller meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise BM ve ICRC bu iddiayı defalarca reddetti.

Karşı Strateji: ICRC'nin "sözleşme işgal koşullarında da geçerlidir" açıklamaları vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #771 Cenevre Sözleşmesi'nin "Terörle Mücadele" Kapsamında Aşılması · #851 Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin "Bağlayıcı" · #97 İşgal Hukukunun "Uygulanamaz" Sayılması · #100 Uluslararası Sözleşmelerin "Güncelliğini Yitirdiği" İddiası

Kaynaklar: ICRC Statement on the applicability of the Geneva Conventions, 1971.

KAVRAM No: 773

İnsancıl Hukuk Normlarının "Tek Taraflı" Gösterilmesi

Kısa Tanım: İnsancıl hukuk kurallarının yalnızca "İsrail aleyhine" uygulandığı söylemi.

İşleyiş Mekanizması: İsrail'in ihlalleri gündeme geldiğinde "çifte standart" suçlaması yapılır. Etkisi: Uluslararası eleştiriler gayrimeşru kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 BM İnsan Hakları Konseyi'nin İsrail kararı sonrası Netanyahu'nun "İsrail hedef seçiliyor" söylemi. Tarihsel arka plan: 1980'lerden beri "tek taraflılık" retoriği kullanılıyor. Küresel yansımalar: ABD ve AB bu dili sıkça tekrar etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası eleştiriler gayrimeşru kılınır.

Daha geniş ölçekte ise aBD ve AB bu dili sıkça tekrar etti.

Karşı Strateji: Evrensel normların tüm devletler için geçerli olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #837 Uluslararası Hukuk Dilinin "Çifte Standart" İlanı · #71 Uluslararası Hukuk Dilinin "Çifte Standart" Damgalanması · #822 Uluslararası Hukuk Normlarının "Seçici" Uygulanması · #783 Uluslararası Hukuk Eğitimlerinin "Propaganda" Sayılması

Kaynaklar: Falk, R. (2017). Israel-Palestine Conflict and International Law.

KAVRAM No: 774

Uluslararası Teamül Hukukunun "Güncelliğini Yitirdiği" İddiası

Kısa Tanım: Teamül hukukunun modern savaş koşullarında geçerli olmadığı savı.

İşleyiş Mekanizması: Sivil koruma hükümleri "eski çağın normları" gibi gösterilir. Etkisi: İsrail'in askeri operasyonlarında sivillere yönelik ihlaller meşru hale getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında "şehir savaşlarının kurlsız olduğu" söylemi. Tarihsel arka plan: Teamül hukuku, Lahey Sözleşmeleri'nden beri temel kaynaktır. Küresel yansımalar: Askeri akademilerde bu söylem ders olarak işlendi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulamaya, İsrail'in askeri operasyonlarında sivillere yönelik ihlaller meşru hale getirilir. Daha geniş ölçekte ise askeri akademilerde bu söylem ders olarak işlendi.

Karşı Strateji: Teamül hukukunun bağlayıcı niteliği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #75 Uluslararası Teamül Hukukunun "Geçersiz" İlanı · #100 Uluslararası Sözleşmelerin "Güncelliğini Yitirdiği" İddiası · #819 Cenevre Sözleşmelerinin "Tarihsel Bağlamda Geçersiz" Sayılması · #97 İşgal Hukukunun "Uygulanamaz" Sayılması

Kaynaklar: Henckaerts, J-M. (2005). Customary International Humanitarian Law.

KAVRAM No: 775

BM Özel Raportörlerinin "Taraflı" Diye Reddi

Kısa Tanım: BM'nin atadığı özel raportörlerin bulgularının "siyasi taraflılık" gerekçesiyle reddedilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Raporlar itibarsızlaştırılır, raportörler hedef gösterilir. Etkisi: İsrail'in işlediği ihlallerin belgelenmesi önemsizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2022'de Francesca Albanese'nin raporunun İsrail tarafından "antisemit" diye reddedilmesi. Tarihsel arka plan: 1967'den beri raportörler sürekli hedef alındı. Küresel yansımalar: ABD ve AB medyasında benzer söylemler yer aldı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail'in işlediği ihlallerin belgelenmesi önemsizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise ABD ve AB medyasında benzer söylemler yer aldı.

Karşı Strateji: Raportörlerin BM yetkisiyle bağımsız çalıştıkları öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #25 BM Raportörlerinin "Taraflı" Damgalanması · #76 BM Özel Mahkemelerinin "Seçici" Damgalanması · #504 Akademik Dergilerde Eleştirel Makalelerin Reddi · #854 İnsan Hakları Konseyi'nin Özel Oturumlarının "Propaganda" Diye

Kaynaklar: UN OHCHR Special Rapporteur Reports, 2022.

KAVRAM No: 776

Soykırım İddialarının "Siyasi Manipülasyon" Olarak Sunulması

Kısa Tanım: Soykırım suçlamalarının hukuki değil, siyasi bir propaganda olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası hukuk mekanizmaları itibarsızlaştırılır. Etkisi: İsrail'in işlediği ağır ihlaller tartışma dışı bırakılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024 UAD'de açılan soykırım davasının "siyasi" diye küçümsenmesi. Tarihsel arka plan: Benzer strateji Ruanda ve Bosna'da da kullanıldı. Küresel yansımalar: Batı basınında bu söylem tekrarlandı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail'in işlediği ağır ihlaller tartışma dışı bırakılır. Daha geniş ölçekte ise batı basınında bu söylem tekrarlandı.

Karşı Strateji: Soykırım suçunun jus cogens norm olduğu ve siyasallaştırılmayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #74 Soykırım İddialarının "Siyasi" Olarak Gösterilmesi · #857 Soykırım Önleme Uyarılarının "Taraflı" Gösterilmesi · #72 UAD Başvurularının "Siyasi Oyun" Sayılması · #846 BM Genel Kurulu Kararlarının "Siyasi Propaganda" İlanı

Kaynaklar: UN Genocide Convention, 1948.

KAVRAM No: 777

Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne Taraf Olmamanın "Dokunulmazlık

Kısa Tanım: Roma Statüsü'ne taraf olmayan devletlerin mahkeme yetkisinden muaf olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İsrail'in taraf olmaması "yargılanamazlık" gibi sunulur. Etkisi: İsrail yetkilileri hakkında soruşturmalar engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de UCM'nin Filistin'de yetkisini kabul etmesine rağmen İsrail'in reddi. Tarihsel arka plan: ABD de benzer şekilde taraf değil. Küresel yansımalar: Batılı hukukçular bu argümanı destekledi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail yetkilileri hakkında soruşturmalar engellenir. Daha geniş ölçekte ise batılı hukukçular bu argümanı destekledi.

Karşı Strateji: Statü'ye taraf devletlerde işlenen suçların UCM yetkisine girdiği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #22 Roma Statüsü'ne Taraf Olmamanın Dokunulmazlık Sayılması · #844 ICC'nin Yetkisiz Olduğunun İddiası · #199 Biz Saldırgan Değiliz" Söylemi · #795 ICC'nin Yetki Alanının "Coğrafi Sınırlı" Yorumlanması

Kaynaklar: Rome Statute, Article 12.

KAVRAM No: 778

UAD Yorumlarının "Tavsiye Kararı" Gibi Çerçevenmesi

Kısa Tanım: UAD'nin hukuki yorum ve danışma görüşlerinin bağlayıcı olmadığı, yalnızca "tavsiye" niteliğinde olduğu söylemi.

İşleyiş Mekanizması: UAD içtihatlarının hukuki ağırlığı küçültülür. Etkisi: İsrail aleyhindeki hukuki pozisyonlar görmezden gelinir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2004 UAD Ayrım Duvarı Danışma Görüşü'nün İsrail tarafından "siyasi" diye reddedilmesi. Tarihsel arka plan: UAD danışma görüşleri hukuken bağlayıcı olmasa da büyük siyasi ağırlık taşır. Küresel yansımalar: Batı medyası bu söylemi sıkça işledi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail aleyhindeki hukuki pozisyonlar görmezden gelinir. Daha geniş ölçekte ise batı medyası bu söylemi sıkça işledi.

Karşı Strateji: Danışma görüşlerinin uluslararası teamül hukuku açısından delil niteliği öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #85 UAD Yorumlarının "Tavsiye"ye İndirgenmesi · #708 BM 194 sayılı Kararının "Siyasi Tavsiye" Gibi... · #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi · #830 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin "Yalnızca Tavsiye" Diye

Kaynaklar: ICJ Advisory Opinion on the Wall, 2004.

KAVRAM No: 779

BM Ajanslarının Raporlarının "Tek Taraflı" Gösterilmesi

Kısa Tanım: BM ajanslarının hazırladığı raporların, İsrail aleyhine bulgular içerdiğinde "taraf" ilan edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: UNRWA, UNICEF veya OHCHR raporları itibarsızlaştırılır. Etkisi: Uluslararası bulgular meşru kabul edilmez.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırıları sonrası UNRWA raporlarının "İsrail karşıtı propaganda" olarak sunulması. Tarihsel arka plan: 1980'lerden beri BM raporları aynı retorikle reddediliyor. Küresel yansımalar: ABD ve bazı Avrupa ülkeleri de bu dili benimsedi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, uluslararası bulgular meşru kabul edilmez. Daha geniş ölçekte ise ABD ve bazı Avrupa ülkeleri de bu dili benimsedi.

Karşı Strateji: BM'nin bağımsız raporlama yetkisi öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #753 BM Raporlarının "Siyasi" Gibi Gösterilmesi · #828 İnsan Hakları Konseyi'nin Raporlarının "Hatalı" İlan Edilmesi · #806 STK Raporlarının "Yanlı" Gibi Gösterilmesi · #25 BM Raportörlerinin "Taraflı" Damgalanması

Kaynaklar: UNRWA (2023). Situation Reports on Gaza.

KAVRAM No: 780

ICC Tutuklama Kararlarının "Geçersiz" İlan Edilmesi

Kısa Tanım: Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin yakalama kararlarının tanınmaması.

İşleyiş Mekanizması: "Mahkemenin yetkisi yok" söylemiyle kararlar hükümsüz ilan edilir. Etkisi: Sorumlular yargıdan kaçırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2025'te Netanyahu ve Gallant hakkında çıkarılan tutuklama kararlarının reddedilmesi. Tarihsel arka plan: Sudan lideri Ömer el-Beşir hakkında kararlar da benzer şekilde reddedilmişti. Küresel yansımalar: Bazı devletler "uygulamama" çizgisini sürdürdü.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sorumlular yargıdan kaçırılır. Daha geniş ölçekte ise bazı devletler "uygulamama" çizgisini sürdürdü.

Karşı Strateji: Roma Statüsü'ne taraf devletlerin yükümlülükleri hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #832 Uluslararası Ceza Mahkemesi Hakimlerinin "Taraflı" İlan Edilmesi · #10 UAD Tedbir Kararlarının Etkisizleştirilmesi · #821 BM Kararlarının "İsrail

Karşıtı Obsesyon" İlan Edilmesi · #844 ICC'nin Yetkisiz Olduğunun İddiası

Kaynaklar: ICC, Press Release on Arrest Warrants (2025).

KAVRAM No: 781

İnsanlığa Karşı Suçların “İç İsyan” Çerçevesine Sokulması

Kısa Tanım: Sistematik saldırıların, uluslararası suç değil “iç güvenlik meselesi” olarak gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Filistin'deki saldırılar “iç çatışma” diye tanımlanır. Etkisi: İnsanlığa karşı suç kapsamı daraltılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze sınır protestolarında sivillere ateş açılmasının “isyan bastırma” olarak sunulması. Tarihsel arka plan: 1970'lerden beri İsrail iç güvenlik yasaları uluslararası hukuk yerine ikame edildi. Küresel yansımalar: İnsan hakları örgütleri bu retoriği reddetti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, insanlığa karşı suç kapsamı daraltılır. Daha geniş ölçekte ise insan hakları örgütleri bu retoriği reddetti.

Karşı Strateji: İnsanlığa karşı suçların kapsamının iç hukukla sınırlandırılmayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #52 İnsanlığa Karşı Suçların “İç Sorun”laştırılması · #836 İnsanlığa Karşı Suçların “Terörle Mücadele” Diye Sunulması · #105 Varlık Mücadelesi” Söylemi · #46 Roma Statüsü Suçlarının “Kaçınılmaz” Diye Gösterilmesi

Kaynaklar: Amnesty International (2019). Gaza: Killings of Protesters.

KAVRAM No: 782

Roma Statüsü Suçlarının “Savaşın Kaçınılmazlığı” Olarak

Kısa Tanım: Roma Statüsü kapsamındaki ağır suçların, “savaş doğası gereği” kaçınılmaz olduğu savı.

İşleyiş Mekanizması: Sivil ölümler “kaçınılmaz kayıp” olarak sunulur. Etkisi: Uluslararası suçlar “olağan savaş sonuçları”na indirgenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırılarında sivillerin “kaçınılmaz zayıf” diye tanımlanması. Tarihsel arka plan: II. Dünya Savaşı sonrası benzer söylemler kullanıldı. Küresel yansımalar: Batılı müttefik devletler söylemi destekledi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası suçlar “olağan savaş sonuçları”na indirgenir. Daha geniş

ölçekte ise batılı müttefik devletler söylemi destekledi.

Karşı Strateji: Roma Statüsü'nün sivillere yönelik saldırıları mutlak suç saydığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #46 Roma Statüsü Suçlarının “Kaçınılmaz” Diye Gösterilmesi · #848 Uluslararası Sözleşmelerin “Güncelliğini Yitirdiği” Söylemi · #151 Kaçınılmaz Sonuç” İfadesi · #193 Çatışma Olmadan Olmazdı” Söylemi

Kaynaklar: Rome Statute, Articles 7–8.

KAVRAM No: 783

Uluslararası Hukuk Eğitimlerinin “Propaganda” Sayılması

Kısa Tanım: Hukuk fakültelerinde verilen uluslararası hukuk derslerinin “ideolojik” damgalanması.

İşleyiş Mekanizması: İsrail aleyhine içtihatlar anlatıldığında “propaganda” denir. Etkisi: Yeni nesil hukukçuların bilgisi itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: ABD'de bazı üniversitelerde Filistin odaklı derslere “siyasi önyargı” etiketi yapıştırılması. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren akademik sansür güçlendi. Küresel yansımalar: Filistinli akademisyenler engellendi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, yeni nesil hukukçuların bilgisi itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise filistinli akademisyenler engellendi.

Karşı Strateji: Uluslararası hukuk eğitiminin evrensel ve tarafsız bir bilim alanı olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #82 Hukuk Eğitimlerinin “Propaganda” Sayılması · #467 Uluslararası Hukuk Çalıştaylarında İsrail Sözcüleri · #837 Uluslararası Hukuk Dilinin “Çifte Standart” İlanı · #822 Uluslararası Hukuk Normlarının “Seçici” Uygulanması

Kaynaklar: Falk, R. (2014). Palestine: The Legitimacy of Hope.

KAVRAM No: 784

BM İnsan Hakları Mekanizmalarının “İsrail Karşıtı” Etiketlenmesi

Kısa Tanım: BM İnsan Hakları Konseyi gibi mekanizmaların İsrail aleyhine raporları “obsesif” ve “yanlı” gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: İsrail karşıtı olduğu söylenerek kurum itibarsızlaştırılır. Etkisi: İhlallerin belgelenmesi önemsizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2012'de BM İnsan Hakları Konseyi'nin Gazze

raporları “İsrail karşıtı takıntı” diye sunuldu. Tarihsel arka plan: 1980’lerden itibaren sürekli tekrarlanan söylem. Küresel yansımalar: ABD, 2018’de bu gerekçeyle konseyden ayrıldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, ihlallerin belgelenmesi önemsizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise aBD, 2018’de bu gerekçeyle konseyden ayrıldı.

Karşı Strateji: Konseyin evrensel yetkisi ve kararlarının niteliği öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi · #849 İnsan Hakları Mekanizmalarının “Çifte Standart” Diye Etiketlenmesi · #426 BM İnsan Hakları Konseyi’nde İmza Blokajı · #852 İnsan Hakları Komitesi’nin Kararlarının “Uygulanamaz” Sayılması

Kaynaklar: UNHRC Reports, 2012–2023.

KAVRAM No: 785

İnsani Yardım Engellemelerinin “Güvenlik Önlemi” Olarak Sunulması

Kısa Tanım: İnsani yardım girişlerinin, “terör örgütlerine malzeme sızmasını engelleme” gerekçesiyle engellenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Gıda, ilaç ve yakıt sevkiyatları kısıtlanır. Etkisi: Sivillerin açlık ve yokluk yaşaması meşrulaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024 Gazze’de yardım tırlarının girişinin engellenmesi. Tarihsel arka plan: 2007’den beri Gazze ablukasında kullanıldı. Küresel yansımalar: BM ve WHO bu uygulamaları “kolektif cezalandırma” ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sivillerin açlık ve yokluk yaşaması meşrulaştırılır. Daha geniş ölçekte ise bM ve WHO bu uygulamaları “kolektif cezalandırma” ilan etti.

Karşı Strateji: İnsani yardımın uluslararası hukukta tarafsız bir hak olduğu savunulmalı.

Çapraz Başvurular: #13 İnsani Yardım “Güvenlik Riski” Sayılması · #747 İsrail’in 2000’lerde “İnsani Yardım Gönderdiği” İddiası · #794 İnsani Yardım Gemilerine Saldırının “Sınır Güvenliği” Diye · #951 Al Üretilmiş Fotoğraflarla İnsani Yardım Algısı

Kaynaklar: UN OCHA (2024). Gaza Humanitarian Situation Report.

KAVRAM No: 786

Zorla Yerinden Etmenin “Tahliye” Diye Gösterilmesi

Kısa Tanım: Yerinden etme ve etnik temizlik uygulamalarının “idari tahliye” olarak çerçevelenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Ev yıkımları “imar düzenlemesi” gibi anlatılır. Etkisi: Uluslararası hukuk ihlalleri görünmez hale getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Şeyh Cerrah tahlileri “gayrimenkul davası” olarak sunuldu. Tarihsel arka plan: 1948 Nakba’dan itibaren sürekli tekrarlandı. Küresel yansımalar: Uluslararası protestoları bastırmak için aynı dil kullanıldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, uluslararası hukuk ihlalleri görünmez hale getirilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası protestoları bastırmak için aynı dil kullanıldı.

Karşı Strateji: Zorla yerinden etmenin 4. Cenevre Sözleşmesi’ne göre yasak olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #121 Temizleme Operasyonu” Anlatısı · #111 Güvenli Bölge” Retoriği · #91 Sığınmacıların “Gönüllü Gidiş” Diye Gösterilmesi · #51 Soykırım Sözleşmesi’nin Dar Yorumlanması

Kaynaklar: Fourth Geneva Convention, Article 49.

KAVRAM No: 787

Toplu Cezalandırmanın “Caydırıcılık” İle Meşrulaştırılması

Kısa Tanım: Toplu cezalandırma politikalarının, “caydırıcı güvenlik politikası” gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Bir kişinin eylemi nedeniyle tüm topluluk cezalandırılır. Etkisi: Masum sivillerin temel hakları ihlal edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023–2024 Gazze’de elektrik, su ve yakıtın topluca kesilmesi. Tarihsel arka plan: Nazi Almanyası sonrası toplu cezalandırma yasaklanmıştı. Küresel yansımalar: BM bunu “savaş suçu” olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, masum sivillerin temel hakları ihlal edilir. Daha geniş ölçekte ise bM bunu “savaş suçu” olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Caydırıcılığın uluslararası hukuka meşru gerekçe olamayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #33 Toplu Cezalandırmanın “Caydırıcılık” Olarak Savunulması · #746 Gazze Ablukasının “Güvenlik Önlemi” Gibi Gösterilmesi · #809 Toplu Mezarların “Savaş Kaosu” Diye Açıklanması · #824 Elektrik-Su Kesintilerinin “Savunma Stratejisi”ne Sokulması

Kaynaklar: UNHRC (2024). Report on Collective Punishment in Gaza.

KAVRAM No: 788**YouTube Algoritmalarında Filistin Videolarının Bastırılması**

Kısa Tanım: YouTube algoritmasının Filistin direnişi veya Gazze gerçeklerini anlatan videoları düşük görünür kılmaması.

İşleyiş Mekanizması: “Topluluk kuralları” bahanesiyle demonetizasyon ve görünürlük azaltma. Etkisi: Filistin yanlı içerikler öneri listelerinde görünmez hâle getirildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021 Şeyh Cerrah olaylarında çekilmiş onlarca video “şiddet” gerekçesiyle kaldırıldı. Tarihsel arka plan: 2010’dan itibaren YouTube’un politik içerikleri “uygunsuz” olarak işaretlemesi. Küresel yansımalar: Gazetecilik örgütleri bunu “dijital sansür” diye nitelendirdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, filistin yanlı içerikler öneri listelerinde görünmez hâle getirildi. Daha geniş ölçekte ise gazetecilik örgütleri bunu “dijital sansür” diye nitelendirdi.

Karşı Strateji: Mirror upload (alternatif kopya yükleme) ve dağıtık ağlarda paylaşım.

Çapraz Başvurular: #954 YZ Algoritmalarıyla Filistin İçeriklerinin Bastırılması · #353 YouTube Algoritmasıyla Belgesellerin Gömülmesi · #867 Musk’ın “Filistin Etiketlerini Bastırın Algoritma” · #367 Facebook Algoritmalarında Yanlı Moderasyon

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021); Middle East Eye (2022).

KAVRAM No: 789**Musk’ın “Gazze İçin Yanlış Bilgi Etiketlerini Filistinlilere**

Kısa Tanım: “Yanlış bilgiyle mücadele” adı altında özellikle Filistin hesaplarının etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Çifte standartlı fact-check mekanizması. Etkisi: Filistinli tanıkların paylaşımları güvenilmez damgalandı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023 Kasım’da Gazze’den yayın yapan bağımsız gazetecilerin videolarına “manipüle edilmiş içerik” etiketi yapııştırıldı. Tarihsel arka plan: 2000’lerde Batı medyasında “tarafalı tanık” etiketiyle itibarsızlaştırma. Küresel yansımalar: Dijital hak kuruluşları bu etiketlemeleri “dijital soykırım” diye tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, filistinli tanıkların paylaşımları güvenilmez damgalandı. Daha geniş ölçekte ise dijital hak kuruluşları bu etiketlemeleri “dijital soykırım” diye tanımladı.

Karşı Strateji: Bağımsız doğrulama platformları üzerinden kanıt paylaşımı.

Çapraz Başvurular: #376 Sosyal Medya “Fact-check” Etiketlerinin Yanlı Kullanımı · #137 Yanlış Bilgilendirme” Söylemi · #328 Telegram Kanallarında Koordineli Yanlış Bilgi Yayma · #333 Fact-Checking Kurumlarının Çifte Standart Uygulaması

Kaynaklar: Al Jazeera Digital (2023); Electronic Intifada (2024).

KAVRAM No: 790**Yasaklı Silah Kullanımının “Savunma Aracı” Olarak Sunulması**

Kısa Tanım: Uluslararası hukukta yasaklı mühimmatların “meşru savunma silahı” olarak tanımlanması.

İşleyiş Mekanizması: Beyaz fosfor, misket bombası gibi silahlar savunma bağlamına sokulur. Etkisi: Uluslararası yasakların geçersizleştirilmesi amaçlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2009 Gazze savaşında fosfor bombalarının “meşru mühimmat” diye sunulması. Tarihsel arka plan: 1949 Cenevre Sözleşmeleri sonrası bu tür mühimmat yasaklandı. Küresel yansımalar: BM raporları bu silahların kullanımını savaş suçu olarak kayda geçti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, uluslararası yasakların geçersizleştirilmesi amaçlanır. Daha geniş ölçekte ise BM raporları bu silahların kullanımını savaş suçu olarak kayda geçti.

Karşı Strateji: Yasaklı silahların uluslararası hukukta mutlak yasak kapsamında olduğu hatırlatılması.

Çapraz Başvurular: #35 Yasaklı Mühimmatın “Savunma Aracı” Gibi Gösterilmesi · #95 Kimyasal Silah Kullanımının “Test” Diye Açıklanması · #603 Kendi Şiddetini “Savunma” Diye Gösterme · #178 Savunma Çizgisi” Retoriği

Kaynaklar: UNHRC (2009). Goldstone Report.

KAVRAM No: 791**Çocukların Tutuklanmasının “Genç Militan” Etiketlenmesi**

Kısa Tanım: Çocukların uluslararası hukuka aykırı biçimde gözaltına alınmasının, “militan” söylemiyle meşrulaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Taş atan çocuklar bile “genç terörist” olarak sunulur. Etkisi: Çocuk hakları ihlalleri normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2015–2022 arasında yüzlerce Filistinli çocuğun “genç militan” gerekçesiyle tutuklanması. Tarihsel arka plan: 1987 Birinci Intifada’dan beri bu retorik kullanılmakta. Küresel yansımalar:

UNICEF, İsrail'i çocuk hakları ihlalleri nedeniyle defalarca raporladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, çocuk hakları ihlalleri normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise uNICEF, İsrail'i çocuk hakları ihlalleri nedeniyle defalarca raporladı.

Karşı Strateji: Çocukların silahlı çatışmalarda özel koruma altında olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #32 Çocukların "Genç Militan" Etiketile Tutuklanması · #724 Taş Atan Çocukların "Silahlı Militan" Olarak Sunulması · #253 Uluslararası TV Kanallarında Filistinli Çocukların "Gelecek · #134 Militan Altyapı" Etiketlemesi

Kaynaklar: UNICEF (2019). Children in Israeli Military Detention.

KAVRAM No: 792

Sivillere Yönelik Saldırıların "Askerî Operasyon" Olarak

Kısa Tanım: Sivillere yapılan topyekûn saldırıların "askerî operasyon" etiketiyle normalleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Hedef fark etmeksizin bombardıman "operasyon" başlığı altında sunulur. Etkisi: Sivil ölümler teknik jargonla görünmez hale getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023–2024 Gazze bombardımanlarının "Askerî Operasyon" olarak adlandırılması. Tarihsel arka plan: Vietnam ve Irak savaşlarında da benzer dil kullanıldı. Küresel yansımalar: Medya, devletlerin resmi söylemini tekrarladi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sivil ölümler teknik jargonla görünmez hale getirilir. Daha geniş ölçekte ise medya, devletlerin resmi söylemini tekrarladi.

Karşı Strateji: Operasyonların niteliği yerine sivil kayıplar vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #128 Sınırlı Operasyon Anlatısı · #112 Çatışma Yerine "Operasyon" Kullanımı · #170 Askerî Gereklikten Doğdu Söylemi · #192 Askerî Gereklikler Uyarınca Söylemi

Kaynaklar: OCHA (2024). Casualty Figures in Gaza.

KAVRAM No: 793

Gazze Kuşatmasının "Savunma Duvarı" Olarak Gösterilmesi

Kısa Tanım: Gazze ablukasının, sivilleri koruyan "savunma duvarı" gibi anlatılması.

İşleyiş Mekanizması: Temel gıda ve yakıt engellemeleri "güvenlik gerekçesi"ne

dayandırılır. Etkisi: Kolektif cezalandırma meşru görünür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2007'den bu yana Gazze kuşatması sürekli "savunma önlemi" diye anlatıldı. Tarihsel arka plan: Ortaçağ kuşatma retoriklerinin modern uyarlaması. Küresel yansımalar: BM, kuşatmayı uluslararası hukuk ihlali ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kolektif cezalandırma meşru görünür. Daha geniş ölçekte ise BM, kuşatmayı uluslararası hukuk ihlali ilan etti.

Karşı Strateji: Kuşatma ve aç bırakmanın savaş suçu olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #66 Ablukanın "Savunma Duvarı" Olarak Sunulması · #135 Savunma Duvarı Söylemi · #294 Belgesel Filmlerinde İsrail Gazze Ablukasının "Güvenlik" Olarak · #750 Gazze Savaşlarında "Demir Kubbe" İmajı

Kaynaklar: UN OCHA (2023). Gaza Blockade and Humanitarian Impact.

KAVRAM No: 794

İnsani Yardım Gemilerine Saldırının "Sınır Güvenliği" Diye

Kısa Tanım: İnsani yardım taşıyan gemilere saldırıların, sınır güvenliği politikası gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Saldırıları "kaçak silah taşıma ihtimali" ile gerekçelendirilir. Etkisi: Sivillere yönelik saldırılar meşru gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010 Mavi Marmara baskınının "sınır güvenliği" çerçevesinde sunulması. Tarihsel arka plan: Deniz ablukaları tarih boyunca benzer şekilde meşrulaştırılmıştır. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları Konseyi saldırıyı uluslararası hukuk ihlali olarak niteledi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sivillere yönelik saldırılar meşru gösterilir. Daha geniş ölçekte ise BM İnsan Hakları Konseyi saldırıyı uluslararası hukuk ihlali olarak niteledi.

Karşı Strateji: İnsani yardım misyonlarının koruma altındaki statüsü öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #67 Yardım Gemisi Baskınlarının "Sınır Güvenliği" Diye Savunulması · #785 İnsani Yardım Engellemelerinin "Güvenlik Önlemi" Olarak Sunulması · #16 İnsani Koridor İhlallerinin Karşı Tarafa Yüklmesi · #47 İnsani Konvoy Saldırıların "Yanlışlık" Gibi Sunulması

Kaynaklar: UNHRC (2011). Report on the Gaza Flotilla Incident.

KAVRAM No: 795**ICC'nin Yetki Alanının “Coğrafi Sınırlı” Yorumlanması**

Kısa Tanım: ICC'nin yargı yetkisinin yalnızca taraf devlet topraklarında geçerli olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Filistin'in taraf devlet statüsü reddedilerek ICC kararları geçersiz sayılır. Etkisi: Yargısızlık ortamı sürdürülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 ICC ön soruşturmasında İsrail'in “yetkisiz alan” savunması. Tarihsel arka plan: ABD ve diğer büyük güçler de benzer itirazlarda bulundu. Küresel yansımalar: Hukukçular ICC'nin yetkisinin geniş yorumlanması gerektiğini vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, yargısızlık ortamı sürdürülür. Daha geniş ölçekte ise hukukçular ICC'nin yetkisinin geniş yorumlanması gerektiğini vurguladı.

Karşı Strateji: Filistin'in 2015'te Roma Statüsü'ne taraf olduğu belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #77 ICC'nin Yetkisinin “Coğrafi Sınırlı” Yorumlanması · #21 ICC'nin Yetkisiz Olduğunun İddia Edilmesi · #827 ICC'nin Soruşturma Komisyonlarının “Tarafı” Gösterilmesi · #844 ICC'nin Yetkisiz Olduğunun İddiası

Kaynaklar: ICC, Decision on the Prosecutor's request related to Palestine (2021).

KAVRAM No: 796**BM Genel Kurulu Kararlarının “Siyasi Bildiri”ye İndirgenmesi**

Kısa Tanım: BM Genel Kurulu kararlarının bağlayıcı değil, yalnızca “siyasi açıklama” olduğu savı.

İşleyiş Mekanizması: Filistin lehine kararlar böylece önemsizleştirilir. Etkisi: Uluslararası toplumun iradesi geçersiz kılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2012'de Filistin'in BM'de “gözlemci devlet” statüsü kazanması kararının İsrail tarafından “siyasi bildiri” denilerek küçümsenmesi. Tarihsel arka plan: 1975'te “Siyonizm ırkçılıktır” kararının da benzer şekilde reddi. Küresel yansımalar: Batılı bazı devletler bu dili destekledi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, uluslararası toplumun iradesi geçersiz kılır. Daha geniş ölçekte ise batılı bazı devletler bu dili destekledi.

Karşı Strateji: Genel Kurul kararlarının siyasi ağırlığı ve teamül hukuku etkisi öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #846 BM Genel Kurulu Kararlarının “Siyasi Propaganda” İlanı · #821 BM Kararlarının “İsrail Karşıtı Obsesyon” İlan Edilmesi · #765 BM Kararlarının “İsrail Karşıtı

Takıntı” Diye Etiketlenmesi · #10 UAD Tedbir Kararlarının Etkisizleştirilmesi

Kaynaklar: UNGA Resolution 67/19 (2012).

KAVRAM No: 797**İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin “Bağlayıcı Olmadığı” Söylemi**

Kısa Tanım: İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin hukukî bağlayıcı olmadığı savıyla, ihlallerin önemsizleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Bildirge “sadece prensipler bütünü” olarak sunulur. Etkisi: İhlallerin uluslararası sorumluluğu reddedilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze'de temel hak ihlallerine ilişkin eleştirilerin “bağlayıcı olmayan bildirge” ile ilişkilendirildiği resmi açıklamalar. Tarihsel arka plan: 1948'den bu yana birçok devlet tarafından benzer argüman kullanıldı. Küresel yansımalar: Hukukçular, bildirgenin teamül hukuku statüsü kazandığını vurgular.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, ihlallerin uluslararası sorumluluğu reddedilir. Daha geniş ölçekte ise hukukçular, bildirgenin teamül hukuku statüsü kazandığını vurgular.

Karşı Strateji: Bildirgenin evrensel norm haline geldiği uluslararası yargı kararlarıyla belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #830 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin “Yalnızca Tavsiye” Diye · #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi · #852 İnsan Hakları Komitesi'nin Kararlarının “Uygulanamaz” Sayılması · #784 BM İnsan Hakları Mekanizmalarının “İsrail Karşıtı” Etiketlenmesi

Kaynaklar: United Nations (1948). Universal Declaration of Human Rights.

KAVRAM No: 798**Çifte Kullanım (Dual-use) Kavramıyla Altyapının Hedeflenmesi**

Kısa Tanım: Sivil altyapının “askerî amaçla da kullanılabileceği” gerekçesiyle hedef yapılması.

İşleyiş Mekanizması: Elektrik santrali, hastane, okul gibi alanlar “çifte kullanım” bahanesiyle vurulur. Etkisi: Sivil yaşam alanları meşru hedef haline getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023–2024 Gazze saldırılarında enerji santrallerinin “dual-use” gerekçesiyle bombalanması. Tarihsel arka plan: Kosova ve Irak savaşlarında da benzer retorik kullanılmıştı. Küresel yansımalar: BM ve ICRC bu söylemi reddetti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sivil yaşam alanları meşru hedef haline getirilir. Daha geniş ölçekte ise bM ve ICRC bu söylemi reddetti.

Karşı Strateji: Altyapının korunmuş sivil hedef olduğu, “çifte kullanım” gerekçesiyle vurulamayacağı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #17 Çifte Kullanım” Kavramıyla Altyapının Hedeflenmesi · #134 Militan Altyapı” Etiketlemesi · #3 Sivil-Asker Ayırımının Bilerek Bulandırılması · #48 Elektrik Kesintisinin “Savunma Önlemi”ne Sokulması

Kaynaklar: ICRC (2020). International Humanitarian Law and Dual-use Objects.

KAVRAM No: 799

Hastanelerin “Komuta Merkezi” Olarak İlan Edilmesi

Kısa Tanım: Sivillerin korunması gereken sağlık tesislerinin, “militan karargâhı” olarak etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Askerî hedef gösterilerek hastanelere yönelik saldırılar meşrulaştırılır. Etkisi: Sağlık hizmetleri felce uğratılır, siviller doğrudan hedef olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023–2024 Gazze savaşında El-Şifa Hastanesi’nin “Hamam komuta merkezi” ilan edilmesi. Tarihsel arka plan: Lübnan ve Irak savaşlarında da benzer iddialar öne sürülmüştü. Küresel yansımalar: WHO ve BM, hastane saldırılarını savaş suçu olarak kayda geçirdi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sağlık hizmetleri felce uğratılır, siviller doğrudan hedef olur. Daha geniş ölçekte ise WHO ve BM, hastane saldırılarını savaş suçu olarak kayda geçirdi.

Karşı Strateji: Hastanelerin uluslararası hukukta mutlak koruma altında olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #18 Hastanelerin “Komuta Merkezi” İlan Edilmesi · #165 Militan Altyapısı Yok Edildi” Söylemi · #180 Uluslararası Desteğimiz Var” Söylemi · #159 Askerî Hedefler” Söylemi

Kaynaklar: WHO (2024). Attacks on Health Care in Gaza.

KAVRAM No: 800

Eğitim Kurumlarının “Askerî Hedef” Sayılması

Kısa Tanım: Okul ve üniversitelerin, “silah deposu” veya “militan yuvası” olarak etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Eğitim kurumlarının sivillere ait olduğu gerçeği gizlenir. Etkisi: Eğitim altyapısı yok edilir, çocukların eğitime erişimi engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 ve 2023 Gazze saldırılarında BM okullarının hedef alınması. Tarihsel arka plan: 2006 Lübnan Savaşı’nda da benzer söylemler öne sürüldü. Küresel yansımalar: UNICEF ve UNESCO bu saldırıları belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, eğitim altyapısı yok edilir, çocukların eğitime erişimi engellenir. Daha geniş ölçekte ise uNICEF ve UNESCO bu saldırıları belgeledi.

Karşı Strateji: Eğitim kurumlarının savaş suçu kapsamında korunması gerektiği öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #19 Eğitim Kurumlarının Askerî Hedef Olarak Etiketlenmesi · #487 Karayipler’de İsrail Eğitim Anlaşmaları · #480 ABD Polis Departmanlarına İsrail Eğitim Programları · #6 Hedef Doğrulamada Kanıtsız Varsayımlar Kullanma

Kaynaklar: UNICEF (2015). Children Under Fire.

KAVRAM No: 801

Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” Gibi Sunulması

Kısa Tanım: Gazetecilerin ve medya kurumlarının, “düşman propagandası” yürüttüğü iddiasıyla hedef alınması.

İşleyiş Mekanizması: Haber merkezleri askerî hedef gibi gösterilir. Etkisi: Basın özgürlüğü bastırılır, siviller hedef olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de Gazze’de AP ve Al Jazeera ofislerinin bombalanması. Tarihsel arka plan: Körfez Savaşı’ndan beri medya merkezleri “askerî tehdit” olarak çerçevelendi. Küresel yansımalar: RSF ve CPJ bu saldırıları uluslararası basın özgürlüğü ihlali olarak raporladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, basın özgürlüğü bastırılır, siviller hedef olur. Daha geniş ölçekte ise RSF ve CPJ bu saldırıları uluslararası basın özgürlüğü ihlali olarak raporladı.

Karşı Strateji: Gazetecilerin ve medya kurumlarının korunmuş statüleri vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #20 Medya Kuruluşlarının “Propaganda Merkezi” İlanı · #162 Düşman Propagandası” Söylemi · #19 Eğitim Kurumlarının Askerî Hedef Olarak Etiketlenmesi · #18 Hastanelerin “Komuta Merkezi” İlan Edilmesi

Kaynaklar: CPJ (2021). Press Freedom Crisis in Gaza.

KAVRAM No: 802

Knesset Üyelerinin “ Hamas = Tüm Gazze ” İfadesi

Kısa Tanım: İsrail milletvekillerinin Hamas’ı tüm Gazze halkıyla özdeşleştirmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sivil-asker ayrımını yok ederek toplu cezalandırmayı haklı göstermek. Etkisi: 2,3 milyonluk Gazze nüfusunun tamamı potansiyel “hedef” ilan edildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Knesset oturumlarında bazı milletvekilleri “Hamas, Gazze’nin kendisidir” söylemini kullandı. Tarihsel arka plan: 2001’den itibaren ABD’nin “Afganistan = Taliban” söylemiyle benzerlik. Küresel yansımalar: Bu retorik Batı medyasında “Hamas kontrol ediyor” başlıklarıyla desteklendi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, 2,3 milyonluk Gazze nüfusunun tamamı potansiyel “hedef” ilan edildi. Daha geniş ölçekte ise bu retorik Batı medyasında “Hamas kontrol ediyor” başlıklarıyla desteklendi.

Karşı Strateji: Gazze nüfusunun çoğunluğunun sivil olduğunu belgeleyen BM raporlarının öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #294 Belgesel Filmlerinde İsrail Gazze Ablukasının “Güvenlik” Olarak · #793 Gazze Kuşatmasının “Savunma Duvarı” Olarak Gösterilmesi · #825 Knesset’te “Eleştiri = İhanet” Retoriği · #746 Gazze Ablukasının “Güvenlik Önlemi” Gibi Gösterilmesi

Kaynaklar: UN OCHA (2023); Times of Israel (2023)

KAVRAM No: 803

Uluslararası Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi

Kısa Tanım: İsrail’i eleştiren akademik çalışmaların “tarafı” ve “ideolojik” gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Eleştirel araştırmalar itibarsızlaştırılır. Etkisi: Bilimsel raporların güvenilirliği sorgulanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de Human Rights Watch’un apartheid raporunun “ideolojik propaganda” ilan edilmesi. Tarihsel arka plan: 1970’lerden itibaren İsrail eleştirisi akademide sürekli kriminalize edildi. Küresel yansımalar: Rapor akademik çevrelerde geniş kabul gördü.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, bilimsel raporların güvenilirliği sorgulanır.

Daha geniş ölçekte ise rapor akademik çevrelerde geniş kabul gördü.

Karşı Strateji: Akademik metodoloji ve bağımsızlık öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #61 Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi · #214 Akademik Dergilerde İsrail Yanlısı Çalışmaların Öne Çıkarılması · #537 Üniversite Ödüllerinde İsrail Yanlı Çalışmaların Seçilmesi · #269 Uluslararası Gazete Köşelerinde İsrail’i Eleştirenlerin “Marjinal”

Kaynaklar: HRW (2021). A Threshold Crossed: Israeli Authorities and Apartheid.

KAVRAM No: 804

Mağdur Tanıklıklarının “Propaganda” İlan Edilmesi

Kısa Tanım: Filistinli sivillerin yaşadıkları ihlalleri anlatmalarının “propaganda” sayılması.

İşleyiş Mekanizması: Tanıkların güvenilirliği hedef alınır. Etkisi: İnsan hakları ihlalleri görünmez hale getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze’de saldırılardan kurtulan sivillerin ifadelerinin “Hamas propagandası” diye reddedilmesi. Tarihsel arka plan: 1948 Nakba’dan beri Filistinlilerin tanıklıkları itibarsızlaştırıldı. Küresel yansımalar: BM, tanıklıkları uluslararası soruşturmalara dahil etti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, insan hakları ihlalleri görünmez hale getirilir. Daha geniş ölçekte ise BM, tanıklıkları uluslararası soruşturmalara dahil etti.

Karşı Strateji: Tanıklıkların adli süreçlerdeki delil değeri vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #57 Tanıklıkların “Propaganda” Diye Damgalanması · #82 Hukuk Eğitimlerinin “Propaganda” Sayılması · #783 Uluslararası Hukuk Eğitimlerinin “Propaganda” Sayılması · #36 Protestoların “Askerî Tehdit” Olarak Yorumlanması

Kaynaklar: UNHRC (2023). Testimonies from Gaza.

KAVRAM No: 805

Uydu Görsellerinin “Manipüle” Olduğu İddiası

Kısa Tanım: Uydu fotoğraflarında belgelenen saldırıların “dijital manipülasyon” olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Teknolojik kanıtlar itibarsızlaştırılır. Etkisi: Bağımsız gözlemcilerin bulguları sorgulanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze yıkımının Maxar uydu görüntülerinde belgelendikten sonra “montaj” ilan edilmesi. Tarihsel arka plan: Kosova ve Suriye savaşlarında da benzer retorik görüldü. Küresel yansımalar: Uydu şirketleri doğrulama raporları yayımladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, bağımsız gözlemcilerin bulguları sorgulanır. Daha geniş ölçekte ise uydu şirketleri doğrulama raporları yayımladı.

Karşı Strateji: Çapraz doğrulama ve bağımsız kaynakların kanıt gücü öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #58 Uydu Görsellerinin “Manipüle” Edildiğinin İddiası · #838 Delillerin “Yapay Olarak Üretilmiş” Olduğu Söylemi · #839 Fotoğraf Kanıtlarının “Montaj” Olduğu İddiası · #776 Soykırım İddialarının “Siyasi Manipülasyon” Olarak Sunulması

Kaynaklar: Maxar Technologies (2023). Satellite Imagery of Gaza Destruction.

KAVRAM No: 806

STK Raporlarının “Yanlı” Gibi Gösterilmesi

Kısa Tanım: Uluslararası insan hakları örgütlerinin raporlarının “tek taraflı” olduğu söylemi.

İşleyiş Mekanizması: Amnesty, HRW gibi örgütler hedef alınır. Etkisi: Bağımsız raporların itibarı sarsılmaya çalışılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Amnesty’nin 2022 “Apartheid” raporunun İsrail tarafından reddi. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren STK raporları “yanlılık” gerekçesiyle sürekli reddedildi. Küresel yansımalar: Raporlar uluslararası alanda büyük yankı buldu.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, bağımsız raporların itibarı sarsılmaya çalışılır. Daha geniş ölçekte ise raporlar uluslararası alanda büyük yankı buldu.

Karşı Strateji: STK’ların metodolojik şeffaflığı öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #59 STK Raporlarının “Tek Taraflı” Reddedilmesi · #843 Uluslararası Af Örgütü Raporlarının “Yanlı” Gösterilmesi · #753 BM Raporlarının “Siyasi” Gibi Gösterilmesi · #842 İnsan Hakları İzleme Örgütü Raporlarının “Siyasi” Sayılması

Kaynaklar: Amnesty International (2022). Israel’s Apartheid Against Palestinians.

KAVRAM No: 807

Gazeteci Ölümünün “Yanlılık” Olarak Sunulması

Kısa Tanım: Gazetecilerin öldürülmesinin “hedef alınmamış” kaza gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: “Çapraz ateş” veya “yanlılıkla” denilerek sorumluluk gizlenir. Etkisi: Basına yönelik kasıtlı saldırılar cezasız bırakılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022’de Shireen Abu Akleh’in öldürülmesinin “yanlılıkla” diye açıklanması. Tarihsel arka plan: 2000’lerden bu yana onlarca gazeteci benzer biçimde öldürüldü. Küresel yansımalar: RSF ve CPJ bu iddiaları reddetti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, basına yönelik kasıtlı saldırılar cezasız bırakılır. Daha geniş ölçekte ise RSF ve CPJ bu iddiaları reddetti.

Karşı Strateji: Balistik raporlar ve bağımsız soruşturmalar vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #60 Gazeteci Ölümünün “Kaza” Olarak Sunulması · #148 Yanlılıkla Oldu” Söylemi · #198 Yanlılıkla Sivil Zarar Gördü” Söylemi · #734 1996 Qana Katliamının “Yanlılık” Olarak Çerçevesi

Kaynaklar: CPJ (2022). Killing of Journalist Shireen Abu Akleh.

KAVRAM No: 808

Musk’ın İsrail Ziyareti ve “Destek Selfiesi

Kısa Tanım: Musk’ın Kasım 2023’te İsrail’e giderek Netanyahu ve savaş kabinesiyle verdiği fotoğrafların propaganda malzemesi yapılması.

İşleyiş Mekanizması: Küresel teknoloji figürünü “meşruiyet şemsiyesi” olarak kullanmak. Etkisi: İsrail’in saldırılarının “Batı’dan onay aldığı” imajı güçlendirildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Netanyahu ile birlikte Gazze sınırında çelik yelekli görüntü. Tarihsel arka plan: 1980’lerde ünlü aktörlerin İsrail ziyaretleriyle yapılan PR kampanyalarının güncellenmiş versiyonu. Küresel yansımalar: ABD’de Musk’ın “soykırımı normalleştiren fotoğraf turu” olarak eleştirildi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail’in saldırılarının “Batı’dan onay aldığı” imajı güçlendirildi. Daha geniş ölçekte ise ABD’de Musk’ın “soykırımı normalleştiren fotoğraf turu” olarak eleştirildi.

Karşı Strateji: Görsel manipülasyonların teşhiri ve bağımsız liderlerin Gazze ziyaretlerinin öne çıkarılması.

Çapraz Başvurular: #834 Musk’ın “Starlink Filistin’e Değil, İsrail’e” Söylemi · #812 Musk’ın Twitter/X Platformunu “Hasbara Megafonu”na

Çevirmesi · #407 Asya Ülkeleriyle Teknoloji Diplomasisi · #789 Musk'ın "Gazze İçin Yanlış Bilgi Etiketlerini Filistinlilere

Kaynaklar: Haaretz (Nov 2023); The Guardian (2023).

KAVRAM No: 809

Toplu Mezarların "Savaş Kaosu" Diye Açıklanması

Kısa Tanım: Toplu gömülerdeki sivillerin ölümünün, "kaotik savaş şartları"na indirgenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Failin sorumluluğu gizlenerek suç belirsizleştirilir. Etkisi: Kasıtlı infazlar örtülür, adalet mekanizması işlemez.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024 Gazze'de hastane bahçesinde bulunan toplu mezarların "savaş kaosunda oluştuğu" açıklaması. Tarihsel arka plan: Bosna ve Irak savaşlarında da toplu mezarlar "çatışma karmaşası" diye sunulmuştu. Küresel yansımalar: BM Adli Tıp ekipleri bunu uluslararası suç delili olarak kayda aldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kasıtlı infazlar örtülür, adalet mekanizması işlemez. Daha geniş ölçekte ise bM Adli Tıp ekipleri bunu uluslararası suç delili olarak kayda aldı.

Karşı Strateji: Toplu mezarların bağımsız adli incelemelerle belgelenmesi.

Çapraz Başvurular: #115 Savaş Değil, Operasyon" İfadesi · #787 Toplu Cezalandırmanın "Caydırıcılık" İle Meşrulaştırılması · #46 Roma Statüsü Suçlarının "Kaçınılmaz" Diye Gösterilmesi · #741 2002 Jenin Katliamının "Abartı" Olarak Sunulması

Kaynaklar: UN OHCHR (2024). Report on Mass Graves in Gaza.

KAVRAM No: 810

Yargısız İnfazların "Anlık Tehdit"le Meşrulaştırılması

Kısa Tanım: Sokak ortasında öldürmelerin, "anında tehdit" gerekçesiyle haklı çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası hukukun yargı mekanizmasını devre dışı bırakır. Etkisi: Sivil ölümleri "güvenlik zorunluluğu" adı altında normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Batı Şeria'da gözaltına alınanların "tehdit oluşturduğu" iddiasıyla infaz edilmesi (2022). Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren IDF uygulamalarında sıkça görüldü. Küresel yansımalar: Amnesty, bu vakaları yargısız infaz olarak raporladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sivil ölümleri "güvenlik zorunluluğu" adı altında normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise amnesty, bu vakaları yargısız infaz olarak raporladı.

Karşı Strateji: "Öldürme değil yargılama" yükümlülüğünün hatırlatılması.

Çapraz Başvurular: #116 Tehdit Altında Yaşam" Anlatısı · #188 Düşman Tehdit Unsurudur" Söylemi · #36 Protestoların "Askerî Tehdit" Olarak Yorumlanması · #240 Belgesel Festivallerinde İsrail'i Eleştiren Yapımların Diskalifiye

Kaynaklar: Amnesty International (2022). Israel/OPT: Pattern of Unlawful Killings.

KAVRAM No: 811

Keskin Nişancı Saldırılarının "Kalabalık Kontrolü" Gibi Sunulması

Kısa Tanım: Sivillerin hedef alınmasının, "protesto kontrolü" olarak meşrulaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Barışçıl gösteriler askerî müdahale gibi çerçevelenir. Etkisi: Sivillere karşı ölümcül güç kullanımı aklanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze Büyük Dönüş Yürüyüşü'nde keskin nişancıların yüzlerce sivil vuması. Tarihsel arka plan: Güney Afrika apartheid döneminde de benzer retorik vardı. Küresel yansımalar: BM Soruşturma Komisyonu bu saldırıları savaş suçu olarak belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sivillere karşı ölümcül güç kullanımı aklanır. Daha geniş ölçekte ise bM Soruşturma Komisyonu bu saldırıları savaş suçu olarak belgeledi.

Karşı Strateji: Gösterilerin sivil hak olduğu ve ölümcül güç kullanımının yasaklandığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #65 Keskin Nişancı Ateşlerinin "Kalabalık Kontrolü" Gibi Sunulması · #845 UAD'nin "Egemenliğe Müdahale" Olarak Gösterilmesi · #36 Protestoların "Askerî Tehdit" Olarak Yorumlanması · #243 TV Programlarında İsrail Saldırılarının "Mecburi Müdahale" Gibi

Kaynaklar: UNHRC (2019). Report on Gaza Protests.

KAVRAM No: 812

Musk'ın Twitter/X Platformunu "Hasbara Megafonu"na Çevirmesi

Kısa Tanım: 7 Ekim sonrası Musk'ın X algoritmasını İsrail yanlı içeriklere öncelik verecek şekilde yönlendirmesi.

İşleyiş Mekanizması: Organik olmayan “trending” manipülasyonu ile İsrail yanlı söylemleri üst sıralara çıkarmak. Etkisi: Filistin haberlerinin bastırılması, İsrail resmi hesaplarının kitlesel görünürlük kazanması.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Kasım 2023'te İsrail Dışişleri hesabı #IsraelUnderAttack etiketiyle milyonlara ulaştı, Filistin etiketleri ise sistematik bastırıldı. Tarihsel arka plan: 2010'dan itibaren sosyal medya “trend gaspı” operasyonları; Musk döneminde daha yoğun ve görünür. Küresel yansımalar: Uluslararası basın, Musk'ın X algoritmasını “tek taraflı propaganda aracı” diye eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, Filistin haberlerinin bastırılması, İsrail resmi hesaplarının kitlesel görünürlük kazanması. Daha geniş ölçekte ise uluslararası basın, Musk'ın X algoritmasını “tek taraflı propaganda aracı” diye eleştirdi.

Karşı Strateji: Bağımsız medya kuruluşlarının Filistin etiketlerini alternatif platformlarda yükseltmesi.

Çapraz Başvurular: #808 Musk'ın İsrail Ziyareti ve “Destek Selfiesi” · #834 Musk'ın “Starlink Filistin'e Değil, İsrail'e” Söylemi · #375 Twitter Spaces'ta Kontrollü Konuklarla Algı Yönetimi · #522 Burs Programlarında İsrail Yanlı Öğrencilere Öncelik

Kaynaklar: The Intercept (Nov 2023); Al Jazeera Digital Rights Report (2024).

KAVRAM No: 813

Filistinlilerin Hak Taleplerinin “Maksimalist” İddialar Olarak

Kısa Tanım: Uluslararası hukuk temelinde hak arayışlarının “aşırı talepler” gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Hakların meşruiyeti sorgulanarak müzakere alanı daraltılır. Etkisi: Mülteci dönüş hakkı ve Kudüs statüsü kriminalize edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Oslo sonrası Filistin'in 1967 sınırlarına dayalı taleplerinin “maksimalist” ilan edilmesi. Tarihsel arka plan: 1949'dan beri Filistin hakları “gerçekçi olmayan” diye sunuldu. Küresel yansımalar: Batı basınında Filistin'in temel hak talepleri abartılı yansıtıldı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, mülteci dönüş hakkı ve Kudüs statüsü kriminalize edilir. Daha geniş ölçekte ise batı basınında Filistin'in temel hak talepleri abartılı yansıtıldı.

Karşı Strateji: Taleplerin uluslararası hukukta tanınmış haklar olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #732 Oslo Sonrası Filistinli Taleplerin “Maksimalist” Gibi

Gösterilmesi · #648 Karşı Tarafı “Aşırılıkçı” Olarak Damgalama · #783 Uluslararası Hukuk Eğitimlerinin “Propaganda” Sayılması · #92 Güvenli Bölge İhlallerinin “Operasyon Alanı”na Sokulması

Kaynaklar: UNGA Res. 194 (1948).

KAVRAM No: 814

BM İnsan Hakları Konseyi'nde “Seçici” Eleştiri Söylemi

Kısa Tanım: BM'nin İsrail'i hedef aldığı iddiasıyla eleştirilerin geçersiz kınlanması.

İşleyiş Mekanizması: Konsey kararları “politik motivasyon” diye küçümsenir. Etkisi: İsrail'in insan hakları ihlallerinin üzeri örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Konsey'in Gazze soruşturma kararı “İsrail karşıtı takıntı” diye etiketlendi. Tarihsel arka plan: 2006'da Konsey kurulduğundan beri benzer söylem kullanıldı. Küresel yansımalar: Batılı devletler arasında bu söylem destek buldu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail'in insan hakları ihlallerinin üzeri örtülür. Daha geniş ölçekte ise batılı devletler arasında bu söylem destek buldu.

Karşı Strateji: Konsey kararlarının uluslararası hukuk bağlayıcılığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #426 BM İnsan Hakları Konseyi'nde İmza Blokajı · #852 İnsan Hakları Komitesi'nin Kararlarının “Uygulanamaz” Sayılması · #76 BM Özel Mahkemelerinin “Seçici” Damgalanması · #818 Uluslararası Mahkemelerin “Anti-İsrail Platform” Gösterilmesi

Kaynaklar: UNHRC (2021). Special Session on the Occupied Palestinian Territory.

KAVRAM No: 815

İnsani Hukuk İhlallerinin “İç Hukuk” Kararlarıyla Maskelenmesi

Kısa Tanım: Uluslararası normların iç yargı kararlarıyla geçersizleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Askerî mahkemeler uluslararası yargının yerine geçirilir. Etkisi: Savaş suçları “yerel hukuk kararı” gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail Yüksek Mahkemesi'nin Batı Şeria'daki ev yıkımlarını “yasal” ilan etmesi. Tarihsel arka plan: 1967'den bu yana iç hukuk uluslararası normlara karşı araçlaştırıldı. Küresel yansımalar: ICJ 2004 Duvar Danışma Görüşü, iç hukuku geçersiz ilan etti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, savaş suçları “yerel hukuk kararı” gibi

sunulur. Daha geniş ölçekte ise iCJ 2004 Duvar Danışma Görüşü, iç hukuku geçersiz ilan etti.

Karşı Strateji: Uluslararası hukukun üstünlüğü vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #28 İhlallerin “İç Hukuk”la Maskelenmesi · #822 Uluslararası Hukuk Normlarının “Seçici” Uygulanması · #783 Uluslararası Hukuk Eğitimlerinin “Propaganda” Sayılması · #837 Uluslararası Hukuk Dilinin “Çifte Standart” İlanı

Kaynaklar: ICJ (2004). Advisory Opinion on the Wall.

KAVRAM No: 816

Askerî Mahkemelerin Sivil Olaylarda Yetkili Kılınması

Kısa Tanım: Sivil halkın askerî mahkemelerde yargılanması.

İşleyiş Mekanizması: Adil yargılanma hakkı devre dışı bırakılır. Etkisi: Sivillerin hukuk güvenliği tamamen ortadan kalkar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Batı Şeria’da çocukların bile askerî mahkemelerde yargılanması. Tarihsel arka plan: 1967’den beri işgal altındaki bölgelerde sistematik uygulama. Küresel yansımalar: UNICEF, çocukların askerî mahkemelerde yargılanmasını kınadı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sivillerin hukuk güvenliği tamamen ortadan kalkar. Daha geniş ölçekte ise uNICEF, çocukların askerî mahkemelerde yargılanmasını kınadı.

Karşı Strateji: Sivil yargının zorunlu olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #44 Askerî Mahkemelerin Sivil Dosyalara Bakması · #183 Kendi Gücümüzü Kullanma Hakkı” Söylemi · #179 Askerî Operasyonun Başarısı” Söylemi · #170 Askerî Gereklikten Doğdu” Söylemi

Kaynaklar: UNICEF (2013). Children in Israeli Military Detention.

KAVRAM No: 817

Disiplin Cezalarının “Hesap Verme” Diye Sunulması

Kısa Tanım: Savaş suçlarına karışan askerlere verilen sembolik cezaların “hesap verme” gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Cezasızlık sistematik hale getirilir. Etkisi: Suçlular korunur, uluslararası kamuoyu yatıştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze’de sivilleri öldüren askerlerin yalnızca “disiplin cezası” alması. Tarihsel arka plan:

2000’lerden itibaren IDF içinde uygulandı. Küresel yansımalar: İnsan hakları örgütleri bunu “cezasızlık kültürü” olarak niteledi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, suçlular korunur, uluslararası kamuoyu yatıştırılır. Daha geniş ölçekte ise insan hakları örgütleri bunu “cezasızlık kültürü” olarak niteledi.

Karşı Strateji: Uluslararası bağımsız soruşturmaların önemi vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #45 Disiplin Cezalarının “Hesap Verme” Diye Sunulması · #597 Akademik Kurumlarda Filistin Dayanışmasının “Disiplin Suçu” · #46 Roma Statüsü Suçlarının “Kaçınılmaz” Diye Gösterilmesi · #301 Bot Orduları ile Etkileşim Şişirme

Kaynaklar: B’Tselem (2020). Impunity in the Israeli Military System.

KAVRAM No: 818

Uluslararası Mahkemelerin “Anti-İsrail Platform” Gösterilmesi

Kısa Tanım: ICJ, ICC gibi kurumların İsrail’i hedef aldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası hukuk kurumları itibarsızlaştırılır. Etkisi: Yargı süreçlerine meşruiyet krizi yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023’te ICJ’nin Gazze soykırım davasının “siyasi saldırı” ilan edilmesi. Tarihsel arka plan: 2000’lerden bu yana ICC ve ICJ sürekli bu şekilde çerçevelendi. Küresel yansımalar: Güney Afrika’nın açtığı dava geniş destek buldu.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, yargı süreçlerine meşruiyet krizi yaratılır. Daha geniş ölçekte ise güney Afrika’nın açtığı dava geniş destek buldu.

Karşı Strateji: Uluslararası yargı kurumlarının evrensel niteliği hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #84 Mahkemelerin “Anti-İsrail Platform” Gösterilmesi · #753 BM Raporlarının “Siyasi” Gibi Gösterilmesi · #73 Tarafsız Hukukçuların “Terör Destekçisi” İlanı · #827 ICC’nin Soruşturma Komisyonlarının “Taraflı” Gösterilmesi

Kaynaklar: ICJ (2023). South Africa v. Israel: Provisional Measures.

KAVRAM No: 819

Cenevre Sözleşmelerinin “Tarihsel Bağlamda Geçersiz” Sayılması

Kısa Tanım: Savaş hukukunun temelini oluşturan Cenevre Sözleşmelerinin günümüz koşullarında geçerliliğini yitirdiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Modern çatışmalarda insancıl hukuk hükümlerini “eski” göstermek. Etkisi: Sivillere yönelik saldırılar hukuken tartışılmalı hale getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında Cenevre hükümlerinin “asimetrik savaşta uygulanamayacağı” savunusu. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren terörle mücadele gerekçesiyle bu söylem sıkça kullanıldı. Küresel yansımalar: BM, Sözleşmelerin “zaman aşımına uğramayan” normlar olduğunu vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sivillere yönelik saldırılar hukuken tartışılmalı hale getirilir. Daha geniş ölçekte ise BM, Sözleşmelerin “zaman aşımına uğramayan” normlar olduğunu vurguladı.

Karşı Strateji: Cenevre’nin evrensel ve bağlayıcı niteliğinin altı çizilmeli.

Çapraz Başvurular: #774 Uluslararası Teamül Hukukunun “Güncelliğini Yitirdiği” İddiası · #100 Uluslararası Sözleşmelerin “Güncelliğini Yitirdiği” İddiası · #848 Uluslararası Sözleşmelerin “Güncelliğini Yitirdiği” Söylemi · #772 Cenevre Sözleşmesi’nin “Uygulanamaz” Sayılması

Kaynaklar: ICRC (2020). International Humanitarian Law and Contemporary Armed Conflicts.

KAVRAM No: 820

Esir Değişimlerinde Askerî Suçların Görmezden Gelinmesi

Kısa Tanım: Esir takaslarında, işkence ve savaş suçu işleyen askerlerin sorumluluklarının silinmesi.

İşleyiş Mekanizması: Askerlerin hukuki yükümlülüğü yerine “kahramanlık” öne çıkarılır. Etkisi: Cezasızlık kültürü pekiştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2011 Gilad Shalit takasında İsrail askerlerinin suçlarının gündeme getirilmemesi. Tarihsel arka plan: 1980’lerden itibaren esir takaslarında bu yöntem kullanıldı. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular bu tavrı “hesap vermeme pratiği” olarak eleştirdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, cezasızlık kültürü pekiştirilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular bu tavrı “hesap vermeme pratiği” olarak eleştirdi.

Karşı Strateji: Esir değişimlerinde bağımsız soruşturma talepleri gündeme getirilmeli.

Çapraz Başvurular: #46 Roma Statüsü Suçlarının “Kaçınılmaz” Diye Gösterilmesi · #81 Esir İhlallerinin “Güvenlik Gereği” Diye Sunulması · #831 Roma Statüsü’nde “Savaş Suçu” Tanımının Kısıtlanması · #289 TV

Belgesellerinde İsrail Askerlerinin “Çocuklarla Oynayan” İmajı

Kaynaklar: Amnesty International (2012). Accountability in Prisoner Exchanges.

KAVRAM No: 821

BM Kararlarının “İsrail Karşıtı Obsesyon” İlan Edilmesi

Kısa Tanım: BM Genel Kurulu ve Güvenlik Konseyi kararlarının İsrail’i “takıntılı biçimde hedef aldığı” söylemi.

İşleyiş Mekanizması: Kararların hukuki içeriği yerine “siyasi önyargı” argümanı öne çıkarılır. Etkisi: İsrail’e karşı alınan uluslararası kararlar itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022’de BM’de Gazze soruşturma kararı “İsrail karşıtı obsesyon” olarak nitelendirildi. Tarihsel arka plan: 1970’lerden itibaren İsrail bu söylemi diplomasi argümanı yaptı. Küresel yansımalar: ABD ve bazı Batı ülkeleri bu dili benimsedi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail’e karşı alınan uluslararası kararlar itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise ABD ve bazı Batı ülkeleri bu dili benimsedi.

Karşı Strateji: Kararların oy çokluğuyla alınan uluslararası irade olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #846 BM Genel Kurulu Kararlarının “Siyasi Propaganda” İlanı · #796 BM Genel Kurulu Kararlarının “Siyasi Bildiri”ye İndirgenmesi · #765 BM Kararlarının “İsrail Karşıtı Takıntı” Diye Etiketlenmesi · #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi

Kaynaklar: UNGA Voting Records (1948–2023).

KAVRAM No: 822

Uluslararası Hukuk Normlarının “Seçici” Uygulanması

Kısa Tanım: Normların yalnızca İsrail lehine uygulanıp diğer durumlarda göz ardı edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Hukuk, siyasi araç gibi kullanılır. Etkisi: Uluslararası düzenin eşitlik ilkesi çöktürülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırısında İsrail’in kendini savunma hakkı öne çıkarılırken Filistinlilerin hakları yok sayıldı. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş’tan itibaren İsrail lehine “çifte standart” gelişti. Küresel yansımalar: İnsan hakları örgütleri bu tavrı “çifte standartlı hukuk” diye raporladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası düzenin eşitlik ilkesi çöktürülür. Daha geniş ölçekte ise insan

hakları örgütleri bu tavrı “çifte standartlı hukuk” diye raporladı.

Karşı Strateji: Uluslararası normların tüm taraflara eşit uygulanması talep edilmeli.

Çapraz Başvurular: #773 İnsancıl Hukuk Normlarının “Tek Taraflı” Gösterilmesi · #783 Uluslararası Hukuk Eğitimlerinin “Propaganda” Sayılması · #815 İnsani Hukuk İhlallerinin “İç Hukuk” Kararlarıyla Maskelenmesi · #837 Uluslararası Hukuk Dilinin “Çifte Standart” İlanı

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021). A Threshold Crossed.

KAVRAM No: 823

İnsani Koridorların İhlalinin Karşı Tarafa Yüklenmesi

Kısa Tanım: Yardım konvoylarının engellenmesinin, “karşı tarafın engellemesi” gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Kendi ihlali başkasına atfedilir. Etkisi: Sivillerin açlık ve ilaçsızlık çekmesi görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024 Gazze’de BM yardım kamyonlarının İsrail kontrolünde geciktirilmesine rağmen “Hamis engelliyor” açıklamaları. Tarihsel arka plan: 1990’larda Bosna’da da benzer propaganda yapıldı. Küresel yansımalar: BM raporları engellenmenin İsrail kaynaklı olduğunu belgeledi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sivillerin açlık ve ilaçsızlık çekmesi görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise BM raporları engellenmenin İsrail kaynaklı olduğunu belgeledi.

Karşı Strateji: İnsani yardımların tarafsız ve engelsiz ulaşması gerektiği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #16 İnsani Koridor İhlallerinin Karşı Tarafa Yüklenmesi · #785 İnsani Yardım Engellemelerinin “Güvenlik Önlemi” Olarak Sunulması · #794 İnsani Yardım Gemilerine Saldırının “Sınır Güvenliği” Diye · #951 Al Üretilmiş Fotoğraflarla İnsani Yardım Algısı

Kaynaklar: UN OCHA (2024). Gaza Humanitarian Access Report.

KAVRAM No: 824

Elektrik-Su Kesintilerinin “Savunma Stratejisi”ne Sokulması

Kısa Tanım: Sivillere yönelik toplu enerji-su kesintilerinin “güvenlik” adı altında meşrulaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Sivillerin temel hakları askerî dil içine çekilir. Etkisi: Yaşam hakkı ihlalleri normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de elektrik kesintilerinin “savunma” gerekçesiyle uygulanması. Tarihsel arka plan: 2007 Gazze ablukasından beri sistematik olarak tekrarlandı. Küresel yansımalar: BM, enerji-su kesintilerini toplu cezalandırma olarak raporladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, yaşam hakkı ihlalleri normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise BM, enerji-su kesintilerini toplu cezalandırma olarak raporladı.

Karşı Strateji: Altyapı kesintilerinin sivillere karşı yasak olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #48 Elektrik Kesintisinin “Savunma Önlemi”ne Sokulması · #792 Sivillere Yönelik Saldırıların “Askerî Operasyon” Olarak · #744 2008 Gazze Operasyonu’nun “Kendini Savunma” Diye · #787 Toplu Cezalandırmanın “Caydırıcılık” İle Meşrulaştırılması

Kaynaklar: UNHRC (2009). Report of the Fact-Finding Mission on Gaza Conflict.

KAVRAM No: 825

Knesset’te “Eleştiri = İhanet” Retoriği

Kısa Tanım: Bazı Knesset üyelerinin, İsrail içinden gelen savaş karşıtı sesleri “ihamet” diye damgalaması.

İşleyiş Mekanizması: İç politikada muhalefeti susturmak, tek seslilik yaratmak. Etkisi: İsrail’de ifade özgürlüğü daraltıldı, protestolar kriminalize edildi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Kasım 2023’te solcu milletvekillerinin Gazze eleştirileri “terör destekçiliği” olarak yaftalandı. Tarihsel arka plan: 1970’lerde de benzer şekilde sol muhalifler “vatan haini” ilan edilmişti. Küresel yansımalar: İsrail iç siyasetinde demokrasi krizine işaret eden raporlar yayımlandı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail’de ifade özgürlüğü daraltıldı, protestolar kriminalize edildi. Daha geniş ölçekte ise İsrail iç siyasetinde demokrasi krizine işaret eden raporlar yayımlandı.

Karşı Strateji: Uluslararası insan hakları kuruluşlarının İsrail içindeki demokrasi ihlallerini öne çıkarması.

Çapraz Başvurular: #802 Knesset Üyelerinin “Hamis = Tüm Gazze” İfadesi · #814 BM İnsan Hakları Konseyi’nde “Seçici” Eleştiri Söylemi · #696 Karşı Tarafı “İhanetçi” Olarak Sunma · #405 AB İçinde Oy Bölme Stratejisi

Kaynaklar: Amnesty International (2023); Haaretz Parliamentary Reports.

KAVRAM No: 826**İlaç Ambargosunun “Kontrol Mekanizması” Gibi Sunulması**

Kısa Tanım: İlaç girişinin engellenmesinin, “sağlık güvenliği” adı altında haklı çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Ambargo, “tıbbi denetim” gibi gösterilir. Etkisi: Sivillerin tedavi hakkı yok edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze’de kanser ilaçlarının girişinin durdurulması. Tarihsel arka plan: 1990 Irak yaptırımlarında da benzer söylem vardı. Küresel yansımalar: WHO bu engellemeleri açıkça ihlal olarak raporladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sivillerin tedavi hakkı yok edilir. Daha geniş ölçekte ise WHO bu engellemeleri açıkça ihlal olarak raporladı.

Karşı Strateji: İlaçların insani hukukta korunmuş kategori olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #429 Küresel Sağlık Yardımlarıyla Yumuşak Güç Kullanımı · #906 Sağlık Kongrelerinde İsrail’in “Tıbbi Lider” Sunumu · #116 Tehdit Altında Yaşam” Anlatısı · #149 Kendi Güvenliği İçin” Anlatısı

Kaynaklar: WHO (2023). Health Access in Gaza.

KAVRAM No: 827**ICC’nin Soruşturma Komisyonlarının “Taraflı” Gösterilmesi**

Kısa Tanım: ICC’nin bağımsız heyetlerinin İsrail’i hedef aldığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Soruşturmalar siyasi saldırı gibi çerçevelenir. Etkisi: Delillerin meşruiyeti zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 ICC Gazze soruşturmasının “anti-İsrail” ilan edilmesi. Tarihsel arka plan: 2009 Goldstone Raporu’ndan bu yana tekrar eden söylem. Küresel yansımalar: Batı basını ikiye bölünerek bu söylemi aktardı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, delillerin meşruiyeti zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise batı basını ikiye bölünerek bu söylemi aktardı.

Karşı Strateji: ICC’nin bağımsız ve yargısal işlevi öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #56 Soruşturma Komisyonlarının “Güvenlik Riski” Sayılması · #77 ICC’nin Yetkisinin “Coğrafi Sınırlı” Yorumlanması · #21 ICC’nin Yetkisiz Olduğunun İddia Edilmesi · #795 ICC’nin Yetki Alanının “Coğrafi Sınırlı” Yorumlanması

Kaynaklar: ICC (2021). Statement on Palestine Investigation.

KAVRAM No: 828**İnsan Hakları Konseyi’nin Raporlarının “Hatalı” İlan Edilmesi**

Kısa Tanım: BM raporlarının metodolojisinin bilinçli olarak çarpıtılarak geçersiz kılınması.

İşleyiş Mekanizması: Bulgular “hatalı” etiketleyle itibarsızlaştırılır. Etkisi: İhlallerin uluslararası belgelenmesi engellenmeye çalışılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze raporunun “eksik ve hatalı” diye reddedilmesi. Tarihsel arka plan: 2006’dan beri her rapora benzer karşılık verildi. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular metodolojinin sağlam olduğunu teyit etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, ihlallerin uluslararası belgelenmesi engellenmeye çalışılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular metodolojinin sağlam olduğunu teyit etti.

Karşı Strateji: Raporların şeffaf kaynak ve delillerle dayandığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #806 STK Raporlarının “Yanlı” Gibi Gösterilmesi · #843 Uluslararası Af Örgütü Raporlarının “Yanlı” Gösterilmesi · #59 STK Raporlarının “Tek Taraflı” Reddedilmesi · #854 İnsan Hakları Konseyi’nin Özel Oturumlarının “Propaganda” Diye

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report of the Independent Commission of Inquiry on Gaza Conflict.

KAVRAM No: 829**UAD’ye Yapılan Başvuruların “Siyasi Oyun” Sayılması**

Kısa Tanım: Uluslararası Adalet Divanı’na (UAD) yapılan başvuruların, hukuki süreç yerine “siyasi manevra” olarak etiketlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Yargısal başvuruların tarafsızlığına gölge düşürülür. Etkisi: Hukukun bağlayıcılığı zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024’te Güney Afrika’nın İsrail aleyhine açtığı soykırım davasının “siyasi oyun” olarak nitelendirilmesi. Tarihsel arka plan: 2000’lerden beri İsrail, UAD başvurularını siyasallaşmış süreçler olarak sunmaktadır. Küresel yansımalar: Medyada dava hukuki boyutundan uzaklaştırılarak politik gündemle ilişkilendirildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, hukukun bağlayıcılığı zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise medyada dava hukuki boyutundan uzaklaştırılarak politik gündemle ilişkilendirildi.

Karşı Strateji: UAD'nin bağımsız yargısal işlevi vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #72 UAD Başvurularının "Siyasi Oyun" Sayılması · #563 Araştırma Hibelerinde Filistinli Başvuruların Diskalifiye Edilmesi · #760 Filistin'in BM'deki Adalet Arayışının "Siyasi Manipülasyon" Olarak · #570 Akademik Burslarda Filistinli Öğrencilere Kota Konması

Kaynaklar: ICJ (2024). Application of the Genocide Convention (South Africa v. Israel).

KAVRAM No: 830

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin "Yalnızca Tavsiye" Diye

Kısa Tanım: Evrensel Bildirge'nin bağlayıcı olmadığının öne çıkarılması ve böylece ihlallerin önemsizleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Normatif değeri küçültülür. Etkisi: İnsan hakları ihlalleri hafife alınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze'deki hak ihlalleri Bildirge'ye dayandırıldığında, "sadece tavsiye" denilerek reddedilmesi. Tarihsel arka plan: 1948'den beri Bildirge'nin hukuki statüsü sürekli tartışmaya açıldı. Küresel yansımalar: Hukukçular Bildirge'nin uluslararası teamül hukukuna dönüştüğünü vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, insan hakları ihlalleri hafife alınır. Daha geniş ölçekte ise hukukçular Bildirge'nin uluslararası teamül hukukuna dönüştüğünü vurguladı.

Karşı Strateji: Bildirge'nin normatif temel oluşturduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #797 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin "Bağlayıcı Olmadığı" Söylemi · #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi · #778 UAD Yorumlarının "Tavsiye Kararı" Gibi Çerçevenmesi · #85 UAD Yorumlarının "Tavsiye"ye İndirgenmesi

Kaynaklar: UN (1948). Universal Declaration of Human Rights.

KAVRAM No: 831

Roma Statüsü'nde "Savaş Suçu" Tanımının Kısıtlanması

Kısa Tanım: Statüde yer alan savaş suçu kategorilerinin dar yorumlanması.

İşleyiş Mekanizması: İhlaller "tanım dışı" gösterilerek cezasız bırakılır. Etkisi: Sivillere karşı işlenen suçlar kapsam dışına itilmiş olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze'deki toplu bombardımanların "savaş

suçu kapsamına girmediği" savunusu. Tarihsel arka plan: 2002'de Roma Statüsü yürürlüğe girdiğinde İsrail taraf olmadı ve tanımları sürekli daralttı. Küresel yansımalar: Uluslararası hukukçular tanımların geniş yorumlanması gerektiğini belirtti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sivillere karşı işlenen suçlar kapsam dışına itilmiş olur. Daha geniş ölçekte ise uluslararası hukukçular tanımların geniş yorumlanması gerektiğini belirtti.

Karşı Strateji: Roma Statüsü'nün koruma amaçlı geniş kapsamı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #46 Roma Statüsü Suçlarının "Kaçınılmaz" Diye Gösterilmesi · #782 Roma Statüsü Suçlarının "Savaşın Kaçınılmazlığı" Olarak · #820 Esir Değişimlerinde Askerî Suçların Görmezden Gelinmesi · #115 Savaş Değil, Operasyon" İfadesi

Kaynaklar: ICC (2011). Elements of Crimes under the Rome Statute.

KAVRAM No: 832

Uluslararası Ceza Mahkemesi Hakimlerinin "Taraflı" İlan Edilmesi

Kısa Tanım: ICC hâkimlerinin kararlarının "ideolojik" olduğu iddiasıyla itibarsızlaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Hâkimlere siyasi kimlik atfedilir. Etkisi: Mahkeme kararlarının meşruiyeti zayıflar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te Netanyahu hakkında çıkarılan tutuklama emrinin "anti-İsrail hakimlerin işi" olarak sunulması. Tarihsel arka plan: Sudan ve Yugoslavya davalarında da benzer suçlamalar yapılmıştı. Küresel yansımalar: Batı medyası hâkimlerin bağımsızlığını savundu.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, mahkeme kararlarının meşruiyeti zayıflar. Daha geniş ölçekte ise batı medyası hâkimlerin bağımsızlığını savundu.

Karşı Strateji: ICC'nin yargıç seçim sürecinin şeffaflığı öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #780 ICC Tutuklama Kararlarının "Geçersiz" İlan Edilmesi · #40 Bölgesel Mahkeme Kararlarının Reddedilmesi · #821 BM Kararlarının "İsrail Karşıtı Obsesyon" İlan Edilmesi · #590 Think-Tank Sunumlarında Filistin Eleştirilerinin "Yanlı"

Kaynaklar: ICC (2023). Judicial Independence and Impartiality Report.

KAVRAM No: 833**Komuta Sorumluluğunun “Bireysel Emir”e İndirgenmesi**

Kısa Tanım: Askeri zincir sorumluluğunun yalnızca emir veren kişiye yüklenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Komutanların ve devlet politikalarının sorumluluğu gizlenir. Etkisi: Sistematik suçlar bireysel hatalara indirgenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2018 Gazze sınırında keskin nişancı saldırılarının “tekil asker inisiyatifi” diye açıklanması. Tarihsel arka plan: Nürnberg’den bu yana “komuta sorumluluğu” uluslararası hukukta esastır. Küresel yansımalar: İnsan hakları örgütleri “zincir sorumluluk” kavramını hatırlattı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sistematik suçlar bireysel hatalara indirgenir. Daha geniş ölçekte ise insan hakları örgütleri “zincir sorumluluk” kavramını hatırlattı.

Karşı Strateji: Zincirleme emir sorumluluğunun belgelerle vurgulanması.

Çapraz Başvurular: #54 Komuta Emrinin “Bireysel”e İndirgenmesi · #152 Kendi Suçları” Söylemi · #720 Sabra ve Şatilla Katliamının “Hristiyan Milislerin Suçu”... · #733 İsrail’in “Taviz Veren Taraf” Algısı

Kaynaklar: ICTY (1999). Celebici Case: Command Responsibility.

KAVRAM No: 834**Musk’ın “Starlink Filistin’e Değil, İsrail’e” Söylemi**

Kısa Tanım: Musk’ın Gazze’de iletişim kesildiğinde “sadece İsrail onay verirse Starlink kullanılabilir” açıklaması.

İşleyiş Mekanizması: Teknolojik yardım görüntüsü altında fiilen ablukayı meşrulaştırmak. Etkisi: Filistinli gazetecilerin iletişimi engellendi; İsrail’in bilgi tekeli güçlendi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Ekim 2023’te “sadece İsrail’in onayıyla” ifadesiyle gündeme geldi. Tarihsel arka plan: İnsani teknolojilerin siyasi araç hâline getirilmesi örneklerinin devamı. Küresel yansımalar: BM İnsan Hakları uzmanları, “iletişim hakkı”nın engellendiğini vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, filistinli gazetecilerin iletişimi engellendi; İsrail’in bilgi tekeli güçlendi. Daha geniş ölçekte ise BM İnsan Hakları uzmanları, “iletişim hakkı”nın engellendiğini vurguladı.

Karşı Strateji: Uluslararası telekom firmalarının devreye sokulması, alternatif ağların kurulması.

Çapraz Başvurular: #808 Musk’ın İsrail Ziyareti ve “Destek Selfiesi” · #812 Musk’ın

Twitter/X Platformunu “Hasbara Megafonu”na Çevirmesi · #789 Musk’ın “Gazze İçin Yanlış Bilgi Etiketlerini Filistinlilere · #418 Filistin’e Yardım Şartlarını İsrail’e Bağlama

Kaynaklar: Reuters (Oct 2023); UN Special Rapporteur on Freedom of Expression (2023).

KAVRAM No: 835**Soykırım Sözleşmesi’nin “Dar Yorumu”na Dayanılması**

Kısa Tanım: Soykırımın yalnızca “açık emir” ve “yazılı talimat” ile kanıtlanabileceği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Dolaylı deliller geçersiz gösterilir. Etkisi: Sistematik yok etme politikaları cezasız kalır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023–2024 Gazze davasında soykırım niyetinin “kanıtlanamadığı” iddiası. Tarihsel arka plan: ICTY ve ICTR’de niyetin dolaylı delillerle kanıtlanabileceği içtihatları vardır. Küresel yansımalar: ICJ, dolaylı delilleri kabul eden kararlarını yineledi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sistematik yok etme politikaları cezasız kalır. Daha geniş ölçekte ise ICJ, dolaylı delilleri kabul eden kararlarını yineledi.

Karşı Strateji: Soykırım niyetinin davranışsal göstergelerle de kanıtlanabileceği vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #11 Soykırım Niyetinde Aşırı Yüksek İspat Standardı · #51 Soykırım Sözleşmesi’nin Dar Yorumlanması · #833 Komuta Sorumluluğunun “Bireysel Emir”e İndirgenmesi · #90 Silahsızlandırılmış Bölgelerin “Geçersiz” İlanı

Kaynaklar: ICJ (2007). Bosnia v. Serbia Judgment.

KAVRAM No: 836**İnsanlığa Karşı Suçların “Terörle Mücadele” Diye Sunulması**

Kısa Tanım: Sistematik insanlığa karşı suçların, güvenlik operasyonu gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Şiddet eylemleri “terörle mücadele” retorikine gömülür. Etkisi: İhlallerin ciddiyeti küçültülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze saldırıları sırasında toplu bombardımanların “terörle mücadele” olarak açıklanması. Tarihsel arka plan: 11 Eylül sonrası bu söylem küresel meşruiyet kazandı. Küresel yansımalar: İnsan hakları kuruluşları sivililerin hedef alınmasına dikkat çekti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, ihlallerin ciddiyeti küçültülür. Daha geniş

ölçekte ise insan hakları kuruluşları sivillerin hedef alınmasına dikkat çekti.

Karşı Strateji: Sivillere yönelik saldırıların terörle mücadele kapsamına giremeyeceği hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #104 Terörle Mücadele” Retoriği · #781 İnsanlığa Karşı Suçların “İç İsyân” Çerçevesine Sokulması · #771 Cenevre Sözleşmesi’nin “Terörle Mücadele” Kapsamında Aşılması · #52 İnsanlığa Karşı Suçların “İç Sorun”laştırılması

Kaynaklar: UNHRC (2015). Report on Gaza Conflict.

KAVRAM No: 837

Uluslararası Hukuk Dilinin “Çifte Standart” İlanı

Kısa Tanım: İsrail aleyhine kullanılan uluslararası hukuk dilinin “çifte standartlı” olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Normların evrenselliği sorgulanılır. Etkisi: İhlallerin belgelenmesi gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022’de BM raporlarının “çifte standart” diye reddedilmesi. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş döneminde de benzer suçlamalar dile getirildi. Küresel yansımalar: Eleştiriler İsrail yanlı medya organlarında sıkça tekrarlandı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, ihlallerin belgelenmesi gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise eleştiriler İsrail yanlı medya organlarında sıkça tekrarlandı.

Karşı Strateji: Uluslararası hukuk dilinin evrensel normlara dayandığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #71 Uluslararası Hukuk Dilinin “Çifte Standart” Damgalanması · #858 Uluslararası Hukukun “Bati’nın Çifte Standardı” Olduğu Söylemi · #773 İnsancıl Hukuk Normlarının “Tek Taraflı” Gösterilmesi · #389 Sosyal Medyada “Çifte Standart” Etiketlerinin Bastırılması

Kaynaklar: UNHRC (2022). Independent Commission of Inquiry on the Occupied Palestinian Territory.

KAVRAM No: 838

Delillerin “Yapay Olarak Üretilmiş” Olduğu Söylemi

Kısa Tanım: Uydu görüntüleri, adli tıp raporları ve tanık ifadelerinin sahte ilan edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Deliller itibarsızlaştırılır. Etkisi: Hesap verebilirlik engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında toplu mezar görüntülerinin “manipüle edilmiş” denilerek reddedilmesi. Tarihsel arka plan: 1990’larda Balkan savaşlarında da deliller “sahte” denilerek reddedilmişti. Küresel yansımalar: Bağımsız uluslararası kurumlar delillerin doğruluğunu teyit etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, hesap verebilirlik engellenir. Daha geniş ölçekte ise bağımsız uluslararası kurumlar delillerin doğruluğunu teyit etti.

Karşı Strateji: Bağımsız doğrulama kurumlarının bulguları ön plana çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #950 Yapay Zekâ ile Sahte Tanık Videoları · #79 Adli Tıp Kanıtlarının “Uydurma” İlanı · #805 Uydu Görsellerinin “Manipüle” Olduğu İddiası · #58 Uydu Görsellerinin “Manipüle” Edildiğinin İddiası

Kaynaklar: Physicians for Human Rights (2023). Forensic Evidence from Gaza.

KAVRAM No: 839

Fotoğraf Kanıtlarının “Montaj” Olduğu İddiası

Kısa Tanım: Uluslararası medyada yayımlanan savaş suçlarına dair fotoğrafların sahte veya montaj olduğu savı.

İşleyiş Mekanizması: Dijital manipülasyon suçlamalarıyla görsel kanıtların güvenilirliği gölgelenir. Etkisi: Kamuoyu görsel delillerin doğruluğundan şüphe duyar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında bombalanmış hastane fotoğraflarının “photoshop ürünü” denilerek reddedilmesi. Tarihsel arka plan: Balkan savaşlarında toplu mezar fotoğrafları da benzer şekilde “montaj” ilan edilmişti. Küresel yansımalar: Uluslararası haber ajansları görsellerin doğrulamasını yapmak zorunda kaldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kamuoyu görsel delillerin doğruluğundan şüphe duyar. Daha geniş ölçekte ise uluslararası haber ajansları görsellerin doğrulamasını yapmak zorunda kaldı.

Karşı Strateji: Bağımsız doğrulama (forensic photo analysis) süreçleri öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #83 Fotoğraf Kanıtlarının “Montaj” İlanı · #805 Uydu Görsellerinin “Manipüle” Olduğu İddiası · #840 Video Kanıtlarının “Kurgu” Olduğu Söylemi · #79 Adli Tıp Kanıtlarının “Uydurma” İlanı

Kaynaklar: Amnesty International (2023). Visual Evidence on Gaza Attacks.

KAVRAM No: 840**Video Kanıtlarının “Kurgu” Olduğu Söylemi**

Kısa Tanım: Katliam ve saldırı videolarının kurgu ya da sahnelenmiş olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Video kayıtlarının güvenilirliği tartışmaya açılır. Etkisi: Sivillere yönelik suçların belgelenmesi itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Gazze sınır protestolarında keskin nişancı saldırılarını gösteren videoların “kurgu” denilerek reddi. Tarihsel arka plan: 2000’lerde Irak Savaşı’nda sivillere yönelik saldırı videoları da “kurgu” denmişti. Küresel yansımalar: Uluslararası medya doğrulama ekipleri “gerçek zamanlı doğrulama” süreçlerini hızlandırdı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, sivillere yönelik suçların belgelenmesi itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası medya doğrulama ekipleri “gerçek zamanlı doğrulama” süreçlerini hızlandırdı.

Karşı Strateji: Bağımsız medya kuruluşlarının video doğrulama çalışmaları desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #83 Fotoğraf Kanıtlarının “Montaj” İlanı · #683 Karşı Tarafı “Yalan Üreticisi” Gibi Göstermek · #839 Fotoğraf Kanıtlarının “Montaj” Olduğu İddiası · #978 Yapay Zekâ ile Gerçek Zamanlı Video Montajı

Kaynaklar: Human Rights Watch (2018). Israel: Gaza Killings Unlawful.

KAVRAM No: 841**Tanık Beyanlarının “Kurgulanmış” Olduğu İddiası**

Kısa Tanım: Hayatta kalanların ve görgü tanıklarının ifadelerinin uydurma olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Tanıkların inandırıcılığı sistematik biçimde sorgulanır. Etkisi: Mağdurun sesi itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze’de bombardımandan kurtulan çocukların ifadelerinin “propaganda için yazdırıldığı” söylemleri. Tarihsel arka plan: Nürnberg duruşmalarında Nazi savunmaları da tanıkları “yalan söylemekle” suçlamıştı. Küresel yansımalar: Uluslararası raporlarda tanık ifadeleriyle fiziksel kanıtlar örtüştürüldü.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, mağdurun sesi itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası raporlarda tanık ifadeleriyle fiziksel kanıtlar örtüştürüldü.

Karşı Strateji: Tanıklıkların adli tıp ve görsel kanıtlarla desteklenmesi sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #57 Tanıklıkların “Propaganda” Diye Damgalanması · #838

Delillerin “Yapay Olarak Üretilmiş” Olduğu Söylemi · #950 Yapay Zekâ ile Sahte Tanık Videoları · #619 Sürekli “Hayatta Kalma Mücadelesi” Söylemi

Kaynaklar: PHR (2023). Testimonies from Gaza Survivors.

KAVRAM No: 842**İnsan Hakları İzleme Örgütü Raporlarının “Siyasi” Sayılması**

Kısa Tanım: Human Rights Watch raporlarının ideolojik veya siyasi amaçlı olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Raporların bağımsızlığı gölgelenir. Etkisi: İnsan hakları ihlallerine dair belgeler itibarsızlaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: HRW’nin 2021 “Apartheid” raporunun İsrail hükümeti tarafından “siyasi propaganda” olarak reddedilmesi. Tarihsel arka plan: HRW’nin 1990’lardan itibaren hazırladığı İsrail raporları sürekli “yanlı” ilan edilmiştir. Küresel yansımalar: Rapora karşı ABD ve AB’de sert tartışmalar yaşandı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, insan hakları ihlallerine dair belgeler itibarsızlaşır. Daha geniş ölçekte ise rapora karşı ABD ve AB’de sert tartışmalar yaşandı.

Karşı Strateji: HRW’nin metodolojisinin şeffaflığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #753 BM Raporlarının “Siyasi” Gibi Gösterilmesi · #59 STK Raporlarının “Tek Taraflı” Reddedilmesi · #806 STK Raporlarının “Yanlı” Gibi Gösterilmesi · #843 Uluslararası Af Örgütü Raporlarının “Yanlı” Gösterilmesi

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021). A Threshold Crossed: Israeli Authorities and the Crimes of Apartheid and Persecution.

KAVRAM No: 843**Uluslararası Af Örgütü Raporlarının “Yanlı” Gösterilmesi**

Kısa Tanım: Amnesty International raporlarının tarafsız olmadığı savı.

İşleyiş Mekanizması: Eleştirel raporlar itibarsızlaştırılır. Etkisi: Kamuoyunda güven kaybı oluşturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Amnesty’nin 2022’de yayınladığı “Apartheid” raporunun İsrail tarafından “antisemitik” ilan edilmesi. Tarihsel arka plan: 1980’lerden beri Af Örgütü’nün raporları benzer suçlamalara maruz kalıyor. Küresel yansımalar: BM raportörleri Amnesty raporlarını teyit etti.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kamuoyunda güven kaybı oluşturulur. Daha geniş ölçekte ise BM raporörleri Amnesty raporlarını teyit etti.

Karşı Strateji: Uluslararası örgütlerin bağımsızlığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #806 STK Raporlarının “Yanlı” Gibi Gösterilmesi · #59 STK Raporlarının “Tek Taraflı” Reddedilmesi · #842 İnsan Hakları İzleme Örgütü Raporlarının “Siyasi” Sayılması · #828 İnsan Hakları Konseyi’nin Raporlarının “Hatalı” İlan Edilmesi

Kaynaklar: Amnesty International (2022). Israel’s Apartheid Against Palestinians.

KAVRAM No: 844

ICC’nin Yetkisiz Olduğunun İddiası

Kısa Tanım: Uluslararası Ceza Mahkemesi’nin İsrail üzerinde yargı yetkisi bulunmadığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: İsrail’in Roma Statüsü’ne taraf olmaması öne çıkarılır. Etkisi: Soruşturmanın meşruiyeti reddedilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de Filistin topraklarında savaş suçu soruşturması başlatıldığında “ICC yetkisiz” açıklaması. Tarihsel arka plan: ABD de benzer şekilde ICC’nin kendi askerleri üzerinde yetkisini reddetmişti. Küresel yansımalar: Avrupa devletleri ICC’nin yetkisini teyit etti.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, soruşturmanın meşruiyeti reddedilir. Daha geniş ölçekte ise avrupa devletleri ICC’nin yetkisini teyit etti.

Karşı Strateji: Roma Statüsü taraf devletler rejimi ve UAD kararları vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #21 ICC’nin Yetkisiz Olduğunun İddia Edilmesi · #777 Uluslararası Ceza Mahkemesi’ne Taraf Olmamanın “Dokunulmazlık” · #22 Roma Statüsü’ne Taraf Olmamanın Dokunulmazlık Sayılması · #77 ICC’nin Yetkisinin “Coğrafi Sınırlı” Yorumlanması

Kaynaklar: ICC (2021). Jurisdiction over Palestine Decision.

KAVRAM No: 845

UAD’nin “Egemenliğe Müdahale” Olarak Gösterilmesi

Kısa Tanım: Uluslararası Adalet Divanı’nın bağlayıcı kararlarının devlet egemenliğine müdahale olarak lanse edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Yargı kararları “dış müdahale” gibi çerçevelenir. Etkisi: Hukukun bağlayıcılığı sorgulanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2004’te ICJ’nin “İsrail Duvarı” kararının

“egemenlik ihlali” diye reddedilmesi. Tarihsel arka plan: Güney Afrika apartheid davasında da aynı argüman öne sürülmüştü. Küresel yansımalar: Karar geniş ölçüde destek gördü, İsrail yalnızlaştı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, hukukun bağlayıcılığı sorgulanır. Daha geniş ölçekte ise karar geniş ölçüde destek gördü, İsrail yalnızlaştı.

Karşı Strateji: UAD’nin devletlerin kendi rızasıyla taraf olduğu bir mekanizma olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #10 UAD Tedbir Kararlarının Etkisizleştirilmesi · #811 Keskin Nişancı Saldırıların “Kalabalık Kontrolü” Gibi Sunulması · #243 TV Programlarında İsrail Saldırıların “Mecburi Müdahale” Gibi · #463 Kaliforniya Üniversitelerinde İsrail Yanlı Kürsüler

Kaynaklar: ICJ (2004). Legal Consequences of the Construction of a Wall in the Occupied Palestinian Territory.

KAVRAM No: 846

BM Genel Kurulu Kararlarının “Siyasi Propaganda” İlanı

Kısa Tanım: BM Genel Kurulu’nda alınan kararların hukuki değil, siyasi bildiriler olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Kararların bağlayıcılığı küçümsenir. Etkisi: Uluslararası meşruiyet alanı daraltılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023’te BM Genel Kurulu’nun ateşkes çağrısının “propaganda” olarak reddedilmesi. Tarihsel arka plan: 1970’lerden beri İsrail karşıtı kararlar “siyasi” ilan ediliyor. Küresel yansımalar: Kararların moral ve diplomatik gücü korunmaya devam etti.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, uluslararası meşruiyet alanı daraltılır. Daha geniş ölçekte ise kararların moral ve diplomatik gücü korunmaya devam etti.

Karşı Strateji: Genel Kurul kararlarının teamül hukukuna katkısı öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #796 BM Genel Kurulu Kararlarının “Siyasi Bildiri”ye İndirgenmesi · #821 BM Kararlarının “İsrail Karşıtı Obsesyon” İlan Edilmesi · #765 BM Kararlarının “İsrail Karşıtı Takıntı” Diye Etiketlenmesi · #852 İnsan Hakları Komitesi’nin Kararlarının “Uygulanamaz” Sayılması

Kaynaklar: UNGA Resolutions (1948–2023).

KAVRAM No: 847**Smotrich'in "Gazze Haritadan Silinmeli" Söylemi**

Kısa Tanım: Maliye Bakanı Bezalel Smotrich'in Gazze'nin tümünden yok edilmesi gerektiğini savunması.

İşleyiş Mekanizması: Savaş suçunu "stratejik hedef" olarak normalleştirmek. Etkisi: Uluslararası hukukta açıkça soykırım çağırısı anlamına geldi.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Kasım 2023'te "Gazze yok edilmeli" açıklaması. Tarihsel arka plan: 1948'deki "transfer" planlarının güncellenmiş hâli. Küresel yansımalar: ABD yönetimi sözlü olarak eleştirdi; İsrail iç siyasetinde alkışlandı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası hukukta açıkça soykırım çağırısı anlamına geldi. Daha geniş ölçekte ise aBD yönetimi sözlü olarak eleştirdi; İsrail iç siyasetinde alkışlandı.

Karşı Strateji: Bu söylemin Roma Statüsü'nde "soykırım niyeti"nin kanıtı olduğuna dikkat çekmek.

Çapraz Başvurular: #63 Maliye Bakanı Smotrich'in "Filistin Halkı Yok" Söylemi · #530 İç Güvenlik Bakanı'nın "Toplu Sürgün" Söylemi · #248 Belgesellerde Gazze'nin "Terör Yuvası" Olarak Sunulması · #725 1980'lerde İsrail'in "ABD'nin Stratejik Ortağı" Söylemi

Kaynaklar: The Guardian (Nov 2023); UN OHCHR Reports.

KAVRAM No: 848**Uluslararası Sözleşmelerin "Güncelliğini Yitirdiği" Söylemi**

Kısa Tanım: Cenevre Sözleşmeleri, Roma Statüsü gibi belgelerin çağ dışı ilan edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Normların günümüz çatışmalarına uymadığı savı öne çıkarılır. Etkisi: Hukuki bağlayıcılık aşındırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze'de 2023 sonrası saldırıların Cenevre Sözleşmesi kapsamına girmediği iddiası. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıl boyunca savaşan taraflar sık sık "güncellik" tartışmasını öne sürmüştür. Küresel yansımalar: BM ve ICRC, sözleşmelerin hâlâ yürürlükte ve bağlayıcı olduğunu vurguladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, hukuki bağlayıcılık aşındırılır. Daha geniş ölçekte ise bM ve ICRC, sözleşmelerin hâlâ yürürlükte ve bağlayıcı olduğunu vurguladı.

Karşı Strateji: Uluslararası hukuk normlarının evrenselliği öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #100 Uluslararası Sözleşmelerin "Güncelliğini Yitirdiği" İddiası ·

#782 Roma Statüsü Suçlarının "Savaşın Kaçınılmazlığı" Olarak · #819 Cenevre Sözleşmelerinin "Tarihsel Bağlamda Geçersiz" Sayılması · #774 Uluslararası Teamül Hukukunun "Güncelliğini Yitirdiği" İddiası

Kaynaklar: ICRC (2020). Commentary on the Geneva Conventions.

KAVRAM No: 849**İnsan Hakları Mekanizmalarının "Çifte Standart" Diye Etiketlenmesi**

Kısa Tanım: BM, Avrupa Konseyi veya bağımsız insan hakları kurumlarının İsrail'e yönelik eleştirilerinin "çifte standart" olarak damgalanması.

İşleyiş Mekanizması: Eleştiriler, diğer ülkelerle kıyaslama üzerinden etkisizleştirilir. Etkisi: İsrail'e yöneltilen sistematik insan hakları ihlali suçlamaları gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de BM İnsan Hakları Konseyi'nin Gazze raporu İsrail tarafından "çifte standart" diye reddedildi. Tarihsel arka plan: 1970'lerden beri İsrail, BM'de kendisine yönelik kararları "ayırıcı" diye sunuyor. Küresel yansımalar: ABD de sıklıkla "BM'nin İsrail'e takıntısı" argümanını tekrar ediyor.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail'e yöneltilen sistematik insan hakları ihlali suçlamaları gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise aBD de sıklıkla "BM'nin İsrail'e takıntısı" argümanını tekrar ediyor.

Karşı Strateji: Raporların kapsamı ve metodolojisi şeffaf biçimde öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #71 Uluslararası Hukuk Dilinin "Çifte Standart" Damgalanması · #784 BM İnsan Hakları Mekanizmalarının "İsrail Karşısı" Etiketlenmesi · #858 Uluslararası Hukukun "Batı'nın Çifte Standardı" Olduğu Söylemi · #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi

Kaynaklar: UNHRC (2021). Report of the Commission of Inquiry on the Occupied Palestinian Territory.

KAVRAM No: 850**Evrensel Yargı Yetkisine Dayalı Davaların "Geçersiz" İlanı**

Kısa Tanım: İsrail yetkilileri hakkında açılan evrensel yargı davalarının geçersiz ilan edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Yargı yetkisi yok" argümanı ile davalar reddedilir. Etkisi: Hesap verilebilirlik mekanizmaları işlevsizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009'da Belçika'da İsrail subaylarına açılan

dava “yetki yok” gerekçesiyle düşürüldü. Tarihsel arka plan: Evrensel yargı ilkesi 1998 Pinochet davasıyla gündeme oturmuştu. Küresel yansımalar: İsrail karşıtı davalarda Batı devletleri baskı altında kaldı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, hesap verilebilirlik mekanizmaları işlevsizleştirilir. Daha geniş ölçekte ise İsrail karşıtı davalarda Batı devletleri baskı altında kaldı.

Karşı Strateji: Evrensel yargı yetkisinin uluslararası hukukta kabul edilmiş yeri vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #78 Evrensel Yargı Yetkisinin “Egemenlik İhlali” Sayılması · #90 Silahsızlandırılmış Bölgelerin “Geçersiz” İlanı · #844 ICC’nin Yetkisiz Olduğunun İddiası · #780 ICC Tutuklama Kararlarının “Geçersiz” İlan Edilmesi

Kaynaklar: Reydams, L. (2003). Universal Jurisdiction: International and Municipal Perspectives. Oxford University Press.

KAVRAM No: 851

Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi’nin “Bağlayıcı

Kısa Tanım: ICCPR’ın işgal altındaki topraklarda geçerli olmadığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Sözleşme hükümleri “yerel hukuk” gerekçesiyle geçersiz ilan edilir. Etkisi: Temel insan hakları ihlallerinin önüne geçilmez.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail, 2014’te BM İnsan Hakları Komitesi’nin Gazze hakkındaki ICCPR eleştirilerini reddetti. Tarihsel arka plan: İsrail, ICCPR’ı 1991’de onaylamasına rağmen işgal topraklarına uygulamıyor. Küresel yansımalar: Komite kararları uluslararası basında geniş yer buldu.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, temel insan hakları ihlallerinin önüne geçilmez. Daha geniş ölçekte ise komite kararları uluslararası basında geniş yer buldu.

Karşı Strateji: Sözleşmenin tüm işgal altındaki topraklarda bağlayıcı olduğu hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #772 Cenevre Sözleşmesi’nin “Uygulanamaz” Sayılması · #97 İşgal Hukukunun “Uygulanamaz” Sayılması · #100 Uluslararası Sözleşmelerin “Güncelliğini Yitirdiği” İddiası · #771 Cenevre Sözleşmesi’nin “Terörle Mücadele” Kapsamında Aşılması

Kaynaklar: UN Human Rights Committee (2014). Concluding Observations on Israel.

KAVRAM No: 852

İnsan Hakları Komitesi’nin Kararlarının “Uygulanamaz” Sayılması

Kısa Tanım: BM İnsan Hakları Komitesi’nin kararlarının “teknik olarak bağlayıcı değil” diye sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Kararların hukuki niteliği küçümsenir. Etkisi: İhlallerin uluslararası hukukta yaptırımı olmadığı algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019’da Komite’nin İsrail’in keyfi gözaltılarına dair kararı uygulanmadı. Tarihsel arka plan: BM mekanizmalarının “danışma” niteliği argümanı sıkça kullanılır. Küresel yansımalar: Sivil toplum örgütleri kararların uygulanması için kampanya yürüttü.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, ihlallerin uluslararası hukukta yaptırımı olmadığı algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise sivil toplum örgütleri kararların uygulanması için kampanya yürüttü.

Karşı Strateji: Komite kararlarının uluslararası teamül hukuku için yol gösterici olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi · #40 Bölgesel Mahkeme Kararlarının Reddedilmesi · #846 BM Genel Kurulu Kararlarının “Siyasi Propaganda” İlanı · #797 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nin “Bağlayıcı Olmadığı” Söylemi

Kaynaklar: Joseph, S. (2017). The International Covenant on Civil and Political Rights: Cases, Materials, and Commentary. Oxford University Press.

KAVRAM No: 853

ICC’nin Açtığı Dosyaların “İsrail Karşıtı Saplantı” Olarak

Kısa Tanım: Uluslararası Ceza Mahkemesi’nin İsrail hakkında açtığı soruşturmaların önyargılı ilan edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Soruşturmalar ideolojik çerçeveye oturtulur. Etkisi: Yargı süreci itibarsızlaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021’de ICC’nin Gazze soruşturması Netanyahu tarafından “İsrail karşıtı saplantı” olarak nitelendi. Tarihsel arka plan: Benzer iddialar Sudan ve Kenya liderleri için de dile getirilmişti. Küresel yansımalar: Avrupa ülkeleri ICC’nin bağımsızlığını destekledi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, yargı süreci itibarsızlaştırılır. Daha geniş ölçekte ise avrupa ülkeleri ICC’nin bağımsızlığını destekledi.

Karşı Strateji: ICC'nin tarafsız yargı rolü vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #21 ICC'nin Yetkisiz Olduğunun İddia Edilmesi · #827 ICC'nin Soruşturma Komisyonlarının "Taraflı" Gösterilmesi · #844 ICC'nin Yetkisiz Olduğunun İddiası · #9 Tamamlayıcılık İlkesinin Savunma Aracı Olarak Kullanılması

Kaynaklar: ICC (2021). Statement on the Investigation into the Situation in Palestine.

KAVRAM No: 854

İnsan Hakları Konseyi'nin Özel Oturumlarının "Propaganda" Diye

Kısa Tanım: BM İnsan Hakları Konseyi'nin İsrail'e yönelik özel oturumlarının propaganda olarak damgalanması.

İşleyiş Mekanizması: Çok taraflı kararlar "politik şov" gibi gösterilir. Etkisi: Uluslararası dayanışma zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Gazze olaylarını incelemek için toplanan özel oturum "propaganda" denilerek reddedildi. Tarihsel arka plan: İsrail, Konsey'in 1967 sonrası tüm kararlarını "taraflı" görmüştür. Küresel yansımalar: Konsey raporları uluslararası basında yankı buldu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, uluslararası dayanışma zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise konsey raporları uluslararası basında yankı buldu.

Karşı Strateji: Özel oturumların kurumsal bağımsızlığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #153 Siyasi Propaganda" Etiketlemesi · #849 İnsan Hakları Mekanizmalarının "Çifte Standart" Diye Etiketlenmesi · #828 İnsan Hakları Konseyi'nin Raporlarının "Hatalı" İlan Edilmesi · #852 İnsan Hakları Komitesi'nin Kararlarının "Uygulanamaz" Sayılması

Kaynaklar: UNHRC (2018). Report of the Independent Commission of Inquiry on the Protests in the Occupied Palestinian Territory.

KAVRAM No: 855

BM'nin Filistin Raporlarının "Abartı" Olduğu Söylemi

Kısa Tanım: BM tarafından yayımlanan Filistin raporlarının gerçekleri olduğundan fazla gösterdiği iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Raporların diline ve verilerine güvenilmezlik atfedilir. Etkisi: BM'nin kurumsal itibarı zedelenmeye çalışılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da BM'nin Gazze raporu İsrail tarafından "abartı" denilerek reddedildi. Tarihsel arka plan:

İsrail, 2009 Goldstone raporunu da "abartı ve yalan" olarak ilan etmişti. Küresel yansımalar: Uluslararası kamuoyu raporun bulgularını ciddiye aldı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, BM'nin kurumsal itibarı zedelenmeye çalışılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası kamuoyu raporun bulgularını ciddiye aldı.

Karşı Strateji: Raporlardaki istatistiklerin bağımsız kaynaklarla doğrulanması sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #753 BM Raporlarının "Siyasi" Gibi Gösterilmesi · #806 STK Raporlarının "Yanlı" Gibi Gösterilmesi · #842 İnsan Hakları İzleme Örgütü Raporlarının "Siyasi" Sayılması · #843 Uluslararası Af Örgütü Raporlarının "Yanlı" Gösterilmesi

Kaynaklar: UNHRC (2019). Report on Gaza Demonstrations.

KAVRAM No: 856

Uluslararası Yargı Organlarının "Geçici" Olduğu Söylemi

Kısa Tanım: ICC, ICTY veya ICJ gibi organların kalıcı otoriteye sahip olmadığı iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Mahkemeler "geçici siyasi araç" gibi sunulur. Etkisi: Verilen kararların ciddiyeti küçültülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te İsrail basınında ICC'nin "geçici bir kurum" olduğu iddiaları. Tarihsel arka plan: ICTY ve ICTR için de benzer söylemler kullanılmıştı. Küresel yansımalar: Bu yaklaşım uluslararası yargı organlarının meşruiyetini zedelemeye çalıştı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, verilen kararların ciddiyeti küçültülür. Daha geniş ölçekte ise bu yaklaşım uluslararası yargı organlarının meşruiyetini zedelemeye çalıştı.

Karşı Strateji: Mahkemelerin uluslararası hukuk içindeki kurumsal rolü vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #108 Geçici Güvenlik Önlemleri · #712 Batı Şeria İşgalinin "Geçici Güvenlik Önlemi" Gibi... · #129 Geçici Çatışma Söylemi · #701 1949 Ateşkes Hatlarının "Geçici" Gösterilmesi

Kaynaklar: Schabas, W. (2011). An Introduction to the International Criminal Court. Cambridge University Press.

KAVRAM No: 857**Soykırım Önleme Uyarılarının “Taraflı” Gösterilmesi**

Kısa Tanım: BM veya STK'ların soykırım riski uyarılarının önyargılı olduğu iddiası.

İşleyiş Mekanizması: Erken uyarı raporları itibarsızlaştırılır. Etkisi: Önleyici tedbirlerin alınması engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te BM'nin Gazze için yaptığı “soykırım riski” uyarısı İsrail tarafından “taraflı” ilan edildi. Tarihsel arka plan: Rwanda soykırımında da benzer uyarılar dikkate alınmamıştı. Küresel yansımalar: Akademik çevreler bu söylemi “inkâr stratejisi” olarak tanımladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, önleyici tedbirlerin alınması engellenir. Daha geniş ölçekte ise akademik çevreler bu söylemi “inkâr stratejisi” olarak tanımladı.

Karşı Strateji: Uyarı raporlarının bağımsız veri tabanlarıyla desteklenmesi sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #776 Soykırım İddialarının “Siyasi Manipülasyon” Olarak Sunulması · #769 Soykırım Önleme Yükümlülüğünün Yok Sayılması · #80 Soykırım Önleme Yükümlülüğünün Reddedilmesi · #74 Soykırım İddialarının “Siyasi” Olarak Gösterilmesi

Kaynaklar: UN Special Adviser on the Prevention of Genocide (2023). Statement on Gaza.

KAVRAM No: 858**Uluslararası Hukukun “Batı'nın Çifte Standardı” Olduğu Söylemi**

Kısa Tanım: Uluslararası hukukun Batılı devletlerin çıkarına hizmet ettiği iddiası üzerinden İsrail eleştirilerinin reddi.

İşleyiş Mekanizması: “Çifte standart” argümanı ile hukuk normları itibarsızlaştırılır. Etkisi: Uluslararası hukuk normları bağlayıcılığını kaybetmiş gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de İsrail hükümeti, UAD'nin İsrail'i bağlayan kararlarını “Batı'nın çifte standardı” diyerek reddetti. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş boyunca SSCB de benzer argümanı sıkça kullandı. Küresel yansımalar: Bu söylem uluslararası toplumda hukukun evrenselliğine zarar verdi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası hukuk normları bağlayıcılığını kaybetmiş gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise bu söylem uluslararası toplumda hukukun evrenselliğine zarar verdi.

Karşı Strateji: Uluslararası hukukun evrensel ve bağlayıcı niteliği öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #71 Uluslararası Hukuk Dilinin “Çifte Standart” Damgalanması · #837 Uluslararası Hukuk Dilinin “Çifte Standart” İlanı · #849 İnsan Hakları Mekanizmalarının “Çifte Standart” Diye Etiketlenmesi · #28 İhlallerin “İç Hukuk”la Maskelenmesi

Kaynaklar: Higgins, R. (1994). Problems and Process: International Law and How We Use It. Oxford University Press.

KAVRAM No: 859**Startup Nation” Söylemi**

Kısa Tanım: İsrail'in kendisini “dünyanın girişimcilik başkenti” ve inovasyonun öncüsü olarak sunması.

İşleyiş Mekanizması: Teknoloji girişimleri başarı hikâyeleriyle öne çıkarılır, çatışma ve işgal gerçeği arka plana atılır. Etkisi: Katliam ve işgal politikaları görünmez hale gelir, pozitif imaj pekiştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Senor & Singer'ın Start-up Nation (2009) kitabıyla bu imajın küresel düzeyde pazarlanması. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren İsrail'in teknoloji yatırımlarına dayalı PR kampanyaları hız kazandı. Küresel yansımalar: Harvard, MIT ve Stanford gibi kurumlarda İsrail teknoloji ekosistemi örnek gösterildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, katliam ve işgal politikaları görünmez hale gelir, pozitif imaj pekiştirilir. Daha geniş ölçekte ise harvard, MIT ve Stanford gibi kurumlarda İsrail teknoloji ekosistemi örnek gösterildi.

Karşı Strateji: Teknoloji söyleminin işgalden bağımsız olamayacağı, askeri-sanayi kompleksiyle bağlantıları teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #273 Fenomen Diplomasisinde LinkedIn Influencerlarının İsrail Startup · #860 Tel Aviv'in “Teknoloji Başkenti” Olarak Pazarlanması · #230 Popüler Bilim Dergilerinde İsrail'in “Teknoloji Başarıları” Öne · #754 2010'larda İsrail'in “Start-up Nation” İmajının Pazarlanması

Kaynaklar: Senor, D. & Singer, S. (2009). Start-up Nation: The Story of Israel's Economic Miracle.

KAVRAM No: 860**Tel Aviv'in “Teknoloji Başkenti” Olarak Pazarlanması**

Kısa Tanım: Tel Aviv'in “dünyanın en yenilikçi şehirlerinden biri” olarak lanse edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Küresel inovasyon endeksleri ve start-up etkinlikleri öne çıkarılır. Etkisi: İşgal altındaki topraklardaki hak ihlalleri örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Tel Aviv'in Global Startup Ecosystem Report'ta dünyanın ilk 10 şehri arasında gösterilmesi. Tarihsel arka plan: Tel Aviv uzun süredir "açık şehir" ve "özgürlük alanı" olarak PR kampanyalarına konu edilmekte. Küresel yansımalar: Forbes ve Bloomberg gibi yayıncılar şehrin "teknoloji merkezi" imajını güçlendirdi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, işgal altındaki topraklardaki hak ihlalleri örtülür. Daha geniş ölçekte ise forbes ve Bloomberg gibi yayıncılar şehrin "teknoloji merkezi" imajını güçlendirdi.

Karşı Strateji: Tel Aviv'in imajının işgal ve apartheid gerçeğini maskeleyiği anlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #882 Tel Aviv'in "Kültür Başkenti" Olarak Sunulması · #890 Tel Aviv'in "LGBT Dostu Şehir" İmajı · #933 Tel Aviv'in "Küresel Turizm Merkezi" Olarak Gösterilmesi · #930 İsrail Start-up'larının "Küresel Çözüm" Olarak Pazarlanması

Kaynaklar: Startup Genome (2019). Global Startup Ecosystem Report.

KAVRAM No: 861

Silikon Vadisi ile İnovasyon Ortaklıkları

Kısa Tanım: İsrail start-up'larının Silikon Vadisi devleriyle ortaklıklarının öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Google, Intel, Microsoft gibi şirketlerle iş birlikleri PR aracı yapılır. Etkisi: İsrail'in teknoloji ihracatı meşruiyet kaynağı gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2017'de Intel'in Mobileye'ı 15 milyar dolara satın alması. Tarihsel arka plan: 1990'lardan beri ABD-İsrail teknoloji işbirliği yoğunlaşarak devam ediyor. Küresel yansımalar: İsrail'in küresel teknoloji sahnesindeki görünürlüğü arttı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail'in teknoloji ihracatı meşruiyet kaynağı gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in küresel teknoloji sahnesindeki görünürlüğü arttı.

Karşı Strateji: Bu ortaklıkların çoğunun askeri teknolojilerle bağlantılı olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #438 Silikon Vadisi'yle Teknoloji İttifakı · #754 2010'larda İsrail'in "Start-up Nation" İmajının Pazarlanması · #905 Silikon Vadisi Konferanslarında İsrail Panel Sponsorluğu · #874 Start-up Konferanslarında Çok Uluslu Şirketlerle İmaj Paylaşımı

Kaynaklar: Intel Newsroom (2017). Intel to Acquire Mobileye.

KAVRAM No: 862

Yapay Zekâ İhracatıyla İmaj Yaratma

Kısa Tanım: İsrail'in yapay zekâ ve gözetim teknolojilerini "barışçıl amaçlı" diye pazarlaması.

İşleyiş Mekanizması: YZ tabanlı güvenlik yazılımları insani fayda ile ilişkilendirilir. Etkisi: Filistin'de kullanılan gözetim teknolojileri küresel piyasada "akıllı çözüm" olarak satılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: NSO Group'un Pegasus yazılımının "terörle mücadele aracı" olarak pazarlanması. Tarihsel arka plan: İsrail, yapay zekâ ve biyometrik sistemlerde öncü ülke olarak PR yapıyor. Küresel yansımalar: Pegasus skandalı sonrasında küresel düzeyde tepkiler doğdu.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, Filistin'de kullanılan gözetim teknolojileri küresel piyasada "akıllı çözüm" olarak satılır. Daha geniş ölçekte ise Pegasus skandalı sonrasında küresel düzeyde tepkiler doğdu.

Karşı Strateji: Bu yazılımların ihlallere yol açtığı belgelerle kamuoyuna sunulmalı.

Çapraz Başvurular: #988 Yapay Zekâ ile Popüler Kültür İçinde Gizli... · #970 Yapay Zekâ Çizgi Film ve Animasyonlarla İmaj... · #956 Yapay Zekâ ile Üretilmiş Sahte Akademik Makaleler · #994 Yapay Zekâ ile Online Davranış Tahmini

Kaynaklar: Amnesty Tech (2021). Pegasus Project.

KAVRAM No: 863

Siber Güvenlik Sektörünün "Barış Teknolojisi" Olarak Sunulması

Kısa Tanım: İsrail siber güvenlik ürünlerinin "küresel güvenliği koruyan araçlar" diye pazarlanması.

İşleyiş Mekanizması: Savunma sanayi ürünleri "barışı sağlayıcı" olarak gösterilir. Etkisi: Filistin'deki gözetim ve baskı mekanizmaları normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Cybertech Tel Aviv konferanslarında "barış için siber güvenlik" vurgusu. Tarihsel arka plan: İsrail, siber güvenliği dış politika diplomasisinin bir parçası yaptı. Küresel yansımalar: NATO ve AB ülkeleri bu teknolojilerle işbirliği yaptı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, Filistin'deki gözetim ve baskı mekanizmaları normalleştirilir. Daha geniş

ölçekte ise nATO ve AB ülkeleri bu teknolojilerle işbirliği yaptı.

Karşı Strateji: Siber teknolojilerin sivil hak ihlallerinde kullanıldığı teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #448 Körfez Ülkelerine Siber Güvenlik Teknolojisi Satışı · #873 Silah İhracatının “Güvenlik Teknolojisi” Olarak Pazarlanması · #565 Üniversite İşbirliklerinde İsrail Savunma Sanayii Katkısı · #550 Araştırma Programlarında İsrail Güvenlik Teknolojilerinin Teşviki

Kaynaklar: Deibert, R. (2013). Black Code: Surveillance, Privacy, and the Dark Side of the Internet.

KAVRAM No: 864

Tarım Teknolojisiyle Afrika'da İmaj Kazanımı

Kısa Tanım: İsrail'in Afrika'da tarım teknolojisi yardımlarıyla “kalkınma dostu ülke” imajı oluşturmaları.

İşleyiş Mekanizması: Sulama ve tohum teknolojileri PR aracı yapılır. Etkisi: Diplomatik oy desteği sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail'in MASHAV aracılığıyla Afrika ülkelerine tarım desteği sağlaması. Tarihsel arka plan: 1950'lerden beri İsrail-Afrika teknik işbirliği sürüyor. Küresel yansımalar: Birçok Afrika ülkesinde İsrail karşıtı tavrı zayıflatıldı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, diplomatik oy desteği sağlanır. Daha geniş ölçekte ise birçok Afrika ülkesinde İsrail karşıtı tavrı zayıflatıldı.

Karşı Strateji: Tarım yardımlarının diplomatik manipülasyon aracı olduğu gösterilmeli.

Çapraz Başvurular: #449 Afrika'da Tarım Teknolojisi Yardımları · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları · #406 Afrika Ülkelerine Tarım Yardımı Karşılığı Oy · #907 Tarım Fuarlarında İsrail'in “Çölü Yeşerten” İmajı

Kaynaklar: MASHAV (2018). Israel's Agency for International Development Cooperation.

KAVRAM No: 865

Su Arıtma Sistemlerinin “İnsani Yardım” Gibi Pazarlanması

Kısa Tanım: İsrail'in su arıtma teknolojilerini “hayat kurtaran insani yardım” diye sunması.

İşleyiş Mekanizması: Su teknolojisi PR çalışmaları işgal gerçeğini gölgeler. Etkisi: Gazze'deki su ablukası göz ardı edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail şirketlerinin Afrika ve Asya'da “hayat veren su” kampanyaları. Tarihsel arka plan:

2000'lerden itibaren su teknolojisi ihracatı diplomasi aracı oldu. Küresel yansımalar: İsrail “su inovasyonu” alanında dünya çapında görünürlük kazandı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, gazze'deki su ablukası göz ardı edilir. Daha geniş ölçekte ise İsrail “su inovasyonu” alanında dünya çapında görünürlük kazandı.

Karşı Strateji: Gazze'de suyun abluka altında kesildiği belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #912 Küresel Yahudi Fonlarının “İnsani Yardım” Gibi Gösterilmesi · #785 İnsani Yardım Engellemelerinin “Güvenlik Önlemi” Olarak Sunulması · #794 İnsani Yardım Gemilerine Saldırının “Sınır Güvenliği” Diye · #951 AI Üretilmiş Fotoğraflarla İnsani Yardım Algısı

Kaynaklar: UN OCHA (2021). Water Crisis in Gaza.

KAVRAM No: 866

Güneş Enerjisi Projeleriyle “Yeşil İsrail” Algısı

Kısa Tanım: İsrail'in yenilenebilir enerji projelerini “çevreci devlet” imajıyla pazarlaması.

İşleyiş Mekanizması: Güneş enerjisi yatırımları yeşil PR aracına dönüştürülür. Etkisi: Çevre dostu imaj, savaş suçlarını gölgeler.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Negev Çölü'ndeki dev güneş enerjisi santrallerinin “barış teknolojisi” olarak lanse edilmesi. Tarihsel arka plan: İsrail, iklim zirvelerinde kendini “yeşil lider” olarak sunuyor. Küresel yansımalar: COP zirvelerinde “Yeşil İsrail” sunumları yapıldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, çevre dostu imaj, savaş suçlarını gölgeler. Daha geniş ölçekte ise COP zirvelerinde “Yeşil İsrail” sunumları yapıldı.

Karşı Strateji: Bu projelerin aynı zamanda işgal politikalarını örtmek için kullanıldığı belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #900 BM İklim Zirvelerinde “Yeşil İsrail” Söylemi · #442 İklim Zirvelerinde Enerji Kartı Kullanımı · #870 AB Pazarına İhracatta “Sürdürülebilir Teknoloji” Vurgusu · #336 Dijital “Bluewashing” ile İsrail Teknolojisinin Pazarlanması

Kaynaklar: UNFCCC (2022). Country Reports: Israel.

KAVRAM No: 867**Musk'ın "Filistin Etiketlerini Bastırma Algoritması"**

Kısa Tanım: 2023 sonu itibarıyla X algoritmasının Filistin yanlı içerikleri görünmezleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: "Shadow banning" ve "visibility filtering" gibi teknik araçlarla içeriklerin bastırılması. Etkisi: Dünya genelinde #FreePalestine etiketleri düşük görünürlük aldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Dijital hak örgütlerinin Kasım 2023 raporlarında "Filistin içerikleri %80 daha az görünür" bulgusu. Tarihsel arka plan: Facebook'un 2021 Şeyh Cerrah olaylarında yaptığı algoritmik sansürle benzer. Küresel yansımalar: Uluslararası dijital hak örgütleri X'e karşı kampanya başlattı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, dünya genelinde #FreePalestine etiketleri düşük görünürlük aldı. Daha geniş ölçekte ise uluslararası dijital hak örgütleri X'e karşı kampanya başlattı.

Karşı Strateji: Alternatif sosyal medya ağlarında içerik paylaşımı ve veri belgeleriyle ispat.

Çapraz Başvurular: #302 Shadow Banning (Gizli Görünmezleştirme) · #789 Musk'ın "Gazze İçin Yanlış Bilgi Etiketlerini Filistinlilere · #788 YouTube Algoritmalarında Filistin Videolarının Bastırılması · #982 Sosyal Medya Algoritmalarının AI ile Yeniden Kodlanması

Kaynaklar: AccessNow Report (2023); 7amleh Report (2024).

KAVRAM No: 868**Sağlık Teknolojilerinin "İnsani Katkı" Olarak Sunulması**

Kısa Tanım: İsrail'in medikal ve biyoteknoloji ürünlerinin insani fayda üzerinden pazarlanması.

İşleyiş Mekanizması: Kanser tedavileri, aşılar ve medikal cihazlar ön plana çıkarılır. Etkisi: Sağlık sektöründeki başarılar, savaş suçlarının üzerini örter.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: COVID-19 döneminde İsrail'in aşı programı ve teknoloji ihracatının küresel övgü alması. Tarihsel arka plan: İsrail uzun süredir sağlık alanındaki gelişmeleri PR stratejisine dönüştürüyor. Küresel yansımalar: Sağlık başarıları medya aracılığıyla "İnsancıl İsrail" imajı oluşturdu.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, sağlık sektöründeki başarılar, savaş suçlarının üzerini örter. Daha geniş ölçekte ise sağlık başarıları medya aracılığıyla "İnsancıl İsrail" imajı oluşturdu.

Karşı Strateji: Gazze'de ilaç ambargoları ve sağlık altyapısının yok edilmesi belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #894 Sağlık Turizmiyle "İnsani" İmaj Kazanımı · #944 Sağlık Bilimlerinde İsrail'in "Küresel Lider" Sunumu · #912 Küresel Yahudi Fonlarının "İnsani Yardım" Gibi Gösterilmesi · #862 Yapay Zekâ İhracatıyla İmaj Yaratma

Kaynaklar: WHO (2021). Access to Health in Occupied Palestinian Territory.

KAVRAM No: 869**Serbest Ticaret Anlaşmalarında "Barış Partneri" İmajı**

Kısa Tanım: İsrail'in serbest ticaret anlaşmalarında kendini "istikrarlı ve barışa katkı sunan ortak" olarak konumlandırması.

İşleyiş Mekanizması: Ekonomik işbirlikleri siyasi meşruiyet aracı olarak pazarlanır. Etkisi: İşgal ve insan hakları ihlalleri gündemden düşer, İsrail "ticaret dostu" imajı kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 1985'te ABD-İsrail Serbest Ticaret Anlaşması'nın "barış ortaklığı" söylemiyle sunulması. Tarihsel arka plan: İsrail, ticaret anlaşmalarını dış politikada PR unsuru haline getirmiştir. Küresel yansımalar: Bu anlaşma sonrası diğer ülkelerle de benzer "barış dostu" ticaret çerçeveleri oluşturuldu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, işgal ve insan hakları ihlalleri gündemden düşer, İsrail "ticaret dostu" imajı kazanır. Daha geniş ölçekte ise bu anlaşma sonrası diğer ülkelerle de benzer "barış dostu" ticaret çerçeveleri oluşturuldu.

Karşı Strateji: Ticaret anlaşmalarının işgal ekonomisini meşrulaştırdığı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #403 Normalleşme Anlaşmalarında Ekonomik Teşvik · #415 Arap Ülkelerinde Normalleşme İçin Ticari Fon · #878 E-ticaret Platformlarında "Made in Israel" Algısı · #472 Akademik İşbirliği Protokolleriyle Etki

Kaynaklar: US Trade Representative (USTR) (2020). US-Israel Free Trade Agreement.

KAVRAM No: 870**AB Pazarına İhracatta "Sürdürülebilirlik Teknoloji" Vurgusu**

Kısa Tanım: İsrail'in Avrupa Birliği'ne ihracatında "yeşil teknoloji" ve "sürdürülebilirlik" söylemini öne çıkarması.

İşleyiş Mekanizması: Enerji, tarım ve su teknolojileri çevre dostu etiketlerle tanıtılır. Etkisi: Avrupa kamuoyundaki İsrail karşıtı eleştiriler yumuşatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Horizon 2020 programında İsrail'in çevre ve inovasyon projelerine katılımı. Tarihsel arka plan: AB-İsrail ekonomik ilişkileri sürekli "çevre dostu inovasyon" çerçevesiyle pazarlanıyor. Küresel yansımalar: Avrupa'da İsrail ürünlerine yönelik tüketici boykotlarını dengelemek için kullanılıyor.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, avrupa kamuoyundaki İsrail karşıtı eleştiriler yumuşatılır. Daha geniş ölçekte ise avrupa'da İsrail ürünlerine yönelik tüketici boykotlarını dengelemek için kullanılıyor.

Karşı Strateji: Bu teknolojilerin askeri-sanayi ile bağlantısı teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #900 BM İklim Zirvelerinde "Yeşil İsrail" Söylemi · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları · #336 Dijital "Bluwashing" ile İsrail Teknolojisinin Pazarlanması · #282 TV Reklamlarında İsrail'in "İnovasyon Merkezi" İmajı

Kaynaklar: European Commission (2019). EU-Israel Cooperation in Research & Innovation.

KAVRAM No: 871**Körfez Ülkelerine Yatırımla Normalleşme İmajı**

Kısa Tanım: İsrail'in Körfez ülkelerine yatırım yaparak "barış ve işbirliği sağlayan aktör" imajı kurması.

İşleyiş Mekanizması: Ortak şirketler, fonlar ve teknoloji projeleri PR aracı yapılır. Etkisi: Abraham Anlaşmaları ekonomik entegrasyon üzerinden normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de İsrail-BAE arasında imzalanan ekonomik işbirliği anlaşmaları. Tarihsel arka plan: Ticaret diplomasisi, Arap dünyasıyla normalleşmenin temel dayanağı yapıldı. Küresel yansımalar: Körfez medyasında İsrail'in "ekonomik ortak" imajı öne çıkarıldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, abraham Anlaşmaları ekonomik entegrasyon üzerinden normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise körfez medyasında İsrail'in "ekonomik ortak" imajı öne çıkarıldı.

Karşı Strateji: Bu yatırımların Filistin meselesini gölgelemek için yapıldığı belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #425 Körfez Ülkelerine Yatırım Vaadiyle Normalleşme · #448 Körfez Ülkelerine Siber Güvenlik Teknolojisi Satışı · #415 Arap Ülkelerinde Normalleşme İçin Ticari Fon · #459 Afrika'da İsrail İnsansız Araç Diplomasisi

Kaynaklar: International Crisis Group (2021). The Abraham Accords and the Gulf-Israel Economic Nexus.

KAVRAM No: 872**Asya Pazarlarında İsrail'in "Yüksek Teknoloji" Markası**

Kısa Tanım: İsrail'in Asya'da özellikle Hindistan, Çin ve Güney Kore pazarlarında kendini "yüksek teknoloji markası" olarak tanıtmaması.

İşleyiş Mekanizması: Savunma, tarım ve bilişim ürünleri "geleceğin teknolojisi" olarak sunulur. Etkisi: Asya'da diplomatik nüfuz genişler.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

İsrail-Hindistan arasında 2017'de imzalanan savunma ve teknoloji anlaşmaları. Tarihsel arka plan: İsrail, 2000'lerden itibaren Asya'yı stratejik pazar haline getirdi. Küresel yansımalar: Asya medyasında "İsrail teknolojisi" markası güçlendi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, asya'da diplomatik nüfuz genişler. Daha geniş ölçekte ise asya medyasında "İsrail teknolojisi" markası güçlendi.

Karşı Strateji: Bu teknolojilerin işgalde test edildiği anlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları · #407 Asya Ülkeleriyle Teknoloji Diplomasisi · #877 Yüksek Teknoloji İhracatıyla Ekonomik Aklanma · #282 TV Reklamlarında İsrail'in "İnovasyon Merkezi" İmajı

Kaynaklar: Kumaraswamy, P. R. (2018). India-Israel Relations.

KAVRAM No: 873**Silah İhracatının "Güvenlik Teknolojisi" Olarak Pazarlanması**

Kısa Tanım: İsrail'in silah ihracatını "terörle mücadele" ve "güvenlik teknolojisi" söylemiyle pazarlaması.

İşleyiş Mekanizması: Askeri ürünler sivil güvenlik çözümleri gibi sunulur. Etkisi: Savaş suçlarıyla bağlantılı silahlar normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Gazze'de test edilen insansız hava araçlarının Hindistan ve Brezilya'ya satışı. Tarihsel arka plan: İsrail uzun süredir "combat-proven" etiketiyle silah pazarlıyor. Küresel yansımalar: İsrail dünyanın en büyük 10 silah ihracatçısından biri haline geldi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, savaş suçlarıyla bağlantılı silahlar

normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise İsrail dünyanın en büyük 10 silah ihracatçısından biri haline geldi.

Karşı Strateji: Bu silahların savaş suçlarında kullanıldığı belgeler sunulmalı.

Çapraz Başvurular: #410 Silah Satışı Karşılığı Diplomatik Destek · #836 İnsanlığa Karşı Suçların “Terörle Mücadele” Diye Sunulması · #441 Güvenlik Teknolojisi İhracatı Karşılığı Oy · #104 Terörle Mücadele” Retoriği

Kaynaklar: SIPRI (2021). Trends in International Arms Transfers.

KAVRAM No: 874

Start-up Konferanslarında Çok Uluslu Şirketlerle İmaj Paylaşımı

Kısa Tanım: İsrail’in çok uluslu şirketlerle ortak etkinliklerde kendini “küresel inovasyon partneri” gibi göstermesi.

İşleyiş Mekanizması: IBM, Google, Amazon gibi firmalarla yan yana görünmek. Etkisi: İşgalci devlet imajı yerine “global inovasyon partneri” algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: DLD Tel Aviv Innovation Festival’de İsrail şirketlerinin uluslararası devlerle birlikte sunulması. Tarihsel arka plan: 2010’lardan itibaren start-up konferansları diplomasi aracı oldu. Küresel yansımalar: İsrail imajı, küresel teknoloji sahnesinde güçlendi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, işgalci devlet imajı yerine “global inovasyon partneri” algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise İsrail imajı, küresel teknoloji sahnesinde güçlendi.

Karşı Strateji: Bu etkinliklerin PR ve normalleşme aracı olduğu teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #861 Silikon Vadisi ile İnovasyon Ortaklıkları · #482 FBI ile İsrail Arasında İstihbarat Paylaşımı · #554 Akademik Toplantılarda İsrail Propaganda Filmlerinin · #512 Akademik Fonlarda İsrail Şirketleriyle Zorunlu Ortaklık

Kaynaklar: DLD Innovation Festival (2019). Event Report.

KAVRAM No: 875

Eli Cohen’in “Gazze’de Sadece Teröristler Var” Söylemi

Kısa Tanım: Dışişleri Bakanı Eli Cohen’in Gazze’deki sivililerin yok sayıldığı, tüm nüfusun “terörist” ilan edildiği söylem.

İşleyiş Mekanizması: Toplu cezalandırmayı meşrulaştırmak için sivilleri kriminalize etmek. Etkisi: BM’nin sivil kayıplara dair raporları itibarsızlaştırıldı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Cohen, Ekim 2023’te CNN yayınında “Gazze’de masum sivil yok” dedi. Tarihsel arka plan: 1980’lerde “taş atan çocukların militan” ilan edilmesiyle paralellik. Küresel yansımalar: Batı televizyon kanallarında sorgusuz biçimde yayıldı.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, BM’nin sivil kayıplara dair raporları itibarsızlaştırıldı. Daha geniş ölçekte ise batı televizyon kanallarında sorgusuz biçimde yayıldı.

Karşı Strateji: BM’nin sivil kayıp istatistikleriyle bu yalanı ifşa etmek.

Çapraz Başvurular: #694 Onlar Düşmanlarını Kahramanlaştırıyor” Söylemi · #834 Musk’ın “Starlink Filistin’e Değil, İsrail’e” Söylemi · #802 Knesset Üyelerinin “Hamas = Tüm Gazze” İfadesi · #171 Düşman Kaynaklarını Yok Etmek” Söylemi

Kaynaklar: CNN Transcript (Oct 2023); UN OCHA Reports (2023)

KAVRAM No: 876

Uluslararası Bankacılıkta İsrail’in “Güvenilir Partner” İmajı

Kısa Tanım: İsrail’in uluslararası finans kuruluşlarıyla işbirliğinde “güvenilir bankacılık partneri” imajı kurması.

İşleyiş Mekanizması: İsrail bankaları Batılı finans ağlarına entegre edilerek sunulur. Etkisi: İsrail finans sistemi meşruiyet kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail bankalarının AB finans sistemine entegrasyonu. Tarihsel arka plan: Bankacılık alanı İsrail’in küresel PR’ında stratejik olarak kullanıldı. Küresel yansımalar: Uluslararası bankalar İsrail piyasasında güven unsuru olarak sunuldu.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail finans sistemi meşruiyet kazanır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası bankalar İsrail piyasasında güven unsuru olarak sunuldu.

Karşı Strateji: İsrail bankalarının işgaldeki yerleşimlerle bağlantıları belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #695 Bizim Liderlerimiz Daha Güvenilir” Söylemi · #384 Çocuklara Yönelik YouTube İçeriklerinde İsrail İmajı · #434 IMF ve Dünya Bankası Kredilerinde İsrail Yanlı... · #945 Akademik İttifaklarda İsrail’in “Zorunlu Ortak” İlan Edilmesi

Kaynaklar: Human Rights Watch (2019). Israeli Banks and Settlement Expansion.

KAVRAM No: 877**Yüksek Teknoloji İhracatıyla Ekonomik Aklanma**

Kısa Tanım: İsrail'in yüksek teknoloji ihracatını uluslararası arenada "ekonomik temizlik" aracı olarak kullanması.

İşleyiş Mekanizması: İhracat rakamları "başarı ve gelişmişlik" göstergesi yapılır. Etkisi: İşgal ve apartheid görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail'in 2020'de 50 milyar doları aşan teknoloji ihracatı. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren yüksek teknoloji ihracatı stratejik öneme sahip oldu. Küresel yansımalar: İsrail "ekonomik mucize" olarak lanse edildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, işgal ve apartheid görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise İsrail "ekonomik mucize" olarak lanse edildi.

Karşı Strateji: Bu ihracatın işgalde test edilmiş ürünlere dayandığı teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #99 Kuşatma Açılışının "Ekonomik Önlem"e İndirgenmesi · #735 1990'larda İsrail'in "Teknoloji Merkezi" İmajının Güçlendirilmesi · #282 TV Reklamlarında İsrail'in "İnovasyon Merkezi" İmajı · #403 Normalleşme Anlaşmalarında Ekonomik Teşvik

Kaynaklar: Israel Central Bureau of Statistics (2021). Exports Data.

KAVRAM No: 878**E-ticaret Platformlarında "Made in Israel" Algısı**

Kısa Tanım: İsrail ürünlerinin küresel e-ticaret sitelerinde "kalite ve inovasyon" etiketiyle satılması.

İşleyiş Mekanizması: Amazon, Alibaba gibi platformlarda "Made in Israel" etiketi öne çıkarılır. Etkisi: İsrail mallarına karşı boykot zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Amazon'un Batı Şeria yerleşimlerinden gelen ürünleri "Made in Israel" olarak listelemesi (2019). Tarihsel arka plan: E-ticaretin yükselişiyle İsrail, bu kanalı propaganda için kullanmaya başladı. Küresel yansımalar: Küresel tüketici algısı yönlendirildi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail mallarına karşı boykot zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise küresel tüketici algısı yönlendirildi.

Karşı Strateji: E-ticarette yerleşim ürünlerinin etiketlenmesi için kampanyalar yürütülmeli.

Çapraz Başvurular: #929 Made in Israel" Etiketinin Moda ve Teknolojiyle... · #340 Online Mağazalarda Filistin Ürünlerinin "Terörle

Bağlantılı" · #869 Serbest Ticaret Anlaşmalarında "Barış Partneri" İmajı · #299 Küresel Haber Başlıklarında İsrail'in Her Eyleminin "Savunma"...

Kaynaklar: Amnesty International (2020). Digital Occupation: Israeli Settlements and Online Platforms.

KAVRAM No: 879**Eurovision Katılımıyla "Avrupa Kültürünün Parçası" Algısı**

Kısa Tanım: İsrail'in Eurovision Şarkı Yarışması'na katılımını "Avrupa ailesinin doğal üyesi" gibi sunması.

İşleyiş Mekanizması: Kültürel entegrasyon ile siyasi aidiyet pekiştirilir. Etkisi: İsrail'in coğrafi konumunun Ortadoğu'da olması göz ardı edilir, Avrupa kimliği parlatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Netta Barzilai'nin "Toy" şarkısıyla Eurovision'u kazanması ve İsrail'in "Avrupa kültürünün merkezi" gibi sunulması. Tarihsel arka plan: 1973'ten beri Eurovision'a dahil olan İsrail, kültürel PR için yarışmayı kullanıyor. Küresel yansımalar: Avrupa medyasında "Avrupa'nın özgür sesi" olarak lanse edildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail'in coğrafi konumunun Ortadoğu'da olması göz ardı edilir, Avrupa kimliği parlatılır. Daha geniş ölçekte ise Avrupa medyasında "Avrupa'nın özgür sesi" olarak lanse edildi.

Karşı Strateji: Eurovision gibi platformların politik kullanımına dikkat çekmek.

Çapraz Başvurular: #470 Eurovision'da İsrail'in Siyasi Mesajları · #484 Avrupa Polis Güçlerine İsrail Eğitimleri · #920 Basketbol Liglerinde İsrail Takımlarının "Kültürel Elçi" Sunulması · #408 Doğu Avrupa'da Holokost Hafıza Diplomasisi

Kaynaklar: Yair, G. (2019). Eurovision and National Identity: Israel in the Spotlight.

KAVRAM No: 880**İsrail Filmlerinin Festival Ödüllerile Parlatılması**

Kısa Tanım: İsrail filmlerinin uluslararası film festivallerinde ödüllerle öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Sanat sineması ve bağımsız filmler "insancıl yüz" algısı yaratmak için araçsallaştırılır. Etkisi: İşgalin yarattığı gerçekler yerine "yaratıcı ve barışçıl toplum" imajı güçlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2009'da "Ajami" filminin Oscar'a aday gösterilmesi. Tarihsel arka plan: 1980'lerden

itibaren İsrail sineması uluslararası fonlarla desteklenmeye başlandı. Küresel yansımalar: Batı medyasında İsrail “özgür sanat ülkesi” olarak sunuldu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, işgalin yarattığı gerçekler yerine “yaratıcı ve barışçıl toplum” imajı güçlenir. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında İsrail “özgür sanat ülkesi” olarak sunuldu.

Karşı Strateji: Filmlerin kültürel beyazlatma işlevine dikkat çekilmeli.

Çapraz Başvurular: #207 Uluslararası Film Festivallerinde Filistin Filmlerinin Engellenmesi · #234 Hollywood’da Filistin Filmlerinin “Aşırılıkçı” Etiketlenmesi · #261 Diaspora Fonlarının İsrail Yanlısı Sanat Projelerine Akıtılması · #554 Akademik Toplantılarda İsrail Propaganda Filmlerinin

Kaynaklar: Shohat, E. (2010). Israeli Cinema: East/West and the Politics of Representation.

KAVRAM No: 881

Uluslararası Bienallerde İsrail Sanatçılarının Öne Çıkarılması

Kısa Tanım: Bienal ve sanat fuarlarında İsrail sanatçılarının görünürlüğünün artırılması.

İşleyiş Mekanizması: Kültürel prestij, siyasal meşruiyet aracına dönüştürülür. Etkisi: İşgal ve savaş suçları yerine sanat üzerinden “barışçıl kimlik” inşa edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Venedik Bienali’nde İsrail pavyonunun sürekli varlık göstermesi. Tarihsel arka plan: Kültür diplomasisi, İsrail’in 1970’lerden itibaren yoğun kullandığı bir yöntemdir. Küresel yansımalar: Bienallerde İsrail’in uluslararası meşruiyeti güçlenir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, işgal ve savaş suçları yerine sanat üzerinden “barışçıl kimlik” inşa edilir. Daha geniş ölçekte ise bienallerde İsrail’in uluslararası meşruiyeti güçlenir.

Karşı Strateji: Filistinli sanatçıların sansürünü ve engellemelerini görünür kılmak.

Çapraz Başvurular: #885 Yahudi Diaspora Sanatçılarının “Evrensel Kimlik” İmajı · #888 İsrail Bale ve Orkestra Turneleriyle İmaj Tazeleme · #569 Araştırma Fuarlarında İsrail Teknolojisinin Parlatılması · #915 Diaspora Ressamlarının Sergileriyle Kültürel Aklanma

Kaynaklar: Nochlin, L. & Garb, T. (1997). The Jew in the Text: Modernity and the Construction of Identity.

KAVRAM No: 882

Tel Aviv’in “Kültür Başkenti” Olarak Sunulması

Kısa Tanım: Tel Aviv’in “özgürlük ve sanat şehri” olarak pazarlanması.

İşleyiş Mekanizması: Festival, konser ve sanat etkinlikleriyle PR yapılır. Etkisi: Tel Aviv’in “özgürlük alanı” olarak gösterilmesi, Gazze ve Batı Şeria’daki işgali perdelemeye yarar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Tel Aviv Pride etkinliklerinin “özgürlük başkenti” söylemiyle dünya medyasında yer bulması. Tarihsel arka plan: 1990’lardan itibaren Tel Aviv “gay-friendly city” ve “kültür başkenti” olarak parlatıldı. Küresel yansımalar: Batı basınında İsrail “özgürlük adası” gibi gösterildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, tel Aviv’in “özgürlük alanı” olarak gösterilmesi, Gazze ve Batı Şeria’daki işgali perdelemeye yarar. Daha geniş ölçekte ise batı basınında İsrail “özgürlük adası” gibi gösterildi.

Karşı Strateji: Bu imajın “pinkwashing” ve “artwashing” stratejileri olduğu belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #860 Tel Aviv’in “Teknoloji Başkenti” Olarak Pazarlanması · #219 Moda Endüstrisinde Tel Aviv’in “Özgürlük Başkenti” İmajı · #890 Tel Aviv’in “LGBT Dostu Şehir” İmajı · #933 Tel Aviv’in “Küresel Turizm Merkezi” Olarak Gösterilmesi

Kaynaklar: Schulman, S. (2012). Israel/Palestine and the Queer International.

KAVRAM No: 883

İsrail Modasının “Özgürlük” İmajı

Kısa Tanım: İsrail moda endüstrisinin “yaratıcılık” ve “özgürlük” ile özdeşleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Modacılar ve defileler, devlet politikalarının PR aracı olarak kullanılır. Etkisi: “Modern ve özgür ülke” imajı desteklenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Tel Aviv Fashion Week’in uluslararası basında “özgürlük podyumu” olarak sunulması. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren moda endüstrisi kültür diplomasisinin parçası haline geldi. Küresel yansımalar: Batılı moda medyasında İsrail “trend belirleyici” olarak öne çıkarıldı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, “Modern ve özgür ülke” imajı desteklenir. Daha geniş ölçekte ise batılı moda medyasında İsrail “trend belirleyici” olarak öne çıkarıldı.

Karşı Strateji: Moda endüstrisinin PR amaçlı işgal beyazlatması teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #219 Moda Endüstrisinde Tel Aviv’in “Özgürlük Başkenti” İmajı · #929 Made in Israel” Etiketinin Moda ve Teknolojiyle... · #278 Moda Reklamlarında

Filistin Keffiyesi'nin "İsrail Tarzı" Gibi · #245
Moda Defilelerinde Filistin Nakışlarının "İsrail Motifi" Diye

Kaynaklar: Lemke, R. (2018). Fashioning Israel: Branding and Identity Politics.

KAVRAM No: 884

İsrail Mutfağının "Ortadoğu Barış Sofrası" Diye Sunulması

Kısa Tanım: İsrail mutfağının Arap ve Filistin mutfaklarından alıntılanarak "barış kültürü" etiketiyle pazarlanması.

İşleyiş Mekanizması: Ortak yemekler "İsrail'in barışçıl çok kültürlülüğü" gibi gösterilir. Etkisi: Kültürel gasp normalleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Hummus ve falafel'in "İsrail yemeği" olarak pazarlanması. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren İsrail mutfağı Filistin kültürel mirasını sahiplenerek PR aracı oldu. Küresel yansımalar: Uluslararası gastronomi dergilerinde "İsrail mutfağı" olarak sunuldu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kültürel gasp normalleştirilir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası gastronomi dergilerinde "İsrail mutfağı" olarak sunuldu.

Karşı Strateji: Kültürel mülkiyet ve gasp vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #937 İsrail Mutfağının UNESCO Kültür Listesine Sokulma Çabası · #916 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Küresel Barış Gücü" Olarak · #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz" Söylemi · #653 Onlar Bizim Barış Çabamızı Bozuyor" Retoriği

Kaynaklar: Abu-Lughod, L. (2018). Palestinian Food and Cultural Appropriation.

KAVRAM No: 885

Yahudi Diaspora Sanatçılarının "Evrensel Kimlik" İmajı

Kısa Tanım: Diaspora sanatçıları "İsrail ile bağ" üzerinden evrensel kimlik sembolü gibi sunulur.

İşleyiş Mekanizması: Kültürel başarılar İsrail kimliğiyle ilişkilendirilir. Etkisi: İsrail "dünya kültürünün vazgeçilmez üyesi" gibi görünür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Amos Oz'un romanlarının Batı'da "İsrail'in sesi" olarak tanıtılması. Tarihsel arka plan: Diaspora sanatçıları kültür diplomasisinin temel ayağı yapıldı. Küresel yansımalar: İsrail'in kültürel prestiji artar.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail "dünya kültürünün vazgeçilmez üyesi" gibi görünür. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in kültürel prestiji artar.

Karşı Strateji: Diaspora başarılarının İsrail devletiyle özdeşleştirilmesi reddedilmeli.

Çapraz Başvurular: #212 Diaspora Tiyatrolarında Yahudi Kimliğinin "Ebedi Mağduriyet"le · #288 Küresel Medyada İsrail'in "Demokratik Kimlik" Söyleminin Tekrarı · #830 İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin "Yalnızca Tavsiye" Diye · #915 Diaspora Ressamlarının Sergileriyle Kültürel Aklanma

Kaynaklar: Zertal, I. & Eldar, A. (2007). Lords of the Land.

KAVRAM No: 886

Kültür Sponsorluklarıyla İmaj Yönetimi

Kısa Tanım: İsrail'in uluslararası kültür etkinliklerine sponsor olarak imajını güçlendirmesi.

İşleyiş Mekanizması: Festival ve sergilere fon sağlanır. Etkisi: "Sanata değer veren devlet" imajı oluşturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail Dışişleri Bakanlığı'nın Cannes Film Festivali sponsorluğu. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren Kültür sponsorluğu bir dış politika aracı oldu. Küresel yansımalar: Kültürel diplomasi üzerinden siyasi meşruiyet sağlandı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, "Sanata değer veren devlet" imajı oluşturulur. Daha geniş ölçekte ise kültürel diplomasi üzerinden siyasi meşruiyet sağlandı.

Karşı Strateji: Sponsorlukların işgal ve savaş suçlarını örtmek için kullanıldığı anlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #469 Kültürel Etkinliklerle İmaj Yönetimi · #882 Tel Aviv'in "Kültür Başkenti" Olarak Sunulması · #470 Eurovision'da İsrail'in Siyasi Mesajları · #913 İsrail Yanlı Diaspora Sinema Projeleri

Kaynaklar: Nye, J. (2004). Soft Power: The Means to Success in World Politics.

KAVRAM No: 887

Spor Organizasyonlarında "Barış İçin Spor" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in uluslararası spor etkinliklerini "barış için bir araya gelme" mesajıyla kullanması.

İşleyiş Mekanizması: Spor diplomasisiyle savaş ve işgal görüntüsü yumuşatılır. Etkisi: İsrail "barış için spor yapan ülke" olarak parlatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2013'te Kudüs Maratonu'nun "barış koşusu" gibi lanse edilmesi. Tarihsel arka plan: Spor, uzun süredir propaganda aracı olarak kullanılıyor. Küresel yansımalar: Uluslararası

basında “İsrail barış için spor yapıyor” algısı yayıldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail “barış için spor yapan ülke” olarak parlatılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası basında “İsrail barış için spor yapıyor” algısı yayıldı.

Karşı Strateji: Spor organizasyonlarının apartheid’i gizleyen rolü vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #468 Spor Diplomasisiyle Normalleşme (futbol maçları) · #918 Diaspora Spor Kulüplerinde İsrail İmaj Çalışması · #211 Spor Organizasyonlarında İsrail Karşılığı Protestoların · #244 Küresel Spor Markalarının İsrail Ordusu İle Reklam...

Kaynaklar: Sugden, J. (2010). Sport and Peace-Building in Divided Societies.

KAVRAM No: 888

İsrail Bale ve Orkestra Turneleriyle İmaj Tazeleme

Kısa Tanım: İsrail’in bale ve orkestralarını yurtdışına göndererek “barışçıl kültür elçisi” imajı yaratması.

İşleyiş Mekanizması: Sanat turneleri diploması aracına dönüştürülür. Etkisi: İşgalin yarattığı yıkım yerine “yüksek kültür” kimliği öne çıkarılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail Filaroni Orkestrası’nın Avrupa turnelerinde “barışın sesi” olarak sunulması. Tarihsele arka plan: 1950’lerden itibaren kültürel turneler propaganda aracı yapıldı. Küresel yansımalar: İsrail uluslararası kültür arenasında meşruiyet kazanır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, işgalin yarattığı yıkım yerine “yüksek kültür” kimliği öne çıkarılır. Daha geniş ölçekte ise İsrail uluslararası kültür arenasında meşruiyet kazanır.

Karşı Strateji: Filistinli sanatçılara uygulanan engellemeler hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #881 Uluslararası Bienallerde İsrail Sanatçıların Öne Çıkarılması · #886 Kültür Sponsorluklarıyla İmaj Yönetimi · #882 Tel Aviv’in “Kültür Başkenti” Olarak Sunulması · #469 Kültürel Etkinliklerle İmaj Yönetimi

Kaynaklar: Said, E. (1991). Musical Elaborations.

KAVRAM No: 889

Holy Land” Turizmi ile Ekonomik Aklanma

Kısa Tanım: İsrail’in “Kutsal Topraklar” turizmini barış ve inanç merkezi gibi pazarlaması.

İşleyiş Mekanizması: Hac turları, dini mekân gezileri ve kültürel rotalar “inanç turizmi” adı altında teşvik edilir. Etkisi: İşgal ve ayrımcılık yerine “kadim kutsal toprakların ev sahibi” imajı güçlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000’lerden itibaren Kudüs ve Celile bölgesine yönelik yoğun Hristiyan hac turizmi. Tarihsele arka plan: 1967 sonrası Kudüs’ün İsrail kontrolüne girmesiyle dini turizm büyük bir propaganda aracına dönüştü. Küresel yansımalar: ABD ve Avrupa kiliseleri aracılığıyla milyonlarca turist İsrail’e yönlendirildi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, işgal ve ayrımcılık yerine “kadim kutsal toprakların ev sahibi” imajı güçlenir. Daha geniş ölçekte ise ABD ve Avrupa kiliseleri aracılığıyla milyonlarca turist İsrail’e yönlendirildi.

Karşı Strateji: Filistinli Hristiyanların maruz kaldığı baskılar görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #436 Vatikan ile İlişkilerde Kutsal Mekân Diplomasisi · #414 Evangelist Hac Turlarıyla Siyasi Bağ Kurma · #898 Üniversite Değişim Programlarıyla Gençlik Turizmi · #877 Yüksek Teknoloji İhracatıyla Ekonomik Aklanma

Kaynaklar: Bowman, G. (1991). Christianity in the Holy Land: Faith, Tourism, and Politics.

KAVRAM No: 890

Tel Aviv’in “LGBT Dostu Şehir” İmajı

Kısa Tanım: Tel Aviv’in “özgürlük ve LGBT dostu şehir” olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Pride etkinlikleri ve festivaller “barışçı ve özgürlükçü” kimlik için araçsallaştırılır. Etkisi: Apartheid ve işgalin gölgelenmesi sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Tel Aviv Pride etkinliğinin “Ortadoğu’nun en büyük LGBT festivali” olarak tanıtılması. Tarihsele arka plan: 2000’lerden itibaren LGBT+ hakları imaj çalışmasının merkezine oturtuldu. Küresel yansımalar: Batı medyasında İsrail, “Ortadoğu’daki özgürlük adası” olarak sunuldu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, apartheid ve işgalin gölgelenmesi sağlanır. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında İsrail, “Ortadoğu’daki özgürlük adası” olarak sunuldu.

Karşı Strateji: Pinkwashing kavramı vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #219 Moda Endüstrisinde Tel Aviv'in "Özgürlük Başkenti" İmajı · #882 Tel Aviv'in "Kültür Başkenti" Olarak Sunulması · #860 Tel Aviv'in "Teknoloji Başkenti" Olarak Pazarlanması · #933 Tel Aviv'in "Küresel Turizm Merkezi" Olarak Gösterilmesi

Kaynaklar: Schulman, S. (2012). Israel/Palestine and the Queer International.

KAVRAM No: 891

Kudüs'ün "Üç Din İçin Açık Kent" Söylemi

Kısa Tanım: Kudüs'ün "tüm dinlere açık" şehir olarak tanıtılması.

İşleyiş Mekanizması: Turizm ve kültürel kampanyalarda "hoşgörü merkezi" vurgusu yapılır. Etkisi: Filistinlilere yönelik ayrımcı uygulamalar görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010'larda İsrail Turizm Bakanlığı'nın "Three Religions, One City" kampanyası. Tarihsel arka plan: 1967 işgalinden sonra Kudüs İsrail'in "evrensel başkent" PR'ının merkezine yerleştirildi. Küresel yansımalar: Dünya medyasında "kültürler arası hoşgörü" imajı parlatıldı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistinlilere yönelik ayrımcı uygulamalar görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise dünya medyasında "kültürler arası hoşgörü" imajı parlatıldı.

Karşı Strateji: Filistinlilerin ibadet kısıtlamaları belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #711 Doğu Kudüs'ün "Kurtarılmış Toprak" İlanı · #292 Hollywood'da Kudüs'ün "Ebedî İsrail Başkenti" Vurgusu · #933 Tel Aviv'in "Küresel Turizm Merkezi" Olarak Gösterilmesi · #388 Online Harita Oyunlarında Kudüs'ün "Başkent" Gösterilmesi

Kaynaklar: Dumper, M. (2014). Jerusalem Unbound: Geography, History, and the Future of the Holy City.

KAVRAM No: 892

Turizm Kampanyalarında "Modern ve Güvenli İsrail" Algısı

Kısa Tanım: İsrail'in turizm tanıtımlarında "güvenli ve modern ülke" imajının öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Sahil kentleri, gece hayatı ve yüksek teknoloji "turistik cazibe" olarak pazarlanır. Etkisi: Savaş, işgal ve ablukaların üzeri örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da "İsrail – Land of Creation" global kampanyası. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren İsrail, turizmi soft power aracına dönüştürdü. Küresel yansımalar: Avrupa turizm fuarlarında "barış ülkesi" imajı işlendi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, savaş, işgal ve ablukaların üzeri örtülür. Daha geniş ölçekte ise avrupa turizm fuarlarında "barış ülkesi" imajı işlendi.

Karşı Strateji: Turistik bölgelerin işgal politikalarıyla bağlantısı ifşa edilmeli.

Çapraz Başvurular: #933 Tel Aviv'in "Küresel Turizm Merkezi" Olarak Gösterilmesi · #111 Güvenli Bölge Retoriği · #92 Güvenli Bölge İhlallerinin "Operasyon Alanı"na Sokulması · #297 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Modern Uygarlık" İmajı

Kaynaklar: Avraham, E. (2015). Tourism Marketing and Nation Branding: Israel as a Case Study.

KAVRAM No: 893

Eilat Tatil Merkezlerinin "Barış Adası" Olarak Sunulması

Kısa Tanım: Eilat gibi tatil merkezlerinin "siyasi sorunlardan uzak barış adası" gibi gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Turistik lüks tesisler ve sahil aktiviteleri barış sembolü gibi pazarlanır. Etkisi: İsrail'in "normal bir Akdeniz turizm ülkesi" olduğu algısı üretilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Eilat'ın "Red Sea Paradise" kampanyaları. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren Eilat, ekonomik diplomasi için vitrin kenti oldu. Küresel yansımalar: Turizm medyasında "Ortadoğu'nun tatil cenneti" imajı yayıldı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail'in "normal bir Akdeniz turizm ülkesi" olduğu algısı üretilir. Daha geniş ölçekte ise turizm medyasında "Ortadoğu'nun tatil cenneti" imajı yayıldı.

Karşı Strateji: Turizmin askeri-ekonomik bağlantıları vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz" Söylemi · #106 Barış Operasyonu" Etiketlemesi · #916 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Küresel Barış Gücü" Olarak · #117 Barış Süreci" Söylemi

Kaynaklar: Cohen-Hattab, K. (2013). Tourism, Religion and Pilgrimage in Jerusalem.

KAVRAM No: 894**Sağlık Turizmiyle “İnsani” İmaj Kazanımı**

Kısa Tanım: İsrail’in tıp hizmetlerini ve sağlık turizmini “insani katkı” olarak pazarlaması.

İşleyiş Mekanizması: Kanser tedavisi, estetik cerrahi gibi alanlarda uluslararası hasta kabulü. Etkisi: İsrail’in “insan hayatını kurtaran ülke” imajı desteklenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010’larda özellikle Doğu Avrupa ve Afrika’dan sağlık turizmi akışı. Tarihsel arka plan: Sağlık sektörü, dış politikada imaj düzeltme aracı olarak konumlandırıldı. Küresel yansımalar: Batı medyasında İsrail’in “tıbbi mucize ülkesi” olarak sunulması.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail’in “insan hayatını kurtaran ülke” imajı desteklenir. Daha geniş ölçekte ise batı medyasında İsrail’in “tıbbi mucize ülkesi” olarak sunulması.

Karşı Strateji: Filistinlilerin sağlık hakkına erişim engelleri belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #868 Sağlık Teknolojilerinin “İnsani Katkı” Olarak Sunulması · #429 Küresel Sağlık Yardımlarıyla Yumuşak Güç Kullanımı · #906 Sağlık Kongrelerinde İsrail’in “Tıbbi Lider” Sunumu · #862 Yapay Zekâ İhracatıyla İmaj Yaratma

Kaynaklar: Shapira, A. (2017). Medical Diplomacy in Israel.

KAVRAM No: 895**Arkeoloji Turizminin “Kadim Bağ” İmajına Bağlanması**

Kısa Tanım: İsrail’in arkeolojik kazıları ve müzelerini “kadim Yahudi bağının kanıtı” gibi sunması.

İşleyiş Mekanizması: Turistlere yönelik kazı turları ve müze sergileri PR aracı yapılır. Etkisi: Tarihsel süreklilik imajı güçlendirilir, Filistinlilerin geçmişi silinir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Kudüs’te “City of David” kazılarının “İsrail’in tarihsel hakkı” gibi pazarlanması. Tarihsel arka plan: 1967 sonrası arkeoloji, işgalin ideolojik meşruiyet aracı oldu. Küresel yansımalar: Uluslararası turizm broşürlerinde “İsrail’in kadim mirası” vurgusu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, tarihsel süreklilik imajı güçlendirilir, Filistinlilerin geçmişi silinir. Daha geniş ölçekte ise uluslararası turizm broşürlerinde “İsrail’in kadim mirası” vurgusu.

Karşı Strateji: Filistin’in arkeolojik mirası sahiplenilmeli.

Çapraz Başvurular: #935 LGBT Onur Yürüyüşlerinin İsrail İmajına Bağlanması · #414 Evangelist Hac Turlarıyla Siyasal Bağ Kurma

Kaynaklar: Greenberg, R. (2009). Archaeology, Nationalism and the State of Israel.

KAVRAM No: 896**Film Festivali Turizmiyle Kültürel Aklanma**

Kısa Tanım: İsrail film festivallerinin uluslararası seyirci çekmek için kullanılması.

İşleyiş Mekanizması: Sanatsal etkinlikler diplomasi aracı yapılır. Etkisi: “Özgür kültür ülkesi” algısı üretilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Kudüs Film Festivali’nin global turizm kampanyalarına entegre edilmesi. Tarihsel arka plan: 1980’lerden itibaren film festivalleri ulusal PR stratejisinin parçası oldu. Küresel yansımalar: Batılı seyirciler İsrail’i “sanatın ülkesi” olarak görmeye yönlendirildi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, “Özgür kültür ülkesi” algısı üretilir. Daha geniş ölçekte ise batılı seyirciler İsrail’i “sanatın ülkesi” olarak görmeye yönlendirildi.

Karşı Strateji: Filistin filmlerine uygulanan sansür vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #877 Yüksek Teknoloji İhracatıyla Ekonomik Aklanma · #988 Yapay Zekâ ile Popüler Kültür İçinde Gizli... · #207 Uluslararası Film Festivallerinde Filistin Filmlerinin Engellenmesi · #880 İsrail Filmlerinin Festival Ödülleriyle Parlatılması

Kaynaklar: Gertz, N. & Khleifi, G. (2008). Palestinian Cinema: Landscape, Trauma, and Memory.

KAVRAM No: 897**Gastronomi Festivalleriyle Kültürel Beyazlatma**

Kısa Tanım: İsrail’in gastronomi festivallerini işgalin üstünü örtmek için kullanması.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası şeflerin davet edilmesi ve “İsrail mutfuğu” öne çıkarılması. Etkisi: Kültürel gasp ve işgal görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Tel Aviv’de düzenlenen uluslararası yemek festivalleri. Tarihsel arka plan: 2000’lerden itibaren gastronomi diplomasiye entegre edildi. Küresel yansımalar: Batılı gastronomi medyasında İsrail “modern mutfak” olarak lanse edildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, kültürel gasp ve işgal

görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise batılı gastronomi medyasında İsrail “modern mutfak” olarak lanse edildi.

Karşı Strateji: Filistin mutfağının özgünlüğü öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #509 Uluslararası Konferanslarda Filistinli Katılımcıların Davet · #735 1990'larda İsrail'in "Teknoloji Merkezi" İmajının Güçlendirilmesi · #725 1980'lerde İsrail'in "ABD'nin Stratejik Ortağı" Söylemi · #288 Küresel Medyada İsrail'in "Demokratik Kimlik" Söyleminin Tekrarı

Kaynaklar: Helstosky, C. (2009). Food Culture and Nationalism.

KAVRAM No: 898

Üniversite Değişim Programlarıyla Gençlik Turizmi

Kısa Tanım: İsrail'in üniversite değişim programlarını gençler için “kültürel turizm” gibi sunması.

İşleyiş Mekanizması: Erasmus ve benzeri projelerle gençler İsrail'e çekilir. Etkisi: İşgal politikaları yerine “özgür akademi” imajı öne çıkarılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Masa Israel Journey gibi programların global PR için kullanılması. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren öğrenci değişim programları, kamu diplomasisinin parçası oldu. Küresel yansımalar: Uluslararası gençlik kitlesi İsrail'i “modern eğitim ülkesi” olarak görmeye başladı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, işgal politikaları yerine “özgür akademi” imajı öne çıkarılır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası gençlik kitlesi İsrail'i “modern eğitim ülkesi” olarak görmeye başladı.

Karşı Strateji: Filistinli öğrencilerin yaşadığı seyahat kısıtlamaları teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #940 Akademik Değişim Programlarında İsrail Üniversitelerinin Önceliği · #469 Kültürel Etkinliklerle İmaj Yönetimi · #352 Hasbara İçin Discord Sunucularında Gençlik Ağı · #889 Holy Land” Turizmi ile Ekonomik Aklanma

Kaynaklar: Kelman, H. (1999). Transforming the Relationship: Youth Exchanges and Peacebuilding.

KAVRAM No: 899

Davos Zirvesinde İsrail'in “İnovasyon” Sunumları

Kısa Tanım: İsrail'in Davos Dünya Ekonomik Forumu'nda “Start-up Nation” kimliğiyle sürekli inovasyon vurgusu yapması.

İşleyiş Mekanizması: Başbakan ve bakanların teknoloji yatırımlarını tanıtan özel paneller düzenlemesi. Etkisi: İsrail, işgal ve savaş suçları yerine “küresel inovasyon merkezi” imajıyla öne çıkar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Davos Zirvesi'nde Netanyahu'nun İsrail'i “inovasyon ülkesi” olarak pazarlaması. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren Davos, İsrail için teknoloji diplomasisinin vitrinine dönüştü. Küresel yansımalar: Uluslararası yatırımcıların ilgisi “politik risk”i gölgeler.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail, işgal ve savaş suçları yerine “küresel inovasyon merkezi” imajıyla öne çıkar. Daha geniş ölçekte ise uluslararası yatırımcıların ilgisi “politik risk”i gölgeler.

Karşı Strateji: İsrail'in işgalden elde ettiği teknoloji tecrübeleri ifşa edilmeli.

Çapraz Başvurular: #282 TV Reklamlarında İsrail'in “İnovasyon Merkezi” İmajı · #210 Reklam Filmlerinde İsrail'in “Teknoloji Cenneti” İmajı · #754 2010'larda İsrail'in “Start-up Nation” İmajının Pazarlanması · #230 Popüler Bilim Dergilerinde İsrail'in “Teknoloji Başarıları” Öne

Kaynaklar: Avraham, E. (2017). Nation Branding and Global Politics.

KAVRAM No: 900

BM İklim Zirvelerinde “Yeşil İsrail” Söylemi

Kısa Tanım: İsrail'in COP zirvelerinde çevre dostu, yeşil enerji ülkesi olarak tanıtılması.

İşleyiş Mekanizması: Su teknolojileri, güneş enerjisi ve tarım inovasyonları öne çıkarılır. Etkisi: İsrail'in çevreyi tahrip eden askeri uygulamaları görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: COP26'da İsrail'in “çölü yeşerten teknolojiler” sunumları. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren çevre diplomasisi imaj çalışmasının parçası oldu. Küresel yansımalar: Batı medyası İsrail'i “iklim krizine çözüm sunan ülke” olarak sundu.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail'in çevreyi tahrip eden askeri uygulamaları görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise batı medyası İsrail'i “iklim krizine çözüm sunan ülke” olarak sundu.

Karşı Strateji: Gazze'de çevresel yıkım belgeleri öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #866 Güneş Enerjisi Projeleriyle “Yeşil İsrail” Algısı · #442 İklim Zirvelerinde Enerji Kartı Kullanımı · #870 AB Pazarına İhracatta “Sürdürülebilir Teknoloji” Vurgusu · #336 Dijital “Bluewashing” ile İsrail Teknolojisinin Pazarlanması

Kaynaklar: Tal, A. (2002). Pollution in a Promised Land.

KAVRAM No: 901

Expo Fuarlarında İsrail Pavyonlarının Parlatılması

Kısa Tanım: Dünya fuarlarında İsrail pavyonlarının teknolojik ve kültürel bir vitrin olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Yüksek bütçeli interaktif standartlar "modern, yenilikçi İsrail" imajı yaratılır. Etkisi: Ziyaretçilere İsrail, inovatif bir ülke olarak tanıtılır; işgal politikaları gölgelenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Expo 2020 Dubai'de İsrail'in "innovation for humanity" temalı pavyonu. Tarihsel arka plan: 1970'lerden beri Expo'lar, İsrail için PR aracı oldu. Küresel yansımalar: Yüz binlerce ziyaretçi İsrail imajı ile karşı karşıya kalır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, ziyaretçilere İsrail, inovatif bir ülke olarak tanıtılır; işgal politikaları gölgelenir. Daha geniş ölçekte ise yüz binlerce ziyaretçi İsrail imajı ile karşı karşıya kalır.

Karşı Strateji: Filistin kültürünün fuarlarda bastırılması ifşa edilmeli.

Çapraz Başvurular: #569 Araştırma Fuarlarında İsrail Teknolojisinin Parlatılması · #881 Uluslararası Bienallerde İsrail Sanatçılarının Öne Çıkarılması · #377 Dijital Billboardlarda İsrail Yanlı Görseller · #146 Hassas Operasyon" İfadesi

Kaynaklar: Klinghoffer, A. (2010). Nation Branding at World Expositions.

KAVRAM No: 902

Küresel Spor Etkinliklerinde İsrail Bayrağının İmaj Çalışması

Kısa Tanım: Olimpiyatlar ve uluslararası spor turnuvalarında İsrail bayrağının görünürlüğünün artırılması.

İşleyiş Mekanizması: Sporcuların başarıları ve açılış törenlerindeki bayrak taşıma ritüelleri öne çıkarılır. Etkisi: "Normalleşmiş, uluslararası toplumun parçası" algısı güçlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2020 Tokyo Olimpiyatları'nda İsrail bayrağının yoğun medya görünürlüğü. Tarihsel arka plan: 1972 Münih olayından sonra spor diplomasisi İsrail için öncelikli hale geldi. Küresel yansımalar: Spor üzerinden "evrensel üye" imajı desteklenir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, "Normalleşmiş, uluslararası toplumun parçası" algısı güçlenir.

Daha geniş ölçekte ise spor üzerinden "evrensel üye" imajı desteklenir.

Karşı Strateji: Spor alanındaki Filistin engellemeleri belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #495 Uluslararası Spor Organizasyonlarında İsrail Bayrağı Gösterimi · #918 Diaspora Spor Kulüplerinde İsrail İmaj Çalışması · #923 E-Spor Turnuvalarında İsrail Takımlarının Tanıtımı · #363 E-Spor Turnuvalarında İsrail Propaganda Reklamları

Kaynaklar: Keys, B. (2013). Globalizing Sport: National Rivalry and International Community.

KAVRAM No: 903

Nobel Ödüllü İsrailli Akademisyenlerin Öne Çıkarılması

Kısa Tanım: İsrail'in Nobel ödülleri "bilim ve barış ülkesi" imajıyla ilişkilendirmesi.

İşleyiş Mekanizması: İsrailli Nobel sahipleri medya ve PR etkinliklerinde sıkça kullanılır. Etkisi: Akademik başarılar, devletin suçlarının üzerini örten meşruiyet aracına dönüşür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2004 Kimya Nobel'i alan Aaron Ciechanover'in sürekli öne çıkarılması. Tarihsel arka plan: 1960'lardan itibaren Nobel ödülleri ulusal imajın vitrini oldu. Küresel yansımalar: İsrail, "bilimin öncüsü" ülke algısını güçlendirir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, akademik başarılar, devletin suçlarının üzerini örten meşruiyet aracına dönüşür. Daha geniş ölçekte ise İsrail, "bilimin öncüsü" ülke algısını güçlendirir.

Karşı Strateji: Akademik başarı ile devlet politikalarının ayrıştırılması vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #936 İsrail'in "Bilim ve Nobel Ülkesi" Olarak Sunulması · #941 Nobel Ödülleriyle "Bilim Cenneti" Algısı · #939 Uluslararası Konferanslarda İsrailli Bilim İnsanlarının Parlatılması · #464 ABD Medya Sahipleri Üzerinden Lobi

Kaynaklar: Heilbron, J. (2003). The Nobel Prize: A History of Genius, Controversy, and Prestige.

KAVRAM No: 904

Start-up Yarışmalarında İsrail'in Sürekli Öne Çıkması

Kısa Tanım: Uluslararası girişimcilik yarışmalarında İsrail'in sürekli finalist veya kazanan olarak tanıtılması.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorluk, jüri üyelikleri ve PR destekleriyle İsrail girişimcileri ön plana çıkarılır. Etkisi: "İnovasyon ülkesi" imajı pekişir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2019 Global Start-up Competition'da İsrail merkezli girişimlerin sürekli öne çıkması. Tarihsel arka plan: 2000 sonrası start-up yarışmaları imaj yönetiminde kritik hale geldi. Küresel yansımalar: İsrail gençliği küresel inovasyon lideri olarak gösterilir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, "İnovasyon ülkesi" imajı pekişir. Daha geniş ölçekte ise İsrail gençliği küresel inovasyon lideri olarak gösterilir.

Karşı Strateji: İşgalden doğan teknolojilerin etik boyutu tartışmaya açılmalı.

Çapraz Başvurular: #533 Üniversite Bilim Yarışmalarında İsrail Şirketleri Jüri Üyesi · #439 Start-up Ekonomisi Üzerinden Lobi · #859 Startup Nation" Söylemi · #636 Kitleleri Sürekli "Tetikte" Tutma

Kaynaklar: Senor, D. & Singer, S. (2009). Start-up Nation.

KAVRAM No: 905**Silikon Vadisi Konferanslarında İsrail Panel Sponsorluğu**

Kısa Tanım: Silikon Vadisi'ndeki teknoloji konferanslarında İsrail'in sponsor panellerle öne çıkması.

İşleyiş Mekanizması: İsrailli firmalar etkinliklere sponsor olur, konuşmacılar yerleştirilir. Etkisi: İsrail teknoloji merkezi olarak "doğal partner" imajı kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

TechCrunch Disrupt ve benzeri etkinliklerde İsrail start-up panelleri. Tarihsel arka plan: 1990'lardan beri ABD-İsrail teknoloji ağırları sıkılaştırıldı. Küresel yansımalar: ABD teknoloji kamuoyu İsrail'in "inovasyon gücü" söylemine maruz kalır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail teknoloji merkezi olarak "doğal partner" imajı kazanır. Daha geniş ölçekte ise ABD teknoloji kamuoyu İsrail'in "inovasyon gücü" söylemine maruz kalır.

Karşı Strateji: İsrail şirketlerinin askeri Ar-Ge bağlamları vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #438 Silikon Vadisi'yle Teknoloji İttifakı · #861 Silikon Vadisi ile İnovasyon Ortaklıkları · #754 2010'larda İsrail'in "Start-up Nation" İmajının Pazarlanması · #337 Influencer Kampanyalarında Sponsor Bilgisini Gizleme

Kaynaklar: Lev-Ari, S. (2015). Israel's Silicon Wadi and Global Innovation.

KAVRAM No: 906**Sağlık Kongrelerinde İsrail'in "Tıbbi Lider" Sunumu**

Kısa Tanım: Küresel tıp kongrelerinde İsrail'in sağlık inovasyonlarının ön plana çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: İsrailli şirketler ve akademisyenler kongrelerde ana konuşmacı yapılır. Etkisi: İsrail, "insan hayatını kurtaran ülke" imajıyla sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2018'de Dünya Sağlık Kongresi'nde İsrail şirketlerinin "kanser tedavisi" sunumları. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren sağlık teknolojisi imaj yönetiminin merkezine alındı. Küresel yansımalar: İsrail "sağlık diplomasisi" ile politik suçlarını gölgeledi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail, "insan hayatını kurtaran ülke" imajıyla sunulur. Daha geniş ölçekte ise İsrail "sağlık diplomasisi" ile politik suçlarını gölgeledi.

Karşı Strateji: Gazze'de ilaç ambargosu ve sağlık hakkı ihlalleri teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #944 Sağlık Bilimlerinde İsrail'in "Küresel Lider" Sunumu · #429 Küresel Sağlık Yardımlarıyla Yumuşak Güç Kullanımı · #939 Uluslararası Konferanslarda İsrailli Bilim İnsanlarının Parlatılması · #826 İlaç Ambargosunun "Kontrol Mekanizması" Gibi Sunulması

Kaynaklar: Feldbaum, H. et al. (2010). Global Health and Foreign Policy.

KAVRAM No: 907**Tarım Fuarlarında İsrail'in "Çölü Yeşerten" İmajı**

Kısa Tanım: İsrail'in tarım teknolojilerini "çölü yeşerten mucize" olarak pazarlaması.

İşleyiş Mekanizması: Damla sulama ve tarım fuarları aracılığıyla İsrail "çözüm sağlayıcı" olarak tanıtılır. Etkisi: İşgalin tarımsal yıkımı gizlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

AgriTech Tel Aviv fuarı ve uluslararası PR çalışmaları. Tarihsel arka plan: 1950'lerden itibaren tarım diplomasisi, İsrail'in "mucize ülke" anlatısına dönüştü. Küresel yansımalar: Afrika ve Asya ülkelerine tarım yardımları "soft power" oldu.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, işgalin tarımsal yıkımı gizlenir. Daha geniş ölçekte ise Afrika ve Asya ülkelerine tarım yardımları "soft power" oldu.

Karşı Strateji: Filistin tarım arazilerinin el konulduğu belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #932 İsrail'in "Çölü Tarıma Çevirdiği" Hikâyesinin Tekrarı · #703

1950'lerde İsrail'in "Çölü Yeşerten" Ülke İmajı · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları · #449 Afrika'da Tarım Teknolojisi Yardımları

Kaynaklar: Ben-Zeev, N. (2012). Agriculture and Nation-Building in Israel.

KAVRAM No: 908

Uzay Teknolojisi Sergilerinde İsrail'in Parlatılması

Kısa Tanım: İsrail'in uydu ve uzay teknolojilerini küresel fuarlarda barışçıl amaçlı sunması.

İşleyiş Mekanizması: Uzay teknolojisi askeri boyutu gizlenerek "bilimsel ilerleme" olarak pazarlanır. Etkisi: İsrail, "barış için teknoloji" imajıyla öne çıkar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2019 Paris Air Show'da İsrail'in uydu sistemlerinin tanıtımı. Tarihsel arka plan: 1980'lerden itibaren uzay teknolojisi askeri kapasitenin PR alanına dönüştü. Küresel yansımalar: İsrail "uzayda inovatif güç" olarak konumlandırılır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail, "barış için teknoloji" imajıyla öne çıkar. Daha geniş ölçekte ise İsrail "uzayda inovatif güç" olarak konumlandırılır.

Karşı Strateji: Uydu teknolojisinin askeri casuslukla bağlantısı teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #873 Silah İhracatının "Güvenlik Teknolojisi" Olarak Pazarlanması · #58 Uydu Görsellerinin "Manipüle" Edildiğinin İddiası · #862 Yapay Zekâ İhracatıyla İmaj Yaratma · #865 Su Arıtma Sistemlerinin "İnsani Yardım" Gibi Pazarlanması

Kaynaklar: Feldman, Y. (2011). Israeli Space Policy and Security.

KAVRAM No: 909

Diaspora Üniversitelerinde İsrail Yanlı Katedra Açılması

Kısa Tanım: ABD ve Avrupa üniversitelerinde İsrail yanlı akademik kürsülerin kurulması.

İşleyiş Mekanizması: Diaspora fonlarıyla "İsrail Çalışmaları" merkezleri açılır. Etkisi: Akademide İsrail'in "normal" ve "demokratik" imajı kurumsallaştırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

Brandeis Üniversitesi'nde 2000'lerde kurulan İsrail Çalışmaları Kürsüsü. Tarihsel arka plan: 1980 sonrası diaspora fonlarıyla birçok üniversitede benzer katedralar açıldı. Küresel yansımalar: İsrail eleştirisi akademik marjinalleşmeye itilmiştir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, akademide İsrail'in "normal" ve

"demokratik" imajı kurumsallaştırılır. Daha geniş ölçekte ise İsrail eleştirisi akademik marjinalleşmeye itilmiştir.

Karşı Strateji: Bu katedraların fon kaynakları ve politik yönelimleri ifşa edilmeli.

Çapraz Başvurular: #463 Kaliforniya Üniversitelerinde İsrail Yanlı Kürsüler · #490 Diaspora Fonlarıyla "Bağımsız" STK Kurulması · #913 İsrail Yanlı Diaspora Sinema Projeleri · #227 Diaspora Fonlarıyla Çekilen Belgesellerin Oscar'a Aday Gösterilmesi

Kaynaklar: Mintz, A. (2011). Israel Studies in the Academy.

KAVRAM No: 910

Uluslararası STK'lara Bağışlarla İmaj Yaratma

Kısa Tanım: Küresel STK'lara yapılan büyük bağışlarla İsrail karşıtı eleştirilerin yumuşatılması.

İşleyiş Mekanizması: İnsan hakları ve yardım kuruluşlarına mali destek verilerek İsrail'in "yardımsever devlet" imajı inşa edilir. Etkisi: İşgal politikaları gölgelenir, İsrail "yardımsever bağışçı" görünümüne kavuşur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

ABD merkezli sağlık STK'larına İsrail iş insanlarının yaptığı milyon dolarlık bağışlar. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren "philanthropy diplomacy" yöntemi benimsendi. Küresel yansımalar: İsrail eleştirileri "yardımseverlik perdesi" altında etkisizleşir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, işgal politikaları gölgelenir, İsrail "yardımsever bağışçı" görünümüne kavuşur. Daha geniş ölçekte ise İsrail eleştirileri "yardımseverlik perdesi" altında etkisizleşir.

Karşı Strateji: Bağışların siyasi yönü ve çıkar ilişkileri belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #784 BM İnsan Hakları Mekanizmalarının "İsrail Karşıtı" Etiketlenmesi · #596 Araştırma Fonlarının İsrail Yanlı STK'lara Aktarılması · #814 BM İnsan Hakları Konseyi'nde "Seçici" Eleştiri Söylemi · #26 İnsan Hakları Konseyi Kararlarının Bağlayıcı Görülmemesi

Kaynaklar: Reich, R. (2018). Just Giving: Why Philanthropy Is Failing Democracy.

KAVRAM No: 911

Diaspora Müzik Etkinliklerinde İsrail İmajı

Kısa Tanım: Diaspora destekli müzik festivalleri ve konserlerde İsrail'in barışçı imajla sahneye taşınması.

İşleyiş Mekanizması: İsrail orkestraları, koro ve sanatçılar barış temalı konserlerde öne çıkarılır. Etkisi: Kültür yoluyla İsrail'in işgalci değil, barış kültürünü temsil eden ülke olduğu algısı pekişir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: New York'ta düzenlenen "Israel Philharmonic Orchestra" konserlerinin diplomatik PR aracı olarak kullanılması. Tarihsel arka plan: 1960'lardan itibaren diaspora müzik etkinlikleri İsrail imajının güçlendirilmesinde kullanıldı. Küresel yansımalar: İsrail'in "kültürel demokrasi" algısı küresel kitlelere yayılır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, kültür yoluyla İsrail'in işgalci değil, barış kültürünü temsil eden ülke olduğu algısı pekişir. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in "kültürel demokrasi" algısı küresel kitlelere yayılır.

Karşı Strateji: Kültür etkinliklerinin politik bağlamı görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #469 Kültürel Etkinliklerle İmaj Yönetimi · #205 Popüler Müzik Kliplerinde İsrail Ordusuna Övgü · #236 Küresel Pop Müzik Etkinliklerinde İsrail Bayraklarının Ön... · #251 Diaspora Filmlerinde İsrail Liderlerinin "Barışçı Kahramanlar" Olarak

Kaynaklar: Turino, T. (2008). Music as Social Life: The Politics of Participation.

KAVRAM No: 912

Küresel Yahudi Fonlarının "İnsani Yardım" Gibi Gösterilmesi

Kısa Tanım: Diaspora bağış fonlarının Filistinlilere karşı siyasi baskıyı artıran faaliyetlere harcanmasına rağmen "yardım" etiketiyle pazarlanması.

İşleyiş Mekanizması: Eğitim, sağlık ve gençlik projeleri gibi insani başlıklarla tanıtım yapılır. Etkisi: İsrail'in savaş politikaları değil, insani yardım rolü görünür olur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Jewish National Fund'ın Filistin arazilerinde yerleşim için bağış toplamasına rağmen "çevre ve ağaçlandırma yardımı" olarak sunulması. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıl başından itibaren diaspora fonları yerleşim projeleri için yönlendirildi. Küresel yansımalar: Fonlar aracılığıyla imaj yönetimi kalıcı hale getirildi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail'in savaş politikaları değil, insani yardım rolü görünür olur. Daha geniş ölçekte ise fonlar aracılığıyla imaj yönetimi kalıcı hale getirildi.

Karşı Strateji: Fonların gerçek kullanım alanları belgelenebilir.

Çapraz Başvurular: #865 Su Arıtma Sistemlerinin "İnsani Yardım" Gibi Pazarlanması · #419 Yahudi Diaspora

Fonlarının Diplomatik Kullanımı · #307 Clickbait Başlıklarla Yanıltma · #785 İnsani Yardım Engellemelerinin "Güvenlik Önlemi" Olarak Sunulması

Kaynaklar: Fischbach, M. (2019). The Peace Process and the Palestinian Refugee Claims.

KAVRAM No: 913

İsrail Yanlı Diaspora Sinema Projeleri

Kısa Tanım: Diaspora destekli film projelerinin İsrail'in "küçük, savunmasız devlet" imajını güçlendirmesi.

İşleyiş Mekanizması: Hollywood ve Avrupa sinemasında fonlanan yapımların İsrail yanlı senaryolar üzerine inşa edilmesi. Etkisi: Küresel seyirciye "haklı İsrail, saldırgan Araplar" çerçevesi aktarılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Exodus (1960) filminin İsrail imajını Batı'da kökleştirmesi. Tarihsel arka plan: 2. Dünya Savaşı sonrası sinema, İsrail propagandasının en etkili araçlarından oldu. Küresel yansımalar: Diaspora fonlu filmler hâlâ festival ve dağıtım ağlarında güçlü.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, küresel seyirciye "haklı İsrail, saldırgan Araplar" çerçevesi aktarılır. Daha geniş ölçekte ise diaspora fonlu filmler hâlâ festival ve dağıtım ağlarında güçlü.

Karşı Strateji: Filistinli sinemacıların engellenen yapımları gündeme taşınmalı.

Çapraz Başvurular: #208 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Küçük, Savunmasız Devlet" Olarak · #909 Diaspora Üniversitelerinde İsrail Yanlı Katedra Açılması · #392 Sanal Gerçeklik Uygulamalarında İsrail Yanlı Senaryolar · #251 Diaspora Filmlerinde İsrail Liderlerinin "Barışçı Kahramanlar" Olarak

Kaynaklar: Shohat, E. (1989). Israeli Cinema: East/West and the Politics of Representation.

KAVRAM No: 914

Uluslararası Diaspora Konferanslarında İsrail Parlatması

Kısa Tanım: Dünya Yahudi Kongresi gibi büyük diaspora etkinliklerinde İsrail'in merkezî konumda sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Konferanslarda İsrail'in "küresel Yahudiliğin koruyucusu" olarak vurgulanması. Etkisi: İsrail'in politikaları, diaspora kimliğiyle özdeşleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Buenos Aires Dünya Yahudi Kongresi toplantısında İsrail delegelerinin "barış elçisi" gibi sunulması. Tarihsel arka plan: 1948'den beri diaspora konferansları İsrail için meşruiyet

kaynağıdır. Küresel yansımalar: İsrail, diaspora üzerinden "küresel temsil gücü" kazanır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail'in politikaları, diaspora kimliğiyle özdeşleştirilir. Daha geniş ölçekte ise İsrail, diaspora üzerinden "küresel temsil gücü" kazanır.

Karşı Strateji: Diaspora kimliği ile İsrail politikaları arasındaki mesafe vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #917 Dünya Yahudi Kongresi Etkinliklerinde İsrail İmajı · #474 Diaspora Konferanslarında Politik Mobilizasyon · #419 Yahudi Diaspora Fonlarının Diplomatik Kullanımı · #497 Dünya Kupası Etkinliklerinde İsrail İmaj Çalışmaları

Kaynaklar: Gerstenfeld, M. (2015). The War of a Million Cuts.

KAVRAM No: 915

Diaspora Ressamlarının Sergileriyle Kültürel Aklanma

Kısa Tanım: Diaspora sanatçıların eserlerinde İsrail ordusunun romantize edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Resim ve sergi temalarında İsrail askerleri kahraman, Filistin ise "boş manzara" olarak işlenir. Etkisi: Kültürel yolla İsrail'in militarizmi yüceltilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: New York ve Paris'te düzenlenen "Israel Defense Forces Art" sergileri. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren diaspora sanat sergileri İsrail imajını yumuşatma amacı taşıdı. Küresel yansımalar: Batı sanat çevrelerinde Filistin temsili bastırılır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kültürel yolla İsrail'in militarizmi yüceltilir. Daha geniş ölçekte ise batı sanat çevrelerinde Filistin temsili bastırılır.

Karşı Strateji: Filistinli sanatçıların bastırılan sergileri desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #221 Diaspora Ressamlarının İşlerinde İsrail Ordusunun Romantize · #279 Diaspora Fonlarıyla Çekilen Animasyonlarda İsrail Ordusunun · #209 Video Oyunlarında İsrail Askerlerinin "Kahraman Karakter" Olarak · #885 Yahudi Diaspora Sanatçıların "Evrensel Kimlik" İmajı

Kaynaklar: Nochlin, L. & S. Sardar (1997). Contemporary Art and the Politics of Representation.

KAVRAM No: 916

Diaspora Romanlarında İsrail'in "Küresel Barış Gücü" Olarak

Kısa Tanım: Romanlarda İsrail, uluslararası barış misyonlarının lideri gibi kurgulanır.

İşleyiş Mekanizması: Filistinli karakterler kriminalize edilir, İsrail barış elçisi olarak resmedilir. Etkisi: Edebiyat yoluyla İsrail'in küresel imajı parlatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000'lerde yayımlanan Anglofon diaspora romanlarında İsrail "küresel barışın anahtarı" olarak sunuldu. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıl sonu edebiyatında İsrail, Batı'nın "küçük ama önemli müttefiki" olarak işlendi. Küresel yansımalar: Edebiyat eleştirilerinde İsrail imajı normalleştirilir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, edebiyat yoluyla İsrail'in küresel imajı parlatılır. Daha geniş ölçekte ise edebiyat eleştirilerinde İsrail imajı normalleştirilir.

Karşı Strateji: Filistin edebiyatının sansür edilmemesi için uluslararası baskı artırılmalı.

Çapraz Başvurular: #613 Barış İstiyoruz Ama Mecburuz" Söylemi · #106 Barış Operasyonu" Etiketlemesi · #231 Çocuk Kitaplarında İsrail'in "Barışçı Devlet" İmajı · #117 Barış Süreci" Söylemi

Kaynaklar: Said, E. (1992). Culture and Imperialism.

KAVRAM No: 917

Dünya Yahudi Kongresi Etkinliklerinde İsrail İmajı

Kısa Tanım: Dünya Yahudi Kongresi toplantılarında İsrail politikalarının küresel Yahudi kimliğiyle bütünleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: İsrail delegeleri "dünya Yahudilerinin temsilcisi" gibi sunulur. Etkisi: İsrail'e yöneltilen eleştiriler diaspora karşıtlığına indirgenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022 WJC toplantısında Filistin kararlarının "antisemitizm" olarak sunulması. Tarihsel arka plan: 1948'den beri WJC, İsrail'in küresel meşruiyet inşasında rol oynar. Küresel yansımalar: İsrail, diaspora örgütleriyle küresel şemsiye kazanır.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail'e yöneltilen eleştiriler diaspora karşıtlığına indirgenir. Daha geniş ölçekte ise İsrail, diaspora örgütleriyle küresel şemsiye kazanır.

Karşı Strateji: WJC'nin politik ajandası belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #914 Uluslararası Diaspora Konferanslarında İsrail Parlatması ·

#475 Dünya Yahudi Kongresi'nin Diplomatik Baskısı · #241 Hollywood'da Kudüs'ün "Yahudi Mirası" Vurgusunun Tek Taraflı · #677 Karşı Tarafı "Dünya Barışını Bozan" Göstermek

Kaynaklar: Shain, Y. (1999). Marketing the American Creed Abroad.

KAVRAM No: 918

Diaspora Spor Kulüplerinde İsrail İmaj Çalışması

Kısa Tanım: Diaspora ülkelerindeki spor kulüpleri üzerinden İsrail'in "normalleşmiş" bir devlet olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Yahudi spor kulüpleri ve liglerde İsrail bayrakları ve sloganları öne çıkarılır. Etkisi: Spor aracılığıyla İsrail'in saldırgan değil, barışçı imajı yayılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Maccabi World Union'un etkinliklerinde İsrail'in spor diplomasisinin merkezileştirilmesi. Tarihsel arka plan: 1930'lardan beri diaspora spor organizasyonları İsrail'in kimlik inşasında kullanıldı. Küresel yansımalar: Spor yoluyla İsrail imajı genç kuşaklara aktarılır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, spor aracılığıyla İsrail'in saldırgan değil, barışçı imajı yayılır. Daha geniş ölçekte ise spor yoluyla İsrail imajı genç kuşaklara aktarılır.

Karşı Strateji: Spor etkinliklerinin politik bağlamı görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #887 Spor Organizasyonlarında "Barış İçin Spor" Söylemi · #902 Küresel Spor Etkinliklerinde İsrail Bayrağının İmaj Çalışması · #923 E-Spor Turnuvalarında İsrail Takımlarının Tanıtımı · #244 Küresel Spor Markalarının İsrail Ordusu ile Reklam...

Kaynaklar: Galily, Y. & Ben-Porat, A. (2012). Sport, Politics and Society in the Land of Israel.

KAVRAM No: 919

Futbol Dostluk Maçlarıyla İmaj Çalışması

Kısa Tanım: Uluslararası dostluk maçları üzerinden İsrail'in "barış dostu" imajı inşa edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Avrupa ve Güney Amerika kulüplerine karşı dostluk maçları organize edilerek, işgal politikalarının üstü örtülür. Etkisi: Sporun evrensel barış dili kullanılarak İsrail "normal devlet" gibi sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019'da Arjantin-İsrail dostluk maçı PR amaçlı planlanmış, Filistin protestoları sonrası iptal edilmiştir. Tarihsel arka plan: 1970'lerden beri dostluk maçları diplomatik aracı olarak

kullanıldı. Küresel yansımalar: Filistin yanlı grupların protestoları spor sahalarında görünürlük kazanır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, sporun evrensel barış dili kullanılarak İsrail "normal devlet" gibi sunulur. Daha geniş ölçekte ise Filistin yanlı grupların protestoları spor sahalarında görünürlük kazanır.

Karşı Strateji: Dostluk maçlarının politik bağlamı kamuya aktarılmalı.

Çapraz Başvurular: #468 Spor Diplomasisiyle Normalleşme (futbol maçları) · #451 Kanada Parlamentosunda İsrail Dostluk Grubu · #431 Yerel Parlamentolarda İsrail Dostluk Grupları · #970 Yapay Zekâ Çizgi Film ve Animasyonlarla İmaj...

Kaynaklar: Dorsey, J. (2016). The Turbulent World of Middle East Soccer.

KAVRAM No: 920

Basketbol Liglerinde İsrail Takımlarının "Kültürel Elçisi" Sunulması

Kısa Tanım: Avrupa liglerine katılan İsrail basketbol kulüplerinin "kültür ve barış elçisi" gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Maccabi Tel Aviv gibi kulüplerin Avrupa liglerindeki varlığı politik vitrin haline getirilir. Etkisi: İsrail'in sporla "uluslararası topluma entegre olduğu" imajı pekişir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Maccabi Tel Aviv'in EuroLeague şampiyonluklarının "İsrail'in başarısı" olarak uluslararası basına yansıtılması. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren basketbol kulüpleri İsrail dış politikası için araçlaştırıldı. Küresel yansımalar: İsrail'in işgal politikaları gölgelenirken kültürel meşruiyet kazanır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail'in sporla "uluslararası topluma entegre olduğu" imajı pekişir. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in işgal politikaları gölgelenirken kültürel meşruiyet kazanır.

Karşı Strateji: Spor başarılarının politik bağlamdan ayrı tutulması talep edilmeli.

Çapraz Başvurular: #484 Avrupa Polis Güçlerine İsrail Eğitimleri · #879 Eurovision Katılımıyla "Avrupa Kültürünün Parçası" Algısı · #923 E-Spor Turnuvalarında İsrail Takımlarının Tanıtımı · #916 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Küresel Barış Gücü" Olarak

Kaynaklar: Galily, Y. (2015). Sport, Politics and Society in the Middle East.

KAVRAM No: 921**Olimpiyat Katılımlarında İsrail'in "Barışçı Sporcu" İmajı**

Kısa Tanım: Olimpiyatlarda İsrail sporcularının "barış elçisi" gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Sporcuların başarıları, işgal altındaki Filistinlilerin dışlanmasını perdelemek için kullanılır. Etkisi: İsrail, küresel spor arenasında "eşitlikçi ve barışçı" imaj kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

1972 Münih saldırıları sonrası İsrail delegasyonu sürekli "mağduriyet" ve "barışçı spor" imajıyla öne çıkarıldı. Tarihsel arka plan: Olimpiyat hareketi, İsrail'in imaj yönetiminde stratejik araç oldu. Küresel yansımalar: Filistinli sporcuların engellenmesi görünmez hale getirildi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail, küresel spor arenasında "eşitlikçi ve barışçı" imaj kazanır. Daha geniş ölçekte ise Filistinli sporcuların engellenmesi görünmez hale getirildi.

Karşı Strateji: Filistinli sporcuların karşılaştığı engeller belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #496 Olimpiyatlarda İsrail Normalleşme Çabaları · #926 Tenis Turnuvalarında İsrail Katılımının Öne Çıkarılması · #928 Spor Belgesellerinde İsrail Sporcularının Kahramanlaştırılması · #97 İşgal Hukukunun "Uygulanamaz" Sayılması

Kaynaklar: Keys, B. (2006). Globalizing Sport: National Rivalry and International Community.

KAVRAM No: 922**Maraton Sponsorluklarında İsrail Bayraklarının Kullanılması**

Kısa Tanım: Küresel maraton organizasyonlarında İsrail sponsorluğunun öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Maratonlarda İsrail bayrakları, logoları ve sponsor markaları "barış ve dayanışma" temasıyla görünür kılınır. Etkisi: Sporcuların dayanışma ruhu üzerinden İsrail'in işgal politikaları aklanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2018 Tel Aviv Maratonu, küresel sponsorluklarla "barış maratonu" gibi sunuldu. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren maratonlar turizm ve diplomasi için araç haline geldi. Küresel yansımalar: İsrail, küresel spor turizmi sektöründe "normal" aktör gibi tanıtıldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, sporcuların dayanışma ruhu üzerinden İsrail'in işgal politikaları aklanır. Daha geniş ölçekte ise İsrail, küresel spor turizmi sektöründe "normal" aktör gibi tanıtıldı.

Karşı Strateji: Maraton sponsorlarının politik bağları ifşa edilmeli.

Çapraz Başvurular: #236 Küresel Pop Müzik Etkinliklerinde İsrail Bayraklarının Ön... · #326 Twitter Blue Etiketiyile İsrail Söylemlerinin Öne Çıkarılması · #930 İsrail Start-up'larının "Küresel Çözüm" Olarak Pazarlanması · #564 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorluk Logoları

Kaynaklar: Toohey, K. & Veal, A. (2007). The Olympic Games: A Social Science Perspective.

KAVRAM No: 923**E-Spor Turnuvalarında İsrail Takımlarının Tanıtımı**

Kısa Tanım: Dijital spor alanında İsrail takımlarının öne çıkarılarak genç kitlelere "yenilikçi ve barışçı" imaj sunulması.

İşleyiş Mekanizması: E-spor turnuvalarında İsrail takımlarına özel PR desteği sağlanır. Etkisi: Z kuşağına yönelik kültürel meşruiyet stratejisi yürütülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021'de İsrail e-spor takımlarının Avrupa'da özel sponsorluklarla desteklenmesi. Tarihsel arka plan: 2010 sonrası dijital kültür, İsrail imaj çalışmasının yeni alanı oldu. Küresel yansımalar: Gençlik üzerinden imaj tazeleme politikaları hız kazandı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, z kuşağına yönelik kültürel meşruiyet stratejisi yürütülür. Daha geniş ölçekte ise gençlik üzerinden imaj tazeleme politikaları hız kazandı.

Karşı Strateji: E-spor alanındaki sponsorlukların politik arka planı açığa çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #363 E-Spor Turnuvalarında İsrail Propaganda Reklamları · #887 Spor Organizasyonlarında "Barış İçin Spor" Söylemi · #257 Spor Turnuvalarında İsrail Eleştirisinin "Nefret Söylemi" Olarak · #543 Üniversite Spor Etkinliklerinde Filistin Bayraklarının Yasaklanması

Kaynaklar: Taylor, T.L. (2018). Watch Me Play: Twitch and the Rise of Game Live Streaming.

KAVRAM No: 924**Uluslararası Spor Federasyonlarına Sponsorluk**

Kısa Tanım: FIFA, FIBA gibi küresel federasyonlara sponsor destekleriyle İsrail'in görünürlüğünü artırması.

İşleyiş Mekanizması: Sponsorluklarla federasyon kararlarını etkileme gücü kazanılır.

Etkisi: İsrail işgali eleştirilerinden uzak, küresel spor aktörü olarak sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsraili şirketlerin uluslararası federasyonlarda sponsorluk alması. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren spor sponsorluğu diplomatik strateji haline geldi. Küresel yansımalar: Federasyon kararlarında İsrail eleştirileri sınırlanır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail işgali eleştirilerinden uzak, küresel spor aktörü olarak sunulur. Daha geniş ölçekte ise federasyon kararlarında İsrail eleştirileri sınırlanır.

Karşı Strateji: Sponsorluk ilişkilerinin şeffaflığı sağlanmalı.

Çapraz Başvurular: #211 Spor Organizasyonlarında İsrail Karşıtı Protestoların · #492 Uluslararası Konferanslarda İsrail Yanlı Panelistler · #887 Spor Organizasyonlarında "Barış İçin Spor" Söylemi · #904 Start-up Yarışmalarında İsrail'in Sürekli Öne Çıkması

Kaynaklar: Sugden, J. & Tomlinson, A. (2017). Football, Corruption and Lies.

KAVRAM No: 925

Spor Yıldızlarının İsrail Ziyaretleriyle PR

Kısa Tanım: Dünyaca ünlü spor yıldızlarının İsrail'e davet edilerek PR amaçlı kullanılması.

İşleyiş Mekanizması: Yıldız sporcular kutsal mekân ziyaretleri ve gençlerle buluşmalar üzerinden medyaya taşınır. Etkisi: İsrail, popüler kültür ve spor yıldızları üzerinden küresel sempati kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Neymar ve Dani Alves: 2013'te "Barış İçin Maç" kapsamında İsrail'de sahaya çıkartıldılar. Tarihsel arka plan: 1980'lerden beri spor yıldızları İsrail imajının pazarlanmasında kullanıldı. Küresel yansımalar: İsrail işgali, popüler kültürün gölgesinde görünmez hale getirilir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail, popüler kültür ve spor yıldızları üzerinden küresel sempati kazanır. Daha geniş ölçekte ise İsrail işgali, popüler kültürün gölgesinde görünmez hale getirilir.

Karşı Strateji: Spor yıldızlarının ziyaretlerinin politik yönü teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #471 Hollywood Yıldızlarının İsrail Ziyaretleri · #887 Spor Organizasyonlarında "Barış İçin Spor" Söylemi · #436 Vatikan ile İlişkilerde Kutsal Mekân Diplomasisi · #918 Diaspora Spor Kulüplerinde İsrail İmaj Çalışması

Kaynaklar: Jackson, S. (2013). Globalization and Sport.

KAVRAM No: 926

Tenis Turnuvalarında İsrail Katılımının Öne Çıkarılması

Kısa Tanım: ATP ve WTA turnuvalarında İsrail sporcularının "barış elçisi" gibi tanıtılması.

İşleyiş Mekanizması: İsraili tenisçilerin başarıları, uluslararası medyada "normalleşme" vurgusuyla öne çıkarılır. Etkisi: Spor diplomasisiyle İsrail'in politik imajı aklanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Shahar Pe'er'in 2000'lerdeki başarıları "İsrail'in barışçı yüzü" olarak medyada işlendi. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren tenis, bireysel sporlar üzerinden PR alanı oldu. Küresel yansımalar: Filistin meselesi sporun gölgesinde görünmez kılındı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, spor diplomasisiyle İsrail'in politik imajı aklanır. Daha geniş ölçekte ise Filistin meselesi sporun gölgesinde görünmez kılındı.

Karşı Strateji: Spor medyasında politik bağlam vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #921 Olimpiyat Katılımlarında İsrail'in "Barışçı Sporcu" İmajı · #923 E-Spor Turnuvalarında İsrail Takımlarının Tanıtımı · #902 Küresel Spor Etkinliklerinde İsrail Bayrağının İmaj Çalışması · #916 Diaspora Romanlarında İsrail'in "Küresel Barış Gücü" Olarak

Kaynaklar: Rowe, D. (2004). Sport, Culture and the Media.

KAVRAM No: 927

Spor Akademilerinde İsrail İşbirliği Algısı

Kısa Tanım: Uluslararası spor akademilerinde İsrail ile yapılan işbirliklerinin barış odaklı sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Ortak eğitim programları "kültürel diyalog" adı altında tanıtılır. Etkisi: İsrail'in gençlik spor alanında "pozitif aktör" olduğu algısı yerleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Avrupa ve ABD'de gençlik spor akademilerinin İsrail ile ortak kamplar düzenlemesi. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren spor akademileri kültürel PR için kullanıldı. Küresel yansımalar: Filistinli genç sporcuların dışlanması gizlenir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail'in gençlik spor alanında "pozitif aktör" olduğu algısı yerleşir. Daha geniş ölçekte ise Filistinli genç sporcuların dışlanması gizlenir.

Karşı Strateji: Akademi işbirliklerinin politik tarafı görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #887 Spor Organizasyonlarında "Barış İçin Spor" Söylemi · #244 Küresel Spor Markalarının İsrail Ordusu İle Reklam... · #918 Diaspora Spor Kulüplerinde İsrail İmaj Çalışması · #923 E-Spor Turnuvalarında İsrail Takımlarının Tanıtımı

Kaynaklar: Grix, J. & Brannagan, P.M. (2016). Sport and Soft Power.

KAVRAM No: 928

Spor Belgesellerinde İsrail Sporcularının Kahramanlaştırılması

Kısa Tanım: Spor belgesellerinde İsrailli sporcuların kahraman figürler olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Sporcuların yaşam öyküleri dramatize edilerek İsrail'in "mucizevi başarı ülkesi" imajı pekiştirilir. Etkisi: Kültürel üretim yoluyla İsrail politikalarının üstü örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Netflix ve uluslararası platformlarda yayımlanan spor belgesellerinde İsrailli sporcuların başarılarının parlatılması. Tarihsel arka plan: 2010'lardan itibaren dijital belgesel platformları İsrail PR alanına dönüştü. Küresel yansımalar: Sporun duygusal dili politik eleştirilerin önüne geçer.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kültürel üretim yoluyla İsrail politikalarının üstü örtülür. Daha geniş ölçekte ise sporun duygusal dili politik eleştirilerin önüne geçer.

Karşı Strateji: Filistinli sporcuların yaşadığı engeller belgelerle görünür kılınmalı.

Çapraz Başvurular: #266 Diaspora Belgesellerinde İsrail'in "Kuruluş mucizesi" İmajı · #887 Spor Organizasyonlarında "Barış İçin Spor" Söylemi · #902 Küresel Spor Etkinliklerinde İsrail Bayrağının İmaj Çalışması · #216 Diaspora Belgesellerinde Kudüs'ün "Bölünmez Başkent" Olarak

Kaynaklar: Boyle, R. (2009). Power Play: Sport, the Media and Popular Culture.

KAVRAM No: 929

Made in Israel" Etiketinin Moda ve Teknolojiyle Parlatılması

Kısa Tanım: İsrail menşeli ürünlerin küresel pazarlarda "yenilik, kalite ve moda" unsurlarıyla öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Teknoloji ürünleri, tekstil ve moda markaları "tasarım ve inovasyon" vurgusuyla uluslararası fuarlarda parlatılır. Etkisi: İsrail, işgal ve savaş suçları yerine "yaratıcı üretim ülkesi" olarak sunulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail giyim markalarının ABD ve Avrupa fuarlarında "Made in Israel" etiketiyle teşhir edilmesi. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren küresel moda ve teknoloji pazarında "ülke markalaşması" aracı olarak kullanıldı. Küresel yansımalar: İsrail'in ekonomi temelli yumuşak gücü genişledi.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail, işgal ve savaş suçları yerine "yaratıcı üretim ülkesi" olarak sunulur. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in ekonomi temelli yumuşak gücü genişledi.

Karşı Strateji: İşgal bölgelerindeki ürünlerin etiketlenmesi için AB'nin getirdiği zorunlu işaretleme hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #219 Moda Endüstrisinde Tel Aviv'in "Özgürlük Başkenti" İmajı · #878 E-ticaret Platformlarında "Made in Israel" Algısı · #278 Moda Reklamlarında Filistin Keffiyesi'nin "İsrail Tarzı" Gibi · #245 Moda Defilelerinde Filistin Nakışlarının "İsrail Motifi" Diye

Kaynaklar: Kersel, M. (2015). Branding Israel: Made in Israel Labels and Global Markets.

KAVRAM No: 930

İsrail Start-up'larının "Küresel Çözüm" Olarak Pazarlanması

Kısa Tanım: İsrail merkezli girişimlerin, küresel sorunlara "tek çözüm" gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Yapay zekâ, fintech, tarım teknolojisi start-up'ları "küresel iyilik" temasıyla lanse edilir. Etkisi: İsrail, teknoloji üzerinden "insanlığın kurtarıcısı" imajına bürünür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: "Waze" navigasyon uygulamasının İsrail'den çıkışının küresel PR malzemesi yapılması. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren Tel Aviv start-up ekosistemi "Start-up Nation" kitabıyla markalaştı. Küresel yansımalar: İsrail işgali yerine teknoloji mucizesiyle gündeme gelir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail, teknoloji üzerinden "insanlığın kurtarıcısı" imajına bürünür. Daha geniş ölçekte ise İsrail işgali yerine teknoloji mucizesiyle gündeme gelir.

Karşı Strateji: Start-up yatırımlarının askeri-sanayi kompleksine bağlantıları teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #439 Start-up Ekonomisi Üzerinden Lobi · #860 Tel Aviv'in "Teknoloji Başkenti" Olarak Pazarlanması · #907 Tarım Fuarlarında İsrail'in "Çölü Yeşerten" İmajı · #457 Çin ile Teknoloji ve Tarım Anlaşmaları

Kaynaklar: Senor, D. & Singer, S. (2009). Start-up Nation: The Story of Israel's Economic Miracle.

KAVRAM No: 931**Uluslararası Medyada İsrail Ekonomisinin “Mucize” Diye**

Kısa Tanım: İsrail'in ekonomik performansının “mucize” retoriğiyle küresel medyada öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Forbes, Bloomberg, Economist gibi platformlarda İsrail ekonomisinin hızlı büyümesi manşetleştirilir. Etkisi: Sömürülen kaynaklar ve askeri harcamalar göz ardı edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2010 sonrası İsrail ekonomisinin “OECD mucizesi” olarak tanımlanması. Tarihsel arka plan: 1980'lerde hiperenflasyondan sonra neoliberal reformların PR malzemesi yapılması. Küresel yansımalar: Yatırımcı güveni artarken politik suçlar perde arkasında kalır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, sömürülen kaynaklar ve askeri harcamalar göz ardı edilir. Daha geniş ölçekte ise yatırımcı güveni artarken politik suçlar perde arkasında kalır.

Karşı Strateji: Ekonomik büyümenin işgalden elde edilen rantla bağlantısı belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #710 Altı Gün Savaşı'nın “Mucize Zafer” Olarak Sunulması · #750 Gazze Savaşlarında “Demir Kubbe” İmajı · #276 Küresel Medyada İsrail Sözcülerine “Uzman” Unvanı Verilmesi · #288 Küresel Medyada İsrail'in “Demokratik Kimlik” Söyleminin Tekrarı

Kaynaklar: Shafir, G. (2018). A Half Century of Occupation: Israel, Palestine, and the World's Most Intractable Conflict.

KAVRAM No: 932**İsrail'in “Çölü Tarıma Çevirdiği” Hikâyesinin Tekrarı**

Kısa Tanım: İsrail'in çölü modern tarım teknolojileriyle yeşerttiği söyleminin sürekli tekrarlanması.

İşleyiş Mekanizması: Damla sulama ve kuraklıkla mücadele teknolojileri “medeniyetin başarısı” gibi lanse edilir. Etkisi: Filistin topraklarının ve su kaynaklarının gasbı görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Netafim şirketinin damla sulama sistemlerinin “çölü cennete çevirmek” sloganıyla pazarlanması. Tarihsel arka plan: 1950'lerden beri tarım propagandası “çölü yeşerten İsrail” imajını inşa etti. Küresel yansımalar: Afrika ve Asya'da tarım yardımları PR aracına dönüştü.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistin topraklarının ve su kaynaklarının gasbı görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise afrika ve Asya'da tarım yardımları PR aracına dönüştü.

Karşı Strateji: Filistin'de su hakkı ihlalleri öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #907 Tarım Fuarlarında İsrail'in “Çölü Yeşerten” İmajı · #703 1950'lerde İsrail'in “Çölü Yeşerten” Ülke İmajı · #288 Küresel Medyada İsrail'in “Demokratik Kimlik” Söyleminin Tekrarı · #864 Tarım Teknolojisiyle Afrika'da İmaj Kazanımı

Kaynaklar: Alatout, S. (2008). States of Scarcity: Water, Space, and Identity Politics in Israel, 1948–59.

KAVRAM No: 933**Tel Aviv'in “Küresel Turizm Merkezi” Olarak Gösterilmesi**

Kısa Tanım: Tel Aviv'in “özgür, modern, eğlence dolu” kent olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Turizm kampanyalarında sahil, gece hayatı ve festivaller vurgulanır. Etkisi: İsrail'in işgal politikaları arka plana itilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Lonely Planet ve New York Times tarafından Tel Aviv'in “görülmesi gereken şehir” ilan edilmesi. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren Tel Aviv, turizm PR merkezine dönüştürüldü. Küresel yansımalar: Genç turistler, politik bağlamdan kopuk “modern İsrail” algısıyla çekildi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail'in işgal politikaları arka plana itilir. Daha geniş ölçekte ise genç turistler, politik bağlamdan kopuk “modern İsrail” algısıyla çekildi.

Karşı Strateji: Tel Aviv imajı ile Gazze gerçeği arasındaki çelişki belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #892 Turizm Kampanyalarında “Modern ve Güvenli İsrail” Algısı · #860 Tel Aviv'in “Teknoloji Başkenti” Olarak Pazarlanması · #890 Tel Aviv'in “LGBT Dostu Şehir” İmajı · #882 Tel Aviv'in “Kültür Başkenti” Olarak Sunulması

Kaynaklar: Avraham, E. (2015). Destination Image Repair While Under Crisis.

KAVRAM No: 934**İsrail'in “Kadın Girişimci Başkenti” Algısı**

Kısa Tanım: Tel Aviv ve Kudüs'teki kadın girişimcilerin “küresel liderlik örneği” olarak pazarlanması.

İşleyiş Mekanizması: Kadın CEO'lar ve start-up liderleri, İsrail'in "eşitlikçi ve ilerici" yüzü gibi sunulur. Etkisi: Toplumsal cinsiyet eşitliği propagandası üzerinden politik meşruiyet üretilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018'de Forbes'un Tel Aviv'i "kadın girişimciler için en iyi şehir" göstermesi. Tarihsel arka plan: Feminist söylemler, devlet imajına entegre edildi. Küresel yansımalar: İsrail "ilerici kadın dostu ülke" olarak lanse edilir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, toplumsal cinsiyet eşitliği propagandası üzerinden politik meşruiyet üretilir. Daha geniş ölçekte ise İsrail "ilerici kadın dostu ülke" olarak lanse edilir.

Karşı Strateji: Filistinli kadınların yaşadığı işgal koşulları hatırlatılmalı.

Çapraz Başvurular: #249 Hollywood'da İsrail Askerlerinin Kadın Karakterler Olarak · #304 Sahte Hesaplarla Kamuoyu Yönlendirme · #935 LGBT Onur Yürüyüşlerinin İsrail İmajına Bağlanması · #252 Popüler Medyada Filistinli Kadınların "Terörist Eşleri" Olarak

Kaynaklar: Lemish, D. & Barzel, I. (2000). Gendering Israel's Nationhood.

KAVRAM No: 935

LGBT Onur Yürüyüşlerinin İsrail İmajına Bağlanması

Kısa Tanım: LGBT haklarının İsrail'in ilerici yüzü olarak PR malzemesi yapılması.

İşleyiş Mekanizması: Tel Aviv Onur Yürüyüşü, Orta Doğu'da "özgürlük adası" gibi tanıtılır. Etkisi: "Pinkwashing" stratejisiyle İsrail'in insan hakları ihlalleri perdelemeye çalışılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019 Tel Aviv Onur Yürüyüşü'nde yüz binlerce turistin çekilmesi. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren LGBT hakları, İsrail devlet imajı için araçsallaştırıldı. Küresel yansımalar: İsrail, Orta Doğu'daki tek "LGBT dostu ülke" olarak pazarlanır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, "Pinkwashing" stratejisiyle İsrail'in insan hakları ihlalleri perdelemeye çalışılır. Daha geniş ölçekte ise İsrail, Orta Doğu'daki tek "LGBT dostu ülke" olarak pazarlanır.

Karşı Strateji: Pinkwashing kavramı kamuoyunda yaygınlaştırılmalı.

Çapraz Başvurular: #890 Tel Aviv'in "LGBT Dostu Şehir" İmajı · #934 İsrail'in "Kadın Girişimci Başkenti" Algısı · #219 Moda Endüstrisinde Tel Aviv'in "Özgürlük Başkenti" İmajı · #268 Fenomen Diplomasisinde Snapchat Hikâyelerinde Tel Aviv Gece...

Kaynaklar: Schulman, S. (2011). Israel/Palestine and the Queer International.

KAVRAM No: 936

İsrail'in "Bilim ve Nobel Ülkesi" Olarak Sunulması

Kısa Tanım: İsrailli bilim insanlarının Nobel ödülleri ve akademik başarıları üzerinden ülkenin parlatılması.

İşleyiş Mekanizması: Bilimsel ödüller, "İsrail'in insanlığa katkısı" olarak lanse edilir. Etkisi: Akademik başarılarla işgal politikaları görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2000 sonrası Nobel Kimya Ödülü alan İsrailli bilim insanlarının PR aracı yapılması. Tarihsel arka plan: Bilimsel başarılar, uluslararası imaj inşasının temel taşlarından biri oldu. Küresel yansımalar: İsrail, "akademik süper güç" algısıyla destek toplar.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, akademik başarılarla işgal politikaları görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise İsrail, "akademik süper güç" algısıyla destek toplar.

Karşı Strateji: Filistinli akademisyenlerin baskı altında olduğu vurgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #941 Nobel Ödülleriyle "Bilim Cenneti" Algısı · #903 Nobel Ödüllü İsrailli Akademisyenlerin Öne Çıkarılması · #939 Uluslararası Konferanslarda İsrailli Bilim İnsanlarının Parlatılması · #230 Popüler Bilim Dergilerinde İsrail'in "Teknoloji Başarıları" Öne

Kaynaklar: Gross, N. (2013). Science, Politics and Secularism in Israel.

KAVRAM No: 937

İsrail Mutfağının UNESCO Kültür Listesine Sokulma Çabası

Kısa Tanım: İsrail mutfağının UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras listesine sokulması için girişimler.

İşleyiş Mekanizması: Falafel, humus gibi Arap mutfağına ait yemekler İsrail'e mal edilir. Etkisi: Kültürel gaspla "İsrail kimliği" inşa edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: İsrail'in humusu ulusal yemek olarak UNESCO'ya sunma çabaları. Tarihsel arka plan: 20. yüzyıldan beri Arap mutfağının sahiplenilmesi kültürel propaganda oldu. Küresel yansımalar: Kültürel miras üzerinden meşruiyet arayışı hızlandı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, kültürel gaspla "İsrail kimliği" inşa edilir. Daha geniş ölçekte ise kültürel miras üzerinden meşruiyet arayışı hızlandı.

Karşı Strateji: Filistin mutfağının kökleri belgelerle öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #884 İsrail Mutfağının "Ortadoğu Barış Sofrası" Diye Sunulması · #435 UNESCO Oylamalarında Tarih Manipülasyonu · #344 Sahte Hashtaglerle Gündem Çarpıtma · #886 Kültür Sponsorluklarıyla İmaj Yönetimi

Kaynaklar: Roden, C. (2012). The Food of Israel: Authentic Recipes from the Middle East.

KAVRAM No: 938

İsrail'in "Krizde Dayanıklı Ekonomi" Söylemi

Kısa Tanım: İsrail ekonomisinin bölgesel savaşlar ve krizlere rağmen "dayanıklı" olarak sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Finansal göstergeler PR malzemesi yapılır. Etkisi: Askeri harcamaların ve işgal maliyetlerinin üstü örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2008 küresel krizinde İsrail ekonomisinin "dayanıklı" diye sunulması. Tarihsel arka plan: 1970'lerden itibaren krizlere rağmen "istikrarlı ekonomi" söylemi işlendi. Küresel yansımalar: İsrail yatırımcılar için cazip "istikrar adası" gibi pazarlanır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, askeri harcamaların ve işgal maliyetlerinin üstü örtülür. Daha geniş ölçekte ise İsrail yatırımcılar için cazip "istikrar adası" gibi pazarlanır.

Karşı Strateji: Ekonomik dayanıklılığın işgal rantına dayandığı belgelenmeli.

Çapraz Başvurular: #931 Uluslararası Medyada İsrail Ekonomisinin "Mucize" Diye · #40 Bölgesel Mahkeme Kararlarının Reddedilmesi · #445 Yunanistan-Kıbrıs Üzerinden Bölgesel İttifak · #524 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorlar

Kaynaklar: Grinberg, L. (2017). Politics and Violence in Israel/Palestine: Democracy vs. Military Rule.

KAVRAM No: 939

Uluslararası Konferanslarda İsraili Bilim İnsanlarının Parlatılması

Kısa Tanım: İsraili akademisyenlerin küresel bilim etkinliklerinde ön plana çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Konferans açılış konuşmalarında, ödül panellerinde ve medya röportajlarında İsraili isimlere özel görünürlük verilmesi. Etkisi: İsrail'in "bilim dostu, yenilikçi ülke" imajı güçlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2018 Davos Dünya Ekonomik Forumu'nda

İsraili bilim insanlarının yapay zekâ oturumlarına başkanlık etmesi. Tarihsel arka plan: 1990'lardan itibaren akademi diplomasisi İsrail için yumuşak güç stratejisi oldu. Küresel yansımalar: İsrail işgal politikaları yerine bilimsel başarılarla gündeme gelir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail'in "bilim dostu, yenilikçi ülke" imajı güçlendirilir. Daha geniş ölçekte ise İsrail işgal politikaları yerine bilimsel başarılarla gündeme gelir.

Karşı Strateji: Filistinli bilim insanlarının engellenen akademik özgürlükleri gündeme taşınmalı.

Çapraz Başvurular: #941 Nobel Ödülleriyle "Bilim Cenneti" Algısı · #903 Nobel Ödüllü İsraili Akademisyenlerin Öne Çıkarılması · #936 İsrail'in "Bilim ve Nobel Ülkesi" Olarak Sunulması · #564 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorluk Logoları

Kaynaklar: Ben-David, D. (2010). Israel's Higher Education and the Challenge of Academic Excellence.

KAVRAM No: 940

Akademik Değişim Programlarında İsrail Üniversitelerinin Önceliği

Kısa Tanım: Erasmus, Fulbright gibi uluslararası değişimlerde İsrail üniversitelerinin öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Ortaklık fonlarının İsrail lehine yönlendirilmesi. Etkisi: Filistinli öğrencilerin akademik hareketliliği sınırlandırılırken İsrail imajı güçlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2016'da AB Horizon 2020 fonunda İsrail üniversitelerinin büyük pay alması. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren Avrupa-İsrail akademik ortaklıkları artırdı. Küresel yansımalar: İsrail, "zorunlu partner" gibi gösterildi.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, Filistinli öğrencilerin akademik hareketliliği sınırlandırırken İsrail imajı güçlenir. Daha geniş ölçekte ise İsrail, "zorunlu partner" gibi gösterildi.

Karşı Strateji: Akademik boykot (BDS) kampanyaları desteklenmeli.

Çapraz Başvurular: #947 İsrail Üniversitelerinin Dünya Sıralamalarında Parlatılması · #948 Filistin Üniversitelerinin Bilerek Geride Bırakılması · #942 Uluslararası Proje Fonlarında İsrail Üniversitelerinin Öne · #898 Üniversite Değişim Programlarıyla Gençlik Turizmi

Kaynaklar: Shenhav, Y. (2012). Beyond the Nation-State: Academic Collaborations and Israel's Global Position.

KAVRAM No: 941**Nobel Ödülleriyle “Bilim Cenneti” Algısı**

Kısa Tanım: İsrailli bilim insanlarının Nobel ödülleri üzerinden ülkenin bilim merkezi gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: İsrail devleti ödül alan akademisyenleri “ulusal başarı” olarak lanse eder. Etkisi: Politik suçların üstü bilimsel başarıyla örtülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2004 Nobel Kimya Ödülü’nü kazanan Aaron Ciechanover ve Avram Herskho’nun İsrail adına pazarlanması. Tarihsele arka plan: 1970’lerden itibaren bilim diplomasisi devlet PR aracı oldu. Küresel yansımalar: İsrail, “küresel bilim merkezi” imajı kazandı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, politik suçların üstü bilimsel başarıyla örtülür. Daha geniş ölçekte ise israil, “küresel bilim merkezi” imajı kazandı.

Karşı Strateji: Filistin üniversitelerinin baskı ve kısıtlamaları öne çıkarılmalı.

Çapraz Başvurular: #936 İsrail’in “Bilim ve Nobel Ülkesi” Olarak Sunulması · #903 Nobel Ödüllü İsrailli Akademisyenlerin Öne Çıkarılması · #939 Uluslararası Konferanslarda İsrailli Bilim İnsanlarının Parlatılması · #230 Popüler Bilim Dergilerinde İsrail’in “Teknoloji Başarıları” Öne

Kaynaklar: Senor, D. & Singer, S. (2009). Start-up Nation.

KAVRAM No: 942**Uluslararası Proje Fonlarında İsrail Üniversitelerinin Öne**

Kısa Tanım: Küresel bilim fonlarının İsrail üniversitelerine öncelikli verilmesi.

İşleyiş Mekanizması: AB Horizon ve NSF projelerinde İsrail ortaklıklarının mecburi hale getirilmesi. Etkisi: Filistin üniversiteleri fon dışı bırakılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Horizon 2020’de İsrail’in sağlık teknolojisi projelerinde başlıca fon alıcı olması. Tarihsele arka plan: 1990 sonrası bilim fonları diplomasi aracına dönüştü. Küresel yansımalar: İsrail, bilimsel partner olarak öne çıkarıldı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistin üniversiteleri fon dışı bırakılır. Daha geniş ölçekte ise israil, bilimsel partner olarak öne çıkarıldı.

Karşı Strateji: Fonların insan hakları kriterlerine bağlanması için kampanyalar yapılmalı.

Çapraz Başvurular: #940 Akademik Değişim Programlarında İsrail Üniversitelerinin Önceliği · #505 Araştırma Fonlarının İsrail Teknolojisine Yönlendirilmesi · #589 Üniversite Laboratuvarlarında İsrail Teknolojilerinin Mecburi · #523 Araştırma Laboratuvarlarının İsrail Fonlarıyla Bağlanması

Kaynaklar: European Commission Reports (2016). Israel Participation in Horizon 2020.

KAVRAM No: 943**Bilimsel Yayınlarda İsrail Araştırmalarının Öne Çıkarılması**

Kısa Tanım: Akademik dergilerde İsrail kaynaklı araştırmaların manşet ve kapaklarda daha çok yer bulması.

İşleyiş Mekanizması: Editör kurullarında İsrail yanlı akademisyenlerin ağırlığıyla yayın önceliği sağlanır. Etkisi: İsrail’in bilimsel ağırlığı abartılı biçimde görünür kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Nature ve The Lancet gibi dergilerde İsrail sağlık araştırmalarının kapak dosyası yapılması. Tarihsele arka plan: 2000’li yıllardan itibaren akademik yayıncılık Hasbara’nın kültürel ayağı oldu. Küresel yansımalar: Filistinli akademisyenlerin çalışmaları bastırılırken İsrail literatürü büyütüldü.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, israil’in bilimsel ağırlığı abartılı biçimde görünür kılınır. Daha geniş ölçekte ise filistinli akademisyenlerin çalışmaları bastırılırken İsrail literatürü büyütüldü.

Karşı Strateji: Yayınlarda şeffaf hakemlik ve coğrafi çeşitlilik talep edilmeli.

Çapraz Başvurular: #520 Akademik Yayınlarda İsrail Karşılığı Terimlerin Çıkarılması · #544 Araştırma Hibelerinde İsrail Yanlı STK’ların Önceliği · #214 Akademik Dergilerde İsrail Yanlı Çalışmaların Öne Çıkarılması · #513 Yayın Komitelerinde İsrail Yanlı Hakemlerin Çoğunluğu

Kaynaklar: Petersen, W. (2018). Academic Publishing and Global Inequality. Routledge.

KAVRAM No: 944**Sağlık Bilimlerinde İsrail’in “Küresel Lider” Sunumu**

Kısa Tanım: İsrail’in tıp ve biyoteknoloji alanında “insanlık için lider ülke” olarak tanıtılması.

İşleyiş Mekanizması: Kanseri araştırmaları, aşı çalışmaları ve tıbbi cihazlarda başarıların ulusal PR’a çevrilmesi. Etkisi: İsrail’in insancıl imajı güçlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2020'de Covid-19 aşısı çalışmaları sırasında İsrail'in medya kampanyalarıyla öne çıkarılması. Tarihsele arka plan: 1980'lerden beri tıp alanı, İsrail için diplomatik yumuşak güç oldu. Küresel yansımalar: İşgal ve savaş suçları gündemden düşer.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail'in insancıl imajı güçlendirilir. Daha geniş ölçekte ise işgal ve savaş suçları gündemden düşer.

Karşı Strateji: Filistin'de sağlık sistemine yönelik abluka ve saldırılar eşzamanlı gündeme taşınmalı.

Çapraz Başvurular: #906 Sağlık Kongrelerinde İsrail'in "Tıbbi Lider" Sunumu · #868 Sağlık Teknolojilerinin "İnsani Katkı" Olarak Sunulması · #894 Sağlık Turizmiyle "İnsani" İmaj Kazanımı · #287 Belgesel Kanallarında İsrail Teknolojisinin "Kurtarıcı" Sunulması

Kaynaklar: Ben-David, J. (2021). Medicine and Soft Power in the Middle East.

KAVRAM No: 945**Akademik İttifaklarda İsrail'in "Zorunlu Ortak" İlan Edilmesi**

Kısa Tanım: Uluslararası araştırma konsorsiyumlarında İsrail'in "vazgeçilmez partner" olarak tanıtılması.

İşleyiş Mekanizması: Fon kriterlerine İsrail ortaklığı şartı eklenir. Etkisi: Küresel projelerde İsrail'in varlığı meşruiyet kazanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: CERN'de İsrail'in "resmî üye" statüsü alması. Tarihsele arka plan: 2000'lerde İsrail'in bilim diplomasisi NATO ve AB projelerine entegre edildi. Küresel yansımalar: İsrail'in imajı normalleşirken Filistin bilim insanları marjinalize edilir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, küresel projelerde İsrail'in varlığı meşruiyet kazanır. Daha geniş ölçekte ise İsrail'in imajı normalleşirken Filistin bilim insanları marjinalize edilir.

Karşı Strateji: Akademik boykot ve etik kriter talepleri güçlendirilmeli.

Çapraz Başvurular: #535 Uluslararası Araştırma Konsorsiyumlarında İsrail Önceliği · #473 ABD Üniversitelerinde Ortak Araştırma Fonları · #555 Üniversite Araştırma Merkezlerinde İsrail İşbirliği Zorunluluğu · #512 Akademik Fonlarda İsrail Şirketleriyle Zorunlu Ortaklık

Kaynaklar: Nye, J. (2004). Soft Power: The Means to Success in World Politics.

KAVRAM No: 946**Uluslararası Patentlerde İsrail'in Fazla Görünür Kılınması**

Kısa Tanım: İsrail kaynaklı patentlerin küresel platformlarda abartılı biçimde öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Patent veri tabanlarında İsrail'in "yenilik lideri" gibi sunulması. Etkisi: Ekonomik ve teknolojik imaj güçlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: WIPO istatistiklerinde İsrail patentlerinin orantısız tanıtımı. Tarihsele arka plan: 1990 sonrası İsrail "start-up nation" söylemini patente bağladı. Küresel yansımalar: Yüksek teknoloji, politik tartışmaların önüne geçer.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, ekonomik ve teknolojik imaj güçlenir. Daha geniş ölçekte ise yüksek teknoloji, politik tartışmaların önüne geçer.

Karşı Strateji: Patentlerin askeri kullanım boyutları (dron, gözetim) teşhir edilmeli.

Çapraz Başvurular: #538 Akademik Veri Tabanlarında Filistin Konularının Bastırılması · #575 Araştırma Dergilerinde İsrail Kaynaklı Çalışmaların Abartılı Tanıtımı · #682 Biz Daha Fazla Kaybettik" Retoriği · #587 Araştırma Programlarında İsrail Yanlı Veri Setlerinin Zorunlu

Kaynaklar: World Intellectual Property Organization (2019). Patent Statistics Yearbook.

KAVRAM No: 947**İsrail Üniversitelerinin Dünya Sıralamalarında Parlatılması**

Kısa Tanım: QS ve Times Higher Education gibi sıralamalarda İsrail üniversitelerinin öne çıkarılması.

İşleyiş Mekanizması: Uluslararası sıralama metodolojilerinin bağış, ortaklık ve görünürlikle manipüle edilmesi. Etkisi: İsrail üniversiteleri "elit kurum" gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2015'te Hebrew University'nin "bölgenin en iyi üniversitesi" diye öne çıkarılması. Tarihsele arka plan: 2000 sonrası akademik sıralamalar PR aracına dönüştü. Küresel yansımalar: Filistin üniversiteleri ambargo ve baskı altında görünmez hale gelir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail üniversiteleri "elit kurum" gibi gösterilir. Daha geniş ölçekte ise Filistin üniversiteleri ambargo ve baskı altında görünmez hale gelir.

Karşı Strateji: Sıralama kurumlarının şeffaflığı sorgulanmalı.

Çapraz Başvurular: #940 Akademik Değişim Programlarında İsrail Üniversitelerinin Önceliği

· #948 Filistin Üniversitelerinin Bilerek Geride Bırakılması · #942 Uluslararası Proje Fonlarında İsrail Üniversitelerinin Öne · #512 Akademik Fonlarda İsrail Şirketleriyle Zorunlu Ortaklık

Kaynaklar: Hazelkorn, E. (2015). Rankings and the Reshaping of Higher Education.

KAVRAM No: 948

Filistin Üniversitelerinin Bilerek Geride Bırakılması

Kısa Tanım: Filistin üniversitelerinin küresel akademik işbirliklerinden dışlanması.

İşleyiş Mekanizması: Ablukalar, vize yasakları ve fon kesintileriyle Filistinli akademisyenlerin üretkenliği bastırılır. Etkisi: İsrail'in akademik üstünlüğü yapay olarak büyütülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Gazze'deki İslam Üniversitesi'nin 2014'te bombalanması. Tarihsel arka plan: 1967'den itibaren işgal altındaki bölgelerde yükseköğretim sistematik olarak hedef alındı. Küresel yansımalar: Akademik eşitsizlik küresel bilgi üretimine yansır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail'in akademik üstünlüğü yapay olarak büyütülür. Daha geniş ölçekte ise akademik eşitsizlik küresel bilgi üretimine yansır.

Karşı Strateji: Uluslararası akademik dayanışma ağları Filistin kurumlarını görünür kılmalı.

Çapraz Başvurular: #940 Akademik Değişim Programlarında İsrail Üniversitelerinin Önceliği · #947 İsrail Üniversitelerinin Dünya Sıralamalarında Parlatılması · #942 Uluslararası Proje Fonlarında İsrail Üniversitelerinin Öne · #239 Akademik Konferanslarda Filistinli Akademisyenlerin Sesinin

Kaynaklar: Pappe, I. (2015). The Idea of Israel.

KAVRAM No: 949

AI Destekli Deepfake Lider Konuşmaları

Kısa Tanım: Yapay zekâ teknolojisiyle dünya liderlerinin sahte konuşmalarının üretilip propaganda amacıyla dolaşıma sokulması.

İşleyiş Mekanizması: Deepfake videolar aracılığıyla İsrail karşıtı liderlerin itibarı zedelenir veya İsrail yanlı söylemler onlara atfedilir. Etkisi: Uluslararası kamuoyunda kafa karışıklığı yaratılır, dezenformasyon hızlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te Zelenskiy'nin NATO'dan çekilme çağrısı yaptığı sahte deepfake videosu, benzer taktiklerin İsrail tarafından da kullanılabileceğini

gösterdi. Tarihsel arka plan: 2019'dan sonra deepfake teknolojileri siyasi alanda aktif kullanılmaya başlandı. Küresel yansımalar: Dijital güvenlik ve seçim manipülasyonu tartışmaları yoğunlaştı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, uluslararası kamuoyunda kafa karışıklığı yaratılır, dezenformasyon hızlanır. Daha geniş ölçekte ise dijital güvenlik ve seçim manipülasyonu tartışmaları yoğunlaştı.

Karşı Strateji: Kaynağı doğrulama mekanizmaları ve yapay zekâ tespit araçları güçlendirilmeli.

Çapraz Başvurular: #305 Deepfake Videolarla İtibar Manipülasyonu · #974 Yapay Zekâ ile Sanal Basın Konferansları · #976 Deepfake Teknolojisiyle Filistin Liderlerini Karalama · #369 Deepfake Seslerle Lider İtibarını Zedeleme

Kaynaklar: Chesney, R. & Citron, D. (2019). Deepfakes and the New Disinformation War. Foreign Affairs.

KAVRAM No: 950

Yapay Zekâ ile Sahte Tanık Videoları

Kısa Tanım: İsrail yanlı söylemleri desteklemek için AI ile üretilmiş tanık anlatılarının kullanılması.

İşleyiş Mekanizması: “Ben oradaydım” diyen sahte tanık videoları kitlelere yayılır. Etkisi: Gerçek tanıklıklar itibarsızlaştırılır, sahte hafıza inşa edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında sosyal medyada sahte tanıklıkların dolaşıma sokulması. Tarihsel arka plan: Propaganda tanıklıkları 20. yy'da da vardı, fakat AI ile daha ikna edici hale geldi. Küresel yansımalar: İnsan hakları raporları “karşılıklı propaganda” denilerek gölgelenir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, gerçek tanıklıklar itibarsızlaştırılır, sahte hafıza inşa edilir. Daha geniş ölçekte ise insan hakları raporları “karşılıklı propaganda” denilerek gölgelenir.

Karşı Strateji: Dijital adli analizle gerçek ve sahte tanıklıkların ayrıştırılması.

Çapraz Başvurular: #838 Delillerin “Yapay Olarak Üretilmiş” Olduğu Söylemi · #973 AI ile Çocuk Karakterli Sahte Tanıklıklar · #987 AI ile Viral “Barış” Videoları · #956 Yapay Zekâ ile Üretilmiş Sahte Akademik Makaleler

Kaynaklar: Paris, B. (2021). AI-Generated Misinformation. MIT Tech Review.

KAVRAM No: 951**AI Üretilmiş Fotoğraflarla İnsani Yardım Algısı**

Kısa Tanım: İsrail'in yardım gönderdiği, çocuklara yardım ettiği veya sivilleri koruduğu izlenimini vermek için sahte görseller üretilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Midjourney, Stable Diffusion gibi araçlarla "gülümseyen Filistinli çocuklar" sahneleri kurgulanır. Etkisi: Savaşın yarattığı yıkım görünmez kılınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te Gazze için üretilmiş sahte yardım fotoğraflarının sosyal medyada dolaşması. Tarihsel arka plan: Fotoğraf manipülasyonu uzun zamandır var, AI bu süreci hızlandırdı. Küresel yansımalar: Kamuoyunda "İsrail aslında yardım ediyor" algısı pekiştirildi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, savaşın yarattığı yıkım görünmez kılınır. Daha geniş ölçekte ise kamuoyunda "İsrail aslında yardım ediyor" algısı pekiştirildi.

Karşı Strateji: Görsel doğrulama platformları (ör. InVID, FotoForensics) aktif kullanılmalı.

Çapraz Başvurular: #972 AI ile "Gerçekçi" Savaş Görselleri · #747 İsrail'in 2000'lerde "İnsani Yardım Gönderdiği" İddiası · #785 İnsani Yardım Engellemelerinin "Güvenlik Önlemi" Olarak Sunulması · #794 İnsani Yardım Gemilerine Saldırının "Sınır Güvenliği" Diye

Kaynaklar: Farid, H. (2022). Photo Forensics in the Age of AI.

KAVRAM No: 952**Yapay Zekâ Chatbotlarıyla İsrail Yanlı Cevaplar**

Kısa Tanım: Sosyal medya ve web sitelerinde kullanıcılarla etkileşime giren botların İsrail yanlı söylemlerle donatılması.

İşleyiş Mekanizması: Chatbot'lar, Filistin ihlalleri sorulduğunda "güvenlik önlemi" cevabını verir. Etkisi: Kamuoyunun bilgi arayışı yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024'te bazı Telegram botlarının İsrail söylemlerini tekrarladığı tespit edildi. Tarihsel arka plan: 2016'dan itibaren botlar seçim süreçlerinde de manipülasyon için kullanıldı. Küresel yansımalar: İnternette bilgi kirliliği derinleşti.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, kamuoyunun bilgi arayışı yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise internette bilgi kirliliği derinleşti.

Karşı Strateji: Açık kaynak doğrulama ve bağımsız bot izleme mekanizmaları kurulmalı.

Çapraz Başvurular: #979 AI ile Otomatik Etiket Manipülasyonu · #958 Yapay Zekâ Tabanlı Sosyal Medya Botları · #376 Sosyal Medya "Fact-check" Etiketlerinin Yanlı Kullanımı · #966 Yapay Zekâ ile Koordineli Karşı Kampanya

Kaynaklar: Woolley, S. & Howard, P. (2017). Computational Propaganda.

KAVRAM No: 953**AI Tabanlı Sentetik Seslerle Sahte Açıklamalar**

Kısa Tanım: Liderlerin seslerinin yapay zekâ ile taklit edilerek İsrail yanlı açıklamalar yapıyormuş gibi sunulması.

İşleyiş Mekanizması: Siyasi figürlerin gerçekçi ses kayıtları üretilir. Etkisi: Kamuoyu manipülasyonu ve diplomatik krizler tetiklenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de Zelenskiy'nin sahte ses kaydıyla "teslimiyet çağrısı" yaptığı deepfake örneği. Tarihsel arka plan: Ses deepfake'leri 2020'den itibaren yaygınlaştı. Küresel yansımalar: Diplomatik açıklamalara olan güven zedelendi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kamuoyu manipülasyonu ve diplomatik krizler tetiklenir. Daha geniş ölçekte ise diplomatik açıklamalara olan güven zedelendi.

Karşı Strateji: Ses biyometrisi doğrulama teknolojileri geliştirilmelidir.

Çapraz Başvurular: #369 Deepfake Seslerle Lider İtibarını Zedeleme · #963 Yapay Zekâ ile "Sahte Hesap Gerçekçiliği" · #862 Yapay Zekâ İhracatıyla İmaj Yaratma · #727 1987 İntifadası'nın "Aşırılıkçı Liderlerin Oyunu" Diye Sunulması

Kaynaklar: Kietzmann, J. et al. (2020). Deepfakes: Trick or Treat?.

KAVRAM No: 954**YZ Algoritmalarıyla Filistin İçeriklerinin Bastırılması**

Kısa Tanım: Sosyal medya algoritmalarının bilinçli olarak Filistin içeriklerini daha az görünür kılması.

İşleyiş Mekanizması: "Topluluk kuralları" gerekçesiyle içerikler bastırılır, etkileşim düşürülür. Etkisi: Filistin sesleri küresel ölçekte kısılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Şeyh Cerrah protestolarında Instagram ve Facebook'ta Filistin içeriklerinin engellenmesi. Tarihsel arka plan: 2016'dan itibaren sosyal medya şirketleri hükümet baskısıyla içerik bastırmaya başladı. Küresel yansımalar: Dijital sansürün kurumsallaşması.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, Filistin sesleri küresel ölçekte kısılır. Daha geniş ölçekte ise dijital sansürün kurumsallaşması.

Karşı Strateji: Dijital hak örgütlerinin algoritma şeffaflığı talep etmesi.

Çapraz Başvurular: #788 YouTube Algoritmalarında Filistin Videolarının Bastırılması · #316 Algoritma Oyunlarıyla İsrail Yanlısı İçeriği Öne Çıkarma · #358 Filistin Görsellerinin “Şiddet İçeriği” Etiketliyle Engellenmesi · #317 Filistin Haberlerine “Topluluk Kuralı İhlali” Damgası

Kaynaklar: 7amleh Report (2021). The Attacks on Palestinian Digital Rights.

KAVRAM No: 955

AI ile Otomatik Propaganda Makaleleri Yazımı

Kısa Tanım: Yapay zekâ araçlarıyla hızlıca üretilmiş İsrail yanlı makaleler ve haberler.

İşleyiş Mekanizması: İçerik fabrikaları kısa sürede yüzlerce yazı üretir. Etkisi: Google ve sosyal medyada bilgi kirliliği baskın hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023–24 döneminde yapay zekâ ile üretilmiş haber sitelerinin çoğalması. Tarihsel arka plan: 2020’den sonra AI yazı üreticilerinin yaygınlaşması. Küresel yansımalar: Kamuoyunun bilgiye güveni azalır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, google ve sosyal medyada bilgi kirliliği baskın hale gelir. Daha geniş ölçekte ise kamuoyunun bilgiye güveni azalır.

Karşı Strateji: Medya okuryazarlığı ve AI içerik tespit yazılımları.

Çapraz Başvurular: #997 AI ile Otomatik Haber Yazımı · #956 Yapay Zekâ ile Üretilmiş Sahte Akademik Makaleler · #966 Yapay Zekâ ile Koordineli Karşı Kampanya · #347 Yapay Zekâ ile Yanlı Görsel Üretimi

Kaynaklar: Mitchell, A. (2023). Pew Research Center Report on AI in News.

KAVRAM No: 956

Yapay Zekâ ile Üretilmiş Sahte Akademik Makaleler

Kısa Tanım: İsrail politikalarını haklı göstermek için yapay zekâ ile yazılmış sahte akademik çalışmaların dolaşıma sokulması.

İşleyiş Mekanizması: “Hakemli dergi” görünümlü sitelerde yayımlanır. Etkisi: Akademik literatürde dezenformasyon yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023’te sahte dergilerde yayımlanan AI

makaleleri ifşa edildi. Tarihsel arka plan: 2010’dan itibaren “predatory journals” üzerinden manipülasyon arttı. Küresel yansımalar: Akademik güven erozyona uğradı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, akademik literatürde dezenformasyon yaratılır. Daha geniş ölçekte ise akademik güven erozyona uğradı.

Karşı Strateji: DOAJ ve Scopus gibi endekslerde doğrulama mekanizmaları kullanılmalı.

Çapraz Başvurular: #214 Akademik Dergilerde İsrail Yanlısı Çalışmaların Öne Çıkarılması · #803 Uluslararası Akademik Çalışmaların “İdeolojik” Etiketlenmesi · #985 AI ile Sahte Beğeni Yükseltme · #955 AI ile Otomatik Propaganda Makaleleri Yazımı

Kaynaklar: Beall, J. (2012). Predatory Publishers.

KAVRAM No: 957

AI Sentetik Görsellerle “Barış İçin İsrail” İmajı

Kısa Tanım: Yapay zekâ ile üretilmiş görsellerde İsrail askerlerinin çocuklarla oyun oynadığı veya yardım dağıttığı sahneler.

İşleyiş Mekanizması: Görsel estetikle propaganda birleşir. Etkisi: İşgal ve şiddet görünmez hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2024’te X platformunda paylaşılan sahte görsellerin viral olması. Tarihsel arka plan: Dijital sanatın propaganda amacıyla kullanımı yeni değil, fakat AI ile ivme kazandı. Küresel yansımalar: Küresel medyada “barışçı İsrail” imajı sahte içeriklerle beslendi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, işgal ve şiddet görünmez hale gelir. Daha geniş ölçekte ise küresel medyada “barışçı İsrail” imajı sahte içeriklerle beslendi.

Karşı Strateji: Meta-data doğrulaması ve sahte içerik ifşaları yapılmalı.

Çapraz Başvurular: #289 TV Belgesellerinde İsrail Askerlerinin “Çocuklarla Oynayan” İmajı · #973 AI ile Çocuk Karakterli Sahte Tanıklıklar · #956 Yapay Zekâ ile Üretilmiş Sahte Akademik Makaleler · #988 Yapay Zekâ ile Popüler Kültür İçinde Gizli...

Kaynaklar: West, D. (2021). AI and Disinformation. Brookings.

KAVRAM No: 958**Yapay Zekâ Tabanlı Sosyal Medya Botları**

Kısa Tanım: AI destekli otomatik hesapların İsrail yanlı içerikleri milyonlarca kez paylaşması.

İşleyiş Mekanizması: Gerçek kullanıcı gibi davranan botlar kamuoyunu yönlendirir. Etkisi: İsrail lehine "kamuoyu desteği" yanılması üretilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırılarında #IStandWithIsrael etiketinin botlarla öne çıkarılması. Tarihsel arka plan: Bot orduları 2010'dan itibaren uluslararası krizlerde sıkça kullanıldı. Küresel yansımalar: Demokratik tartışma manipüle edilir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, İsrail lehine "kamuoyu desteği" yanılması üretilir. Daha geniş ölçekte ise demokratik tartışma manipüle edilir.

Karşı Strateji: Bot tespit yazılımları ve platform şeffaflığı güçlendirilmeli.

Çapraz Başvurular: #961 AI Tabanlı Yorum Manipülasyonu · #984 AI ile Otomatik Şikâyet Botları · #981 AI ile Karşıt Görüş Hesaplarını Susturma · #963 Yapay Zekâ ile "Sahte Hesap Gerçekçiliği"

Kaynaklar: Bradshaw, S. & Howard, P. (2018). Troops, Trolls and Troublemakers. Oxford Internet Institute.

KAVRAM No: 959**Yapay Zekâ Kontrollü Troll Orduları**

Kısa Tanım: AI algoritmalarıyla organize edilen ve insan davranışlarını taklit eden geniş troll hesap ağları.

İşleyiş Mekanizması: Aynı anda farklı platformlarda senkronize yorumlar, saldırılar ve savunular yapılır. Etkisi: İsrail politikaları lehine "organik destek" yanılması yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze bombardımanı sırasında Twitter'da binlerce hesabın aynı mesajları paylaşması. Tarihsel arka plan: 2010'lardan itibaren troll orduları devlet politikalarında kullanılmaya başlandı, AI ile daha sofistike hale geldi. Küresel yansımalar: Dijital tartışmalar boğulur, muhalif sesler görünmezleşir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, İsrail politikaları lehine "organik destek" yanılması yaratılır. Daha geniş ölçekte ise dijital tartışmalar boğulur, muhalif sesler görünmezleşir.

Karşı Strateji: Platformların koordineli davranış analizi ve bağımsız dijital hak izleme.

Çapraz Başvurular: #303 Troll Ağları ile Koordineli Saldırılar · #965 AI Kontrollü

Hashtag Yükseltme · #964 AI ile Otomatik Spam Raporlama · #301 Bot Orduları ile Etkileşim Şişirme

Kaynaklar: Ferrara, E. (2017). Disinformation and Social Bot Operations in the Run Up to the 2016 US Election. First Monday.

KAVRAM No: 960**Botnet Ağlarının AI ile Koordinasyonu**

Kısa Tanım: Birbirinden kopuk botların yapay zekâ ile tek merkezden uyumlu çalıştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Aynı anda farklı etiketleri öne çıkararak trend listelerine hâkim olunur. Etkisi: İsrail lehine içerikler organik popülerlik kazanmış gibi görünür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te #StandWithIsrael etiketinin botnet ağlarıyla öne çıkarılması. Tarihsel arka plan: Botnet'ler siber saldırılardan propaganda alanına kaydırıldı. Küresel yansımalar: Toplumsal tepkiler yönlendirilir, sahte gündemler yaratılır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, İsrail lehine içerikler organik popülerlik kazanmış gibi görünür. Daha geniş ölçekte ise toplumsal tepkiler yönlendirilir, sahte gündemler yaratılır.

Karşı Strateji: Botnet davranışını tespit eden ağ analizi yazılımları.

Çapraz Başvurular: #962 Otonom Hesaplarla Trend Listesi Kontrolü · #965 AI Kontrollü Hashtag Yükseltme · #310 Yapay Trafik ile Trend Listesi Manipülasyonu · #959 Yapay Zekâ Kontrollü Troll Orduları

Kaynaklar: Woolley, S. (2020). Bots and Political Influence. Oxford Internet Institute.

KAVRAM No: 961**AI Tabanlı Yorum Manipülasyonu**

Kısa Tanım: Yapay zekâ destekli sistemlerle haber siteleri ve sosyal medya gönderilerine otomatik yanıt yazılması.

İşleyiş Mekanizması: Binlerce farklı dilde "gerçek kullanıcı" gibi yorum üretilir. Etkisi: Filistin yanlı içerikler "azınlık görüşü" gibi gösterilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 AI Jazeera haberlerinin altındaki binlerce İsrail yanlı yorumun benzer şablonlarla ortaya çıkması. Tarihsel arka plan: 2016 ABD seçimlerinden sonra AI tabanlı yorum manipülasyonu hızla yaygınlaştı. Küresel yansımalar: Kamuoyunun yönlendirilmiş tartışmalara inanması.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, Filistin yanlı içerikler "azınlık görüşü" gibi

gösterilir. Daha geniş ölçekte ise kamuoyunun yönlendirilmiş tartışmalara inanması.

Karşı Strateji: NLP tabanlı sahte yorum tespit sistemleri.

Çapraz Başvurular: #958 Yapay Zekâ Tabanlı Sosyal Medya Botları · #312 Bot Yorumlarla “Kamuoyu Yanılsaması” Yaratma · #301 Bot Orduları ile Etkileşim Şişirme · #997 AI ile Otomatik Haber Yazımı

Kaynaklar: Howard, P. & Kollanyi, B. (2016). Bots, #StrongerIn, and #Brexit.

KAVRAM No: 962

Otonom Hesaplarla Trend Listesi Kontrolü

Kısa Tanım: AI tarafından tamamen otonom şekilde yönetilen sahte hesaplarla sosyal medya trendlerinin belirlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Tek merkezden koordine edilerek farklı etiketler aynı anda trend yapılır. Etkisi: Gerçek gündem gölgelenir, İsrail yanlı söylemler öne çıkar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze protestolarında #PeaceForIsrael etiketinin sahte hesaplarla trend olması. Tarihsel arka plan: Trend listesi manipülasyonu 2010'lardan beri uygulanıyor, AI ile daha sofistike hale geldi. Küresel yansımalar: Dijital gündemin yapay şekilde şekillendirilmesi.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, gerçek gündem gölgelenir, İsrail yanlı söylemler öne çıkar. Daha geniş ölçekte ise dijital gündemin yapay şekilde şekillendirilmesi.

Karşı Strateji: Platform şeffaflığı ve yapay gündem tespit raporları.

Çapraz Başvurular: #329 TikTok Trendlerinin Yapay Yükseltilmesi · #310 Yapay Trafik ile Trend Listesi Manipülasyonu · #960 Botnet Ağlarının AI ile Koordinasyonu · #301 Bot Orduları ile Etkileşim Şişirme

Kaynaklar: Keller, F. & Klinger, U. (2019). Social Bots in Election Campaigns.

KAVRAM No: 963

Yapay Zekâ ile “Sahte Hesap Gerçekçiliği

Kısa Tanım: AI destekli tekniklerle sahte hesapların gerçek insan gibi görünmesi.

İşleyiş Mekanizması: Gerçekçi profil fotoğrafları, yaşam öyküleri ve rutin içerikler üretilir. Etkisi: Propaganda hesaplarının güvenilirliği artar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de araştırmacıların yüz binlerce “gerçek

görünümü sahte hesap” tespit etmesi. Tarihsel arka plan: GAN teknolojileriyle sahte fotoğraf üretimi 2018'den sonra hızlandı. Küresel yansımalar: Kullanıcıların sahte hesapları ayırt etmesi zorlaştı.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, propaganda hesaplarının güvenilirliği artar. Daha geniş ölçekte ise kullanıcıların sahte hesapları ayırt etmesi zorlaştı.

Karşı Strateji: Fotoğraf metadata analizi ve tersine görsel arama.

Çapraz Başvurular: #953 AI Tabanlı Sentetik Seslerle Sahte Açıklamalar · #958 Yapay Zekâ Tabanlı Sosyal Medya Botları · #985 AI ile Sahte Beğeni Yükseltme · #322 Online İmza Kampanyalarının Botlarla Manipülasyonu

Kaynaklar: Nightingale, S. & Farid, H. (2022). AI-Synthesized Faces Are Indistinguishable. PNAS.

KAVRAM No: 964

AI ile Otomatik Spam Raporlama

Kısa Tanım: Yapay zekâ tarafından organize edilen sahte toplu raporlarla Filistin yanlı hesapların kapatılması.

İşleyiş Mekanizması: Binlerce bot aynı anda raporlama yapar. Etkisi: Dijital susturma ve sansür kurumsallaşır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de Filistin içeriklerinin toplu raporlarla Instagram'dan kaldırılması. Tarihsel arka plan: Spam rapor kampanyaları 2010'larda vardı, AI ile daha hızlı hale geldi. Küresel yansımalar: İnsan hakları savunucularının sesi kısılır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, dijital susturma ve sansür kurumsallaşır. Daha geniş ölçekte ise insan hakları savunucularının sesi kısılır.

Karşı Strateji: Şeffaf raporlama inceleme mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #318 Otomatik Spam Raporlama Kampanyaları · #981 AI ile Karşıt Görüş Hesaplarını Susturma · #984 AI ile Otomatik Şikâyet Botları · #966 Yapay Zekâ ile Koordineli Karşı Kampanya

Kaynaklar: Zamleh (2021). The Attacks on Palestinian Digital Rights.

KAVRAM No: 965

AI Kontrollü Hashtag Yükseltme

Kısa Tanım: Yapay zekâ algoritmalarıyla en uygun saatlerde ve bölgelerde etiketleri yayarak öne çıkarma.

İşleyiş Mekanizması: Botlar ve gerçek kullanıcıları aynı anda harekete geçirilir. Etkisi: Küresel trendler yapay olarak belirlenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te #IsraelStrong etiketinin global trend olması. Tarihsel arka plan: Hashtag savaşları 2010'dan itibaren siyasi kampanyalarda kullanılıyor. Küresel yansımalar: Kamuoyunun gündem algısı manipüle edilir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, küresel trendler yapay olarak belirlenir. Daha geniş ölçekte ise kamuoyunun gündem algısı manipüle edilir.

Karşı Strateji: Hashtag köken analizleri ve platform içi şeffaflık.

Çapraz Başvurular: #959 Yapay Zekâ Kontrollü Trol Orduları · #960 Botnet Ağlarının AI ile Koordinasyonu · #958 Yapay Zekâ Tabanlı Sosyal Medya Botları · #966 Yapay Zekâ ile Koordineli Karşı Kampanya

Kaynaklar: Freelon, D. et al. (2020). Black Trolls Matter?.

KAVRAM No: 966

Yapay Zekâ ile Koordineli Karşı Kampanya

Kısa Tanım: Filistin yanlı bir etiket yükseldiğinde, aynı anda yüzlerce İsrail yanlı etiketin devreye sokulması.

İşleyiş Mekanizması: AI ile otomatik senkronizasyon yapılır. Etkisi: Filistin lehine gündem sulandırılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de #SaveSheikhJarrah yükseldiğinde aynı anda #IsraelUnderAttack etiketinin öne çıkarılması. Tarihsel arka plan: Karşı kampanya taktikleri 1960'lardan beri propaganda araçlarında vardı, AI ile dijitalleşti. Küresel yansımalar: Gerçek sivil seslerin duyulması engellenir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, filistin lehine gündem sulandırılır. Daha geniş ölçekte ise gerçek sivil seslerin duyulması engellenir.

Karşı Strateji: Dijital aktivizmde eşzamanlı veri doğrulama ve etiket temizliği.

Çapraz Başvurular: #964 AI ile Otomatik Spam Raporlama · #303 Troll Ağları ile Koordineli Saldırılar · #979 AI ile Otomatik Etiket Manipülasyonu · #301 Bot Orduları ile Etkileşim Şişirme

Kaynaklar: DiResta, R. (2018). Computational Propaganda in the Middle East.

KAVRAM No: 967

AI ile Sahte Aktivist Profilleri

Kısa Tanım: Yapay zekâ ile yaratılan ve "Filistinli" ya da "tarafsız gözlemci" gibi görünen sahte aktivist hesaplar.

İşleyiş Mekanizması: Karşı tarafı itibarsızlaştıran veya İsrail lehine mesajlar paylaşırlar. Etkisi: Dijital dayanışma ağları içeriden çökertilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de sahte "Filistinli" hesapların İsrail söylemleri yaydığı ifşa edildi. Tarihsel arka plan: Sahte kimlikli propaganda 20. yy'dan beri var, AI ile kitleselleşti. Küresel yansımalar: Aktivist ağlarına güvensizlik artar.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, dijital dayanışma ağları içeriden çökertilir. Daha geniş ölçekte ise aktivist ağlarına güvensizlik artar.

Karşı Strateji: Dijital kimlik doğrulama ve sivil toplum teyit mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #304 Sahte Hesaplarla Kamuoyu Yönlendirme · #305 Deepfake Videolarla İtibar Manipülasyonu · #956 Yapay Zekâ ile Üretilmiş Sahte Akademik Makaleler · #343 Online Forumlarda "Normal Vatandaş" Gibi Görünen Trolller

Kaynaklar: Benkler, Y. et al. (2018). Network Propaganda.

KAVRAM No: 968

AI ile Senkronize Mem Üretimi

Kısa Tanım: Yapay zekâ ile hızlı şekilde üretilmiş, İsrail lehine mizahi görsellerin yayılması.

İşleyiş Mekanizması: Viral kültür kullanılarak genç kitleler hedeflenir. Etkisi: Propaganda eğlence içerikleriyle görünmezleşir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında "Iron Dome" üzerine viral memlerin yayılması. Tarihsel arka plan: Mem kültürü 2000'lerde başladı, AI ile hız ve çeşitlilik arttı. Küresel yansımalar: Politik manipülasyon "mizah" kılıfına bürünür.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, propaganda eğlence içerikleriyle görünmezleşir. Daha geniş ölçekte ise politik manipülasyon "mizah" kılıfına bürünür.

Karşı Strateji: Memlerin içerik analizini yapan bağımsız izleme mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #345 Viral Meme Üretimiyle Algı Yönetimi · #988 Yapay Zekâ ile Popüler Kültür İçinde Gizli... · #987 AI ile Viral "Barış" Videoları · #956 Yapay Zekâ ile Üretilmiş Sahte Akademik Makaleler

Kaynaklar: Shifman, L. (2014). Memes in Digital Culture. MIT Press.

KAVRAM No: 969**AI ile Kurgulanmış Belgesel Filmler**

Kısa Tanım: Yapay zekâ tarafından üretilen sahte belgesel filmler aracılığıyla İsrail'in "barışçı" veya "savunmacı" imajının pekiştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Tarihsel olayların seçilerek kısmen gerçek, kısmen kurmaca görüntülerle harmanlanması. Etkisi: Kamuoyunda sahte fakat inandırıcı bellek inşa edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de sosyal medyada yayılan, AI ile üretilmiş ve "Gazze'den saldırı hazırlıkları"nı belgelediği iddia edilen sahte film. Tarihsel arka plan: 20. yüzyılda propaganda filmlerinin yerini, 2020'lerden sonra sentetik belgeseller aldı. Küresel yansımalar: Görsel doğrulamanın zorlaşması.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kamuoyunda sahte fakat inandırıcı bellek inşa edilir. Daha geniş ölçekte ise görsel doğrulamanın zorlaşması.

Karşı Strateji: Belgesel üretimlerinde bağımsız teyit laboratuvarları.

Çapraz Başvurular: #287 Belgesel Kanallarında İsrail Teknolojisinin "Kurtarıcı" Sunulması · #259 Belgesel Kanallarında Kudüs'ün "Yalnızca Yahudilere Ait" İmajının · #233 Belgesel Kanallarında İsrail Ordusunun "En Ahlaklı Ordu"... · #880 İsrail Filmlerinin Festival Ödülleriyle Parlatılması

Kaynaklar: Chesney, R. & Citron, D. (2019). Deep Fakes: A Looming Challenge for Privacy, Democracy, and National Security.

KAVRAM No: 970**Yapay Zekâ Çizgi Film ve Animasyonlarla İmaj Çalışması**

Kısa Tanım: AI ile üretilen animasyonların, İsrail'i "barışçıl bir ülke" gibi gösteren içeriklerle uluslararası dağıtımına sokulması.

İşleyiş Mekanizması: Çocuk dostu görseller ve eğlenceli karakterler üzerinden propaganda aktarımı. Etkisi: Küçük yaşta kitlelerin bilinçaltına ideolojik algılar yerleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de YouTube'da yayılan ve İsrail ordusunu "kahraman süper kahramanlar" olarak sunan animasyon serisi. Tarihsel arka plan: Soğuk Savaş döneminde çizgi filmler propaganda amacıyla kullanılmıştı, şimdi AI ile çok daha hızlı üretiliyor. Küresel yansımalar: Çocukların politik içeriklere erken maruziyeti.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, küçük yaşta kitlelerin bilinçaltına ideolojik algılar yerleştirilir. Daha geniş ölçekte

ise çocukların politik içeriklere erken maruziyeti.

Karşı Strateji: Medya okuryazarlığı programları.

Çapraz Başvurular: #384 Çocuklara Yönelik YouTube İçeriklerinde İsrail İmajı · #263 Çocuk Animasyonlarında İsrail Askerlerinin "Kahraman" Gösterilmesi · #381 Online Çizgi Romanlarda İsrail Askerlerinin Kahramanlaştırılması · #862 Yapay Zekâ İhracatıyla İmaj Yaratma

Kaynaklar: Lemish, D. (2010). Screening Gender on Children's Television.

KAVRAM No: 971**Sentetik Gazete Manşetleri Üretimi**

Kısa Tanım: AI destekli yazılımlar aracılığıyla hiç yayımlanmamış, sahte gazete manşetlerinin üretilip dolaşıma sokulması.

İşleyiş Mekanizması: Photoshop + AI kombinasyonuyla eski tarihli sahte arşiv belgeleri oluşturulur. Etkisi: Kamuoyunun tarihsel gerçekleri yanlış algılaması sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2020'de sosyal medyada dolaşan "1948 Arapların gönüllü göçü" manşeti görselinin sahte olması. Tarihsel arka plan: Propaganda gazeteciliği 1900'lerden beri var, fakat AI ile gerçeklik çok daha zor ayırt ediliyor. Küresel yansımalar: Tarihsel revizyonizmin güçlenmesi.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, kamuoyunun tarihsel gerçekleri yanlış algılaması sağlanır. Daha geniş ölçekte ise tarihsel revizyonizmin güçlenmesi.

Karşı Strateji: Dijital arşivlerin blockchain ile korunması.

Çapraz Başvurular: #949 AI Destekli Deepfake Lider Konuşmaları · #355 Online Petisyonlarda Otomatik İmza Botları · #956 Yapay Zekâ ile Üretilmiş Sahte Akademik Makaleler · #977 AI ile Sözde Uzman Görüşleri Üretimi

Kaynaklar: Wardle, C. & Derakhshan, H. (2017). Information Disorder.

KAVRAM No: 972**AI ile "Gerçekçi" Savaş Görselleri**

Kısa Tanım: Hiç yaşanmamış çatışma anlarının, AI tabanlı görsellerle basına sızdırılması.

İşleyiş Mekanizması: MidJourney, Stable Diffusion gibi görsel üretici modellerle kurgusal savaş sahneleri yaratılır. Etkisi: Uluslararası basında "kanıt" olarak kullanılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023'te sosyal medyada yayılan, Gazze'de olmayan "roket rampaları"na ait sahte fotoğraflar. Tarihsel arka plan: Fotoğraf manipülasyonu 19. yy'dan beri vardı, AI ile ölçek ve inandırıcılık çok arttı. Küresel yansımalar: İnsan hakları ihlallerine dair gerçek belgelerin güvenilirliği gölgelenir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, uluslararası basında "kanıt" olarak kullanılır. Daha geniş ölçekte ise insan hakları ihlallerine dair gerçek belgelerin güvenilirliği gölgelenir.

Karşı Strateji: Görsel adli analiz yazılımlarının kullanılması.

Çapraz Başvurular: #951 AI Üretilmiş Fotoğraflarla İnsani Yardım Algısı · #112 Çatışma Yerine "Operasyon" Kullanımı · #115 Savaş Değil, Operasyon İfadesi · #1 Bebeklerin Kafası Kesildi" İddiası

Kaynaklar: Mirsky, Y. & Lee, W. (2021). The Creation and Detection of Deepfakes.

KAVRAM No: 973**AI ile Çocuk Karakterli Sahte Tanıklıklar**

Kısa Tanım: Yapay zekâ ile üretilmiş "çocuk tanık" videolarının yaygınlaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Sentetik ses ve yüzlerle "biz roketlerden korkuyoruz" tarzı sahte tanıklıklar hazırlanır. Etkisi: Uluslararası kamuoyunda empati tek taraflı kurgulanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de yayılan ve sonradan sahte olduğu kanıtlanan "İsraili çocuk tanık" videosu. Tarihsel arka plan: Çocuk imgesi her zaman propaganda malzemesi oldu, AI bunu daha ikna edici hale getirdi. Küresel yansımalar: Gerçek mağdur çocukların sesi bastırılır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, uluslararası kamuoyunda empati tek taraflı kurgulanır. Daha geniş ölçekte ise gerçek mağdur çocukların sesi bastırılır.

Karşı Strateji: Bağımsız teyit kuruluşlarının çocuk içeriklerinde sert protokol uygulaması.

Çapraz Başvurular: #950 Yapay Zekâ ile Sahte Tanık Videoları · #838 Delillerin "Yapay Olarak Üretilmiş" Olduğu Söylemi · #956 Yapay Zekâ ile Üretilmiş Sahte Akademik Makaleler · #231 Çocuk Kitaplarında İsrail'in "Barışçı Devlet" İmajı

Kaynaklar: UNICEF (2022). Children and Digital Manipulation.

KAVRAM No: 974**Yapay Zekâ ile Sanal Basın Konferansları**

Kısa Tanım: AI tarafından kurgulanan ve sahte lider, asker veya tanıkların açıklama yaptığı basın konferansları.

İşleyiş Mekanizması: Deepfake teknolojisiyle sahte videolar hazırlanır. Etkisi: Kriz anlarında dezenformasyonla kitleler yönlendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023'te Telegram'da dolaşan, sahte bir İsrail generali konuşması. Tarihsel arka plan: Basın konferansları propaganda için her zaman kritik alan oldu, AI ile sahteleştirme devreye girdi. Küresel yansımalar: Gerçek açıklamaların güvenilirliği azalır.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kriz anlarında dezenformasyonla kitleler yönlendirilir. Daha geniş ölçekte ise gerçek açıklamaların güvenilirliği azalır.

Karşı Strateji: Video kaynak doğrulama sistemleri.

Çapraz Başvurular: #949 AI Destekli Deepfake Lider Konuşmaları · #305 Deepfake Videolarla İtibar Manipülasyonu · #369 Deepfake Seslerle Lider İtibarını Zedeleme · #976 Deepfake Teknolojisiyle Filistin Liderlerini Karalama

Kaynaklar: Vaccari, C. & Chadwick, A. (2020). Deepfakes and Disinformation.

KAVRAM No: 975**AI ile Sahte Canlı Yayın Kayıtları**

Kısa Tanım: Gerçekte olmayan olayların, canlı yayın simülasyonu ile gösterilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Deepfake + CGI teknolojileriyle oluşturulmuş "canlı saldırı" videoları. Etkisi: Haber kanalları manipüle edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021'de sahte bir "Gazze roket saldırısı" canlı yayını YouTube'da yayıldı. Tarihsel arka plan: 1990 Kuveyt Savaşı'nda medya manipülasyonu vardı, AI ile daha da sahici hale getirildi. Küresel yansımalar: Medya güvenilirliğine gölge düşer.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, haber kanalları manipüle edilir. Daha geniş ölçekte ise medya güvenilirliğine gölge düşer.

Karşı Strateji: Yayın kuruluşlarının gerçek zamanlı teyit teknolojilerini kullanması.

Çapraz Başvurular: #391 Influencer Canlı Yayınlarında İsrail Sponsorluğu Gizleme · #222 CNN ve Fox News'te İsrail Sözcülerine Sürekli... · #369 Deepfake Seslerle Lider İtibarını Zedeleme · #605 Travmaların Sürekli Yeniden Üretilmesi

Kaynaklar: Paris, B. (2020). Deepfakes and International Relations.

KAVRAM No: 976

Deepfake Teknolojisiyle Filistin Liderlerini Karalama

Kısa Tanım: Filistinli liderlerin deepfake videolarla itibarsızlaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Liderler şiddeti teşvik ediyormuş gibi gösterilen sahte kayıtlar üretilir. Etkisi: Diplomatik zeminde Filistin'in meşruiyeti zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022'de yayılan sahte " Hamas lideri itiraf" videosu. Tarihsel arka plan: Karakter suikastları tarih boyunca vardı, AI ile dijital forma taşındı. Küresel yansımalar: Liderlerin uluslararası itibar kaybı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, diplomatik zeminde Filistin'in meşruiyeti zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise liderlerin uluslararası itibar kaybı.

Karşı Strateji: Dijital forensics ve bağımsız teyit laboratuvarları.

Çapraz Başvurular: #305 Deepfake Videolarla İtibar Manipülasyonu · #949 AI Destekli Deepfake Lider Konuşmaları · #369 Deepfake Seslerle Lider İtibarını Zedeleme · #974 Yapay Zekâ ile Sanal Basın Konferansları

Kaynaklar: Chesney, R. & Citron, D. (2019). Deep Fakes and the New Disinformation War.

KAVRAM No: 977

AI ile Sözde Uzman Görüşleri Üretimi

Kısa Tanım: Yapay zekâ ile "akademisyen" veya "uzman" imajı taşıyan sentetik karakterler yaratılması.

İşleyiş Mekanizması: Sahte uzmanlar röportajlarda veya yazılı makalelerde kullanılır. Etkisi: Bilimsel meşruiyet görüntüsü oluşturulur.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023'te İsrail yanlı raporlarda "uluslararası güvenlik uzmanı" olduğu iddia edilen sahte isimlerin çıkması. Tarihsel arka plan: Uzman görüşü manipülasyonu eskiden vardı, AI ile otomatikleşti. Küresel yansımalar: Kamuoyunda akademik güven zedelenir.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, bilimsel meşruiyet görüntüsü oluşturulur. Daha geniş ölçekte ise kamuoyunda akademik güven zedelenir.

Karşı Strateji: Akademik kurumların doğrulama mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #362 LinkedIn'de İsrail Yanlısı "Uzman" Profilleri · #276 Küresel Medyada İsrail Sözcülerine "Uzman" Unvanı

Verilmesi · #366 Sahte Zoom Panelleriyle Yanlı Akademik Söylem · #971 Sentetik Gazete Manşetleri Üretimi

Kaynaklar: Marwick, A. & Lewis, R. (2017). Media Manipulation and Disinformation Online.

KAVRAM No: 978

Yapay Zekâ ile Gerçek Zamanlı Video Montajı

Kısa Tanım: Saldırıları veya protestoları sürerken gerçek zamanlı olarak AI destekli video montajları hazırlanıp servis edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Olayın yönünü tersine çevirecek görüntü montajları yapılır. Etkisi: Kamuoyu anlık olarak yanlış bilgilendirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırısında, sivil kayıpları "kendi bombalarının patlaması" gibi gösteren video manipülasyonu. Tarihsel arka plan: Propaganda montajları yüzyıldır vardı, ama anlık üretim yalnızca AI ile mümkün hale geldi. Küresel yansımalar: Kriz anlarında gerçeğe erişim imkânsızlaşır.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kamuoyu anlık olarak yanlış bilgilendirilir. Daha geniş ölçekte ise kriz anlarında gerçeğe erişim imkânsızlaşır.

Karşı Strateji: Anlık fact-checking ve dijital medya teyit kuruluşları.

Çapraz Başvurular: #840 Video Kanıtlarının "Kurgu" Olduğu Söylemi · #958 Yapay Zekâ Tabanlı Sosyal Medya Botları · #963 Yapay Zekâ ile "Sahte Hesap Gerçekçiliği" · #961 AI Tabanlı Yorum Manipülasyonu

Kaynaklar: Tandoc, E. et al. (2018). The Battle Against Fake News.

KAVRAM No: 979

AI ile Otomatik Etiket Manipülasyonu

Kısa Tanım: Sosyal medya platformlarında yapay zekâ sistemleriyle Filistin yanlı etiketlerin görünürlüğüünün bastırılması.

İşleyiş Mekanizması: Hashtag'lerin sahte içeriklerle doldurulması veya başka konulara yönlendirilmesi. Etkisi: Dayanışma kampanyalarının küresel erişimi zayıflatılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021'de #SaveSheikhJarrah etiketinin Twitter'da bot hesaplarla etkisiz hale getirilmesi. Tarihsel arka plan: 2010'lardan itibaren sosyal medya aktivizmi yükseldikçe algoritmik manipülasyon taktikleri yaygınlaştı. Küresel yansımalar: Dijital hak savunucularının kampanyaları etkisizleştirilir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, dayanışma kampanyalarının

küresel erişimi zayıflatılır. Daha geniş ölçekte ise dijital hak savunucularının kampanyaları etkisizleştirilir.

Karşı Strateji: Çoklu platform koordinasyonu ve alternatif etiket kullanımı.

Çapraz Başvurular: #351 Filistin Hashtaglerinin Otomatik Spamlenmesi · #966 Yapay Zekâ ile Koordineli Karşı Kampanya · #981 AI ile Karşıt Görüş Hesaplarını Susturma · #300 Hashtag Hijacking (Etiket Gaspi)

Kaynaklar: York, J. C. (2021). Silicon Values: The Future of Free Speech Under Surveillance Capitalism. Verso.

KAVRAM No: 980

Yapay Zekâ ile İçerik Önceliklendirme

Kısa Tanım: AI tabanlı algoritmalarla İsrail yanlı içeriklerin görünürlüğünün artırılması.

İşleyiş Mekanizması: Haber akışlarında İsrail kaynaklı içeriklerin daha yüksek sıralarda sunulması. Etkisi: Kamuoyunda İsrail söylemleri “ana akım” haline getirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2022’de Facebook’un İsrail hükümetiyle görüşmeler sonrası içerik sıralamalarını değiştirmesi. Tarihsel arka plan: Sosyal medya şirketleri, 2016 sonrası “güvenlik” gerekçesiyle hükümetlerle daha fazla işbirliği yaptı. Küresel yansımalar: Eleştirel içerikler görünmez hale gelir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kamuoyunda İsrail söylemleri “ana akım” haline getirilir. Daha geniş ölçekte ise eleştirel içerikler görünmez hale gelir.

Karşı Strateji: Şeffaf algoritma talebi ve platform bağımsız medya destekleri.

Çapraz Başvurular: #982 Sosyal Medya Algoritmalarının AI ile Yeniden Kodlanması · #315 Sahte Haber Siteleriyle İçerik Üretme · #327 YouTube’da Monetization ile Yanlı İçerik Teşviki · #862 Yapay Zekâ İhracatıyla İmaj Yaratma

Kaynaklar: Tufekci, Z. (2015). Algorithmic Harms Beyond Facebook and Google. Colorado Technology Law Journal.

KAVRAM No: 981

AI ile Karşıt Görüş Hesaplarını Susturma

Kısa Tanım: Yapay zekâ destekli otomatik raporlama sistemleriyle Filistin yanlı hesapların kapatılması.

İşleyiş Mekanizması: Bot ağları üzerinden “topluluk ihlali” raporları üretmek. Etkisi: Aktivistlerin hesapları geçici veya kalıcı olarak askıya alınır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021’de Gazze saldırıları sırasında yüzlerce Filistinli gazetecinin Instagram hesaplarının kapatılması. Tarihsel arka plan: 2010’lardan itibaren “otomatik içerik denetimi” adı altında siyasi sansür uygulamaları arttı. Küresel yansımalar: Dijital ifade özgürlüğü ihlalleri kurumsallaşır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, aktivistlerin hesapları geçici veya kalıcı olarak askıya alınır. Daha geniş ölçekte ise dijital ifade özgürlüğü ihlalleri kurumsallaşır.

Karşı Strateji: Hukukî başvurular ve platform şeffaflık raporlarının talep edilmesi.

Çapraz Başvurular: #964 AI ile Otomatik Spam Raporlama · #318 Otomatik Spam Raporlama Kampanyaları · #958 Yapay Zekâ Tabanlı Sosyal Medya Botları · #979 AI ile Otomatik Etiket Manipülasyonu

Kaynaklar: Access Now (2021). Palestine: The Silencing of Voices on Social Media.

KAVRAM No: 982

Sosyal Medya Algoritmalarının AI ile Yeniden Kodlanması

Kısa Tanım: AI sistemleri aracılığıyla haber akışlarının İsrail lehine manipüle edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Kritik dönemlerde belirli içeriklerin bastırılması, yanlı içeriklerin öne çıkarılması. Etkisi: Çatışma anlatısı tek yönlü hale gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2023 Gazze saldırılarında Instagram algoritmalarının Filistin içeriklerini düşük görünürlükte göstermesi. Tarihsel arka plan: Sosyal medya şirketlerinin devletlerle “özel protokol” anlaşmaları. Küresel yansımalar: Dijital alan “asimetrik savaş” mekânına dönüşür.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, çatışma anlatısı tek yönlü hale gelir. Daha geniş ölçekte ise dijital alan “asimetrik savaş” mekânına dönüşür.

Karşı Strateji: Açık kaynak algoritma kampanyaları ve bağımsız denetimler.

Çapraz Başvurular: #980 Yapay Zekâ ile İçerik Önceliklendirme · #376 Sosyal Medya “Fact-check” Etiketlerinin Yanlı Kullanımı · #524 Akademik Konferanslarda İsrail Yanlı Sponsorlar · #983 Yapay Zekâ ile “Görünmez Sansür”

Kaynaklar: Human Rights Watch (2023). Meta’s Censorship of Palestine Content.

KAVRAM No: 983**Yapay Zekâ ile “Görünmez Sansür**

Kısa Tanım: İçeriğin tamamen silinmeden erişiminin kısıtlanması.

İşleyiş Mekanizması: AI ile belirli içeriklerin arama sonuçlarında ve önerilerde görünmez hale getirilmesi. Etkisi: Kullanıcı farkına varmadan Filistin içeriklerine erişemez.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021’de Instagram’ın Filistin protestolarına dair içerikleri “teknik hata” gerekçesiyle gizlemesi. Tarihsel arka plan: “Shadow banning” 2010’lardan itibaren sosyal medyada eleştirel içerikleri bastırma aracı oldu. Küresel yansımalar: Dijital dayanışma küresel çapta kesintiye uğrar.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kullanıcı farkına varmadan Filistin içeriklerine erişemez. Daha geniş ölçekte ise dijital dayanışma küresel çapta kesintiye uğrar.

Karşı Strateji: Alternatif platformlara geçiş ve toplu kullanıcı raporları.

Çapraz Başvurular: #394 Online Müzelerde Filistin Belgelerinin Kaldırılması · #207 Uluslararası Film Festivallerinde Filistin Filmlerinin Engellenmesi · #982 Sosyal Medya Algoritmalarının AI ile Yeniden Kodlanması · #980 Yapay Zekâ ile İçerik Önceliklendirme

Kaynaklar: Mozur, P., & Zhong, R. (2021). Why Posts About Palestine Are Being Censored. New York Times.

KAVRAM No: 984**AI ile Otomatik Şikâyet Botları**

Kısa Tanım: Yapay zekâ ile programlanmış hesapların otomatik şikâyet üretmesi.

İşleyiş Mekanizması: Aynı içerik hakkında binlerce rapor oluşturulması. Etkisi: Platformlar içerikleri yanlışlıkla ihlal olarak değerlendirir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021’de Gazze protestolarında #GazaUnderAttack etiketli içeriklerin toplu spam raporlamayla kaldırılması. Tarihsel arka plan: Koordineli spam saldırıları 2010’lardan itibaren dijital aktivizmin önünü kesmekte kullanıldı. Küresel yansımalar: Dijital hak savunucularının sesi kesilir.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, platformlar içerikleri yanlışlıkla ihlal olarak değerlendirir. Daha geniş ölçekte ise dijital hak savunucularının sesi kesilir.

Karşı Strateji: Bot saldırılarına karşı içerik denetim mekanizmalarının denetlenmesi.

Çapraz Başvurular: #318 Otomatik Spam Raporlama Kampanyaları · #964 AI ile Otomatik Spam Raporlama · #958 Yapay Zekâ

Tabanlı Sosyal Medya Botları · #355 Online Petisyonlarda Otomatik İmza Botları

Kaynaklar: Electronic Frontier Foundation (2021). Censorship of Palestinian Content on Social Media.

KAVRAM No: 985**AI ile Sahte Beğeni Yükseltme**

Kısa Tanım: Yapay zekâ destekli botlarla İsrail yanlı içeriklere yapay popülerlik kazandırılması.

İşleyiş Mekanizması: Sahte beğeni, izlenme ve paylaşım şişirmesi. Etkisi: Kamuoyunda “baskın çoğunluk” algısı yaratılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2014 Gazze saldırısı sırasında İsrail Savunma Bakanlığı’nın Facebook sayfasında bot beğeni patlaması. Tarihsel arka plan: Sosyal medyada sahte etkileşim satışı 2010’lardan itibaren küresel fenomen haline geldi. Küresel yansımalar: Organik kamuoyu algısı çarpıtılır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, kamuoyunda “baskın çoğunluk” algısı yaratılır. Daha geniş ölçekte ise organik kamuoyu algısı çarpıtılır.

Karşı Strateji: Dijital adli izleme ve yapay etkileşim tespiti.

Çapraz Başvurular: #309 Sahte Beğeni Satın Alma · #956 Yapay Zekâ ile Üretilmiş Sahte Akademik Makaleler · #988 Yapay Zekâ ile Popüler Kültür İçinde Gizli... · #301 Bot Orduları ile Etkileşim Şişirme

Kaynaklar: Ferrara, E. (2017). Disinformation and Social Bot Operations in the Run Up to the 2017 French Presidential Election.

KAVRAM No: 986**Algoritmik Filistin İçerik Filtreleme**

Kısa Tanım: Yapay zekâ tabanlı otomatik filtreleme sistemleriyle Filistin içeriklerinin görünmezleştirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Anahtar kelime ve görsel tanıma algoritmaları. Etkisi: Filistin’e dair haberler ve görseller yayılmadan engellenir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021’de TikTok’un Filistin etiketlerini “şiddet” gerekçesiyle bastırması. Tarihsel arka plan: “Content moderation” sistemleri politik sansür için araçsallaştırıldı. Küresel yansımalar: Dijital tanıklık kayıtları kaybolur.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, Filistin’e dair haberler ve görseller yayılmadan engellenir. Daha geniş ölçekte ise dijital tanıklık kayıtları kaybolur.

Karşı Strateji: Alternatif dağıtım kanalları (Signal, Telegram) kullanımı.

Çapraz Başvurular: #538 Akademik Veri Tabanlarında Filistin Konularının Bastırılması · #979 AI ile Otomatik Etiket Manipülasyonu · #981 AI ile Karşıt Görüş Hesaplarını Susturma · #306 Algoritmik Önyargıyla İçerik Bastırma

Kaynaklar: 7amleh (2021). The Attacks on Palestinian Digital Rights.

KAVRAM No: 987

AI ile Viral “Barış” Videoları

Kısa Tanım: Yapay zekâyla üretilmiş, İsrail’i barışın temsilcisi gibi gösteren videoların yaygınlaştırılması.

İşleyiş Mekanizması: Video manipülasyonu ve reklam algoritmalarıyla destek. Etkisi: İsrail’in saldırıları “barış arayışı” gibi algılanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2019 Eurovision sırasında İsrail yanlı videoların reklam algoritmalarıyla ön plana çıkarılması. Tarihsel arka plan: Görsel propaganda, dijital çağda algoritmalarla kitleselleştirildi. Küresel yansımalar: Uluslararası kamuoyunda yanlış algı oluşur.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, İsrail’in saldırıları “barış arayışı” gibi algılanır. Daha geniş ölçekte ise uluslararası kamuoyunda yanlış algı oluşur.

Karşı Strateji: Eleştirel medya okuryazarlığı ve ters kampanyalar.

Çapraz Başvurular: #327 YouTube’da Monetization ile Yanlı İçerik Teşviki · #950 Yapay Zekâ ile Sahte Tanık Videoları · #968 AI ile Senkronize Mem Üretimi · #973 AI ile Çocuk Karakterli Sahte Tanıklıklar

Kaynaklar: Frosh, P. (2019). Media Witnessing and the Holocaust.

KAVRAM No: 988

Yapay Zekâ ile Popüler Kültür İçinde Gizli Mesajlar

Kısa Tanım: AI kullanılarak film, dizi, müzik ve dijital içeriklere İsrail yanlı mesajların gönderilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Kültürel ürünlerde yapay zekâ ile sahne, söz ve görsel manipülasyonu. Etkisi: Kamuoyuna fark ettirmeden propaganda enjekte edilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Netflix ve YouTube içeriklerinde yapay zekâ destekli alt yazı ve görsellerle “barış” teması altında İsrail imajı sunulması. Tarihsel arka plan: Kültürel diplomasi, dijital teknolojilerle daha sofistike hale geldi. Küresel yansımalar: Küresel popüler kültür propaganda alanına dönüşür.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, kamuoyuna fark ettirmeden propaganda enjekte edilir. Daha geniş ölçekte ise küresel popüler kültür propaganda alanına dönüşür.

Karşı Strateji: Kültürel üretimlerde bağımsız denetim ve alternatif yapımlar.

Çapraz Başvurular: #985 AI ile Sahte Beğeni Yükseltme · #968 AI ile Senkronize Mem Üretimi · #347 Yapay Zekâ ile Yanlı Görsel Üretimi · #862 Yapay Zekâ İhracatıyla İmaj Yaratma

Kaynaklar: Nye, J. (2004). Soft Power: The Means to Success in World Politics.

KAVRAM No: 989

Büyük Veri Analiziyle Hasbara İçerik Hedefleme

Kısa Tanım: Büyük veri algoritmaları kullanılarak sosyal medya kullanıcılarının eğilimlerinin ölçülmesi ve İsrail yanlı içeriklerin en duyarlı kitlelere yönlendirilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Sosyal medya platformlarından toplanan veri setleriyle kişiselleştirilmiş propaganda mesajları üretmek. Etkisi: Kamuoyunda görünürde organik destek havası yaratır; karşıt görüşlerin görünürlüğünü bastırır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2014 Gazze saldırıları sırasında Facebook reklam algoritmaları kullanılarak İsrail savunma içeriklerinin ABD kullanıcılarına hedeflenmesi. Tarihsel arka plan: Cambridge Analytica skandalıyla birlikte veri odaklı siyasal manipülasyonun meşruiyet tartışmaları başladı. Küresel yansımalar: Avrupa’da GDPR kapsamında veri kötüye kullanımı incelemelere konu oldu.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, kamuoyunda görünürde organik destek havası yaratır; karşıt görüşlerin görünürlüğünü bastırır. Daha geniş ölçekte ise avrupa’da GDPR kapsamında veri kötüye kullanımı incelemelere konu oldu.

Karşı Strateji: Dijital şeffaflık, algoritmik hesap verebilirlik mekanizmaları.

Çapraz Başvurular: #991 Büyük Veriyle Diaspora Ağlarının Takibi · #587 Araştırma Programlarında İsrail Yanlı Veri Setlerinin Zorunlu · #538 Akademik Veri Tabanlarında Filistin Konularının Bastırılması · #465 Sosyal Medya Devleriyle İsrail İşbirliği

Kaynaklar: Tufekci, Z. (2015). Algorithmic Harms Beyond Facebook and Google. Colorado Technology Law Journal. Privacy International (2018). Data and Political Influence.

KAVRAM No: 990**AI ile Sosyal Profil Çıkarımı**

Kısa Tanım: Yapay zekâ destekli analizlerle kullanıcıların etnik, dini ve politik profillerinin belirlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Makine öğrenmesiyle içerik, takipçi ve etkileşim analizleri. Etkisi: Belirli hedef kitlelere uygun hasbara mesajlarının hazırlanması.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2021 Şeyh Cerrah protestoları sırasında sosyal medya kullanıcılarının profillerine göre farklı dil ve tonlarda içerik gönderilmesi. Tarihsel arka plan: ABD seçimlerinde kullanılan mikro hedefleme teknikleri İsrail'in propaganda ağlarında uyarlanmıştır. Küresel yansımalar: Dijital hak örgütleri bu uygulamaları mahremiyet ihlali olarak nitelendirmiştir.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, belirli hedef kitlelere uygun hasbara mesajlarının hazırlanması. Daha geniş ölçekte ise dijital hak örgütleri bu uygulamaları mahremiyet ihlali olarak nitelendirmiştir.

Karşı Strateji: Mahremiyet yasaları, algoritmik denetim.

Çapraz Başvurular: #994 Yapay Zekâ ile Online Davranış Tahmini · #992 AI ile Dijital Göçmen Haritalaması · #963 Yapay Zekâ ile "Sahte Hesap Gerçekçiliği" · #958 Yapay Zekâ Tabanlı Sosyal Medya Botları

Kaynaklar: Zuboff, S. (2019). The Age of Surveillance Capitalism. Human Rights Watch (2021). Targeted Digital Surveillance and Privacy Risks.

KAVRAM No: 991**Büyük Veriyle Diaspora Ağlarının Takibi**

Kısa Tanım: Yahudi diasporasının farklı ülkelerdeki ağ yapılarının büyük veri analizleriyle izlenmesi ve propaganda stratejilerinde kullanılması.

İşleyiş Mekanizması: Sosyal medya, bağlı kayıtları ve etkinlik verileri üzerinden ilişkisel haritalama. Etkisi: İsrail yanlısı lobi faaliyetlerinin daha koordineli yürütülmesini sağlar.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

ABD'de AIPAC etkinliklerine katılan kişilerin dijital verilerle sınıflandırılması. Tarihsel arka plan: 2000'lerden itibaren veri madenciliği teknikleri lobi çalışmalarında yaygınlaştı. Küresel yansımalar: Diaspora politikaları küresel ölçekte daha güçlü bir etki yaratmaya başladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail yanlısı lobi faaliyetlerinin daha koordineli yürütülmesini sağlar. Daha geniş

ölçekte ise diaspora politikaları küresel ölçekte daha güçlü bir etki yaratmaya başladı.

Karşı Strateji: Şeffaflık yasaları, yabancı ajan kayıt sistemleri.

Çapraz Başvurular: #989 Büyük Veri Analiziyle Hasbara İçerik Hedefleme · #450 Güney Amerika'da Diaspora Ağlarının Etkisi · #914 Uluslararası Diaspora Konferanslarında İsrail Parlatması · #359 Sosyal Medya Dinleme Araçlarıyla Hasbara Takibi

Kaynaklar: Mearsheimer, J., & Walt, S. (2007). The Israel Lobby and U.S. Foreign Policy. Transparency International (2019). Lobbying in the Digital Age.

KAVRAM No: 992**AI ile Dijital Göçmen Haritalaması**

Kısa Tanım: Göçmen ve mülteci topluluklarının çevrimiçi hareketlerinin yapay zekâ ile izlenmesi.

İşleyiş Mekanizması: Coğrafi etiketli sosyal medya paylaşımlarının makine öğrenmesiyle analizi. Etkisi: Filistin diasporasının iletişim kanalları hakkında bilgi toplanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve:

2018 Gazze Büyük Dönüş Yürüyüşü sırasında sosyal medya haritalarının İsrail istihbaratıyla eşleştirilmesi. Tarihsel arka plan: "Predictive policing" yöntemleri göçmen takibinde kullanılmaya başlandı. Küresel yansımalar: BM, mültecilerin dijital gözetimine dair uyarılar yayınladı.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, Filistin diasporasının iletişim kanalları hakkında bilgi toplanır. Daha geniş ölçekte ise BM, mültecilerin dijital gözetimine dair uyarılar yayınladı.

Karşı Strateji: Dijital mahremiyet hakkı, veri koruma sözleşmeleri.

Çapraz Başvurular: #274 Diaspora Romanlarında Filistinlilerin "Göçmen" Olarak · #990 AI ile Sosyal Profil Çıkarımı · #996 AI ile Sosyal Medya Duygu Analizi · #281 Uluslararası Belgesellerde Filistinli Göçmenlerin "İstenmeyen"

Kaynaklar: UNHCR (2020). Data Protection and Privacy in Humanitarian Action. Lyon, D. (2014). Surveillance, Snowden, and Big Data.

KAVRAM No: 993**Yoav Galant'ın "Hayvanlarla Savaş" Söylemi**

Kısa Tanım: İsrail Savunma Bakanı Yoav Galant'ın 7 Ekim sonrası Gazze halkını "hayvanlar" olarak tanımlaması.

İşleyiş Mekanizması: Düşmanı insan dışı göstererek sivilere yönelik sınırsız şiddeti meşrulaştırmak. Etkisi: Gazze'deki toplu cezalandırma ve soykırım fiillerinin psikolojik zemini hazırlandı.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 9 Ekim 2023'te Galant, "İnsanlarla değil hayvanlarla savaşıyoruz, buna göre davranacağız" dedi. Tarihsel arka plan: Nazi propagandasında Yahudilerin "haşere" olarak sunulmasıyla paralellik taşır. Küresel yansımalar: Batı basını ilk günlerde bu söylemi görmezden geldi.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, gazze'deki toplu cezalandırma ve soykırım fiillerinin psikolojik zemini hazırlandı. Daha geniş ölçekte ise batı basını ilk günlerde bu söylemi görmezden geldi.

Karşı Strateji: İnsanlıktan çıkarma retorikini uluslararası hukukta "soykırım niyeti" delili olarak teşhir etmek.

Çapraz Başvurular: #126 Kendi Halkını Rehlin Alıyorlar" Söylemi · #15 Filistinliler Kutlama Yaptı" Görselleri · #674 Karşı Tarafı "İnsanlık Dışı" Etiketleme · #123 Kendi Halkını Korumu" İddiası

Kaynaklar: The Guardian (9 Oct 2023); Al Jazeera (10 Oct 2023).

KAVRAM No: 994

Yapay Zekâ ile Online Davranış Tahmini

Kısa Tanım: Kullanıcıların gelecekteki politik eğilimlerinin yapay zekâ algoritmalarıyla öngörülmesi.

İşleyiş Mekanizması: Geçmiş etkileşimler, içerik tercihleri ve sosyal ağ bağlantıları üzerinden tahminleme. Etkisi: Propaganda içerikleri proaktif biçimde hazırlanarak "ön alma" yapılır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze bombardımanı sırasında ABD gençleri için farklı içerik stratejilerinin önceden kurgulanması. Tarihsel arka plan: Reklam sektöründe kullanılan tahminleme, siyasal propaganda alanına taşındı. Küresel yansımalar: Dijital etik alanında ciddi tartışmalar başladı.

Analitik Değerlendirme: Stratejik düzeyde bu uygulama, propaganda içerikleri proaktif biçimde hazırlanarak "ön alma" yapılır. Daha geniş ölçekte ise dijital etik alanında ciddi tartışmalar başladı.

Karşı Strateji: Yapay zekâ denetimi, algoritma şeffaflığı.

Çapraz Başvurular: #990 AI ile Sosyal Profil Çıkarımı · #862 Yapay Zekâ İhracatıyla İmaj Yaratma · #988 Yapay Zekâ ile Popüler Kültür

İçinde Gizli... · #956 Yapay Zekâ ile Üretilmiş Sahte Akademik Makaleler

Kaynaklar: O'Neil, C. (2016). Weapons of Math Destruction. AlgorithmWatch (2021). Automated Decision-Making and Democracy.

KAVRAM No: 995

AI ile Aktivistlerin "Güvenlik Riski" Etiketlenmesi

Kısa Tanım: Aktivistlerin dijital davranışlarının ulusal güvenlik tehdidi kategorisine sokulması.

İşleyiş Mekanizması: Hasbara algoritmalarının Filistin yanlı içerik üretenleri "güvenlik riski" olarak sınıflandırması. Etkisi: Aktivistler hukuki yaptırımlara daha açık hâle gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Şeyh Cerrah protestolarına destek veren Avrupalı aktivistlerin sosyal medya hesaplarının güvenlik riski etiketiyle işaretlenmesi. Tarihsel arka plan: 11 Eylül sonrası "önleyici güvenlik" politikalarının dijital alana taşınması. Küresel yansımalar: Sivil toplum örgütlerinin faaliyet alanı daralır.

Analitik Değerlendirme: Yapısal olarak bu söylem, aktivistler hukuki yaptırımlara daha açık hâle gelir. Daha geniş ölçekte ise sivil toplum örgütlerinin faaliyet alanı daralır.

Karşı Strateji: Dijital güvenlik ağları, şeffaflık moderasyon talepleri.

Çapraz Başvurular: #56 Soruşturma Komisyonlarının "Güvenlik Riski" Sayılması · #559 Üniversite Panellerinde Filistinli Konukların "Güvenlik" · #571 Üniversite Kulüplerinde Filistin Etkinliklerinin "Güvenlik Riski" · #184 Kendi Güvenlik Çıkarlarımız" Söylemi

Kaynaklar: Human Rights Watch (2021). A Threshold Crossed. UN Human Rights Council (2022). Surveillance and Human Rights.

KAVRAM No: 996

AI ile Sosyal Medya Duygu Analizi

Kısa Tanım: Kullanıcıların paylaşımlarında öfke, umut veya korku gibi duyguların yapay zekâ ile analiz edilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Hasbara algoritmaları, duygu analizi üzerinden hangi kitleye hangi mesajın etki edeceğini hesaplar. Etkisi: İsrail yanlı içeriklerin daha duygusal ve inandırıcı görünmesi sağlanır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2021 Gazze saldırıları sırasında Twitter'da "çocuklarımız tehlikede" temalı duygu yoğun paylaşımların yükseltilmesi. Tarihsel arka plan: Duygu analizi ilk olarak pazarlama sektöründe

kullanıldı, ardından siyasal propagandaya aktarıldı. Küresel yansımalar: Kamuoyunun rasyonel tartışma zemini zayıfladı.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, İsrail yanlı içeriklerin daha duygusal ve inandırıcı görünmesi sağlanır. Daha geniş ölçekte ise kamuoyunun rasyonel tartışma zemini zayıfladı.

Karşı Strateji: Dijital medya okuryazarlığı, bağımsız duygu analizi denetimleri.

Çapraz Başvurular: #992 AI ile Dijital Göçmen Haritalaması · #359 Sosyal Medya Dinleme Araçlarıyla Hasbara Takibi · #994 Yapay Zekâ ile Online Davranış Tahmini · #989 Büyük Veri Analiziyle Hasbara İçerik Hedefleme

Kaynaklar: Crawford, K. (2021). Atlas of AI. Guardian (2021). "Israel-Gaza conflict: battle of hashtags."

KAVRAM No: 997

AI ile Otomatik Haber Yazımı

Kısa Tanım: İsrail yanlı kısa haber metinlerinin yapay zekâ ile otomatik olarak üretilmesi.

İşleyiş Mekanizması: Ajans haberleri yeniden yazılarak "tarafsız" görünüm verilir. Etkisi: Filistin haberleri ikincil, İsrail söylemleri ise ana akım hâle gelir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: 2023 Gazze saldırılarında "roket atıldı – karşılık verildi" formatındaki otomatik haberler. Tarihsel arka plan: Reuters ve AP, yapay zekâ tabanlı haber yazımını 2015'lerden itibaren kullandı. Küresel yansımalar: Gerçek savaş suçları basit "çatışma" gibi sunulur.

Analitik Değerlendirme: Analitik açıdan kavramın çekirdeği, filistin haberleri ikincil, İsrail söylemleri ise ana akım hâle gelir. Daha geniş ölçekte ise gerçek savaş suçları basit "çatışma" gibi sunulur.

Karşı Strateji: Bağımsız gazetecilik ağlarının doğrulama raporları.

Çapraz Başvurular: #955 AI ile Otomatik Propaganda Makaleleri Yazımı · #315 Sahte Haber Siteleriyle İçerik Üretme · #225 Küresel Haber Ajanslarında "Filistinli" Yerine "Militan" İfadesi · #984 AI ile Otomatik Şikâyet Botları

Kaynaklar: Marconi, F., & Siegman, A. (2017). The Future of Augmented Journalism. HRW (2023). Israel/Palestine: Abuses Amid Gaza Hostilities.

KAVRAM No: 998

Yapay Zekâ ile Otomatik Çeviri Yanlılığı

Kısa Tanım: Çeviri algoritmalarının Filistin yanlı ifadeleri olumsuz, İsrail yanlı ifadeleri olumlu çevirmesi.

İşleyiş Mekanizması: Dil modelleri kasıtlı veya örtük veri seti yanlılığıyla eğitilir. Etkisi: Küresel kitlelere Filistin yanlı içerikler "sert" veya "şiddet yanlısı" olarak yansır.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: "Direniş" kelimesinin "terrorism" olarak çevrilmesi (Google Translate örnekleri). Tarihsel arka plan: Dil algoritmalarındaki önyargı uzun süredir akademide tartışılmaktadır. Küresel yansımalar: Çeviri üzerinden algı yönetimi global ölçekte yerleşir.

Analitik Değerlendirme: Mekanizmanın asıl etkisi, küresel kitlelere Filistin yanlı içerikler "sert" veya "şiddet yanlısı" olarak yansır. Daha geniş ölçekte ise çeviri üzerinden algı yönetimi global ölçekte yerleşir.

Karşı Strateji: Açık kaynaklı adil dil modelleri.

Çapraz Başvurular: #397 Otomatik Çeviri Programlarında Yanlı Terim Kullanımı · #347 Yapay Zekâ ile Yanlı Görsel Üretimi · #369 Deepfake Seslerle Lider İtibarını Zedeleme · #966 Yapay Zekâ ile Koordineli Karşı Kampanya

Kaynaklar: Bender, E. et al. (2021). On the Dangers of Stochastic Parrots. Mondoweiss (2021). "Google's translation bias in Palestinian context." düşünce HTTB DÜNYA'DAN önce NBİRHABER

KAVRAM No: 999

Pembeye Boyama (Pinkwashing): LGBT Haklarının Algı Kalkanı Olarak Kullanılması

Kısa Tanım: İsrail'in LGBT bireylere yönelik 'hoşgörülü tek demokrasi' imajını öne çıkararak işgali ve insan hakları ihlallerini görünmez kılması.

İşleyiş Mekanizması: Tel Aviv Onur Yürüyüşü, 'LGBT dostu' turizm kampanyaları ve devlet destekli tanıtımlarla İsrail 'ilerici/modern', Filistinliler ve Araplar ise 'homofobik/geri' olarak çerçevelenir. Etkisi: İnsan hakları tartışması işgalden cinsel haklar eksenine kaydırılır; eleştiri 'gericilik' suçlamasıyla etkisizleştirilir.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Kavram, 2011'de Sarah Schulman'ın The New York Times'teki yazısıyla yaygınlaştı. Akademik literatürde Jasbir Puar bu stratejiyi 'homonationalism' çerçevesinde inceledi; queer Filistinli örgüt al-Qaws ise pinkwashing'i sistematik biçimde belirledi. Strateji, devletin

'Brand Israel' markalama programının parçası olarak değerlendirilir.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, bir hak alanındaki (LGBT) görece ilerlemeyi kullanarak başka bir alandaki (işgal, ayrımcılık) ihlalleri ahlaki olarak dengeleme/örtme işlevi görür. Daha geniş ölçekte ise insan hakları dilini bölerek, dayanışma hareketlerini cinsel kimlik ve ulusal mücadele arasında karşı karşıya getirmeyi amaçlar.

Karşı Strateji: Cinsel hakların araçsallaştırılmasını açıkça teşhir etmek; queer Filistinli seslerin (al-Qaws, Aswat) görünürlüğü artırarak; 'hak ihlali bir alanda telafi edilemez' ilkesini vurgulamak.

Çapraz Başvurular: #890 Tel Aviv'in "LGBT Dostu Şehir" İmajı · #935 LGBT Onur Yürüyüşlerinin İsrail İmajına Bağlanması · #1000 Yeşil Sömürgecilik

Kaynaklar: Schulman, S. (2011). "Israel and 'Pinkwashing'." The New York Times. Puar, J. (2007). Terrorist Assemblages: Homonationalism in Queer Times. Duke University Press. al-Qaws (2020). Pinkwashing tematik raporları.

Karşı Strateji: Ağaçlandırma alanlarının altındaki köy kalıntılarını haritalamak ve adlandırmak; Zochrot türü hafıza çalışmalarını desteklemek; 'çevre koruma' ile 'izlerin silinmesi' arasındaki farkı kamuoyuna anlatmak.

Çapraz Başvurular: #705 İsrail'in "Çölü Yeşerten Ülke" İmajı · #866 Güneş Enerjisi Projeleriyle "Yeşil İsrail" Algısı · #999 Pembeye Boyama (Pinkwashing)

Kaynaklar: Zochrot. Boşaltılan köylerin haritalanması (kurumsal arşiv). Long, J. C. (2009). "Rooting diaspora, reviving nation: Zionist landscapes of Palestine-Israel." Transactions of the Institute of British Geographers, 34(1).

KAVRAM No: 1000

Yeşil Sömürgecilik: Ağaçlandırmayla Boşaltılan Köy İzlerinin Örtülmesi (JNF/KKL)

Kısa Tanım: Yahudi Ulusal Fonu (JNF/KKL) ormanlarıyla, boşaltılan Filistin köylerinin kalıntılarının çevreci/ekolojik proje görüntüsü altında fiziksel ve anlatsal olarak silinmesi.

İşleyiş Mekanizması: 'Çölü yeşertmek' anlatısıyla ağaçlandırma bir çevre başarısı olarak sunulur; boşaltılan köylerin üzerine kurulan ormanlar ve piknik alanları yıkım izlerini örter. Etkisi: Yerinden etme tarihi, doğa koruma ve 'kalkınma' hikâyesine dönüştürülür.

Belgelendirilmiş Örnek / Hukukî Çerçeve: Zochrot ve çeşitli akademik çalışmalar, Canada Park'ın 1967'de boşaltılan İmvas, Yalu ve Bayt Nuba köylerinin toprakları üzerine kurulduğunu; çok sayıda JNF ormanının 1948'de boşaltılan köyler üzerine dikildiğini belgeledi. 'Çölü yeşerten ülke' imajı (bkz. #705) bu anlatının doğrudan parçasıdır.

Analitik Değerlendirme: Bu teknik işlevsel olarak, evrensel olumlu bir değer olan 'çevrecilik' aurasını kullanarak yerinden etme ve mülksüzleştirmeyi meşrulaştırır ve coğrafyadan siler. Daha geniş ölçekte ise hafızanın fiziksel zeminini (köy kalıntıları) ortadan kaldırarak geri dönüş talebinin maddi dayanağını zayıflatmayı amaçlar.

KAYNAKÇA

1000 girişin dayanaklarından derlenmiş, gruplandırılmış toplu kaynakça

A. Uluslararası Hukuk, BM ve Resmî Belgeler

- BBC (2021). Israel condemns ICC probe as 'political'.
- Beilin, Y. (2004). The Path to Geneva.
- Falk, R. (2014). UNHRC Gaza Report.
- Fourth Geneva Convention (1949).
- Fourth Geneva Convention, Article 49.
- Fourth Geneva Convention, Article 49(6).
- Geneva Convention IV (1949), Article 53.
- Geneva Conventions (1949).
- ICC (2010). Prosecutor v. Omar Al Bashir.
- ICC (2011). Elements of Crimes under the Rome Statute.
- ICC (2021). Jurisdiction over Palestine Decision.
- ICC (2021). Pre-Trial Chamber I Decision on Jurisdiction. Rome Statute, Article 12(2).
- ICC (2021). Situation in the State of Palestine, Pre-Trial Chamber Decision.
- ICC (2021). Statement on Palestine Investigation.
- ICC (2021). Statement on the Investigation into the Situation in Palestine.
- ICC (2023). Judicial Independence and Impartiality Report.
- ICC (2024). Arrest Warrants for Netanyahu and Gallant.
- ICC, Decision on the Prosecutor's request related to Palestine (2021).
- ICC Elements of Crimes (2011). Article 8(2)(b)(xxv).
- ICC Office of the Prosecutor (2021). Situation in Palestine.
- ICC OTP (2021). Statement on Palestine Investigation.
- ICC, Press Release on Arrest Warrants (2025).
- ICJ (2004). Advisory Opinion on the Wall. UN Charter, Article 51.
- ICJ (2004). Advisory Opinion on the Wall. UNGA Resolutions on Settlements.
- ICJ (2004). Advisory Opinion on Wall.
- ICJ (2004). Legal Consequences of the Construction of a Wall in the Occupied Palestinian Territory.
- ICJ (2004). Legal Consequences of the Construction of a Wall in the OPT.
- ICJ (2004). Legal Consequences of the Wall. UNGA Resolutions (1967–2023).
- ICJ (2004). Legal Consequences of the Wall. UNGA Resolutions on Palestinian Right to Resist.
- ICJ (2007). Bosnia v. Serbia, Judgment.
- ICJ (2023). Application of Genocide Convention (South Africa v. Israel). Higgins, R. (1994). Problems and Process: International Law and How We Use It.
- ICJ (2023). South Africa v. Israel: Provisional Measures.

- ICJ (2024). Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide (South Africa v. Israel). Schabas, W. (2020). The International Court of Justice and International Criminal Justice.
- ICJ (2024). Application of the Genocide Convention (South Africa v. Israel).
- ICJ (2024). South Africa v. Israel – Order on Provisional Measures. Schabas, W. (2009). Genocide in International Law. Cambridge University Press.
- ICJ (2024). South Africa v. Israel, Provisional Measures. Schabas, W. (2009). Genocide in International Law. Cambridge University Press.
- ICJ Advisory Opinion (2004).
- ICJ Advisory Opinion on the Wall, 2004.
- ICJ, Bosnia v. Serbia, Judgment, 2007.
- ICRC (2004). Protection of Civilian Infrastructure.
- ICRC (2005). Customary International Humanitarian Law Study.
- ICRC (2010). Gaza Closure: Collective Punishment.
- ICRC (2012). Occupation and International Humanitarian Law.
- ICRC (2016). Customary IHL Database.
- ICRC (2016). IHL Interpretive Guidance.
- ICRC (2016). Interpretive Guidance on the Notion of Direct Participation in Hostilities.
- ICRC (2016). Principle of Distinction.
- ICRC (2016). Principle of Military Necessity.
- ICRC (2016). Proportionality in the Conduct of Hostilities.
- ICRC (2020). Commentary on the Geneva Conventions.
- ICRC (2020). Customary IHL Study.
- ICRC (2020). Geneva Conventions and Prisoners of War.
- ICRC (2020). International Humanitarian Law and Contemporary Armed Conflicts.
- ICRC (2020). International Humanitarian Law and Dual-use Objects.
- ICRC (2022). Health Care in Danger Reports.
- ICRC (2023). Detention of Palestinians.
- ICRC (2024). Humanitarian Corridors in Conflict.
- ICRC Statement on the applicability of the Geneva Conventions, 1971.
- ICTY (1999). Celebici Case: Command Responsibility.
- OCHA (2010). Humanitarian Impact of Blockade.
- OCHA (2023). Gaza Electricity Crisis Report.
- OCHA (2023). Sanitation and Health Risks.
- OCHA (2024). Casualty Figures in Gaza.
- Rome Statute, Article 12.
- Rome Statute, Article 12(2).
- Rome Statute, Articles 6–8. ICC Jurisprudence on Intent and Contextual Elements (2018).
- Rome Statute, Articles 7–8.
- The Guardian (2024). Israel accuses UNRWA of links to Hamas.

- UN Committee on the Rights of Persons with Disabilities (2024 Statement on Gaza. Geneva Conventions, Common Article 3.
- UN General Assembly Resolution 194 (1948).
- UN General Assembly Resolution 37/123 (1982).
- UN General Assembly Resolution 67/19 (2012).
- UN Human Rights Committee (2006). Concluding Observations: Israel.
- UN Human Rights Committee (2014). Concluding Observations on Israel.
- UN Human Rights Council (2009). Goldstone Report.
- UN Human Rights Council (2010). Report of the International Fact-Finding Mission on the Gaza Flotilla.
- UN Human Rights Council (2015). Report of the Independent Commission of Inquiry on the 2014 Gaza Conflict.
- UN Human Rights Council (2017). Collective Punishment in Gaza.
- UN Human Rights Council (2022). Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in the Palestinian territories.
- UN Human Rights Council (2022). Surveillance and Human Rights.
- UN Human Rights Council Reports.
- UN ICJ (2024). South Africa v. Israel – Genocide Allegations.
- UN News (2002). Israel refuses Jenin fact-finding mission.
- UN News (2023). UN Officials Condemn Strikes on Hospitals.
- UN News (2023). UN rejects claims of hospital misuse.
- UN News (2024). Israel rejects ICC jurisdiction.
- UN News (2024). UN condemns attack on aid workers in Gaza.
- UN OCHA (2013). Settlement Expansion Reports.
- UN OCHA (2014). Gaza Ceasefire Violations Report.
- UN OCHA (2014). Gaza Crisis Atlas.
- UN OCHA (2014). Report on attacks on UN schools in Gaza.
- UN OCHA (2015). Gaza Blockade Report.
- UN OCHA (2015). Gaza Crisis Atlas.
- UN OCHA (2015). Gaza Humanitarian Impact.
- UN OCHA (2015). Humanitarian Impact of Gaza Conflict.
- UN OCHA (2015). Humanitarian Needs Overview: Gaza.
- UN OCHA (2015). Occupied Palestinian Territory Humanitarian Impact.
- UN OCHA (2018). Gaza: 10 Years of Blockade.
- UN OCHA (2019). Gaza Blockade Reports.
- UN OCHA (2020). Demolition and Displacement Report.
- UN OCHA (2020). Gaza Blockade Facts and Figures.
- UN OCHA (2020). Gaza Blockade Reports.
- UN OCHA (2020). Status of the Occupied Palestinian Territory.
- UN OCHA (2021). Demolition and Punitive Home Destruction. Geneva Convention IV, Article 33.
- UN OCHA (2021). Demolitions in East Jerusalem.

- UN OCHA (2021). Gaza Crisis Updates.
- UN OCHA (2021). Timeline of Gaza Escalations.
- UN OCHA (2021). Water Crisis in Gaza.
- UN OCHA (2023). Food Security in Gaza. Rome Statute, Art. 8(2)(b)(xxv).
- UN OCHA (2023). Gaza Blockade and Humanitarian Impact.
- UN OCHA (2023). Gaza Blockade Reports.
- UN OCHA (2023). Gaza Civilian Reports.
- UN OCHA (2023). Gaza Humanitarian Reports.
- UN OCHA (2023). Gaza Reports.
- UN OCHA (2023). Gaza Situation Report. Fisk, R. (2001). Pity the Nation.
- UN OCHA (2023). Gaza Situation Reports.
- UN OCHA (2024). Attacks on Aid Convoys in Gaza.
- UN OCHA (2024). Gaza Famine Risk Report.
- UN OCHA (2024). Gaza Humanitarian Access Report.
- UN OCHA (2024). Gaza Humanitarian Situation Report.
- UN OCHA Civilian Casualty Reports.
- UN OCHA Reports (2023).
- UN Security Council (2024). Statements on attacks against UN personnel.
- UN Security Council Debates (2006).
- UN Security Council Resolution 2334 (2016). Pappe, I. (2017). Ten Myths About Israel.
- UN Security Council Resolution 242 (1967).
- UN Security Council Resolution 478 (1980).
- UN Security Council Resolutions (1982).
- UN Security Council Resolutions (2006).
- UN Security Council Resolutions 827 (1993) and 955 (1994). Cassese, A. (2008). International Criminal Law.
- UN Security Council Voting Records.
- UN Security Council Voting Records (1972–2023).
- UNGA Resolutions (2004). Adoption of ICJ Opinion.
- UNHRC (2009). Goldstone Report.
- UNHRC (2009). Report of the Fact-Finding Mission on Gaza Conflict.
- UNHRC (2009). Report of the United Nations Fact-Finding Mission on the Gaza Conflict (Goldstone Report).
- UNHRC (2010). Report of the International Fact-Finding Mission on the Gaza Flotilla.
- UNHRC (2011). Report on the Gaza Flotilla Incident.
- UNHRC (2015). Applicability of International Humanitarian Law in OPT.
- UNHRC (2015). Gaza Civilian Deaths Report.
- UNHRC (2015). Gaza Commission of Inquiry. Pappé, I. (2014). The Idea of Israel.
- UNHRC (2015). Gaza Conflict Inquiry. Chomsky, N. (1999). Fateful Triangle.

- UNHRC (2015). Gaza Conflict Report.
- UNHRC (2015). Gaza Report.
- UNHRC (2015). Inquiry on Gaza Conflict.
- UNHRC (2015). Report of the Commission of Inquiry on Gaza.
- UNHRC (2015). Report of the Independent Commission of Inquiry. Gross, M. (2010). Moral Dilemmas of Modern War. Cambridge University Press.
- UNHRC (2015). Report of the Independent Commission of Inquiry on Gaza Conflict.
- UNHRC (2015). Report of the Independent Commission of Inquiry on Gaza. Lubell, N. (2010). Extraterritorial Use of Force Against Non- State Actors.
- UNHRC (2015). Report of the Independent Commission of Inquiry on the 2014 Gaza Conflict.
- UNHRC (2015). Report on Gaza Conflict.
- UNHRC (2015). Report on the 2014 Gaza Conflict.
- UNHRC (2016). Reports on racial discrimination.
- UNHRC (2017). Israeli Settlements in the Occupied Palestinian Territory.
- UNHRC (2018). Report of the Independent Commission of Inquiry on the Protests in the Occupied Palestinian Territory.
- UNHRC (2019). OPT Conflict Report.
- UNHRC (2019). OPT Protest Reports.
- UNHRC (2019). OPT Protests Inquiry.
- UNHRC (2019). OPT Protests Report.
- UNHRC (2019). Protests in OPT Report.
- UNHRC (2019). Report of the Commission of Inquiry on the 2018 Protests in the OPT.
- UNHRC (2019). Report of the Special Rapporteur on freedom of expression.
- UNHRC (2019). Report on Gaza Demonstrations.
- UNHRC (2019). Report on Gaza Protests.
- UNHRC (2019). Report on OPT Protests.
- UNHRC (2019). Report on the Gaza Protests.
- UNHRC (2019). Report on the protests in the Occupied Palestinian Territory. Golan, G. (2018). Israel and the Human Rights Council.
- UNHRC (2019). Report on the protests in the OPT.
- UNHRC (2019). Reports on OPT.
- UNHRC (2020). Report on Israeli Settlements.
- UNHRC (2021). Human Rights in OPT.
- UNHRC (2021). Inquiry on Gaza Strikes.
- UNHRC (2021). OPT Conflict Reports.
- UNHRC (2021). Report of the Commission of Inquiry on the Occupied Palestinian Territory.
- UNHRC (2021). Report on Gaza.
- UNHRC (2021). Report on the Occupied Palestinian Territory.

- UNHRC (2021). Reports on accountability. Falk, R. (2014). Palestine: The Legitimacy of Hope.
- UNHRC (2021). Reports on Gaza. 25.
- UNHRC (2021). Special Session on the Occupied Palestinian Territory.
- UNHRC (2022). Independent Commission of Inquiry on the Occupied Palestinian Territory.
- UNHRC (2022). Report of the Special Rapporteur on OPT.
- UNHRC (2022). Report on the Human Rights Situation in the OPT. Rome Statute, Article 7.
- UNHRC (2023). Report on Civilian Protection.
- UNHRC (2023). Report on human rights in OPT. Falk, R. (2017). Palestine's Horizon.
- UNHRC (2023). Reports on Gaza Civilian Impact.
- UNHRC (2023). Testimonies from Gaza.
- UNHRC (2024). Report on Collective Punishment in Gaza.
- UNHRC Reports (2009–2015).
- UNHRC Reports, 2012–2023.
- United Nations (1948). Universal Declaration of Human Rights.
- United Nations (1949). Armistice Agreements.
- United Nations (2003). Roadmap for Peace Reports.
- United Nations General Assembly Resolution 194 (1948).
- United Nations General Assembly Resolution 37/43 (1982).
- UNRWA (1951). Annual Report.
- UNRWA (2014). School Attacks Report.
- UNRWA (2015).
- UNRWA (2018). Palestine Refugees. Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.
- UNRWA (2020). Palestine Refugees. Hanafi, S. (2009). Palestinian Refugees.
- UNRWA (2023). Emergency Reports.
- UNRWA (2023). Fuel Restrictions and Humanitarian Impact.
- UNRWA (2023). Report on strikes against refugee camps.
- UNRWA (2023). Reports on Civilian Impact.
- UNRWA (2023). Situation Reports on Gaza.
- UNRWA (2024). Attacks on Aid Facilities in Gaza.
- UNRWA (2024). Humanitarian Access in Gaza.
- UNRWA (2024). Interim Report. 4).
- UNRWA (2024). Response to Allegations of Staff Misconduct.
- UNRWA (2024). Statement on neutrality.
- WFP (2024). Gaza Emergency Food Security Report. Rome Statute, Article 8(2)(b)(xxv).

B. İnsan Hakları ve Sivil Toplum Raporları

- 7amleh (2021). Digital Rights Report.
- 7amleh (2021). Silencing Palestinian Voices on Social Media.
- 7amleh (2021). The Arab Center for the Advancement of Social Media Report.
- 7amleh (2021). The Attacks on Palestinian Digital Rights.
- 7amleh Report (2021). The Attacks on Palestinian Digital Rights.
- 7amleh Report (2024).
- Access Now (2019).
- Access Now (2021). #LetPalestineSpeak Report.
- Access Now (2021). Palestine: The Silencing of Voices on Social Media.
- Access Now (2022).
- Al-Haq (2010). Obstruction of Justice in Gaza Investigations.
- Al-Haq (2016). The Gaza Closure and Complementarity Principle.
- Al-Haq Report (2017).
- AlgorithmWatch (2021). Automated Decision-Making and Democracy.
- Amnesty International (1983). Report on Lebanon.
- Amnesty International (2006). Deliberate Destruction.
- Amnesty International (2009). Israel/Gaza: Operation Cast Lead.
- Amnesty International (2010). Israeli attack on Gaza flotilla.
- Amnesty International (2012). Accountability in Prisoner Exchanges.
- Amnesty International (2014). Attacks on UN Schools.
- Amnesty International (2014). Civilian Protection in Conflict.
- Amnesty International (2014). Civilian Protection Report.
- Amnesty International (2014). Families under Rubble.
- Amnesty International (2014). Families under the Rubble: Israeli Attacks on Inhabited Homes.
- Amnesty International (2014). Fatalities Verification Reports.
- Amnesty International (2014). Israel/Gaza Conflict.
- Amnesty International (2014). School Attacks Report.
- Amnesty International (2014). Use of Indiscriminate Weapons.
- Amnesty International (2015). Black Friday: Carnage in Rafah.
- Amnesty International (2016).
- Amnesty International (2018). Civilian Casualties in Gaza.
- Amnesty International (2018). Deadly Force in Gaza.
- Amnesty International (2018). Excessive Force Against Protesters.
- Amnesty International (2018). Excessive Use of Force.
- Amnesty International (2018). Gaza: Snipers Target Protesters.
- Amnesty International (2018). Israel: Deadly Force against Protesters.
- Amnesty International (2018). Israel: Lethal Force Against Protesters.
- Amnesty International (2018). Israel's unlawful use of force.
- Amnesty International (2018). Sniper Fire Against Protesters.
- Amnesty International (2019). Gaza: Killings of Protesters.

- Amnesty International (2020). Digital Occupation: Israeli Settlements and Online Platforms.
- Amnesty International (2021). Aftermath of Gaza Operations.
- Amnesty International (2021). Israel/OPT: Conflict Misrepresentation.
- Amnesty International (2021). Israel/OPT: Sheikh Jarrah Evictions.
- Amnesty International (2021). Pegasus Project Report.
- Amnesty International (2022). Apartheid Report.
- Amnesty International (2022). Crackdown on Human Rights Education.
- Amnesty International (2022). Israel/OPT: Pattern of Unlawful Killings.
- Amnesty International (2022). Israel's Apartheid Against Palestinians.
- Amnesty International (2022). Israel's Smear Campaign Against Palestinian Civil Society.
- Amnesty International (2022). Israel's Use of Administrative Detention.
- Amnesty International (2023). Civilian Protection Violations.
- Amnesty International (2023). Deliberate Targeting in Gaza.
- Amnesty International (2023). Israel/OPT: Civilians under Siege.
- Amnesty International (2023). Visual Evidence on Gaza Attacks.
- Amnesty Tech (2021). Pegasus Project.
- B'Tselem (2005). Incommunicado Detention of Palestinians.
- B'Tselem (2005). Separation Barrier.
- B'Tselem (2011). Reports on the Separation Barrier.
- B'Tselem (2012). Fatalities in Operation Pillar of Defense.
- B'Tselem (2016). Israeli Military Orders in the West Bank.
- B'Tselem (2016). Whitewash Protocol.
- B'Tselem (2017). Israeli Settlements Report.
- B'Tselem (2017). Land Grab: Israel's Settlement Policy in the West Bank.
- B'Tselem (2019). The Gaza Closure.
- B'Tselem (2020). Closure on Gaza.
- B'Tselem (2020). Impunity in the Israeli Military System.
- B'Tselem (2021). Deaths in Custody.
- B'Tselem (2021). Military Courts in the West Bank.
- B'Tselem (2021). This is Apartheid.
- B'Tselem (2023). Fatalities Data.
- B'Tselem (2023). Statistics on Administrative Detention.
- B'Tselem Reports (2020).
- Channel 4 (2023). "Analysis of Gaza hospital explosion." Amnesty International (2023).
- CPJ (2021). Press Freedom Crisis in Gaza.
- CPJ (2022). Killing of Journalist Shireen Abu Akleh.
- Defense for Children International (2020).
- Defense for Children International – Palestine (2022).

- Forensic Architecture (2022). Ballistic Analysis of Shireen Abu Akleh Killing.
- Forensic Architecture (2023). Gaza Hospital Blast Analysis.
- Gisha (2010). Restrictions on Gaza.
- Haaretz (2019). Tel Aviv Nightlife Diplomacy. 7amleh (2020).
- Haaretz (2021). Israel's Social Media Diplomacy. 7amleh (2022). Influencers and Hasbara.
- Haaretz (2022). Israel's TikTok Diplomacy. 7amleh (2022). Influencer Propaganda Report.
- Haaretz (2022). YouTubers and IDF Promotion. 7amleh (2022). Influencer Diplomacy Report.
- HRW (2001). Targeted Killings Reports.
- HRW (2007). Why They Died: Civilian Casualties in Lebanon.
- HRW (2009). Rain of Fire: Israel's Unlawful Use of White Phosphorus.
- HRW (2009). Rain of Fire: White Phosphorus in Gaza.
- HRW (2010). Gaza Blockade Reports.
- HRW (2010). Israel/Gaza Investigations.
- HRW (2014). Civilian Death Analysis.
- HRW (2014). Fatal Strikes.
- HRW (2014). Israel: In-Depth Look at Gaza School Attacks.
- HRW (2015). Cultural Heritage under Attack.
- HRW (2015). Unwilling or Unable: Israeli Military Investigations.
- HRW (2015). Women in Conflict Zones.
- HRW (2018). Excessive Force in Gaza.
- HRW (2018). Excessive Force Investigations.
- HRW (2018). Use of Lethal Force in Gaza.
- HRW (2019). YouTube Deletes Evidence of War Crimes.
- HRW (2020). Occupation and Annexation Reports.
- HRW (2021). A Threshold Crossed: Israeli Authorities and Apartheid.
- HRW (2021). Civilian Tower Attacks.
- HRW (2021). Escalation Reports.
- HRW (2021). Gaza: Investigations.
- HRW (2021). Meta's Censorship of Palestinian Content.
- HRW (2023). Civilian Camp Bombings.
- HRW (2023). Civilian Deaths in Gaza.
- HRW (2023). Civilian Deaths Reports.
- HRW (2023). Civilian Impact in Gaza.
- HRW (2023). Civilian Impact of Airstrikes.
- HRW (2023). Gaza: Civilians Ordered to Evacuate.
- HRW (2023). Gaza Conflict Coverage.
- HRW (2023). Gaza Conflict Reports.
- HRW (2023). Gaza Refugee Camp Attacks.

- HRW (2023). Gaza: Security Pretext for Attacks.
- HRW (2023). Gaza: Strikes on Refugee Camps.
- HRW (2023). Indiscriminate Bombing in Gaza.
- HRW (2023). Israel/Palestine: Abuses Amid Gaza Hostilities.
- HRW (2023). Security vs. Human Rights.
- Human Rights Watch (2002). Jenin: IDF Military Operations.
- Human Rights Watch (2009). Rain of Fire: Israel's Unlawful Use of White Phosphorus.
- Human Rights Watch (2014). Gaza: Unlawful Israeli Attacks.
- Human Rights Watch (2014). Israel: In-Depth Look at Gaza School Attacks.
- Human Rights Watch (2018). Israel: Gaza Killings Unlawful.
- Human Rights Watch (2019). Israeli Banks and Settlement Expansion.
- Human Rights Watch (2021). A Threshold Crossed: Israeli Authorities and the Crimes of Apartheid and Persecution.
- Human Rights Watch (2021). Freedom of Expression in Sports.
- Human Rights Watch (2021). Israel/Palestine: Six Palestinian NGOs Branded as Terrorist.
- Human Rights Watch (2021). Meta's Censorship of Palestinian Content.
- Human Rights Watch (2021). Targeted Digital Surveillance and Privacy Risks.
- Human Rights Watch (2023). Israel/Palestine: Arbitrary Detentions Escalate.
- Human Rights Watch (2023). Meta's Censorship of Palestine Content.
- Human Rights Watch (2023). Satellite Evidence of Destruction.
- Human Rights Watch (2024). Starvation as a Method of Warfare in Gaza.
- Human Rights Watch Reports (2018).
- Reporters Without Borders (2015).
- Reporters Without Borders (2019).
- Reporters Without Borders (2023). Journalists under Fire in Gaza.
- SIPRI (2017).
- SIPRI (2018).
- SIPRI (2021). Trends in International Arms Transfers.
- SIPRI (2022). Arms Transfers Database.
- SIPRI Arms Transfers Database (2021).
- "Teröristlerin Arasında" Söylemi HRW (2023). Gaza: Refugee Camp Attacks.

C. Medya, Haber ve Doğrulama Kaynakları

- Al Jazeera (10 Oct 2023).
- Al Jazeera (2017).
- Al Jazeera (2018). Hollywood and Palestine.
- Al Jazeera (2019). Children's Media and Propaganda.
- Al Jazeera (2019). Comedy and Orientalism.
- Al Jazeera (2019). Hollywood and Israel Influence.

- Al Jazeera (2019). Israel's Tech Branding.
- Al Jazeera (2019). Media Representation of Arabs.
- Al Jazeera (2019). Orientalism on Stage.
- Al Jazeera (2019). Symbolism in Media.
- Al Jazeera (2020). Comedy and Middle East Representation.
- Al Jazeera (2020). Digital Hasbara.
- Al Jazeera (2020). How Netflix Normalizes Israeli Occupation.
- Al Jazeera (2020). Music and Soft Power.
- Al Jazeera (2020). Palestinian Films and Festival Censorship.
- Al Jazeera (2021). Culture and Occupation.
- Al Jazeera (2021). Documentary Bias in Middle East Coverage.
- Al Jazeera (2021). Framing Palestinians as Militants.
- Al Jazeera (2021). Sheikh Jarrah Coverage.
- Al Jazeera (2021). Video Games and Israeli Military Image.
- Al Jazeera (2022).
- Al Jazeera (2023). Investigative Coverage of Blockade.
- Al Jazeera (2024). Hundreds killed in Israeli raid on Nuseirat.
- Al Jazeera Digital (2023).
- Al Jazeera Digital Rights Report (2024).
- Al Jazeera Factcheck (2023).
- Al Jazeera Investigations (2014).
- Al Jazeera (Mar 2023).
- Al Jazeera Media Watch (2021).
- Anadolu Ajansı (2022).
- BBC (2009). Operation Cast Lead Coverage.
- BBC (2014). Israel PM on Gaza.
- BBC (2019). Eurovision and Israel Criticism.
- BBC (2020).
- BBC (2021). Global Reactions to Gaza Conflict.
- BBC (2021). Israel-Gaza Conflict Timeline.
- BBC (2023). Airstrike Investigations.
- BBC (2023). Hospital Blast Investigations.
- BBC (2023). Investigations on Gaza hospital strike.
- BBC (2023). Investigations on Gaza Strikes.
- BBC (2023). Verification of Gaza Airstrikes.
- BBC (2024). Gaza aid convoy strike: Israel admits 'grave mistake'.
- BBC Monitoring (2014).
- BBC Verify (2023). Gaza video verification reports.
- CNN (2014).
- CNN Poll Analysis (2012).
- CNN Transcript (Oct 2023).

- Cobain, I. (2017). The Guardian.
- Electronic Intifada (2018).
- Electronic Intifada (2020).
- Electronic Intifada (2024).
- Guardian (2014). Politics and Sport in Israel.
- Guardian (2019). Militarism in Art Exhibits.
- Guardian (2019). Tel Aviv Fashion Week Coverage.
- Guardian (2019). Women Soldiers and Media Representation.
- Guardian (2020). Racism in Hollywood Narratives.
- Guardian (2021). "Israel-Gaza conflict: battle of hashtags".
- Guardian (2022). World Cup Protest Coverage.
- Haaretz (2015).
- Haaretz (2017). Israel's YouTube Diplomacy.
- Haaretz (2019). Music Videos and Israeli Soldiers.
- Haaretz (2020).
- Haaretz (Nov 2023).
- Haaretz (Oct 2023).
- Haaretz Parliamentary Reports.
- Kotaku (2017).
- Le Monde (2014).
- Le Monde Diplomatique (2019).
- Middle East Eye (2017). Film Festival Censorship.
- Middle East Eye (2021).
- Middle East Eye (2022). Fans Show Support for Palestine.
- Middle East Eye (2022). Israel accuses UN rapporteur of antisemitism.
- Middle East Eye (2022). Israel labels UN expert biased.
- Middle East Eye (2022). World Cup and Palestinian Flags.
- Middle East Eye (Nov 2023).
- Mondoweiss (2019).
- Mondoweiss (2020).
- Mondoweiss (2021). "Google's translation bias in Palestinian context." düşü H T T B D Ü N Y A ' D A N ş ü n c e N B İ R H A B E R .
- Mondoweiss (2023).
- Mozur, P., & Zhong, R. (2021). Why Posts About Palestine Are Being Censored. New York Times.
- NPR (2021).
- NYT (2017). Jerusalem in Hollywood Narratives.
- NYT (2018). Fauda and Israeli Television's Global Moment.
- NYT (2018). Fauda's Representation Issues. Melman, Y. (2012). Spies Against Armageddon.
- NYT (2018). Films on Oslo Process.

- NYT (2019).
- NYT (2020). Tehran TV Series Review.
- Rashid Khalidi (2020). 04. ABD Üniversitelerine Bağış Diploması The New York Times (2019).
- Reuters (2020).
- Reuters (2022).
- Reuters (2023).
- Reuters (2024). Strikes near Egyptian border condemned.
- Reuters (Oct 2023).
- Said, E. (1992). The Question of Palestine. NYT (1970–1980). Israeli Novel Reviews.
- Schulman, S. (2011). "Israel and 'Pinkwashing'." The New York Times. Puar, J. (2007). Terrorist Assemblages: Homonationalism in Queer Times. Duke University Press. al-Qaws (2020). Pinkwashing tematik raporları.
- Spiegel Online (2010).
- The Guardian (2014). Israel recruits student army to wage online hasbara battles.
- The Guardian (2015).
- The Guardian (2018). Entebbe film review.
- The Guardian (2019).
- The Guardian (2020).
- The Guardian (2021).
- The Guardian (2022).
- The Guardian (2023). "Biden backtracks on claim of Hamas beheading babies." BBC Reality Check (2023).
- The Guardian (9 Oct 2023).
- The Guardian (Nov 2023).
- The Intercept (2014).
- The Intercept (2017).
- The Intercept (2019).
- The Intercept (2021). Facebook and Palestine Content Moderation.
- The Intercept (2021). Influencer Propaganda in Gaza War.
- The Intercept (2021). Inside Israel's Social Media War.
- The Intercept (2022).
- The Intercept (2023).
- The Intercept (Nov 2023).
- The New York Times (2021).
- The New York Times (2024).
- The Times of Israel (2018).
- Times of Israel (2023).
- Vice (2010). Israel's Editing of Wikipedia Entries.
- Vice (2019).
- Vice (2021).

Williams, D. (2014). Israel's Iron Dome. Reuters.
 Wired (2021).
 Wired (2022).

D. Akademik Kaynaklar (Kitap ve Makaleler)

Abu-Lughod, L. (2018). Palestinian Food and Cultural Appropriation.
 Achcar, G. (2006). The Arab-Israeli War of Narratives.
 Achcar, G. (2011). The Arabs and the Holocaust.
 Alatout, S. (2008). States of Scarcity: Water, Space, and Identity Politics in Israel, 1948–59.
 Alqasis, N. (2022). Digital Censorship and Palestine.
 Avigur-Eshel, A. (2018). Start-Up Nation Branding.
 Avraham, E. (2015). Destination Image Repair While Under Crisis.
 Avraham, E. (2015). Tourism Marketing and Nation Branding: Israel as a Case Study.
 Avraham, E. (2017). Nation Branding and Global Politics.
 Bar-Tal, D. (2007). Sociopsychological Foundations of Intractable Conflicts.
 Barghouti, O. (2011). Boycott, Divestment, Sanctions. Haymarket.
 Barghouti, O. (2020). Academia and Palestine: Suppression of Dissent.
 Beall, J. (2012). Predatory Publishers.
 Beall, J. (2017). Predatory Publishing.
 Bein, J. & Hajjar, L. (2014). Palestine, Israel and the Arab-Israeli Conflict.
 Bein, J. & Lockman, Z. (1989). Intifada: The Palestinian Uprising Against Israeli Occupation.
 Ben-David, D. (2010). Israel's Higher Education and the Challenge of Academic Excellence.
 Ben-David, J. (2021). Medicine and Soft Power in the Middle East.
 Ben-Zeev, N. (2012). Agriculture and Nation-Building in Israel.
 Bender, E. et al. (2021). On the Dangers of Stochastic Parrots.
 Benkler, Y. et al. (2018). Network Propaganda.
 Bishara, A. (2019). Palestinian Art and Politics.
 Boullata, K. (2009). Palestinian Art.
 Bowman, G. (1991). Christianity in the Holy Land: Faith, Tourism, and Politics.
 Boyle, R. (2009). Power Play: Sport, the Media and Popular Culture.
 Bradshaw, S. & Howard, P. (2018). Troops, Trolls and Troublemakers. Oxford Internet Institute.
 Brown, N. (2003). Palestinian Politics After the Oslo Accords.
 Brown, N. (2010). Palestinian Politics after the Oslo Accords.
 Butler, J. (2012). Parting Ways: Jewishness and the Critique of Zionism.
 Butler, J. (2020). The Force of Nonviolence. Verso.
 Chazan, N. (2016). Israel and Africa: A Renewed Relationship.

- Chesney, R. & Citron, D. (2019). Deep Fakes: A Looming Challenge for Privacy, Democracy, and National Security.
- Chesney, R. & Citron, D. (2019). Deep Fakes and the New Disinformation War.
- Chesney, R. & Citron, D. (2019). Deepfakes and the New Disinformation War. Foreign Affairs.
- Chomsky, N., & Herman, E. (1988). Manufacturing Consent.
- Chomsky, N. (1983). The Fateful Triangle.
- Chomsky, N. (1999). Fateful Triangle: The United States, Israel, and the Palestinians.
- Chomsky, N. (2012). Gaza in Crisis. Pappe, I. (2014).
- Cohen, G. (2020). Israel's Natural Gas Strategy.
- Cohen-Hattab, K. (2013). Tourism, Religion and Pilgrimage in Jerusalem.
- Committee to Protect Journalists (2021).
- Committee to Protect Journalists (2022). Journalists Killed in Israel/Palestine.
- Committee to Protect Journalists (2023). Attacks on Media Outlets.
- Cook, S. (2020). Wikipedia and the Politics of Knowledge.
- Crawford, K. (2021). Atlas of AI.
- Dana, T. (2020). Palestinian Capitalism.
- Deibert, R. (2013). Black Code: Surveillance, Privacy, and the Dark Side of the Internet.
- Dinstein, Y. (2005). War, Aggression and Self-Defence.
- Dinstein, Y. (2011). War, Aggression and Self-Defence. UN Charter, Article 2(4).
- Dorsey, J. (2016). The Turbulent World of Middle East Soccer.
- Dumper, M. (2014). Jerusalem Unbound: Geography, History, and the Future of the Holy City.
- Ebert, R. (2008). Review: Waltz with Bashir. Shohat, E. (2010). Israeli Cinema and Global Recognition.
- Erakat, N. (2019). Justice for Some.
- European Journal of Middle East Studies (2020).
- Falk, R. (2014). Palestine: The Legitimacy of Hope.
- Falk, R. (2014). UN Special Rapporteur Report on Gaza. Pappé, I. (2017). Ten Myths About Israel.
- Falk, R. (2017). Israel-Palestine Conflict and International Law.
- Falk, R. (2017). Palestine's Horizon: Toward a Just Peace.
- Farid, H. (2022). Photo Forensics in the Age of AI.
- Feldbaum, H. et al. (2010). Global Health and Foreign Policy.
- Feldman, M. (2016). Israeli Innovation Ecosystem.
- Feldman, Y. (2011). Israeli Space Policy and Security.
- Ferrara, E. (2017). Disinformation and Social Bot Operations in the Run Up to the 2016 US Election. First Monday.
- Ferrara, E. (2017). Disinformation and Social Bot Operations in the Run Up to the 2017 French Presidential Election.

- Fidler, D. (2020). Health Diplomacy in the Pandemic Era.
- Finkelstein, N. (2000). The Holocaust Industry.
- Finkelstein, N. (2003). Image and Reality of the Israel- Palestine Conflict.
- Finkelstein, N. (2014). Method and Madness: The Hidden Story of Israel's Assaults on Gaza.
- Finkelstein, N. (2017). Gaza: An Inquest into Its Martyrdom.
- Fischbach, M. (2019). The Peace Process and the Palestinian Refugee Claims.
- Freelon, D. et al. (2020). Black Trolls Matter?.
- Friel, H. & Falk, R. (2007). Israel-Palestine on Record.
- Frosh, P. (2019). Media Witnessing and the Holocaust.
- Galily, Y. & Ben-Porat, A. (2012). Sport, Politics and Society in the Land of Israel.
- Galily, Y. (2015). Sport, Politics and Society in the Middle East.
- Galloway, A. (2019). Gaming and War.
- Gerstenfeld, M. (2015). The War of a Million Cuts.
- Gertz, N. & Khleifi, G. (2008). Palestinian Cinema: Landscape, Trauma, and Memory.
- Gilman, S. (1991). Jewish Self-Representation.
- Giroux, H. (2001). The Mouse that Roared: Disney and the End of Innocence.
- Giroux, H. (2014). Neoliberalism's War on Higher Education. Haymarket.
- Gordon, N. (2008). Israel's Occupation.
- Green, L.C. (2008). The Contemporary Law of Armed Conflict.
- Greenberg, R. (2009). Archaeology, Nationalism and the State of Israel.
- Grinberg, L. (2017). Politics and Violence in Israel/Palestine: Democracy vs. Military Rule.
- Grix, J. & Brannagan, P.M. (2016). Sport and Soft Power.
- Gross, N. (2013). Science, Politics and Secularism in Israel.
- Harlow, B. (1987). Resistance Literature.
- Hazelkorn, E. (2015). Rankings and the Reshaping of Higher Education.
- Heilbron, J. (2003). The Nobel Prize: A History of Genius, Controversy, and Prestige.
- Helstosky, C. (2009). Food Culture and Nationalism.
- Herman, E. & Chomsky, N. (1988). Manufacturing Consent.
- Higgins, R. (1994). Problems and Process: International Law and How We Use It. Oxford University Press.
- Howard, P. & Kollanyi, B. (2016). Bots, #StrongerIn, and #Brexit.
- Hroub, K. (2010). Hamas: A Beginner's Guide.
- Huntemann, N. (2010). Gaming and the Military.
- Jackson, S. (2013). Globalization and Sport.
- Jad, I. (1995). Women and Politics in Palestine.
- Joseph, S. (2017). The International Covenant on Civil and Political Rights: Cases, Materials, and Commentary. Oxford University Press.
- Journal of Academic Freedom (2017).
- Journal of Academic Freedom (2019).

- Journal of Communication Inquiry (2019).
- Journal of Digital Culture (2020).
- Journal of Human Rights (2020).
- Journal of Palestine Studies (2015).
- Journal of Palestine Studies (2016).
- Journal of Palestine Studies (2020).
- Journal of Palestine Studies (2021).
- Journal of Science Policy & Ethics (2021).
- Keller, F. & Klinger, U. (2019). Social Bots in Election Campaigns.
- Kelman, H. (1999). Transforming the Relationship: Youth Exchanges and Peacebuilding.
- Kersel, M. (2015). Branding Israel: Made in Israel Labels and Global Markets.
- Keys, B. (2006). Globalizing Sport: National Rivalry and International Community.
- Keys, B. (2013). Globalizing Sport: National Rivalry and International Community.
- Khalidi, R. (1997). Palestinian Identity. Pappe, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.
- Khalidi, R. (2006). The Iron Cage: The Story of the Palestinian Struggle for Statehood.
- Khalidi, R. (2010). The Iron Cage.
- Khalidi, R. (2013). Brokers of Deceit.
- Khalidi, R. (2020). The Hundred Years' War on Palestine.
- Khalidi, W. (ed.) (1992). All That Remains.
- Kietzmann, J. et al. (2020). Deepfakes: Trick or Treat?.
- Klinghoffer, A. (2010). Nation Branding at World Expositions.
- Kumaraswamy, P. R. (2018). India-Israel Relations.
- Leggewie, C. (2010). Seven Circles of European Memory.
- Lemish, D. & Barzel, I. (2000). Gendering Israel's Nationhood.
- Lemish, D. (2010). Screening Gender on Children's Television.
- Lemke, R. (2018). Fashioning Israel: Branding and Identity Politics.
- Lentin, R. (2018). Israel and Settler Colonialism.
- Lentin, R. (2018). Traces of Racial Exception.
- Lev-Ari, S. (2015). Israel's Silicon Wadi and Global Innovation.
- Levy, D., & Sznajder, N. (2006). The Holocaust and Memory in the Global Age.
- Makdisi, S. (2010). Palestine Inside Out.
- Malley, R. & Agha, H. (2001). "Camp David: Tragedy of Errors." NYRB.
- Marconi, F., & Siegman, A. (2017). The Future of Augmented Journalism.
- Marwick, A. & Lewis, R. (2017). Media Manipulation and Disinformation Online.
- Masalha, N. (1992). Expulsion of the Palestinians.
- Masalha, N. (2012). The Palestine Nakba: Decolonising History, Narrating the Subaltern, Reclaiming Memory.
- Massad, J. (2006). The Persistence of the Palestinian Question.

- Massad, J. (2019). Students and the Israel Lobby.
- Mearsheimer, J., & Walt, S. (2007). The Israel Lobby and U.S. Foreign Policy.
- Miller, A. (2021). The Abraham Accords and the Changing Middle East.
- Milner, R. (2016). The World Made Meme.
- Milton-Edwards, B. & Farrell, S. (2010). Hamas: The Islamic Resistance Movement.
- Milton-Edwards, B. (1999). Islamic Politics in Palestine.
- Mintz, A. (2011). Israel Studies in the Academy.
- Mirsky, Y. & Lee, W. (2021). The Creation and Detection of Deepfakes.
- Mitchell, A. (2023). Pew Research Center Report on AI in News.
- Mitchell, K. (2021). Universities and Donor Politics.
- Morris, B. (2001). Righteous Victims: A History of the Zionist-Arab Conflict.
- Morris, B. (2004). The Birth of the Palestinian Refugee Problem Revisited.
- Morris, B. (2008). 1948: A History of the First Arab- Israeli War.
- Nightingale, S. & Farid, H. (2022). AI-Synthesized Faces Are Indistinguishable. PNAS.
- Noble, S. (2018). Algorithms of Oppression.
- Nochlin, L. & Garb, T. (1997). The Jew in the Text: Modernity and the Construction of Identity.
- Nochlin, L. & S.
- Nye, J. (2004). Soft Power: The Means to Success in World Politics.
- Oren, M. (2002). Six Days of War.
- Pant, H. V. (2020). India-Israel Strategic Partnership.
- Pappe, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine. Khalidi, R. (1997). Palestinian Identity.
- Pappe, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine. Said, E. (1982). The Question of Palestine.
- Pappe, I. (2015). The Idea of Israel.
- Pappe, I. (2017). Ten Myths About Israel.
- Paris, B. (2020). Deepfakes and International Relations.
- Paris, B. (2021). AI-Generated Misinformation. MIT Tech Review.
- Pedahzur, A. (2012). The Israeli Secret Services and the Struggle Against Terrorism.
- Peled-Elhanan, N. (2012). Palestine in Israeli School Books: Ideology and Propaganda in Education.
- Peled, Y. & Shafir, G. (2002). Being Israeli.
- Peleg, I. (1997). Human Rights in the Israeli-Occupied Territories. UNGA Resolutions on Settlements.
- Peleg, Y. (2010). Israeli Holocaust Discourse.
- Peres, S. (1993). The New Middle East.
- Petersen, W. (2018). Academic Publishing and Global Inequality. Routledge.
- Peterson, T. (2019). Scholarly Publishing in the 21st Century.
- Philo, G. & Berry, M. (2004). Bad News from Israel.

- Philo, G., & Berry, M. (2011). More Bad News from Israel.
- Quandt, W. (1977). Decade of Decisions: American Policy Toward the Arab-Israeli Conflict, 1967–1976.
- Quandt, W. (1986). Reagan and the Middle East.
- Regev, M. (1994). Israeli Popular Music and the Politics of Identity.
- Reich, R. (2018). Just Giving: Why Philanthropy Is Failing Democracy.
- Reydams, L. (2003). Universal Jurisdiction: International and Municipal Perspectives. Oxford University Press.
- Rich, A. (2004). Think Tanks, Public Policy, and the Politics of Expertise.
- Riggirozzi, P. (2018). Latin America and Global Governance.
- Roden, C. (2012). The Food of Israel: Authentic Recipes from the Middle East.
- Rowe, D. (2004). Sport, Culture and the Media.
- Roy, S. (2007). Failing Peace: Gaza and the Palestinian- Israeli Conflict.
- Rynhold, J. (2015). Israel and the European Union.
- Sadat, A. (1978). In Search of Identity.
- Said, E. (1978). Orientalism.
- Said, E. (1980). Orientalism. Gertz, N. & Khleifi, G. (2008). Palestinian Cinema.
- Said, E. (1982). The Question of Palestine.
- Said, E. (1991). Musical Elaborations.
- Said, E. (1992). Culture and Imperialism.
- Said, E. (1992). The Question of Palestine. Vintage.
- Said, E. (1993). Culture and Imperialism.
- Said, E. (1994). Culture and Imperialism.
- Said, E. (1994). Peace and Its Discontents.
- Said, E. (1995). Oslo Peace Accords Critique.
- Said, E. (1995). Peace and Its Discontents.
- Said, E. (1997). Covering Islam.
- Said, E. (2000). The End of the Peace Process.
- Salaita, S. (2015). Uncivil Rites: Palestine and the Limits of Academic Freedom.
- Sasson-Levy, O. (2003). Feminism and Military in Israel.
- Sayigh, Y. (1997). Armed Struggle and the Search for State.
- Schabas, W. (2011). An Introduction to the International Criminal Court. Cambridge University Press.
- Schiff, Z., & Ya'ari, E. (1984). Israel's Lebanon War.
- Schulman, S. (2011). Israel/Palestine and the Queer International.
- Schulman, S. (2012). Israel/Palestine and the Queer International.
- Segev, T. (1998). 1949: The First Israelis.
- Segev, T. (2007). 1967: Israel, the War, and the Year That Transformed the Middle East.
- Selby, J. (2003). Water, Power and Politics in the Middle East.
- Senor, D. & Singer, S. (2009). Start-up Nation: The Story of Israel's Economic Miracle.

- Senor, D. & Singer, S. (2009). *Start-up Nation: The Story of Israel's Economic Miracle*.
- Shafir, G. & Peled, Y. (2002). *Being Israeli: The Dynamics of Multiple Citizenship*.
- Shafir, G. (2018). *A Half Century of Occupation: Israel, Palestine, and the World's Most Intractable Conflict*.
- Shaheen, J. (2001). *Reel Bad Arabs: How Hollywood Vilifies a People*.
- Shai, A. (2013). *Israel's Africa Policy*.
- Shain, Y., & Barth, A. (2003). *Diasporas and International Relations Theory*.
- Shain, Y. (1999). *Marketing the American Creed Abroad*.
- Shapira, A. (2017). *Medical Diplomacy in Israel*.
- Shawa, B. (2020). *Palestine in Academic Publishing*.
- Shenhav, Y. (2012). *Beyond the Nation-State: Academic Collaborations and Israel's Global Position*.
- Shifman, L. (2014). *Memes in Digital Culture*. MIT Press.
- Shlaim, A. (1995). *The Oslo Accord*.
- Shlaim, A. (2000). *The Iron Wall*.
- Shlaim, A. (2001). *The Iron Wall*.
- Shlaim, A. (2010). *Israel and Palestine: Reappraisals, Revisions, Refutations*.
- Shlaim, A. (2014). *The Iron Wall: Israel and the Arab World*.
- Shohat, E. & Stam, R. (1994). *Unthinking Eurocentrism*.
- Shohat, E. & Stam, R. (2014). *Unthinking Eurocentrism*.
- Shohat, E. (1989). *Israeli Cinema: East/West and the Politics of Representation*.
- Shohat, E. (1997). *Art and Representation in Israeli Contexts*.
- Shohat, E. (2010). *Israeli Cinema and Global Politics*.
- Shohat, E. (2010). *Israeli Cinema and the Politics of Representation*.
- Shohat, E. (2010). *Israeli Cinema: East/West and the Politics of Representation*.
- Shohat, E. (2010). *Israeli Cinema in Global Context*. Ebert, R. (2008). *Review: Waltz with Bashir*.
- Shohat, E. (2017). *Israeli Cinema: East/West and the Politics of Representation*.
- Smith, C. (2004). *Palestine and the Arab-Israeli Conflict*.
- Smith, C. (2010). *Palestine and the Arab-Israeli Conflict*.
- Spector, S. (2009). *Evangelicals and Israel*.
- Stanton, G. (2013). *Ten Stages of Genocide*.
- Sugden, J. & Tomlinson, A. (2017). *Football, Corruption and Lies*.
- Sugden, J. (2010). *Sport and Peace-Building in Divided Societies*.
- Tal, A. (2002). *Pollution in a Promised Land*.
- Tandoc, E. et al. (2018). *The Battle Against Fake News*.
- Taylor, T.L. (2018). *Watch Me Play: Twitch and the Rise of Game Live Streaming*.
- Tessler, M. (2009). *A History of the Israeli-Palestinian Conflict*.
- Toohey, K. & Veal, A. (2007). *The Olympic Games: A Social Science Perspective*.
- Tufekci, Z. (2015). *Algorithmic Harms Beyond Facebook and Google*. *Colorado Technology Law Journal*.

- Turino, T. (2008). *Music as Social Life: The Politics of Participation*.
- Tziarras, Z. (2019). *East Med Energy and Regional Cooperation*.
- UN OHCHR (2022). *Report on the killing of journalist Shireen Abu Akleh*.
- Vaccari, C. & Chadwick, A. (2020). *Deepfakes and Disinformation*.
- Walker, E. (2014). *Grassroots for Hire*.
- Wardle, C. & Derakhshan, H. (2017). *Information Disorder*.
- Weber, T. (2004). *On the Road to Armageddon: How Evangelicals Became Israel's Best Friend*.
- Weizman, E. (2012). *Hollow Land: Israel's Architecture of Occupation*.
- West, D. (2021). *AI and Disinformation*. Brookings.
- Woolley, S. & Howard, P. (2017). *Computational Propaganda*.
- Woolley, S. (2020). *Bots and Political Influence*. Oxford Internet Institute.
- Yair, G. (2019). *Eurovision and National Identity: Israel in the Spotlight*.
- York, J. C. (2021). *Silicon Values: The Future of Free Speech Under Surveillance Capitalism*. Verso.
- Zertal, I. & Eldar, A. (2007). *Lords of the Land*.
- Zertal, I. (2005). *Israel's Holocaust and the Politics of Nationhood*.
- Zochrot. Boşaltılan köylerin haritalanması (kurumsal arşiv). Long, J. C. (2009). "Rooting diaspora, reviving nation: Zionist landscapes of Palestine-Israel." *Transactions of the Institute of British Geographers*, 34(1).
- Zuboff, S. (2019). *The Age of Surveillance Capitalism*.

E. Diğer Kurumsal ve Çeşitli Kaynaklar

- AccessNow Report (2023).
- AI Mezan (2015). *Ceasefire Monitoring Reports*.
- AI-Mezan (2016). *Illusion of Justice*.
- AI Mezan (2021). *Environmental Destruction in Gaza*.
- AI Mezan (2023). *Documentation of sexual abuse in Israeli prisons*.
- BDS Movement (2019). *Boycott Sportswashing Campaigns*.
- BDS Movement Reports (2017).
- BDS Movement Reports (2019).
- Billboard (2021).
- Breaking the Silence (2012). *Testimonies of IDF Soldiers*.
- Breaking the Silence (2015). *This is How We Fought in Gaza*.
- Breaking the Silence (2016). *Israeli Soldiers' Testimonies*.
- Brookings (2020).
- Bundesregierung (2022).
- Canadian Parliamentary Records (2015).
- Caribbean News Now (2014).
- Citizen Lab (2018).
- Congressional Research Service (2020).
- Corporate Watch (2018). *Elbit Systems and Academia*.

- Corporate Watch (2021).
- Court of Justice of the European Union (2019). Case C- 363/18.
- Department of Defense Contracts (2020).
- DHS Press Release (2012).
- DHS Reports (2004).
- Digital Forensic Research Lab (2021).
- DiResta, R. (2018). Computational Propaganda in the Middle East.
- DLD Innovation Festival (2019). Event Report.
- DW (2018). Berlin Biennale Controversies.
- Electronic Frontier Foundation (2021). Censorship of Palestinian Content on Social Media.
- Electronic Frontier Foundation (2022). Censorship by Algorithm.
- EU DisinfoLab (2019).
- EU Research Reports (2016).
- Eurogamer (2020).
- European Commission (2019). EU–Israel Cooperation in Research & Innovation.
- European Commission Reports (2016). Israel Participation in Horizon 2020.
- European Council on Foreign Relations (2016). Israel and International Law.
- European Council on Foreign Relations (2018).
- European Jewish Association Reports (2019).
- European Parliament Voting Records (2014).
- Facebook Transparency Report (2018).
- Facebook Transparency Report (2019).
- FAIR (2020). Marginalizing Israel Critics.
- FAIR (2021). Marginalization of Israel Critics.
- FAIR (2021). Media Bias in Gaza Coverage.
- FAIR (2021). Media Language in Israel-Palestine Coverage.
- FAIR (2023). Language of Gaza Coverage.
- FAIR (2023). Media and Expert Labels.
- FAIR (2023). Media Bias in Gaza Coverage.
- FBI Annual Report (2011).
- FIFA Human Rights Advisory Board (2018).
- FIFA Reports (2022).
- Financial Times (2021).
- Florida Governor's Office (2019).
- Freedom House (2021). Social Media Manipulation.
- Genocide Watch (2023). Incitement to Genocide in Gaza.
- Gertz & Khleifi (2008). Palestinian Cinema.
- Henckaerts, J-M. (2005). Customary International Humanitarian Law.
- Human Rights Council (2009). Goldstone Report.
- Inside Higher Ed (2021).

- Intel Newsroom (2017). Intel to Acquire Mobileye.
- International Crisis Group (2021). The Abraham Accords and the Gulf-Israel Economic Nexus.
- International Crisis Group (2021). The Abraham Accords and Their Aftermath.
- IOC Reports (2021).
- Israel Central Bureau of Statistics (2021). Exports Data.
- Israel Ministry of Tourism (2018).
- Israeli MFA (2019).
- Jack Shaheen Documentary (2006).
- Kahan Commission Report (1983).
- Kathimerini (2018).
- MASHAV (2018). Israel's Agency for International Development Cooperation.
- Maxar Technologies (2023). Satellite Imagery of Gaza Destruction.
- Mearsheimer & Walt (2007). The Israel Lobby and U.S. Foreign Policy.
- Media Matters (2022).
- Middle East Monitor (2017).
- Middle East Monitor (2018).
- Middle East Monitor (2019). Palestinian Scholars Silenced.
- Middle East Monitor (2020).
- Ministry of Strategic Affairs, İsrail. Faaliyet Raporları ve Dijital Diplomasi Programları. (kaynaklar net değil) Haber içerikleri: Twitch moderasyon / kayıt sınırlamaları üzerine haberler.
- MIT News (2019).
- MIT Technology Review (2022).
- Munich Security Conference Reports (2019).
- NACLA Report (2012).
- National Geographic (2017).
- NATO Archives (2016).
- NBC News (2021).
- Nuremberg Trials (1946). Principles of International Law.
- OHCHR (2022). Abu Akleh Case Report.
- OHCHR (2022). Report on deaths in detention in OPT.
- Olympic Review (2016).
- OPCW (1993). Chemical Weapons Convention.
- OpenSecrets (2020).
- OpenSecrets (2022).
- O'Neil, C. (2016). Weapons of Math Destruction.
- PACBI (2019). Cultural Boycott Guidelines.
- PACBI Reports (2016).
- PACBI Reports (2019).
- PACBI Reports (2020).

- PACBI Reports (2021).
- Palestine Legal (2015).
- Palestine Legal (2019).
- Palestine Legal (2020).
- Palestine Legal (2021).
- Palestine Legal (2022).
- Palestine Legal (2023).
- Palestine Legal Case Files (2014).
- Palestine Legal Reports (2022).
- Palestine Legal Reports (2023).
- Palestine Writes Literature Festival (2021).
- Pappé, I. (2004). A History of Modern Palestine.
- Pappé, I. (2006). The Ethnic Cleansing of Palestine.
- Pappé, I. (2014). The Idea of Israel. Peterson, T. (2019). Scholarly Publishing in the 21st Century.
- Pappé, I. (2015). The Idea of Israel.
- Pappé, I. (2017). Ten Myths About Israel.
- PHR (2023). Testimonies from Gaza Survivors.
- Physicians for Human Rights (1990). The Use of Tear Gas in the Occupied Territories.
- Physicians for Human Rights (2023). Forensic Evidence from Gaza.
- Politico (2020).
- Politico (2021).
- POMEPS (2022). Gulf Normalization Deals.
- POMEPS Report (2021).
- Privacy International (2018). Data and Political Influence.
- Public Committee Against Torture in Israel (2020).
- Sardar (1997). Contemporary Art and the Politics of Representation.
- Sa'di, A., & Abu-Lughod, L. (2007). Nakba: Palestine, 1948, and the Claims of Memory.
- Scholars at Risk (2019). Academic Freedom in Palestine Reports.
- Scholars at Risk (2021). Academic Freedom in Palestine.
- Senor & Singer (2009). Start-up Nation.
- Startup Genome (2019). Global Startup Ecosystem Report.
- Stop the Wall (2017). EU Funding and Israeli Security Industry.
- Stop the Wall (2019).
- Stop the Wall Coalition (2017).
- Stop the Wall Coalition (2020).
- Stratfor (2019).
- Students for Justice in Palestine (2022).
- Sydney Morning Herald (2018).

- The Diplomat (2019).
- The Independent (2016).
- Transparency International (2019). Lobbying in the Digital Age.
- Transparency International EU (2016).
- UK Parliament (2009). Arrest Warrant Case against Tzipi Livni. Langer, M. (2011). Universal Jurisdiction is Not Disappearing.
- UN (1948). Universal Declaration of Human Rights.
- UN Charter, Article 51.
- UN Charter, Article 51. Dinstein, Y. (2011). War, Aggression and Self-Defence.
- UN Charter, Chapter VII.
- UN Commission of Inquiry (2019).
- UN Committee Against Torture (2022). Concluding Observations: Israel.
- UN ESCWA (2017). Israeli Practices towards the Palestinian People.
- UN Experts Statement (2023). Dehumanizing Language by Israeli Officials.
- UN Fact Finding Mission (2009).
- UN Genocide Convention (1948).
- UN OHCHR (2023). Report on administrative detention in OPT.
- UN OHCHR (2023). Testimonies from Gaza.
- UN OHCHR (2024). Report on Mass Graves in Gaza.
- UN OHCHR Reports.
- UN OHCHR Special Rapporteur Reports, 2022.
- UN Report (1996) on Qana Massacre.
- UN Special Adviser on the Prevention of Genocide (2023). Statement on Gaza.
- UN Special Rapporteur on Freedom of Expression (2023).
- UN Voting Records (2018).
- UN Women (2023). Sexual Violence in Conflict Report.
- UN Working Group on Arbitrary Detention (2023). Annual Report.
- UNEP (2022). Environmental Impact of Conflicts.
- UNESCO (2016). Reports on Jerusalem Heritage.
- UNESCO (2016). World Heritage Reports on Jerusalem.
- UNESCO (2018). Palestinian Cultural Heritage.
- UNESCO (2018). Palestinian Embroidery Heritage.
- UNESCO (2019). Education Under Occupation.
- UNESCO (2023). Report on destruction of heritage in Gaza.
- UNESCO Records (2016).
- UNFCCC (2021).
- UNFCCC (2022). Country Reports: Israel.
- UNGA (1948). Resolution 194.
- UNGA (2021). Resolutions on Palestinian Self- Determination.
- UNGA Debates (2002).
- UNGA Res. 194 (1948).

- UNGA Res. 478 (1980). Khalidi, R. (2017). Jerusalem: The History of a Global City.
- UNGA Resolution 67/19 (2012).
- UNGA Resolutions (1948–2023).
- UNGA Resolutions Database.
- UNGA Resolutions on Aggression (1974, 2021).
- UNGA Resolutions on Settlements (1967–2023).
- UNGA Voting Records (1948–2023). Chomsky, N. (1999). Fateful Triangle.
- UNGA Voting Records (1948–2023). Falk, R. (2017). Palestine's Horizon.
- UNGA Voting Records (2017).
- UNHCR (2020). Data Protection and Privacy in Humanitarian Action. Lyon, D. (2014). Surveillance, Snowden, and Big Data.
- UNHCR (2023). Report on attacks against safe zones in Gaza.
- UNICEF (1989). Impact of Armed Conflict on Children in Palestine.
- UNICEF (2013). Children in Israeli Military Detention. Defence for Children International – Palestine (2022).
- UNICEF (2014). Impact of Gaza Conflict on Children.
- UNICEF (2015). Children in Armed Conflict Report.
- UNICEF (2015). Children Under Fire.
- UNICEF (2018). Children and Armed Conflicts.
- UNICEF (2019). Children and Armed Conflict.
- UNICEF (2019). Children in Armed Conflict Reports.
- UNICEF (2019). Children in Israeli Military Detention.
- UNICEF (2022). Children and Digital Manipulation.
- UNICEF (2024). Children in Gaza Under Attack.
- UNOSAT (2023). Satellite Analysis of Gaza.
- UNSC Resolution 2334 (2016).
- UNSC Resolution 478 (1980).
- US Trade Representative (USTR) (2020). US–Israel Free Trade Agreement.
- Variety (2008). Review of Salt of This Sea.
- Variety (2015). Hollywood and Military Tech.
- Vogue (2020). Fashion and Appropriation.
- Vogue (2021). Fashion and Cultural Appropriation.
- Washington Institute (2017).
- WFP (2024). Gaza Fuel and Food Shortages.
- WFP (2024). Gaza Humanitarian Aid Reports.
- WHO (2014). Attacks on Health Infrastructure.
- WHO (2021). Access to Health in Occupied Palestinian Territory.
- WHO (2023). Attacks on Health Care in Gaza.
- WHO (2023). Attacks on Health Care in Palestine.
- WHO (2023). Attacks on Health Facilities.
- WHO (2023). Attacks on Water and Health Infrastructure.

- WHO (2023). Gaza Health Emergency Report.
- WHO (2023). Health Access in Gaza.
- WHO (2024). Attacks on Health Care in Gaza.
- Who Profits (2019). Technologies of Control.
- Who Profits (2020).
- Who Profits (2021). Technologies of Occupation.
- WJC Annual Report (2019).
- World Bank (2005).
- World Bank (2021). Palestinian Economic Monitoring Report.
- World Intellectual Property Organization (2019). Patent Statistics Yearbook.
- World Jewish Congress (2018).
- Yad Vashem Resmi Açıklamaları.

HASBARA MANİPÜLASYONLARI SÖZLÜĞÜ

Bir katliam neden “meşru müdafaa”, bir yıkım neden “ikincil hasar”, haklı bir direniş neden “terörizm” diye anılır? Bu sözlük, 1948’den bugüne hakikatin dil yoluyla nasıl yönetildiğini 1000 kavramla kayda geçiriyor.

Uluslararası hukuktan medyaya, akademiden yapay zekâya kadar uzanan bir manipülasyon repertuarını; her birinin işleyişini, belgelenmiş örneğini, hukukî çerçevesini ve ona karşı geliştirilebilecek stratejiyi tek tek ele alıyor. Bir suçlama değil, bir çözümleme; bir mahkeme değil, bir hafıza.

Gerçek bu denli sistematik biçimde çarpıtılıyorsa, sessiz kalmak da aynı manipülasyonun bir parçası değil midir?